МАТЕРИАЛИ

за редовно годишно Общо събрание на акционерите на

„ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА” АД,

насрочено за 23.06.2021 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Покана за редовно Общо събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка АД
2. По точка 1:
   - Доклад на Управителния съвет за дейността на ПИБ АД през 2020 г. на индивидуална основа
   - Доклад на Управителния съвет за дейността на ПИБ АД през 2020 г. на консолидирана основа
3. По точка 2:
   - Доклад на независимите одитори за извършения одит на индивидуалния годишен финансов отчет на ПИБ АД за 2020 г.
   - Доклад на независимите одитори за извършения одит на консолидирания годишен финансов отчет на ПИБ АД за 2020 г.
4. По точка 3:
   - Индивидуален годишен финансов отчет на ПИБ АД за 2020 г.
   - Консолидиран годишен финансов отчет на ПИБ АД за 2020 г.
5. По точка 6 – Отчет на директора за връзки с инвеститорите за дейността му през 2020 г.
6. По точка 7 – Отчет на директора на дирекция "Вътрешен одит" за дейността на дирекцията през 2020 г.
7. По точка 8 – Отчет на Одитния комитет на ПИБ АД за дейността му през 2020 г.
8. По точка 9 – Писмо от БНБ с изх. № БНБ-53066 за съгласуване на избора на одиторски дружества
9. По точка 11:
   - Кратка професионална биография на Димитър Георгиев Димитров
   - Декларация от Димитър Георгиев Димитров
   - Свидетелство за съдимост на Димитър Георгиев Димитров
10. Други:
   - Образец на пълномощно;
   - Препис-извлечение от протокол от заседание на Управителния съвет на „Първа инвестиционна банка” АД за свикване на редовно Общо събрание;
   - Инструкция за подписване на електронен документ към „Първа инвестиционна банка” АД.

Покана
за редовно Общо събрание на акционерите на
„Първа инвестиционна банка” АД,
насрочено за 23.06.2021 г.

Fibank
Първа инвестиционна банка

София 1797
бул. „Драган Цанков" 37
тел.: 02/817 1100
факс: 02/970 95 97

ПОКАНА И ДНЕВЕН РЕД
ЗА
ПРОВЕЖДАНЕ НА РЕДОВНО ГОДИШНО ОБЩО СЪБРАНИЕ НА АКЦИОНЕРИТЕ НА „ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА" АД

„Първа инвестиционна банка" АД (ПИБ АД или Дружеството), със седалище и адрес на управление гр. София, Район Изток, бул. „Драган Цанков" № 37, вписано в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ, воден от Агенция по вписванията с ЕИК 831094393, представлявано от изпълнителните директори Никола Христов Бакалов и Светозар Александров Попов, на основание чл. 25, ал. 1 и чл. 26, ал. 1 от Устава на "Първа инвестиционна банка" АД, и във връзка с разпоредбите на чл. 222, и чл. 223 от ТЗ и чл. 115 ал. 1 и ал. 2 от ЗППЦК, Управителният съвет на "Първа инвестиционна банка" АД, свиква редовно Общо събрание на акционерите (ОС) на 23.06.2021г. от 11:00 часа **UTC 8:00** на адрес: гр. София, пл. „Света Неделя" № 5, "София Хотел Балкан", зала „Сердика", при следния дневен ред:

1. Доклад на Управителния съвет за дейността на Първа инвестиционна банка АД през изтеклата 2020 г.;
   Проект за решение: *ОС на акционерите приема доклада на Управителния съвет за дейността на Първа инвестиционна банка АД през изтеклата 2020 г (индивидуален и консолидиран);*

2. Доклад на регистрираните одитори за извършения съвместен одит на годишния финансов отчет на Банката за 2020 г.;
   Проект за решение: *ОС на акционерите приема доклада на регистрираните одитори за извършения съвместен одит на годишния финансов отчет на Банката за 2020 г.;*

3. Приемане на годишния финансов отчет на Банката за 2020г. (индивидуален и консолидиран);
   Проект за решение: *ОС на акционерите приема годишния финансов отчет на Банката за 2020 г.- индивидуален и консолидиран;*

4. Приемане на решение за разпределение на печалбата на Банката за 2020г.;
   Проект за решение: *ОС на акционерите взема решение да не се изплащат дивиденти на акционерите, а цялата нетна печалба на Банката за 2020 г. да се капитализира, като се отнесе в други резерви с общо предназначение;*

5. Освобождаване от отговорност на членовете на Надзорния съвет на ПИБ АД и членовете на Управителния съвет на ПИБ АД за дейността им през 2020 г.;
   Проект за решение: *ОС на акционерите освобождава от отговорност членовете на Надзорния съвет на ПИБ АД Евгени Кръстев Луканов, Мая Любенова Георгиева, Йордан Величков Скорчев, Георги Димитров Мутафчиев, Радка Веселинова Минева и Юрки Илмари Коскело, както и всички членове на Управителния съвет на ПИБ АД през 2020г.: Никола Христов Бакалов, член на УС от 07.02.2020г., Светозар Александров Попов, Чавдар Георгиев Златев, Надя Василева Кошинска, Ралица Иванова Богоева, член на УС от 29.05.2020г, Янко Ангелов Караколев, член на УС от 25.06.2020г., Неделчо Василев Неделчев член на УС до 20.03.2020г. и Живко Иванов Тодоров член на УС до 02.04.2020г. за дейността им през 2020 г.;*

6. Отчет на директора за връзки с инвеститорите за дейността му през 2020г.;

Проект за решение: *ОС на акционерите приема доклада на директора за връзки с инвеститорите за 2020г.;*

7. Отчет на директора на дирекция „Вътрешен одит" за дейността на дирекцията през 2020г.;
   Проект за решение: *ОС на акционерите приема отчета на директора на дирекция „Вътрешен одит" за дейността на дирекцията през 2020 г.;*

8. Отчет на Одитния комитет за дейността му през 2020 г.;
   Проект за решение: *ОС на акционерите приема отчета на одитния комитет за дейността му през 2020 г.;*

9. Избор на регистрирани одитори за 2021 г.;
   Проект за решение: *ОС на акционерите след извършено съгласуване с Българска народна банка по реда на чл. 76 ал. 4 във връзка с чл. 76, ал.6 от Закона за кредитните институции, избира „БДО България" ООД, ЕИК 831255576 и „ЕКОВИС ОДИТ БГ" ООД, ЕИК 204901453 за одиторски дружества, които да извършат независим финансов одит на финансовите отчети (индивидуален и консолидиран) на Първа инвестиционна банка АД при условията на чл. 76, ал. 1 от Закона за кредитните институции за 2021г. и да заверят годишния финансов отчет на Банката за 2021г.(индивидуален и консолидиран)*

10. Преизбиране на досегашните членове на Надзорния съвет на Банката Евгени Кръстев Луканов, Мая Любенова Георгиева, Йордан Величков Скорчев, Георги Димитров Мутафчиев и Радка Веселинова Минева, за нов мандат, считано от 24.01.2022г.
    Проект за решение: *Поради изтичане на 24.01.2022г. мандата на досегашните членове на Надзорния съвет на Банката Евгени Кръстев Луканов, Мая Любенова Георгиева, Йордан Величков Скорчев, Георги Димитров Мутафчиев и Радка Веселинова Минева, ОС на акционерите гласува преизбирането Евгени Кръстев Луканов, Мая Любенова Георгиева, Йордан Величков Скорчев, Георги Димитров Мутафчиев и Радка Веселинова Минева за членове на Надзорния съвет на Банката за нов мандат от 5 (пет) години, считано от 24.01.2022г.*

11. Преизбиране и промяна в състава на членовете на Одитния комитет и определяне на мандата им.
    Проект за решение: *ОС на акционерите преизбира Йордан Величков Скорчев, член в Одитния комитет за нов 3 (три) годишен мандат, освобождава Георги Стоянов Тренчев като член на Одитния комитет поради изтичане на мандата му и на негово място за нов независим член на комитета избира Димитър Георгиев Димитров с мандат 3 (три) години.*

12. Приемане на промени в Устава на „Първа инвестиционна банка" АД.
    Проект за решение: *ОС на акционерите приема промени в Устава на банката, както следва:*

В чл.18, ал.3 се изменя, като придобива следната редакция*: „В продължение на 5 /пет/ години, считано от регистриране на изменението на този Устав, съгласно решение на общото събрание на акционерите от 23.06.2021г., Управителният съвет, с одобрението на Надзорния съвет, може да вземе решение за издаване на други видове облигации, както и други дългови ценни книжа, включително подчинен срочен дълг и капиталово-дългови (хибридни) инструменти, в общ размер до 2 000 000 000 /два милиарда/ лева, съответно равностойността в друга валута. Условията на облигационния заем и на другите дългови ценни книжа и инструменти се определят в решението на Управителния съвет при спазване разпоредбите на действащото законодателство и Устава."*

Регистрацията на акционерите за участие в редовното ОС ще се извърши от 9:45 часа до 10:50 часа, преди началото на събранието.

На основание чл. 115, ал. 2 от ЗППЦК Управителният съвет на „Първа инвестиционна банка" АД уведомява, че общият брой на акциите и правата на глас на акционерите на дружеството към датата на решението на Управителния съвет за свикване на общото събрание е 149 084 800 (сто четиридесет и девет милиона осемдесет и четири хиляди и осемстотин) броя обикновени, поименни, безналични акции с право на глас в Общото събрание, с номинална стойност в размер на 1 (един) лев всяка една, като всички издадени акции са от един клас. Всяка една от акциите дава право на акционера да участва в Общото събрание на акционерите и да гласува с един глас.

Вид на събранието: **Редовно годишно общо събрание на акционерите**

Уникален идентификационен код на събранието: **РГОСА 202106231100**

ISIN код на емисията акции на дружеството: **BG1100106050**

Акционери, които повече от три месеца притежават акции, представляващи поне 5 на сто от капитала на „Първа инвестиционна банка" АД, могат след обявяване на поканата в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ да искат включването на въпроси в дневния ред и да правят предложения за решения по въпроси, включени в дневния ред на общото събрание, като не по-късно от 08.06.2021г. представят за обявяване в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ списък на въпросите, които ще бъдат включени в дневния ред и предложенията за решения. С обявяването в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ въпросите се смятат включени в предложения дневен ред. Най-късно на следващия работен ден след обявяването акционерите представят списъка от въпроси, предложенията за решения и писмените материали по седалището и адреса на управление на ПИБ АД, както и на Комисията за финансов надзор и Централен депозитар. В съответствие с чл.115, ал.8 от ЗППЦК, ПИБ АД актуализира поканата и я публикува заедно с писмените материали при условията и по реда на чл. 100т, ал. 1 и 3 от ЗППЦК не по-късно от края на работния ден, следващ деня на получаване на уведомлението за включването на въпросите в дневния ред.

По време на общото събрание, акционерите на дружеството имат право да поставят въпроси по всички точки от дневния ред, както и други въпроси, независимо дали последните са свързани с дневния ред.

По време на общото събрание акционерите имат право да правят по същество предложения за решения по всеки въпрос, включен в дневния ред и при спазване на изискванията на закона, като крайният срок, до който могат да упражнят това свое право е до прекратяване на разискванията по съответния въпрос преди гласуване на решението от общото събрание.

Право на глас в ОС ще могат да упражнят лицата, вписани в регистрите на Централния депозитар като акционери на „Първа инвестиционна банка" АД или лица с право на глас 14 дни преди датата на провеждането му 09.06.2021г., съгласно списък, издаден от „Централен депозитар" АД. Само лицата, вписани като акционери на дружеството или лица с право на глас към посочената в предходното изречение дата, имат право да участват и гласуват на общото събрание.

За регистрация и участие в редовното ОС на акционерите, съответно техните пълномощници се легитимират, като физическите лица представят документ за самоличност. Юридическите лица – акционери се допускат за участие в събранието след като представят оригинал или нотариално заверено копие на документ за актуална съдебна регистрация или актуално удостоверение за вписване в регистър. Законните представители се легитимират като представят документ за самоличност.

Правила за гласуване чрез пълномощник:

В случай на представителство на акционер в общото събрание, чрез пълномощник, на основание на разпоредбата на чл. 29, ал. 1 от Устава на дружеството, е необходимо представянето на изрично нотариално заверено пълномощно за конкретното общо събрание изготвено в съответствие с изискванията на чл. 116, ал. 1 ЗППЦК, а пълномощникът се легитимира като представя документ за самоличност. В случаите, когато юридическото лице не се представлява от законния си представител, пълномощникът се легитимира като представя документ за самоличност, оригинал или нотариално заверено копие на документ за актуална съдебна регистрация или актуално удостоверение за вписване в регистър и изрично нотариално заверено пълномощно за конкретното общо събрание в съответствие с изискванията на чл. 116, ал. 1 ЗППЦК. В случай на представителство на акционер на дружеството от юридическо лице – пълномощник, се представя освен документ за самоличност на представляващия дружеството - пълномощник, оригинал на актуално удостоверение за търговска регистрация на съответното дружество – пълномощник и изрично нотариално заверено пълномощно за конкретното общо събрание със съдържанието по чл. 116, ал. 1 ЗППЦК.

Пълномощните се прилагат към документите на Общото събрание.

Преупълномощаването с правата, предоставени на пълномощника съгласно даденото му пълномощно е нищожно, както и пълномощното дадено в нарушение на разпоредбата на чл. 116, ал. 1 от ЗППЦК.

Документи, съставени на чужд език

В случай че за участие в общото събрание, акционер или негов пълномощник, депозира документи (пълномощно, документ за актуална съдебна регистрация, актуално удостоверение за вписване в регистър, или друг документ служещ за идентификация на акционера), съставени на език, различен от българския, те трябва да бъдат съпроводени от превод на български език и легализирани в съответствие с изискванията на действащото българско законодателство, включително подписът на преводача, положен в извършения от него превод, да бъде нотариално удостоверен в Република България.

Управителният съвет на „Първа инвестиционна банка" АД представя образец на писмено пълномощно на хартиен и електронен носител, заедно с материалите за общото събрание. Образецът на пълномощно е на разположение и на електронната страница на дружеството на адрес www.fibank.bg. При поискване, образец на писмено пълномощно се представя и след свикване на редовното общо събрание на акционерите.

„Първа инвестиционна банка" АД ще получава и приема за валидни уведомления и пълномощни по електронен път на следната електронна поща shareholders.meeting@fibank.bg, като електронните съобщения следва да са подписани с Квалифициран електронен подпис (КЕП) от упълномощителя и към тях да е приложен електронен документ (електронен образ) на пълномощното, който също да е подписан с Квалифициран електронен подпис (КЕП) от упълномощителя. Условията и реда за получаване на пълномощни чрез електронни средства са публикувани на електронната страница на „Първа инвестиционна банка" АД https://www.fibank.bg/bg/investitori/obshti-sybranija-na-akcionerite. Гласуването чрез кореспонденция и електронни средства не е допустимо съгласно действащия устав на „Първа инвестиционна банка" АД. Писмените материали, свързани с дневния ред на общото събрание, ще бъдат предоставени на разположение на акционерите по реда на чл. 224 от ТЗ и чл. 27 от Устава на „Първа инвестиционна банка" АД най-късно до 30 /тридесет/ дни преди датата на събранието, всеки работен ден от 9:00 до 17:00 часа в сградата на „Първа инвестиционна банка" АД, на адрес: гр. София, бул. „Драган Цанков" № 37. Поканата заедно с писмените материали по точките от дневния ред на събранието са публикувани на електронната страница на „Първа инвестиционна банка" АД – www.fibank.bg. за времето от обявяването на поканата в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ до приключването на общото събрание.

Поканват се всички акционери на „Първа инвестиционна банка" АД да вземат участие в редовно Общо събрание на акционерите, лично или чрез свой представител.

При липса на кворум в обявения за начало на общото събрание час, на основание чл. 115, ал. 12 от ЗППЦК и чл. 227, ал. 3 от ТЗ, общото събрание да се проведе независимо от представения на него капитал на 08.07.2021 г. от 11:00 часа UTC 8:00 на същото място и при същия дневен ред. В дневния ред на новото заседание не могат да се включват точки по реда на чл. 223а от ТЗ.

Никола Бакалов
Главен изпълнителен директор

ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА АД · СОФИЯ

Светозар Попов
Изпълнителен директор

По т. 1 от дневния ред на
редовното годишно Общо събрание
на акционерите на Първа инвестиционна банка АД,
насрочено за 23.06.2021 г.

Доклад на Управителния съвет за дейността на ПИБ АД през 2020 г. на индивидуална основа

Доклад на Управителния съвет за дейността на ПИБ АД през 2020 г. на консолидирана основа

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

(НА ИНДИВИДУАЛНА ОСНОВА)

НА ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА АД

ЗА 2020 г.

АПРИЛ 2021 г.

Настоящият доклад за дейността е изготвен на основание и в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Наредба №2 на КФН за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация, Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционни посредници и Националния кодекс за корпоративно управление, одобрен от Комисията за финансов надзор.

ИЗБРАНИ ПОКАЗАТЕЛИ

Активи

Активи, млрд.лв.

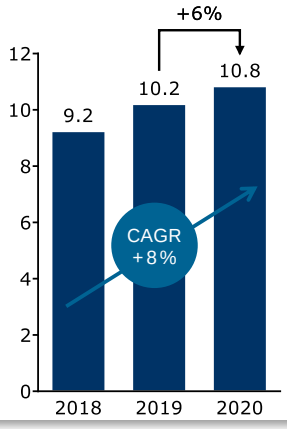

Депозити

Депозити, млрд.лв.

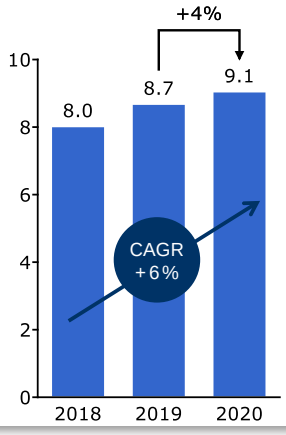

Съотношение кредити/депозити

Кредити/депозити, %

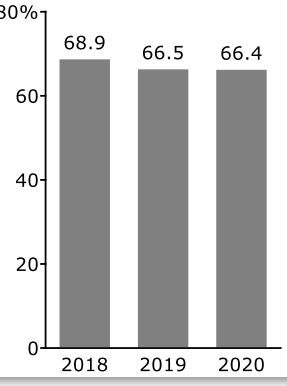

Базов собствен капитал от първи ред

CET1, %

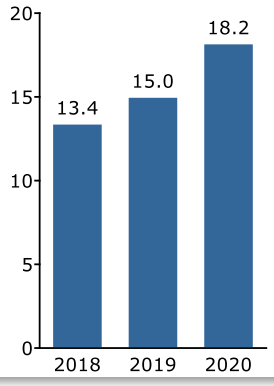

Нетен лихвен доход

Нетен лихвен доход, млн.лв

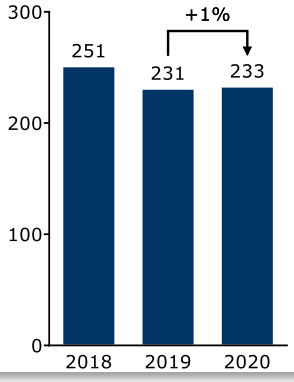

Нетен доход от такси и комисиони

Нетен доход от такси и комисиони, млн.лв

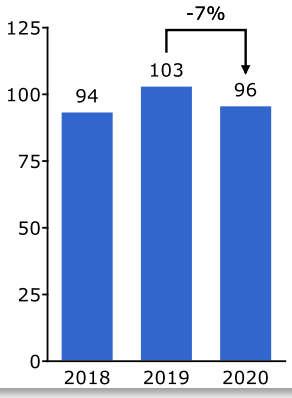

Съотношение разходи/приходи

Адм.разходи/общо приходи, %

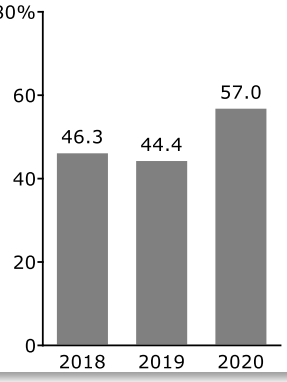

Цена на риска (Cost of Risk)

Cost of Risk, %

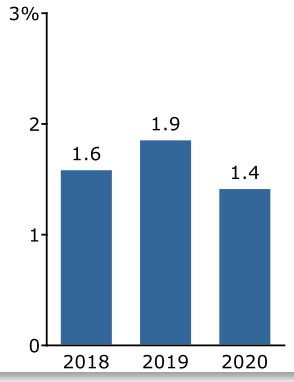

Оперативен доход по видове приходи

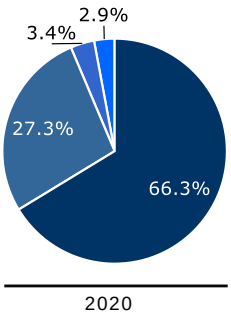

- Нетен лихвен доход
- Такси и комисиони
- Търговски операции
- Други

Кредити на домакинства

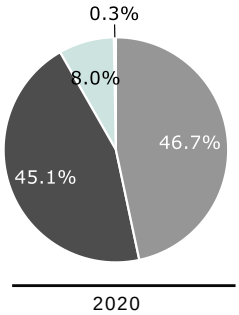

- Потребителски кредити
- Ипотечни кредити
- Кредитни карти
- Други

Кредити на предприятия

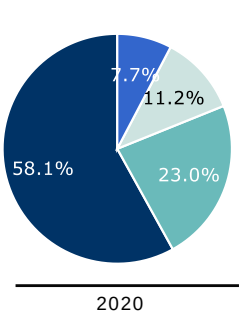

- Микро предприятия
- Малки предприятия
- Средни предприятия
- Големи предприятия

Портфейл по икономически сектори

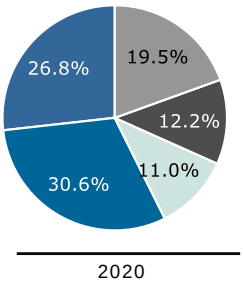

- Производство
- Търговия
- Услуги
- Частни лица
- Други

СЪДЪРЖАНИЕ

МАКРОИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ 6
БАНКОВА СИСТЕМА 11
МИСИЯ 17
РАЗВИТИЕ 18
ПРОФИЛ НА БАНКАТА 20
Корпоративен статус 20
Съучастие и членство в организации 20
Пазарна позиция 20
Пазарен дял 21
Кореспондентски отношения 21
Клонова мрежа 21
Дъщерни дружества 21
Награди 2020 г. 22
ПЪРВА ИНВЕСТИЦ. БАНКА: ДАТИ И ФАКТИ 23
АКЦЕНТИ ЗА 2020 г. 26
ФИНАНСОВ ПРЕГЛЕД 29
Ключови показатели 30
Кредитен рейтинг 31
Финансов резултат 32
Баланс 35
Кредитен портфейл 37
Кредити 37
Сделки между свързани лица 39
Условни задължения 39
Привлечени средства 41
Капитал 43
Регулаторен капитал 43
Капиталови изисквания 45
Капиталови буфери 45
Ливъридж 46
УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА 48
Стратегия за управление на риска 48
Карта на рисковете 49
Риск апетит 50
Риск култура 50
Рамка за управление на рисковете 51
Линии на защита 51
Структура и вътрешна организация 51
Колективни органи за у-ние на риска 52
Система от лимити 51
План за възстановяване 54
Кредитен риск 55
Кредитен процес 56
Модели за измерване на кред.риск 57
Техники за редуциране на кред.риск 58
Проблемни експозиции и обезценка 58
Пазарен риск 60
Лихвен риск 61
Валутен риск 62
Ликвиден риск 63
ВААЛ 64
Операционен риск 65
Информационна сигурност 66
Непрекъсваемост на процесите 66
Рискови експозиции 67
ВААК 67
КАНАЛИ ЗА ДИСТРИБУЦИЯ 70
Клонова мрежа 70
Контакт център – *bank (*2265), 0800 11 011 . 72
Корпоративна интернет страница 73
Корпоративен блог 73
Продажби 73
Дигитално банкиране 73
Електронно банкиране „Моята Fibank“ ... 73
ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ 76
КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ 78
Декларация за корпоративно управление по смисъла на чл.100н от ЗППЦК и чл.40 от Закона за счетоводството 78
Рамка за корпоративно управление 78
Кодекс за корпоративно управление 79
Управленска структура 80
Надзорен съвет 81
Състав и компетенции 81
Политика на многообразие 81
Участие в капитала 82
Функции и отговорности 82

Оценка на дейността ... *83*
Комитети ... *83*
Управителен съвет ... 85
Състав и компетенции ... *85*
Участие в капитала ... *86*
Функции и отговорности ... *87*
Комитети и съвети към УС ... *87*
Общо събрание на акционерите ... 88
Контролна среда и процеси ... 88
Вътрешен одит ... *89*
Регистрирани одитори ... *89*
Защита правата на акционерите ... 90
Свикване на ОСА и информираност ... *90*
Основни права и ограничения при прехвърляне ... *90*
Миноритарни акционери и институционални инвеститори ... *91*
Разкриване на информация ... 91
Директор за връзки с инвеститорите ... *93*
Заинтересовани лица ... 93
Акционерна структура ... 94
Цена на акциите и пазарна капитализация ... 95
ЧОВЕШКИ КАПИТАЛ ... 96
Политика за възнагражденията ... 99
Доклад за изпълнението на политиката за възнагражденията по смисъла на чл.100н от ЗППЦК ... 99
Политика за подбор и оценка на пригодността ... 102
СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ ... 103
Нефинансова декларация по смисъла на чл.48 от Закона за счетоводството ... 103
ПРЕГЛЕД НА БИЗНЕСА ... 106
Банкиране на дребно ... 106
Депозити ... *106*
Кредити ... *107*
Корпоративно банкиране ... 109
Депозити ... *109*
Кредити ... *110*
Европрограми ... 114
Платежни услуги ... 115
Картови разплащания ... *115*
Международни разплащания ... *115*
Злато и нумизматика ... 117
Частно банкиране ... 119
Капиталови пазари ... 120
ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ ПРЕЗ 2020 г. ... 121
ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ... 126
ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕ ПРЕЗ 2021 г. ... 127
ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ ... 128
Членове на Надзорния съвет ... 128
Членове на Управителния съвет ... 132

МАКРОИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Република България	
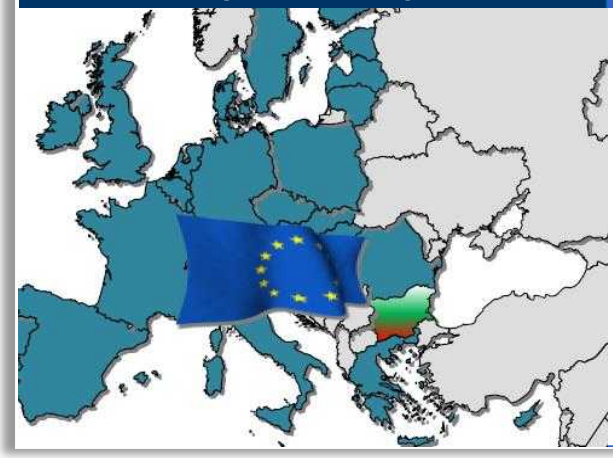	

Показатели	
Население	6,95 млн. души
Площ	110,994 кв. км.
Член на Европейския съюз	2007 г.
Член на НАТО	2004 г.
Участие в Европейския валутен механизъм II и Банковия съюз	2020 г.
Валутен курс EUR/BGN (фиксиран)	1.95583
Плосък данък	10%
Moody's	Baa1, стабилна
Fitch Ratings	BBB, стабилна
S&P	BBB, стабилна

През 2020 г. българската икономика се развива в условия на несигурност вследствие на разпространението на COVID-19 в глобален мащаб и оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз (Brexit). Предприетите през годината стъпки в посока интеграция към Европейския валутен механизъм II и Банковия съюз, заедно с действащата система на Паричен съвет и провежданата фискална политика допринасят за запазване на макроикономическата стабилност.

	2020	2019	2018	2017	2016
Брутен вътрешен продукт (млн. лв.)	118 605	119 772	109 743	102 345	95 131
Брутен вътрешен продукт, реален ръст (%)	(4,2)	3,7	3,1	3,5	3,8
- Частно потребление, реален ръст (%)	0,2	5,5	4,4	3,8	3,5
- Публично потребление, реален ръст (%)	7,5	2,0	5,4	4,3	2,2
- Инвестиции, реален ръст (%)	(5,1)	4,5	5,4	3,2	(6,6)
- Нетен износ, реален ръст (%)	(4,7)	(1,3)	(4,0)	(1,7)	3,4
Инфлация, в края на периода (%)	0,1	3,8	2,7	2,8	0,1
Средногодишна инфлация (%)	1,7	3,1	2,8	2,1	(0,8)
Безработица, в края на периода (%)	6,7	5,9	6,1	7,1	8,0
Текуща сметка (% от БВП)	0,1	3,0	1,0	3,5	3,2
Търговско салдо (% от БВП)	(2,9)	(4,7)	(4,8)	(1,5)	(2,0)
Международни резерви на БНБ (млн. лв.)	60 334	48 574	49 037	46 279	46 742
Преки инвестиции в България (% от БВП)	0,9	1,9	1,8	3,1	1,9
Брутен външен дълг (% от БВП)	60,7	57,4	61,5	65,4	71,2
Държавен и държавногарант. дълг (% от БВП)	24,6	19,8	21,8	24,9	28,8
Консолидирано бюджетно салдо (% от БВП)	(3,0)	(1,0)	0,1	0,8	1,5
Курс на щатския долар (левове за 1 долар)	1,59	1,74	1,71	1,63	1,86

Източник: НСИ, БНБ, МФ, Агенция по заетостта

България влиза в кризата с добри макроикономически показатели, като отчита спад в стопанската активност (БВП) по-нисък спрямо отчетените данни за брутния вътрешен продукт в Европейския съюз (2020: -6,2%) и Еврозоната (2020: -6,6%). През 2020 г. брутният вътрешен продукт на страната се понижава с 4,2% на годишна база (2019: +3,7%), като отчетеното

намаление възлиза на 8,5% през второто, 4,2% през третото и 4,7% през четвъртото тримесечие на годината, отражение за което оказва пандемията COVID-19 и обявените във връзка с това в страната извънредно положение и епидемична обстановка. Основен негативен принос оказват нетният износ, който се понижава с 4,7% на годишна база (2019: -1,3%), както и инвестициите в основен капитал, които отчитат спад от 5,1% за 2020 г. (2019: +4,5%), в резултат от неизвестността относно продължителността и обхвата на кризата с коронавируса, включително във връзка с трансграничното сътрудничество и търговията, и придвижването на хора, стоки и предоставянето на услуги.

Положителен принос оказва потреблението, в т.ч. основно публичното потребление – в размер на 7,5% на годишна база (2019: 2,0%), в резултат от фискалните мерки, предприети на държавно ниво за противодействие на последниците от пандемията, вкл. по-високия размер на националните и на съфинансираните от ЕС разходи на правителството. Частното потребление на домакинствата се забавя до 0,2% за годината (2019: 5,5%).

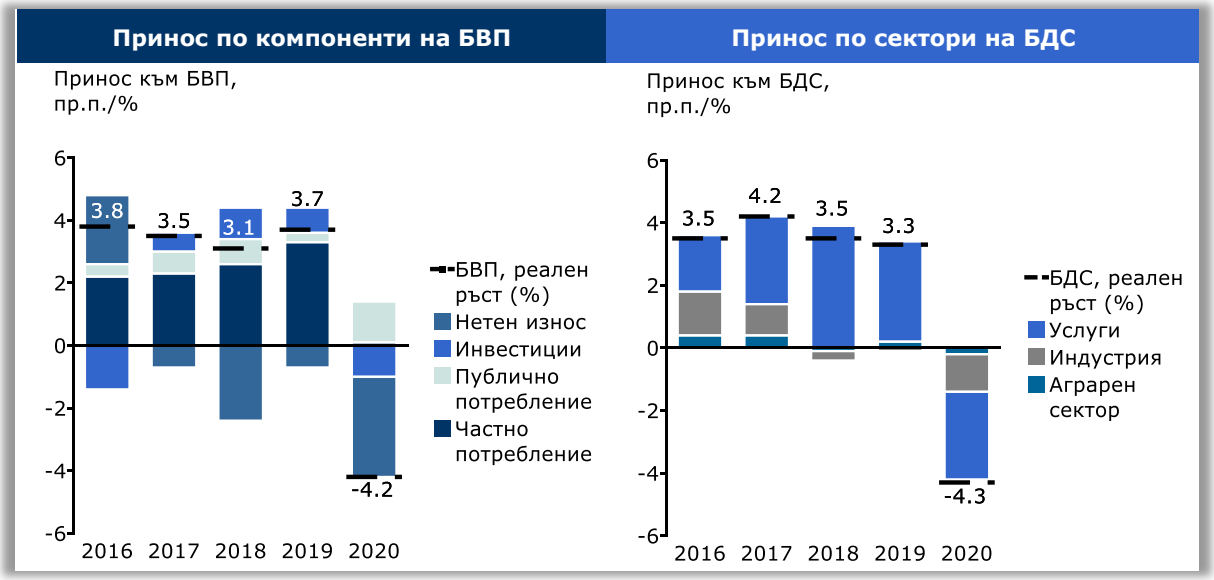

През 2020 г. брутната добавена стойност в икономиката спада с 4,3% (2019: +3,3%), с негативен принос във всички основни сфери на дейност, вкл. при услугите, които спадат с 4,0% (2019: +4,6%), и по-специално секторите на търговията, транспорта и туризма (2020: -11,9%), както и услугите в сферата на културата, спорта и развлеченията (2020: -15,6%), които са сред най-засегнатите от въведените ограничения. Операциите с недвижими имоти също отчитат спад от 3,5% за годината, за сметка на секторите държавно управление и здравеопазване (2020: 5,9%) и финансови и застрахователни дейности (2020: 2,5%), които отчитат ръст.

Негативно влияние за добавената стойност в икономиката оказва и индустриалният сектор, който се понижава с 4,6% общо за периода (2019: -0,5%), в т.ч. при добивната и преработвателната промишленост (2020: -5,2%), вкл. при основните експортно-ориентирани отрасли, както и при строителството (2020: -1,0%). Спад от 5,3% е отчетен в аграрния сектор (2019: +4,1%), за което влияние оказва основно отрасъла на растениевъдството, в т.ч. зърнените и техническите култури.

През 2020 г. пазарът на труда отчита негативни индикации, като коефициентът на безработица бележи повишение до 6,7% в края на годината (2019: 5,9%) и отразява несигурността и негативните очаквания на фирмите по отношение на инвестиции и разходи. Общият брой на заетите лица се понижава до 3127 хил. души за четвъртото тримесечие на 2020 г., като коефициентът на заетост (на лицата 15-64 години) възлиза на 68,8% или с 1,2 пр.п. по-малко спрямо година по-рано. Към края на декември 2020 г. 63% от заетите работят в сектора на

услугите, 31% – в индустрията и 6% – в аграрния сектор. През годината като отговор на последствията от COVID-19 стартира програма за запазване на работните места в страната чрез субсидирана заетост (т.нар. мярка „60/40“), в която се предвижда по-голям дял от компенсацията да се поема от държавата за най-засегнатите сектори, в т.ч. транспорт и хотелиерство и ресторантьорство.

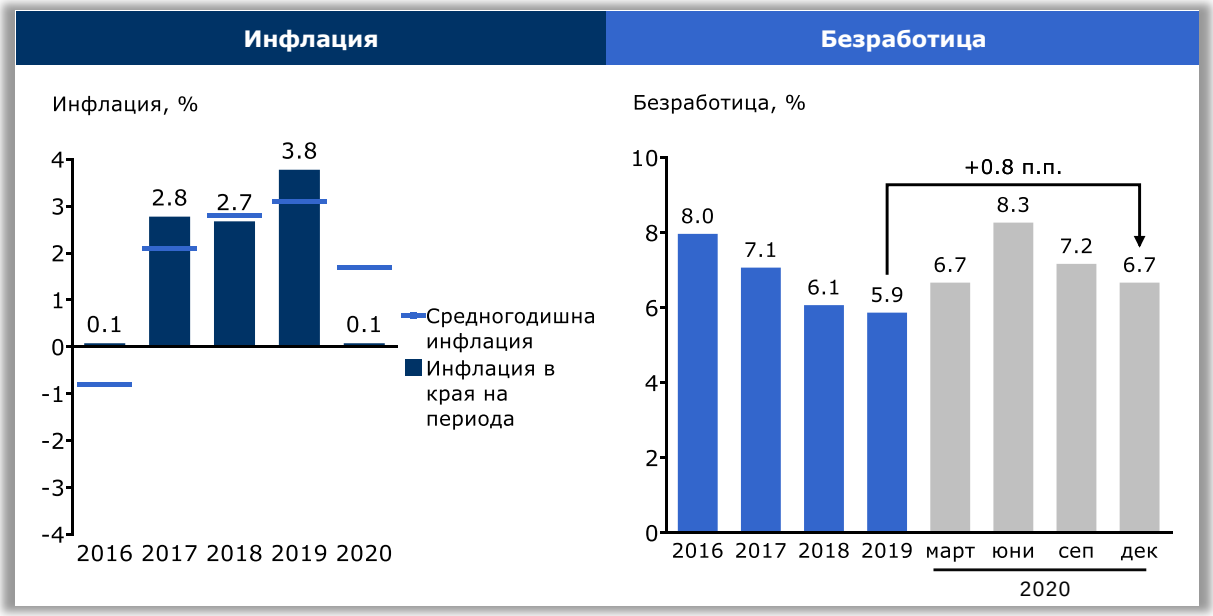

През годината инфлацията в страната следва тенденция към понижение, като средногодишната инфлация през 2020 г. възлиза на 1,7% (2019: 3,1%), а инфлацията в края на периода е 0,1% (2019: 3,8%). Принос за това има поевтиняването на цените в сектора на нехранителните стоки (-3,1%), в т.ч. при транспорта и облеклата, която група има основно тегло (от 35%) в потребителската кошница. Въздействие върху вътрешните цени оказват и цените на основните суровини на международните пазари, в т.ч. цената на петрола. Ръст е отчетен при хранителните стоки (1,9%), услугите (1,4%) и общественото хранене (3,8%). Хармонизираната инфлация, която е един от критериите за ценовата стабилност за присъединяване към Еврозоната, е 0,0% в края на 2020 г. (2019: 3,1%) и 1,2% средногодишно за периода (2019: 2,5%).

През 2020 г. преките инвестиции в страната възлизат на 562 млн. евро или 0,9% от БВП (2019: 1139 млн. евро или 1,9% от БВП), като динамиката отразява основно по-високите постъпленията по дългови инструменти (финансови, облигационни и търговски заеми), за сметка на инвестициите в дялов капитал и реинвестирана печалба. По страни най-много инвестиции са привлечени от Австрия (303 млн. евро), следвани от Германия (295 млн. евро) и Швейцария (207 млн. евро).

По-високият спад при вноса (-9,7% за 2020 г. на годишна база до 28 892 млн. евро), спрямо износа (-6,7% до 27 164 млн. евро) води до понижаване на дефицита по търговското салдо в размер на -1729 млн. евро или -2,9% от БВП в края на 2020 г. (2019: -2891 млн. евро или -4,7% от БВП). В резултат на това салдото по текущата и капиталовата сметка на годишна база се понижава до 1010 млн. евро или 1,7% от БВП, като допълнително влияние оказват по-ниските приходи в сферата на услугите (туризма и пътуванията), както и увеличение при капиталовите трансфери в т.ч. фискални разходи.

Преки инвестиции в страната

Текуща и капиталова сметка

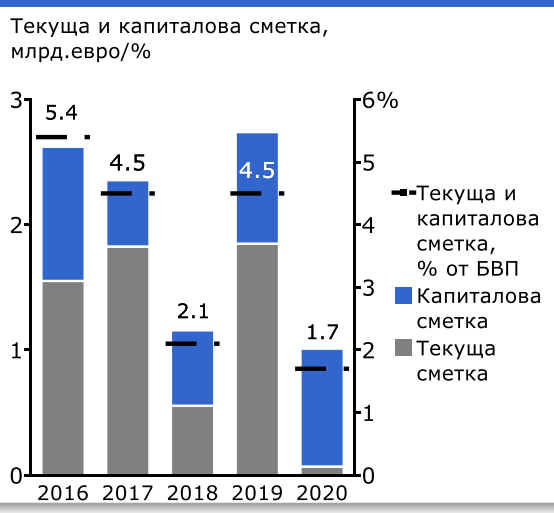

Брутният външен дълг на страната се увеличава до 36 825 млн. евро към края на 2020 г., или 60,7% (2019: 35 178 млн. евро или 57,4% от БВП), с по-изразена динамика при публичния сектор, в резултат от предприетите фискални мерки за противодействие на пандемията от COVID-19. Публичният външен дълг достига 13,3% от БВП към декември 2020 г. (8083 млн. евро), като остава сред най-ниските в ЕС. Общият държавен и държавногарантиран дълг, в т.ч. дълг емитиран на вътрешния пазар, възлиза на 24,6% от БВП към края на 2020 г. (2019: 19,8%), при средни нива над 80% за ЕС и страните от Еврозоната. Резервните активи на БНБ покриват 391,7% от краткосрочния дълг към края на 2020 г. (2019: 287,1%) и 415,4% от валутните депозити (2019: 285,4%) в страната.

Брутен външен дълг

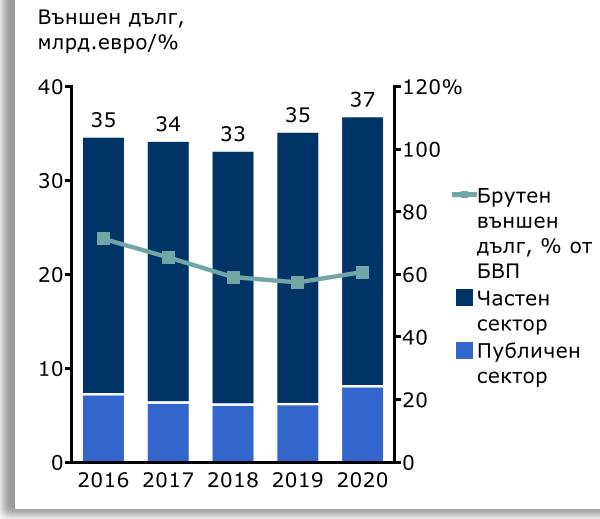

Покритие с резервни активи

През 2020 г. консолидираният бюджет отчита дефицит в размер на 3532 млн. лв. или 3,0% от БВП към края на годината (2019: 1151 млн. лв. или 1,0% от БВП), като отразява по-високия ръст на разходите, спрямо приходите. Разходите по консолидираната фискална програма нарастват до 47 840 млн. лв. (2019: 45 201 млн. лв.), в резултат основно на увеличението при нелихвените разходи, в резултат от предприетите социално-икономически мерки за минимизиране на ефектите от кризата с коронавируса, в т.ч. плащания по мярка 60/40 за субсидирана заетост, плащания към заетите на първа линия в борбата с пандемията, разходи за медикаменти и ваксини, месечни добавки за пенсионерите и плащания към бизнеса и земеделските стопани.

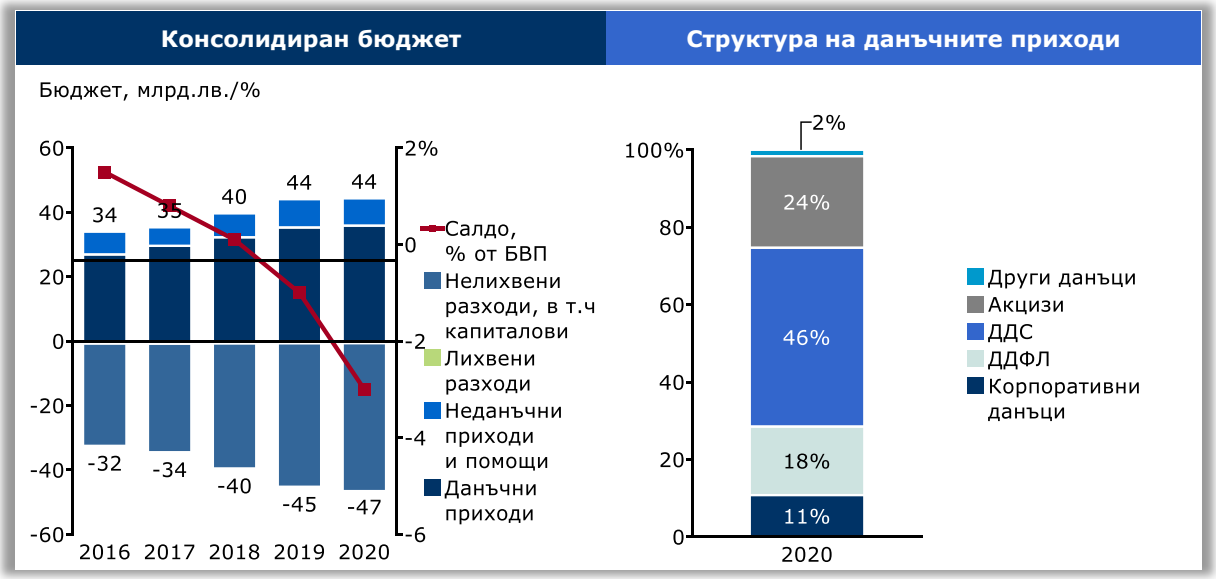

Данъчните постъпления също нарастват, но с по-слаб темп – 1,6% на годишна база до 35 848 млн. лв. към декември 2020 г., като увеличение на приходите е отчетено основно при данъка върху доходите на физически лица (с 6,0% до 3487 млн. лв.), за което влияние оказва увеличената минимална работна заплата и осигурителни прагове през 2020 г., както и предприетите на държавно ниво фискални мерки за заетост. Ръст е отчетен при корпоративния данък (с 0,7% до 2715 млн. лв.), за сметка на приходите от ДДС, които спадат с 0,6% до 11 021 млн. лв. и приходите от акцизи – до 5444 млн.лв., в резултат от намалената стопанска активност. Постъпленията от осигурителни вноски се увеличават, като възлизат на 11 009 млн. лв. към декември 2020 г., от които 7957 млн. лв. социалноосигурителни вноски и 3052 млн. лв. – здравни вноски.

През 2020 г. България официално се присъедини към Европейския валутен механизъм II (ERM II) и към Единния надзорен механизъм (SSM) чрез осъществяване на тясно сътрудничество с Европейската централна банка. Действията са поредната стъпка в посока на присъединяването на България към Еврозоната. Във връзка с това, както и запазената макроикономическа стабилност и очаквания за бъдещо развитие, през октовмри 2020 г. международната рейтингова агенция Moody's Investor Service повиши дългосрочните кредитни рейтинги в чуждестранна и местна валута от Baa2 на Baa1, със стабилна перспектива. През годината Standard & Poor's (BBB) и Fitch Ratings (BBB) от своя страна потвърдиха рейтингите на България, като промениха перспективата от положителна на стабилна поради ефектите и последствията от пандемията COVID-19 върху икономиката на страната. След отчетния период, през февруари 2021 г. Fitch Ratings повиши перспективата по рейтингите на страната от стабилна на положителна.

Очакванията за 2021 г. включват възстановяване на икономическия растеж с основен принос на нетния износ и инвестициите, и в по-малка степен при частното потребление съобразно динамиките на вътрешното търсене и инвестиционната активност, в т.ч. във връзка с усвояването на средства по фондовете и програмите на ЕС. Прогнозните нива от Министерството на финансите (есенната макроикономическа прогноза) предвиждат реален ръст на БВП от 2,5-3,2% за периода 2021-2023 г., а тези на Българската народна банка – от 3,6-3,7% за периода 2021-2022г., като рисковете пред прогнозата включват несигурността относно продължителността и обхвата на мерките срещу разпространението на коронавируса.

БАНКОВА СИСТЕМА

През 2020 г. банковата система в България отчита стабилни показатели и развитие, регистрирани в условия на несигурна външна среда, породена от пандемията COVID-19. Банковата система посрещна кризата с добри изходни показатели, вкл. високи нива на ликвидност и капиталова адекватност значително над регулаторно изискуемите, което допринася за продължаване на кредитирането съобразно съществуващото търсене от бизнеса и домакинствата и запазване на доверието в системата. Процесите за интеграция с европейската надзорна рамка и финансова инфраструктура, продължават да оказват допълнително влияние за развитието на банковите политики.

С цел допълнителна устойчивост на системата и прилагане на гъвкавост по отношение на негативните ефекти, произтичащи от коронавируса, през годината Българската народна банка задейства пакет от мерки, насочени към допълнително укрепване на капитала и ликвидността на банките, в т.ч. чрез изисквания за капитализиране на печалбата, отмяна на предвидените увеличения на антицикличния капиталов буфер, както и увеличаване на ликвидността чрез намаляване на чуждестранните експозиции на търговските банки. През април 2020 г. е договорено и предпазно валутно споразумение (суап линия) с Европейската централна банка за осигуряване на ликвидност в евро при необходимост.

През юли 2020 г. в изпълнение на пътната карта за присъединяването на България към еврозоната, българският лев беше включен в Европейския валутен механизъм II (ERM II), при запазване на действащата в страната система на Паричен съвет, както и установено тясно сътрудничество с Европейската централна банка в рамките на Единния надзорен механизъм (SSM) и Единния механизъм за преструктуриране (SRM). Във връзка с това, бяха определени значимите кредитни институции, които да бъдат обект на директен надзор от страна на Европейската централна банка, считано от 1 октомври 2020 г., както и регламентирана отговорността на ЕЦБ относно наблюдението над по-малко значимите институции, които остават обект на директен надзор от БНБ, и относно общите процедури за всички поднадзорни лица.

в % / изменение в пр.п.	2020	2019	2018	20/19	19/18
Базов собствен капитал от първи ред	21,69	19,04	18,99	2,65	0,05
Адекватност на капитала от първи ред	22,10	19,50	19,41	2,60	0,09
Обща капиталова адекватност	22,74	20,16	20,38	2,58	(0,22)
Съотношение на ливъридж	11,48[1]	10,55	10,11	0,93	0,44
Отношение на ликвидно покритие (LCR)	279,0	269,9	294,1	9,1	(24,2)
Кредити/депозити[2]	69,04	72,17	72,02	(3,13)	0,15
Възвръщаемост на капитала (ROE)	6,19[1]	11,63	12,11	(5,44)	(0,48)
Възвръщаемост на активите (ROA)	0,78[1]	1,47	1,59	(0,69)	(0,12)
Необслужвани кредити и аванси[3]	5,65	6,48	7,63	(0,83)	(1,15)

Източник: Българска народна банка

[1] Данни към 30 септември 2020 г.
[2] Брутни кредити и аванси (без централни банки и кред.институции)/ депозити (без кред.институции)
[3] Необслужвани кредити и аванси/Брутни кредити и аванси (с цел съпоставимост е използвана широка дефиниция за кредити и аванси, вкл. парични салда при централни банки и други депозити на виждане).

Нивото на общата капиталова адекватност на системата се увеличава до 22,74% към края на 2020 г. (2019: 20,16%), а адекватността на капитала от първи ред (T1 ratio) – до 22,10% спрямо 19,50% в края на 2019 г., като показателите са значително над регулаторните изисквания. За динамиката допринася основно нарастването при базовия собствен капитал от първи ред, в т.ч. внесения капитал и печалбата през годината, както и намалението при рисковопретеглените активи. Съотношението на ливъридж, използвано като допълнителен регулаторен показател, съпоставящ капитала от първи ред и общата експозиция от балансови и задбалансови позиции на банките, е 11,48% към септември 2020 г. спрямо 10,55% към 31.12.2019 г.

Във връзка с пандемията от COVID-19, през март 2020 г. БНБ отмени предвидените за 2020 г. и за първото тримесечие на 2021 г. увеличения на нивото на антицикличния капиталов буфер, като запази равнището от 0.5%. През годината БНБ оповести ежегодния преглед на буфера за други системно значими институции (ДСЗИ) и идентифицира като такива осем банки, за които са определени индивидуални нива през 2020 г. и 2021 г. в интервала от 0,50% до 1%. През 2020 г. буферът за системен риск остава без промяна в размер на 3% от рисковите експозиции в България.

През годината ликвидността остава на високи нива, като отразява поддържаната консервативна оценка при управлението на рисковете, повишената депозитна база, както и пакета от мерки, предприети от БНБ, насочени към допълнително укрепване на ликвидността във връзка с последствията от COVID-19. Съотношението кредити/депозити се понижава до 69,04%, спрямо 72,17% година по-рано. Отношението на ликвидно покритие (LCR), което съотнася поддържаните от банките ликвидни буфери спрямо нетните изходящи потоци за период от 30 календарни дни, се повишава до 279,0% (2019: 269,9%) в края на 2020 г., което е над минималните изисквания от 100%. Съотношението на ликвидния буфер към балансовите активи на системата възлиза на 29,2% към края на декември 2020 г.

През 2020 г. банковата система реализира нетна печалба в размер на 815 млн. лв., спрямо 1675 млн. лв. година по-рано, като намаление е отчетено при нетния лихвен доход и този от такси и комисиони, а увеличение – при разходите за обезценка, които достигат 876 млн. лв. за периода (2019: 431 млн. лв.).

в млн. лв. / изменение в %	2020	2019	2018	20/19	19/18
Нетен лихвен доход	2 649	2 746	2 742	(3,5)	0,2
Нетен доход от такси и комисиони	1 039	1 106	1 066	(6,1)	3,8
Административни разходи	1 677	1 664	1 717	0,1	(3,1)
Обезценка	876	431	479	103,4	(10,0)
Нетна печалба	815	1 675	1 678	(51,4)	(0,2)

Източник: Българска народна банка

Нетният лихвен доход за 2020 г. се понижава с 3,5% до 2649 млн. лв. (2019: 2746 млн. лв.), генериран в среда на продължаващи ниски лихвени равнища, а нетният доход от такси и комисиони – до 1039 млн. лв. (2019: 1106 млн. лв.), като осигурява солиден принос към печалбата, формирайки 25,0% (30,2% на ниво ЕС) от общите оперативни приходи на системата (2019: 26,1%). Отчетените финансови резултати осигуряват възвръщаемост на активите (ROA) в размер на 0,78% за деветмесечието на 2020 г. (2019: 1,47%) и възвръщаемост на капитала (ROE) от 6,19% за същия период (2019: 11,63%), което отразява способността на банковия сектор да генерира рентабилност съобразно развитието и условията на средата.

Общите балансови активи нарастват с 8,6% на годишна база до 124 006 млн. лв. към декември 2020 г. (2019: 114 201 млн. лв.), като структурата на баланса на системата включва основно кредитите и авансите – 58,9% от общите активи (2019: 65,7%), паричните средства и салда при

централни банки – 21,9% от активите (2019: 15,9%) и инвестициите в ценни книжа – 14,6% (2019: 13,1%), които включват основно дългови ценни книжа.

Кредитната активност през 2020 г. се забавя с по-изразена динамика при нефинансовите предприятия, спрямо домакинствата. Брутният кредитен портфейл (без кредитни институции и централни банки) нараства с 4,8% до 69 500 млн. лв. в края на периода (2019: 66 293 млн. лв.), като включва увеличение при всички основни сегменти, с основен принос при кредитите на домакинства, които засилват дела си до 37,2% от общия портфейл (2019: 36,5%). Жилищните ипотечни кредити нарастват с 10,1% до 13 752 млн. лв. (2019: 12 487 млн. лв.), а потребителските кредити – с 3,7% до 12 882 млн. лв. (2019: 12 427 млн. лв.) в края на декември 2020 г. Кредитите на нефинансови предприятия остават структуроопределящи с 54,7% от общите кредити на клиенти, като достигат до 38 042 млн. лв. (2019: 36 573 млн. лв.), а тези към други финансови предприятия – до 4679 млн. лв. (2019: 4594 млн. лв.).

в млн. лв. / изменение в %	2020	2019	2018	20/19	19/18
Активи	124 006	114 201	105 557	8,6	8,2
Кредити на нефинансови предприятия	38 042	36 573	34 871	4,0	4,9
Кредити на домакинства, в т.ч.:	25 882	24 193	22 075	7,0	9,6
- Жилищни ипотечни кредити	13 752	12 487	10 906	10,1	14,5
- Потребителски кредити	12 882	12 427	10 333	3,7	20,3
Депозити от нефинансови предприятия	31 701	28 150	25 278	12,6	11,4
Депозити от домакинства	62 636	57 616	53 383	8,7	7,9

Източник: Българска народна банка

Делът на необслужваните кредити и аванси продължава да намалява до 5,65% от брутните кредити и аванси към декември 2020 г. (2019: 6,48%), изчислени с цел съпоставимост с предходни периоди съгласно широката дефиниция за кредити и аванси, включваща и паричните салда при централни банки и други депозити на виждане. Необслужваните кредити са адекватно посрещнати по линия на обезценката и допълнително акумулираните от системата буфери. В структурата на необслужваните кредити най-голям дял заемат кредитите към нефинансови предприятия (66,6%), следвани от домакинствата (31,2%) и другите финансови предприятия (2,1%).

През април 2020 г. Българската народна банка утвърди изготвения от Асоциацията на банките в България (АББ) Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции във връзка с COVID-19, както и удължаването на сроковете на неговото действие и изменения, допълнително утвърдени през юли и декември 2020 г. Документът представлява частен мораториум по смисъла на Насоките на Европейския банков орган (ЕБО) относно законодателните и частните мораториуми върху плащания по кредити във връзка с COVID-19 (EBA/GL/2020/02), съгласно който отсрочването по такива експозиции не води автоматично до тяхното прекласифициране под формата на преструктуриране или неизпълнение. Към 31 декември 2020 г. са одобрени общо 89 478 бр. кредитополучатели с искания за отсрочване на обща стойност 8 074 млн. лв, които представляват 11,6% от брутния кредитен портфейл на системата. От тях 6 365 млн. лв. са на предприятия, а 1709 млн. лв. – на домакинства.

През 2020 г. привлечените средства в банковата система (без кредитни институции) продължават тенденцията на растеж – с 9,6% до 100 671 млн. лв. към декември 2020 г. (2019: 91 853 млн. лв.), въпреки средата на ниски лихвени равнища, като отразяват доверието към системата и несигурността от средата. Увеличение е отчетено както при депозитите на

нефинансови предприятия (с 12,6% до 31 701 млн. лв.), така и при домакинствата (с 8,7% до 62 636 млн. лв.), които остават структуроопределящи с относителен дял от 62,2% от привлечения ресурс. Депозитите на други финансови предприятия възлизат на 3300 млн. лв., а тези в сектор държавно управление – на 3034 млн. лв. Във валутната структура на депозитите делът на левовите депозити спада до 61,9% към декември 2020 г. (2019: 63,2%), за сметка на депозитите в евро, които се увеличават до 31,0% (2019: 29,3%), а тези в друга валута възлизат на 7,1% (2019: 7,5%).

През годината тенденцията към понижаване на лихвените проценти се запазва съобразно динамиките в Еврозоната и страните от ЕС. Лихвените проценти по депозитите (нов бизнес[4]) на домакинствата и нефинансовите предприятия спадат средно за 2020 г. (претеглени през обемите) съответно до 0,09% и -0,04% (2019: 0,13% и 0,09%). Понижение е отчетено и при лихвените проценти по кредитите (нов бизнес[5]), като при нефинансовите предприятия – до 2,91% средно за периода (2019: 3,32%), а при ипотечните – до 2,88% (2019: 3,09%). При потребителските кредити е отчетен слаб ръст до 8,20% (2019: 8,18%).

В края на декември 2020 г. в страната оперират 24 кредитни институции, от които 6 клона на чуждестранни банки, като дъщерните банки от ЕС формират 71,4%[6] от активите на системата, местните банки – 22,1%, а чуждестранните клонове на банки от ЕС и извън ЕС, както и банки, собственост на лица извън ЕС – останалите 6,5%. Заеманият дял от групата на значимите банкови институции (съгласно критериите на ЕЦБ) в страната възлиза на 65,6% от банковите активи към септември 2020 г., а на по-малко значимите – съответно 30,7%.

Предизвикателства пред банковата система ще продължат да бъдат свързани основно с преодоляване на последствията от пандемията от COVID-19 и свързаното с това забавяне на икономическата активност и нестабилност в международен план, както и продължаващите консолидационни процеси, технологично развитие и дигитализация, обема на регулациите, влияещи върху конкурентните предимства на банките, и нарастване на конкуренцията в сферата на банковите услуги от навлизането на т.нар. fintech компании.

[4] Срочни депозити в левове до 1 г.
[5] Кредити по оригинален матуритет в левове
[6] Данните са към края на третото тримесечие на 2019 г.

РАЗВИТИЕ НА РЕГУЛАТОРНАТА РАМКА

През 2020 г. голяма част от законодателните инициативи в областта на банковата дейност както на общоевропейско, така и на национално ниво са насочени към структуриране на подходяща рамка и регулаторни мерки като реакция на пандемията от COVID-19.

Със Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. и за преодоляване на последиците, е отменено прилагането на последствията от забава за плащане на задължения на частноправни субекти, вкл. лихви и неустойки за забава, както и въведена временна забрана за налагане на запори по банкови сметки и други изисквания относно публични продани и въводи във владение за периода на действие на закона. По този начин, както и чрез утвърдения през април 2020 г. Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции във връзка с COVID-19 (частен мораториум) са реализирани възможностите, които се дават с Насоките на ЕБО относно законодателните и частните мораториуми върху плащания по кредити във връзка с COVID-19 (EBA/GL/2020/02).

През годината е приет Регламент (ЕС) 2020/873 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2020 г. за изменение на регламенти (ЕС) № 575/2013 и (ЕС) 2019/876 по отношение на някои корекции в отговор на пандемията на COVID-19 (т.нар. „бърза редакция“), с които се цели допълнително укрепване на капиталовата и ликвидна позиция на банките, и съхраняване на капацитета им за предоставяне на кредити. Във връзка с това на национално ниво са взети решения за прилагане и на изискванията, въведени с Насоките относно отчетността и оповестяването на експозициите, предмет на мерки, приложени в отговор на кризата, предизвикана от COVID-19 (EBA/GL/2020/07); Насоките относно изискванията за надзорна отчетност и оповестяване в съответствие с „бързата редакция“ на Регламента за капиталовите изисквания (РКИ) в отговор на пандемията от COVID-19 (EBA/GL/2020/11), както и Насоките за единно оповестяване съгласно член 473а от Регламент (ЕС) № 575/2013 по отношение на преходните мерки за смекчаване на въздействието от въвеждането на МСФО 9 върху собствения капитал (EBA/GL/2018/01) за гарантиране съответствие с „бързата редакция“ на РКИ в отговор на пандемията от COVID-19.

Във връзка с включването на страната в Европейския валутен механизъм II (ERM II) и установяването на тясно сътрудничество с Европейската централна банка в рамките на Единния надзорен механизъм (SSM), са направени промени в Закона за Българската народна банка и Закона за кредитните институции, с които се прецизират текстове относно официалния валутен курс на лева към еврото в рамките на ERM II, както и се доразвиват изискванията, касаещи взаимотношенията между надзорните органи и отговорностите между институциите в рамките на Единния надзорен механизъм.

Рамката за управление на рисковете е доразвита с нови насоки на ЕБО, за които БНБ е взела решение за прилагане, считано от юни 2021 г. – Насоки относно предоставянето и наблюдението на кредити (EBA/GL/2020/06), с които се доразвиват изискванията за прилагане на надеждни правила, процеси и механизми за вътрешно управление и управление на рисковете във връзка с процесите по отпускане на кредити и техния ефективен мониторинг и управление през целия жизнен цикъл на кредитните сделки. Приети за прилагане в страната са и нови: Насоки относно управление на риска в областта на информационните и комуникационни технологии (ИКТ) и сигурността (EBA/GL/2019/04), както и Насоки относно третирането на структурните валутни позиции съгласно член 352, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013 (EBA/GL/2020/09) и Насоки за редуциране на кредитния риск за институции, прилагащи вътрешнорейтинговия подход, със собствени оценки на загубата при неизпълнение (LGD) (EBA/GL/2020/05), които са приложими от 2022 г.

През годината в областта на корпоративното управление, чрез промени в Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК), са въведени в националното законодателство общоевропейските изисквания по отношение на насърчаването на дългосрочната ангажираност на акционерите и определяне на минимални изисквания по отношение на идентификацията на акционерите, предаването на информация и улесняването на упражняването на правата на акционерите. През периода, с оглед пандемията от COVID-19, е отложено с една година прилагането на изискванията, произтичащи от Делегиран Регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията от 17 декември 2018 година за допълнение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета чрез регулаторни технически стандарти за определянето на единния електронен формат за отчитане. Съгласно него годишните финансовите отчети и доклади за дейността за 2021 г. на публичните дружества следва да се оповестяват съгласно единния електронен формат за отчитане – във формат XHTML, а определени части от консолидираните финансови отчети следва да се маркират, като се използва маркиращия език XBRL, който е формат четим от машина.

Пандемията ускори процесите на дигитализация и стимулира развитието на бизнес моделите към онлайн банкиране, разработването на нови дистанционни услуги и решения, които едновременно с това носят и предизвикателства – технологични и регулаторни. През периода се развиха процедурите, свързани със сигурността на електронните плащания, платформите за интернет и мобилно банкиране и се насочиха усилия към развитие на нови технологии и способи за разплащания, вкл. развитие на незабавните плащания.

През годината са направени промени в Наредба № 12 на БНБ за Регистъра на банковите сметки и сейфове и указанията на БНБ по нейното прилагане, с които се прецизират спецификациите за подаваната информация за бюджетните сметки, за действителните собственици на титуляри на сметки, както и за идентификацията на чуждестранните физически лица. Промени са направени и в Наредба № 22 на БНБ от 16 юли 2009 г. за Централния кредитен регистър, касаещи възможност за получаване на информация от системата за извършените проверки.

В края на годината е приета нова Наредба №40 на БНБ за определяне на размера на таксите за покриване на административните разходи на Българската народна банка, произтичащи от функциите по надзор и преструктуриране. С нея се регламентира възможността за събиране на годишни такси от поднадзорните лица за покриване на административните разходи, произтичащи от функциите на банковия надзор, платежния надзор и дейността по преструктуриране.

По отношение на изискванията към дейността на инвестиционните посредници е приета нова Наредба № 38 на Комисията за финансов надзор, с която се конкретизират изискванията относно оценяването на знанията и компетентността на брокерите, инвестиционните консултанти и условията към обвързаните агенти, които инвестиционният посредник трябва да осигури, че са изпълнени, когато сключва договор за предоставяне на услуги с такива лица. Детайлизирани са изискванията към практиките на кръстосани продажби, както и сключването на договори, ежедневната отчетност и процедурите във връзка с извършване на маржин покупки и къси продажби.

Предизвикателства пред банките остава предстоящото прилагане на т.нар. банкови пакети CRR2/CRD5 относно капиталовите и пруденциалните изисквания, както и BRRD2/SRMR2 относно изискванията за възстановяване и преструктуриране, вкл. минималните изисквания за собствен капитал и приемливи задължения (MREL) и достигане на определените целеви нива до 1 януари 2024 г.

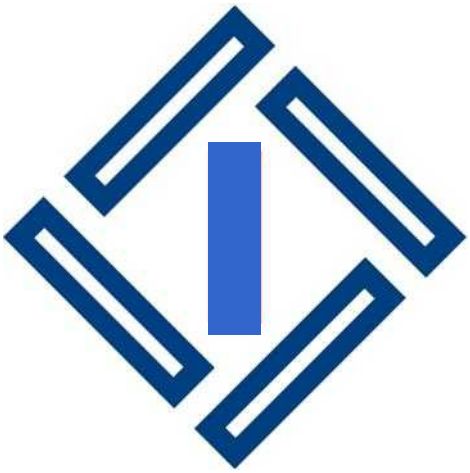

МИСИЯ

Първа инвестиционна банка се стреми да продължи да бъде една от най-добрите банки в България, призната като бързо развиваща се, иновативна, клиентски ориентирана банка, която предлага изключителни продукти и услуги на клиентите си, осигурява отлични възможности за кариера на служителите и е социално ангажирана. Банката ще продължи да развива високотехнологични решения, предоставящи възможности на нейните клиенти да банкират от всяка точка на света и по всяко време.

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ

УВЕЛИЧЕНИЕ НА КАПИТАЛА

През 2020 г. Първа инвестиционна банка успешно реализира своя стратегически проект за увеличение на капитала, с цел укрепване и засилване на поддържаните капиталови буфери, както и осигуряване изпълнението на стратегията за бъдещ растеж и приоритетно развитие в сегментите на банкирането на дребно и малките и средни предприятия.

По-важните моменти във връзка с увеличението на капитала през 2020 г. са както следва:

- През януари 2020 г., Първа инвестиционна банка представи на Комисията за финансов надзор (КФН) проспект за предлагане на нови акции, като определи максимален размер на постъпленията от подписката в размер на 200 млн.лв., и успешно реализиране – при набиране на минимум 20 млн.лв.
- През април 2020 г., КФН потвърди проспекта на Първа инвестиционна банка за публично предлагане на до 40 млн. нови акции с емисионна стойност от 5 лв.

- През май 2020 г. стартира подписката за увеличението на капитала на Първа инвестиционна банка съгласно изискванията на Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК).
- В началото на юли 2020 г. подписката приключи успешно и Първа инвестиционна банка увеличи капитала си с 195 424 хил. лв. Нови акционери на Банката са Българска банка за развитие АД с 18,35% акционерен дял и Valea Foundation, фондация на чешкия предприемач г-н Карел Комарек – със 7,87%.
- В края на юли 2020 г. увеличението на капитала е вписано в Търговския регистър при Агенцията по вписванията, а през август 2020 г. – новата емисия акции е вписана в регистъра на КФН по чл.30, ал.1, т.3 от Закона за Комисията за финансов надзор.

За повече информация относно увеличението на капитала виж раздели „Капитал“ и „Акционерна структура“.

ДЕЙСТВИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ОТ COVID-19

През 2020 г. Първа инвестиционна банка предприе редица действия във връзка с разпространението на коронавируса и последствията от пандемията COVID-19, в т.ч.:

- През март 2020 г., Fibank първа сред банките в страната осигури възможност за разсрочване на плащанията за клиентите, изпитващи затруднения във връзка с въведеното извънредно положение и пандемията COVID-19.
- През април 2020 г., Банката се присъедини към изготвения от Асоциацията на банките в България (АББ) и утвърден от БНБ Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции във връзка с COVID-19 (частен мораториум), както и към удължаването на сроковете на неговото действие и изменения, допълнително утвърдени през юли и декември 2020 г.
- През годината Първа инвестиционна банка подписа три споразумения за участие в програми на Българската банка за развитие и Фонда на Фондовете, целящи подпомагане на хората и бизнеса във връзка с пандемията от COVID-19.
- Fibank предложи редица улеснения/облекчения за клиентите, вкл. специални пакети от безплатни дигитални услуги; дистанционни решения за изцяло онлайн кандидатстване и отпускане на кредити за физически лица; нови кредитни и картови продукти с възможности за разсрочване и плащане на равни месечни вноски; програма за подкрепа на земеделските стопани.
- Банката предприе поредица от мерки за вътрешна организация на дейността, в т.ч. изисквания за безопасност, социална дистанция, отдалечени работни места, актуализиране на плановете за непрекъсваемост на дейността и за възстановяване и т.н.
- Като социално отговорна компания Fibank се включи в дарителската кампания в борбата с разпространението на коронавируса, както и реализира редица други мерки със социална насоченост в подкрепа на нуждаещите се.

За повече информация относно предприетите действия във връзка с предизвикателствата от COVID-19 виж раздели „Акценти 2020 г.“, „Преглед на бизнеса“, „Социална отговорност“ и „Човешки капитал“.

ПРОФИЛ НА БАНКАТА

КОРПОРАТИВЕН СТАТУС

Първа инвестиционна банка е акционерно дружество, регистрирано от Софийски градски съд с решение от 8 октомври 1993 г. От 28 февруари 2008 г. Банката е вписана в Търговския регистър при Агенцията по вписванията.

Първа инвестиционна банка е публично дружество, вписано в Търговския регистър при Софийски градски съд с решение от 4 юни 2007 г. и в регистъра за публичните дружества и други емитенти, воден от Комисията за финансов надзор, с решение от 13 юни 2007 г.

Банката притежава универсален банков лиценз за извършване на банкова дейност на територията на страната и на сделки в чужбина. Тя е лицензиран първичен дилър на държавни ценни книжа, както и регистриран инвестиционен посредник.

СЪУЧАСТИЕ И ЧЛЕНСТВО В ОРГАНИЗАЦИИ

- Асоциация на банките в България
- Българска фондова борса АД
- Централен депозитар АД
- БОРИКА АД
- MasterCard International
- VISA Inc.
- S.W.I.F.T.
- Factors Chain International

ПАЗАРНА ПОЗИЦИЯ[7]

- Пето място по активи
- Пето място по кредити
  - Четвърто място по кредити на предприятия
  - Пето място по потребителски кредити
  - Шесто място по ипотечни кредити
- Пето място по депозити
  - Трето място по депозити от физически лица
- Сред водещите банки в картовия бизнес
- Сред водещите банки в платежните услуги, в т.ч. при международните разплащания и търговски операции

[7] Пазарните позиции са определени въз основа на данни на индивидуална основа от БНБ и БОРИКА АД.

ПАЗАРЕН ДЯЛ[8]

- 8,70% от банковите активи в България
- 9,91% от кредитите в страната
  - 11,52% от кредитите на предприятия
  - 8,63% от потребителските кредити
  - 6,68% от ипотечните кредити
- 9,06% от депозитите в страната
  - 10,98% от депозитите на физически лица

КОРЕСПОНДЕНТСКИ ОТНОШЕНИЯ

Първа инвестиционна банка има изградена широка мрежа от банки кореспонденти, чрез които извършва международни разплащания и операции по търговското финансиране в почти всички части на света. Банката изпълнява международни платежни операции в чуждестранна валута, издава чекове и изпълнява различни документарни операции.

Fibank е търсен, надежден и коректен партньор, изградил в продължение на години добра репутация сред международните финансови институции и натрупан ценен опит и ноу-хау от многобройните си международни бизнес партньори, инвеститори, клиенти и контрагенти.

КЛОНОВА МРЕЖА

Към 31 декември 2020 г. Първа инвестиционна банка има общо 135 клона и офиса: 134 клона и офиса, в т.ч. централа, покриващи територията на България и един чуждестранен клон в Кипър.

ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

Първа инвестиционна банка АД има дванадесет дъщерни дружества към 31 декември 2020 г.: First Investment Bank - Albania Sh.a., Дайнърс клуб България АД, Фи Хелт Застраховане АД, Майфин ЕАД, First Investment Finance B.V., Дебита ООД, Реалтор ООД, Болкан файненшъл сървисис ЕАД, Криейтив Инвестмънт ЕООД, Търнараунд Мениджмънт ЕООД, Лега Салюшънс ЕООД и АМС Имоти ЕАД.

През 2020 г. Първа инвестиционна банка учреди ново дъщерно дружество – „Майфин“ ЕАД, вписано в Търговския регистър и регистър на ЮЛНЦ при Агенцията по вписванията през март 2020 г. с предмет на дейност като издател на електронни пари по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи. Дружеството, което притежава лиценз от Българската народна банка, стартира дейността си през ноември 2020 г., предлагайки дигитална платформа за бързи парични преводи и онлайн разплащания, издаване на дигитални и виртуални карти, както и иновативни платежни услуги като нареждане на преводи между физически лица – клиенти на MyFin по номер на мобилен телефон, плащане с линк и други. Към 31 декември 2020 г. внесеният акционерен капитал на дружеството е в размер на 1 млн.лв.

[8] Пазарните дялове са определени въз основа на данни на индивидуална основа от БНБ.

През януари 2021 г. Първа инвестиционна банка взе решение за закриване на дъщерното си дружество Търнараунд Мениджмънт ЕООД.

За повече информация относно дъщерните дружества виж бележка 36 „Дъщерни предприятия" от Индивидуалните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

НАГРАДИ 2020 г.

- Първа инвестиционна банка е отличена като най-добра кредитна институция в категорията „Банки" на конкурса „Компания на годината 2020", организиран от списание Business Lady, въз основа на постигнатото през годината, добрите управленски практики и приноса към обществото.
- За трета поредна година Fibank печели приза „Любима марка 2020" на българския потребител и първото място в категорията „Финансови институции" на потребителската класация „My Love Marks".
- Fibank е наградена с две отличия в международния конкурс „Продукт на годината 2020", в категориите „Аксесоари за безконтактно плащане" и „Дигитални карти" за въведените услуги – безконтактно плащане със смарт часовник Garmin Pay и мобилни разплащания с дигитализирана карта през Apple Pay.
- Първа инвестиционна банка получава награда от B2B Media за своята кампания за клиенти във връзка COVID-19 в категорията „Компания с кауза" за 2020 г.
- Fibank получава наградата „Златно сърце" на списание Business Lady за цялостната си корпоративна социална отговорност и благотворителния си календар за 2019 г.

ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА: ДАТИ И ФАКТИ

1993 г.	◈ Първа инвестиционна банка АД е учредена на 8 октомври 1993 г. в София. ◈ Fibank получава пълен банков лиценз за осъществяване на операции в България и в чужбина.
1994-1995 г.	◈ Банката се развива и се специализира в обслужването на корпоративни клиенти.
1996 г.	◈ ПИБ АД първа в България предлага възможността за банкиране от дома и офиса. ◈ Fibank е първата банка, получила 5-годишен кредит от Европейската банка за възстановяване и развитие – за финансиране на МСП в България.
1997 г.	◈ Банката започва да издава дебитни карти Cirrus/Maestro, кредитни карти Eurocard/Mastercard и карти American Express. Първа инвестиционна банка е първата българска банка, предложила дебитни карти с международен достъп. ◈ Thompson Bankwatch определя първия кредитен рейтинг на Fibank. ◈ Банката открива първия си клон в чужбина – в Кипър.
1998 г.	◈ Първа инвестиционна банка получава първия си синдикиран кредит от чуждестранни банки. Банката договаря финансирания за внос на инвестиционни стоки от редица европейски държави, гарантирани от агенции за експортно застраховане.
1999 г.	◈ Банката сключва синдикиран заем, организиран от ЕБВР, на обща стойност 12,5 млн. евро. ◈ Fibank получава средносрочен заем от 6,6 млн. евро от германска държавна организация за финансиране на български дружества. ◈ Банката учредява чуждестранен клон в Тирана, Албания, който предлага банкови услуги на албански дружества и физически лица.
2000 г.	◈ Първа инвестиционна банка започва развитие на бизнеса в областта на банкирането на дребно. Депозитите от физически лица нарастват 2,3 пъти.
2001 г.	◈ ПИБ АД стартира първия Виртуален банков клон в България, с възможност за работа в Интернет. ◈ Банката е отличена с наградата „Банка на годината" на вестник „Пари". ◈ Мая Георгиева (изпълнителен директор на Първа инвестиционна банка) получава наградата „Банкер на годината" на вестник „Банкеръ".
2002 г.	◈ Fibank е определена за „Банка на клиента" в класацията на вестник „Пари".
2003 г.	◈ Продуктите и услугите за физически лица застават във фокуса на политиката на Банката. През годината кредитите на физически лица нарастват над 5 пъти. ◈ Fibank за втори път печели наградата „Банка на клиента" в класацията на вестник „Пари".
2004 г.	◈ Банката разширява своята инфраструктура – клоновата мрежа се увеличава с 27 нови клона и офиса, мрежата от АТМ терминали нараства над 2 пъти. ◈ ПИБ АД е отличена с наградата „Финансов продукт на годината" за продукта Ипотечен овърдрафт.
2005 г.	◈ Fibank придобива 80% от капитала на Дайнърс клуб България АД. ◈ Банката емитира €200 млн. облигации на Люксембургската фондова борса. Fibank е и първата българска банка, емитирала безсрочни подчинени облигации. ◈ Матьо Матеев (зам. главен изпълнителен директор на Първа инвестиционна банка) получава наградата „Банкер на годината" на вестник „Банкеръ".
2006 г.	◈ Fibank за трети път печели наградата „Банка на клиента" в класацията на вестник „Пари". ◈ Първа инвестиционна банка получава €185 млн. синдикиран заем, организиран от Bayerische Landesbank, с участието на 33 международни банки. ◈ Акционерният капитал на Банката е увеличен от 20 млн.лв. на 100 млн.лв. чрез трансформиране на неразпределени печалби в нови акции.

2007 г.	◈ Първа инвестиционна банка осъществява най-голямото банково първично публично предлагане на ценни книжа в България и придобива статут на публично дружество. ◈ Стартира „FIBank Mobile" – първият банков мобилен портал, създаден от Банката с полезна финансова информация за клиентите. ◈ Fibank е една от първите банки в България, внедрила новата чип технология при издаването на дебитни и кредитни карти. ◈ First Investment Bank – Albania Sh.a. получава пълен лиценз за банкова дейност в Албания.
2008 г.	◈ Първа инвестиционна банка внедрява нова интегрирана банкова информационна система FlexCube. ◈ ПИБ АД получава синдикиран заем от 65 млн. евро от 11 водещи международни банки. ◈ Fibank става първата банка в България със собствен корпоративен блог. ◈ Банката е отличена с награда OSCARDS за иновативност в областта на картовия бизнес.
2009 г.	◈ Fibank става първата и единствена банка в България, която започва да предлага продажба и обратно изкупуване на инвестиционни диаманти. ◈ Първа инвестиционна банка предлага нова интернет услуга „Моята Fibank", за електронни извлечения по банкови сметки и кредитни карти.
2010 г.	◈ Fibank посреща своя едномилионен клиент. ◈ Подписано е споразумение с IFC за сътрудничество в областта на търговското финансиране. ◈ Fibank първа в страната предлага безконтактни плащания по технологията PayPass. ◈ ПИБ АД придобива мажоритарен дял в ЗОК Фи Хелт АД.
2011 г.	◈ Първа инвестиционна банка е обявена за „Най-добра банка в България" за 2011 г. от финансовото списание Euromoney. ◈ Избрани са нови изпълнителни директори на Банката – Димитър Костов, Васил Христов и Светослав Молдовански. ◈ Мая Георгиева (изпълнителен директор на ПИБ АД) получава наградата „Банкер на годината 2011" на вестник „Банкеръ" за постигната пазарна устойчивост и спечелено доверие на клиентите.
2012 г.	◈ Fibank е наградена за „Банка на годината" от Асоциация „Банка на годината" за най-добро комплексно представяне. ◈ Банката подписва споразумение с Европейския инвестиционен фонд за финансиране на МСП по инициативата JEREMIE. ◈ Васил Христов (изпълнителен директор на ПИБ АД) получава наградата „Банкер на годината" на вестник „Банкеръ".
2013 г.	◈ Първа инвестиционна банка АД подписва споразумение с унгарската МКБ Банк Зрт. за придобиване на 100% от акциите на МКБ Юнионбанк ЕАД. ◈ Fibank финализира издаването на хибриден дълг (две емисии облигации) на обща стойност 100 млн. евро, включен в капитала от първи ред. ◈ На клиентите е осигурена възможност за онлайн продажба на продукти от инвестиционно злато и други благородни метали. ◈ Мая Ойфалош е избрана за изпълнителен директор на Банката.
2014 г.	◈ Реализирано е вливането на Юнионбанк ЕАД към Първа инвестиционна банка АД, в т.ч. интегриране на операционните системи, процедури, инфраструктура, човешки ресурси, продукти и услуги. ◈ ПИБ АД успешно преодолява натиска върху банковата система благодарение на поддържаната висока ликвидност, висок професионализъм, както и получената ликвидна подкрепа съгласно решение C(2014) 4554 на ЕК от 29.06.2014 г. ◈ Fibank е наградена за най-добра банка в сферата на банкирането на дребно от международния портал Global Banking & Finance Review.

2015 г.	◈ Fibank реализира съвместен проект с IFC за надграждане на системите за управление на риска и корпоративното управление в съответствие с принципите на Базелския комитет и признати международни стандарти. ◈ Избран е нов независим член на Надзорния съвет на Банката – г-н Юрки Коскело, с богат професионален опит и дългогодишен стаж в IFC. ◈ Въведена е нова организационна структура на Банката, с която се доразвиват контролните функции. ◈ Създаден е Клуб на инвеститорите с цел отворена линия за комуникация с инвеститорите и засилване диалога с миноритарните акционери. ◈ Първа инвестиционна банка е отличена като най-силна марка сред финансовите институции в България от международната организация Superbrands.
2016 г.	◈ Стартирана е иновативна платформа за електронни плащания през мобилни устройства с безконтактна функция (NFC) и използването на дигитални банкови карти. ◈ Банката издължи ликвидната подкрепа във връзка с решение C(2014) 8959 на ЕК от 25.11.2014 г. ◈ Fibank премина успешно прегледа за качеството на активите и стрес теста на банковата система проведен в страната. ◈ Разработени са нови безконтактни дебитни карти за деца и юноши.
2017 г.	◈ Fibank създава интегрирана платформа за електронно банкиране „Моята Fibank“ чрез използване на единен канал за обслужване на клиенти (Omnichannel). ◈ Първа инвестиционна банка се включи като директен участник в пан-европейската система за плащания в евро STEP2 SCT (SEPA Credit Transfer). ◈ Fibank обнови банкова си информационна система, като мигрира към версия Oracle Flexcube 12. ◈ Развиват се онлайн услугите, свързани с потребителски кредити – www.credit.fibank.bg.
2018 г.	◈ Първа инвестиционна банка чества 25 години от създаването си. ◈ Стартира нова програма Smart Lady в подкрепа на жените предприемачи, таргетираща основно микро, малки и средни предприятия. ◈ Разработен е софтуерен токън „Fibank Token“, като средство за подпис и идентификация в системата за електронно банкиране на Банката. ◈ Разработена е иновативна кредитна карта от ново поколение “Evolve”, обединяваща три бранда (Fibank, Diners Club и MasterCard) в един платежен инструмент. ◈ Подписано е споразумение с Българска банка за развитие за финансиране на микро, малки и средни предприятия, с подкрепата на Европейския фонд за стратегически инвестиции (програма COSME+).
2019 г.	◈ Първа инвестиционна банка успешно пласира, при условията на частно предлагане, дългово-капиталов (хибриден) инструмент (емисия облигации) на обща стойност 30 млн. евро. ◈ Fibank е сред водещите банки, която се присъединява към глобалното решение SWIFT gpi, чрез което значително се подобрява скоростта и проследимостта на трансграничните трансфери. ◈ Картовите услуги се развиват с изпреварващо въвеждане по отношение на дигитализираните карти и плащането на смарт устройства. ◈ Първа инвестиционна банка имплементира регулаторните изисквания в областта на платежните услуги, корпоративното управление. ◈ Стартира дейността на централизиран бек-офис в системата на Банката, с цел повишаване ефективността при обслужване на клиентите. ◈ Fibank премина цялостната оценка (преглед на качеството на активите – AQR и стрес тест), проведена от ЕЦБ през годината. ◈ Предприети са инициативи за повишаване на финансовата грамотност, вкл. на деца и юноши.

АКЦЕНТИ ЗА 2020 г.

ЯНУАРИ

- Fibank предлага нова сребърна монета за „Годината на мишката – 2020 г.“ от Новозеландския монетен двор, както и нови златни и сребърни кюлчета на швейцарската рафинерия ПАМП.
- Банката получава наградата „Златно сърце“ на списание Business Lady за цялостната си корпоративна социална отговорност и благотворителния си календар за 2019 г.
- Стартиран е проект относно SREP (Процес за надзорен преглед и оценка) за усъвършенстване на процесите за корпоративно управление и оценка на рисковете.

ФЕВРУАРИ

- След получено разрешение от БНБ, Първа инвестиционна банка включва в допълнителния си капитал от първи ред (AT1) сумата от 30 млн. евро, привлечена чрез издаден от Банката капиталово-хибриден инструмент, представляващ емисия безсрочни, некумулативни, неконвертируеми облигации.
- Fibank подкрепя създаването на ново дружество (start-up) в областта на платежните услуги – „Майфин“ ЕАД, лицензирано като дружество за електронни пари с акционерен капитал в размер на 1 млн. лв.

МАРТ

- Първа инвестиционна банка включва в базовия си собствен капитал от първи ред (CET1) нетната годишна печалба на Банката за 2019 г., след получено разрешение от страна на БНБ.
- Fibank първа сред банките в страната осигури възможност за разсрочване на плащанията за клиентите, изпитващи затруднения във връзка с въведеното извънредно положение и пандемията COVID-19.
- Банката предлага специален пакет от безплатни дигитални услуги за противодействие на разпространението на коронавируса COVID-19.
- Осигуряване на възможност за дистанционно подписване на документи по кредитни сделки с физически лица.

АПРИЛ

- Потвърден е проспектът на Първа инвестиционна банка за публично предлагане на до 40 млн. нови акции с емисионна стойност от 5 лв. и максимална стойност на постъпленията от увеличението на капитала в размер на 200 млн. лв.
- Първа инвестиционна банка подписва споразумение с Българска банка за развитие (ББР) по Програма за гарантиране на безлихвени кредити в защита на хора, лишени от възможността да полагат труд поради пандемията от COVID-19.

- Банката се присъединява към изготвения от Асоциацията на банките в България (АББ) и утвърден от БНБ Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции (частен мораториум) във връзка с COVID-19.
- Г-н Никола Бакалов е избран за Главен изпълнителен директор и председател на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка.

МАЙ

- Стартира подписката за увеличението на капитала на Първа инвестиционна банка съгласно изискванията на Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК).
- Г-жа Ралица Богоева е вписана в Търговския регистър при Агенцията по вписванията като нов изпълнителен директор и член на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка, отговарящ за сегмента на банкиране на дребно.
- Банката развива вътрешните си политики за обща информационна сигурност.

ЮНИ

- Fibank продължава да развива услугите, предлагани чрез отвореното банкиране (open banking), които са достъпни за клиенти на Банката освен с Android, но вече и на iOS устройства през My Fibank.
- Г-н Янко Караколев е избран за Главен финансов директор и вписан в Търговския регистър при Агенцията по вписванията като нов член на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка.
- Обновен е дизайнът на мобилното приложение My Fibank и е създадена възможност за плащане на няколко битови сметки едновременно.
- Банката усъвършенства политиките си в областта на корпоративното управление, в т.ч. относно конфликти на интереси, пригодност, възлагане на дейности на външни изпълнители, вътрешно управление на ниво група.

ЮЛИ

- Първа инвестиционна банка увеличава успешно капитала си със 195 424 хил. лв. Нови акционери на Банката са Българска банка за развитие АД с 18,35% акционерен дял и Valea Foundation, фондация на чешкия предприемач г-н Карел Комарек – със 7,87%. Увеличението на капитала е вписано в Търговския регистър при Агенцията по вписванията.
- Fibank се присъединява към предложеното от Асоциацията на банките в България и утвърдено от БНБ искане за удължаване на сроковете в мораториума върху плащанията.
- Първа инвестиционна банка подписва споразумение с Българска банка за развитие (ББР) по Програма за портфейлни гаранции в подкрепа на ликвидността на микро-, малки и средни предприятия, пострадали от извънредната ситуация и епидемията от COVID-19.
- Проведено е Редовно годишно общо събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка, на което е решено цялата нетна печалба на Банката за 2019 г. да бъде капитализирана, както и да не се изплащат дивиденти или правят други отчисления от печалбата за 2020 г., с цел включването ѝ в базовия собствен капитал от първи ред.

- Г-н Юрки Коскело е преизбран за нов 5-годишен мандат като член на Надзорния съвет на Първа инвестиционна банка, а г-жа Росица Асова – за нов 3-годишен мандат като независим член на Одитния комитет на Банката.
- Fibank е отличена като най-добра кредитна институция в категорията „Банки" на конкурса „Компания на годината 2020", както и е обявена за „Любима марка 2020" на българския потребител сред финансовите институции в потребителската класация „My Love Marks".

АВГУСТ

- Първа инвестиционна банка стартира промоционална кампания за новоиздадени кредитни карти Mastercard и Visa за физически лица без такса за годишна поддръжка през първата година, безлихвен промоционален период и cashback програма.
- Като част от ежегодния преглед, Банката актуализира Стратегията си за управление на риска с 3-годишен хоризонт и приема нова Рамка за рисков апетит, залагаща поддържането на умерено-ниско ниво на риск.

СЕПТЕМВРИ

- Fibank предлага на клиентите бонус при одобрение на нов потребителски или ипотечен кредит – овърдрафт по дебитна карта в размер до 3 работни заплати и без лихва за първата година.
- Банката разработва механизъм за плащане на равни вноски (3, 6, 9, 12-месеца) при покупки с кредитни карти на ПОС терминали при търговци, вкл. на виртуален ПОС.

ОКТОМВРИ

- Първа инвестиционна банка подписва споразумение с Фонд мениджър на финансови инструменти в България (Фонд на Фондовете) за Портфейлна гаранция с таван на загубите за преодоляване на последствията от COVID-19 в подкрепа на МСП, финансирано със средства от Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014 – 2020 г.
- Разработен е специализиран кредитен продукт за земеделски производители – кредит „Агроподкрепа", под формата на револвиращ кредит или овърдрафт с финансиране до 80 лева на декар за обработваеми площи и срок за погасяване до 10 години.
- Капиталово-хибридният инструмент (емисия облигации) в размер на 30 млн. евро, издаден от Банката при условията на частно пласиране, е допуснат до търговия на регулиран пазар на Люксембургската фондова борса (LuxSE).

НОЕМВРИ

- Fibank предоставя на клиентите си с издадена дебитна или кредитна карта Visa услугата Apple Pay за плащане с iPhone и/или Apple Watch.
- Дъщерното дружество „Майфин" ЕАД стартира дейността си, предлагайки дигитален портфейл за бързи парични преводи и онлайн разплащания, издаване на дигитални и виртуални карти, както и иновативни платежни услуги между клиенти на MyFin (peer-to-peer), плащане с линк.

- Първа инвестиционна банка се включва в новата организация на плащанията – сетълмент в реално време Continuous Gross Settlement (CGS) в системата STEP2-T, оперирана от EBA Clearing.

ДЕКЕМВРИ

- Първа инвестиционна банка осигурява възможност за дигитализиране на издадените от Банката дебитни и кредитни карти VISA за извършване на плащания със смарт телефон през мобилното приложение My Fibank.
- Fibank се присъединява към предложеното от Асоциацията на банките в България и утвърдено от БНБ допълнително удължаване на сроковете в мораториума върху плащанията във връзка с пандемията COVID-19.
- Стартира предлагането на нова услуга – „Видео консултация“ за физически лица относно кредитни продукти на Банката, достъпна през корпоративния сайт www.fibank.bg, дигиталното банкиране „Моята Fibank“ и Мобилното приложение „My Fibank“.

ФИНАНСОВ ПРЕГЛЕД

КЛЮЧОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

	2020	2019	2018	2017	2016
Финансови показатели (хил. лв.)					
Нетен лихвен доход	232 649	230 696	250 885	247 578	307 623
Нетен доход от такси и комисиони	95 849	103 230	93 546	98 851	89 175
Нетни приходи от търговски операции	11 991	14 929	12 279	15 435	14 047
Общо приходи от банкови операции	350 833	420 785	372 363	389 314	456 545
Административни разходи	(181 842)	(209 157)	(202 315)	(196 635)	(185 055)
Обезценка	(93 660)	(117 490)	(82 500)	(77 511)	(154 776)
Нетна печалба	38 881	129 221	164 138	85 466	90 185
Балансови показатели (хил. лв.)					
Активи	10 832 829	10 200 031	9 237 837	8 642 571	8 852 470
Вземания от клиенти	6 038 889	5 776 915	5 525 957	5 018 298	4 941 062
Вземания от банки и фин. институции	106 085	79 576	125 472	54 402	54 472
Задължения към други клиенти	9 100 155	8 684 001	8 021 439	7 338 375	7 691 256
Други привлечени средства	104 151	109 723	118 156	118 517	70 367
Хибриден дълг	267 579	267 615	208 786	208 786	208 740
Собствен капитал	1 177 749	943 065	812 913	929 284	841 751
Основни съотношения (%)					
Обща капиталова адекватност	21,78	18,80	16,31	16,18	15,41
Съотношение на капитала от първи ред	21,78	18,80	16,31	16,16	15,38
Съотношение на базовия собствен капитал от първи ред	18,18	15,00	13,37	13,08	12,20
Съотношение на ливъридж	13,79	12,13	11,26	11,55	10,31
Ликвидни активи/депозити от клиенти	29,84	27,43	27,09	26,26	29,14
Съотношение за ликвидно покритие (LCR)	236,84	198,25	251,43	320,22	313,88
Съотношение на нетно стабилно финансиране (NSFR)	132,35	130,38	134,23	136,52	137,63
Нетни кредити/депозити	66,36	66,52	68,89	68,38	64,24
Цена на риска (Cost of risk)	1,40	1,86	1,59	1,38	2,68
Нетен лихвен доход/ приходи от банкови операции	66,31	54,83	67,38	63,59	67,38
Административни разходи/ общо приходи	56,99	44,43	46,28	53,31	42,04
Ресурси (брой)					
Клонове и офиси	134	144	155	156	158
Персонал	2 524	2 572	2 651	3 045	2 991

КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ

През септември 2020 г. Първа инвестиционна банка сключва нов договор за публичен рейтинг с рейтинговата агенция Fitch Ratings.

Публични рейтинги от Fitch Ratings	09.11.2020	13.08.2019	03.06.2019
Дългосрочен рейтинг	B	B	B
Краткосрочен рейтинг	B	B	B
Рейтинг за жизнеспособност	b	b	b
Рейтинг за подкрепа	5	5	5
Ниво на рейтинга за подкрепа	NF	NF	NF
Перспектива	Негативна	Стабилна	Стабилна

През ноември 2020 г. Fitch Ratings присъжда публични кредитни рейтинги на Първа инвестиционна банка, както следва: дългосрочен рейтинг „B“ с негативна перспектива, краткосрочен рейтинг „B“, рейтинг за жизнеспособност „b“, рейтинг за подкрепа „5“ и ниво на рейтинга за подкрепа „NF (No Floor)“.

ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ

През 2020 г. Първа инвестиционна банка отчита стабилни финансови резултати и устойчиво развитие в условия на предизвикателна външна среда породена основно от пандемията от COVID-19. Нетната печалба възлиза на 38 881 хил. лв. спрямо 129 221 хил. лв. година по-рано, когато са отчетени по-високи приходи във връзка с продажба на портфейли и преоценка на инвестиционни имоти. Общите приходи от банкови операции възлизат на 350 833 хил. лв. (2019: 420 785 хил. лв.). Възвръщаемостта на капитала (след данъци) е 3,69%, а възвръщаемостта на активите (след данъци) – 0,38%.

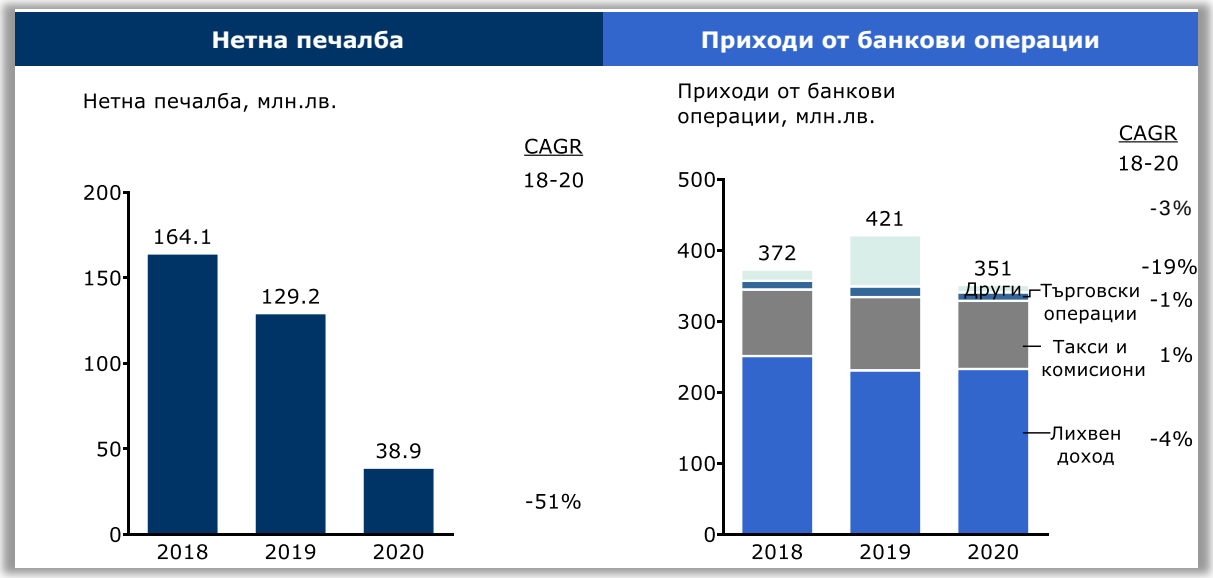

За 2020 г. нетният лихвен доход нараства до 232 649 хил. лв. (2019: 230 696 хил. лв.), като остава основния източник на доход за Банката, съставляващ 66,3% от общите оперативни приходи (2019: 54,8%). Операциите на Fibank в чужбина (клон Кипър) заемат незначителен дял, като формират едва 0,03% от нетния лихвен доход на Банката (2019: 0,1%).

За отчетния период приходите от лихви се повишават до 292 160 хил. лв. (2019: 289 867 хил. лв.), в резултат основно на увеличение при сегмента на домакинствата (2020: 123 142 хил. лв.; 2019: 118 740 хил. лв.) и при инвестициите в дългови инструменти (2020: 17 023 хил. лв.; 2019: 8426 хил. лв.), ползвани като допълнителен източник на лихвен доход. Намаление е отчетено при сегмента на предприятията[9], в т.ч. при големите предприятия (2020: 86 700 хил. лв.; 2019: 88 237 хил. лв.), средните предприятия (2020: 30 872 хил. лв.; 2019: 36 056 хил. лв.), малките предприятия (2020: 18 897 хил. лв.; 2019: 21 621 хил. лв.) и микропредприятията (2020: 15 015 хил. лв.; 2019: 15 341 хил. лв.).

Тенденцията от последните години при разходите за лихви се запазва, като намаление е отчетено при разходите за депозити от клиенти, които достигат 26 352 хил. лв. спрямо 31 666 хил. лв. година по-рано и формират 44,3% от общите разходи за лихви. През годината Първа инвестиционна банка поддържа лихвените проценти по депозитни продукти в съответствие с пазарните условия и конкурентна среда, както и съобразно нивата на ликвидност. Увеличение е отчетено при разходите за лихви по хибридния дълг (2020: 27,541 хил. лв.; 2019: 23,038 хил. лв.)

[9] Съгласно Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия, определени на база годишен оборот, както следва: микропредприятия – до 3,9 млн. лв.; малки предприятия – до 19,5 млн. лв.; средни предприятия – до 97,5 млн. лв.

в резултат от издадената в края на 2019 г. нова емисия хибридни облигации. Нетният лихвен марж на Банката възлиза на 3,19% за периода.

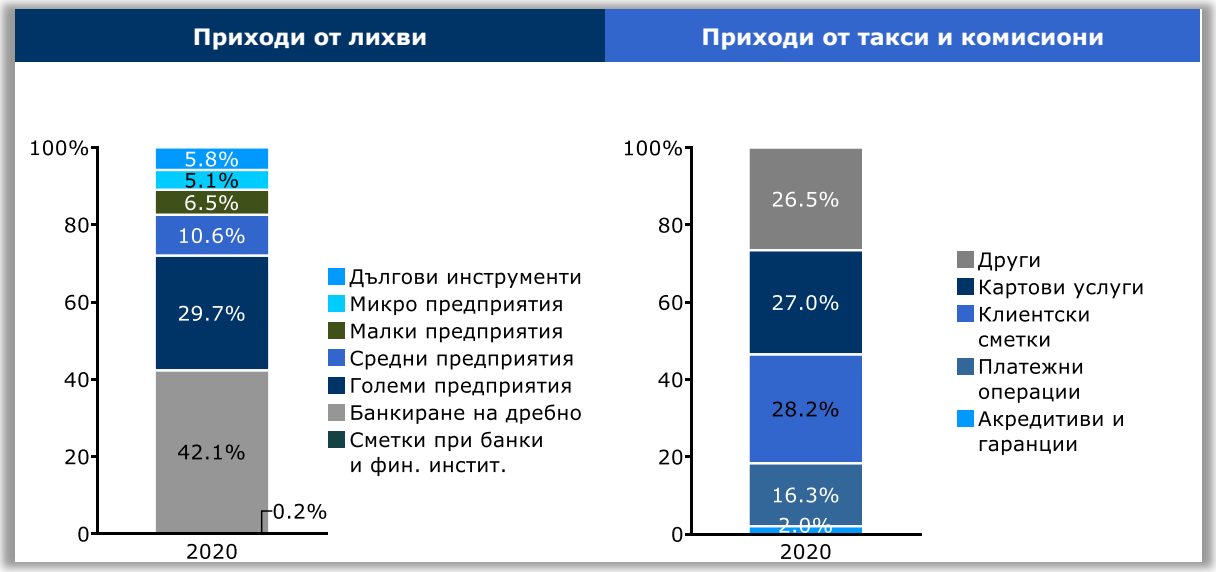

Нетният доход от такси и комисиони за 2020 г. възлиза на 95 849 хил. лв. спрямо 103 230 хил. лв. за предходната година, като формира 27,3% (25% средно за банковата система) от общите приходи от банкови операции (2019: 24,5%), осигурявайки солиден принос към оперативната печалба. Операциите на Fibank в чужбина (клон Кипър) формират 4,6% от нетния доход от такси и комисиони (2019: 2,7%). Намаление е отчетено при картовите услуги (2020: 31 339 хил. лв.; 2019: 33 522 хил. лв.) и платежните операции (2020: 18 936 хил. лв.; 2019: 23 209 хил. лв.), за което влияние оказва намалението на таксите и комисионите в изпълнение на Регламент (ЕС) 2019/518 относно уеднаквяване на стойността на таксите за презграничните плащания в евро в ЕИП с тези на съответните национални плащания в левове. Понижение е регистрирано и при акредитивите и гаранциите (2020: 2381 хил. лв.; 2019: 3508 хил. лв.), както и при другите услуги (2020: 30 850 хил. лв.; 2019: 34 936 хил. лв.), в т.ч. тези, свързани с кредитната дейност. Увеличение е отчетено при клиентските сметки (2020: 32 744 хил. лв; 2019: 31 214 хил. лв.), в резултат от увеличената клиентска база и повишена събираемост на таксите.

За 2020 г. нетните приходи от търговски операции възлизат на 11 991 хил. лв. (2019: 14 929 хил. лв.), като намалението отразява основно по-ниските приходи от операции с чуждестранна валута, които са в размер на 12 162 хил. лв., спрямо 14 981 хил. лв. година по-рано. Нетни разходи са отчетени при операциите с дългови и капиталови инструменти, които сумарно възлизат на 171 хил. лв. за периода, при 52 хил. лв. за предходната година. Относителният дял на нетните приходи от търговски операции остава незначителен – 3,4% от общите приходи от банкови операции (2019: 3,5%).

Другите нетни оперативни приходи са в размер на 10 344 хил. лв., спрямо 71 930 хил. лв. година по-рано, когато са реализирани по-високи допълнителни приходи от управление на цедирани вземания, в т.ч. продажба на портфейли. Другите приходи включват и приходи от дългови и капиталови инструменти (2020: 3771 хил. лв.; 2019: 9839 хил. лв.) и от наеми (2020: 5740 хил. лв.; 2019: 5542 хил. лв.).

За годината административните разходи се понижават до 181 842 хил. лв. при 209 157 хил. лв. година по-рано, повлияни основно от по-ниските разходи за персонал (2020: 61 877 хил. лв.; 2019: 66 553 хил. лв.), както и за външни услуги (2020: 52 454 хил. лв.; 2019: 71 858 хил. лв.), в резултат от предприетите мерки за оптимизиране ефективността на операциите и разходите. Понижение е отчетено и при разходите за реклама (2020: 9307 хил. лв.; 2019: 12 976 хил. лв.), и

при тези за амортизация на имоти, оборудване и дълготрайни нематериални активи (2020: 12 435 хил. лв.; 2019: 13 844 хил. лв.). На нива близки спрямо предходната година остават разходите, свързани с телекомуникации, софтуер и друга компютърна поддръжка (2020: 11 931 хил. лв.; 2019: 11 663 хил. лв.), а увеличение е отчетено при тези за амортизация на активи с право на ползване (2020: 33 838 хил. лв.; 2019: 32 263 хил. лв.). За периода съотношението административни разходи/ общо приходи възлиза на 56,99% на индивидуална основа (2019: 44,43%), повлияно основно от по-високите допълнителни приходи, реализирани през 2019 г.

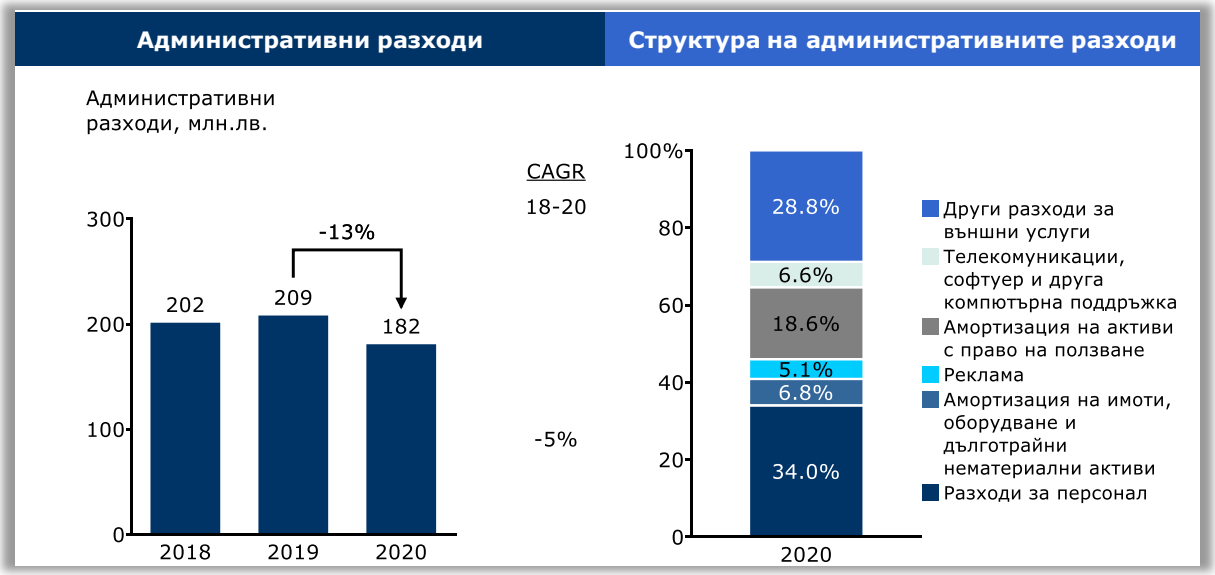

През годината е начислена допълнителна обезценка по кредитни експозиции, задбалансови ангажименти и други инвестиции в размер на 134 012 хил. лв., а реинтегрирана такава в размер на 40 352 хил. лв., в резултат на което нетните разходи за обезценка за 2020 г. възлизат на 93 660 хил. лв. (2019: 117 490 хил. лв.). *За повече виж раздел „Управление на риска“.*

За отчетния период Първа инвестиционна банка отчита други нетни разходи в размер на 31 750 хил. лв., спрямо нетни приходи от 49 997 хил. лв. година по-рано, когато са отчетени допълнителни приходи във връзка с преоценка на инвестиционни имоти. Другите нетни разходи включват основно разходи за вноските, които Банката текущо прави към гаранционни схеми, вкл. фондовете за гарантиране на влоговете в банките, за преструктуриране и за компенсиране на инвеститорите (2020: 34 608 хил. лв.; 2019: 31 828 хил. лв.).

За повече информация виж Индивидуалните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

БАЛАНС

През 2020 г. общият размер на активите на Първа инвестиционна банка нараства с 6,2% до 10 832 829 хил. лв., спрямо 10 200 031 хил. лв. година по-рано. Динамиката отразява развитието на кредитните услуги, оптимизиране на балансовите позиции и повишаването на привлечения ресурс съобразно промените във външната среда и условията на пазара. Fibank запазва водещите си позиции сред банките в страната, като се нарежда на пето място по активи (2019: пето) към края на 2020 г., с пазарен дял от 8,70% на индивидуална основа (2019: 8,81%).

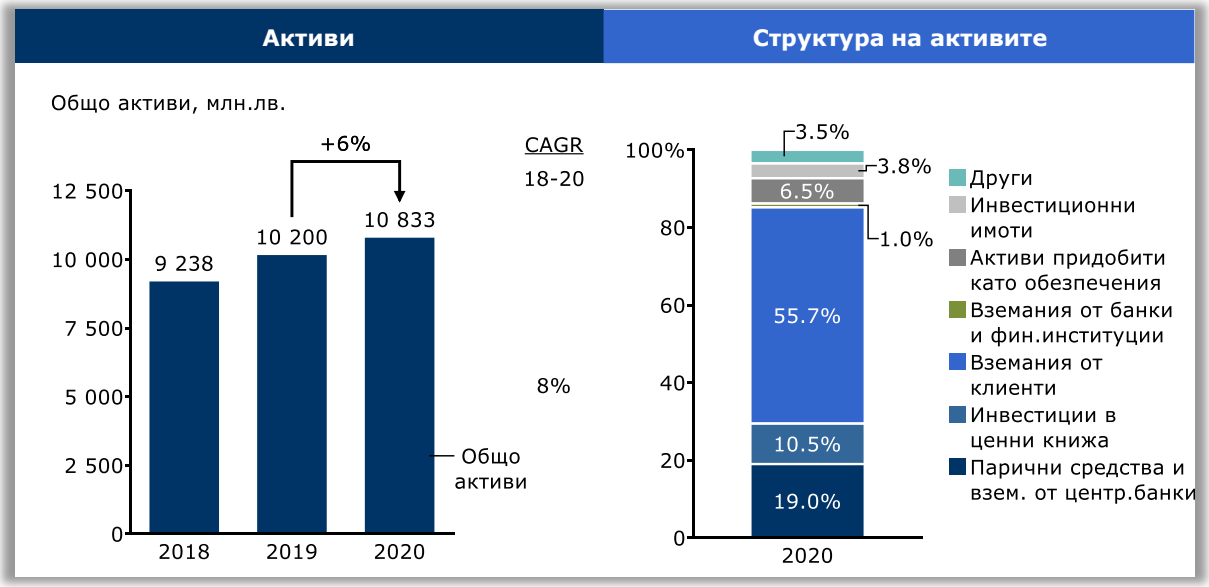

В структурата на активите на Банката вземанията от клиенти остават структуроопределящи с 55,7% от общите активи (2019: 56,6%), следвани от паричните средства и вземания от централни банки – 19,0% (2019: 19,6%) и инвестициите в ценни книжа – 10,5% (2019: 8,3%). Активите, придобити като обезпечение понижават своя дял до 6,5% (2019: 6,9%), а инвестиционните имоти – до 3,8% от активите (2019: 4,0%). Съотношението нетни кредити/депозити възлиза на 66,4% спрямо 66,5% за предходната година в съответствие с консервативната политика за управление на рисковете.

Паричните средства и вземания от централни банки са 2 060 496 хил. лв., като остават на нива близки спрямо предходната година – 1 998 543 хил. лв. Отчетено е намаление при вземанията от централни банки, (2020: 1 620 906 хил. лв.; 2019: 1 718 780 хил. лв.) за сметка на разплащателните сметки в чуждестранни банки, които нарастват до 263 649 хил. лв. в края на периода (2019: 84 920 хил. лв.). Първа инвестиционна банка управлява паричната наличност съобразно клиентските потребности и поддържане на оптимална доходност. Към края на 2020 г. паричните средства на каса са 175 941 хил. лв. спрямо 194 843 хил. лв. година по-рано.

Вземанията от банки и финансови институции възлизат на 106 085 хил. лв. в края на периода (2019: 79 576 хил. лв.). Нарастване е отчетено основно при вземанията от местни банки и финансови институции (2020: 39 570 хил. лв.; 2019: 13 613 хил. лв.), както и в по-малка степен при тези от чуждестранни банки и институции (2020: 66 515 хил. лв.; 2019: 65 963 хил. лв.).

Портфейлът от инвестиции в ценни книжа се увеличава до 1 132 106 хил. лв. в края на годината (2019: 843 378 хил. лв.), управляван съобразно пазарните условия, с цел поддържане на балансирано съотношение между възвръщаемост и риск. Нарастване е отчетено основно при облигациите, издадени от чуждестранни правителства (2020: 404 728 хил. лв.; 2019: 196 767 хил. лв.), както и при държавните ценни книжа, издадени от българското правителство (2020: 439 491 хил. лв.; 2019: 357 281 хил. лв.).

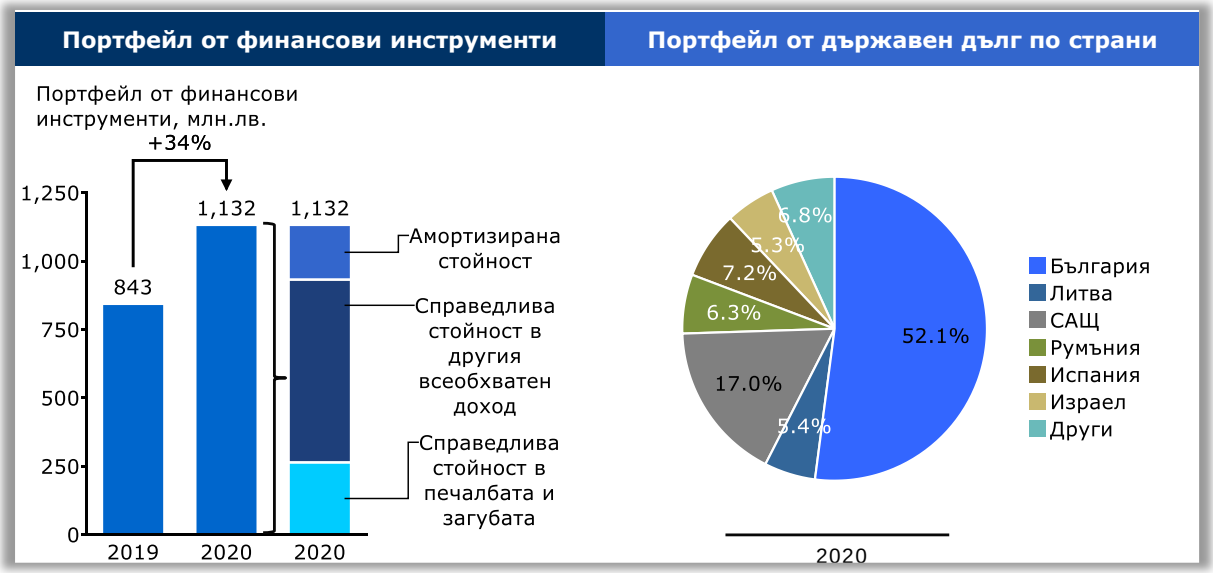

В съответствие с изискванията относно бизнес моделите и критериите за класифициране и оценка на финансовите активи в портфейлите на Банката съгласно МСФО 9, от портфейла с ценни книжа 668 385 хил. лв. са отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход (2019: 565 818 хил. лв.), 263 891 хил. лв. – по справедлива стойност в печалбата или загубата (2019: 265 555 хил. лв.), а 199 830 хил. лв. – по амортизирана стойност (2019: 12 005 хил. лв.). Инвестициите в дъщерни предприятия нарастват до 44 872 хил. лв. в края на периода, спрямо 43 872 хил. лв. година по-рано, в резултат на учреденото през годината ново дъщерно дружество Майфин ЕАД.

Към 31 декември 2020 г. операциите на Fibank в чужбина (клон Кипър) формират 0,3% от активите и 3,8% от пасивите на Банката, като развитието на дейността на клона е насочено към сегмента на микро и малки фирми, и банкирането на дребно.

Активите, придобити като обезпечения отчитат намаление до 706 042 хил. лв. (2019: 708 428 хил. лв.), като намаление е отчетено при сградите, както и по позицията машини, съоръжения и транспортни средства. Инвестиционните имоти възлизат на 414 021 хил. лв. (2019: 410 511 хил. лв.), като през годината са прехвърлени придобити активи в размер на 2315 хил. лв., както и направена преоценка при прехвърлянето в размер на 2312 хил. лв., а отписани при продажба имоти на стойност 1127 хил. лв.

Другите активи на Банката възлизат на 97 721 хил. лв. (2019: 104 911 хил. лв.), като включват разходи за бъдещи периоди, злато и други вземания. Активите с право на ползване възлизат на 139 837 хил. лв. към края на годината (2019: 144 270 хил. лв.).

За повече информация виж Индивидуалните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

КРЕДИТЕН ПОРТФЕЙЛ

КРЕДИТИ

През 2020 г. нетният кредитен портфейл на Първа инвестиционна банка нараства с 4,5% до 6 038 889 хил. лв. (2019: 5 776 915 хил. лв.), в изпълнение на целите за приоритетно развитие на дейността в бизнес сегментите на домакинствата, микро-, малките и средни предприятия.

в хил. лв. / % от общо	2020	%	2019	%
Домакинства	2 036 996	31,1	1 926 283	30,7
Микро предприятия	349 338	5,3	323 850	5,2
Малки предприятия	505 348	7,7	496 059	7,9
Средни предприятия	1 039 260	15,9	1 088 347	17,3
Големи предприятия	2 618 826	40,0	2 441 869	38,9
Брутен кредитен портфейл	**6 549 768**	**100**	**6 276 408**	**100**
Обезценка	(510 879)		(499 493)	
Нетен кредитен портфейл	**6 038 889**		**5 776 915**	

Нарастване е отчетено при кредитите за домакинства, които увеличават дела си до 31,1% от брутния портфейл (2019: 30,7%). При фирмените кредити, съгласно критериите на ЕС[10] за сегментация на клиентите, микро-, малките и средни предприятия формират съответно 5,3%, 7,7% и 15,9% или сумарно 28,9% от общите кредити към края на годината. Кредитите в сегмента на големите предприятия заемат 40,0% от брутния портфейл. Към 31 декември 2020 г. Първа инвестиционна банка заема пето място по кредити сред банките в страната, като отчита пазарен дял от 9,91% (2019: 10,00%).

в хил. лв. / % от общо	2020	%	2019	%
Кредити в левове	3 633 729	55,5	3 366 813	53,6
Кредити в евро	2 685 447	41,0	2 771 026	44,2
Кредити в друга валута	230 592	3,5	138 569	2,2
Брутен кредитен портфейл	**6 549 768**	**100**	**6 276 408**	**100**
Обезценка	(510 879)		(499 493)	
Нетен кредитен портфейл	**6 038 889**		**5 776 915**	

Във валутната структура на кредитния портфейл вземанията в левове се увеличават до 3 633 729 хил. лв. (2019: 3 366 813 хил. лв.) или 55,5% от общия портфейл (2019: 53,6%). Намаление е отчетено при вземанията в евро – до 2 685 447 хил. лв. в края на периода (2019: 2 771 026 хил. лв.), които понижават дела си до 41,0% (2019: 44,2%) в общите кредити. В страната действа система на Паричен съвет, чрез която се минимизира валутния риск – BGN/EUR. През годината България се присъедини към Валутния механизъм II (ERM II) и към Единния надзорен механизъм (SSM), което е стъпка в посока присъединяването на страната към Еврозоната. Кредитите в друга валута възлизат на 230 592 хил. лв. (2019: 138 569 хил. лв.), като формират 3,5% от общите кредити (2019: 2,2%).

Кредитите, предоставени от клона на Първа инвестиционна банка в Кипър, формират 0,02% от брутния портфейл на Банката (2019: 0,03%).

[10] Съгласно Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия, определени на база годишен оборот, както следва: микропредприятия – до 3,9 млн. лв.; малки предприятия – до 19,5 млн. лв.; средни предприятия – до 97,5 млн. лв.

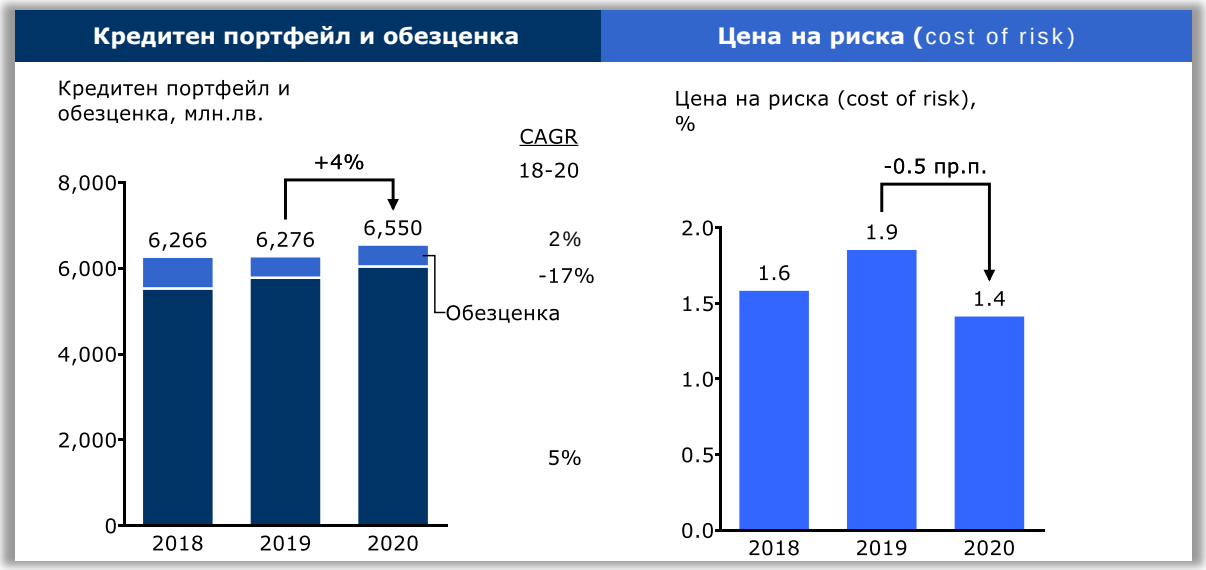

В края на периода обезценката за изчисляване на потенциални загуби по кредитния портфейл възлиза на 510 879 хил. лв. спрямо 499 493 хил. лв. година по-рано. През 2020 г. е начислена допълнителна обезценка в размер на 133 522 хил. лв., реинтегрирана такава за 39 998 хил. лв., както и отписани обезценени вземания на стойност 80 582 хил. лв. През годината Първа инвестиционна банка се присъединява към утвърдения Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банките във връзка с COVID-19, като прилага временния принцип, че отсрочването по такива експозиции не води до тяхното прекласифициране под формата на преструктуриране или неизпълнение. *За повече виж раздел „Управление на риска“.*

Политиката на Банката е да изисква подходящи обезпечения преди отпускане на кредитите. Приемат се всички допустими от закона обезпечения, като се прилага процент на сконтиране, в зависимост от очакваната реализуема стойност.

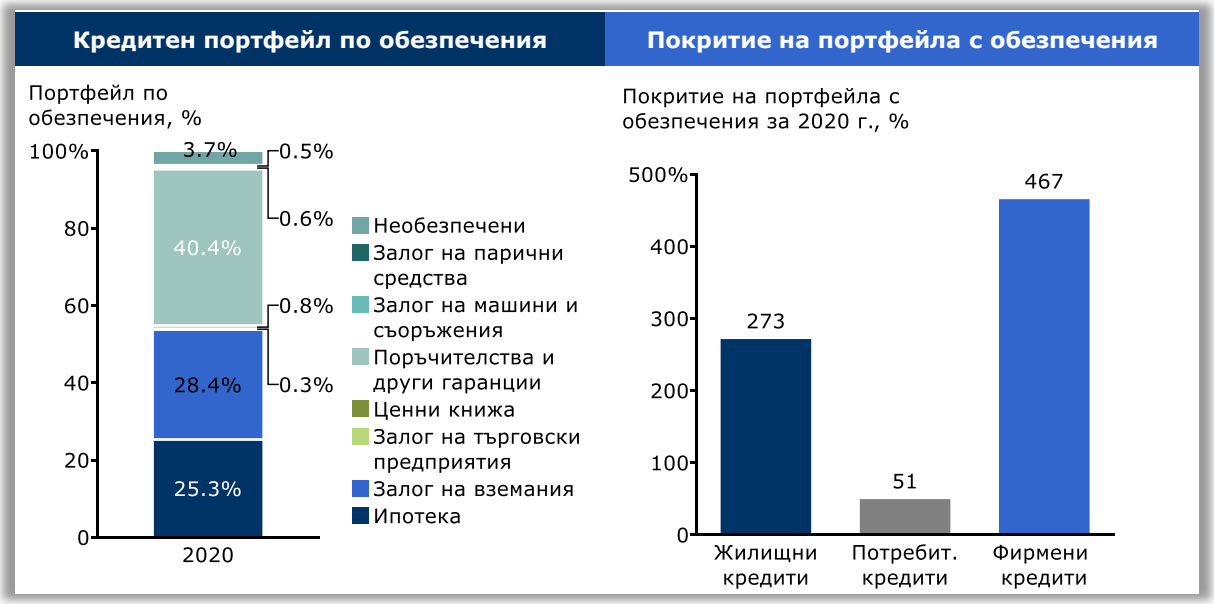

Към края на 2020 г. обезпеченията с най-голям дял в портфейла на Банката са поръчителствата и други гаранции – 40,4%, следвани от залозите на вземания – 28,4% и ипотеките – 25,3%.

За повече информация относно кредитния риск виж бележка 3 „Управление на риска” от Индивидуалните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

СДЕЛКИ МЕЖДУ СВЪРЗАНИ ЛИЦА

В хода на обичайната си дейност Банката осъществява и сделки със свързани лица. Тези сделки се извършват при пазарни условия и в съответствие с действащото законодателство.

Вид свързаност	Лица, контролиращи или управляващи Банката		Предприятия под общ контрол	
в хил. лв.	2020	2019	2020	2019
Кредити	1 769	2 327	84 580	20 908
Получени депозити и заеми	13 275	11 718	113 352	118 118
Предоставени депозити	-	-	2 955	18 748
Други вземания	-	-	17 565	16 790
Други задължения	-	-	100	100
Издадени условни задължения	1 031	975	3 412	4 235

Вид свързаност	Лица, контролиращи или управляващи Банката		Предприятия под общ контрол	
в хил. лв.	2020	2019	2020	2019
Приходи от лихви	25	38	3 325	1 359
Разходи за лихви	10	3	22	28
Приходи от такси и комисиони	14	19	368	374
Разходи за такси и комисиони	3	2	295	562

За повече информация относно сделките между свързани лица виж бележка 35 „Сделки със свързани лица" от Индивидуалните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

В условните задължения, които Първа инвестиционна банка поема, влизат банкови гаранции, акредитиви, неизползвани кредитни линии, записи на заповед и други. Те се предоставят съобразно общата кредитна политика за оценка на риска и обезпеченост, като по отношение на предлаганите документарни операции Банката се ръководи и от унифицираните международни правила в тази област, защитаващи интересите на страните, участващи в операцията.

Към края на отчетния период общата сума на задбалансовите ангажименти възлиза на 762 885 хил. лв. спрямо 859 990 хил. лв. година по-рано. Намалението е основно при неизползваните кредитни линии – до 556 694 хил. лв. (2019: 639 956 хил. лв.) и при банковите гаранции – до 179 964 хил. лв. (2019: 211 649 хил. лв.). Увеличение е отчетено при акредитивите до 26 227 хил. лв. (2019: 8385 хил. лв.).

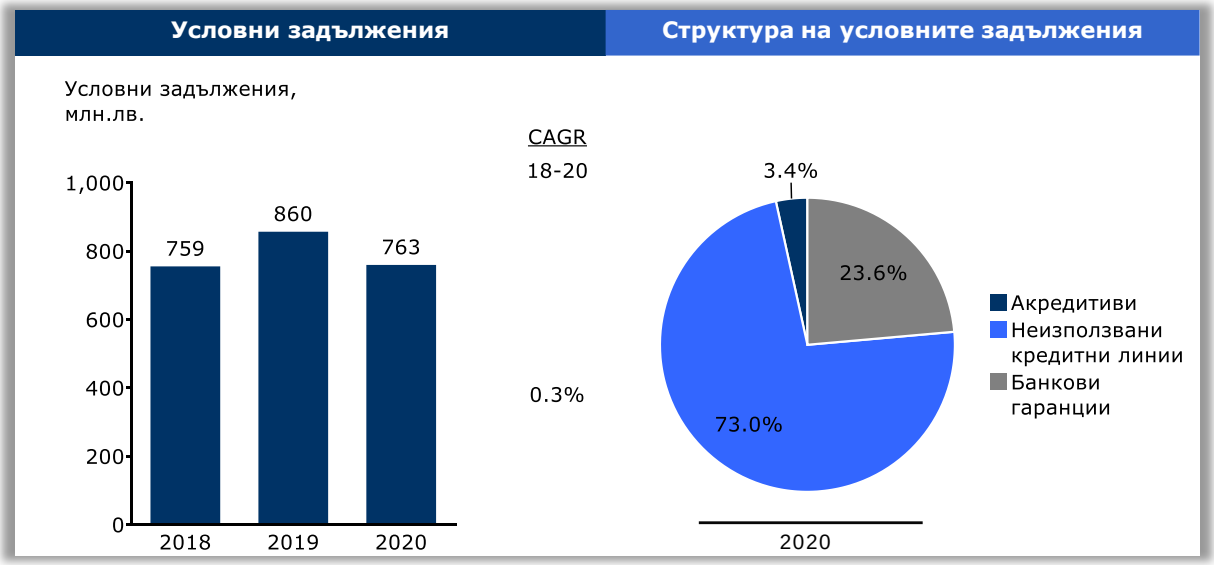

За повече информация относно задбалансовите ангажименти виж бележка 32 „Условни задължения" от Индивидуалните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

ПРИВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА

През 2020 г. привлечените средства от клиенти се увеличават с 4,8% и достигат 9 100 155 хил. лв. (2019: 8 684 001 хил. лв.), като остават основния източник за финансиране на Банката, формирайки 94,3% от общите пасиви (2019: 93,8%). Първа инвестиционна банка предлага разнообразни спестовни продукти и пакетни програми, съобразени с пазарните условия и потребностите на клиентите. Към 31 декември 2020 г. Банката заема пето място по депозити от клиенти сред банките в България (2019: четвърто) с пазарен дял от 9,06% на индивидуална основа (2019: 9,53%).

Привлечените средства от физически лица растат с 2,3% до 6 875 257 хил. лв. в края на периода спрямо 6 723 937 хил. лв. година по-рано. Те запазват структуроопределящия си дял в общите привлечени средства от клиенти – 75,6% (2019: 77,4%). Във валутната структура на привлечените средства от физически лица преобладават средствата в левове – 45,4% от всички привлечени средства от клиенти (2019: 46,4%), следвани от тези в евро – 24,8% (2019: 25,2%) и в други валути – 5,4% (2019: 5,8%).

в хил. лв. / % от общо	2020	%	2019	%	2018	%
Привлечени средства от физически лица	**6 875 257**	**75,6**	**6 723 937**	**77,4**	**6 392 855**	**79,7**
В левове	4 127 979	45,4	4 032 395	46,4	3 709 363	46,2
В евро	2 255 006	24,8	2 187 186	25,2	2 171 366	27,1
В друга валута	492 272	5,4	504 356	5,8	512 126	6,4
Привлечени средства от търговци и публични институции	**2 224 898**	**24,4**	**1 960 064**	**22,6**	**1 628 584**	**20,3**
В левове	1 346 566	14,8	1 296 304	14,9	961 766	12,0
В евро	681 256	7,5	525 002	6,1	494 422	6,2
В друга валута	197 076	2,2	138 758	1,6	172 396	2,1
Общо привлечени средства от клиенти	**9 100 155**	**100**	**8 684 001**	**100**	**8 021 439**	**100**

В съответствие с нормативните изисквания Първа инвестиционна банка заделя изискуемите годишни премийни вноски към Фонда за гарантиране на влоговете в банките, като съгласно закона, гарантираната сума на едно лице по сметките му в Банката е в размер на 196 000 лева.

Привлечените средства от търговци и институции се увеличават с 13,5% до 2 224 898 хил. лв. (2019: 1 960 064 хил. лв.) в резултат от последователно провежданата политика на кръстосаните продажби, развитие на трансакционния бизнес съобразно новите технологии и европейска платежна инфраструктура, както и поддържане на трайни отношения с клиентите. В края на 2020 г. относителният им дял се увеличава до 24,4% от общите привлечени средства от клиенти (2019: 22,6%). Във валутната структура на привлечените средства от търговци и публични институции средствата в левове формират 14,8% от всички привлечени средства от клиенти (2019: 14,9%), тези в евро – 7,5% (2019: 6,1%), а тези в други валути – 2,2% (2019: 1,6%).

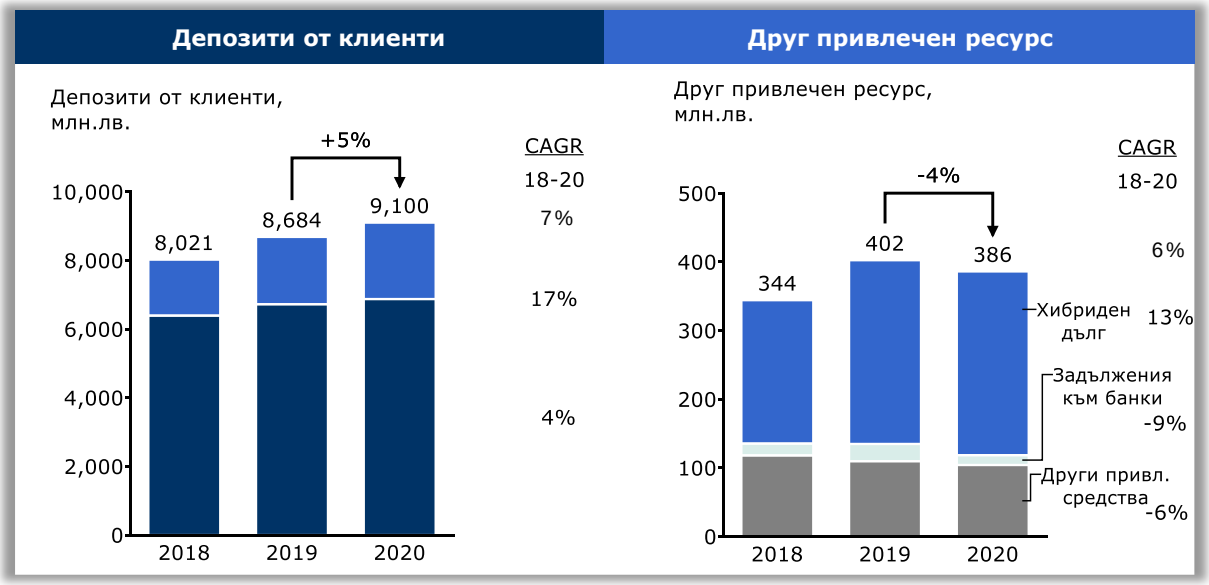

Другите привлечени средства възлизат на 104 151 хил. лв. към 31 декември 2020 г. спрямо 109 723 хил. лв. година по-рано, като намаление основно е отчетено при задълженията по потвърдени акредитиви (2020: 6776 хил. лв.; 2019: 10 164 хил. лв.) и при задълженията по получени финансирания (2020: 23 633 хил. лв.; 2019: 25 809 хил. лв.). Те включват привлечен ресурс основно от Европейския инвестиционен фонд по инициативата JEREMIE 2 – 4244 хил. лв. (2019: 7419 хил. лв.), от Българска банка за развитие АД – 16 137 хил. лв. (2019: 16 137 хил. лв.), както и привлечен ресурс от Фонд мениджър на финансови инструменти в България (Фонд на Фондовете) – 3252 хил. лв. (2019: 2250 хил. лв.). *За повече информация виж раздел „Европрограми“.* Към края на годината амортизираната стойност на дълга, свързан със споразумения за пълна размяна на доходност е в размер на 73 742 хил. лв. (2019: 73 750 хил. лв.).

За 2020 г. задълженията към банки под формата на текущи сметки са в размер на 14 340 хил. лв., спрямо 25 048 хил. лв. година по-рано. Лизинговите задължения възлизат на 139 868 хил. лв. към края на годината.

За повече информация относно привлечените средства виж Индивидуалните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

КАПИТАЛ

През юли 2020 г. Първа инвестиционна банка успешно увеличава акционерния си капитал при условия на публично предлагане, като издава нови 39 084 800 броя обикновени безналични акции с номинална стойност от 1 лев и емисионна стойност от 5 лева, в резултат на което общата сума на записаните и платени акции от подписката възлиза на 195 424 хил. лв.

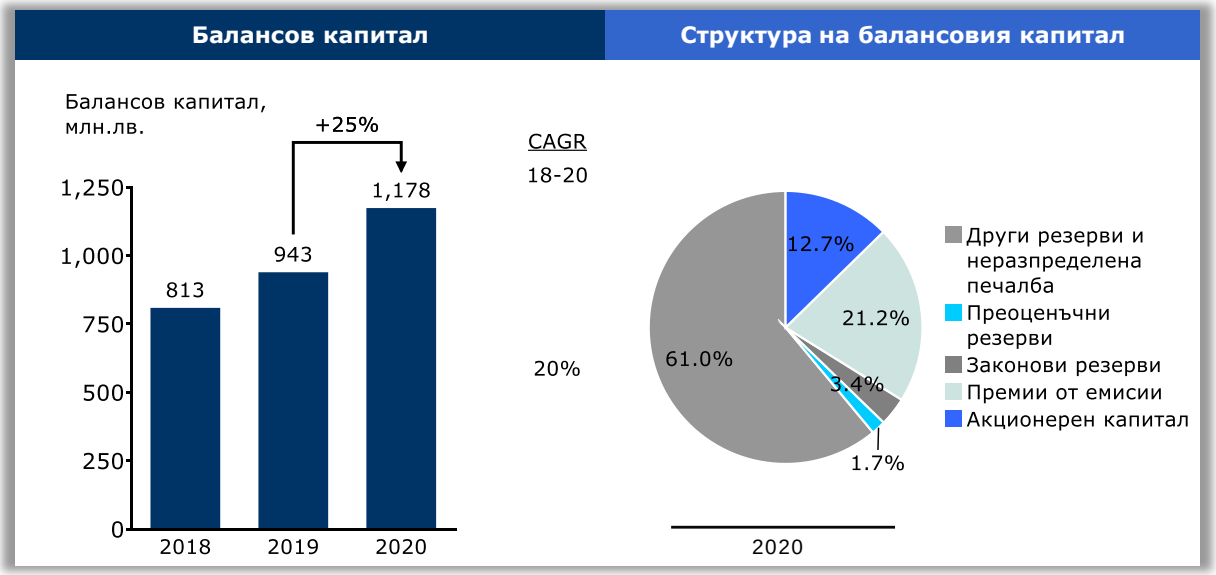

Към 31 декември 2020 г. акционерният капитал на Първа инвестиционна банка е в размер на 149 085 хил. лв. (2019: 110 000 хил. лв.), разделен на 149 084 800 обикновени, поименни, безналични акции с право на глас в Общото събрание на акционерите, с номинална стойност от 1 лв. всяка. Акционерният капитал е внесен изцяло. Премиите от емисии на акции във връзка с увеличението на капитала нарастват до 250 017 хил. лв. (2019: 97 000 хил. лв.). В резултат на това, балансовият собствен капитал на Първа инвестиционна банка нараства с 24,9% до 1 177 749 хил. лв. (2019: 943 065 хил. лв.), като влияние оказва и увеличението при другите резерви и неразпределената печалба, които достигат до 718 773 хил. лв. в края на периода (2019: 679 892 хил. лв.).

РЕГУЛАТОРЕН КАПИТАЛ

Първа инвестиционна банка поддържа собствен капитал за целите на капиталовата адекватност под формата на базов собствен капитал от първи ред и допълнителен капитал от първи ред, в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013, в т.ч. прилагащите актове на Европейската комисия, и Наредба № 7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките.

През 2020 г. Първа инвестиционна банка продължава последователната политика за увеличение на капитала с акцент върху базовия собствен капитал от първи ред. През март 2020 г. Първа инвестиционна банка включва в базовия си собствен капитал от първи ред (CET1) нетната годишна печалба на Банката за 2019 г., след получено разрешение от страна на БНБ за това. През юли Банката успешно увеличава акционерния си капитал при условията на публично предлагане, като набраната сума от подписката, вкл. отчетени премии от емисии възлиза на 195 424 хил. лв.

Към края на отчетния период базовият собствен капитал от първи ред нараства с 28,2% до 1 285 945 хил. лв. (2019: 1 003 004 хил. лв.). В резултат от това капиталът от първи ред също се увеличава и достига 1 540 203 хил. лв. (2019: 1 257 262 хил. лв.) в края на периода. Общият

регулаторен собствен капитал възлиза на 1 540 203 хил. лв. спрямо 1 257 262 хил. лв. година по-рано.

През февруари 2020 г., след получено разрешение от БНБ, в допълнителния капитал от първи ред (AT1) на Първа инвестиционна банка се включва сумата от 30 млн. евро, привлечена чрез издаден от Банката при условията на частно предлагане капиталово-хибриден инструмент, представляващ емисия безсрочни, некумулативни, неконвертируеми облигации. През октомври 2020 г. инструментът е допуснат до търговия на регулиран пазар на Люксембургската фондова борса (LuxSE).

Към 31.12.2020 г. Първа инвестиционна банка има издадени и други два хибридни инструмента (емисии облигации) с оригинална главница в размер на 40 млн. евро (ISIN: BG2100008114) и 60 млн. евро (ISIN: BG2100022123), които са включени в допълнителния капитал от първи ред на Банката. Двете емисии също са допуснати до търговия на регулиран пазар на Люксембургската фондова борса (LuxSE). В края на отчетния период амортизираната стойност на хибридния дълг възлиза на 267 579 хил. лв. (2019: 267 615 хил. лв.). *За повече информация виж бележка 29 „Хибриден дълг" от Индивидуалните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2020г.*

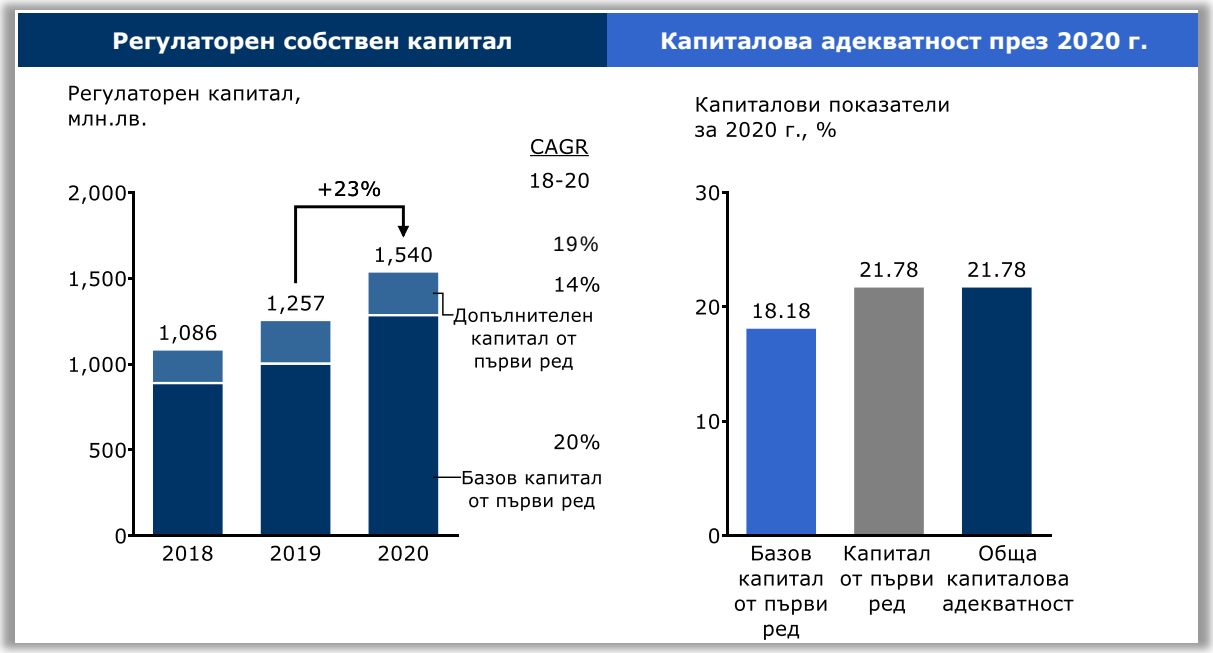

За целите на отчитането на големи експозиции и квалифицирани дялови участия в предприятия извън финансовия сектор Първа инвестиционна банка прилага дефиницията за приемлив капитал, който включва капитала от първи ред и капитал от втори ред, който не може да бъде по-голям от една трета от капитала от първи ред. Към 31 декември 2020 г. приемливият капитал на Първа инвестиционна банка, изчислен съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013 и Наредба № 7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките, възлиза на 1 540 203 хил. лв.

Съгласно Регламент (ЕС) 2017/2395 на Европейския Парламент и на Съвета от 12 декември 2017 година за изменение на Регламент (ЕС) № 575/2013, е въведена възможност за банките да изберат да прилагат преходни мерки за смекчаване на въздействието от въвеждането на МСФО 9 спрямо регулаторния собствен капитал. С тях е определен петгодишен период за постепенно въвеждане, през който банките могат да добавят определена сума към базовия собствен капитал от първи ред, изчислена в зависимост от избрания подход (т.нар. статичен

подход или статичен подход с включена динамична част) и съобразно коефициенти за преходно третиране в размер на 0,85 за 2019 г., 0,70 за 2020 г., 0,50 за 2021 г. и 0,25 за 2022 г.

Във връзка с това, по време на преходния период до 2022 г. Първа инвестиционна банка е приела да прилага мерките съгласно чл.473а от Регламент (ЕС) № 575/2013, включително допълнителното облекчение, предвидено в параграф 4 – т.нар. динамична част от преходното третиране.

КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ

В края на 2020 г. Първа инвестиционна банка отчита увеличени капиталови показатели, както следва: съотношение на базовия собствен капитал от първи ред – 18,18%, съотношение на капитала от първи ред – 21,78% и съотношение на обща капиталова адекватност – 21,78%, като превишава минималните регулаторни капиталови изисквания.

в хил. лв./% рискови експозиц.	2020	%	2019	%	2018	%
Базов капитал от първи ред	1 285 945	18,18	1 003 004	15,00	889 922	13,37
Капитал от първи ред	1 540 203	21,78	1 257 262	18,80	1 085 505	16,31
Обща капиталова база	1 540 203	21,78	1 257 262	18,80	1 085 505	16,31
Общо рискови експозиции	**7 071 866**		**6 686 583**		**6 656 398**	

През 2020 г. увеличените капиталови съотношения са резултат от прилагането на комплексни и целенасочени мерки по отношение реализирането на капиталови лостове в ключови области, в т.ч. чрез успешна реализация на нова публична емисия акции, неразпределяне на реализираната печалба, включване на издадения дългово-капиталов (хибриден) инструмент в допълнителния приемлив капитал от първи ред, както и поддържане на висока дисциплина по отношение управлението на рисковете.

КАПИТАЛОВИ БУФЕРИ

В допълнение към капиталовите изисквания, определени в Регламент (ЕС) № 575/2013, Първа инвестиционна банка поддържа четири капиталови буфери в съответствие с изискванията на Наредба №8 на БНБ за капиталовите буфери.

Първа инвестиционна банка поддържа предпазен капиталов буфер от базов собствен капитал от първи ред, равняващ се на 2,5% от общата рискова експозиция на Банката, както и буфер за системен риск от базов собствен капитал от първи ред, с цел предотвратяване и намаляване на ефекта от потенциални дългосрочни нециклични системни или макропруденциални рискове в банковата система в страната. През 2020 г. нивото на капиталовия буфер за системен риск остава без промяна в размер на 3% от рисковите експозиции в България, приложим спрямо всички банки в страната.

С цел защита на банковата система срещу потенциални загуби, произтичащи от натрупване на цикличен системен риск в периоди на прекомерен кредитен растеж, банките в България, в т.ч. и Fibank поддържат антицикличен капиталов буфер, приложим към кредитни рискови експозиции в Република България. Неговото ниво се определя от БНБ всяко тримесечие, като от октомври 2019 г. той е определен в размер на 0,5%. Във връзка с пандемията от COVID-19, през март 2020г. БНБ прие пакет от мерки, включващ отмяна на предвидените за 2020 г. и за първото тримесечие на 2021 г. увеличения на нивото на антицикличния капиталов буфер, приложим към местните кредитни рискови експозиции, и запазване на равнището от 0,5%.

Капиталови буфери

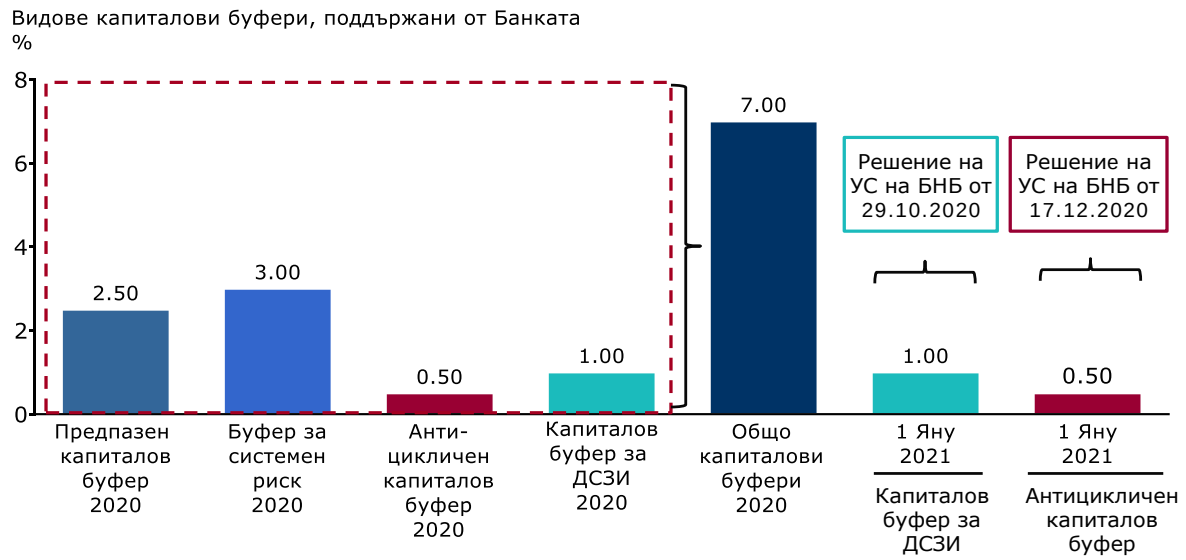

В допълнение, определените от БНБ Други Системно Значими Институции (ДСЗИ) в страната, сред които и Първа инвестиционна банка АД, следва да поддържат капиталов буфер за ДСЗИ с оглед тяхната значимост за националната икономика и финансова система. Приложимият за Fibank буфер за ДСЗИ на индивидуална и консолидирана основа, определен към общата стойност на рисковите експозиции, е в размер на 1% за 2020 г. и за 2021 г.

ЛИВЪРИДЖ

Съотношението на ливъридж е допълнителен регулаторен и надзорен инструмент, измерващ необходимия капитал поддържан от банките, който не е чувствителен или претеглен спрямо риска, като по този начин допълва и надгражда рисковобазираните капиталови показатели, приложими съгласно действащата регулаторна рамка. По отношение на съотношението за ливъридж, на ниво ЕС, банките следва да отчитат и оповестяват показателя, с оглед въвеждането му като задължително изискване съгласно банковия пакет CRR2/CRDV с минимален размер от 3% считано от юни 2021 г.

Съотношение на ливъридж

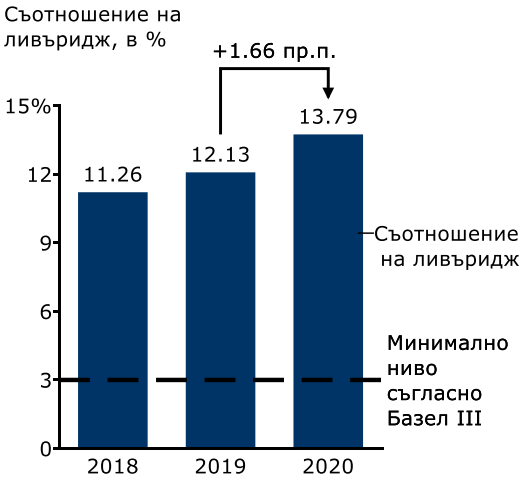

Съотношение балансов капитал/активи

Първа инвестиционна банка изчислява отношението на ливъридж като съотнася капитала от първи ред спрямо общата експозиция на Банката (активи, задбалансови позиции и други експозиции за деривати и сделки за финансиране с ценни книжа), при спазване на изискванията на Делегиран Регламент (ЕС) 2015/62 на Комисията във връзка с отношението на ливъридж и другите приложими регулации. Към 31 декември 2020 г. отношението на ливъридж възлиза на 13,79% на индивидуална основа спрямо 12,13% за предходния период.

Първа инвестиционна банка прилага писмени правила за установяване, управление и наблюдение на риска от прекомерен ливъридж, който произтича от потенциална уязвимост на Банката във връзка с поддържаното равнище на ливъридж. Рискът от прекомерен ливъридж се следи текущо въз основа на определени показатели, които включват съотношението на ливъридж, изчислявано съгласно приложимите регулаторни изисквания, както и несъответствията между активите и задълженията. Банката управлява този вид риск посредством различни сценарии, включително такива, които отчитат възможното му нарастване поради намаление на капитала от първи ред в резултат на потенциални загуби. Съотношението на ливъридж е част и от капиталовите индикатори на системата за текущ мониторинг и ранно предупреждение, включена в рамката за управлението на рисковете в Банката, в т.ч. в процесите за управление при потенциални финансови рискове.

За повече информация относно капитала виж Индивидуалните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Първа инвестиционна банка създава, поддържа и развива система за управление на рисковете, която способства за установяване, оценка и управление на всички присъщи за дейността ѝ рискове.

През 2020 г. Банката изпълнява дейността си в съответствие с актуализираната стратегия за управление на риска, съобразно целите за развитие и допълнително повишаване на защитните механизми спрямо рисковете, присъщи на банковата дейност, в т.ч. отчитайки предизвикателствата на външната среда, свързани с пандемията COVID-19 и последствията от нея. Акцент през годината бе поставен върху изпълнението на стратегическия проект за изграждане и поддържане на допълнителни капиталови буфери, реализиран чрез успешното увеличение на капитала при условията на публично предлагане, както и структурирането на нова рамка за рисков апетит, залагаща поддържането на умерено-ниско ниво на риска и прилагане на консервативен подход за управление на присъщите рискове.

Банката продължи да следва целите си за редуциране и управление на необслужваните експозиции и дългосрочните приоритети, насочени към намаляване на нелихвоносните активи и осигуряване на тяхната ефективна реализация, отчитайки трудностите на средата и инвеститорския интерес в резултат от разпространението на коронавируса и несигурната обстановка в глобален мащаб от последствията и развитието на пандемията от COVID-19. През годината е приета нова Стратегия за намаление на необслужваните експозиции и придобити активи за периода 2021-2023 г. и оперативен план за нейното изпълнение.

СТРАТЕГИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Стратегията на Първа инвестиционна банка за управление на риска е съставна част от нейната бизнес стратегия. Основната цел при управлението на общия рисков профил на Банката е постигането на баланс между риск, възвръщаемост и капитал. Рисковият профил има отношение към продуктовата политика на Банката, както и се определя в съответствие с икономическите фактори в страната и вътрешнобанковите изисквания.

Банката определя склонността си към риск и толеранс на риска на нива, които да съответстват на стратегическите ѝ цели и стабилно функциониране, както и съобразно необходимото ниво на

собствен капитал и ефективен управленски процес. Банката поддържа финансови ресурси, които са съизмерими с обема и вида на извършваните дейности, с рисковия й профил, като развива вътрешните контролни системи и механизми за управление на рисковете в съответствие с регулаторните изисквания и добри практики. Основните цели, съобразно които е структурирана стратегията за риска, включват:

- поддържане на устойчиво ниво на капитала, което да гарантира добра способност за поемане на риск, както и капацитет за покриване на риск в дългосрочен план;
- поддържане на добро качество на активите, при осигуряване същевременно на ефикасен процес на вземане на решения;
- постигане на балансирано съотношение между риск и възвръщаемост за всички бизнес дейности на Банката.

По отношение на рисковия профил, в стратегията на Банката е заложено приоритетно развитие на сегментите на банкиране на дребно и малки и средни предприятия, както и постоянно поддържане на ефективна контролна среда по отношение съществуващите бизнес процеси, съпроводена с активно управление на операционния риск, поддържане на адекватно ниво на необременени ликвидни активи и ограничаване на поемания пазарен риск в рамките на текущите нива.

КАРТА НА РИСКОВЕТЕ

Първа инвестиционна банка изготвя карта на рисковете, която класифицира рисковете по видове риск и идентифицира тези, на които Банката е изложена или може да бъде изложена в своята дейност. Тя се актуализира веднъж годишно или по-често, при необходимост, с цел да бъдат определени всички съществени рискове, и тяхното адекватно интегриране в рамката за управление на рисковете в Банката.

Видовете риск са диференцирани в групи (по стълб I и стълб II), както и методите за тяхното измерване в съответствие с приложимата регулаторна рамка.

РАМКА ЗА РИСКОВ АПЕТИТ

През годината Първа инвестиционна банка разработи и прие нова **Рамка за рисков апетит**, която представлява интегриран инструмент за определяне и ограничаване на нивото на общия риск, който Банката желае и може да поеме, за да постигне своите стратегически и бизнес цели. За 2020 г. е определено поддържането на умерено-ниско ниво на рисков апетит.

Дефинирането и прилагането на рамката за рисков апетит се базира на оценка на **рисковия профил** на Банката на база съществените рискове, идентифицирани в картата на рисковете, като общия рисков профил се изразява в рейтинг, обобщен от оценките, присвоени на всеки от отделните специфични рискове, измерван по вътрешна 5-степенна скала с количествени стойности и нива на риска.

В рамката за рисков апетит е определен **рисковият капацитет** на Банката, който представлява максималното ниво на риск, при което Банката може да оперира, без да нарушава регулаторните изисквания и други ограничения по отношение на нуждите от капитал и финансиране, и задължения към заинтересовани страни. Дефиниран е и **рисковият толеранс**, който като предпазна мярка за спазване на рисковия апетит, зададен на стратегическо ниво, е определен като процент по-нисък от 100% от общия рисков капацитет на Банката. За изчисление на рисковия апетит са определени **риск индикатори и лимити**, в т.ч. индикатори за ранно предупреждение, за всеки отделен риск съгласно матрица на риска с определени рискови тегла, структурирана с цел агрегиране и определяне на общия рисков апетит и неговата съпоставка с рисковия профил на Банката.

Рамката за рисков апетитът подлежи на преглед от Управителния съвет и одобрение от Надзорния съвет веднъж годишно, както и по-често при необходимост съобразно динамиките на бизнес средата, като е част от годишния процес за определяне на стратегията и планирането в Банката.

РИСК КУЛТУРА

Разумната и последователна риск култура е сред основните елементи на ефективното управление на риска. Съобразно добрите стандарти, Банката се стреми да развива риск култура, с която още повече да се засили превенцията по отношение на отделните видове риск, тяхната идентификация, оценка и мониторинг, вкл. чрез прилагане на подходящи форми на обучения сред служителите и висшия ръководен персонал, касаещи управлението на рисковете.

Банката цели прилагането на следните принципи за осигуряване на висока риск култура:

- поемане на рискове в рамките на одобрения риск апетит;
- одобрение на всеки риск съобразно действащите нива на компетентност и вътрешна рамка за управление на рисковете;
- текущо/постоянно наблюдение и управление на рисковете;
- отговорност на служителите от всички нива към управлението и ескалирането на рисковете, прилагайки консервативен и ориентиран към бъдещето подход при тяхната оценка;
- ефективна комуникация и конструктивно критично отношение, с цел вземане на разумни и информирани решения, както и създаване на условия за открита и конструктивна ангажираност в цялата организация;

- прилагане на подходящи стимули, които да допринасят за надеждното и ефективно управление, както и да не стимулират поемането на риск, надвишаващ приемливото за Банката ниво.

РАМКА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ

Рамката за управление на рисковете в Първа инвестиционна банка включва автоматизирани системи, писмени политики, правила и процедури, механизми за идентификация, измерване, наблюдение и контрол на рисковете, както и мерки за тяхното редуциране. Основните принципи, залегнали в нея, са: обективност; двоен контрол при всяка операция; централизирано управление; разпределение на отговорностите; независимост; ясно дефинирани нива на компетентност и правомощия; адекватност на вътрешнобанковите изисквания съобразно естеството и обема на дейността, ефективни механизми за вътрешен одит и контрол. Банката отговаря на изискванията на действащото законодателство спрямо кредитните институции за изготвяне и поддържане на актуални планове за възстановяване при потенциално възникване на финансови затруднения и за непрекъсваемост на процесите и дейността, вкл. относно възстановяване на всички критични функции и ресурси.

ЛИНИИ НА ЗАЩИТА

Рамката за управление на рисковете в Първа инвестиционна банка е структурирана съобразно принципа и модела за трите линии на защита, който е в съответствие с принципите на Базелския комитет за банков надзор за корпоративно управление в банките:

- Първа линия на защита – бизнес звената, които поемат риска и са отговорни да го управляват, включително чрез идентифициране, оценяване, докладване съобразно действащите в Банката лимити, процедури и контроли;
- Втора линия на защита – функциите по Управление на риска и Съответствие, които са независими от първата линия на защита. Функцията по управление на риска извършва наблюдение, оценка и докладване на рисковете, а функцията Съответствие – наблюдава и контролира поддържането на вътрешната нормативна уредба в съответствие с приложимите регулативни разпоредби и стандарти;
- Трета линия на защита – вътрешният одит, който е независим от първата и от втората линия на защита осигурява независим преглед на качеството и ефективността на управлението на риска, на бизнес процесите и банковата дейност, както и на бизнес планирането, на вътрешните политики и процедури.

През 2020 г. Банката актуализира и доразви своите политики за вътрешно управление, вкл. на ниво група, касаещи рамката за вътрешен контрол и независимите функции по управление на риска, съответствие и вътрешен одит в съответствие с организационната структура и съгласно приложимите изисквания в тази област, вкл. Наредба № 10 на БНБ за организацията, управлението и вътрешния контрол в банките, Наредба № 7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките и Насоките на ЕБО относно вътрешното управление (EBA/GL/2017/11).

СТРУКТУРА И ВЪТРЕШНА ОРГАНИЗАЦИЯ

Първа инвестиционна банка има развита функция по управление и контрол на риска, която е организирана съгласно международно признатите добри практики и стандарти под ръководството на Главен директор Риск (член на Управителния съвет на Банката), с подходящ професионален опит и квалификация и директна отчетност към Комитета за риска към Надзорния съвет.

Главният директор Риск организира цялостната рамка за управление на риска в Банката, като ръководи процеса по прилагането ѝ, координира дейностите на риск комитетите на Банката, контролира кредитния процес в неговата цялост, вкл. процеса по събиране на проблемни експозиции. Той обезпечава ефективното наблюдение, измерване, контролиране и докладване на всички видове риск, на които е изложена Банката.

В Първа инвестиционна банка е развита и функцията Съответствие, чиято основна цел е да идентифицира, оценява, осъществява мониторинг и докладва относно риска от несъответствие. Функцията осигурява съответствието на дейността с регулаторните изисквания и признати стандарти и подпомага Управителния съвет и висшия ръководен персонал при управлението и контрола на този риск. Функцията е организирана под ръководството и субординация към Главния изпълнителен директор, с регулярна отчетност към Комитета за риска и/или Надзорния съвет. Главният изпълнителен директор осигурява организацията по прилагането на функцията Съответствие в Банката, както и интегрирането ѝ в утвърдената рамка за управление на риска в цялата банка, за всички бизнес звена и на всички нива.

Първа инвестиционна банка поддържа информационни системи, които дават възможност за адекватно измерване и управление на рисковете посредством използването на вътрешнорейтингови модели за оценка на качеството на длъжника, присъждане на кредитен рейтинг на експозицията и получаване на количествена оценка на риска. Информационните системи осигуряват поддържането на база данни и тяхното последващо обработване за целите на управлението на рисковете, включително за изготвянето на регулярни отчети, необходими за следене на рисковия профил на Банката.

КОЛЕКТИВНИ ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Цялостният процес по управление на рисковете се осъществява под ръководството на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка. Надзорният съвет упражнява контрол върху дейностите на Управителния съвет по управление на рисковете, ликвидността и адекватността на капитала пряко и/или чрез Комитета за риска, функциониращ като помощен орган към Надзорния съвет в съответствие с действащите вътрешнобанкови правила и процедури.

Комитетът за риска съветва Надзорния съвет и Управителния съвет във връзка с цялостната текуща и бъдеща стратегия по отношение на спазване на политиката за риск и рисковите лимити, склонността към поемане на риск и относно контрола върху изпълнението ѝ от висшия ръководен персонал. Към 31 декември 2020 г. Комитетът за риска се състои от трима души – членове на Надзорния съвет на Първа инвестиционна банка АД. Председател на Комитета за риска е г-н Юрки Коскело, независим член на Надзорния съвет. Банката изпълнява изискването по отношение на значимите банки, мнозинството от членовете на комитета да са независими по смисъла на чл.10а, ал.2 от ЗКИ.

За подпомагане дейността на Управителния съвет по управление на различните видове риск, в Централата на Първа инвестиционна банка функционират **колективни органи**: Кредитен съвет, Съвет по управление на активите, пасивите и ликвидността (АЛКО), Комитет по преструктуриране и Комитет по операционен риск, които работят съобразно писмено определени структура, обхват на дейности и функции.

Кредитният съвет подпомага управлението на поемания от Банката кредитен риск, като се произнася по кредитни сделки съобразно предоставените му нива на компетентност, в т.ч. както по отношение на предложения от оперативните звена в централното управление, така и от клоновете на Банката в страната и чужбина. Председател на Кредитния съвет е главният директор Риск, като останалите членове включват главния директор Корпоративно банкиране, директорът и член на УС относно „Банкиране на МСП“, както и директорът на дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране”.

Съветът по управление на активите, пасивите и ликвидността (АЛКО) е специализиран колективен орган, който консултира Управителния съвет по въпроси, свързани с провеждането на политиката по управление на активите и пасивите, и поддържането на адекватна ликвидност на Банката. Той извършва системен анализ на лихвената структура на активите и пасивите, падежната стълбица и ликвидните показатели с оглед възможно ранно предупреждение и предприемане на действия за оптимизирането им. Председател на АЛКО е Председателят на Управителния съвет на Банката, а останалите членове включват Главния директор Риск, Главния финансов директор, Главния директор Банкиране на дребно, Главния директор Корпоративно банкиране и директорите на дирекции „Трежъри", „Анализ и контрол на риска" и „Банкиране на дребно".

Комитетът по преструктуриране е специализиран вътрешнобанков орган, отговорен за наблюдение, оценка, класифициране, обезценка и провизиране на рисковите експозиции и ангажименти. Той дава също така мотивирани писмени предложения до УС, съответно взема решения за преструктуриране на експозиции съгласно действащите нива на компетентност в Банката. Председател на Комитета по преструктуриране е директорът на дирекция „Проблемни активи", а останалите членове включват представители на дирекциите „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране", „Интензивно управление на кредити", „Корпоративно банкиране", „Банкиране на МСП", „Банкиране на дребно" и „Правна". В заседанията на Комитета по преструктуриране не участват служители на Банката, които са имали пряко отношение към вземането на решения за отпускане на кредитни сделки.

Комитетът по операционен риск е консултативен орган към Управителния съвет, създаден да спомага за адекватното управление на операционния риск, като наблюдава и анализира настъпилите операционни събития. Комитетът предлага мерки за минимизиране на операционните рискове, както и мерки за превенция. Председателят на комитета по операционен риск е директорът на дирекция „Анализ и контрол на риска", а останалите постоянни членове включват представители на дирекциите „Картови разплащания", „Съответствие – регулации и стандарти", „Счетоводство", „Операции" и „Клонова мрежа". Като допълнителни членове могат да участват и представители от дирекции „Сигурност", „Правна" и „Управление на човешкия капитал".

Освен колективните органи за управление в Първа инвестиционна банка функционират и направление Управление на риска (дирекции „Анализ и контрол на риска", „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране" и специализирано звено „Управление на стратегическия риск"), както и направление Съответствие (дирекции „Съответствие – регулации и стандарти", „Съответствие – специализиран мониторинг и контрол", специализирано звено „Съответствие – инвестиционни услуги и дейности" и длъжностно лице по защита на данните), които са независими (отделени от бизнес звената) структурни звена в организационната структура на Банката.

Дирекция „Анализ и контрол на риска" изпълнява функции по идентифициране, измерване и контролиране на основните видове риск, присъщи за дейността на Банката. Дирекцията наблюдава определеното ниво на склонност към риск и толеранс на риска, отговаря за въвеждане на новите изисквания, свързани с оценката на рисковете и капиталовата адекватност, както и оказва съдействие на останалите структурни звена при осъществяване на функциите им във връзка с управлението и контрола на рисковете.

Дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране" изпълнява функции по управление и мониторинг на кредитния риск, както и втори контрол по рискови експозиции съобразно действащите нива на компетентност по кредитни сделки в Банката. Дирекцията управлява процеса по категоризация на кредитните експозиции, включително оценката на потенциални загуби.

Специализирано звено „Управление на стратегическия риск“ има за цел да идентифицира и оценява стратегическия риск, вкл. основните рискове по стратегическите проекти на Банката, както и да анализира реалистичността на допусканията, залегнали в стратегиите на Банката във връзка с промени във външната среда и пазарите, на които тя оперира.

Дирекция „Съответствие – регулации и стандарти“ осъществява дейностите по установяване, оценка и управление на риска от несъответствие, осигурява адекватна и законосъобразна вътрешнонормативна база в структурата на Банката, следи за съответствие на предлаганите от Банката продукти и услуги с действащата нормативна уредба. Тя управлява също и анализира удовлетвореността на клиентите на Банката във връзка с постъпили жалби от клиенти.

Дирекция „Съответствие – специализиран мониторинг и контрол” изпълнява дейностите на Банката, свързани с превенцията срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, като специализирана служба по чл. 106 от Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП), осъществява контрол относно прилагане изискванията за борба и превенция на измамите. През годината Банката приведе дейността си в съответствие с изискванията на ЗМИП, вкл. във връзка с прилагане на новия Правилник за прилагане на Закона за мерките срещу изпирането на пари (ППЗМИП).

Специализирано звено „Съответствие – инвестиционни услуги и дейности“ осъществява текущ контрол за изпълнение на нормативните изисквания по отношение на дейността на Банката като инвестиционен посредник и относно пазарните злоупотреби с финансови инструменти. Като част от функцията Съответствие има назначено и длъжностно лице по защита на данните – *за повече информация виж раздел „Защита на лични данни“.*

СИСТЕМА ОТ ЛИМИТИ

Първа инвестиционна банка прилага система от вътрешни лимити по различните видове рискове, съобразени с приложимите регулативни изисквания и стратегията на Банката за управление на риска, вкл. лимити по клиенти/контрагенти, видове инструменти и портфейли, отрасли, пазари и др. Прилаганите лимити се следят текущо, като подлежат на редовен преглед и актуализиране в съответствие с риск апетита, пазарните условия и действащата нормативна уредба.

За повече информация относно вътрешните лимити по отделните видове рискове виж подразделите относно кредитен риск, пазарен риск, ликвиден риск, операционен риск, както и Индивидуалните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

ПЛАН ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

В изпълнение на Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници банките в страната са задължени да изготвят и поддържат планове за възстановяване при потенциално възникване на финансови затруднения.

През 2020 г. Първа инвестиционна банка актуализира плана си за възстановяване, като информацията по отношение на управлението е доразвита и структурирана съобразно отделните фази в процеса, в т.ч. актуализирани нивата на ескалация и вземане на решения. Преразгледани са индикаторите за възстановяване, като нивата са калибрирани съобразно регулаторните изисквания, както и в съответствие с текущата макроикономическа среда, отчетност и ефективност при управление на рисковете и финансовия ресурс на Банката. Актуализирани са също така и прилаганите стрес сценарии, вкл. детайлизирани и доразвити основните допускания, с цел адекватно отразяване на предизвикателствата и последствията, свързани с пандемията COVID-19. Допълнени са описателните елементи по отношение на

предвидените варианти/мерки за възстановяване при потенциално реализиране на всяка една от тях, като е представен количествено общият капацитет за възстановяване.

Планът за възстановяване включва подробно разписан процес на ескалация и вземане на решения, както и звената и органите в Банката, отговорни за неговото актуализиране и прилагане. В него са заложени количествени и качествени индикатори за ранно предупреждение и възстановяване, включващи широк набор от показатели за капитал, ликвидност, рентабилност, качество на активите, пазарно-базирани и макроикономически индикатори, при настъпването на които следва да започне поетапен процес, включващ анализ за установяване на най-добрия начин за преодоляване на кризисната ситуация и вземане на решение за задействане на съответните мерки съобразно процедурите за докладване и ескалация.

За целите на плана са идентифицирани основните бизнес линии и обособени критичните функции на Банката, необходими за безпроблемното функциониране. Съгласно приложимите изисквания, с цел определяне на диапазона от хипотетични събития, са обособени различни стрес сценарии относно идиосинкратичен, системен и комбиниран шок, срещу които са идентифицирани ефективни мерки за възстановяване.

Във връзка с прилагането на плана в Първа инвестиционна банка е структуриран ефективен процес за комуникация и оповестяване, включващ вътрешна (към вътрешнобанкови органи и служители) и външна комуникация (към надзорни органи, акционери и инвеститори, клиенти и контрагенти, и други заинтересовани страни), както и мерки за управлението на потенциално негативни пазарни реакции.

Основните механизми и инструменти за управление на риска съобразно категориите риск в синтезиран вид са, както следва:

КРЕДИТЕН РИСК

Кредитен риск е рискът, възникващ от невъзможността на длъжника да изпълни изискванията по договор с Банката или невъзможността да действа в съответствие с договорените условия. Видове кредитен риск са концентрационен риск, остатъчен риск, риск от разсейване, риск от контрагента, сетълмент риск. Кредитният риск е основен източник на риск за банковата дейност и неговото ефективно оценяване и управление са определящи за дългосрочния успех на кредитните институции.

Първа инвестиционна банка управлява кредитния риск чрез прилагането на вътрешни лимити по експозиции, по клиенти/контрагенти, видове инструменти, отрасли, пазари, чрез писмени правила и разпоредби, чрез вътрешнорейтинговите и скоринг модели, както и посредством процедурните изисквания при отпускане и управление на експозициите (администриране).

Вътрешнобанковите разпоредби относно кредитния риск са структурирани съобразно бизнес модела и организация на дейността, както и в съответствие с регулаторните изисквания и признатите стандарти за банкова практика, като включват вътрешни правила за кредитиране и за управление на проблемни експозиции, правила за обезценка и провизиране на рискови експозиции, нива на компетентност при възникване на кредитни експозиции, както и методика за изготвянето на кредитни анализи и вътрешни кредитни рейтинги (скоринг модели) по отношение на платежоспособността на клиентите. Вътрешните правила и процедури се актуализират регулярно, с цел констатиране, анализиране и минимизиране на потенциалните и съществуващите рискове. Прилаганите лимити по експозиции с кредитен риск се следят текущо и в съответствие с пазарните условия и нормативната уредба.

КРЕДИТЕН ПРОЦЕС

Кредитният процес в Първа инвестиционна банка е автоматизиран чрез Workflow система, интегрирана към основната информационна система на Банката, където са включени контролни механизми и нива на компетентност при разглеждане на сделките. Одобрените сделки се администрират централизирано в дирекция „Кредитна администрация“, съответно при прилагането на принципа „на четирите очи“.

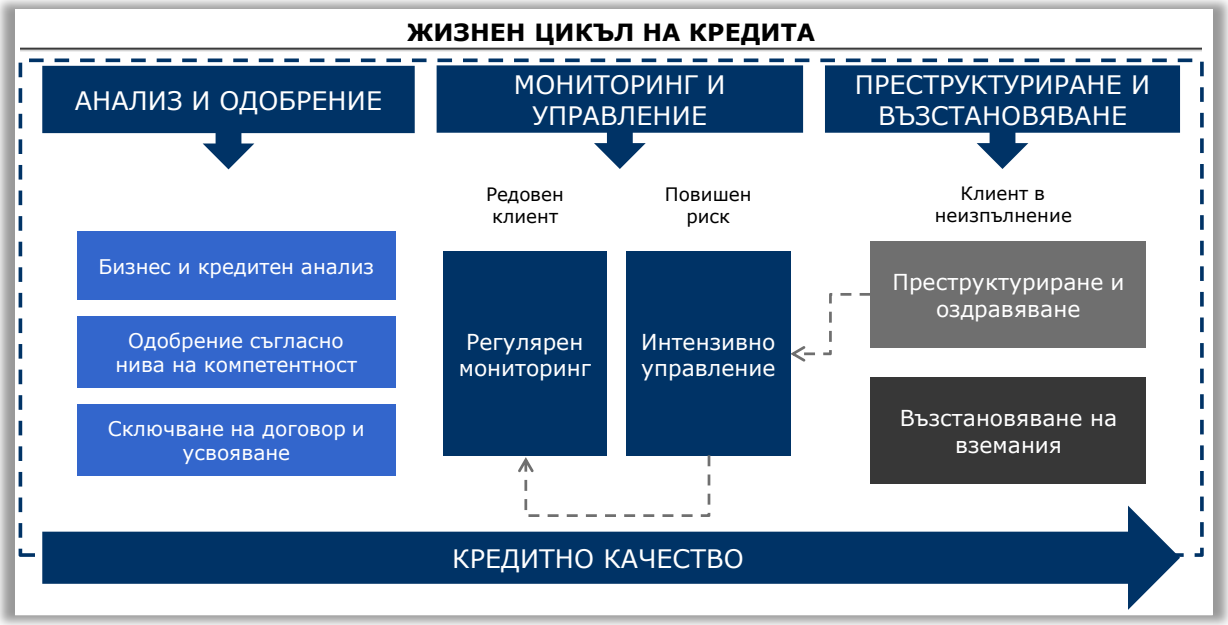

През 2020 г. са направени промени в нивата на компетентност и одобрение по кредитни сделки, основно с цел оптимизиране на вътрешните процеси по вземане на решения за отпускане на кредити, отписване на задължения, както и при смяна в реда на погасяване по експозиции с повишен кредитен риск, обект на интензивно управление. През годината са извършени също така и промени в указанията за приемане и обработка на документи, касаещи кредитирането на физически лица и микропредприятията, с цел тяхното прецизиране и усъвършенстване. Във връзка с въведеното извънредно положение и последващи действия, резултат от пандемията COVID-19 са извършени настройки по системите на Банката относно спиране на олихвяването с наказателен лихвен процент (за периода на действие на съответните мерки), както и разработване на методика за извършване на предоговаряниятa по кредитни сделки в съответствие с изискванията на частния мораториум, утвърден от БНБ.

Първа инвестиционна банка поддържа системи за текущото администриране и наблюдение на различните портфейли и експозиции към кредитен риск, включително с цел установяване и управление на експозициите в неизпълнение и извършване на адекватни корекции за кредитен риск на стойността. Отчитайки влиянието на икономическия цикъл Fibank управлява експозициите в неизпълнение с оглед тяхното навременно диагностициране и предприемане на мерки, съответстващи на възможностите на клиентите и на политиката на Банката относно поемането на риск. Мониторинговата система и вътрешните правила и процедури за мониторинг на кредитните експозиции са обект на регулярен преглед и актуализация, в т.ч. флаговете и индикаторите за ранно предупреждение. През периода е реализирано внедряването на софтуерно решение за организиране и съхранение на електронни кредитни досиета.

В Банката функционира отделна дирекция „Интензивно управление на кредити“, която управлява експозициите на клиенти прехвърлени от бизнес звената, по които има отчетен повишен кредитен риск спрямо първоначалния момент на отпускане, както и от звеното за

проблемни активи – при наличие на индикатори за оздравяване на експозицията и на обективна възможност за бъдещо редовно обслужване. През годината са заделени усилия за прецизиране на вътрешните правила за трансфер на кредитни експозиции, с цел по-ефективно разпределение на отговорностите и структуриране на ефикасен процес за управление на еспозиции в различните фази от жизнения цикъл на кредита.

МОДЕЛИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА КРЕДИТНИЯ РИСК

Първа инвестиционна банка прилага вътрешни модели за кредитен риск за оценяване на вероятността от неизпълнение (PD – probability of default), загуба при неизпълнение (LGD – loss given default) и EAD (Exposure at default), което прави възможно определянето на рисковопретеглена възвръщаемост. Всички експозиции с кредитен риск се контролират текущо.

Рамката, дефинирана съгласно базелските стандарти, определя минималните регулаторни капиталови изисквания за покриване на финансовите рискове. В допълнение към регулаторния капитал Първа инвестиционна банка изчислява и икономически капитал, който се включва при вътрешното измерване и управление на риска. Икономическият капитал се поддържа с цел защита и покриване на неочаквани загуби, произтичащи от пазарни условия или събития.

За повече информация относно икономическия капитал виж подраздел „Вътрешен анализ на адекватността на капитала“.

Банката използва вътрешни модели за кредитна оценка на бизнес клиенти и физически лица – клиенти на банкиране на дребно. Моделите за оценка са базирани на количествени и качествени параметри, като теглата на отделните параметри са дефинирани на базата на исторически опит. На фирмените клиенти се присъжда кредитен рейтинг, а за физическите лица – на база скоринг. Допълнително за фирмените клиенти се изготвя оценка и на база поведенчески скоринг модел. Оценката на кредитния риск от рейтинговите модели се разглежда и от кредитен специалист/риск мениджър.

Банката има разработени модели за оценка на проектно финансиране (вкл. относно проекти, свързани с недвижими имоти, индустриални проекти и финансиране на отделни дълготрайни активи), прилагайки количествен анализ (на база прогнозни парични потоци) и качествена оценка по отношение управлението на проекта и инвеститорите, пазарната среда и структурирането на кредита, както и отделна оценка на активите, обект на финансиране. С цел автоматизиране и прилагане на централизиран подход през 2020 г. е реализирано тяхното имплементиране и внедряване в информационните системи на Банката.

Всички модели за оценка на риска се приемат от Управителния съвет, внесени за разглеждане след предварителното им одобрение от Главния директор Риск.

В Банката има структуриран процес за оценка и валидиране на използваните модели за управление на риска, с цел гарантиране на тяхната надеждност, прецизност и ефективно прилагане. Съгласно него се изготвят регулярни валидационни доклади – кратки/мониторинг доклади всяко тримесечие и разширени годишни валидационни доклади, които обхващат както количествен анализ (статистически, иконометрични и други количествени подходи), така и анализ на качествените (нестатистически) характеристики, при спазване на приложимите нормативни изисквания и добри банкови практики в тази област. В началото на 2020 г. са променени правилата за валидиране и оценка на модели, с цел по-прецизно отразяване на времевата рамка за изготвяне и представяне на регулярните валидационни доклади.

ТЕХНИКИ ЗА РЕДУЦИРАНЕ НА КРЕДИТНИЯ РИСК

Кредитният риск се управлява и чрез приемане на гаранции и обезпечения по вид и в размер, съгласно действащите регулативни разпоредби и вътрешните правила и изисквания на Банката. Първа инвестиционна банка изисква обезпечаване на експозициите, включително условните ангажименти, които са носители на кредитен риск. За редуциране на кредитния риск Банката прилага признати техники, процедури и правила, осигуряващи кредитна защита, включително чрез следене и контролиране на остатъчния риск. Обезпечена защита се осигурява от активи, които са достатъчно ликвидни и които имат сравнително непроменлива във времето стойност, като Банката прилага вътрешни писмени правила, регламентиращи приеманите обезпечения по вид и размер при спазване на нормативните изисквания за тяхното признаване, както и законовите изисквания за документалното им оформяне. За редуциране на кредитния риск Първа инвестиционна банка прилага опростения метод за финансово обезпечение съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013.

Първа инвестиционна банка текущо следи относимите регулации, както и признатите стандарти и добрите практики в тази област, с цел постоянно надграждане и развиване на правилата и процесите, действащи в Банката по отношение на приемането, оценката и управлението на обезпеченията, включително по отношение на методите за оценка.

ПРОБЛЕМНИ ЕКСПОЗИЦИИ И СТРАТЕГИЯ ЗА ТЯХНОТО РЕДУЦИРАНЕ

Първа инвестиционна банка има разработени вътрешни правила и писмени процедури за управление на проблемни кредитни експозиции, които включват всички основни действия, свързани с управлението на проблемни кредити, в т.ч. анализ и оценка на рисковите експозиции, преструктуриране и оздравяване, принудително събиране, цедиране на вземания и отписване на проблемни експозиции. Fibank използва също и специализирана система за интегрирано управление на проблемни активи, която включва всички етапи за мониторинг и възстановяване на вземания.

Сред стратегическите приоритети на Банката, касаещи рисковия профил е редуциране на портфейла от необслужвани експозиции, като за целта са предприети действия за тяхното ефективно управление с цел постигане на устойчиви нива и поддържане на добро качество на активите. Във връзка с това през 2020 г. е разработена и приета нова **Стратегия за намаление на необслужваните експозиции и придобити активи** за периода 2021-2023 г. и оперативен план за нейното изпълнение, в които са идентифицирани адекватни на бизнес модела и рисковия профил мерки/опции, които са съобразени с Насоките на ЕБО за управление на необслужвани и преструктурирани експозиции (EBA/GL/2018/06). Основните цели, съобразно които е структурирана стратегията включват:

- регулярно отписване на напълно обезценени и несъбираеми кредитни експозиции и продажба на портфейли от необслужвани експозиции в размер и времеви хоризонт, съобразно динамиката в търсенето на пазара и предлаганата цена;

- постигане на надеждно оздравяване на кредитните експозиции, обхващащо целия жизнен цикъл на кредита и усъвършенстване на практиките и процесите, с цел постигане на по-високи нива на оздравяване (recovery rates);
- подобряване на начините и методите за преструктуриране на експозиции, целящи повишаване на вземанията по необслужвани експозиции;
- редуциране на рисковия профил на кредитния портфейл и прилагане на консервативен подход при оценка на обезпеченията;
- намаляване на относителното тегло на портфейла от придобити активи в баланса на Банката, с цел освобождаване на допълнителен паричен ресурс и редуциране на риска.

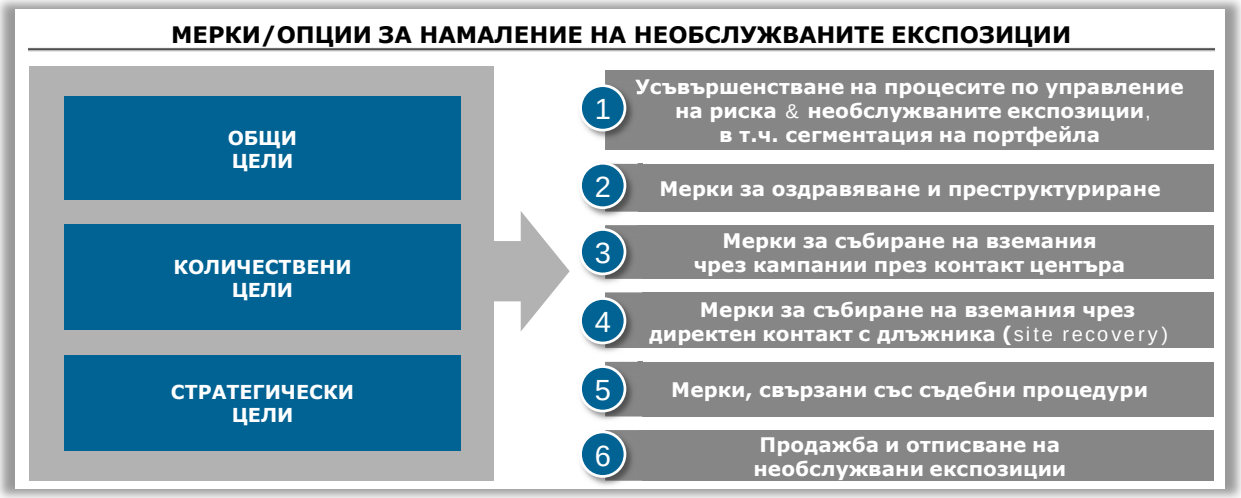

През 2020 г. Първа инвестиционна банка се присъедини към изготвения от Асоциацията на банките в България (АББ) и утвърден от БНБ Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции във връзка с COVID-19, както и към удължаването на сроковете на неговото действие и изменения, допълнително утвърдени през юли и декември 2020 г. Документът представлява частен мораториум по смисъла на Насоките на Европейския банков орган (ЕБО) относно законодателните и частните мораториуми върху плащания по кредити във връзка с COVID-19 (EBA/GL/2020/02), съгласно който при управлението на кредитните експозиции, вкл. квалифицирането им като необслужвани експозиции Банката прилага временния принцип, че отсрочването по такива експозиции не води до тяхното прекласифициране под формата на преструктуриране или неизпълнение.

Към 31 декември 2020 г. коефициентът на необслужваните експозиции съгласно рамката за финансово отчитане FinREP се понижава с 1,3 пр.п. до 15,6% от брутните кредити и аванси и дългови инструменти, различни от държани за търгуване, а коефициентът на експозициите с просрочие над 90 дни – с 0,3 пр.п. до 8,1%.

ОБЕЗЦЕНКА И ПРОВИЗИРАНЕ НА РИСКОВИ ЕКСПОЗИЦИИ

По отношение на **обезценката и провизирането** на рискови експозиции, Първа инвестиционна банка прилага писмени правила, които са структурирани на принципите на индивидуална и портфейлна оценка на рисковите експозиции в зависимост от класификацията и размера на експозицията. За експозициите, отчитани като необслужвани се определя специфична обезценка, изчислена на база индивидуален паричен поток за индивидуално значимите експозиции или на портфейлен принцип за останалите. По отношение експозициите, отчитани като обслужвани Банката прилага обезценка на портфейлен принцип (отчитаща потенциални

загуби), групирайки експозиции със сходни характеристики за кредитен риск. В съответствие с изискванията на МСФО 9 Банката оценява коректив за загуби от обезценка в размер, равен на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента, в случай че кредитният риск на инструмента се е увеличил значително след първоначалното признаване. В противен случай се оценява коректив за загуби от обезценка в размер, равен на очакваните кредитни загуби в хоризонт от 12 месеца.

Банката има разписани конкретни параметри при определяне на увеличения кредитен риск, които включват както дни просрочие, така и други индикатори вкл. наличие на мерки за преструктуриране, влошаване в рейтинга/скоринга на клиента и др., както и дефинирани параметрите за покриване на теста за паричните потоци, представляващи единствено плащания по главница и лихва (SPPI), в т.ч. при създаване или промяна на кредитни продукти.

За повече информация относно кредитния риск виж бележка 3 „Управление на риска" от Индивидуалните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

ПАЗАРЕН РИСК

Пазарният риск е рискът от загуби вследствие на промени в цената на финансовите инструменти, произтичащи от общи рискови фактори, присъщи на пазарите, несвързани с конкретни характеристики на отделните инструменти, като промени в лихвените проценти, валутните курсове и/или от специфични рискови фактори, отнасящи се до емитента.

Управлението на пазарния риск се базира на прилагането на вътрешни лимити и писмени правила и разпоредби по отношение на процесите и контролната среда. За целите на оценка и ограничаване на пазарния риск Банката прилага вътрешни модели за оценка, които са базирани на концепцията „стойност под риск" (VaR), като в допълнение са разработени и се прилагат дюрационни анализи, калкулации на стресирана стойност под риск (Stressed VaR), както и стрес тестове и сценарии. Прилаганите от Банката лимити за дългови и капиталови инструменти са структурирани, с цел минимизиране на риска и прилагане на обхватна и рисково-обвързана рамка от лимити, които са пряко обвързани с рисковия профил на инвестициите, както и с динамиката на рисковия профил във времето.

През 2020 г. Банката преразгледа и актуализира лимитите си по отношение на инвестициите в дългови ценни книжа към държави и финансови институции съобразно развитието на пазарните условия и възможностите за генериране на доходност и възвращаемост.

ЛИХВЕН РИСК

Лихвеният риск е текущият или потенциален риск от промяна на доходите на Банката в резултат от неблагоприятно изменение в лихвените проценти. Първа инвестиционна банка е изложена на лихвен риск както от търговския портфейл, така и от банковия портфейл.

Политиката на Банката е да поддържа незначителен търговски портфейл, в съответствие с критериите на Регламент (ЕС) № 575/2013. Във връзка с това Банката не изчислява капиталови изисквания за лихвен и ценови риск за позициите си в този портфейл. За количествено измерване на лихвения и позиционния риск в търговския портфейл Банката прилага VaR анализ с еднодневен хоризонт и 99% доверителен интервал, което означава, че съществува 1% вероятност търговският портфейл да се обезцени в рамките на един ден повече от изчисления за него VaR. Моделът се изчислява и следи на дневна база, като оценява максималната загуба, която може да настъпи при определен хоризонт и нормални пазарни условия, дължаща се на неблагоприятни изменения на пазарните лихви, ако позициите останат непроменени за определен период.

В съответствие с насоките на Европейския банков орган, Банката измерва и стресирана стойност под риск (sVaR) на портфейла от дългови ценни книжа, като входящите данни на модела са калибрирани така, че да отразяват продължителен период на значителен стрес на международните финансови пазари.

Лихвен VaR за търговския портфейл от дългови инструменти

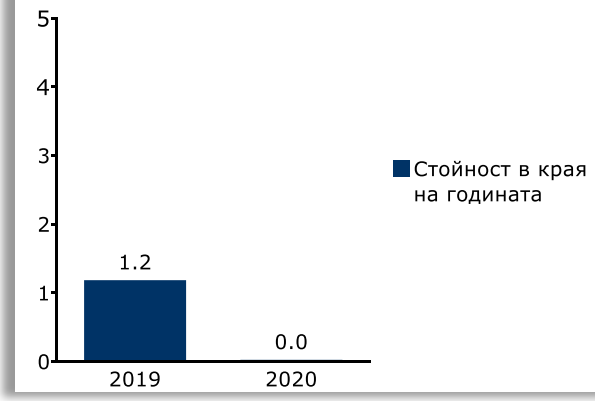

Лихвен VaR за търговския и банковия портфейл от дългови инструменти

По отношение на лихвения риск в банковия портфейл Първа инвестиционна банка управлява този вид риск чрез писмени правила, лимити и процедури, насочени към редуциране на несъответствието между лихвената чувствителност на активите и пасивите в съответствие с изискванията на Насоките на ЕБО относно управлението на лихвения риск, произтичащ от дейности извън търговския портфейл (EBA/GL/2018/02) и изискванията на Наредба № 7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките. За количествено измерване на лихвения риск в банковия портфейл се използват модели за оценка на влиянието на лихвени сценарии върху икономическата стойност на Банката и върху нетния лихвен доход. Оценката на ефекта върху икономическата стойност на Банката се базира на модели за дюрацията на лихвоносните активи и пасиви. Оценката на ефекта върху нетния лихвен доход се базира на

падежна таблица на лихвените активи и пасиви, и оценка за изменението на лихвените проценти по отделните класове инструменти вследствие на изменение на пазарните лихвени нива.

През 2020 г. Банката актуализира и разшири своята рамка за оценка на лихвен риск в банковия портфейл (IRRBB), отчитайки значимите за Банката източници на IRRBB, в т.ч. риска от несъответствие и опционен риск, и риска от промяна в кредитните спредове на финансовите инструменти (CSRBB). Набора от стрес сценарии е чувствително разширен, разглеждайки и такива с непаралелно изменение в лихвената крива. Отчетени са и редица поведенчески особености при паричните потоци, в контекста на различните стрес сценарии, както и актуализирани лимитите за този вид риск.

Към 31 декември 2020 г. ефектът на лихвения риск върху икономическата стойност на Банката (IRRBB) вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта е +18,8/+11,4 млн. лв., а върху нетния лихвен доход в рамките на една година напред е +0,7/-0,5 млн. лв.

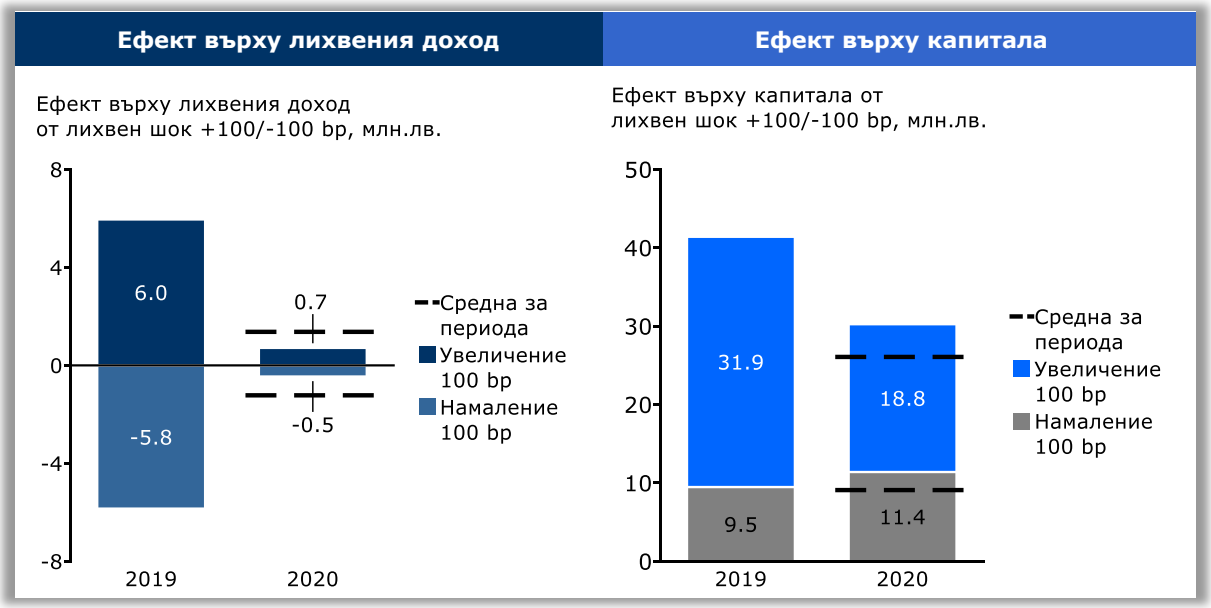

ВАЛУТЕН РИСК

Валутният риск е рискът от загуба вследствие от неблагоприятно изменение на валутните курсове. Изложеността на Първа инвестиционна банка към валутен риск, произтичащ от позициите в банковия и търговския портфейл, се ограничава посредством прилагането на регулаторно-изискуеми и вътрешнобанкови лимити.

Банката активно управлява размера на общата си открита валутна експозиция, както и се стреми да поддържа незначителни нива на валутни несъответствия в обхвата на цялата си дейност. В допълнение, Първа инвестиционна банка изчислява и прилага лимити на базата на вътрешен VaR модел, относно максималната загуба, която би могла да бъде реализирана в рамките на 1 ден при доверителен интервал от 99.0%.

Освен това Банката е изложена на валутен риск и вследствие на извършвани дилинг операции. Обемът на такива операции, извършени с намерение за търгуване, е силно ограничен, като се контролира посредством лимити за откритите валутни позиции и на stop-loss лимити по открити позиции.

За повече информация относно пазарния риск виж бележка 3 „Управление на риска" от Индивидуалните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

ЛИКВИДЕН РИСК

Ликвидният риск възниква вследствие на общото финансиране на банковата дейност и при управлението на позиции. Той включва риска от невъзможност за посрещане на конкретно плащане при настъпване на неговия падеж и невъзможност да се продаде определен актив на разумна цена и в кратки срокове, за да се посрещне задължението по пасив.

Първа инвестиционна банка управлява ликвидния риск чрез вътрешна система за ежедневно наблюдение и управление на ликвидността, поддържане на достатъчна наличност от парични средства съобразно валутната структура на активите и пасивите и падежната стълбица, регулярни анализи на несъответствието между входящите и изходящите парични потоци, поддържане на портфейл от нискорискови активи за посрещане на текущи задължения и посредством операциите си на междубанковия пазар.

С цел поддържане на умерено-ниско ниво на рисков профил, Fibank е изготвила адекватна рамка за управление на ликвидния риск. Политиката на Банката по управление на ликвидността е насочена към осигуряване посрещането на всички задължения и при стрес, произхождащ от външната среда или от специфики на банковата дейност, както и с цел поддържането на адекватно равнище и структура на ликвидни буфери и използване на подходящи механизми за разпределение на разходите, ползите и рисковете, свързани с ликвидността. Банката прилага комбинация от методи, финансови модели и инструменти за оценка и управление на ликвидността, в т.ч. изискванията за отчитане и наблюдение на съотношенията за ликвидно покритие и нетно стабилно финансиране в съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013. С цел допълнително редуциране на ликвидния риск са заложени и превантивни мерки, насочени към повишаване на матуритета в привлечените средства от клиенти, стимулиране на дългосрочните взаимоотношения банка – клиент и повишаване на клиентската удовлетвореност. С цел адекватно управление на ликвидния риск Банката осъществява мониторинг на паричните потоци на дневна основа, както и поддържа падежна стълбица като част от допълнителните показатели за наблюдение на ликвидността и инструмент за детайлно наблюдение на входящите и изходящи потоци по падежни интервали.

По отношение на политиките за управление на активите, пасивите и ликвидността Първа инвестиционна банка прилага изискванията на МСФО 9 относно бизнес моделите и критериите за класифициране на финансовите активи в портфейлите на Банката и тяхната оценка. В зависимост от целта при управлението на финансовите активи, прилаганите от Банката бизнес модели включват: 1) бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци (hold to collect); 2) бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи (hold to collect and sell); 3) друг бизнес модел, когато целта е различна от предходните два бизнес модела (other business model), в който се включват и активите, държани с цел търгуване.

През отчетната година Fibank поддържа адекватен размер ликвидни активи, като към 31 декември 2020 г. съотношението на покритие с ликвидни активи на привлечените средства от други клиенти възлиза на 29,84%, което е значително над препоръчаното от БНБ ниво от 20%. Съгласно нормативните изисквания Банката следва да поддържа буфер от ликвидни активи, който да осигурява ликвидно покритие на нетните ликвидни изходящи потоци в рамките на период на напрежение от 30 календарни дни с минимален размер от 100%. В края на отчетния период съотношението за ликвидно покритие (LCR) възлиза на 236,84% на индивидуална основа (2019: 198,25%).

Първа инвестиционна банка изчислява и съотношение на нетно стабилно финансиране (NSFR), който представлява инструмент, въведен с цел гарантиране, че дългосрочните задължения се

покриват по подходящ начин от стабилни инструменти за финансиране както при нормални условия, така и при стресирани обстоятелства.

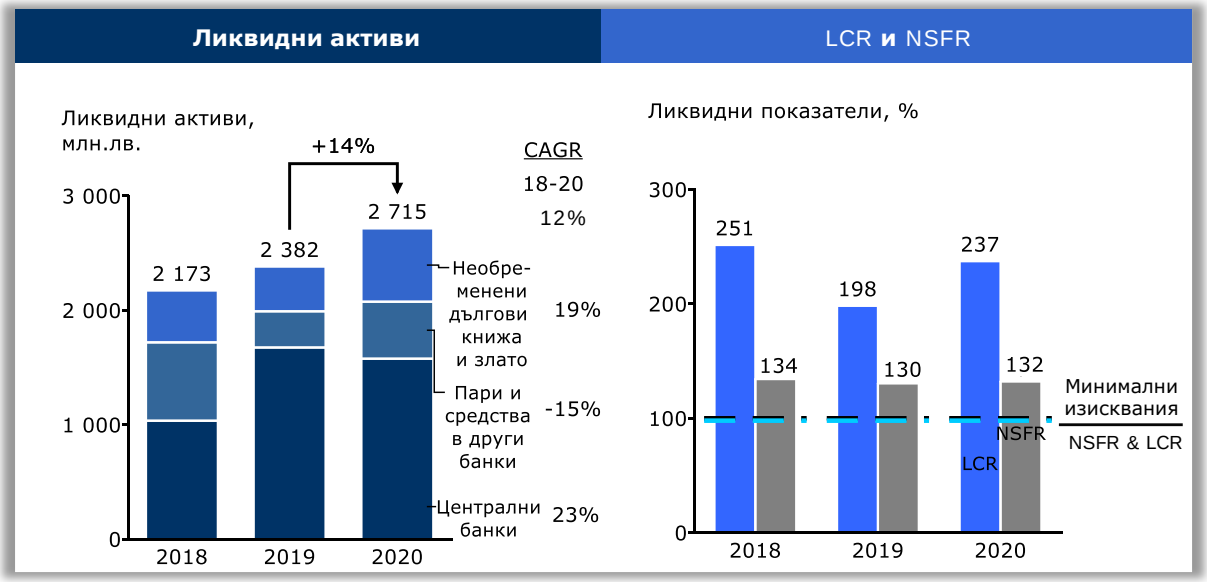

Към края на годината съотношението на нетно стабилно финансиране възлиза на 132,35% на индивидуална основа (2019: 130,38%), като е над референтната стойност от 100% още преди въвеждането му като задължително условие през 2021 г. съгласно Регламент (ЕС) 2019/876 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 година за изменение на Регламент (ЕС) № 575/2013 по отношение на отношението на ливъридж, отношението на нетното стабилно финансиране, капиталовите изисквания и изискванията за приемливи задължения, кредитния риск от контрагента, пазарния риск, експозициите към централни контрагенти, експозициите към предприятия за колективно инвестиране, големите експозиции, изискванията за отчетност и оповестяване и на Регламент (ЕС) № 648/2012.

ВЪТРЕШЕН АНАЛИЗ НА АДЕКВАТНОСТТА НА ЛИКВИДНОСТТА

Първа инвестиционна банка АД изготвя регулярен отчет за вътрешния анализ на адекватността на ликвидността (ВААЛ), с цел извършване на всеобхватна вътрешна оценка на рамката за управление на ликвидността и финансирането на Банката в контекста на нейната стратегия и риск апетит по отношение на ликвидността.

През 2020 г., като част от процеса за ежегоден преглед, Банката актуализира отчета за ВААЛ, вкл. по отношение на резултатите от прилаганите стрес сценарии и стрес тестове, както и относно състава на поддържания ликвиден буфер. Заложените вътрешни индикатори за ликвидност са структурирани при спазване на изискванията за съгласуваност с нивата в Плана за възстановяване, които са част от системата за текущ мониторинг и ранно предупреждение, включена в рамката за управлението на рисковете в Банката. По отношение на вътрешните процеси и организация, касаещи ВААЛ, Главният финансов директор има роля на цялостен отговорник, който да контролира процесите по актуализация, да дава предложения за изменения и допълнения по документа, както и да осъществява контрол преди представянето му за одобрение пред компетентните органи в Банката.

При анализа са взети предвид действащите в Банката системи и процеси за управление на рисковете, свързани с ликвидността и финансирането, в т.ч. информация за управлението на ликвидния риск в рамките на деня, както и за разпределянето на разходите и ползите, свързани с ликвидността, които се определят на базата на въведена в Банката методология за вътрешно-трансферни цени (ВТЦ). Във ВААЛ са отчетени също и стратегията на Банката относно

финансирането, включително плановете за финансиране с тригодишен хоризонт, както и стратегията относно поддържането на ликвидни буфери и мониторинг на обременените с тежести активи. Количествените измерения относно готовността на Банката за справяне с внезапен значителен отлив на привлечени средства (ликвидна криза) се установяват посредством стрес тестове и сценарийни анализи. За целите на ВААЛ, Първа инвестиционна банка прилага комбинация от три стрес сценария – идиосинкратичен, пазарен и комбиниран шок с хоризонт от една седмица и един месец, при които се взима под внимание стабилността на депозитната база и чувствителността на клиентите. През 2020 г. е доразвита методологията за допусканията за стрес тестовете, вкл. допълнено ползването на коригиращи коефициенти на ЕЦБ и ФЕД.

За осигуряването на адекватна възможност Банката да посреща всички свои задължения и ангажименти дори и в условията на ликвидна криза, Първа инвестиционна банка има разработен план за действие при извънредни обстоятелства/ликвидна криза, който е неразделна част от общата система за управление на ликвидността.

За повече информация относно ликвидния риск виж бележка 3 „Управление на риска" от Индивидуалните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

ОПЕРАЦИОНЕН РИСК

Операционният риск е рискът от загуба, породен от неподходящи или погрешни процеси, хора или системи, или от външни събития. С цел намаление на рисковете, произтичащи от операционни събития, Първа инвестиционна банка прилага писмени политики, правила и процедури, които се базират на изисквания, залегнали в европейското и българското законодателство, както и добрите банкови практики. По отношение на капиталовите изисквания за операционен риск, Банката прилага стандартизирания подход съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013, в т.ч. методология за разпределяне на индикаторите по групи дейности.

Първа инвестиционна банка поддържа система за регистриране, следене и контрол на възникнали и потенциални операционни събития в съответствие с регулаторните изисквания. Управлението на операционния риск от Fibank се основава на принципите за непоемане на необоснован риск, стриктно спазване на нивата на компетентност и приложимата нормативна уредба, активно управление на операционния риск. Банката прилага надеждни методи за избягване, ограничаване влиянието на операционните рискове и трансфериране, в т.ч. чрез разделяне на функциите и отговорностите, двоен контрол, нива на компетентност, вътрешен контрол, сключване на застраховки, информационна обезпеченост.

С цел усъвършенстване на процеса по управление на операционния риск в Банката са дефинирани ключови рискови индикатори, прилагани както на ниво Банка, така и специфични за всяко бизнес звено и процес в Банката. Чрез тях се способства по-ефективното сигнализиране на промени, които могат да са от значение за активното управление на операционния риск, както и осъществяването на по-добър мониторинг и контрол на рисковия толеранс и определените прагове и лимити по отделните видове риск.

Дирекция „Анализ и контрол на риска" дефинира и категоризира операционните събития по видове и бизнес линии, присъщи на банковата дейност, както и задълженията и отговорностите на служителите на Банката във връзка с тяхното регистриране и докладване. Комитетът по операционния риск разглежда регулярно и анализира настъпилите операционни събития и предлага на Управителния съвет мерки за своевременно коригиране на причините, както и за

засилването на контролните механизми при управлението на процесите, дейностите, продуктите и услугите на всички нива в системата на Банката.

С цел оценка на изложеността и редуциране на операционния риск, както и за подобряване и усъвършенстване на контролните процедури, Първа инвестиционна банка осъществява регулярно самооценка на операционния риск (RCSA) под формата на въпросници или чрез анализ на процесите. Съобразно добрите банкови практики самооценката е важен инструмент за допълнително оценяване на изложеността на Банката към операционен риск и средство, спомагащо извършването на анализ на ефективността на действащите контроли за редуциране на този вид риск.

През 2020 г. Първа инвестиционна банка доразви своите политики за управление на операционния риск, вкл. актуализира правилата за регистриране и отчитане на операционни събития и оценка на тяхното въздействие, правилата за самооценка на операционния риск, както и процедурите за събиране на статистически данни за платежни операции, мониторинг и докладване на данни за измами.

ИНФОРМАЦИОННА СИГУРНОСТ

Първа инвестиционна банка разполага с вътрешни правила и политики за информационна сигурност и за достъп до информационните системи, които включват организационната рамка, управлението и отговорностите на служителите за гарантиране сигурността на данните, системите и съответната инфраструктура.

В Банката функционира дирекция „Информационна сигурност", под ръководството на Главен директор Риск, която координира дейностите, свързани с информационната сигурност, дефинира изискванията към контролите и сигурността на данните, както и организира изпълнението на решенията на Управителния съвет в тази област.

През 2020 г. Банката актуализира вътрешните си политики по информационна сигурност, с цел прилагане на по-усъвършенстван подход, вкл. по отношение на изискванията за отдалечен достъп до информационни ресурси, управление на пароли, както и наблюдение, оценка и тестване на сигурността на информационните системи, мрежи и бази от данни, при отчитане на изискванията, посочени в Насоките на ЕБО относно управлението на риска в областта на ИКТ и сигурността (EBA/GL/2019/04).

ЗАЩИТА НА ЛИЧНИ ДАННИ

Като част от вътрешната си организация като администратор на лични данни в Банката са структурирани и развити принципите и основанията за обработване на лични данни, вкл. във връзка с тяхната прозрачност и законосъобразност, както и правата на субектите на данни и техническите и организационни мерки за защита на данните.

В изпълнение изискванията, произтичащи от Общия регламент относно защитата на данните (GDPR) Банката има назначено Длъжностно лице по защита на данните (DPO) – e-mail: dpo@fibank.bg, което има водеща роля за осигуряване на законосъобразното обработване на лични данни в структурата на Банката, провежда обучения за информираност и изграждане на култура за защита на данните, както и е лице за контакт с Комисията за защита на личните данни, и по въпроси, свързани с упражняване на правата на субектите на данни.

НЕПРЕКЪСВАЕМОСТ НА ПРОЦЕСИТЕ

За да осигури ефективното управление на непрекъсваемостта на бизнеса, Първа инвестиционна банка, е установила планове за действие при непредвидени обстоятелства и за непрекъсваемост на дейността, както и планове за възстановяване за всички свои критични функции и ресурси,

които се тестват регулярно. Управлението на непрекъсваемостта на процесите и бизнеса осигурява устойчивост на всички нива на организация в Банката, както и възможност за ефективни действия и реакции при заплахи и кризисни ситуации. Създадената организация и процеси в Банката имат за цел да защитят интересите на всички заинтересовани лица, нейната репутация, бранд и дейностите добавящи стойност.

Изграждането на подходяща корпоративна култура по отношение управлението на непрекъсваемостта на дейността е важна част от цялостната риск култура в рамките на Банката. С цел по-голяма интегрираност на информацията и прилагането на централизиран подход, вътрешната нормативна уредба относно непрекъсваемостта на дейността е структурирана в единен документ с основно съдържание и отделни планове за действия при конкретни инциденти и кризисни ситуации. Така въведената организация цели постигането на бързи и ефективни действия за посрещане на потенциални кризисни ситуации, както и своевременно отстраняване на негативните последствия.

През годината в резултат от пандемията от COVID-19, беше задействан, както и извършена извънредна актуализация на плана за непрекъсваемост на дейността, като бяха предприети редица действия и мерки във връзка с непрекъсваемостта на процесите, в т.ч. въведени изисквания за безопасност, социална дистанция, отдалечени работни места, промяна в работното време и график на работа, вкл. касаещи клоновата мрежа и работата с клиенти.

РИСКОВИ ЕКСПОЗИЦИИ

Към 31 декември 2020 г. за изчисляване на рисковите експозиции за кредитен риск Първа инвестиционна банка прилага стандартизирания подход, съгласно Регламент (ЕС) № 575/2013. Поради неголемия обем на финансовите инструменти в търговския портфейл (облигации и други ценни книжа) капиталовите изисквания се изчисляват в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013, приложими за банковия портфейл. За изчисление на капиталовите изисквания за операционен риск Банката прилага стандартизирания подход съгласно Регламент (ЕС) № 575/2013, в т.ч. методология за разпределяне на индикаторите по групи дейности.

в хил. лв./ % от общо	2020	%	2019	%	2018	%
За кредитен риск	6 518 978	92,2	6 092 908	91,1	6 019 548	90,4
За пазарен риск	5 525	0,1	4 750	0,1	5 300	0,1
За операционен риск	547 363	7,7	588 925	8,8	631 550	9,5
Общо рискови експозиции	**7 071 866**	**100**	**6 686 583**	**100**	**6 656 398**	**100**

През 2020 г. в структурата на рисковопретеглените експозиции преобладават тези за кредитен риск с 92,2% от общите експозиции (2019: 91,1%), следвани от тези за операционен риск – 7,7% (2019: 8,8%) и за пазарен риск – 0,1% (2019: 0,1%), като Банката продължава да поддържа консервативен подход при оценка и управление на рисковете.

Освен за целите на надзора Първа инвестиционна банка изчислява и икономическия капитал на Банката, който би обезпечил платежоспособността и бизнеса ѝ при неблагоприятни пазарни условия. За целта се изготвя вътрешен анализ на адекватността на капитала (ВААК).

ВЪТРЕШЕН АНАЛИЗ НА АДЕКВАТНОСТТА НА КАПИТАЛА

Първа инвестиционна банка АД извършва редовен вътрешен анализ на адекватността на капитала (ВААК) в контекста на нейната бизнес стратегия, рисков профил и риск апетит. Оценката

за необходимия икономически капитал отразява както рисковия профил на дейността й, така и нейния риск апетит, като основните показатели на използваните при анализа количествени методи за оценка са приети при консервативни сценарии за неблагоприятна външна среда.

През 2020 г. отчетът за ВААК беше актуализиран в съответствие с риск стратегията и заложените бизнес цели за развитие, както и съобразен с оперативната среда и външни условия. Доразвита и усъвършенствана е оценката за лихвения риск в банковия портфейл (IRRBB) съгласно изискванията в Насоките на ЕБО относно управлението на лихвения риск, произтичащ от дейности извън търговския портфейл (EBA/GL/2018/02). Допълнена е оценката за риска от концентрация на ниво икономически сектори съгласно ползвани насоки на водещи централни банки в ЕС и прилагането на Herfindahl-Hirschman Index (HHI) индекс. Методологията за оценка на операционния риск е актуализирана, с цел отразяване в максимална степен на контролната среда в Банката, вкл. на база резултатите от провежданата ежегодна самооценка на риска и контролите, през която преминават звената в Банката и се идентифицират потенциални сценарии за настъпване на редки, но правдоподобни операционни събития. При изготвянето на анализа са взети предвид и е направена оценка на бизнес модела, както и на системата за вътрешно корпоративно управление, в т.ч. на независимите функции по вътрешен одит, управление и контрол на рисковете и съответствие.

Вътрешната система за оценка на необходимия вътрешен капитал се основава на прогностични VaR модели за кредитен и пазарен риск, стрес-тестове за кредитен, ликвиден, репутационен и лихвен риск в банковия портфейл, стандартизиран подход и стрес тестове по отношение на операционния риск, Earnings-at-Risk подход за стратегически риск, както и аналитични средства и техники, които дават възможност за по-детайлна оценка на адекватността на капитала съобразно рисковия профил на Банката и текущата оперативна среда. За агрегиране на отделните видове риск Банката използва корелационна матрица, която взема предвид взаимовръзката между отделните категории риск, с цел по-реалистичен и по-усъвършенстван подход за измерване на риска, на който е изложена Банката, същевременно при достатъчно консервативни допускания.

За изчисляване достатъчността на капитала по отношение изложеността към **кредитен риск**, Първа инвестиционна банка използва вътрешни модели за оценка, освен в определени случаи, в т.ч. при класове експозиции с несъществено влияние върху рисковия профил. За класовете експозиции със съществено значение, които представляват основната кредитна дейност на Fibank, икономическият капитал е определен на база еднофакторен портфейлен кредит-VaR модел, чрез който се определя вероятностното разпределение на загубите, които могат да бъдат реализирани в рамките на една година напред при доверителен интервал, съответстващ на рисковия апетит на Банката. За да се остойности рискът от настъпването на извънредни, малко вероятни, но възможни събития, се прилагат и стрес сценарии. Получените резултати от стрес сценариите се съпоставят с капиталовите изисквания за кредитен риск, изчислени съгласно портфейлния VaR модел.

Като част от цялостната оценка за изложеността към кредитен риск, за целите на ВААК, Първа инвестиционна банка оценява и риска от концентрация, дължащ се на неравномерното разпределение на кредитните експозиции по клиенти или група свързани лица, както и по икономически сектори от гледна точка на нейната финансова стабилност и способността да осъществява основната си дейност. За остойностяване на необходимия капитал за този вид риск Банката използва съпоставка на резултатите от портфейлния VaR модел между реалния портфейл и хипотетичен портфейл, при който размерът на експозициите е еднакъв за всички клиенти, при равни други условия. За оценка на риска от концентрация по икономически сектори се използва Herfindahl-Hirschman Index (HHI).

Изложеността на Банката към **пазарен риск** е ограничена и включва оценка за достатъчността на капитала по отношение на позиционния риск, валутния и стоковия риск. За изчисляването на икономическия капитал за пазарен риск се ползват вътрешни модели за стойността под риск (VaR) с хоризонт от 1 година и ниво на доверителност, отговарящо на риск апетита на Банката.

За целите на вътрешния анализ на адекватността на капитала Fibank управлява **лихвения риск в банковия портфейл** посредством управление на структурата на инвестициите, контрол върху цената и условията на финансовите пасиви, и контрол върху лихвената структура на кредитния портфейл и другите лихвоносни активи. Използват се подходите за оценка на ефекта на лихвените проценти върху нетния лихвен доход на хоризонт от 1 година и ефекта върху икономическата стойност на Банката. За изчисляване достатъчността на икономическия капитал по отношение на лихвения риск в банковия портфейл се определя най-голямото намаление на икономическата стойност или нетния лихвен доход в резултат на промяна в лихвените криви при следните сценарии: Parallel shock – паралелно покачване/спад на лихвените нива; Short rates shock – покачване /спад на лихвените нива в късата част от кривата; Steepener - късата част от лихвената крива бележи спад, а дългата – ръст; Flattener – късата част от лихвената крива бележи ръст, а дългата – спад.

За целите на ВААК, Първа инвестиционна банка изчислява необходимия икономически капитал за **операционен риск** на базата на резултатите от прилагани стрес тестове и провежданата ежегодна самооценка на риска и контролите, която преминават всички звена в Банката, по време на която се преглеждат работни процеси и се идентифицират потенциални сценарии за настъпване на редки, но правдоподобни операционни събития. Ползваните стрес тестове за операционен риск възпроизвеждат настъпването на извънредни, но правдоподобни събития, в т.ч. различни сценарии от гледна точка на финансовото въздействие и вероятност от настъпване. Икономическият капитал за операционен риск се изчислява като общия финансов ефект, в хоризонт от една година, от всички анализирани стресови сценарии.

За оценка на **ликвидния риск** Банката диференцира анализа в две направления относно риска от неплатежоспособност и риска от осигуряване на ликвидност. Рискът от неплатежоспособност се управлява и покрива посредством поддържането на подходящ буфер от необременени, високо ликвидни активи, докато рискът от осигуряване на ликвидност следва да бъде покрит и ограничен от икономическия капитал на Банката. Банката изчислява икономическия капитал за ликвиден риск като оценява размера на загубата, която би претърпяла вследствие на ликвидна криза, на база исторически опит и стрес тестове на ликвидността (идиосинкратичен, пазарен и комбиниран шок), отчитайки разходите по репо-сделки или ликвидиране на активи за посрещане на изходящия паричен поток, както и очакваното нарастване на лихвените разходи по привлечения ресурс.

За целите на ВААК Банката оценява и **други рискове**, в т.ч. стратегически риск и репутационен риск. За количествената оценка на стратегическия риск се ползва Earnings-at-Risk подход, като се измерват на историческа база отклоненията между бюджетираната и реализираната нетна печалба на Банката. Заделеният капитал за стратегически риск се определя посредством прилагане процента на отклонение, съответстващ на приетото ниво на доверителност, към бюджетираната нетна печалба за следващата една година.

Репутационният риск отразява риска от това репутацията на Банката да се различава в отрицателен смисъл от очаквания стандарт по отношение на нейния експертен опит, почтеност и надеждност. Материализирането на репутационния риск се изразява основно в загуба на бизнес, повишена цена на финансиране, ликвидна криза, които ефекти се измерват в рамките на оценката за стратегическия риск и ликвиден риск.

КАНАЛИ ЗА ДИСТРИБУЦИЯ

Първа инвестиционна банка поддържа диверсификация на каналите за дистрибуция на предлаганите продукти и услуги, вкл. добре развита клонова мрежа, електронно банкиране, директни продажби, контакт център, корпоративна интернет страница, корпоративен блог, които постоянно усъвършенства съобразно съвременните тенденции в банковата дейност, пазарните условия, технологичното развитие и клиентските потребности.

КЛОНОВА МРЕЖА

Първа инвестиционна банка се стреми да поддържа адекватен баланс между добре развита мрежа от физически локации и предоставяне на съвременни способи за дистанционно банкиране, в т.ч. в контекста на дигиталната трансформация в сферата на банковата дейност.

През 2020 г. Банката оптимизира клоновата си мрежа, при отчитане на външната среда и пазарни условия, натовареността на локациите и обемите на дейността. През годината са закрити девет офиса, от които четири в София и пет в останалата част от страната. Към 31 декември 2020 г. клоновата мрежа на Първа инвестиционна банка се състои общо от 135 клона и офиса на индивидуална основа (2019: 144), които са разположени в 60 населени места в България – 47 локации в гр. София (2019: 51), 87 клона и офиса в останалата част на страната (2019: 92), и един чуждестранен клон в гр. Никозия, Кипър.

Клоновата мрежа е структурирана съобразно унифициран организационен модел, както за София, така и за останалите градове в страната, с цел ефективно разпределение на бюджетните цели, както и фокусиране върху привличането на нови клиенти и кръстосани продажби. В страната има 27 клона, а в столицата са обособени 5 функционални клона – Централен, Изток, Запад, Север и Юг, към всеки от които са разпределени офиси на база териториално разположение и бизнес показатели.

През 2020 г. в резултат от пандемията COVID-19, бяха предприети редица действия и мерки по отношение на вътрешната организация на работа на клоновата мрежа, с цел непрекъсваемост на процесите и същевременно поддържане на високо качество на клиентско обслужване, в т.ч. бяха въведени изисквания за безопасност като инсталирани защитни пана, социална дистанция, отдалечени работни места, промяна в работното време и график на работа, осигурени предпазни средства за служителите и клиентите на Банката.

Като част от действията за постоянно усъвършенстване и оптимизация на процесите продължава работата по проекта – Branch digitalization, целящ дигитализиране и инсталиране на нови модерни устройства за дигитални услуги в офисите на Банката. В Банката функционира централизиран бек-офис, който изпълнява дейности, свързани с насочване, разпределяне, обработка и архивиране на документи на клиенти и платежни документи.

Клоновете и офисите на Банката в страната предлагат пълен набор от банкови продукти и услуги както за физически лица, така и за бизнес клиенти. В стремежа си за по-пълно задоволяване на клиентското търсене, голяма част от клонова мрежа работи с удължено работно време, както и разполага с дежурни офиси, които да осигуряват обслужване на клиентите през почивните дни.

Клонът на Първа инвестиционна банка в гр. Никозия, Република Кипър функционира на кипърския банков пазар от 1997 г., първоначално основно в областта на кредитирането на корпоративни клиенти, като през годините работи систематично и последователно в посока на разширяване на продуктите и услугите. Понастоящем, клонът предлага стандартни кредитни и спестовни продукти, платежни услуги и електронно банкиране, с фокус върху клиентите – малки и средни предприятия и банкирането на дребно.

ПЪЛЕН НАБОР ОТ ПРОДУКТИ И УСЛУГИ

	РИТЕЙЛ КЛИЕНТИ	БИЗНЕС КЛИЕНТИ
СПЕСТОВНИ ПРОДУКТИ	✓	✓
ПЛАТЕЖНИ УСЛУГИ	✓	✓
ПАКЕТНИ ПРОГРАМИ	✓	✓
ДЕБИТНИ И КРЕДИТНИ КАРТИ	✓	✓
КАРТИ ДАЙНЪРС КЛУБ	✓	✓
ИПОТЕЧНО КРЕДИТИРАНЕ	✓	
ПОТРЕБИТЕЛСКИ КРЕДИТИ	✓	
КРЕДИТИРАНЕ НА БИЗНЕС КЛИЕНТИ		✓
ТЪРГОВСКО ФИНАНСИРАНЕ		✓
ПРОЕКТНО ФИНАНСИРАНЕ		✓
ФАКТОРИНГ СДЕЛКИ		✓
ФИНАНСИРАНЕ ПО ЕВРОПРОГРАМИ		✓
ДИГИТАЛНО БАНКИРАНЕ	✓	✓
ИНВЕСТИЦИОННИ УСЛУГИ	✓	✓
ИНВЕСТИЦИОННО ЗЛАТО И ИЗДЕЛИЯ ОТ БЛАГОРОДНИ МЕТАЛИ	✓	✓

В допълнение към добре развитата клонова мрежа, Fibank използва и други канали за дистрибуция на своите продукти и услуги – широка мрежа от АТМ и ПОС терминали, дистанционен достъп до информация и услуги през собствен контакт център, директни продажби на място, дигитално банкиране.

КОНТАКТ ЦЕНТЪР – *bank (*2265), 0800 11 011

През 2020 г. Контакт центърът на Fibank функционира като ефективен канал за комуникация и продажба на целеви продукти и услуги, както и допринася за привличането на нови и задържането на настоящи клиенти, чрез предоставянето на услуги съгласно утвърдените стандарти и бизнес цели на Банката.

В изпълнение на стратегическия си фокус върху високите стандарти на клиентско обслужване, през годините Fibank целенасочено работи в посока развитие и разнообразяване на предлаганите услуги през Контакт центъра, съобразно потребностите на клиентите и новите технологии. През контакт центъра клиентите могат също да кандидатстват за овърдрафт по дебитна карта или да кандидатстват за потребителски кредит. Във връзка с извънредното положение и мерките, свързани с разпространението на коронавируса в страната се стартира процес за приемане на искания за отсрочване на вноски по кредити и кредитни карти на физически лица и бизнес клиенти. През него може да се получи актуална и навременна информация относно продуктите и услугите, тарифата и лихвените условия на Банката, местонахождението на клоновете и работното им време, както и адекватно и професионално съдействие от служителите при възникнали въпроси или затруднения. За клиентите е осигурена възможност за дистанционна комуникация по телефон, имейл и онлайн чат в реално време през корпоративната интернет страница на Банката.

През годината през контакт центъра са проведени близо 30 различни изходящи кампании с различен характер и тематика, в т.ч. информационни кампании, такива, свързани с директно предлагане на банкови продукти и услуги, за проучване нагласите на потребителите, както и във връзка с подпомагане събираемостта на вземания от клиенти (soft collection). Отчетени са над 62 хил. изходящи разговора и висока степен на достигнати адресати.

За отчетния период в контакт центъра са постъпили над 110 хил. входящи разговора, над 10 хил. имейл и над 620 чат кореспонденции във връзка с различни запитвания и искания от клиенти или потенциални клиенти, в т.ч. относно обща банкова информация, обслужване на карти, контактна и справочна информация, заявка за продукти и т.н.

КОРПОРАТИВНА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦА – www.fibank.bg

През 2020 г. Първа инвестиционна банка продължава да развива корпоративната си интернет страница, с цел нейното трансформиране в активен канал за продуктова комуникация и кръстосани продажби. През годината стартира предлагането на нова услуга – „Видео консултация“ за физически лица относно кредитни продукти на Банката, достъпна през www.fibank.bg. Чрез сайта могат да се подават онлайн заявления за кредитни карти, овърдрафт и потребителски кредити, както и да се осъществява комуникация директно с експерт от Банката.

Корпоративната интернет страница разполага с редица функционалности, в т.ч. елементи за визуализация в съответствие със съвременните дигитални тенденции и особености за интуитивен дизайн и персонализирано съдържание. Чрез тях се осигурява лесна възможност за сравнения между предлаганите от Банката продукти и услуги, като по този начин клиентите могат бързо да изберат онези от тях, които отговарят в най-голяма степен на техните потребности. Персонализираност на визията спрямо различните типове клиенти е сред

основните иновации, които Fibank прилага в развитието на корпоративната си интернет страница.

КОРПОРАТИВЕН БЛОГ

През 2020 г. поради събитията, свързани с пандемията от COVID-19, корпоративният блог на Първа инвестиционна банка, заедно с останалите онлайн комуникационни канали, в т.ч. социалните мрежи, имат ключова роля в комуникацията с клиентите, като важна част от ключовите съобщения, новини, инициативи, се разпространяват чрез тези онлайн канали.

През годините Банката се стреми постоянно да развива дейността на корпоративния блог в съответствие със съвременните тенденции за комуникация в интернет среда, при поддържане на интуитивен и ориентиран към потребителя подход, дизайн и функционалности на платформата. Освен новите теми, свързани с продукти и услуги на Банката, в т.ч. в подкрепа на физически и юридически лица, засегнати от ситуацията с COVID-19, корпоративният блог представя разнообразен спектър от социални и корпоративни инициативи на институцията, финансови анализи и проучвания, свързани с пазара на банкови продукти и услуги в страната, актуални новини по различни теми, както и полезна за клиентите информация. Чрез него се осъществява открит диалог и обратна връзка с клиентите, като по този начин се дава възможност за изследване ползваемостта на продуктите и услугите на Банката и клиентската удовлетвореност.

Първа инвестиционна банка продължава да поддържа активна онлайн комуникация в реално време с клиентите и заинтересованите лица освен чрез блога си, и чрез водещите социални мрежи – Facebook, Instagram, LinkedIn, Twitter, Youtube.

ПРОДАЖБИ

Първа инвестиционна банка използва директните продажби (на място при клиента) като допълнителна възможност за дистрибуция на продукти и услуги, включително за комплексно банково обслужване на институционални и корпоративни клиенти.

През 2020 г. чрез директни продажби Fibank продължава да привлича нови бизнес клиенти от различни пазарни сегменти за обслужване в Първа инвестиционна банка. Този подход спомага и за изграждането на дългосрочни взаимоотношения с ключови клиенти, както и за получаване на директна обратна връзка за продуктите и услугите на Банката.

Дирекция „Корпоративни продажби и обществени поръчки“ в системата на Първа инвестиционна банка има натрупан значителен, дългогодишен опит при подготовка участията на Банката в обществени поръчки, както и в обслужването на корпоративни и институционални клиенти, разпоредители с бюджетни средства, държавни и общински предприятия.

ДИГИТАЛНО БАНКИРАНЕ

ЕЛЕКТРОННО БАНКИРАНЕ „МОЯТА FIBANK“

Първа инвестиционна банка има интегрирана платформа за електронно банкиране „Моята Fibank“, разработена като единен канал за обслужване на клиенти, която постоянно развива, с цел надграждане и добавяне на нови функционалности. Платформата е интегрирана към основната банкова информационна среда, което осигурява високо ниво на системна сигурност, оптимизация и ефективност на работните процеси, както и увеличаване на продуктивността.

През електронното банкиране „Моята Fibank" клиентите ползват както активни, така и пасивни банкови операции в зависимост от техните потребности и правата за достъп в системата. Като част от активното банкиране клиентите могат да откриват и закриват разплащателни и депозитни и други банкови сметки, да извършват преводи в национална и чуждестранна валута, в т.ч. масови преводи, да осъществяват комунални плащания, да кандидатстват и сключват договори за кредитни продукти, да заявяват издаването на дебитна карта, както и да извършват покупко-продажба на валута. Като част от пасивното банкиране на клиентите е осигурена на разположение информация за наличности и операции по банкови сметки, и/или платежни карти. Включени са също и данни за клоновете и АТМ устройствата, както и информация за валутните курсове, новини и актуални промоции.

В съответствие със съвременните тенденции, през 2020 г. процесът по дистанционно подписване на документи е допълнително развит, с включена възможност за кандидатстване и сключване на договори за кредитни продукти (потребителски кредит, кредитна карта) изцяло онлайн през Моята Fibank, без посещение на офис на Банката. Добавена е и функционалността за заявяване на дебитна карта и сключване на договор по електронен път. Във връзка с мерките за противодействие на разпространението на коронавируса COVID-19 през март 2020 г. стартира предлагането на специален пакет от безплатни дигитални услуги. Банката взе участие и в годишната конференция, организирана от в. „Банкеръ", под надслов „Адаптация и управление на дигиталните портфейли, дигиталните банкови услуги и контакти с клиентите в пандемична криза".

В изпълнение на изискванията за задълбочено установяване на идентичността на клиента (SCA), Първа инвестиционна банка осигурява използването на софтуерен токън „Fibank Token", като средство за подпис и идентификация в системата за електронно банкиране, включващ двуфакторно удостоверяване и използване на технология за сканиране на QR кодове. През годината, Банката осигури изпращането на SMS при потвърждение на преводи чрез хардуерен токен, който осигурява динамично свързване на операцията с конкретна сума и получател.

В изпълнение на Закона за платежните услуги и платежните системи, транспониращ Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета за платежните услуги във вътрешния пазар (PSD 2) и Делегиран Регламент (ЕС) 2018/389 на Комисията за допълнение на Директива (ЕС) 2015/2366 по отношение на регулаторните технически стандарти за задълбоченото установяване на идентичността на клиента и общите и сигурни отворени стандарти на комуникация, Първа инвестиционна банка е осигурила на Третите страни доставчици (TPPs) достъп до платежни сметки, поддържани в Банката и достъпни онлайн за осъществяване на услугите по иницииране на плащане и по предоставяне на информация за сметка.

В допълнение, възползвайки се от възможностите на PSD 2, с цел разширяване и интегрираност на услугите към клиентите, Първа инвестиционна банка предлага на своите клиенти ползването на новите услуги по предоставяне на информация за сметка и иницииране на плащане чрез мобилното банкиране „Моята Fibank". През 2020 г. освен за клиенти на Банката с Android, услугите са достъпни вече и на iOS устройства през My Fibank. *За повече информация относно „отвореното банкиране" (open banking) виж раздел „Платежни услуги".*

За периода интегрираната платформа за електронно банкиране „Моята Fibank“ продължава да се утвърждава като канал, който генерира преобладаващ дял от общите преводи на Банката, с отчетен ръст, както при трансакциите, така и при броя на клиентите, ползващи платформата.

МОБИЛНО ПРИЛОЖЕНИЕ „МОЯТА FIBANK“

Мобилното приложение на Банката е част от електронното банкиране „Моята Fibank“, като осигурява отдалечен достъп до интегрираната платформа чрез използване на мобилно устройство. Приложението е достъпно за клиентите след инсталиране от онлайн магазините за софтуер, разработени за устройства, ползващи съответната операционна система (AppStore, Google Play), а от 2020 г. и от още един от големите онлайн магазини за софтуер – Huawei AppGallery.

През него клиентите могат да ползват активни и пасивни операции на електронната платформа при предварително определени от Банката или клиента лимити, като ключово нововъведение направено през 2020 г. предоставя възможност и на клиентите – юридически лица да извършват активни операции през мобилното приложение. В допълнение, чрез иновативната услуга – Digital Payments, разработена от Fibank, клиентите могат да управляват дигитална банкова карта и по този начин да правят дигитални плащания със своите мобилни устройства, поддържащи NFC технология за разплащане на терминали с безконтактна функция.

През годината са извършени нововъведения, вкл. по отношение на изискванията за задълбочено установяване на идентичността на клиента (SCA). Освен добавянето на SMS при потвърждаването на операции с хардуерен токън, е осигурена и възможност за клиенти на мобилното приложение да потвърждават операции, извършени онлайн с банкови карти чрез биометрични данни (пръстов отпечатък/лицево разпознаване).

През периода във връзка с дигитализиране на карти на Банката, вкл. през приложения на външни доставчици, е разширен обхвата на картите, които могат да се дигитализират, като се включват MasterCard и VISA. Разработена е възможност, в зависимост от поддържаната функционалност според конкретния външен доставчик (напр. Apple Pay), ползвателят на картата да може да достъпи до приложението на външния доставчик и чрез мобилното приложение „Моята Fibank”. *За повече информация относно дигитализиране на карти през външни доставчици виж раздел „Картови разплащания“.*

През годината са доразвити т.нар. „push” известия, които дават разнообразна информация на клиентите, вкл. за нареден превод през електронното банкиране, приход и разход по сметка, картови авторизации, задължения по кредитна карта, комунални плащания, откриване на сметка, както и за промени в тарифата и общите условия на Банката, което осигурява на клиентите бърз и навременен достъп до измененията, касаещи условията по техните договори.

ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

За Първа инвестиционна банка развитието на информационните технологии и поддържането на модерна инфраструктура, информационна и технологична среда, е сред стратегическите й приоритети. През годините Банката систематично и целенасочено инвестира в технологии, съответстващи на съвременните тенденции в областта на банковата дейност, с цел предлагане на иновативни продукти с допълнителна стойност за клиентите и нови мултифункционални решения в банкирането.

През 2020 г. Fibank продължава развитието в тази посока, като затвърждава позициите си сред най-технологичните и иновативни институции на българския банков пазар. През годината Първа инвестиционна банка доразвива функционалностите на своя API портал, в т.ч. услугите, предлагани чрез отвореното банкиране (open banking), които са достъпни за клиенти на Банката освен с Android, но вече и на iOS устройства през My Fibank. Стартирани са проекти като „Незабавни плащания в левове“ чрез системата БИСЕРА 6, оперирана от БОРИКА АД, както и за включване в новата организация на плащанията – сетълмент в реално време Continuous Gross Settlement (CGS) в системата STEP2-T, оперирана от EBA Clearing.

В мрежово отношение, Банката продължава да работи за модернизиране и подобрение на своята ИТ инфраструктура. ПИБ АД използва хардуерна платформа Oracle – Exadata X7-8 и версия Oracle Flexcube 12 на основната си банкова информационна система, която разполага с универсални модули както за банкови услуги за граждани, корпоративно и инвестиционно банкиране, така и интегрирана документна информационна система Workflow, служеща за придвижване и одобрение на искания за кредит, приемане и регистрация на валутни преводи и оторизация на други платежни операции.

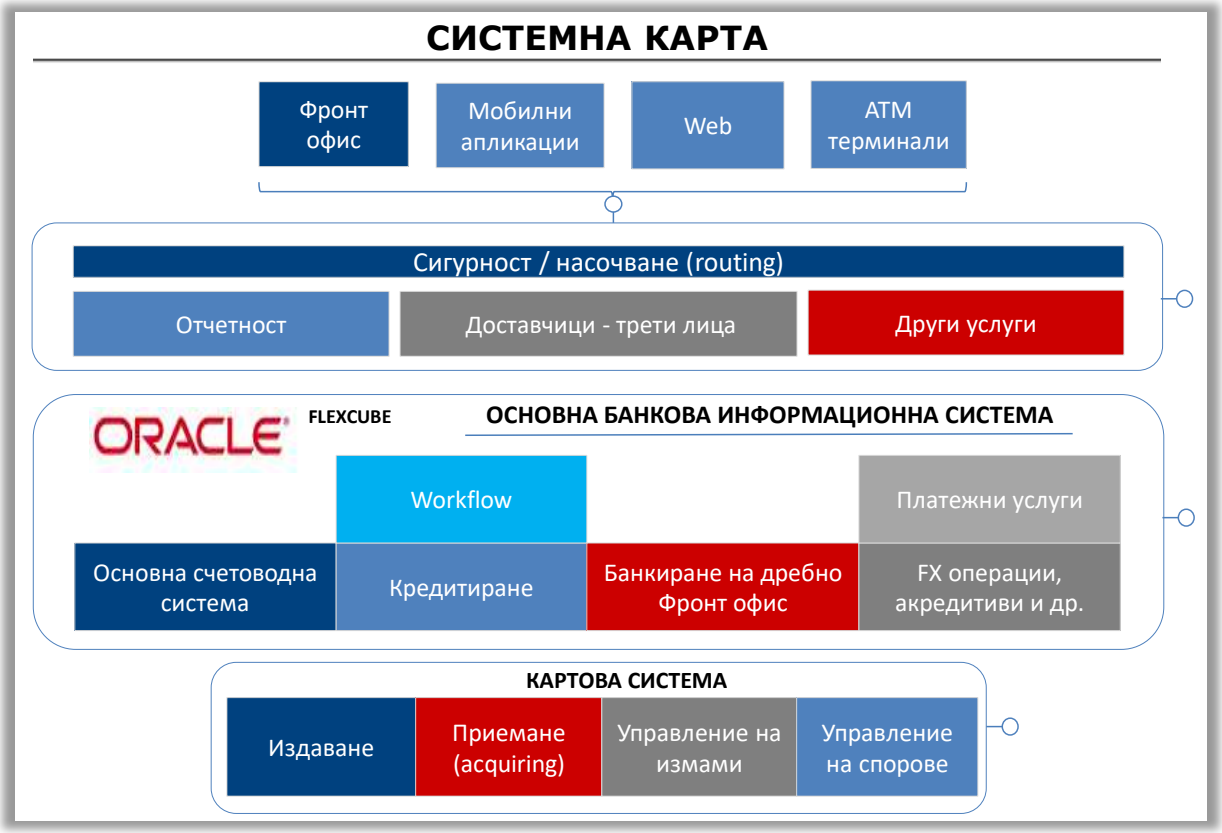

Системата е изградена при съблюдаване на всички основни принципи за поемане на риск, включително принципът за двоен контрол, който е приложим в ежедневната банкова дейност.

Чрез своята централизирана и интегрирана ИТ инфраструктура Банката цели да осигурява първокласно обслужване и висока степен на сигурност при изпълнение на банковите трансакции, както и поддържането на надеждни бази данни, мрежи и системи, с цел осигуряване на непрекъсваемост на обслужването и на ключовите банкови процеси.

Във връзка с разпространението на коронавируса и предприетите мерки за социална дистанция, Банката успя за много кратко време успешно да осигури отдалечен режим на работа (home office) за голяма част от своите служители, същевременно при поддържане на високо ниво на сигурност на данните и операциите.

По отношение на системната и информационна сигурност Fibank работи в няколко направления, като главният фокус е системата за централизирано събиране и анализ на събития (SIEM). През периода са актуализирани и доразвити вътрешните политики за обща информационна сигурност, с цел прилагане на по-усъвършенстван подход, вкл. по отношение на изискванията за отдалечен достъп до информационни ресурси, управление на пароли, както и наблюдение, оценка и тестване на сигурността на информационните системи, мрежи и бази от данни.

През годината е завършена техническата обезпеченост и реализация на проекти за надграждане и внедряване на иновативни услуги и нови функционалности – осигуряване на възможност за дигитализиране на дебитни и кредитни карти VISA, издадени от Банката; внедряване на механизъм за плащане на равни вноски при покупки с кредитни карти; видео консултации за физически лица относно кредитните продукти на Банката; нововъведения с цел отговаряне на изискванията за задълбочено установяване на идентичността на клиента (SCA); внедряване на система за управление на електронни досиета и документи и др.

Първа инвестиционна банка, като дружество-майка, осигури техническа подкрепа и ноу-хау за реализацията на стартиралия през 2020 г. дигитален портфейл и платформа за бързи парични преводи и онлайн разплащания, предлагани от дъщерното дружество „Майфин“ ЕАД, в т.ч. по отношение на иновативните платежни услуги между клиенти на платформата (peer-to-peer), плащане с линк, дигитализиране на карти и т.н.

В края на ноември 2020 г. Fibank взе участие в международната конференция “Dell Technology Forum” за Централна и Източна Европа (CEE DTF), на която бяха представени иновативни технологични решения и улеснения за бизнеса, както и новости в дигиталната трансформация.

През годината г-жа Мариана Саджаклиева е назначена за Главен директор Информационни технологии и операции, която като доказан професионалист в областта и дългогодишен кадър на Първа инвестиционна банка, да отговаря за цялостната организация и управление на информационните технологии в Банката, както и да спомага за по-ефективното изпълнение и прилагане на ИТ стратегията и целите за развитие в тази област.

В Банката функционира и ИТ комитет, който следи за изпълнението на ИТ стратегическата програма, както и управлява и контролира ИТ проектното портфолио, целевото използване на ресурсите и одобрения бюджет в тази област. Председател на комитета е Главният изпълнителен директор, а останалите членове включват Главния финансов директор, Главния директор „Банкиране на дребно“, Главния директор „Информационни технологии и операции“, както и директорите на дирекции „Информационни технологии“, „Информационна сигурност“ и „Дигитално банкиране“.

В изпълнение на мисията си и занапред Първа инвестиционна банка ще продължи да развива своите системи и инфраструктура, с цел имплементиране на високо-технологични решения и нови дигитални услуги, в т.ч. във връзка със стартираните проекти за дигитализиране на клоновата мрежа (branch digitalization), както и за усъвършенстване на workflow системите на Банката.

КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

В качеството си на публично дружество и предприятие от обществен интерес, Първа инвестиционна банка оповестява информация относно практиките си на корпоративно управление, като този раздел от настоящия доклад за дейността представлява

Декларация за корпоративно управление

по смисъла на чл. 100н от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и чл. 40 от Закона за счетоводството.

РАМКА ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

За Първа инвестиционна банка АД доброто корпоративно управление е ключов елемент при осигуряване на дългосрочно и устойчиво развитие, и успешен бизнес модел. Корпоративната политика на Банката се основава на професионално и прозрачно управление съобразно международно признатите стандарти и принципи за добро корпоративно управление, при отчитане на промените в регулативната и икономическа среда, както и финансовите пазари в страната и чужбина.

Корпоративното управление на Първа инвестиционна банка е система от политики, правила, процедури и практики, чрез която Банката се управлява и контролира при ясно дефинирани функции, права и отговорности на всички нива – Общо събрание на акционерите, Надзорен съвет и комитети към него, Управителен съвет и комитети, и съвети към него, Вътрешен одит, структури в централата, клоновете и офисите. Първа инвестиционна банка има двустепенна система на управление, състояща се от Надзорен съвет и Управителен съвет.

Първа инвестиционна банка прилага писмени политики за корпоративно управление на ниво група, с които се определят основните принципи за вътрешно управление и контрол върху дъщерните дружества, както и процедури и механизми, способстващи за последователно и интегрирано развитие на дружествата в съответствие със стратегията на групата и съобразно разпоредбите на регулаторните и надзорни органи.

През 2020 г. Банката усъвършенства политиките си в областта на корпоративното управление, в т.ч. относно управлението на конфликти на интереси, оценката на пригодността на членовете на

ръководните и контролни органи и лицата, заемащи ключови позиции, относно възлагането на дейности на външни изпълнители, вътрешната организация и отчетност на независимите функции по съответствие и вътрешен одит, както и политиките за вътрешно управление на ниво група. Промените са съобразени с изискванията на Закона за кредитните институции, Наредба № 10 на БНБ за организацията, управлението и вътрешния контрол в банките, Наредба № 20 на БНБ за издаване на одобрения за членове на управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет на кредитна институция и изисквания във връзка с изпълнение на техните функции, както и Насоките на ЕБО относно вътрешното управление (EBA/GL/2017/11) и Насоките на ЕБО и ESMA за оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции (EBA/GL/2017/12).

КОДЕКС ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Първа инвестиционна банка АД функционира в съответствие с приет от Управителния съвет и одобрен от Надзорния съвет Кодекс за корпоративно управление. С него се очертава рамката и се структурират основните компоненти, функции и отговорности, изграждащи системата на корпоративното управление в Банката. Кодексът е съставен, прилагайки освен изискванията на действащото законодателството в Р България и принципите на Базелския комитет по банков надзор, насоките на Европейския банков орган (ЕБО), приложимите стандарти на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) в тази област, както и препоръките на Националния кодекс за корпоративно управление, одобрен от Комисията за финансов надзор.

В Кодекса са заложени основните принципи и изисквания за поддържане и усъвършенстване организацията и методите на управление в Банката, насочени към:

- почтено и отговорно управление, базирано на добавянето на стойност;
- ефективни практики по надзор върху управлението и контрола;
- изпълнително ръководство и висш ръководен персонал, които действат в най-добрия интерес на Банката и за повишаване стойността на акционерния капитал;
- навременно оповестяване на информация и прозрачност;
- ефективна система за управление на рисковете и контрол, базирана на принципа на „трите линии на защита“.

В съответствие с изискванията на приложимото законодателство, Първа инвестиционна банка ежегодно оповестява информация за практиките си на корпоративно управление и описание на изпълнението на изискванията, заложени в Кодекса за корпоративно управление на Първа инвестиционна банка, при прилагане на принципа „спазвай или обяснявай“. Заедно с годишния доклад за дейността и финансовите отчети, Банката оповестява пред обществеността и Карта за оценка на своето корпоративно управление, в съответствие с Националния кодекс за корпоративно управление.

В допълнение, към Кодекса за корпоративно управление ПИБ АД прилага и Политика за оповестяване, като и двата документа са публично достъпни през корпоративния сайт (https://www.fibank.bg/bg/za-nas/korporativno-upravlenie/kodeks-na-korporativno upravlenie).

През 2020 г. са изпълнени изискванията, посочени в тях, включително изискванията за разкриване на регулирана информация и такава, съгласно финансовия календар на Банката за 2020 г.

ЕТИЧЕН КОДЕКС И МЕХАНИЗЪМ ЗА ДОКЛАДВАНЕ (WHISTLEBLOWING)

С цел утвърждаването на професионалните и етични стандарти, приложими и изискуеми спрямо Банката като търговско дружество, работна среда и кредитна институция, Fibank има Етичен кодекс, който определя основните принципи, етични норми и корпоративни ценности, на които се градят политиките и бизнес плановете, правилата, процедурите и ежедневната оперативна работа.

Банката, водена от разбирането, че следването на законосъобразно и етично поведение във взаимоотношенията между ръководния състав, служителите и заинтересованите лица е важен аспект, който стои в основата на цялостната ѝ дейност, има приета Политика за докладване и управление на неправомерни и неетични действия (Whistleblowing policy). Целта на политиката е да систематизира способите и реда за вътрешно споделяне при наличие на съмнения за неправомерни действия, както и при проблеми в работния процес, с които да се гарантира тяхното прозрачно и справедливо разглеждане и разрешаване. Създаването на условия за подаване на сигнали в среда на доверие и уважение, както и за извършване на последователни и безпристрастни действия по проверка на постъпилите сигнали, е ключов елемент за запазване на високия корпоративен дух и репутация на Банката.

УПРАВЛЕНСКА СТРУКТУРА

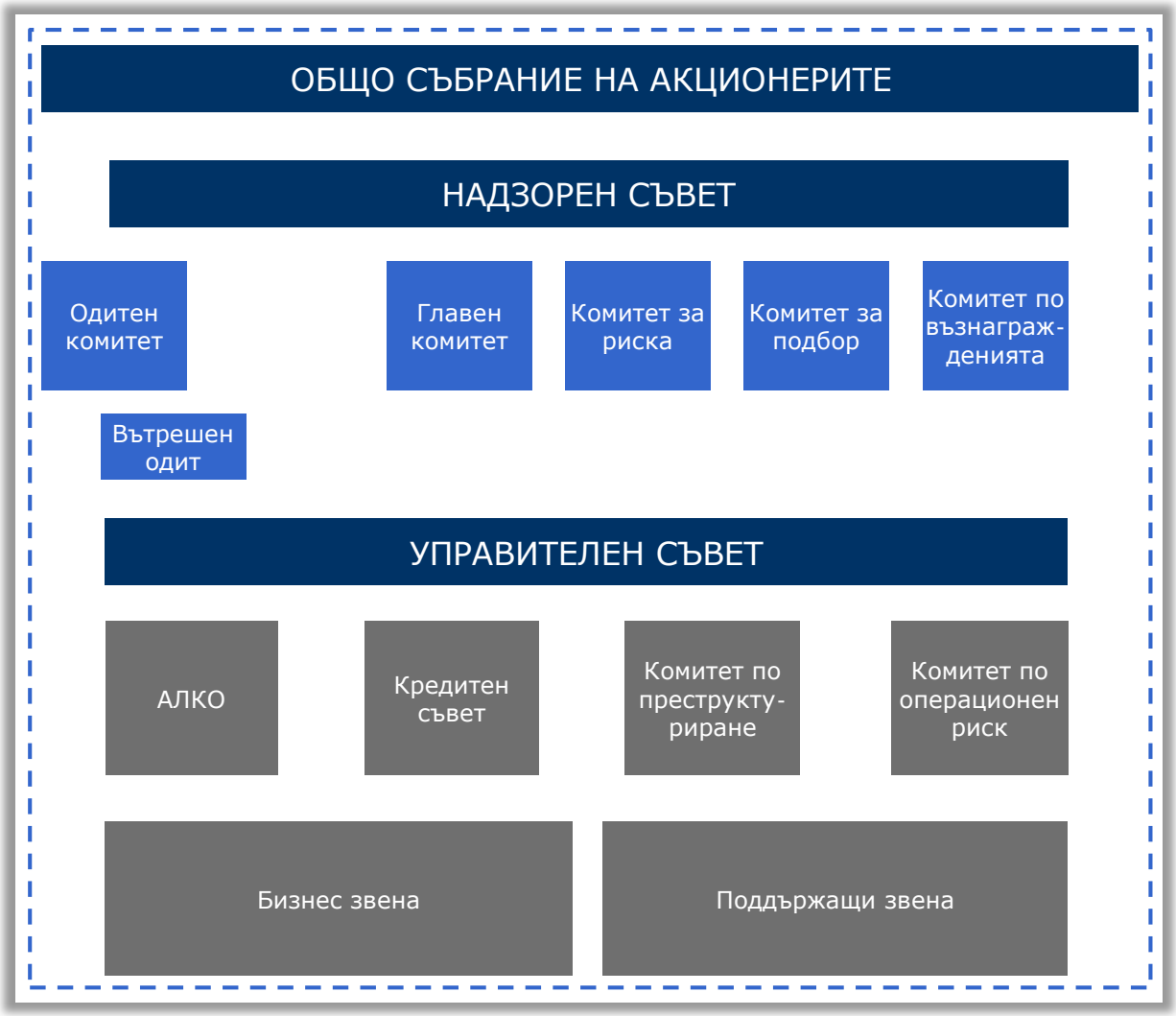

НАДЗОРЕН СЪВЕТ

СЪСТАВ И КОМПЕТЕНЦИИ

През 2020 г. няма промени в състава на Надзорния съвет на Първа инвестиционна банка. През юли 2020 г. на Общото събрание на акционерите г-н Юрки Коскело е преизбран за нов 5-годишен мандат като член на Надзорния съвет на Първа инвестиционна банка.

Наименование	Длъжност
Евгени Кръстев Луканов	Председател на Надзорния съвет
Мая Любенова Георгиева	Заместник председател на Надзорния съвет
Георги Димитров Мутафчиев	Член на Надзорния съвет
Радка Веселинова Минева	Член на Надзорния съвет
Йордан Величков Скорчев	Член на Надзорния съвет
Юрки Илмари Коскело	Член на Надзорния съвет

Бизнес адресът на всички членове на Надзорния съвет е: София 1797, бул. „Драган Цанков" 37.

Надзорният съвет се състои от шест лица, избрани от Общото събрание на акционерите, с мандат до 5 години, които разполагат с подходящи знания, умения и професионален опит, в т.ч. високи финансови компетенции, в съответствие с действащите изисквания за надеждност и пригодност и съответстващи на осъществяваните от Банката дейности и основните рискове, пред които тя е или може да бъде изложена. Всеки член на Надзорния съвет притежава опит, знания, квалификации и умения, както и висока репутация, честност и почтеност, необходими за ефективно изпълнение на неговите задължения, и осигуряващи способността му като колективен орган (колективна пригодност) да осигурява дългосрочните интереси на Банката.

ПОЛИТИКА НА МНОГООБРАЗИЕ И НЕЗАВИСИМОСТ

Първа инвестиционна банка съобразява дейността си и поддържа политики и практики за осигуряване на разнообразие в състава на ръководните органи, която включва различни аспекти като професионален опит, образователна квалификация, пол, възраст.

С цел поддържане на разнообразна група от членове в състава на съветите и осигуряване на разнообразни гледни точки и опит за способстване вземането на независими становища/решения и стабилно управление, Банката се стреми да поддържа целево ниво от 30% от броя на членовете на Надзорния съвет да бъдат от по-слабо представения пол, като при необходимост се закръглява (надолу) до цяло число. Към 31 декември 2020 г. Банката изпълнява заложеното целево ниво, като двама членове от състава на Надзорния съвет са жени. Отчетената стойност надвишава средните нива в ЕС, касаещи ръководните органи с надзорни функции (24%) съгласно отчетените данни в изследвания на Европейския банков орган относно практиките за многообразието (EBA Report on the benchmarking of diversity practices at European Union level under Article 91(11) of Directive 2013/36/EU (2018 data), EBA/REP/2020/05, публикуван на адрес https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance).
За повече информация относно професионалния опит и компетенции на членовете на Надзорния съвет виж раздел „Друга информация".

Съставът на Надзорния съвет е структуриран така че да гарантира добросъвестно, професионално и независимо изпълнение на задълженията от неговите членове. Първа

инвестиционна банка изпълнява изискванията, приложими спрямо значимите банки и публичните дружества, 1/3 от членовете на Надзорния съвет да са независими членове.

УЧАСТИЕ В КАПИТАЛА

Към 31 декември 2020 г. членовете на Надзорния съвет притежават общо 377 106 броя акции на Първа инвестиционна банка, като никой от тях не притежава над 1% от капитала.

брой акции / % от акционерния капитал	2020	%
Евгени Кръстев Луканов	337 139	0,23
Мая Любенова Георгиева	11 388	0,01
Георги Димитров Мутафчиев	9 454	0,01
Радка Веселинова Минева	-	-
Йордан Величков Скорчев	19 125	0,01
Юрки Илмари Коскело	-	-
Общо	**377 106**	**0,26**

ФУНКЦИИ И ОТГОВОРНОСТИ

Надзорният съвет на Първа инвестиционна банка упражнява надзор и, където е необходимо, съветва Управителния съвет и наблюдава общата дейност на Банката, включително приема и осъществява надзора върху изпълнението на стратегическите цели, рамката за корпоративно управление и корпоративната култура на Банката. При упражняването на надзор върху дейността на Управителния съвет се вземат предвид постигането на целите, стратегията и рисковете в дейността на Банката, както и структурата и оперирането на вътрешните системи за управление на риска и контрол.

Надзорният съвет осъществява надзор върху рамката за управление на риска, включително рисковия апетит, вътрешната система за управление и контрол на всички видове риск, като изисква висока риск култура сред служителите. Той осъществява своята дейност при ефективен обмен на информация с Управителния съвет съобразно конкретните специфики, като с прилагането на високи етични норми и корпоративни ценности за бизнес поведение определя висока корпоративна култура и бизнес етика – „тон, налаган от върха“.

Заседанията на Надзорния съвет се определят предварително съобразно изготвен годишен план за работа. През 2020 г. Надзорният съвет е разглеждал въпроси във връзка с неговите компетенции, като е провел 39 заседания. Акцент в дейността е поставен върху упражняването на регулярен надзор относно изпълнението на стратегията за управлението на рисковете, както и одобрение на актуализирана стратегия с три годишен хоризонт и нова рамка за рисков апетит на Банката, в която си дейност активно е подпомаган от Комитета за риска. Регулярен преглед през първите седем месеца на 2020 г. е осъществен относно процеса на протичане и реализация на стратегическия проект за увеличението на капитала на Банката при условията на публично предлагане. Разглеждани и обсъждани регулярно са също така и въпроси, касаещи развитието на Банката в условията на пандемията, свързана с COVID-19, вкл. мерки и действия за преодоляване и минимизиране на последствията, а в края на годината е одобрена и бюджетната рамка за 2021 г. През годината Надзорният съвет упражнява надзор относно изпълнението на стратегията за развитие на дейността, както и относно надеждността на финансовата информация и отчетност, и на рамката за вътрешен контрол, в която си дейност е подпомаган от

Одитния комитет. Регулярен преглед е осъществяван относно финансовите резултати, пазарните дялове и конкурентни позиции на Банката, ефективността на клоновата мрежа, както и потенциални области на развитие. Също така членовете на Надзорния съвет са регулярно информирани относно развитието и привеждането на дейността в съответствие с нови регулаторни изисквания.

Работата на Надзорния съвет се подпомага организационно от Секретар. Освен за организиране на заседанията на Надзорния съвет и изготвяне на протоколите от тях, Секретарят има отговорността да следи за прилагането на процедурите, както и да осигурява информацията да бъде предоставена и обменена между членовете на Надзорния съвет, членовете на комитетите и Управителния съвет.

ОЦЕНКА НА ДЕЙНОСТТА

Надзорният съвет веднъж годишно прави оценка на ефективността и ефикасността на дейността си като колективен орган и индивидуално, на практиките и процедурите за управление, както и на функционирането на Управителния съвет и комитетите към Надзорния съвет. Такава оценка за 2020 г. е извършена в края на последното тримесечие на годината.

КОМИТЕТИ

Дейността на Надзорния съвет е подпомагана от Главен комитет, Комитет за риска, Комитет по възнагражденията и Комитет за подбор, които функционират съобразно писмено определени компетенции, права и отговорности, в съответствие с приложимите регулаторни изисквания.

Главният комитет е отговорен за надзора върху дейностите на Управителния съвет относно важни стратегически решения, включително издаване на нови акции, облигации, хибридни инструменти, определяне на програми и бюджети, касаещи дейността на Банката, както и разпределяне на ресорните отговорности между отделните членове на Управителния съвет. Председател на Главния комитет е г-жа Мая Георгиева.

През 2020 г. Главният комитет е провел 6 заседания, като е разглеждал въпроси във връзка със своите компетенции, в т.ч. относно организацията на ресорните отговорности между членовете на Управителния съвет, препоръки и съгласуване относно бюджета на Банката за 2021 г., вкл. очаквания и развитие във връзка с пандемията от COVID-19, както и провеждането на консултации относно привличането на потенциални инвеститори във връзка с процедурата за увеличението на капитала на Банката чрез издаване на нови акции.

Комитетът за риска съветва Надзорния съвет и Управителния съвет във връзка с цялостната текуща и бъдеща стратегия по отношение на спазване на политиката за риск и рисковите лимити, склонността към поемане на риск и относно контрола върху изпълнението й от висшия ръководен персонал. Председател на Комитета за риска е г-н Юрки Коскело. Банката изпълнява изискването по отношение на значимите банки, мнозинството от членовете на комитета да са независими по смисъла на чл.10а, ал.2 от ЗКИ.

Във връзка със своите компетенции през отчетния период Комитетът за риска е провел 13 заседания, като е разгледал актуализирани планове и регулярни отчети, касаещи риска, в т.ч. Плана за възстановяване, с цел съгласувано изпълнение и последователно приложение. През годината комитетът е съгласувал и дал препоръки относно актуализирана Стратегия за управление на рисковете с три годишен хоризонт, както и нова рамка за рисков апетит на Банката. Регулярно се е информирал относно и следял изпълнението на риск стратегията, както и ефективността на вътрешните системи за управление и контрол на рисковете, в т.ч. относно функцията съответствие в Банката. През годината Комитетът за риска е предоставял препоръки във връзка със сключването на кредитни сделки, подлежащи на предварително одобрение от

Надзорния съвет, както и е провел дискусии във връзка с очаквания ефект върху кредитния портфейл, резултат от пандемията от COVID-19.

Комитетът по възнагражденията подпомага Надзорния съвет при прилагането на Политиката за възнагражденията на Банката и при последващите й промени, както и при всякакви други въпроси относно възнагражденията, в съответствие с нормативните изисквания и добрите практики в тази област. Председател на Комитета по възнагражденията е г-н Евгени Луканов. Банката изпълнява изискването по отношение на значимите банки (съгласно Наредба №4 на БНБ за изискванията към възнагражденията в банките), мнозинството от членовете на комитета да са независими по смисъла на чл.10а, ал.2 от ЗКИ.

През 2020 г. Комитетът по възнагражденията е провел 4 заседания, като е разглеждал въпроси от неговите компетенции относно решения, касаещи възнагражденията, както и е съгласувал предложения за актуализирана Политика за възнагражденията в Първа инвестиционна банка АД и свързаната с нея Методология за оценка и определяне на категориите служители от идентифицирания персонал.

Комитетът за подбор подпомага Надзорния съвет при оценяване на индивидуалната и колективната пригодност на членовете на Надзорния съвет и на Управителния съвет, както и оценява пригодността на лицата, заемащи ключови позиции в Банката, в съответствие с приложимите регулаторни изисквания и Политиката на ПИБ АД за подбор и оценка на пригодността на членовете на управителните и контролните органи и лица, заемащи други позиции. Председател на Комитета за подбор е г-н Йордан Скорчев. Банката изпълнява изискването по отношение на значимите банки, мнозинството от членовете на комитета да са независими по смисъла на чл.10а, ал.2 от ЗКИ.

През годината Комитетът за подбор е провел 12 заседания, като е разглеждал въпроси във връзка със своите компетенции, в т.ч. дадени препоръки във връзка с избора и пригодността на лица, заемащи ключови позиции в Банката, а също така и относно промените в състава на висшия ръководен персонал, извършени през годината, вкл. избора на нов Главен изпълнителен директор, Главен директор Банкиране на дребно и Главен финансов директор. Комитетът за подбор е обсъждал още теми, свързани с политиките за многообразието, както и относно планираните и бюджетирани обучения в рамките на институцията. В края на годината, като част от ежегодния преглед, е извършена оценка (финализирана януари 2021 г.) на индивидуалната и колективната пригодност на членовете на УС и НС.

В качеството си на дружество от обществен интерес, съобразно Закона за независимия финансов одит (ЗНФО) в Банката функционира **Одитен комитет**, който е отговорен за наблюдаване на финансовото отчитане и независимия финансов одит, както и на ефективността на функцията по вътрешен одит и системите за контрол и управление на рисковете в Банката. Комитетът препоръчва избора и възнаграждението на регистрираните одитори, които да извършат независим финансов одит на Банката и наблюдава тяхната независимост в съответствие с изискванията на приложимите европейски и национални регулации, както и Етичния кодекс на професионалните счетоводители. Дейността на Одитния комитет е структурирана съгласно писмено определени компетенции, права и отговорности включени в правилника му за работа (статут по смисъла на чл. 107, ал. 7 от ЗНФО) в изпълнение на изискванията на Закона за независимия финансов одит и на Регламент 537/2014 на ЕП и на Съвета относно специфични изисквания по отношение на задължителния одит на предприятия от обществен интерес.

Първа инвестиционна банка изпълнява изискването мнозинството от членовете, в т.ч. и председателят на Одитния комитет да са външни за и независими от Банката. Председател на Одитния комитет е г-н Георги Тренчев, който притежава високи финансови компетенции, както и познания, професионален опит и квалификации в областта на счетоводството и финансовия

одит, необходими за ефективното изпълнение на неговите задължения. През юли 2020 г. на Общото събрание на акционерите г-жа Росица Асова е преизбрана за нов 3-годишен мандат като независим член на Одитния комитет на Банката.

През годината Одитният комитет е провел 15 заседания, като е разгледал въпроси във връзка с неговите компетенции, в т.ч. относно доразвиване на вътрешните политики, касаещи функцията вътрешен одит в Банката, дадени препоръки за избор на регистрирани одитори, както и дейности по текущо наблюдение на финансовото отчитане и независимия финансов одит, на ефективността на функцията по вътрешен одит и системите за контрол, вкл. чрез регулярни срещи с Главния финансов директор, директора на вътрешен одит, както и с представители на регистрираните одиторски дружества на Банката.

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ

През 2020 г. са направени промени в състава на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка. През февруари 2020 г. за нов изпълнителен директор и член на Управителния съвет е избран г-н Никола Бакалов, който впоследствие е избран за Главен изпълнителен директор и Председател на Управителния съвет на Банката. През май 2020 г. г-жа Ралица Богоева е избрана за нов изпълнителен директор и член на Управителния съвет, отговарящ за сегмента на банкиране на дребно, а през юни 2020 г. г-н Янко Караколев е вписан като нов член на Управителния съвет, изпълняващ функциите на Главен финансов директор в Банката. Новите членове на Управителния съвет са дългогодишни служители, заемащи редица ръководни позиции в Банката и/или дружества от групата на Първа инвестиционна банка, с голям професионален опит в банковата и финансовата сфера, и висока професионална квалификация.

През периода освободени от функциите им в Управителния съвет са г-н Неделчо Неделчев и г-н Живко Тодоров, към които ръководството на Fibank изрази благодарност за приноса им в развитието на институцията и уважи избора им за нова професионална реализация.

СЪСТАВ И КОМПЕТЕНЦИИ

Към края на 2020 г. Управителният съвет на Първа инвестиционна банка АД се състои от шест члена, избрани от Надзорния съвет по препоръка на Комитета за подбор, в съответствие с изискванията на действащото законодателство, Устава на Банката и Политиката на Първа инвестиционна банка за подбор и оценка на пригодността на членовете на управителните и контролните органи и лица, заемащи други позиции.

Наименование	Длъжност
Никола Христов Бакалов	Главен изпълнителен директор (CEO), Председател на Управителния съвет
Светозар Александров Попов	Главен директор Риск (CRO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор
Ралица Иванова Богоева	Главен директор Банкиране на дребно (CRBO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор
Чавдар Георгиев Златев	Главен директор Корпоративно банкиране (CCBO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор
Янко Ангелов Караколев	Главен финансов директор (CFO) и Член на Управителния съвет
Надя Василева Кошинска	Член на Управителния съвет и директор на дирекция „Банкиране на МСП“

Бизнес адресът на всички членове на Управителния съвет е: София 1797, бул. „Драган Цанков" 37.

Членовете на Управителния съвет се избират за срок до 5 години, като могат да бъдат преизбрани за следващи мандати без ограничения.

Членовете на Управителния съвет са утвърдени професионалисти с висока репутация и доказани лидерски качества и капацитет да пренесат тези знания, умения и опит в добре обосновани решения, които да бъдат приложени в практиката на Банката, с цел постигане на целите и стратегията за развитие, и стабилно управление на институцията.

Съобразно политиките и практиките за поддържане и осигуряване на разнообразие в състава на ръководните органи Банката се стреми да поддържа целево ниво от 30% от броя на членовете на Управителния съвет да бъдат от по-слабо представения пол, като при необходимост се закръглява (надолу) до цяло число. Към 31 декември 2020 г. Банката изпълнява заложеното целево ниво, като двама членове от състава на Управителния съвет са жени. Отчетената стойност надвишава средните нива в ЕС, касаещи ръководните органи с управителни функции (15%) съгласно отчетените данни в изследвания на Европейския банков орган относно практиките за многообразието (EBA Report on the benchmarking of diversity practices at European Union level under Article 91(11) of Directive 2013/36/EU (2018 data), EBA/REP/2020/05, публикуван на адрес https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance). *За повече информация относно професионалния опит и компетенции на членовете на Управителния съвет виж раздел „Друга информация".*

Съставът на Управителния съвет е структуриран така, че да гарантира ефективно управление на дейността при спазване на общоприетите принципи за управленска и професионална компетентност, и ясно разпределение на функциите и отговорностите. Банката се представлява заедно от всеки двама от изпълнителните членове на съвета (изпълнителни директори).

Управителният съвет на Първа инвестиционна банка заседава всяка седмица, като дневният ред се съставя предварително. За заседанията на Управителния съвет се водят протоколи, които се подписват от всички членове, присъствали на заседанието.

Работата на Управителния съвет се подпомага организационно от Секретар, който работи на пълно работно време и притежава необходимите квалификации и умения, за да осигури, че органите на корпоративното управление следват вътрешните правила и външните регулации, подпомага комуникацията между тях.

УЧАСТИЕ В КАПИТАЛА

Към 31 декември 2020 г. членовете на Управителния съвет притежават общо 21 943 броя акции на Първа инвестиционна банка, като никой от тях не притежава над 1% от капитала.

брой акции / % от акционерния капитал	2020	%
Никола Христов Бакалов	374	0,00
Светозар Александров Попов	-	-
Ралица Иванова Богоева	-	-
Чавдар Георгиев Златев	21 323	0,01
Янко Ангелов Караколев	12	0,00
Надя Василева Кошинска	234	0,00
Общо	**21 943**	**0,01**

ФУНКЦИИ И ОТГОВОРНОСТИ

Управителният съвет на Първа инвестиционна банка е органът, който управлява Банката независимо и отговорно, в съответствие с установените мисия, цели и стратегия. Управителният съвет функционира съобразно правилата за дейността си, утвърдени от Надзорния съвет, като основните му функции са да управлява и представлява Банката, като решава всички въпроси, засягащи Банката в рамките на нейния предмет на дейност, освен тези, които са от изключителна компетентност на Общото събрание или Надзорния съвет – съобразно Закона и Устава на Банката. Управителният съвет организира изпълнението на решенията на Общото събрание и на Надзорния съвет, както и изпълнява всички други функции, възложени му от Общото събрание, Надзорния съвет и Закона. Съгласно устройствените актове и вътрешната нормативна уредба определени решения на Управителния съвет подлежат на одобрение от Надзорния съвет, а за други се изисква съгласуване с комитет към НС.

В съответствие с принципите за добро корпоративно управление между Надзорния съвет и Управителния съвет на Първа инвестиционна банка се поддържа открит диалог. Освен регулярни доклади за изпълнението на поставените цели и дейността се провеждат и общи заседания, като Управителният съвет уведомява незабавно председателя на Надзорния съвет или неговия заместник за всички обстоятелства, които са от съществено значение за Банката, както и предоставя навременна информация по отношение изпълнението на бизнес стратегията, риск апетита, постигане на целите, риск лимити или правила, свързани с нормативното съответствие, системата на вътрешния контрол, както и съответствието на дейността на Банката с регулаторните изисквания и външната среда.

КОМИТЕТИ И СЪВЕТИ КЪМ УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ

Дейността на Управителния съвет е подпомагана от колективни органи, в т.ч. Кредитен съвет, Съвет по управление на активите, пасивите и ликвидността (АЛКО), Комитет по преструктуриране, Комитет по операционен риск, които работят съобразно писмено определени структура, обхват на дейности и функции – *за повече информация виж раздел „Управление на риска“*.

В Банката функционират и други вътрешни колективни органи, като ИТ комитет, който като помощен орган към УС отговаря и следи за изпълнението на ИТ стратегическата програма на Банката, както и управлява и контролира ИТ проектното портфолио, целевото използване на ресурсите и одобрения бюджет в тази област – *за повече информация виж раздел „Информационни технологии“*.

В изпълнение на дългосрочните приоритети, насочени към намаляване на нелихвоносните активи и осигуряване на тяхната ефективна реализация, в Банката функционира и Комисия за управление и продажба на активи, която подпомага Управителния съвет във връзка с управлението, администрирането и реализацията на придобити активи съобразно действащите в Банката нива на компетентност. Председател на комисията е член на Управителния съвет, а останалите членове включват директорите на дирекции „Проблемни активи“, „Управление на активи“ и „Административна“, както и ръководителя на отдел „Оценка на активи“ към дирекция „Финанси“.

Като помощен орган в Банката функционира и Комисия по касовата дейност, председател на която е Главният директор „Банкиране на дребно“, а останалите членове включват директорите на дирекции „Главна каса“, „Счетоводство“, „Клонова мрежа” и „Анализ и контрол на риска“, и заместник-директора на дирекция „Сигурност”.

ОБЩО СЪБРАНИЕ НА АКЦИОНЕРИТЕ

Общото събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка е най-високопоставеният орган на управление, който дава възможност на акционерите да вземат решения по основополагащи въпроси, касаещи съществуването и дейността на Банката. В частност, Общото събрание взема решения относно изменения и допълнения на Устава на Банката, за увеличаване и намаляване на капитала, както и за преобразуване или прекратяване на Банката. Общото събрание има компетенциите да избира и освобождава членовете на Надзорния съвет, на Одитния комитет и ръководството на Вътрешния одит в Банката, да взема решение за разпределяне на печалбата, за издаването на облигации, както и относно всякакви други въпроси съобразно Устава на Банката и приложимото законодателство.

През юли 2020 г. е проведено Редовно годишно общо събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка, с представени 86,29% от акционерния капитал и правата на глас, на което е решено цялата нетна печалба на Банката за 2019 г. да бъде капитализирана, както и да не се изплащат дивиденти или правят други отчисления от печалбата за 2020 г., с цел включването ѝ в базовия собствен капитал от първи ред на Банката. На Общото събрание са избрани регистрирани одитори за извършване на независим финансов одит на годишния финансов отчет на Банката за 2020 г. – „БДО България" ООД и „Мазарс" ООД. Дружествата са избрани след предварително одобрение от Българската народна банка и по препоръка от страна на Одитния комитет на Банката съобразно критерии за съгласуване на избора, одобрени от БНБ съгласувано с Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори. На общото събрание са взети решения за преизбиране на членове на Надзорния съвет и на Одитния комитет – з*а повече информация виж раздел „Надзорен съвет"*.

С цел по-голяма оперативност и улесняване реализацията на определени решения, Общото събрание на акционерите със свои предходни решения от 19.06.2019 г., от 29.05.2017 г. и от 16.05.2016 г. е овластило Управителния съвет, с одобрението на Надзорния съвет, да може да взема решения: за издаване на ипотечни облигации по реда на Закона за ипотечните облигации с обща номинална стойност до 400 000 000 лева, падеж до 10 г. от датата на издаването и други условия, определени от Управителния съвет (в продължение на 5 години, считано от 23.07.2019г.); за увеличаване на капитала на Банката до достигане на общ номинален размер от 210 000 000 лева чрез издаване на нови акции (в продължение на 5 години, считано от 23.06.2017 г.); както и за издаване на дългови инструменти, включително подчинен срочен дълг и капиталово-дългови (хибридни) инструменти, в общ размер до 2 000 000 000 лева, съответно равностойността в друга валута (в продължение на 5 години, считано от 16.06.2016 г.).

КОНТРОЛНА СРЕДА И ПРОЦЕСИ

Банката изгражда и усъвършенства надеждна и всеобхватна рамка за вътрешен контрол, която включва контролни функции с необходимите правомощия и достъп за независимо изпълнение на задълженията от структурните и спомагателни звена, които наблюдават и контролират.

Процесите, процедурите и изискванията по управление на риска са структурирани съобразно „трите линии на защита", които включват в себе си бизнес звената, функциите по управление на риска и съответствие, както и вътрешен одит. Контролните функции са независими от оперативните звена, които наблюдават и контролират, както и са организационно независими една от друга, тъй като изпълняват различни функции. З*а повече информация относно функциите по управление на риска и съответствие виж раздел „Управление на риска"*.

През 2020 г. Първа инвестиционна банка продължи да надгражда и доразвива вътрешните политики, касаещи рамката за вътрешен контрол в съответствие с изисквания в тази област, вкл.

Наредба № 10 на БНБ за организацията, управлението и вътрешния контрол в банките и Насоките на ЕБО относно вътрешното управление (EBA/GL/2017/11). През периода са актуализирани Политиката за съответствие на дейността с регулаторните изисквания и стандарти (съответствие), както и Правилника за прилагане на функцията Съответствие в Банката, включително направени промени, касаещи вътрешната организация на направление Съответствие, както и доразвиване на изискванията за отчетност и управление на риска от несъответствие.

Първа инвестиционна банка прилага писмени правила и политики във връзка с разкриването на конфликти на интереси, като през 2020 г. е приета нова Политика за управление на конфликти на интереси, с която се консолидират изискванията в приложимите вътрешнобанкови документи и се доразвива необходимата организация с цел навременното установяване, управление, предотвратяване или смекчаване на настоящи и потенциални конфликти на интереси. Във връзка с това е актуализирана и Политиката за докладване и управление на неправомерни и неетични действия (Whistleblowing policy), чиято цел е да систематизира способите и реда за вътрешно споделяне при наличие на съмнения за неправомерни действия, както и при проблеми в работния процес, с които да се гарантира тяхното прозрачно и справедливо разглеждане и разрешаване.

ВЪТРЕШЕН ОДИТ

Функцията за вътрешен одит, изградена в Първа инвестиционна банка, разполага с широки правомощия, независимост, ресурсна обезпеченост и достъп до компетентните управленски и надзорни органи. Тя допринася за ефективното управление на Банката, като дава разумна увереност, че нормативните регулации, правила и процедури са спазвани и че се вземат подходящи и навременни коригиращи действия, като по този начин помага за намаляване на риска от загуби и постигане на бизнес целите на Банката.

Вътрешният одит извършва периодични проверки с цел обезпечаване постигането на целите и задачите, икономичното и ефективно използване на ресурсите, адекватен контрол на различните рискове, опазване на активите, надеждност и цялостност на финансовата и управленската информация, законосъобразност на дейността, съблюдаване на политиките, плановете, вътрешните правила и процедури.

През 2020 г. на Общото събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка е приет годишният отчет на вътрешния одит за дейността му през 2019 г., с който са информирани акционерите за основните резултати от контролните действия на вътрешните одитори, за предприетите мерки и тяхното изпълнение. През периода са актуализирани правилата, касаещи функцията вътрешен одит съобразно приложимите регулаторни и други изисквания и стандарти в тази област.

РЕГИСТРИРАНИ ОДИТОРИ

Годишните финансови отчети на Първа инвестиционна банка подлежат на независим финансов одит съвместно от две одиторски дружества, които са регистрирани одитори съгласно Закона за независимия финансов одит и в съответствие с приложимото законодателство. С цел осигуряване на прозрачност и възможност за запознаване на всички заинтересовани лица с резултатите на Банката, одитираните финансови отчети се публикуват на български и на английски език на нейния корпоративен интернет сайт: www.fibank.bg.

Регистрираните одитори се избират от Общото събрание на акционерите по предложение на Надзорния съвет и след препоръка от Одитния комитет на Банката. Регистрираните одитори са независими от Банката одиторски дружества, като техният избор се съгласува предварително и

с Българската народна банка съобразно критерии за съгласуване на избора, одобрени от БНБ, съгласувано с Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори.

Регистрираните одитори, избрани да извършат независим финансов одит на годишните финансови отчети на Банката за 2020 г. са:

- „БДО България" ООД, ЕИК: 831255576, вписано в регистъра на регистрираните одитори, поддържан от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори под регистрационен № 016; и
- „Мазарс" ООД, ЕИК: 204638408, вписано в регистъра на регистрираните одитори, поддържан от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори под регистрационен № 169.

В качеството си на дружество от обществен интерес, съобразно Закона за независимия финансов одит в Банката функционира Одитен комитет. *За повече информация относно неговите функции и отговорности виж раздел „Надзорен съвет".*

ЗАЩИТА ПРАВАТА НА АКЦИОНЕРИТЕ

Корпоративното управление на Първа инвестиционна банка защитава правата на акционерите, вложителите и другите клиенти на Банката, като третира акционерите равнопоставено, включително миноритарните и чуждестранните такива. Управителните органи на Първа инвестиционна банка осигуряват на акционерите и инвеститорите редовното и своевременно разкриване на информация относно основни корпоративни събития, свързани с дейността и състоянието на Банката, с цел информирано упражняване на правата на акционерите, съответно вземане на информирано решение за инвестиране от инвеститорите.

СВИКВАНЕ НА ОСА И ИНФОРМИРАНОСТ

Свикването на Общото събрание на акционерите се извършва с писмена покана до акционерите съгласно Устава на Банката с цел насърчаване участието им в Общото събрание и по начин, който не затруднява или оскъпява ненужно гласуването. Банката предоставя на акционерите навременна и достатъчна информация за вземането на решения, отчитайки обхвата на компетентност на Общото събрание. Поканата заедно с писмените материали, свързани с дневния ред на Общото събрание се обявяват в Търговския регистър към Агенция по вписванията, предоставят се на Комисията за финансов надзор и се осигуряват на разположение на обществеността чрез www.x3news.com най-малко 30 дни преди провеждане на Общото събрание. Те се публикуват и на интернет страницата на Банката на български и на английски език за времето от обявяването до приключването на Общото събрание. При поискване, материалите се предоставят на всеки акционер безплатно. Като част от поканата са разписани и изрични правила за гласуване чрез пълномощник, изисквания относно документи, съставени на чужд език, както и информация относно получаване и приемане на уведомления, пълномощни и други документи чрез електронни средства за комуникация.

В случаите, когато служителите на Банката са и нейни акционери, се прилагат същите изисквания по отношение правото на глас, които са действащи и към останалите акционери.

ОСНОВНИ ПРАВА И ОГРАНИЧЕНИЯ ПРИ ПРЕХВЪРЛЯНЕ

Всички издадени от Първа инвестиционна банка АД акции са обикновени, безналични, поименни, като всяка акция дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, съразмерно с номиналната стойност на акцията. Банката не може да издава акции с различна номинална стойност.

Акциите на Банката се прехвърлят свободно, при спазване на изискванията на действащото законодателство. Съгласно регулаторната рамка, физически или юридически лица, както и лица, действащи съгласувано не могат без предварително одобрение от БНБ да придобиват пряко или косвено акции или права на глас по акции в Банката, ако в резултат на придобиването участието им става квалифицирано или ако това участие достига или надхвърля праговете от 20, 33 или 50 на сто от акциите или права на глас по акциите, както и когато Банката става дъщерно дружество.

Не се допуска ограничаване на правата на отделни акционери, притежаващи акции от един и същи клас, както и не съществуват акционери в Първа инвестиционна банка, които да имат специални права на глас. Също така, няма известни на Банката споразумения между акционерите, които да могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас.

Първа инвестиционна банка поддържа специална секция относно правата на акционерите на корпоративната си интернет страница (https://www.fibank.bg/bg/investitori/korporativno-upravlenie/prava-na-akcionerite).

През 2020 г., като част от процеса по увеличение на капитала на Банката при условията на публично предлагане чрез издаване на нови акции, бяха издадени права съгласно разпоредбите на ЗППЦК, които дават право на акционерите да запишат акции от увеличението пропорционално на участието им в капитала на Банката преди увеличението. Срещу всяка съществуваща акция беше издадено едно право, като всеки 2,75 права даваха възможност за записване на 1 нова акция. Права можеха да се придобият и от трети лица, срещу които в същото съотношение впоследствие да се запишат нови акции от увеличението на капитала.

МИНОРИТАРНИ АКЦИОНЕРИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ИНВЕСТИТОРИ

В съответствие с добрите практики за корпоративно управление, Банката развива инициативи за ангажиране на миноритарните акционери и институционалните инвеститори.

В стремежа за поддържане на отворена линия за комуникация с акционерите и инвеститорите, Първа инвестиционна банка поддържа Клуб на инвеститорите, с регистрацията в който всички заинтересовани лица могат да получават на електронната си поща (e-mail) уведомление за всяка оповестена от Банката до обществеността информация, касаеща инвеститорите.

Банката се стреми да организира и провежда срещи с миноритарните акционери, с цел осигуряване на допълнителна прозрачност и възможност за открит диалог и обратна връзка между тях и висшия ръководен персонал на Банката, както и възможност те да допринесат и да работят активно за успешното развитие на Първа инвестиционна банка АД. Съобразно добрите корпоративни практики и с цел равнопоставеност на адресатите, поканите за срещи с миноритарните акционери, както и резултатите от тяхното провеждане следва да се оповестяват публично чрез www.x3news.com, както и на интернет страницата на Банката.

РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

Прозрачността и навременното разкриване на информация е ключов принцип в корпоративното управление. Първа инвестиционна банка поддържа система за разкриване на информация съобразно действащите нормативни изисквания, която е насочена към осигуряване на навременна, вярна и разбираема информация за съществените събития, дава възможност за обективни и информирани решения, както и гарантира равнопоставеност на адресатите на информацията и не позволява злоупотреби с вътрешна информация.

Първа инвестиционна банка има приета от Управителния съвет и одобрена от Надзорния съвет Политика за оповестяване, която очертава рамката за предоставяне на информация към

заинтересованите лица, акционерите и инвеститорите, в съответствие със съвременните практики за добро корпоративно управление, и с оглед осигуряване на възможност за вземане на обективни и информирани решения и оценки. При оповестяване на информация, Банката се ръководи от принципите за точност, достъпност, равнопоставеност, навременност, цялостност и регулярност.

В качеството си на публично дружество и емитент Fibank разкрива на обществеността (чрез www.x3news.com) периодична информация, включително одитирани съвместно от двама регистрирани одитори годишни финансови отчети, както и междинни отчети и доклади за дейността. Обхватът на оповестяваната от Първа инвестиционна банка периодична информация надхвърля изискванията на националното законодателство, като Банката в съответствие с чл. 100о[1], ал.7 от ЗППЦК и чл.33а[2], ал.2 от Наредба №2 на КФН, е приела да разкрива публично тримесечни финансови отчети за дейността си с по-подробно съдържание както при шестмесечните си такива, вместо по-съкратените публични уведомления за финансово състояние за първо, трето и четвърто тримесечие.

Първа инвестиционна банка изготвя настоящия Годишен доклад за дейността на български и на английски език, като съдържа подробна информация относно развитието и конкурентната позиция на Банката и финансовите й резултати, изпълнението на целите и преглед на бизнеса по видове дейности, както и информация за управленската структура, рамката за корпоративно управление (Декларация за корпоративно управление по смисъла на Закона за публичното предлагане на ценни книжа и Закона за счетоводството), за управлението на рисковете, за нефинансова информация (Нефинансова декларация по смисъла на Закона за Счетоводството) и за политиката за възнагражденията и нейното изпълнение (Доклад за изпълнението на политиката за възнагражденията по смисъла на Закона за публичното предлагане на ценни книжа). По отношение на доклада регистрираните одитори изразяват становище дали той съответства на финансовите отчети и е изготвен в съответствие с приложимите нормативни изисквания.

Банката разкрива незабавно и инцидентна (ad hoc) информация относно важни събития, свързани с нейната дейност. Информацията се публикува и на интернет страницата на Fibank: www.fibank.bg, раздел „Инвеститори".

От 2016 г. Първа инвестиционна банка участва в ежегодните упражнения за прозрачност (EU-wide transparency exercise), провеждани от Европейския банков орган (ЕБО), които включват агрегирана и детайлна информация на ниво банка относно капиталовата позиция, рисковите експозиции, ливъридж и качество на активите. Упражнението е част от действията на ЕБО, насочени за насърчаване на прозрачността и пазарната дисциплина на финансовия пазар в ЕС. През 2020 г. в упражнението са взели участие 129 банки и банкови групи от 26 страни – членки на ЕС и държави от Европейското икономическо пространство (ЕИП), както и 6 банки от Обединеното кралство. Информация за резултатите от участието на Първа инвестиционна банка е публично достъпна на интернет страницата на ЕБО на адрес: https://eba.europa.eu/risk-analysis-and-data/eu-wide-transparency-exercise.

Първа инвестиционна банка поддържа корпоративна интернет страница, в т.ч. англоезична версия, с утвърдено съдържание и обхват на разкриваната чрез нея информация. Тя предоставя информация за продуктите и услугите на Банката, както и основна търговска и корпоративна информация за Банката, в т.ч. относно акционерната структура, управителните и контролни органи и комитети към тях, финансова отчетност и доклади за дейността, както и друга изискуема информация съобразно регулаторните изисквания и Националния кодекс за корпоративно управление. На интернет страницата се поддържа специална, лесно достъпна секция „Инвеститори" с подробна и актуална информация относно корпоративното управление,

борсова информация, финансова информация, новини за инвеститорите, общи събрания на акционерите и др.

В допълнение, Fibank публикува информация за Банката под формата на презентации и интервюта с висшия ръководен персонал, прессъобщения, специализирани издания (напр. Fibank News), оповестява подробна информация за продуктите и услугите на Банката, приложимите общи условия и тарифа, както и промените в тях, както и информация за събития и инициативи с нефинансов характер, част от политиката за корпоративна социална отговорност.

Предизвикателство пред публичните дружества, в т.ч. и Първа инвестиционна банка през 2021г. по отношение на оповестяването и разкриването на информация остават изискванията на Делегиран Регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията от 17 декември 2018 година за допълнение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета чрез регулаторни технически стандарти за определянето на единния електронен формат за отчитане, чието прилагане беше отложено с една година във връзка с пандемията от COVID-19. Съгласно него годишните финансовите отчети и доклади за дейността за 2021 г. следва да се оповестяват съгласно единния електронен формат за отчитане – във формат XHTML, а определени части от консолидираните финансови отчети следва да се маркират, като се използва маркиращия език XBRL, който е формат четим от машина.

ДИРЕКТОР ЗА ВРЪЗКИ С ИНВЕСТИТОРИТЕ

С оглед осъществяване на ефективна връзка между Първа инвестиционна банка и нейните акционери и лицата, проявили интерес да инвестират във финансови инструменти, емитирани от Банката, в Първа инвестиционна банка е назначен директор за връзки с инвеститорите – г-жа Василка Момчилова Стаматова.

Директорът за връзки с инвеститорите на Първа инвестиционна банка разполага с необходимата квалификация и професионален опит за осъществяване на своите задължения и отговорности. Той отговаря за навременното изпращане на всички необходими отчети, уведомления и информация, която Банката следва да разкрива пред Комисията за финансов надзор, Българската фондова борса, Централния депозитар и обществеността, както и води регистър за изпратените материали.

В изпълнение на приложимите нормативни изисквания, през юли 2020 г. директорът за връзки с инвеститорите на Банката е отчел дейността си за 2019 г. на годишното общо събрание, като неговият отчет е приет от акционерите с единодушие.

Бизнес адресът на директора за връзки с инвеститорите е: София 1797, бул. „Драган Цанков” 37, служебен телефон: 02/ 81 71 430, имейл адрес: vasilka.stamatova@fibank.bg / ir@fibank.bg.

Първа инвестиционна банка има разработено и действащо мобилно приложение за връзки с инвеститорите, осигуряващо бърз достъп до финансова информация и финансовия календар на Банката, както и относно други данни и новини, касаещи инвеститорите.

ЗАИНТЕРЕСОВАНИ ЛИЦА

Първа инвестиционна банка прилага политика на информираност към заинтересованите лица с отношение към нейната дейност. Те включват лица, които не са акционери, но имат интерес от икономическото развитие на дружеството, като кредитори, притежатели на облигации, клиенти, служители, обществеността и други.

Периодично, в съответствие със законовите норми и добрите практики, Първа инвестиционна банка разкрива информация от нефинансов характер, вкл. относно социалната отговорност на

Банката и нейното участие в обществения живот в страната. Банката подкрепя социално значими проекти и инициативи, осигурява спонсорство и развива дарителски програми, насочени приоритетно към хора в неравностойно положение, деца таланти, в подкрепа на българския спорт, култура и образование. *За повече информация виж раздел „Социална отговорност“.*

Първа инвестиционна банка поддържа и развива корпоративен блог, който функционира вече дванадесет години като канал за комуникация, целящ открит диалог на достъпен език с клиенти, партньори и други заинтересовани лица.

АКЦИОНЕРНА СТРУКТУРА

През 2020 г. в резултат на успешно реализирания стратегически проект за увеличението на капитала на Първа инвестиционна банка настъпват промени в акционерната структура на Банката, като нови акционери са Българска банка за развитие АД, собственост на българската държава – с 18,35% акционерен дял и Valea Foundation, фондация на чешкия предприемач г-н Карел Комарек – със 7,87% дял в капитала на Банката. За промяната са получени всички изискуеми съгласно закона и приложимите регулации уведомления и разрешения, като в края на юли 2020 г. увеличението на капитала е вписано в Търговския регистър при Агенцията по вписванията, а през август 2020 г. – новата емисия акции е вписана в регистъра на КФН по чл.30, ал.1, т.3 от Закона за Комисията за финансов надзор.

Към 31 декември 2020 г. акционерната структура на Първа инвестиционна банка АД включва следните акционери: г-н Цеко Минев (31,36%), г-н Ивайло Мутафчиев (31,36%), Българска банка за развитие АД (18,35%) и Valea Foundation (7,87%). Останалите 11,06% от акционерния капитал на Банката (16,5 млн. лв.) са собственост на други акционери, притежаващи акции, предмет на свободна търговия на Българската фондова борса (free-float). Към края на годината общият брой на акционерите на Банката надхвърля 1900, които включват както физически лица, така и юридически лица, вкл. институционални инвеститори.

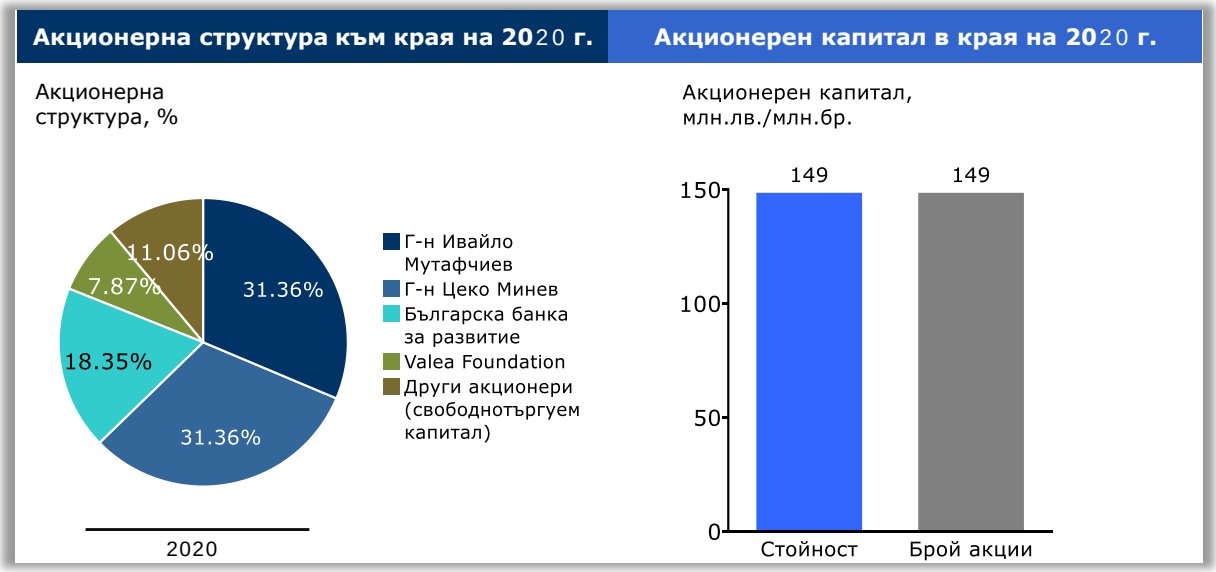

През отчетния период Първа инвестиционна банка не е придобивала или прехвърляла собствени акции, като към края на годината Банката не притежава собствени акции.

ЦЕНА НА АКЦИИТЕ И ПАЗАРНА КАПИТАЛИЗАЦИЯ

През 2020 г. цената на акциите на Банката се движи в интервала между 1,45-3,58 лв. Последната цена на акциите на Първа инвестиционна банка за отчетния период е 1,84 лв. (2019: 3,56 лв.), а пазарната капитализация на Банката, изчислена на тази база, възлиза на 274 316 хил. лв. (2019: 391 600 хил. лв.). С акциите на Fibank на основния пазар BSE са сключени общо 4219 сделки и реализиран оборот в размер на 8322 хил. лв. спрямо 1291 сделки и 1947 хил. лв. оборот година по-рано.

Цена на акциите на Банката за 2020 г.

Основни борсови индекси на БФБ-София

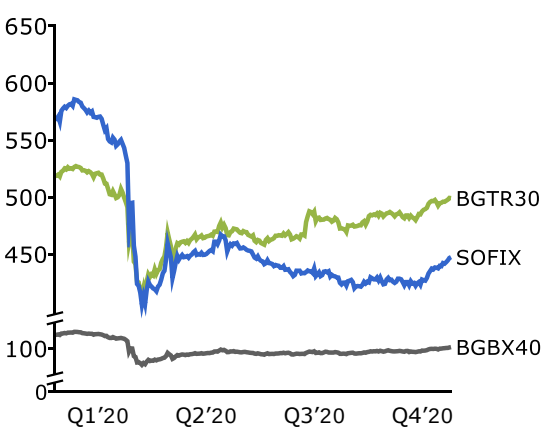

Към 31.12.2020 г. акциите на Банката се търгуват на Основен пазар BSE, сегмент акции Premium на Българската фондова борса, като са включени в три борсови индекси – SOFIX, BGBX40 и BGTR30, които обединяват най-големите, най-търгувани и най-ликвидни компании на фондовия пазар в страната.

ЧОВЕШКИ КАПИТАЛ

През 2020 г. основен фокус на дейностите по управление на човешките ресурси в Първа инвестиционна банка включват адекватното реагиране и успешното справяне с предизвикателствата, породени от пандемията от COVID-19. В условията на динамично развиваща се епидемична обстановка, сред основните приоритети, адресирани в HR дейността, са:

- Грижа за здравето, спокойствието и сигурността на служителите и техните близки, чрез създаване на условия за максимално защитена работна среда, с максимално възможен брой служители, работещи дистанционно от вкъщи или чрез прилагане на режим на работа на смени за екипи, в които не е изцяло възможна дистанционна работа;
- Структуриране и въвеждане на ежедневен процес на мониторинг, отчетност и анализ на данни, свързани с развитието на епидемичната ситуация в Банката с оглед вземане на навременни информирани решения за действия и управление на ситуацията;
- По-ефективно и оптимално управление на рисковете за непрекъсваемостта на работа, спрямо спецификата на променящата се ситуация;
- Предприемане на навременни действия и реализиране на инициативи, свързани с организацията/реорганизация на работния процес и интензивно управление на вътрешната комуникация, адекватно на текущата епидемична обстановка;
- Осигуряване ефективността и резултатността на работния процес и запазване качеството и оперативността на обслужването на клиенти и взаимодействието с партньори в извънредната ситуация;

Важен елемент от дейността по управление на човешкия капитал през годината е координиране прилагането на протокола на Банката за действие в условия на пандемия от COVID-19 и иницииране на неговото актуализиране в синхрон с променящата се ситуация. В подкрепа на служителите и с цел надеждно и пълно информиране в условията на пандемия са предприети различни инициативи, сред които:

- Системна, регулярна и навременна комуникация към всички служители с насоки и правила както за прилагане на въведените противоепидемични мерки, така и за запазване ефективността на работа;
- Съставяне на Ръководство с обобщена, изчерпателна и регулярно актуализирана информация, събрана на едно място за въведените противоепидемични мерки и необходими действия при констатиране на случаи на COVID-19;
- Откриване на Гореща линия за въпроси, мнения, сигнали и препоръки, към която служителите могат да се обръщат по телефон или по email;
- Създаване във вътрешния сайт на Банката на нова секция „Информация за COVID-19“ и секция „Въпроси и отговори за COVID-19“.

В рамките на дейностите по опазване здравето на служителите, се поддържа активна комуникация и съдействие с държавните здравни органи по места. В случаи на необходимост, служители бяха подпомагани с организация за ползване на медицински услуги и изследвания.

Същевременно през 2020 г. са реализирани проекти и инициативи също и в други важни области от управлението на човешкия капитал. През годината стартира реализацията на проект за въвеждане на нова HR система. Целта на проекта е да се подпомогне постигането на по-висока ефективност на основни процеси и дейности по управление на човешкия капитал, свързани с

управление на възнаграждения и придобивки, подбор, управление на трудовото представяне и обучение.

Фокус е поставен и върху инициирането и реализацията на програми за вдъхновяване и насърчаване на позитивни примери за продуктивно работно поведение и постигане на максимално високи резултати в работата от страна на служителите. През 2020 г. са инициирани и стартирани две нови корпоративни мотивационни програми със значим награден фонд, даващи възможност на служителите и екипите да се отличат с амбиция, проактивност и способност да постигат максимално високи резултати и полезност в работата през второто полугодие на 2020 г. – Програма FiSales Pro и Програма Most Valuable Team (MVT).

Програма FiSales Pro е търговски турнир за професионалисти, които предлагат и продават банкови продукти и услуги и взаимодействат с клиенти на Банката. В рамките на програмата се излъчват и награждават шампиони в различни категории, като победителите се определят според постигнат най-висок резултат в продажбите на основните продуктови групи. Търговският турнир протича в 2 дивизии:

- Дивизия FiSales Pro Team – за определяне на банков офис – екипен шампион в продажбите на ритейл продукти;
- Дивизия FiSales Pro Individual – за определяне на индивидуални шампиони в 7 различни категории – според резултати в продажба на различни продуктови групи на фокус.

Програма **Most Valuable Team (MVT)** дава възможност за определяне на екип на дирекция, който е най-полезен и кооперативен за останалите екипи в Банката. Чрез структурирано анкетиране сред екипите на всички дирекции и клонове във Fibank се избира най-полезен екип, който в най-висока степен отговаря на стандарта на Банката за ефективно взаимодействие и е постигнал най-високи съвкупни резултати от анкетирането.

През 2020 г. **Recognition Програма „Заедно можем повече”** отбелязва 5 години от своето стартиране и продължава да дава вдъхновяващ и мотивиращ импулс за служителите в Банката. Към края на годината общо отличените служители за цялото съществуване на програмата са 127 души, а моментите на награждаване са поводи за радост и гордост за победителите и техните ръководители.

През 2020 г. са изпълнени също така значими обучителни инициативи и проекти с дългосрочно влияние върху работната среда и резултатите от дейността на служителите и екипите в Банката, както следва:

- Реализиране на Програмата за развитие на вътрешни обучители – в рамките на Програмата, през различни дейности за повишаване на познанията и развитие на уменията за обучаване преминават 45 вътрешни тренери, водещи групови обучения и 90 ментори, обучаващи свои колеги на работното място. Програмата се реализира в градовете София, Пловдив, Варна и Велико Търново със съдействието на консултантска фирма с доказано успешен опит при изпълнението на аналогични обучителни проекти.

- Цялостна реорганизация на обучителния процес с фокус върху провеждане на електронни обучения, предвид въведените противоепидемични мерки. През годината над 1200 служители преминават електронни обучения за развитие на познанията и уменията в различни области като кредитиране на юридически и физически лица, валутни разплащания, промени във вътрешната нормативна уредба и развитие на организацията на работа и взаимодействие между различни звена в Банката.
- Продължаване на практиката за инвестиране в развитието на квалификацията и мотивацията на служителите чрез участие в магистърски програми – финансиране обучението на служители с висок потенциал за развитие в магистърската програма „Finance, Banking & Real Estate" на SDA Bocconi School of Management и Американски университет в България. Също така, през годината се дипломират успешно 12 служители на Банката в магистърска програма „Банков мениджмънт и инвестиционна дейност", която се развива съвместно с Висшето училище по застраховане и финанси и е насочена към изграждане на партньорски отношения и трайно интегриране на бизнеса с образованието.

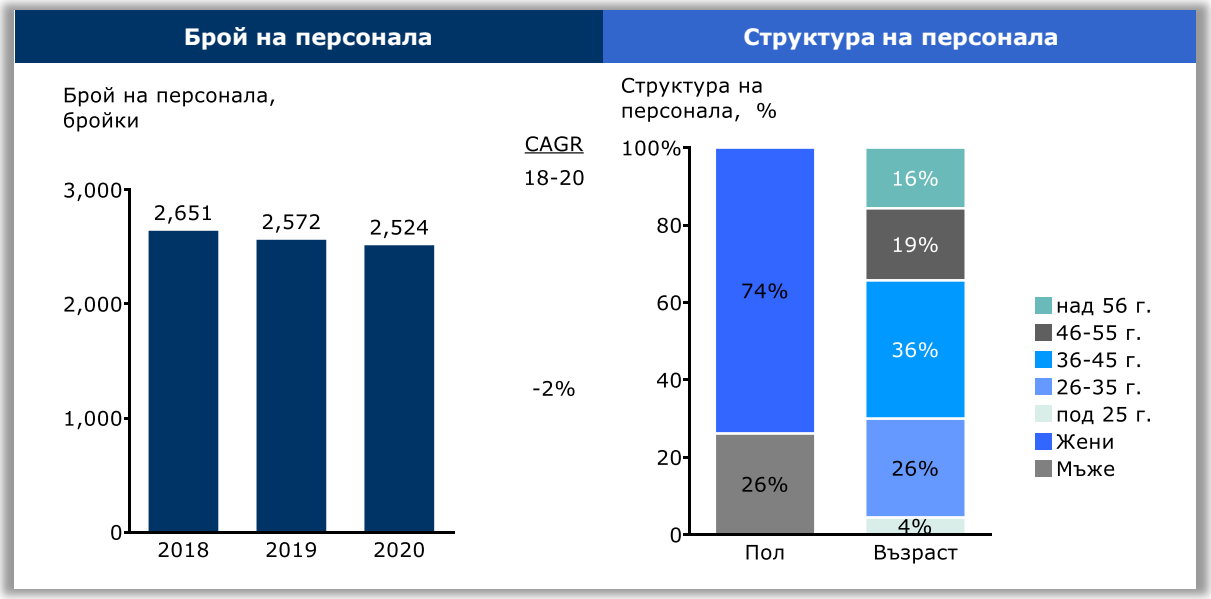

Към 31.12.2020 г. числеността на персонала на Първа инвестиционна банка на индивидуална основа възлиза на 2524 служители спрямо 2572 година по-рано. Към края на годината 30% от персонала на Банката са служители до 35 годишна възраст, а делът на тези до 45 г. възлиза на 66% от общия персонал. Съобразно общите тенденции преобладаващата част от служителите на Банката са жени.

ПОЛИТИКА ЗА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА

В качеството си на кредитна институция и публично дружество, Първа инвестиционна банка оповестява информация относно политиката за възнагражденията и нейното изпълнение, като този раздел от настоящия доклад за дейността представлява

Доклад за изпълнението на политиката за възнагражденията

по смисъла на чл. 100н от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ЦЕЛИ

Принципите за формиране на възнагражденията в Първа инвестиционна банка са структурирани така, че да допринасят за разумното корпоративно управление и управление на рисковете. Банката прилага Политика за възнагражденията в съответствие с регулативните изисквания, която е съобразена с бизнес и риск стратегията, целите, ценностите и дългосрочните интереси на Банката, като насърчава надеждното и ефективното управление на риска, и не стимулира поемането на риск, надвишаващ приемливото за Банката ниво.

Основната цел на политиката е привличането и задържането на висококвалифицирани кадри, мотивирането им за постигането на високи резултати при умерено ниво на риск и в съответствие с дългосрочните интереси на Банката и нейните акционери. Тя се базира на принципите за недопускане на конфликт на интереси и равностойно третиране на всички служители, документираност, обективност, надеждно управление на рисковете.

ОРГАНИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И КОНТРОЛ

Управителният съвет на Банката отговаря за организацията на изпълнението и приложението на Политиката за възнагражденията в Първа инвестиционна банка АД.

Надзорният съвет одобрява Политиката за възнагражденията по предложение на Управителния съвет и след съгласуване с **Комитета по възнагражденията**, който като орган, функциониращ към Надзорния съвет подпомага дейността му в тази област. *За повече информация относно състава, функциите и дейността на Комитета по възнагражденията виж раздел „Надзорен съвет“*.

Политиката за възнагражденията подлежи на преглед най-малко веднъж годишно и на актуализация при необходимост. Тя, както и другите вътрешнобанкови документи, касаещи възнагражденията са публикувани на вътрешния интранет сайт на Банката с цел запознаване и ползване от служителите.

ИДЕНТИФИЦИРАН ПЕРСОНАЛ

В политиката за възнагражденията са определени категориите персонал, в т.ч. идентифицирания персонал, чийто професионални дейности имат съществено въздействие върху рисковия профил на Банката, в т.ч. членовете на Надзорния съвет и висшия ръководен персонал, включително членовете на Управителния съвет и изпълнителните директори; служителите с управленска отговорност относно независимите контролни функции и тези, чиято дейност е свързана с поемането на рискове.

За 2020 г. броят на идентифицирания персонал на Първа инвестционна банка на индивидуална основа възлиза на 77 служители, които включват членовете на Надзорния съвет и на Управителния съвет, както и други лица, чиито дейности са свързани с поемането на рискове, в т.ч. в областта на кредитирането и основните бизнес линии, както и такива, свързани с независимите контролни и други корпоративни функции. Те са определени в съответствие с методология за оценка и определяне на категориите служители от идентифицирания персонал,

разработена съобразно качествените и количествените критерии от Делегиран Регламент (ЕС) № 604/2014 за установяване на категориите персонал, чиито професионални дейности имат съществено въздействие върху рисковия профил на Банката.

ПОСТОЯННО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ

Индивидуалното постоянно възнаграждение на идентифицирания персонал се определя и развива чрез дефиниране на нива на възнаграждение за конкретната позиция, в т.ч. определяне на стартово ниво, на което в общия случай се назначава служителят, отчитайки притежаваната експертност, релевантен и доказано успешен ръководен опит, както и ниво на възнаграждението след успешно преминаване на изпитателен срок, определено като процентно увеличение спрямо стартовото ниво.

Постоянните възнаграждения на служителите в обхвата на идентифицирания персонал подлежат на годишен преглед, който се реализира в рамките на процеса на планиране и бюджетиране на числеността и разходите за персонала за следващата година. Прегледът и решението за промяна в постоянното възнаграждение се основава на оценка на трудовото представяне на служителя, базирана на редица елементи, в т.ч. резултати по конкретни предварително определени ключови индикатори/цели, отразяващи специфичния принос на длъжността и съобразени с целите и основните приоритети на звеното; индикатори за измерване на лична продуктивност и ефективност на служителите; текущи приоритети в бизнеса на Банката по отделни дейности; общи тенденции за развитието на пазара на труда и/или информация за актуалните нива на възнаграждения за аналогични длъжности; утвърдените нива за конкретната длъжност и нивата и индивидуалните възнаграждения на служителите на аналогично градирани длъжности; бюджетираните за периода разходи за персонал.

СЪОТНОШЕНИЕ МЕЖДУ ПОСТОЯННО И ПРОМЕНЛИВО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ

Политиката за възнагражденията установява основните принципи при формиране на възнагражденията – постоянни и променливи, като целта е осигуряване на възможност за оптимално съотношение между постоянно и променливо възнаграждение съобразно приложимите разпоредби.

Размерът на променливото възнаграждение не може да надхвърля размера на постоянното възнаграждение, освен в случаите, когато с решение на Общото събрание на акционерите на Банката е определен по-висок размер, но не повече от двойния размер на постоянното възнаграждение.

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Променливото възнаграждение се базира на резултатите от дейността и постигнатите цели при отчитане на нивото и времевия хоризонт на поетите рискове, цената на капитала и необходимата ликвидност. Оценката се базира на подходяща комбинация от финансови (количествени) и нефинансови (качествени) критерии, като включва комбинация от оценките за представянето на служителя, на структурното звено, в което служителят работи, и на Банката като цяло.

Количествените критерии обхващат показатели, като изпълнение на бюджета, постигане на целевите нива на печалба, капиталова адекватност и ефективност, както и други, коригирани спрямо риска показатели (напр. икономически/вътрешен капитал), чрез които се осъществява предварителна корекция за риска.

Качествените критерии включват постигане на стратегическите цели, придържане към политиките и стратегията на Банката за управление на рисковете, удовлетвореност на клиентите, спазване на вътрешните правила, етичните норми и корпоративните ценности, инициативност, мотивация, лидерство, работа в екип, сътрудничество с другите структурни звена и др.

СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РАЗСРОЧВАНЕ, ИЗПЛАЩАНЕ В ИНСТРУМЕНТИ И ЗАДЪРЖАНЕ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРОМЕНЛИВОТО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ

В съответствие с действащото законодателство и политиката за възнагражденията най-малко 50% от променливото възнаграждение на служителите от идентифицирания персонал следва да представлява съвкупност от акции и други инструменти, свързани с акции, както и инструменти по смисъла на чл.52 или чл.63 от Регламент (ЕС) № 575/2013 или други инструменти, които могат да бъдат изцяло конвертирани в инструменти от базовия собствен капитал от първи ред или да бъдат отписани, доколкото тези инструменти отразяват адекватно кредитното качество на Банката в условията на действащо предприятие и са подходящи за използване за целите на променливото възнаграждение в съответствие с Делегиран Регламент (ЕС) № 527/2014.

Включени са изискванията по отношение на инструментите да се определя подходящ период на задържане, с цел съответствие на стимулите с дългосрочните интереси на Банката.

В политиката за възнагражденията е предвиден механизъм на разсрочване изплащането на най-малко 40% от променливото възнаграждение на служителите от идентифицирания персонал за период с минимална продължителност от три до пет години, който се определя в зависимост от икономическия цикъл, естеството на дейността и свързаните с нея рискове, както и от длъжността на съответния служител. Механизмът на разсрочване включва пропорционалното разпределение на разсроченото променливо възнаграждение или поетапно нарастване за периода на разсрочване.

ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ПРИ НАПУСКАНЕ

Съгласно сключените договори за управление и контрол при едностранно прекратяване от страна на Банката, без предизвестие, членовете на Управителния съвет имат право на обезщетение в размер до 6 месечни възнаграждения по договора, а управителите на клонове – 2 месечни. Съгласно сключените договори между Банката и членовете на НС, при прекратяване на договора на членовете на НС се дължи обезщетение до 12 месечни възнаграждения, като в особени случаи обезщетението е до 24 месечни възнаграждения. Трудовите договори на служителите на Банката са съобразени с приложимите разпоредби на Кодекса на труда и не съдържат клаузи, отличаващи се от разпоредбите на закона и обичайната практика.

През 2020 г. са изплащани обезщетения при напускане по отношение на идентифицирания персонал, съгласно сключените договори между Банката и напуснали членове на УС, в размер според описаното по-горе.

ОБОБЩЕНА КОЛИЧЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ

През 2020 г. изплатените възнаграждения на висшия управленски персонал възлизат на 10 087 хил. лв. (2019: 10 069 хил. лв.).

Кредитната експозиция на лицата, контролиращи или управляващи Банката в края на периода възлиза на 1769 хил. лв. (2019: 2327 хил. лв.) на индивидуална основа.

За повече информация относно сделките между свързани лица и изплатените възнаграждения виж бележка 35 „Сделки със свързани лица" от Индивидуалните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

ПОЛИТИКА ЗА ПОДБОР И ОЦЕНКА НА ПРИГОДНОСТТА

През 2020 г. Първа инвестиционна банка усъвършенства своята Политика за подбор и оценка на пригодността на членовете на управителните и контролните органи и лица, заемащи други позиции, основно по отношение на практическото ѝ прилагане, вкл. разработени вътрешни инструменти, въпросници и матрици за индивидуална и колективна оценка на пригодността, както и при първоначално оценяване на пригодността (при назначаване на нови членове/лица), така и при последващата оценка за пригодност, която се осъществява регулярно, не по-малко от веднъж годишно. Промените са съобразени с изискванията и добрите практики в тази област, вкл. Закона за кредитните институции, Наредба № 20 на БНБ за издаване на одобрения за членове на управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет на кредитна институция и изисквания във връзка с изпълнение на техните функции, и Насоките на ЕБО и ESMA за оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции (EBA/GL/2017/12).

Политиката определя основните изисквания, принципи, насоки и критерии при подбора и оценяване на индивидуалната и колективната пригодност на членовете на органите на Първа инвестиционна банка, които имат управленски и надзорни функции, както и по отношение на лицата, заемащи ключови позиции в Банката. В политиката са структурирани и определени изискванията и критериите за надеждност и пригодност (вкл. относно необходимите знания, умения и опит; репутация, честност и почтеност; независимост и отделяне на достатъчно време за изпълнение на задълженията; както и практиките за насърчаване на многообразието, приемственост и обучение), така че да отговарят в максимална степен на високите стандарти прилагани от Банката, с цел създаване на адекватен принос за реализиране на нейните цели и стратегия.

Банката прилага политика за насърчаване на многообразието по отношение на Надзорния съвет и Управителния съвет, с цел поддържане на разнообразна група от членове в състава на съветите и осигуряване на разнообразни гледни точки и опит за способстване вземането на независими становища/решения и стабилно управление, която включва аспекти като образование и професионален опит, пол, възраст, географски признак/произход. По отношение на състава на съветите Банката се стреми да поддържа целево ниво от 30% от членовете на Надзорния съвет и на Управителния съвет да бъдат от по-слабо представения пол, като при необходимост се закръглява (надолу) до цяло число. Към 31.12.2020 г. Банката изпълнява целевото ниво, заложено в политиката. *За повече информация относно многообразието виж раздели „Надзорен съвет“ и „Управителен съвет“.*

СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ

Нефинансова декларация
по смисъла на чл.48 от Закона за счетоводството.

През 2020 г. Първа инвестиционна банка затвърждава имиджа си на социално-отговорна институция, реализирайки различни проекти в сферата на образованието, културата и спорта – част от програмата за корпоративна социална отговорност.

През годината, белязана от пандемията от COVID-19, Банката се включва в дарителската кампания в борбата с разпространението на коронавируса в страната, както и в други мерки за взаимопомощ. Fibank се включва активно и в други мерки, целящи взаимопомощ към хора, лишени от възможността да полагат труд поради пандемията от COVID-19 или към микро, малки и средни предприятия, пострадали от извънредната ситуация и епидемията от коронавируса.

През юли 2020 г. Първа инвестиционна банка получава награда от B2B Media за своята кампания за клиенти във връзка с COVID-19 в категорията „Компания с кауза" за 2020 г.

В изпълнение на дългосрочната програма на Fibank за подпомагане на деца, лишени от родителски грижа и на деца и младежи в риск, по време на Световното първенство по зимни спортове в гр. Банско в партньорство с Mastercard и Diners Club International е организирано благотворително събитие в подкрепа на Българската федерация за деца, лишени от родителски грижа (БФДЛРГ), на която са събрани средства от над 65 000 лв. за социалната кауза.

Продължаването на благотворителната инициатива в подкрепа на деца и младежи в риск, която Банката развива от 2018 г. дава възможност за развитие на мрежа от спортни клубове за подпомагане на дейността на Българската федерация за деца и младежи в риск за осъществяване на дейност в обществена полза под егидата на Държавната агенция за закрила на детето.

През годината Първа инвестиционна банка подкрепя и други проекти с образователна и научна насоченост, вкл. предоставени грамоти, парични награди и специални подаръци за отличниците от випуск 2020 г. на Профилираната природо-математическа гимназия в Ловеч., както и подкрепа за инициативата – студентски медиен форум за Югозападна България, засягаща важни

обществени теми и реализация за младите хора, която е организирана в кампуса на Американския университет в България.

Първа инвестиционна банка продължава да подкрепя значими за обществото теми и каузи. През годината Fibank и Mastercard за втора поредна година подкрепят глобалната програма World Food Program (WFP), насочена за борба с глада в световен мащаб. Като част от програмата, на локално ниво в страната, е създадена електронна система за училищно хранене „Здравословно училище“, която се използва в редица училища в България. Банката участва в каузата, чрез която при всеки обяд, закупен с карта Mastercard през платформата част от сумата по трансакцията се дарява за хуманитарна помощ на семейства с деца в предучилищна и училищна възраст.

Като българска банка, полагаща усилия за съхраняване и развитие на българските традиции и култура, са подкрепени и редица инициативи във филмовата, театралната и музикалната сфери, вкл. Международния джаз фестивал в град Банско, както и премиерите на филми на известни български режисьори, излезнали през годината. Fibank подкрепя социалната програма на Съюза на артистите в България и специално създаденият от САБ фонд чрез ежегодни дарения и социални инициативи, целящи набиране на средства, както и отпуска стипендии на талантливи студенти в областта на театъра, намиращи се в неравностойно положение.

Като част от инициативите за по-малко вредни емисии и опазване на околната среда Първа инвестиционна банка се включва през периода чрез дъщерното си дружество MyFin, което стартира официално дейността си през ноември 2020 г. Освен основната насоченост към разплащания с дигитални и виртуални карти издавани от дружеството, физическите пластики, предлагани към клиентите са разработени от иновативен материал от 100% биоразградима пластмаса, който е произведен в партньорство с компанията Austriacard. Поет е ангажимент за засаждане по едно дърво на всеки 100 издадени карти MyFin, като по този начин с нарастване на ползвателите на MyFin, ще се увеличават и засадените от дружеството дървета.

Развитието на българския спорт и подкрепата на младите таланти е сред важните каузи, които Първа инвестиционна банка се стреми да поддържа в изпълнение на програмата си за социална отговорност. През годината Банката продължава да подкрепя инициативи в качеството си на генерален спонсор на Българския олимпийски комитет (БОК) и спонсор на Българската федерация по лека атлетика (БФЛА), на Българската федерация по художествена гимнастика (БФХГ) и други.

През 2020 г. Fibank получава наградата „Златно сърце“ на списание Business Lady за цялостната си корпоративна социална отговорност и благотворителния си календар, част от социалния проект със спортна насоченост към младите и талантливи български спортисти – в подкрепа на Българската федерация по художествена гимнастика (БФХГ), както и в подкрепа на приюта за бездомни животни Animal Rescue Sofia.

В съответствие със законовите норми и добрите практики в годишния доклад за дейността си, Първа инвестиционна банка разкрива информация от нефинансов характер, която представлява *Нефинансова декларация* по смисъла на чл.48 от Закона за счетоводството, вкл. относно политиките за корпоративна социална отговорност на Банката и нейното участие в обществения живот в страната, както и относно въпроси свързани със служителите и прилаганите политики за многообразие, описание на бизнес развитието и продуктите, практиките за корпоративно управление и целите за развитие – *за повече информация освен в раздела Социална отговорност, виж раздели „Мисия“, „Профил на Банката“, „Акценти за 2020 г.“, „Канали за дистрибуция“, „Информационни технологии“, „Корпоративно управление“, „Човешки капитал“, „Преглед на бизнеса“, „Цели за развитие през 2021 г.“.*

ПРЕГЛЕД НА БИЗНЕСА

Първа инвестиционна банка предлага универсален бизнес микс от продукти и услуги както за физически лица, така и за бизнес клиенти, в т.ч. стратегически фокус за развитие в сферите на банкирането на дребно, микро, малките и средни предприятия.

БАНКИРАНЕ НА ДРЕБНО

ДЕПОЗИТИ

През 2020 г. привлечените средства от физически лица се увеличават и достигат 6 875 257 хил. лв. спрямо 6 723 937 хил. лв. година по-рано, в резултат основно от нарастване при текущите сметки с 25,6% до 1 819 473 хил. лв. (2019: 1 448 789 хил. лв.) и отразяват последователно провежданата политика на Банката за дългосрочни взаимоотношения с клиентите, вкл. за развитие на кръстосаните продажби и трансакционния бизнес.

Fibank предлага широк набор от сметки с текущ характер, включително IQ разплащателна сметка, както и специализирани сметки, съобразени със специфичните потребности на определени клиенти като: сметки за етажна собственост, нотариуси, застрахователни брокери и агенти, частни съдебни изпълнители.

Политиката на Банката е насочена към изграждане на стабилна депозитна база чрез предлагане на разнообразни и гъвкави депозитни продукти, при поддържането на високи стандарти на клиентско обслужване. През 2020 г. Fibank оптимизира условията по депозитните си продукти съобразно пазарната среда и тенденцията за понижаване на лихвените равнища, както и работи активно с цел изграждане и поддържане на партньорство в услуга на клиентите.

Към края на годината срочните и спестовни сметки възлизат на 5 055 784 хил. лв. (2019: 5 275 148 хил. лв.), като запазват структурообразуващ дял в привлечените средства от физически лица – 73,5% (2019: 78,5%). С цел диверсифициране на привлечения ресурс Банката е участник в

международната платформа WeltSparen by Raisin за привличане на средства от чуждестранни лица.

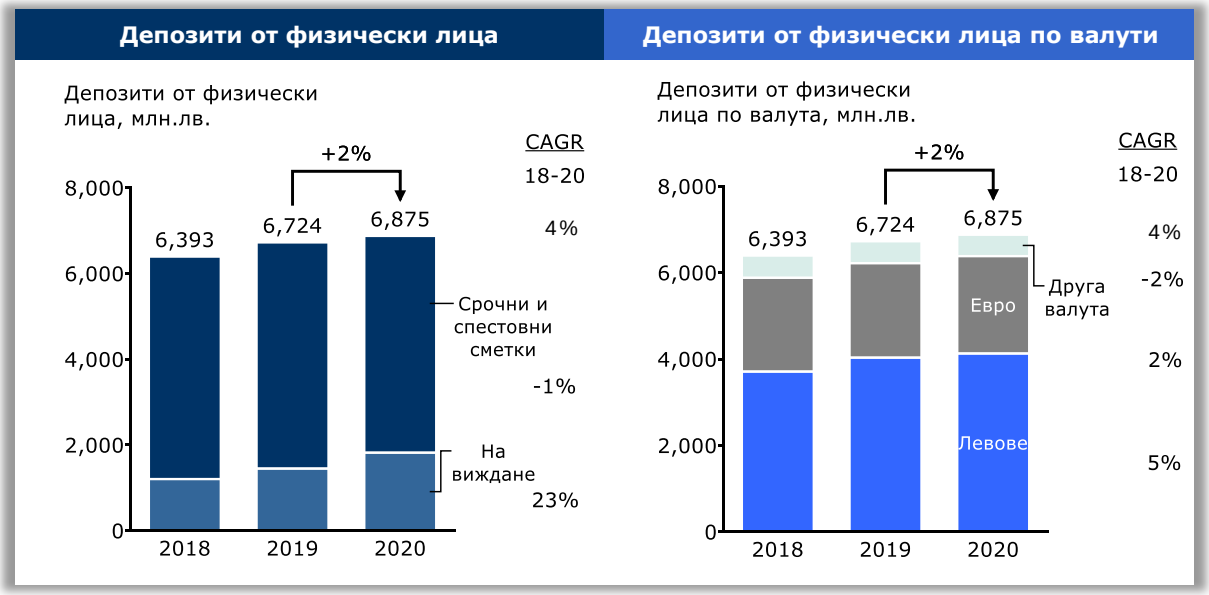

По привлечени средства от физически лица Първа инвестиционна банка се нарежда на трето място сред банките в страната към края на декември 2020 г. (2019: трето). Пазарният дял на Банката към същата дата възлиза на 10,98% на индивидуална основа (2019: 11,67%).

КРЕДИТИ

Брутният портфейл от кредити на домакинства се увеличава с 5,7% до 2 036 996 хил. лв. спрямо 1 926 283 хил. лв. за предходната година, в резултат от нарастване при потребителските и ипотечните кредити.

в хил. лв. / % от общо	2020	%	2019	%
Потребителски кредити	951 254	46,7	880 581	45,7
Ипотечни кредити	918 117	45,1	863 028	44,8
Кредитни карти	162 527	8,0	177 576	9,2
Други програми и обезпечени финансирания	5 098	0,3	5 098	0,3
Общо кредити на домакинства	**2 036 996**	**100**	**1 926 283**	**100**

През май 2020 г. е назначен нов изпълнителен директор и член на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка, отговарящ за сегмента на банкиране на дребно – г-жа Ралица Богоева, която е дългогодишен служител на Първа инвестиционна банка, заемащ редица ръководни позиции в Банката, с голям професионален опит в банковата сфера и висока професионална квалификация.

ПОТРЕБИТЕЛСКИ КРЕДИТИ

Потребителските кредити растат с 8,0% до 951 254 хил. лв. (2019: 880 581 хил. лв.), за което допринасят конкурентните условия, предлагани от Банката, улеснените процедури за кандидатстване и развитието на нови продукти и програми, в т.ч. сезонни предложения, съобразени с потребностите на пазара и потребителите.

През годината Първа инвестиционна банка е сред най-активните банки за предоставяне на кредити по Програмата на Българска банка за развитие (ББР) за гарантиране на безлихвени кредити в защита на хора, лишени от възможността да полагат труд поради пандемията от COVID-19. Fibank е и сред първите банки в страната, осигурили възможност за разсрочване на плащанията за клиентите, изпитващи затруднения във връзка с въведеното извънредно положение и пандемията от COVID-19.

За допълнително удобство и сигурност на клиентите, Fibank осигурява възможността исканията и документите за сключване на договор за безлихвен кредит и анекс за отсрочване да се подават и подписват изцяло онлайн. Иновативната услуга за дистанционно подписване на потребителски кредити се предлага вече втора година – чрез използване на специализирано кодиращо token устройство (софтуерен/хардуерен) или квалифициран електронен подпис през мобилно приложение на външен доставчик на удостоверителни услуги. Услугата е част от стратегията на Банката за развитие и дигитализация на услугите, разработена с цел допълнително улеснение за клиентите и спомагане за устойчиво екологично развитие.

В края на годината стартира предлагането на нова услуга – „Видео консултация“ за физически лица относно кредитни продукти на Банката, достъпна през корпоративния сайт www.fibank.bg, дигиталното банкиране „Моята Fibank“ и Мобилното приложение „My Fibank“.

Пазарният дял на Първа инвестиционна банка в този сегмент възлиза на 8,63% (2019: 8,51%) в края на декември 2020 г., като Fibank заема пето място (2019: шесто) по потребителски кредити сред банките в страната на индивидуална основа.

КРЕДИТНИ КАРТИ

Усвоените лимити по кредитни карти възлизат на 162 527 хил. лв. в края на периода (2019: 177 576 хил. лв.). Fibank разработва разнообразни и иновативни картови продукти и услуги, в т.ч. тематични кампании за промотиране и привличане на нови клиенти, които се организират в изпълнение на последователната и дългосрочна политика на Банката в посока на стимулиране този вид безналични разплащания. Относителният дял на кредитите, усвоени чрез кредитни карти в общия кредитен портфейл на домакинства, възлиза на 8,0% (2019: 9,2%).

През годината са стартирани нови картови продукти, както и промоционални предложения, вкл. за новоиздадени кредитни карти Mastercard и Visa за физически лица без такса за годишна поддръжка през първата година, безлихвен промоционален период и cashback програма.

В изпълнение на стратегическите си планове, Банката ще продължава да развива дейността си, с цел по-ефективно управление на клиентското портфолио и таргетиране на отделни групи клиенти, както и откриването на допълнителни възможности за кръстосани и надграждащи продажби. *За повече информация виж раздел „Картови разплащания“*.

ИПОТЕЧНИ КРЕДИТИ

Към края на декември 2020 г. ипотечните кредити нарастват с 6,4% до 918 117 хил. лв., спрямо 863 028 хил. лв. година по-рано, като формират дял от 45,1% в портфейла от кредити на домакинства към края на периода (2019: 44,8%). Към 31 декември 2020 г. пазарният дял на Банката в този сегмент възлиза на 6,68% (2019: 6,91%), като Fibank заема шесто място сред банките в страната на индивидуална основа (2019: шесто).

През годината, в изпълнение на стратегията си за развитие на сегмента на банкирането на дребно, Fibank продължи да предлага ипотечни кредити при конкурентни условия, както и да организира промоционални кампании, с цел стимулиране на продажбите, вкл. предлагане на бонус при одобрение на нов потребителски или ипотечен кредит – под формата на овърдрафт по дебитна карта в размер до 3 работни заплати и без лихва за първата година. За всички искания за ипотечен кредит, подадени до 31.03.2021 г., е осигурена възможност за отсрочване на плащането на първите до 3 месечни вноски по кредита.

През 2020 г. Банката заделя усилия за допълнително развитие на каналите за дистрибуция на кредитните продукти. Fibank ще продължи и занапред да развива и предлага гъвкави кредитни продукти за физическите лица, с цел фокусиране върху привличането на нови клиенти и предлагане на съпътстващи продукти и услуги.

КОРПОРАТИВНО БАНКИРАНЕ

ДЕПОЗИТИ

Привлечените средства от търговци и институции през 2020 г. нарастват с 13,5% до 2 224 898 хил. лв. (2019: 1 960 064 хил. лв.), като в обема рефлектира основно увеличение при разплащателните сметки, които достигат 1 709 538 хил. лв. в края на 2020 г. (2019: 1 511 780 хил. лв.) и формират 76,8% от привлечените средства от търговци и институции (2019: 77,1%).

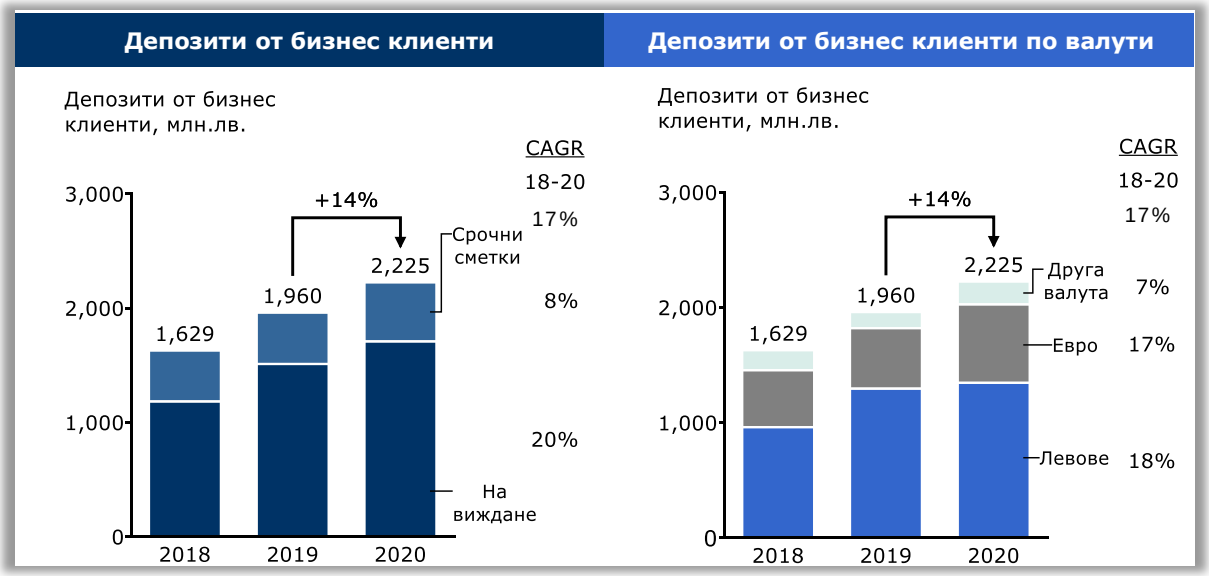

Срочните сметки също нарастват и достигат 515 360 хил. лв. (2019: 448 284 хил. лв.) в края на периода, като формират 23,2% от привлечените средства от търговци и публични институции (2019: 22,9%). Първа инвестиционна банка предлага разнообразни депозитни и спестовни продукти, които постоянно адаптира спрямо пазарните условия и специфичните фирмени изисквания. Fibank предлага и комбинирани пакети от банкови продукти и услуги за бизнес лица, с които се дава възможност за оптимизация на разходите и процедурите при използване на набор от различни банкови услуги.

Към 31 декември 2020 г. средствата, привлечени от тридесетте най-големи небанкови клиенти, представляват 6,17% от общата сума на задълженията към други клиенти (2019: 7,42%).

КРЕДИТИ

КОРПОРАТИВНО КРЕДИТИРАНЕ

Портфейлът от кредити на предприятия нараства с 3,7% до 4 512 772 хил. лв. в края на 2020 г. спрямо 4 350 125 хил. лв. година по-рано, в резултат на увеличение при микро-, малките и големи предприятия. Съгласно критериите на ЕС[11] за сегментация на клиентите, микропредприятията формират 7,7% (2019: 7,4%) от общите кредити на предприятия, малките предприятия – 11,2% (2019: 11,4%), средните – 23,0% (2019: 25,0%), а големите предприятия – 58,0% (2019: 56,1%).

в хил. лв. / % от общо	2020	%	2019	%
Микро предприятия	349 338	7,7	323 850	7,4
Малки предприятия	505 348	11,2	496 059	11,4
Средни предприятия	1 039 260	23,0	1 088 347	25,0
Големи предприятия	2 618 826	58,0	2 441 869	56,1
Общо кредити на предприятия	**4 512 772**	**100**	**4 350 125**	**100**

Първа инвестиционна банка осигурява разнообразно финансиране за бизнес клиентите под формата на кредити за оборотни средства, инвестиционни кредити, гаранционни ангажименти, финансиране по програмите и фондовете на ЕС, НГФ, факторинг услуги и други.

През април 2020 г., Банката се присъедини към изготвения от Асоциацията на банките в България (АББ) и утвърден от БНБ Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции във връзка с COVID-19 (частен мораториум), както и към удължаването на сроковете на неговото действие и изменения, допълнително утвърдени през юли и декември 2020 г.

В края на годината Банката подписа анекс към споразумението с Българската банка за развитие за отпускане на кредити по Програма за портфейлни гаранции в подкрепа на ликвидността на предприятия, пострадали от извънредната ситуация и епидемията от COVID-19, с който се разширява обхвата по програмата, като в нея се включват и големи предприятия, както и се удължава нейния срок на действие.

Банката продължава да предлага факторинг услуги на съществуващи и потенциални бизнес клиенти, вкл. такива, чиято дейност включва извършването на доставки на стоки или предоставяне на услуги при условията на отложено плащане в страната или в чужбина. Първа инвестиционна банка е член на глобалната мрежа на водещите факторинг компании Factors Chain International (FCI), като в това си качество може да предоставя експортен факторинг с гарантирано плащане и импортен факторинг. Банката поддържа сътрудничество и с водещи финансови институции във факторинг застраховането.

В областта на търговското финансиране, Първа инвестиционна банка има рамково споразумение с тайванската агенция за експортно застраховане Ексимбанк Тайван за

[11] Съгласно Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия, определени на база годишен оборот, както следва: микропредприятия – до 3,9 млн. лв.; малки предприятия – до 19,5 млн. лв.; средни предприятия – до 97,5 млн. лв.

финансиране на доставки на стоки към клиенти на Първа инвестиционна банка в България или в чужбина.

Пазарният дял на Fibank в края на декември 2020 г. възлиза на 11,52% от кредитите на предприятия на банковата система (2019: 11,60%), заемайки четвърто място (2019: второ) сред банките в страната на индивидуална основа.

Към 31.12.2020 г. водещи в структурата на портфейла са кредитите към производството (2020: 1 277 091 хил. лв.; 2019: 1 133 840 хил. лв.), търговията (2020: 797 401 хил. лв.; 2019: 844 380 хил. лв.) и услугите (2020: 718 263 хил. лв.; 2019: 691 080 хил. лв.), които формират съответно 19,5%, 12,2% и 11,0% от общите кредити (2019: 18,1%, 13,5% и 11,0%). Динамиката отразява развитието на икономическата активност в страната и последствията от пандемията от COVID-19 в отделни отрасли, в т.ч. основно при търговията, както и съобразно целите за развитие и диверсификация на дейността. Увеличение е отчетено при строителството – до 367 674 хил. лв. (2019: 336 886 хил. лв.), туризма (2020: 264 840 хил. лв.; 2019: 255 881 хил. лв.), транспорта (2020: 229 666 хил. лв.; 2019: 217 938 хил. лв.), инфраструктурата (2020: 425 495 хил. лв.; 2019: 408 558 хил. лв.) и финансите (2020: 126 931 хил. лв.; 2019: 112 944 хил. лв.). Кредитите в сферата на селското стопанство остават на нива близки спрямо предходната година (2020: 180 456 хил. лв.; 2019: 180 014 хил. лв.), а намаление е отчетено при комуникациите (2020: 147 613 хил. лв.; 2019: 190 441 хил. лв.).

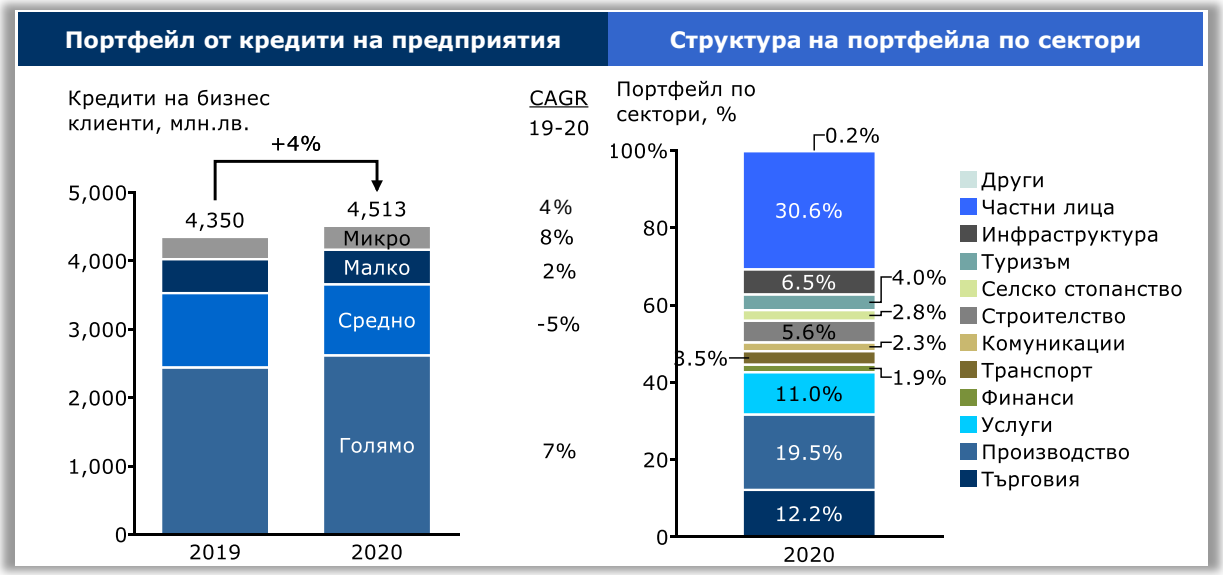

През периода Банката продължава сътрудничеството си с Българската агенция за експортно застраховане (БАЕЗ), което включва сключено споразумение за портфейлна застраховка с агенцията, използвано също като част от техниките за редуциране на кредитния риск.

БАНКИРАНЕ НА МСП

През 2020 г. кредитите към малки и средни предприятия[12] сумарно възлизат на 1 544 608 хил. лв. (2019: 1 584 406 хил. лв.) или 34,2% от фирмените кредити, от които кредитите към малки предприятия са 505 348 хил. лв. (2019: 496 059 хил. лв.), а тези към средни предприятия – 1 039 260 хил. лв. (2019: 1 088 347 хил. лв.). За политиката на Банката в този сегмент допринасят, както разработените кредитни продукти и конкурентни условия, предлагани за МСП-клиенти,

[12] Предприятия с годишен оборот/приходи от продажби съгласно критериите на ЕС, както следва: малки предприятия (между 3,9 – 19,5 млн. лв.) и средни предприятия (между 19,5 – 97,5 млн. лв.).

така и разнообразния набор от решения, свързани с програмите и фондовете на ЕС и другите гаранционни схеми и финансирания.

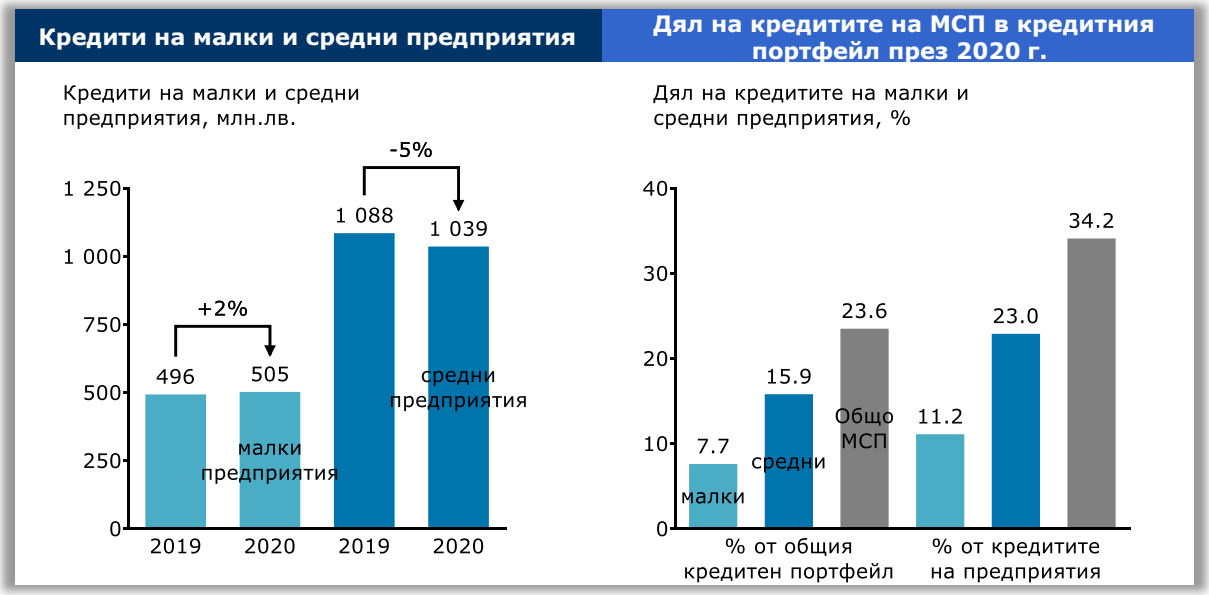

През 2020 г. Fibank започва да отпуска кредити по Програмата на Българската банка за развитие за портфейлни гаранции в подкрепа на ликвидността на микро-, малки и средни предприятия, пострадали от извънредната ситуация и епидемията от COVID-19. Инструментът включва основно оборотни кредити за плащане на заплати, наеми, режийни разходи и покриване на други ликвидни нужди, пряко свързани със стопанската дейност на МСП, с максимален срок на кредитите от 5 г. и максимален размер от 300 000 лв.

През годината стартира и дейността по подписаното споразумение с Фонд мениджър на финансови инструменти в България ЕАД (ФМФИБ) за финансов инструмент „Портфейлна гаранция с таван на загубите за преодоляване на последствията от пандемията COVID-19“, финансиран със средства, предоставени от ФМФИБ, структуриран и изпълняван в рамките на оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 г., финансирана от Европейския фонд за регионално развитие и националния бюджет. Финансовият инструмент има за цел да създаде условия и предпоставки за предоставяне на облекчения (при изискванията за обезпечение и/или от цената на кредита) при финансиране на микро-,малки и средни предприятия, като освен гаранционно покритие по кредитите, инструментът предвижда и предоставяне на лихвена субсидия към крайния клиент при определени условия. Предприятията могат да разчитат на подпомагане в две направления – за инвестиционни кредити и кредити за оборотни средства с възможност за гратисен период съответно до 2 г. и до 1 г. и срок съответно до 10 г. и до 5 г., без ограничение относно размера на кредитите. *За повече информация виж раздел „Европрограми“.*

През периода е разработен специализиран кредитен продукт за земеделски производители – кредит „Агроподкрепа“, под формата на револвиращ кредит или овърдрафт с финансиране до 80 лева на декар за обработваеми площи и срок за погасяване до 10 години.

За финансиране на малките и средни предприятия Първа инвестиционна банка осъществява съвместна дейност и с други институции, в т.ч. ДФ Земеделие и Българската агенция за експортно застраховане. Все по-активно Банката предлага на българските фирми и факторинг услуги като алтернатива на предоставянето на кредити за оборотни средства.

МИКРОКРЕДИТИРАНЕ

През 2020 г. портфейлът от кредити към микро предприятия нараства със 7,9% и достига 349 338 хил. лв. спрямо 323 850 хил. лв. година по-рано. Банката продължава своите целенасочени усилия за приоритетно развитие в този сегмент.

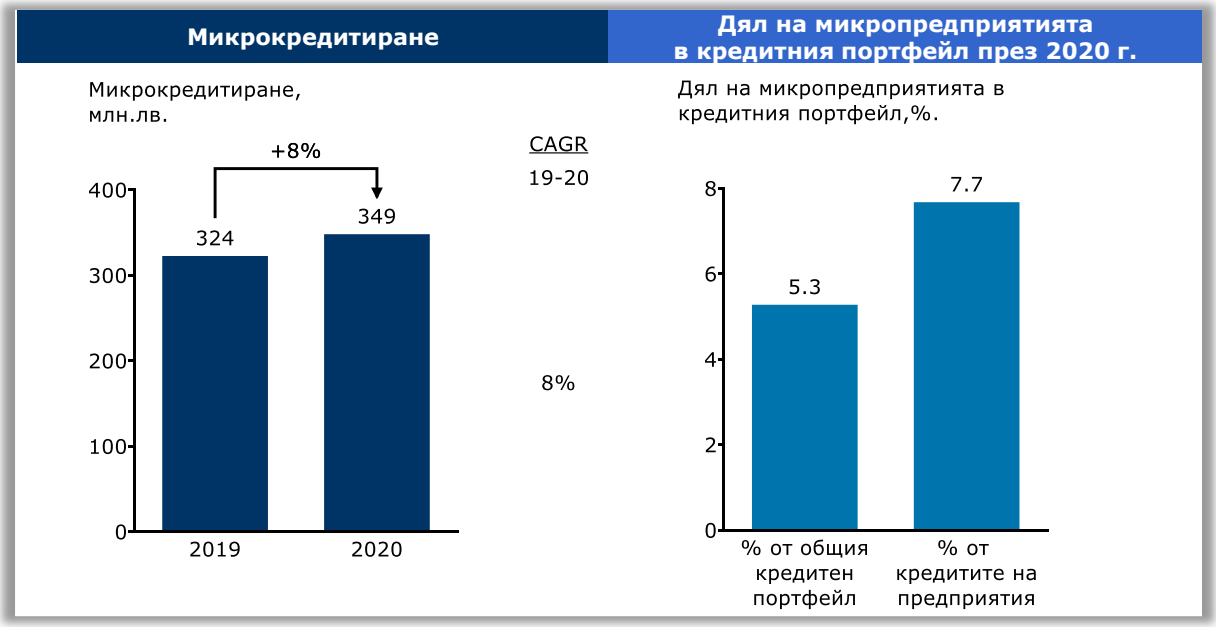

Програмата за кредитиране на микропредприятия[13] на Първа инвестиционна банка обхваща финансирането на широк спектър от търговци, производители, селски стопани, свободни професии, в това число стартиращ бизнес, както и фирми с по-малко пазарен опит. Банката предлага специализирани продукти за микропредприятия, в т.ч. инвестиционен кредит, оборотен кредит, бизнес кредитни карти и кредит овърдрафт при конкурентни условия.

През 2020 г. акцент в дейността на микро-кредитирането е предлагането на кредити за микропредприятия по програмите на Българска банка за развитие и Фонд мениджър на финансови инструменти в България в подкрепа на предприятията, пострадали от извънредната ситуация и епидемията от COVID-19.

Банката продължи да отпуска инвестиционни и оборотни кредити по програма „Микрокредитиране със споделен риск“, финансирана със средства по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси 2014-2020“ (ОПРЧР) и съфинансирана от Европейския социален фонд и Инициативата за младежка заетост, като през годината успя да договори облекчаване на условията за допустимост по он-лендинг програмата. Инструментът е в подкрепа на стартиращи предприятия и бизнеси, които развиват социална дейност и предлагат услуги, генериращи положително социално въздействие.

Първа инвестиционна банка има действаща програма Smart Lady, която постоянно развива. Програмата таргетира основно микро предприятия, управлявани или собственост на жени, както и бизнеси, които произвеждат продукти и/или услуги предназначени за жени. Банката има също целенасочена политка за подкрепа на земеделските стопани, както и специализирано финансиране и кредитни решения към отделни сектори или сфери на дейност с потенциал за развитие, в т.ч. IT фирми, лекари и стоматолози.

[13] Предприятия с годишен оборот/приходи от продажби до 3,9 млн. лв. съгласно критериите на ЕС за сегментиране на клиентите.

ЕВРОПРОГРАМИ

Първа инвестиционна банка предлага широк набор от продукти и услуги, свързани с усвояването на средства по оперативните програми на ЕС, както и други такива, включително инвестиционен кредит за цялостна реализация на проект, мостово финансиране до размера на одобрената финансова помощ, издаване на банкова гаранция за обезпечаване на авансово плащане на одобрена финансова помощ и други банкови продукти, разработени за нуждите на клиентите.

С цел комплексно подпомагане на клиентите при усвояване на средства от европейските фондове и програми, Банката осигурява съдействие при предварителното проучване за административна и финансова допустимост на проектната идея, предоставяне на експертна помощ при разработването и изпълнението на проектите, както и цялостно обслужване при изпълнение след одобрение.

През 2020 г. по отношение на външните програми, Първа инвестиционна банка насочи усилията си към участие в различните гаранционни схеми и програми, организирани в подкрепа на хората и предприятията, засегнати от пандемията от COVID-19.

През април 2020 г. е подписано споразумение с Българска банка за развитие АД за гарантиране на портфейл от кредити по Програма за гарантиране на безлихвени кредити в защита на хора, лишени от възможността да полагат труд поради пандемията от COVID-19, по която програма Fibank е сред най-активните банки, успяла да раздаде пълния размер на кредитите по програмата и на два пъти да договори увеличаване на лимита, чрез анексиране на договора.

В началото на юли 2020 г. е подписано споразумение с Българската банка за развитие АД за отпускане на кредити по Програма за портфейлни гаранции в подкрепа на ликвидността на микро-, малки и средни предприятия, пострадали от извънредната ситуация и епидемията от COVID-19, като в края на годината е подписан анекс, с който се удължава срока на програмата и се разширява нейния обхват, като в нея се включват и големи предприятия.

През октомври 2020 г. е подписано и споразумение с Фонд мениджър на финансови инструменти в България ЕАД (ФМФИБ) за финансов инструмент „Портфейлна гаранция с таван на загубите за преодоляване на последствията от пандемията COVID-19“, финансиран със средства, предоставени от ФМФИБ, структуриран и изпълняван в рамките на оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 г., финансирана от Европейския фонд за регионално развитие и националния бюджет. Финансовият инструмент има за цел да създаде условия и предпоставки за предоставяне на облекчения (в изисквания за обезпечение и/или от цената на кредита) при финансиране на микро-,малки и средни предприятия, като освен гаранционно покритие по кредитите, инструментът предвижда и предоставяне на лихвена субсидия към крайния клиент при определени условия.

През годината Fibank договоря облекчаване на условията за допустимост при кредитиране по он-лендинг програмата за финансиране на стартиращи и социални предприятия Микрокредитиране със споделен риск, финансиран със средства по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси 2014-2020“.

ПЛАТЕЖНИ УСЛУГИ

През 2020 г. Първа инвестиционна банка членува и участва в платежни системи и е агент на други доставчици на платежни услуги, както следва:

- Банкова интегрирана система за електронни разплащания (БИСЕРА);
- Система за брутен сетълмент в реално време (RINGS);
- Система за обслужване на клиентски преводи в евро (БИСЕРА7-EUR);
- Трансевропейска автоматизирана система за брутен сетълмент на експресни преводи в евро в реално време (TARGET2);
- Пан-европейска система за плащания в евро (STEP2 SEPA Credit Transfer), като директен участник през EBA Clearing;
- Банкова организация за разплащания с използване на карти (БОРИКА);
- Агент на Western Union;
- Агент на Easypay.

През годината, Първа инвестиционна банка осигури достъп като индиректен участник на дъщерното си дружество за електронни пари – Майфин ЕАД в платежните системи БИСЕРА, TARGET2 и STEP2 SEPA Credit Transfer, оперирана от EBA Clearing.

OPEN BANKING

През 2020 г. Първа инвестиционна банка продължава да развива услугите по отношение на т.нар. „Open Banking“, произтичащи от Закона за платежните услуги и платежните системи (ЗПУПС) и Наредба № 3 на БНБ, имплементиращи изискванията на Директива (ЕС) 2015/2366 за платежните услуги във вътрешния пазар (PSD 2).

Акцент в дейността на Банката във връзка с това през периода е поставен върху осигуряване на по-широка информираност на клиентите и описание на този вид услуги, включително чрез изготвянето на нови Условия аз достъп и ползване на API портала на Първа инвестиционна банка, както и актуализирани приложимите общи условия във връзка с осигуряването на достъп до сметки на клиенти в ПИБ АД от страна на трети страни доставчици, така и във връзка с услугите по предоставяне на информация за сметка и иницииране на плащане, предоставяни от ПИБ АД. През 2020 г. Банката разшири своя обхват на действие, като извърши успешно процес по интеграция с няколко от големите банки на българския пазар. Също така, услугите, предлагани чрез отвореното банкиране (open banking), са достъпни за клиенти на Банката освен с Android, но вече и на iOS устройства през мобилното приложение My Fibank.

КАРТОВИ РАЗПЛАЩАНИЯ

През 2020 г. Първа инвестиционна банка развива картовия бизнес съобразно потребностите на клиентите и съвременните технологии и процеси по дигитализация, както и в съответствие с регулаторните изисквания и стремежа за повишаване на сигурността при извършването на платежни операции с карти.

През годината акцент в дейността е поставен върху въвеждане на изискванията за задълбочено установяване на идентичността (SCA) на клиента при платежни операции с карти в интернет, извършено в съответствие с приложимите изисквания и миграционни планове, което в още по-голяма степен допринася за повишаване на сигурността при извършването на онлайн разплащания. Към съществуващия метод за потвърждение на плащане с карта в интернет чрез

приложението Fibank Token, Банката прибавя нови два метода за потвърждение, отговарящи на регулаторните изисквания и задължителни елементи:

- Потвърждаване с комбинация от динамична парола, изпратена на SMS и статична парола;
- Потвърждаване чрез биометрични данни – пръстов отпечатък/лицево разпознаване, извършено от регистрирано мобилно устройство.

По този начин, Fibank освен високо ниво на сигурност, осигурява на клиентите и избор измежду различни опции за потвърждение, в зависимост от индивидуалните предпочитания. В допълнение, Банката внедрява последната версия на протокола за осигуряване на сигурни плащания с карти в интернет – EMV 3DS2.

През годината Първа инвестиционна банка продължава да развива услугите, свързани с дигитализирането на банкови карти, разширявайки обхвата на картите, които могат да се дигитализират – Mastercard и VISA, с което опциите за дигитални плащания в полза на клиентите нарастват. На клиентите с издадена дебитна или кредитна карта VISA е осигурена и възможността за ползване на услугата Apple Pay за плащане с iPhone и/или Apple Watch.

По отношение на револвиращите кредитни карти е въведена нова възможност за разсрочване на равни месечни вноски погасяването на усвоен кредитен лимит за извършени плащания на ПОС, в т.ч. виртуален. Разсрочването на сумите от усвоения кредитен лимит се извършва по искане на клиентите за избран от тях период за разсрочване от 3, 6, 9 или 12 месеца, като чрез новата опция потребителите имат допълнителен избор по отношение на начините за погасяване на усвоения кредитен лимит.

През годината са доразвити възможностите за заявка на дебитна карта за физическите лица през електронното банкиране „Моята Fibank“ и/или през мобилното приложение, вкл. за картите за деца и тинейджъри Debit MasterCard PayPass kids/teen, както и възможност за сключване на договор по електронен път.

Банката продължава да развива функционалностите и качеството на мрежата от АТМ устройства, вкл. чрез въвеждане на безконтактна функция на още терминални устройства.

През 2020 г. терминалната мрежа от АТМ устройства, обслужвани от Банката, възлиза на 649 броя в края на годината (2019: 649 броя), а мрежата от ПОС терминали възлиза на 8694 броя (2019: 9550 броя).

МЕЖДУНАРОДНИ РАЗПЛАЩАНИЯ

Първа инвестиционна банка е сред водещите банки в България в областта на международните разплащания и търговското финансиране. Fibank е търсен, надежден и коректен партньор, изградил в продължение на години добра репутация сред международните финансови институции и натрупан ценен опит и ноу-хау от многобройните си международни бизнес партньори, инвеститори, клиенти и контрагенти.

През 2020 г. Банката отчита ръст от 6% във входящите и 18% в изходящи преводи в чуждестранна валута, за което допринасят условията на средата и конкурентните предимства, предлагани от Банката, както и високото качество на клиентско обслужване.

Първа инвестиционна банка има изградена широка мрежа от банки кореспонденти, чрез които извършва международни разплащания и операции по търговско финансиране в почти всички части на света. Банката изпълнява презгранични валутни преводи чрез SWIFT, а от септември 2019 г. участва и в платформата SWIFT gpi (Global payment initiative), с която се подобрява скоростта и проследимостта на трансграничните трансфери. Fibank изпълнява също преводи през платежните системи TARGET2, БИСЕРА7-EUR, а от април 2017 г. и кредитни преводи като директен участник през системата STEP2, оперирана от EBA Clearing. Банката осъществява дейност по инкасиране и издаване на чекове и изпълнение на различни документарни операции.

През годината Първа инвестиционна банка взе решение и започна работа по включване в новата организация на плащанията – сетълмент в реално време Continuous Gross Settlement (CGS) в системата STEP2-T, оперирана от EBA Clearing. Също така е стартиран проект за работа по новата консолидирана платформа TARGET 2.

За периода Банката има рамково споразумение с тайванската агенция за експортно застраховане Ексимбанк Тайван за финансиране на доставки на стоки към клиенти на Първа инвестиционна банка в България или в страни, където Банката има чуждестранни клонове или дъщерни банки. По споразумението Fibank може да осигури финансиране при размер на всеки индивидуален кредит – до 100% от стойността на търговския договор, но не повече от 2 млн. щ.д., със срок за усвояване до 6 месеца след първа извършена експедиция и срок за погасяване от 6 месеца до 5 години независимо от вида на стоките (потребителски и непотребителски).

В подкрепа на клиентите си с международна дейност Първа инвестиционна банка продължава да съдейства при издаването на международно признати гаранции и акредитиви, в т.ч. чрез широка мрежа от партньорски банки и институции. За периода предоставените от Банката акредитиви и банкови гаранции в чуждестранна валута с цел гарантиране изпълнението на ангажименти на свои клиенти пред трети страни възлизат на 73 005 хил. лв. (2019: 70 604 хил. лв.), като формират 9,6% от задбалансовите ангажименти на Банката (2019: 8,2%).

ЗЛАТО И НУМИЗМАТИКА

През 2020 г. Първа инвестиционна банка запазва водещите си позиции в България по отношение на сделките, свързани с продукти от инвестиционно злато и други благородни метали. Fibank продължава да развива платформата си за онлайн продажба Gold & Silver, чрез постоянно актуализиране на отделните рубрики и добавяне на нови продукти.

За отчетния период приходите от сделки със злато и изделия от благородни метали се увеличават и достигат 1977 хил. лв. спрямо 769 хил. лв. година по-рано, като отразяват по-високото търсене и осъществени сделки за периода в условията на несигурна външна среда и предизвикателствата от пандемията COVID-19, както и динамиките в цената на благородните метали, и по-специално увеличението в цената на златото на международните пазари.

Първа инвестиционна банка предлага на своите клиенти продукти от инвестиционно злато и други благородни метали от 2001 г. като през годините е изградила успешно сътрудничество с редица водещи финансови институции от цял свят – световноизвестната швейцарска рафинерия ПАМП (Products Artistiques de Métaux Précieux), банките UBS и Credit Suisse, Новозеландският монетен двор, Националната банка на Мексико, Австрийският монетен двор, британският Royal Mint и други.

По традиция, съвместно с Новозеландския монетен двор през годината е разработен дизайна на нова сребърна монета, посветена на Годината на вола, както и нови сребърни и златни кюлчета, ексклузивно предлагана в офисите на Fibank.

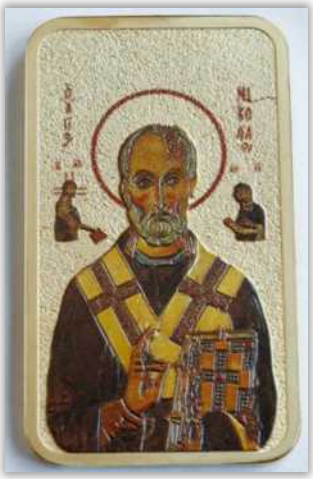

Съвместно с швейцарската рафинерия ПАМП са създадени нова златна монета „Свети Георги Победоносец“ и сребърна монета-икона с масивно позлатяване и селективно оцветяване „Св. Николай Чудотворец“. Успешно през годината се разпостраняват и новите серии златни и сребърни кюлчета „Сърце в сърце“ и „Сърце-вълни“.

Fibank по договор с Българската народна банка успешно разпространява български възпоменателни монети и комплекти с монети, емитирани от националната банка.

При осъществяването на сделки с изделия от благородни метали Първа инвестиционна банка неизменно спазва всички критерии за качество на Лондонската метална борса и международните стандарти за етична търговия.

ЧАСТНО БАНКИРАНЕ

Първа инвестиционна банка предлага частно банкиране за физически лица от 2003 г., а за фирмени клиенти от 2005 г. Частното банкиране дава възможност за индивидуално обслужване от личен банкер, който отговаря за цялостното обслужване на даден клиент.

През 2020 г. Банката развива дейността на частното банкиране, с цел увеличаване на броя на клиентите, обслужвани в този сегмент, както и нарастване на размера на привлечените средства и приходите от дейността.

Акцент в дейността за 2020 г. е предлагането на услугата „Персонално банкиране", която е насочена към отделен сегмент клиенти, отговарящи на определени минимални финансови критерии и се реализира чрез клоновата мрежа на Първа инвестиционна банка. Чрез нея, клиентите на Банката имат възможност да се възползват от редица продукти при персонализирано обслужване. Услугата включва ползването на пакетни предложения („Премиум" и „Премиум плюс"), които съдържат специализирани условия по традиционни банкови продукти и услуги. Тя се предлага в определени локации, в които клиентите могат да разчитат на постоянен контакт и индивидуално обслужване от страна на персонален банкер, който предоставя бързо и компетентно съдействие при извършване на всички банкови операции. За годината Fibank отчита 23% ръст в броя на обслужваните клиенти на годишна база.

В условията на ниски лихвени нива и с цел преодоставяне на по-голям избор на клиентите при диверсифициране на инвестициите им, през годината продължава успешното сътрудничество с E.I. Sturdza Strategic Management Limited и с Erste Asset Management, част от Erste Bank, Austria по отношение на дистрибуция на техни договорни фондове в България, като алтернатива на стандартните форми на спестяване. През 2020 г. общият реализиран обем продажби на предлаганите от ПИБ АД договорни фондове нараства с близо 21%.

Клиентите на частното банкиране имат възможност да се възползват и от предимствата на услугата доверително управление на финансови активи – персонализирана финансова стратегия, управлявана от професионални портфолио мениджъри с опит на международните финансови пазари и доказан подход, който да може да се адаптира към финансовото състояние на клиента и неговите лични предпочитания.

КАПИТАЛОВИ ПАЗАРИ

През 2020 г. нетните приходи от търговски операции възлизат на 11 991 хил. лв. (2019: 14 929 хил. лв.), в резултат основно на по-ниските приходи от търговски операции, свързани с валутните курсове. Другите нетни оперативни приходи, възникващи от дългови и капиталови инструменти, са 3771 хил. лв. спрямо 9839 хил. лв. година по-рано.

Портфейлът от ценни книжа към края на годината възлиза на 1 132 106 хил. лв. спрямо 843 378 хил. лв. година по-рано, от които отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход – 668 385 хил. лв. (2019: 565 818 хил. лв.), отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата – 263 891 хил. лв. (2019: 265 555 хил. лв.) и отчитани по амортизирана стойност – 199 830 хил. лв. (2019: 12 005 хил. лв.).

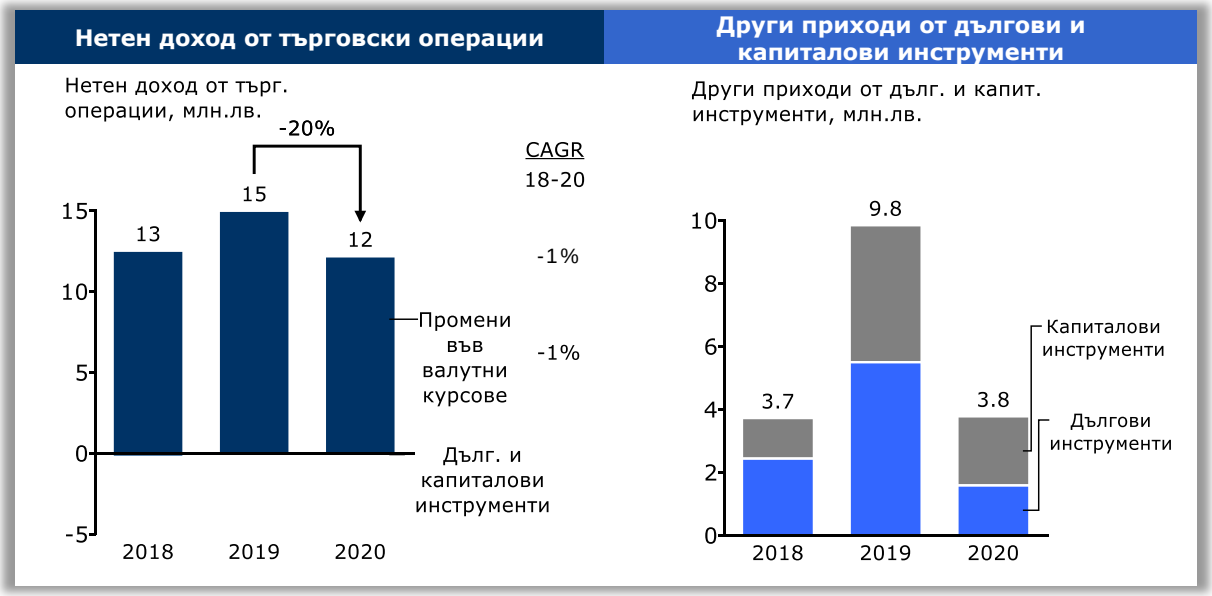

Първа инвестиционна банка прилага изискванията относно бизнес моделите и критериите за класифициране на финансовите активи в портфейлите на Банката в съответствие с МСФО 9, които в зависимост от целта при управлението на финансовите активи, включват: 1) бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци (hold to collect); 2) бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи (hold to collect and sell); 3) друг бизнес модел, когато целта е различна от предходните два бизнес модела (other business model), в който се включват и активите, държани с цел търгуване.

Дейността на Банката е организирана съобразно нормативните изисквания, произтичащи от европейската правна рамка в областта на финансовите пазари – Регламент 600/2014 на ЕП и на Съвета относно пазарите на финансови инструменти, както и в съответствие с изискванията на Закона за пазарите на финансови инструменти, на регулациите в областта на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти и другите приложими регулации.

В изпълнение на задълженията от Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на трансакции (EMIR), Банката има присъден LEI код (Legal Entity Identifier): 549300UY81ESCZJ0GR95, издаден от Global Markets Entity Identifier (GMEI) Utility.

През 2020 г. продължават дейностите по проекта за въвеждане на нови технологични решения с цел предоставяне на дистанционен достъп на клиентите на Банката в реално време до платформи за търговия на регулирани пазари. Функционалностите на новата система включват

възможност за електронно подаване на поръчки за покупка или продажба на финансови инструменти, както и за генериране на различни типове справки и директна комуникация между клиента и неговия брокер.

Във връзка с автоматизиране на процесите, свързани със сключване на сделки и извършване на операции с финансови инструменти на чуждестранните пазари, през годината са реализирани дейности по интеграция между основната банкова информационна система на Банката и използваната система за автоматизация на специфичната дейност като инвестиционен посредник, осигуряваща свързаност с електронни търговски платформи, комуникация с места за търговия и депозитари на ценни книжа и други външни институции.

В качеството си на инвестиционен посредник и първичен дилър на държавни ценни книжа Първа инвестиционна банка осъществява сделки с финансови инструменти в страната и чужбина, в т.ч. сделки с ДЦК, акции, корпоративни и общински облигации, компенсаторни инструменти, както и инструменти на паричния пазар. Банката предлага също доверително управление на портфейли, инвестиционни консултации, както и депозитарни и попечителски услуги на граждани и фирми, включително: водене на регистри на инвестиционни посредници, на сметки за ценни книжа, изплащане на доходи и обслужване на плащания по сделки с финансови инструменти. Като част от функцията Съответствие, в Банката функционира специализирано звено „Съответствие – инвестиционни услуги и дейности“, което осъществява контрол и следи за спазването на изискванията, свързани с дейността на Първа инвестиционна банка като инвестиционен посредник.

В офисите на Първа инвестиционна банка, регистрирани в КФН, могат да се приемат нареждания за записване/обратно изкупуване на дялове от четири договорни фонда, управлявани от УД „ПФБК Асет Мениджмънт” АД: ДФ „ПИБ Гарант”, ДФ „ПИБ Класик”, ДФ „ПИБ Авангард” и ДФ „ПФБК Восток”, както и дистрибуция на четири договорни фонда, управлявани от Erste Asset Management (ERSTE-SPARINVEST Kapitalanlagegesellschaft m.b.H): ERSTE Bond Euro Corporate, YOU INVEST Portfolio 30, ERSTE Stock Europe и ERSTE Stock Global.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ ПРЕЗ 2020 г.

N	Цели	Изпълнено
СТАБИЛНОСТ И ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ		
1	Да поддържа устойчиви бизнес модел и възвръщаемост за акционерите	◆ Първа инвестиционна банка отчита устойчив ръст на активите, които достигат 10 832 829 хил.лв. в края на 2020 г. (2019: 10 200 031 хил. лв.), съобразно предизвикателствата на средата и пандемията COVID-19. Възвращаемостта на капитала (ROE) след данъци възлиза на 3,69% на индивидуална основа. ◆ През годината е структурирана нова рамка за рисков апетит, залагаща поддържането на умерено-ниско ниво на риска и прилагане на консервативен подход за управление на присъщите рискове. Банката продължава да развива дейността си приоритетно в сегментите на банкиране на дребно и МСП. ◆ Депозитната база нараства до 9 100 155 хил. лв. в края на периода (2019: 8 684 001 хил. лв.), което отразява доверието на клиентите и високото качество на клиентско обслужване. Общият кредитен портфейл нараства и достига 6 038 889 хил. лв. (2019: 5 776 915 хил. лв.). *За повече информация виж раздел „Финансов преглед“*
2	Да реализира капиталови лостове, с цел поддържане на стабилни капиталови показатели и консервативен подход при управление на рисковете	◆ Първа инвестиционна банка увеличи успешно капитала си с 195 424 хил. лв. Нови акционери са Българска банка за развитие АД с 18,35% акционерен дял и Valea Foundation – със 7,87%. ◆ След получено разрешение от БНБ, Първа инвестиционна банка включи в допълнителния си капитал от първи ред (AT1) сумата от 30 млн. евро, привлечена чрез издаден от Банката капиталово-хибриден инструмент (емисия облигации). ◆ Нетната годишна печалба на Банката за 2019 г. е включена в базовия собствен капитал от първи ред (CET1), след получено разрешение от страна на БНБ през март 2020 г. ◆ В края на 2020 г. капиталовите показатели на Банката се увеличават до: базов собствен капитал от първи ред – 18,18%, капитал от първи ред – 21,78% и обща капиталова адекватност – 21,78%. *За повече информация виж раздел „Капитал“*
3	Да оптимизира балансовите позиции, вкл. чрез подобряване на качеството на активите и намаляване на нелихвоносните активи	◆ Банката продължава да следва целите си за редуциране на необслужваните експозиции и придобити активи, отчитайки трудностите на средата и инвеститорския интерес в резултат от пандемията от COVID-19. ◆ Към края на годината придобитите активи бележат намаление до 706 042 хил. лв., вкл. като процент от общите активи – до 6,5%. Необслужваните експозиции също се понижават спрямо общия кредитен портфейл. ◆ През годината Банката се присъедини към утвърдения Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банките във връзка с COVID-19 (частен мораториум).

		◆ През годината е приета нова Стратегия за намаление на необслужваните експозиции и придобити активи за периода 2021-2023 г. и оперативен план за нейното изпълнение. *За повече информация виж раздел „Управление на риска“*
БИЗНЕС МИКС И ПРОДУКТИ		
4	Да продължи да развива дейността си с приоритетен фокус върху сегментите на банкирането на дребно и услугите за малкия и среден бизнес	◆ Портфейлите на домакинства, микро- и малки предприятия регистрират увеличение – до 2037 млн. лв., 349 млн. лв., и 505 млн. лв., а средните – достигат 1039 млн. лв. към края на 2020 г., като заемат 31,1%, 5,3%, 7,7% и 15,9% в общия портфейл. ◆ През годината Първа инвестиционна банка предоставя кредити по Програмата на ББР за гарантиране на безлихвени кредити в защита на хора, лишени от възможността да полагат труд поради пандемията от COVID-19. ◆ Банката успява да договори облекчаване на условията за допустимост по програмата „Микрокредитиране със споделен риск“, в подкрепа на стартиращи предприятия и бизнеси, развиващи социална дейност. ◆ Стартира отпускането на кредити по програмите на ББР и Фонд мениджър на финансови инструменти в България за портфейлни гаранции в подкрепа на на микро-, малки и средни предприятия, пострадали от извънредната ситуация и епидемията от COVID-19. *За повече информация виж раздел „Преглед на бизнеса“*
5	Да въведе нови продукти с акцент върху трансакционния бизнес и кръстосаните продажби	◆ Fibank предлага бонус при одобрение на нов потребителски или ипотечен кредит – под формата на овърдрафт по дебитна карта в размер до 3 работни заплати и без лихва за първата година. ◆ Разработен е специализиран кредитен продукт за земеделски производители – кредит „Агроподкрепа“, под формата на револвиращ кредит или овърдрафт с финансиране до 80 лева на декар за обработваеми площи и срок за погасяване до 10 години. ◆ Развитие на дигиталните услуги във всички области на банковата дейност, както при кредитните услуги и спестовните продукти, така и платежните услуги. *За повече информация виж раздел „Преглед на бизнеса“*
6	Да развива персонализирани услуги и поддържа високо качество на клиентско обслужване	◆ Стартира предлагането на нова услуга – „Видео консултация“ за физически лица относно кредитни продукти, достъпна през корпоративния сайт, дигиталното и мобилно банкиране. ◆ Услугата персонално банкиране, насочена към определен сегмент клиенти и минимални финансови критерии, допринася за 23% ръст в обслужваните клиенти на частното банкиране. ◆ Признание за поддържаното високо качество на клиентско обслужване са получените награди за най-добра кредитна институция на конкурса „Компания на годината 2020”, организиран от списание Business Lady, както и „Любима марка 2020“ на българския потребител сред финансовите институции на потребителската класация „My Love Marks”. *За повече информация виж раздел „Награди 2020 г.“*

ДИГИТАЛИЗАЦИЯ И ТЕХНОЛОГИИ		
7	Да въвежда високотехнологични решения съобразно развитието на новите технологии и дигиталните услуги	◆ През годината Първа инвестиционна банка разширява обхвата на картите, които могат да се дигитализират – Mastercard и VISA. ◆ На клиентите с издадена дебитна или кредитна карта VISA е осигурена възможността за ползване на услугата Apple Pay за плащане с iPhone и/или Apple Watch. ◆ През 2020 г. услугите по предоставяне на информация за сметка и иницииране на плащане са достъпни вече и на iOS устройства през мобилното банкиране My Fibank. ◆ Стартира издаването на иновативен картов продукт с възможност за плащане на равни вноски, както и участие в програма за лоялност. *За повече информация виж раздел „Картови разплащания“*
8	Да усъвършенства каналите за дистрибуция с приоритетно развитие на дистанционното банкиране, вкл. чрез прилагане на иновативен подход и сътрудничество с fintech компании	◆ Учредено е ново дъщерно дружество – „Майфин“ ЕАД, което стартира дейността си, предлагайки дигитална платформа за бързи парични преводи и онлайн разплащания, издаване на дигитални карти, както и иновативни услуги, в т.ч. нареждане на преводи (peer-to-peer), плащане с линк и др. ◆ От 2020 г. мобилното приложение MyFibank е достъпно от още един от големите онлайн магазини – Huawei AppGallery. ◆ Предоставена е възможност на клиентите – юридически лица да извършват активни операции през мобилното приложение MyFibank. Разширено е действието на т.нар. „push” известия. ◆ Заделени са усилия за допълнително развитие на каналите за дистрибуция, вкл. чрез използването на посредници. *За повече информация виж раздел „Канали за дистрибуция“*
9	Да имплементира нови решения за оптимизиране на ефективността на операциите в съответствие с променящата се среда и бъдещо развитие	◆ Доразвити са способите за задълбочено установяване на идентичността (SCA) на клиента при плащания с карти в интернет, вкл. нови методи за потвърждение: чрез комбинация от динамична парола, изпратена на SMS и статична парола, както и чрез биометрични данни. ◆ Въведена е нова възможност за разсрочване на равни месечни вноски погасяването на усвоен кредитен лимит за извършени плащания с кредитни карти на ПОС терминал, в т.ч. виртуален. ◆ Реализирано е внедряването на софтуерно решение за организиране и съхранение на електронни кредитни досиета. ◆ Продължават работите по проектите – Branch digitalization и за усъвършенстване на workflow системите на Банката. *За повече информация виж раздел „Информационни технологии“*
ВИСОКИ СТАНДАРТИ И ОТГОВОРНОСТ		
10	Да развива стандартите за корпоративно и вътрешно управление съобразно приложимите европейски насоки и международни практики	◆ През 2020 г. Банката усъвършенства политиките си в областта на корпоративното управление, в т.ч. относно управлението на конфликти на интереси, оценката на пригодността, възлагането на дейности на външни изпълнители, вътрешната организация и отчетност на независимите функции по съответствие и вътрешен одит, както и политиките за вътрешно управление на ниво група.

		Промените са съобразени с националните изисквания, както и с насоките на ЕБО в тези области. ◈ Актуализирани са вътрешните политики по информационна сигурност, с цел прилагане на усъвършенстван подход, вкл. по отношение на изискванията за отдалечен достъп до информационни ресурси, управление на пароли, както и наблюдение, оценка и тестване на сигурността на информационните системи, мрежи и бази от данни. *За повече информация виж раздел „Корпоративно управление“*
11	Да развива управлението на човешкия капитал чрез реализиране на проекти, насочени към надграждане на уменията и професионалната реализация на служителите, повишаване ефективността на процесите и утвърждаване на Банката като предпочитан работодател	◈ Реализиране на Програмата за развитие на вътрешни обучители, в рамките на която, през различни дейности за повишаване на познанията и развитие на уменията за обучаване преминават 45 вътрешни тренери, водещи групови обучения и 90 ментори, обучаващи свои колеги на работното място. ◈ През годината над 1200 служители преминават електронни обучения за развитие на познанията и уменията в различни области като кредитиране, валутни разплащания, промени във вътрешната нормативна уредба и др. ◈ През 2020 г. са инициирани и стартирани две нови корпоративни мотивационни програми (FiSales Pro и Most Valuable Team), даващи възможност на служителите и екипите да се отличат с амбиция, проактивност и способност да постигат максимално високи резултати и полезност в работата. ◈ Продължава финансиране обучението на служители с висок потенциал за развитие в магистърските програми на SDA Bocconi School of Management и Американски университет в България, както на Висшето училище по застраховане и финанси. *За повече информация виж раздел „Човешки капитал“*
12	Да продължи социално отговорната си политика, подкрепяща обществено значими проекти и инициативи	◈ Първа инвестиционна банка организира благотворително събитие в подкрепа на Българската федерация за деца, лишени от родителски грижа (БФДЛРГ), на която са събрани средства от над 65 000 лв. за социалната кауза. ◈ Fibank и Mastercard за втора поредна година подкрепят глобалната програма World Food Program (WFP), чрез която при всеки обяд, закупен с карта Mastercard през електронната система за училищно хранене „Здравословно училище“ част от сумата по трансакцията се дарява за хуманитарна помощ на семейства с деца в предучилищна и училищна възраст. ◈ Банката се включва в дарителската кампания в борбата с разпространението на коронавируса в страната, като дарява 1000 теста за безплатно изследване на COVID-19. ◈ Първа инвестиционна банка подкрепя инициативите за по-малко вредни емисии и опазване на околната среда и чрез дъщерното си дружество MyFin, и картите, които то издава от иновативен материал от 100% биоразградима пластмаса. *За повече информация виж раздел „Социална отговорност“*

ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

- През януари 2021 г. Първа инвестиционна банка взе решение за закриване на дъщерното си дружество Търнараунд Мениджмънт ЕООД.

За повече информация виж Индивидуалните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕ ПРЕЗ 2021 г.

- Да бъде сред водещите банки в страната, с приоритетен фокус за развитие върху сегментите на банкирането на дребно и услугите за малкия и среден бизнес.
- Да продължи развитието си като клиентски ориентирана банка, с високо качество на обслужване, предпочитана от населението и бизнес клиентите.
- Да инвестира в създаването на нови, креативни продукти и в развитието на дигиталните услуги, осигурявайки на клиентите си конкурентни предимства.
- Да развива устойчив бизнес модел.
- Постигане на добри финансови резултати, в т.ч. по отношение на възвращаемостта на капитала и съотношението разходи/приходи.

ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ

ЧЛЕНОВЕ НА НАДЗОРНИЯ СЪВЕТ

Евгени Луканов – Председател на Надзорния съвет

Г-н Луканов се присъединява към „Първа инвестиционна банка“ АД през 1998 г. като заместник директор, директор и генерален мениджър на клон „Тирана“, Албания. От 2001 г. до 2003 г. е директор на клон „Витоша“ на Банката (София).

Г-н Луканов е заемал редица отговорни позиции в „Първа инвестиционна банка“ АД. От 2003 г. до 2007 г. е директор на дирекция „Управление на риска“ и член на Управителния съвет. От 2004 г. до 2012 г. – изпълнителен директор и член на Управителния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД. През годините работа в „Първа инвестиционна банка“ АД г-н Луканов е бил председател на Кредитния съвет и на Съвета по ликвидност на Банката. Отговарял е за дирекциите: „Управление на риска“, „Проблемни активи и провизиране“, „Кредитна администрация“, „Специализиран мониторинг и контрол“, „Банкиране на дребно“, „Методология“ и „Ликвидност“.

Г-н Луканов е бил член на Управителния съвет на First Investment Bank - Albania Sh.a.

В началото на февруари 2012 г. г-н Луканов е избран за председател на Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД. За периода 2012-2019 г. е бил председател на Комитета за риска към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД, а от май 2019 г. е избран за председател на Комитета по възнагражденията към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД

Г-н Луканов е магистър по икономика от Университета за национално и световно стопанство в гр. София. Преди да се присъедини към „Първа инвестиционна банка“ АД, г-н Евгени Луканов работи като валутен брокер в „Първа финансова брокерска къща“ ООД.

Освен позицията си в Надзорния съвет г-н Луканов е председател на Съвета на директорите на „Фи Хелт Застраховане“ АД. Г-н Луканов е собственик на ЕТ „Имекса-Евгени Луканов“ и притежава повече от 10% от капитала на „Авеа“ ООД.

Мая Георгиева – Заместник-председател на Надзорния съвет

Преди присъединяването си към „Първа инвестиционна банка“ АД г-жа Мая Георгиева е работила в Българската народна банка в продължение на 19 години, където придобива значителен опит в международни банкови взаимоотношения и разплащания, банкова статистика и фирмено кредитиране. Последната ѝ длъжност в БНБ е ръководител на отдел „Платежен баланс“.

Г-жа Мая Георгиева започва работа в „Първа инвестиционна банка“ АД през 1995 г. като директор на международния отдел. От 1998 г. до 2012 г. е изпълнителен директор на „Първа инвестиционна банка“ АД и член на Управителния съвет. През годините работа в „Първа инвестиционна банка“ АД тя е отговаряла за дирекциите: „Международни разплащания“, „Акредитиви и гаранции“, „Кредитиране на МСП“, „Управление на човешкия капитал“, „Административна“, „Продажби“, „Банкиране на дребно“, „Маркетинг, реклама и връзки с обществеността“, „Клонова мрежа“, „Частно банкиране“ и Главна каса.

Заедно с отговорностите си в Банката г-жа Георгиева е заемала и други отговорни позиции. От 2003 до 2011 г. г-жа Георгиева е била председател на Надзорния съвет на CaSys International, Северна Македония – картов авторизационен център, който обслужва плащания с карти в България, Северна Македония и Албания.

От 2009 до 2011 г. г-жа Георгиева е била председател на Съвета на директорите на „Дайнърс клуб България“ АД - франчайз на Diners Club International, притежавано от „Първа инвестиционна банка“ АД. В това си качество тя е инициирала създаването на редица продукти, в т.ч. първата кредитна карта, насочена специално за жени. От 2006 до 2011 г. г-жа Георгиева е била също член на Управителния съвет на First Investment Bank - Albania Sh.a., дъщерно дружество на „Първа инвестиционна банка“ АД.

В началото на февруари 2012 г. г-жа Георгиева е избрана за заместник-председател на Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД и за председател на Главния комитет към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД.

Г-жа Георгиева е магистър по макроикономика от Университета за национално и световно стопанство в София и има следдипломни специализации по международни разплащания и платежен баланс в Международния валутен фонд и Банково дело от Специализиран следдипломен курс на БНБ съвместно с Българския научно-технически съюз.

Неколкократно е награждавана с престижната награда „Банкер на годината“ от българския финансов седмичник „Банкеръ“ – през 2001 и 2011 година, както и през 2018 г. за цялостен принос в развитието на банковата система.

К.Ю.Н. (PHD) Георги Мутафчиев – Член на Надзорния съвет

Г-н Мутафчиев започва кариерата си през 1985 г. като експерт, а по-късно като старши експерт по развитие на системата за управление и координация на предприятията в Асоциация „Електронна индустрия“. През 1987 г. постъпва като главен експерт в отдел „Координация и развитие“ към Изпълнителния директор на Техноекспорт.

През 1991 г. г-н Георги Мутафчиев започва работа в Българската народна банка като Главен управляващ Валутния резерв в Управление „Валутни операции“. През шестгодишния си опит в националната банка е бил отговорен за инвестирането на валутния резерв и е контролирал управлението му.

От 1998 г. до 2011 г. е изпълнителен директор на „Флавиа“ АД и „Флавин“ АД. До 2015 г. е член на СД на „Флавиа“ АД.

Наред със своите задължения във „Флавиа“ АД от 2000-та година г-н Мутафчиев е избран за член на Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД. За периода 2014-2019 г. той е бил председател на Комитета за подбор към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД. От май 2019 г. г-н Мутафчиев е избран за член на Главния комитет към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД.

През 1982 г. г-н Мутафчиев завършва право в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. От 1982 г. до 1984 г. учи в Сорбоната в Париж, където защитава докторат по бизнес право и получава титлата Кандидат на юридическите науки. Същата година г-н Мутафчиев придобива степен магистър по бизнес администрация от Schiller University, Париж.

Г-н Мутафчиев не е собственик и не притежава контролиращи участия в дружества.

Радка Минева – Член на Надзорния съвет

Преди присъединяването си към „Първа инвестиционна банка“ АД г-жа Радка Минева е работила в Българската народна банка като дилър на капиталовите пазари, където придобива значителен банков опит. По време на работата си в Централната банка г-жа Минева специализира като дилър по капиталовите пазари на Лондонската фондова борса и Франкфуртската фондова борса.

Г-жа Минева започва кариерата си във външнотърговското предприятие „Главно инженерно управление“, където работи в продължение на девет години, била е експерт три години в търговското дружество RVM Trading Company.

От 2000-та година г-жа Минева е член на Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД. От май 2019 г. тя е избрана за член на Главния комитет към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД.

Г-жа Минева завършва Университета за национално и световно стопанство в София, специалност „Търговия и туризъм“.

Освен позицията си в Надзорния съвет г-жа Минева е управител на „Балкан Холидейз Сървисис“ ООД – дружество с дейност в сферата на туристическите и транспортните услуги, хотелиерството, туроператорската и турагентската дейност. Г-жа Минева е управител и на „Балкан Холидейз Партнерс“ ООД – дружество, което предоставя услуги, свързани с международния и вътрешен туризъм, извършва външноикономически сделки и финансов мениджмънт. Г-жа Минева притежава повече от 25% от капитала на „Балкан Холидейз Партнерс“ ООД. Тя е също и член на Управителния съвет на Сдружение с нестопанска цел „Национален борд по туризъм“ и на Сдружение с нестопанска цел „Съюз на инвеститорите в туризма“.

Йордан Скорчев – Член на Надзорния съвет

Преди да се присъедини към „Първа инвестиционна банка“ АД г-н Йордан Скорчев е работил две години в отдела за Централна и Латинска Америка на външнотърговската организация „Интеркомерс“ и пет години в „Първа частна банка“, София като валутен дилър и ръководител на отдел „Дилинг“.

Г-н Скорчев започва работа в „Първа инвестиционна банка“ АД през 1996 г. като Главен дилър Валутни пазари. От 2001 г. до 2012 г. г-н Скорчев е член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Банката. През годините работа в „Първа инвестиционна банка“ АД г-н Скорчев е отговарял за дирекциите: „Картови разплащания“, „Операции“, „Злато и нумизматика“, „Интернет банкиране“, „Дилинг“, „Сигурност“ и „Офисна мрежа гр. София“.

Заедно с отговорностите си в Банката г-н Скорчев е заемал и други отговорни позиции. Г-н Скорчев е бил председател на Надзорния съвет на „УНИБанка“ АД, Северна Македония, член на Надзорния съвет на CaSys International, Северна Македония, член на Съвета на директорите на „Дайнърс клуб България“ АД, член на Съвета на директорите на „Банксервиз АД“, член на Съвета на директорите на „Медицински център Фи Хелт“ АД и управител на „Фи Хелт“ ООД.

В началото на февруари 2012 г. г-н Скорчев е избран за член на Надзорния съвет на Банката. За периода 2012-2019 г. е бил председател на Комитета по възнагражденията към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД. От май 2019 г. г-н Скорчев е избран за председател на Комитета за подбор към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД.

Г-н Скорчев е магистър по Международни икономически отношения от Висшия икономически институт (сега Университет за национално и световно стопанство) в София. Специализира банкиране в Люксембург, суапови сделки в Euromoney и фючърси и опции към Чикагската фондова борса.

Г-н Скорчев притежава над 10% от капитала на ИП „Делтасток“ АД.

Юрки Коскело – Член на Надзорния съвет

Г-н Юрки Коскело е избран за член на Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД през юни 2015 г. В качеството му на независим член г-н Коскело подпомага Надзорния съвет при изграждане на бизнес целите и стратегията на Банката, корпоративната култура и ценностите,

както и при съблюдаване на добрите практики за корпоративно управление и ефективното управление на риска. Към 31 декември 2019 г. той е председател на Комитета за риска към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД. Г-н Коскело има дългогодишен стаж в банковото дело и глобалните финансови пазари, както и богат професионален опит в различни географски региони.

Г-н Коскело работи в продължение на 24 години в Международната финансова корпорация (IFC - член на Групата на Световната банка), от 1987 г. до края на 2011 г. През първите 13 години той работи като инвестиционен консултант покриващ регионите на Централна и Източна Европа и Африка. От 2000 г. е директор „Проблемни кредити“, а през 2004 г. той става директор „Глобални финансови пазари“. През 2007 г. е назначен за вицепрезидент (пряко подчинен на Главния изпълнителен директор) и за член на Управителния съвет на IFC. Г-н Коскело ръководи създаването и реализацията на инвестиционната стратегия, политики и практики на IFC по отношение на различни индустрии и региони, в т.ч. за Централна и Източна Европа, Латинска Америка и Африка. Неговите основни заслуги включват присъединяването на IFC към глобални търговско-финансови програми, децентрализацията на организацията със значителни човешки ресурси в развиващите се пазари, водещата роля на IFC в частния сектор на Виенската инициатива за подпомагане на Централно-европейските банки след кризата в Lehman Brothers и създаването на първия фонд към дъщерното на IFC дружество Asset Management в размер на 3 млрд. щ.д. за капитализация на слаби банки в бедни страни.

Преди присъединяването си към IFC в период от близо 10 години той заема старши мениджърски позиции в частния сектор в Близкия Изток и САЩ.

Г-н Коскело заема редица ръководни и консултантски позиции в европейски и африкански финансови институции и организации, в т.ч.:

- Инвестиционен фонд за земеделие и търговия в Африка (AATIF, спонсориран от KfW и ЕС), Люксембург – член на Съвета на директорите и председател на Инвестиционния комитет;
- EXPO Bank, Чехия – член на Надзорния съвет;
- Invest Solar Africa, Ботсвана – председател на борда на директорите.

За периода 2012 г. – до 2019 г. г-н Коскело е заемал също редица позиции в надзорни органи и като консултант, в т.ч. в Africa Development Corporation, Германия; African Banking Corporation, Ботсвана; RSwitch, Руанда; EXPO Bank, Латвия; AtlasMara Co-Nvest LLC, Великобритания и Al Jaber Group, ОАЕ.

Г-н Коскело е магистър по промишлено и гражданско строителство от Технически университет - Хелзинки, Финландия и магистър по бизнес администрация (MBA) по международни финанси от факултета по мениджмънт „Слоун“ към Масачузетския технологичен институт - Бостън, САЩ.

ЧЛЕНОВЕ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ

Никола Бакалов – Главен изпълнителен директор (CEO) и Председател на Управителния съвет

Г-н Никола Бакалов е с дългогодишен опит в банковия и застрахователния сектор в България, има доказани професионални и управленски качества. От декември 2000 г. до септември 2011 г. работи в Първа инвестиционна банка АД като се развива от специалист картови услуги до директор на дирекция „Картови разплащания“, на която позиция е близо 6 години. През този период е избран и за член на изпълнителните комитети на Mastercard България и VISA България.

В периода декември 2011 г. – август 2012 г. г-н Бакалов е член на Управителния съвет на Алианц Банк България АД, където е бил изпълнителен директор, а впоследствие – и Главен изпълнителен директор.

От 2013 г. до август 2020 г. г-н Бакалов е изпълнителен директор на „Фи Хелт Застраховане“ АД, където придобива значителен опит в областта на застрахователната дейност.

В началото на 2020 г. е избран за Главен директор Банкиране на дребно (CRBO), Член на Управителния съвет и изпълнителен директор на „Първа инвестиционна банка“ АД с отговорности в Банката – ресорите, свързани с банкиране на дребно.

От април 2020 г. г-н Бакалов е избран за Главен изпълнителен директор (CEO) и за председател на Управителния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД.

Отговорности в Банката – направление Съответствие, дирекция „Правна“, дирекция „Корпоративни комуникации“, дирекция „Маркетинг и реклама“, дирекция „Управление на човешкия капитал“, дирекция „Административна“, дирекция „Управление на активи“, дирекция „Информационни технологии“ и дирекция „Протокол и секретариат“.

Г-н Бакалов е магистър „Международни икономически отношения“ от Университета за национално и световно стопанство в София и има допълнителни специализации в областта на картовите разплащания, финансовите ритейл услуги и корпоративното управление.

Освен позицията си в Банката г-н Бакалов е зам.председател на Съвета на директорите на „Фи Хелт Застраховане“ АД и член на Съвета на директорите на „Болкан файненшъл сървисис“ ЕАД.

Светозар Попов – Главен директор Риск (CRO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор

Г-н Светозар Попов се присъединява към „Първа инвестиционна банка“ АД през 2004 г. като част от екипа на дирекция „Управление на риска“ и скоро след това е повишен в началник отдел „Кредитен риск“. От 2006 г. до 2008 г. е заместник директор на дирекция „Управление на риска“, като през този период е бил и председател на Кредитния съвет на Банката. От 2016 г. до 2017 г. г-н Попов заема длъжността Главен директор Съответствие (CCO), а от май 2017 г. е избран за Главен директор Риск (CRO), Член на Управителния съвет и изпълнителен директор на „Първа инвестиционна банка“ АД.

От 2008 г. до 2015 г. г-н Попов е бил член на Управителния съвет и изпълнителен директор на „УНИБанка“ АД, Северна Македония, където придобива значителен управленски опит и отговаря за ресори, свързани с управлението на рисковете, кредитна администрация, финанси. Преди да се присъедини към „Първа инвестиционна банка“ АД, г-н Попов работи в Райфайзенбанк (България) ЕАД като кредитен специалист „Малки и средни предприятия“.

Г-н Попов е магистър по финанси от Университета за национално и световно стопанство в София и има допълнителни специализации в областта на финансовия анализ, проведени от Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) и други международно признати институции, както и практически квалификации в чуждестранни банки.

Отговорности в Банката – дирекция „Анализ и контрол на риска", дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране", дирекция „Проблемни активи“, дирекция „Кредитна администрация“, дирекция „Сигурност“, дирекция „Информационна сигурност“ и специализирано звено „Управление на стратегическия риск“.

Освен позицията си в Банката г-н Попов е председател на Надзорния съвет на „УНИБанка“ АД, Северна Македония, председател на Съвета на директорите на „Майфин“ ЕАД и управител на „Дебита“ ООД.

Чавдар Златев – Главен директор Корпоративно банкиране (ССВО), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор

Г-н Чавдар Златев се присъединява към екипа на „Първа инвестиционна банка” АД през 2004 г. като Главен специалист в Дирекция „Кредитиране на МСП“. Скоро след това е повишен в заместник-директор на дирекцията. От 2006 г. до 2009 г. е управител на клон „Витоша” на „Първа инвестиционна банка” АД. Впоследствие е назначен за заместник-директор на дирекция „Клонова мрежа“, като през 2010 г. е повишен в директор на дирекцията. В началото на 2011 г. е назначен за директор на дирекция „Корпоративно банкиране“, като е участвал в разработването и внедряването на редица банкови продукти. През ноември 2014 г. г-н Златев е избран за член на Управителния съвет на „Първа инвестиционна банка” АД, а от февруари 2018 г. е назначен за Главен директор Корпоративно банкиране, член на Управителния съвет и изпълнителен директор.

Успоредно с отговорностите му в Банката за периода от 2011 г. до август 2020 г. той е бил и член на Съвета на директорите на „Фи Хелт Застраховане” АД.

Преди да се присъедини към „Първа инвестиционна банка” АД г-н Златев работи в ТБ „Юнионбанк” АД като старши банков служител „Корпоративни клиенти“. Той има магистърска степен по „Макроикономика“ от Университета за национално и световно стопанство в София. Специализирал е кредитни продукти и практики в Bank of Ireland, както и съвременни банкови практики в Banco Popolare di Verona.

Отговорности в Банката – дирекция „Корпоративно банкиране" и дирекция „Корпоративни продажби и обществени поръчки“.

Освен позицията си в Банката, г-н Златев е член на Управителния съвет на First Investment Bank – Albania Sh.a. Той е управител и едноличен собственик на „Елеа Пропърти“ ЕООД.

Ралица Богоева – Главен директор Банкиране на дребно (CRBO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор

Г-жа Ралица Богоева е Главен директор Банкиране на дребно, изпълнителен директор и член на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД от май 2020 г. Тя е с дългогодишен професионален опит в различни сфери на банковата дейност.

Г-жа Ралица Богоева се присъединява към екипа на Първа инвестиционна банка АД през 2002 г. като кредитен инспектор Потребителски кредити, и година по-късно е повишена в заместник-директор на дирекция „Банкиране на дребно", която позиция заема в продължение на осем години. От 2011 – до 2018 г. тя е директор на дирекция „Вътрешен одит" на ПИБ АД. От юни 2018 г. до 2020 г. г-жа Богоева изпълнява функциите на Главен директор „Информационни технологии и операции" в Първа инвестиционна банка АД. През професионалната си кариера г-жа Богоева е управлявала множество проекти във финансовата сфера, създаване и управление на продукти за населението и бизнеса, както и иновационни проекти в областта на информационните технологии и дигитализацията на банковата дейност.

Г-жа Богоева е магистър по „Счетоводство и контрол" от Университета за национално и световно стопанство в гр. София и има множество допълнителни квалификации в областта на банковата дейност, международните одиторски стандарти, планиране и управление на проекти.

Отговорности в Банката – дирекция „Банкиране на дребно", дирекция „Частно банкиране", дирекция „Дигитално банкиране", дирекция „Картови разплащания", дирекция „Клонова мрежа", дирекция „Организация и контрол на клиентското обслужване", дирекция „Злато и нумизматика" и дирекция „Главна каса".

Освен позицията си в Банката, г-жа Богоева е член на Съвета на директорите на „Дайнърс клуб България" АД, член на Съвета на директорите на „Майфин" ЕАД и член на Надзорния съвет на „УНИБанка" АД, Северна Македония. Тя притежава 25% от капитала на „Рая Хоумс" ООД.

Янко Караколев – Главен финансов директор (CFO) и Член на Управителния съвет

Г-н Янко Караколев е избран за Главен финансов директор (CFO) и член на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД през юни 2020 г. Той е дългогодишен финансов анализатор и кадър на Първа инвестиционна банка АД.

Г-н Караколев се присъединява към екипа на Банката през 1999 г. като счетоводител- контрольор в дирекция „Финансово- счетоводна" и скоро след това е повишен в директор на Интернет клона. В периода 2002 г. - 2007 г. израства от началник - отдел „Финансови отчети, анализи и бюджет" до заместник главен счетоводител, след което до 2011 г. заема длъжността заместник директор на дирекция „Финансово - счетоводна". От 2011 г. до 2014 г. е Главен финансов директор и директор на дирекция „Финансово-счетоводна", а в периода 2014 г. – 2020 г. е директор на дирекция „Финанси". През професионалната си кариера г-н Караколев е участвал в мениджмънта на множество иновативни проекти с принос за въвеждането и прилагането на международните стандарти и развитието на банковата дейност, както и в корпоративни събития

като придобиването на МКБ Юнионбанк и последващото й вливане в „Първа инвестиционна банка“ АД.

Преди да се присъедини към екипа на „Първа инвестиционна банка“ АД г-н Караколев работи в „Българска търговска и индустриална банка“ АД като счетоводител. Той е магистър по „Финанси” от Университета за национално и световно стопанство в гр. София и има професионални сертификати и квалификации в областта на международните финансови и счетоводни стандарти, европейската регулативна рамка относно банковата дейност и отчетност, мениджмънт, бизнес планиране.

Отговорности в Банката – дирекция „Финанси”, дирекция „Счетоводство”, дирекция „Трежъри”, дирекция „Връзки с инвеститорите”, дирекция „Финансови институции и кореспондентски отношения” и дирекция „Интензивно управление на кредити“.

Освен позицията си в Банката, г-н Караколев е член на Одитния комитет на First Investment Bank – Albania Sh.a., член на Съвета на директорите на „Болкан файненшъл сървисис“ ЕАД и член на Надзорния съвет на УНИБанка АД, Северна Македония.

Надя Кошинска – Член на Управителния съвет и Директор на дирекция „Банкиране на МСП“

Г-жа Надя Кошинска се присъединява към Fibank през 1997 г. като кредитен инспектор Корпоративно кредитиране. През 2002 г. е назначена за заместник-директор „Кредитна администрация“ и заема тази позиция до 2004 г. От 2004 г. Надя Кошинска е назначена за директор на дирекция „Кредитиране на МСП”, отговарящ за увеличаване на пазарния дял на Банката чрез прилагане на специализирани програми и продукти, насочени към малките и средни предприятия. През 2004 г. тя става и член на Кредитния съвет. В края на 2015 г. г-жа Кошинска е избрана за Главен директор Банкиране на дребно и за член на Управителния съвет, а от септември 2017 г. е член на Управителния съвет и директор на дирекция „Банкиране на МСП“.

Преди да постъпи в „Първа инвестиционна банка“ АД е работила в отдел „Платежен баланс и външен дълг” на Българска народна банка.

Г-жа Надя Кошинска притежава магистърска степен по счетоводство и контрол от Университета за национално и световно стопанство в гр. София.

Отговорности в Банката – дирекция „Банкиране на МСП”.

Г-жа Кошинска не заема други длъжности освен позициите си в Банката.

Настоящият Индивидуален Доклад за дейността за 2020 г. е одобрен от Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД по установения в Банката ред на заседание от 2 април 2021 г.

Никола Бакалов

Главен изпълнителен директор,

Председател на Управителния съвет

Светозар Попов

Изпълнителен директор,

Главен директор Риск,

Член на Управителния съвет

Янко Караколев

Главен финансов директор,

Член на Управителния съвет

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

(НА КОНСОЛИДИРАНА ОСНОВА)

НА ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА АД

ЗА 2020 г.

АПРИЛ 2021 г.

Настоящият доклад за дейността е изготвен на основание и в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Наредба №2 на КФН за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация, Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционни посредници и Националния кодекс за корпоративно управление, одобрен от Комисията за финансов надзор.

ИЗБРАНИ ПОКАЗАТЕЛИ

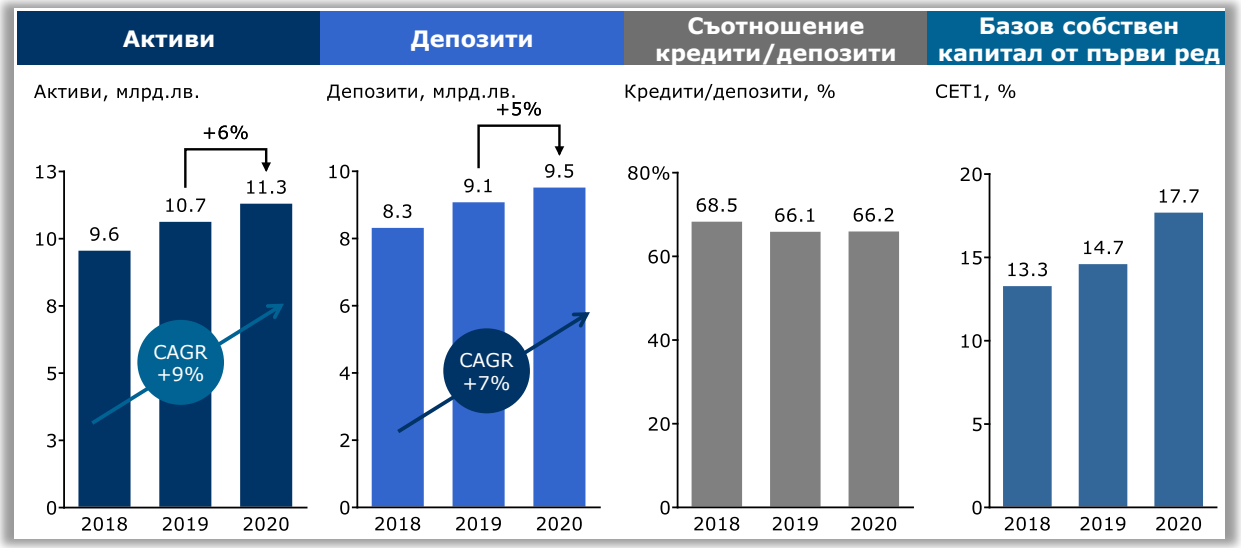

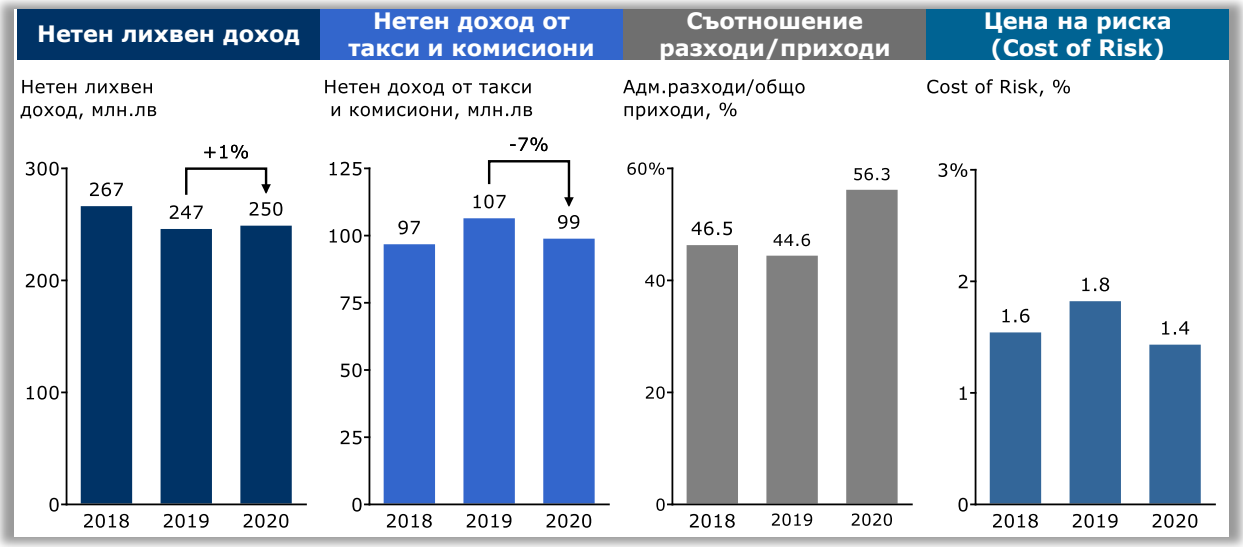

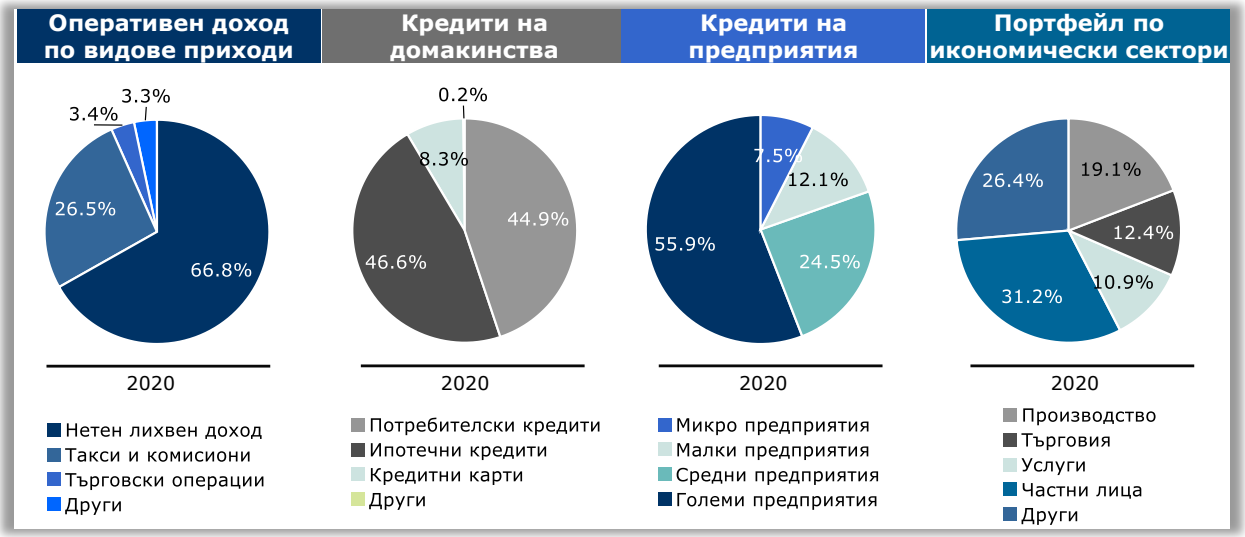

СЪДЪРЖАНИЕ

МАКРОИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ 6
БАНКОВА СИСТЕМА 11
МИСИЯ 17
УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ 18
ПРОФИЛ НА БАНКАТА 20
Корпоративен статус 20
Съучастие и членство в организации 20
Пазарна позиция 20
Пазарен дял 21
Кореспондентски отношения 21
Клонова мрежа 21
Дъщерни дружества 22
Награди 2020 г. 23
ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА: ДАТИ И ФАКТИ 24
АКЦЕНТИ ЗА 2020 г. 27
ФИНАНСОВ ПРЕГЛЕД 31
Ключови показатели 31
Кредитен рейтинг 32
Финансов резултат 33
Баланс 36
Кредитен портфейл 38
Кредити 38
Сделки между свързани лица 40
Условни задължения 40
Привлечени средства 42
Капитал 44
Регулаторен капитал 44
Капиталови изисквания 46
Капиталови буфери 46
Ливъридж 47
УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА 49
Стратегия за управление на риска 49
Карта на рисковете 50
Рамка за рисков апетит 51
Риск култура 51
Рамка за управление на рисковете 52
Линии на защита 52
Структура и вътрешна организация 52
Колективни органи за у-ние на риска 53
Система от лимити 55
План за възстановяване 55
Кредитен риск 56
Кредитен процес 57
Модели за измерване на кред. риск 58
Техники за редуциране на кред. риск 59
Проблемни експозиции и стратегия за тяхното редуциране 59
Обезценка и провизиране на рискови експозиции 60
Пазарен риск 61
Лихвен риск 62
Валутен риск 63
Ликвиден риск 64
Вътрешен анализ на адекватността на ликвидността 65
Операционен риск 66
Информационна сигурност 67
Защита на лични данни 67
Непрекъсваемост на процесите 67
Рискови експозиции 68
ВААК 68
КАНАЛИ ЗА ДИСТРИБУЦИЯ 71
Клонова мрежа 71
Контакт център – *bank (*2265), 080011011 73
Корпоративна интернет страница – www.fibank.bg 73
Корпоративен блог 74
Продажби 74
Дигитално банкиране 74
Електронно банкиране „Моята Fibank“ 74
ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ 77
КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ 79
Декларация за корпоративно управление по смисъла на чл.100н от ЗППЦК и чл.40 от Закона за счетоводството 79
Рамка за корпоративно управление 79

Кодекс за корпоративно управление 80
Управленска структура..... 81
Надзорен съвет..... 82
Състав и компетенции..... 82
Политика на многообразие 82
Участие в капитала..... 83
Функции и отговорности 83
Оценка на дейността..... 84
Комитети 84
Управителен съвет 86
Състав и компетенции..... 86
Участие в капитала..... 87
Функции и отговорности 88
Комитети и съвети към УС..... 88
Общо събрание на акционерите..... 89
Контролна среда и процеси 89
Вътрешен одит..... 90
Регистрирани одитори 90
Защита правата на акционерите 91
Свикване на ОСА и информираност 91
Основни права и ограничения при прехвърляне..... 91
Миноритарни акционери и институционални инвеститори..... 92
Разкриване на информация 92
Директор за връзки с инвеститорите 94
Заинтересовани лица..... 94
Акционерна структура 95
Цена на акциите и пазарна капитализация ... 96
ЧОВЕШКИ КАПИТАЛ..... 97
Политика за възнагражденията 100
Доклад за изпълнението на политиката за възнагражденията по смисъла на чл.100н от ЗППЦК..... 100
Политика за подбор и оценка на пригодността 103
СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ 104
Нефинансова декларация по смисъла на чл.48 от Закона за счетоводството 103
ПРЕГЛЕД НА БИЗНЕСА 107
Банкиране на дребно 107
Депозити.....107
Кредити.....108
Корпоративно банкиране.....110
Депозити.....110
Кредити.....111
Европрограми.....115
Платежни услуги 116
Картови разплащания.....116
Международни разплащания 117
Злато и нумизматика 119
Частно банкиране 120
Капиталови пазари 121
ПРЕГЛЕД НА БИЗНЕСА НА ДЪЩЕРНИТЕ ДРУЖЕСТВА.....123
First Investment Bank – Albania Sh.a. 123
Дайнърс клуб България АД 127
Фи хелт застраховане АД.....128
Майфин ЕАД 130
ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ ПРЕЗ 2020 г. 132
ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД 136
ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕ ПРЕЗ 2021 г. 137
ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ.....138
Членове на Надзорния съвет 138
Членове на Управителния съвет.....142

МАКРОИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Република България	
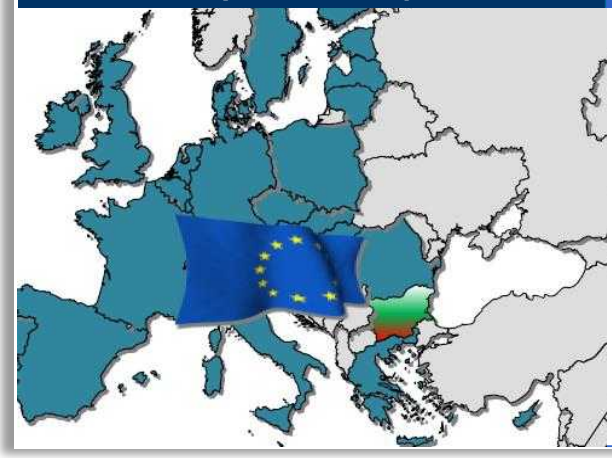	

Показатели	
Население	6,95 млн. души
Площ	110,994 кв. км.
Член на Европейския съюз	2007 г.
Член на НАТО	2004 г.
Участие в Европейския валутен механизъм II и Банковия съюз	2020 г.
Валутен курс EUR/BGN (фиксиран)	1.95583
Плосък данък	10%
Moody's	Baa1, стабилна
Fitch Ratings	BBB, стабилна
S&P	BBB, стабилна

През 2020 г. българската икономика се развива в условия на несигурност вследствие на разпространението на COVID-19 в глобален мащаб и оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз (Brexit). Предприетите през годината стъпки в посока интеграция към Европейския валутен механизъм II и Банковия съюз, заедно с действащата система на Паричен съвет и провежданата фискална политика допринасят за запазване на макроикономическата стабилност.

	2020	2019	2018	2017	2016
Брутен вътрешен продукт (млн. лв.)	118 605	119 772	109 743	102 345	95 131
Брутен вътрешен продукт, реален ръст (%)	(4,2)	3,7	3,1	3,5	3,8
- Частно потребление, реален ръст (%)	0,2	5,5	4,4	3,8	3,5
- Публично потребление, реален ръст (%)	7,5	2,0	5,4	4,3	2,2
- Инвестиции, реален ръст (%)	(5,1)	4,5	5,4	3,2	(6,6)
- Нетен износ, реален ръст (%)	(4,7)	(1,3)	(4,0)	(1,7)	3,4
Инфлация, в края на периода (%)	0,1	3,8	2,7	2,8	0,1
Средногодишна инфлация (%)	1,7	3,1	2,8	2,1	(0,8)
Безработица, в края на периода (%)	6,7	5,9	6,1	7,1	8,0
Текуща сметка (% от БВП)	0,1	3,0	1,0	3,5	3,2
Търговско салдо (% от БВП)	(2,9)	(4,7)	(4,8)	(1,5)	(2,0)
Международни резерви на БНБ (млн. лв.)	60 334	48 574	49 037	46 279	46 742
Преки инвестиции в България (% от БВП)	0,9	1,9	1,8	3,1	1,9
Брутен външен дълг (% от БВП)	60,7	57,4	61,5	65,4	71,2
Държавен и държавногарант. дълг (% от БВП)	24,6	19,8	21,8	24,9	28,8
Консолидирано бюджетно салдо (% от БВП)	(3,0)	(1,0)	0,1	0,8	1,5
Курс на щатския долар (левове за 1 долар)	1,59	1,74	1,71	1,63	1,86

Източник: НСИ, БНБ, МФ, Агенция по заетостта

България влиза в кризата с добри макроикономически показатели, като отчита спад в стопанската активност (БВП) по-нисък спрямо отчетените данни за брутния вътрешен продукт в Европейския съюз (2020: -6,2%) и Еврозоната (2020: -6,6%). През 2020 г. брутният вътрешен продукт на страната се понижава с 4,2% на годишна база (2019: +3,7%), като отчетеното

намаление възлиза на 8,5% през второто, 4,2% през третото и 4,7% през четвъртото тримесечие на годината, отражение за което оказва пандемията COVID-19 и обявените във връзка с това в страната извънредно положение и епидемична обстановка. Основен негативен принос оказват нетният износ, който се понижава с 4,7% на годишна база (2019: -1,3%), както и инвестициите в основен капитал, които отчитат спад от 5,1% за 2020 г. (2019: +4,5%), в резултат от неизвестността относно продължителността и обхвата на кризата с коронавируса, включително във връзка с трансграничното сътрудничество и търговията, и придвижването на хора, стоки и предоставянето на услуги.

Положителен принос оказва потреблението, в т.ч. основно публичното потребление – в размер на 7,5% на годишна база (2019: 2,0%), в резултат от фискалните мерки, предприети на държавно ниво за противодействие на последниците от пандемията, вкл. по-високия размер на националните и на съфинансираните от ЕС разходи на правителството. Частното потребление на домакинствата се забавя до 0,2% за годината (2019: 5,5%).

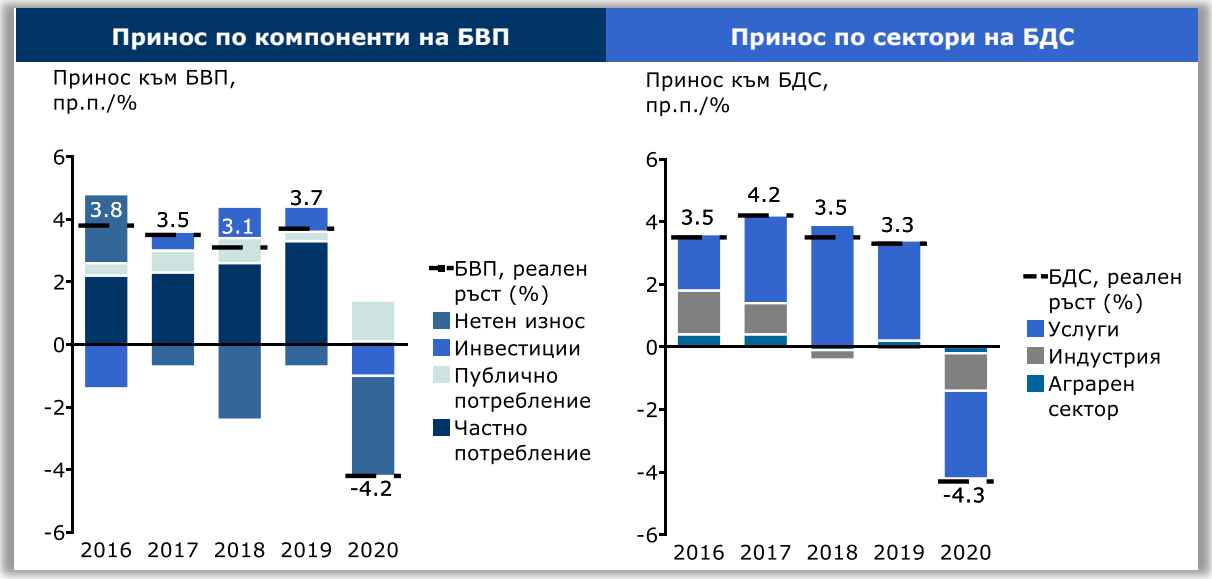

През 2020 г. брутната добавена стойност в икономиката спада с 4,3% (2019: +3,3%), с негативен принос във всички основни сфери на дейност, вкл. при услугите, които спадат с 4,0% (2019: +4,6%), и по-специално секторите на търговията, транспорта и туризма (2020: -11,9%), както и услугите в сферата на културата, спорта и развлеченията (2020: -15,6%), които са сред най-засегнатите от въведените органичения. Операциите с недвижими имоти също отчитат спад от 3,5% за годината, за сметка на секторите държавно управление и здравеопазване (2020: 5,9%) и финансови и застрахователни дейности (2020: 2,5%), които отчитат ръст.

Негативно влияние за добавената стойност в икономиката оказва и индустриалният сектор, който се понижава с 4,6% общо за периода (2019: -0,5%), в т.ч. при добивната и преработвателната промишленост (2020: -5,2%), вкл. при основните експортно-ориентирани отрасли, както и при строителството (2020: -1,0%). Спад от 5,3% е отчетен в аграрния сектор (2019: +4,1%), за което влияние оказва основно отрасъла на растениевъдството, в т.ч. зърнените и техническите култури.

През 2020 г. пазарът на труда отчита негативни индикации, като коефициентът на безработица бележи повишение до 6,7% в края на годината (2019: 5,9%) и отразява несигурността и негативните очаквания на фирмите по отношение на инвестиции и разходи. Общият брой на заетите лица се понижава до 3127 хил. души за четвъртото тримесечие на 2020 г., като коефициентът на заетост (на лицата 15-64 години) възлиза на 68,8% или с 1,2 пр.п. по-малко спрямо година по-рано. Към края на декември 2020 г. 63% от заетите работят в сектора на

услугите, 31% – в индустрията и 6% – в аграрния сектор. През годината като отговор на последствията от COVID-19 стартира програма за запазване на работните места в страната чрез субсидирана заетост (т.нар. мярка „60/40“), в която се предвижда по-голям дял от компенсацията да се поема от държавата за най-засегнатите сектори, в т.ч. транспорт и хотелиерство и ресторантьорство.

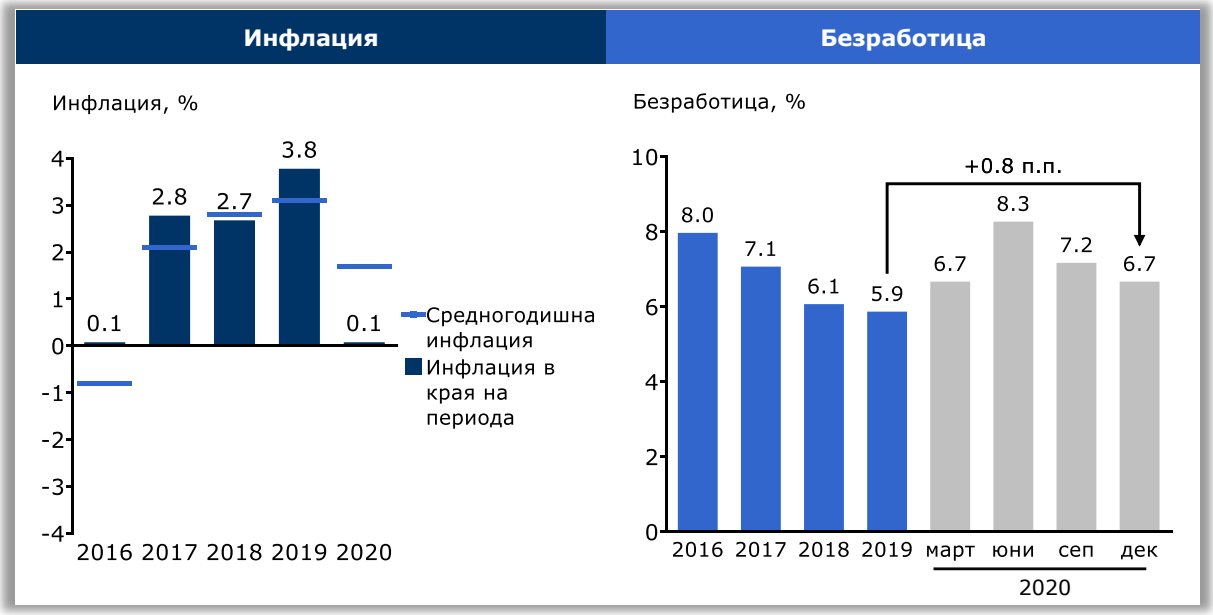

През годината инфлацията в страната следва тенденция към понижение, като средногодишната инфлация през 2020 г. възлиза на 1,7% (2019: 3,1%), а инфлацията в края на периода е 0,1% (2019: 3,8%). Принос за това има поевтиняването на цените в сектора на нехранителните стоки (-3,1%), в т.ч. при транспорта и облеклата, която група има основно тегло (от 35%) в потребителската кошница. Въздействие върху вътрешните цени оказват и цените на основните суровини на международните пазари, в т.ч. цената на петрола. Ръст е отчетен при хранителните стоки (1,9%), услугите (1,4%) и общественото хранене (3,8%). Хармонизираната инфлация, която е един от критериите за ценовата стабилност за присъединяване към Еврозоната, е 0,0% в края на 2020 г. (2019: 3,1%) и 1,2% средногодишно за периода (2019: 2,5%).

През 2020 г. преките инвестиции в страната възлизат на 562 млн. евро или 0,9% от БВП (2019: 1139 млн. евро или 1,9% от БВП), като динамиката отразява основно по-високите постъпленията по дългови инструменти (финансови, облигационни и търговски заеми), за сметка на инвестициите в дялов капитал и реинвестирана печалба. По страни най-много инвестиции са привлечени от Австрия (303 млн. евро), следвани от Германия (295 млн. евро) и Швейцария (207 млн. евро).

По-високият спад при вноса (-9,7% за 2020 г. на годишна база до 28 892 млн. евро), спрямо износа (-6,7% до 27 164 млн. евро) води до понижаване на дефицита по търговското салдо в размер на -1729 млн. евро или -2,9% от БВП в края на 2020 г. (2019: -2891 млн. евро или -4,7% от БВП). В резултат на това салдото по текущата и капиталовата сметка на годишна база се понижава до 1010 млн. евро или 1,7% от БВП, като допълнително влияние оказват по-ниските приходи в сферата на услугите (туризма и пътуванията), както и увеличение при капиталовите трансфери в т.ч. фискални разходи.

Преки инвестиции в страната

Текуща и капиталова сметка

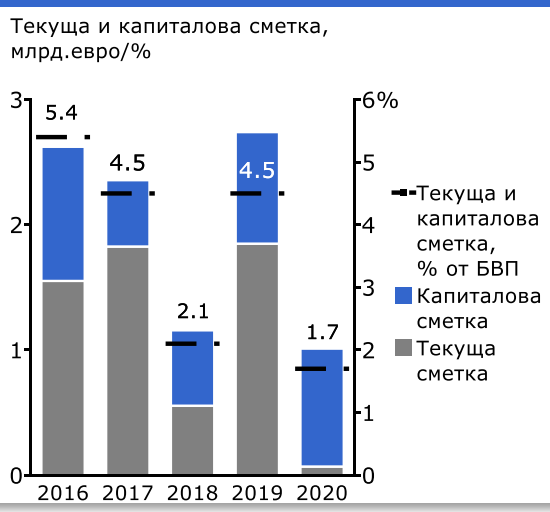

Брутният външен дълг на страната се увеличава до 36 825 млн. евро към края на 2020 г., или 60,7% (2019: 35 178 млн. евро или 57,4% от БВП), с по-изразена динамика при публичния сектор, в резултат от предприетите фискални мерки за противодействие на пандемията от COVID-19. Публичният външен дълг достига 13,3% от БВП към декември 2020 г. (8083 млн. евро), като остава сред най-ниските в ЕС. Общият държавен и държавногарантиран дълг, в т.ч. дълг емитиран на вътрешния пазар, възлиза на 24,6% от БВП към края на 2020 г. (2019: 19,8%), при средни нива над 80% за ЕС и страните от Еврозоната. Резервните активи на БНБ покриват 391,7% от краткосрочния дълг към края на 2020 г. (2019: 287,1%) и 415,4% от валутните депозити (2019: 285,4%) в страната.

Брутен външен дълг

Покритие с резервни активи

През 2020 г. консолидираният бюджет отчита дефицит в размер на 3532 млн. лв. или 3,0% от БВП към края на годината (2019: 1151 млн. лв. или 1,0% от БВП), като отразява по-високия ръст на разходите, спрямо приходите. Разходите по консолидираната фискална програма нарастват до 47 840 млн. лв. (2019: 45 201 млн. лв.), в резултат основно на увеличението при нелихвените разходи, в резултат от предприетите социално-икономически мерки за минимизиране на ефектите от кризата с коронавируса, в т.ч. плащания по мярка 60/40 за субсидирана заетост, плащания към заетите на първа линия в борбата с пандемията, разходи за медикаменти и ваксини, месечни добавки за пенсионерите и плащания към бизнеса и земеделските стопани.

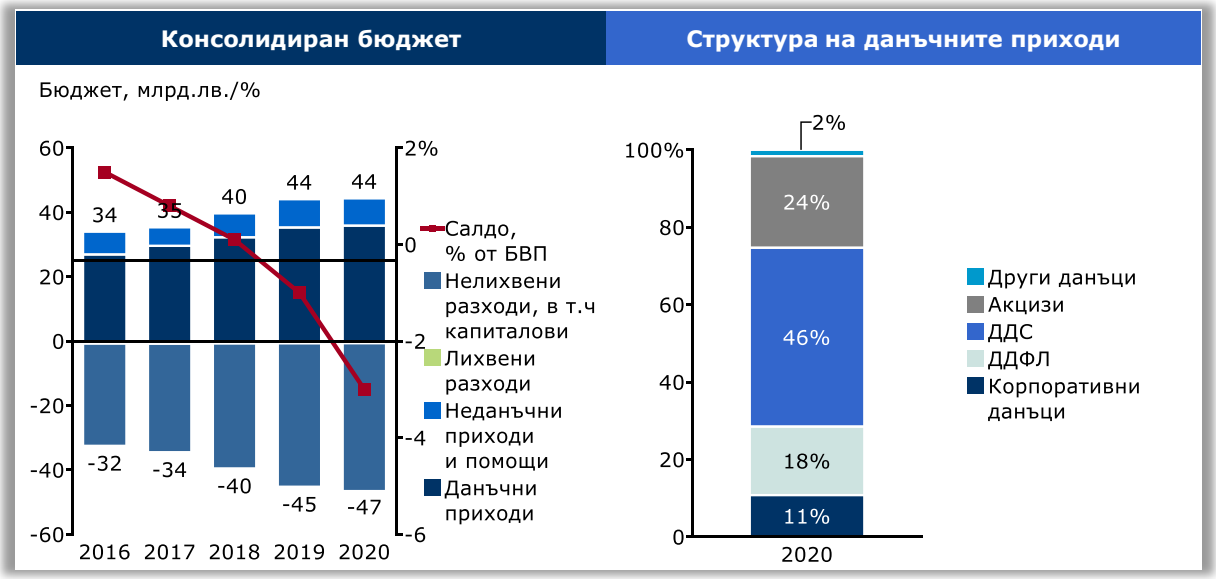

Данъчните постъпления също нарастват, но с по-слаб темп – 1,6% на годишна база до 35 848 млн. лв. към декември 2020 г., като увеличение на приходите е отчетено основно при данъка върху доходите на физически лица (с 6,0% до 3487 млн. лв.), за което влияние оказва увеличената минимална работна заплата и осигурителни прагове през 2020 г., както и предприетите на държавно ниво фискални мерки за заетост. Ръст е отчетен при корпоративния данък (с 0,7% до 2715 млн. лв.), за сметка на приходите от ДДС, които спадат с 0,6% до 11 021 млн. лв. и приходите от акцизи – до 5444 млн.лв., в резултат от намалената стопанска активност. Постъпленията от осигурителни вноски се увеличават, като възлизат на 11 009 млн. лв. към декември 2020 г., от които 7957 млн. лв. социалноосигурителни вноски и 3052 млн. лв. – здравни вноски.

През 2020 г. България официално се присъедини към Европейския валутен механизъм II (ERM II) и към Единния надзорен механизъм (SSM) чрез осъществяване на тясно сътрудничество с Европейската централна банка. Действията са поредната стъпка в посока на присъединяването на България към Еврозоната. Във връзка с това, както и запазената макроикономическа стабилност и очаквания за бъдещо развитие, през октовмри 2020 г. международната рейтингова агенция Moody's Investor Service повиши дългосрочните кредитни рейтинги в чуждестранна и местна валута от Baa2 на Baa1, със стабилна перспектива. През годината Standard & Poor's (BBB) и Fitch Ratings (BBB) от своя страна потвърдиха рейтингите на България, като промениха перспективата от положителна на стабилна поради ефектите и последствията от пандемията COVID-19 върху икономиката на страната. След отчетния период, през февруари 2021 г. Fitch Ratings повиши перспективата по рейтингите на страната от стабилна на положителна.

Очакванията за 2021 г. включват възстановяване на икономическия растеж с основен принос на нетния износ и инвестициите, и в по-малка степен при частното потребление съобразно динамиките на вътрешното търсене и инвестиционната активност, в т.ч. във връзка с усвояването на средства по фондовете и програмите на ЕС. Прогнозните нива от Министерството на финансите (есенната макроикономическа прогноза) предвиждат реален ръст на БВП от 2,5-3,2% за периода 2021-2023 г., а тези на Българската народна банка – от 3,6-3,7% за периода 2021-2022г., като рисковете пред прогнозата включват несигурността относно продължителността и обхвата на мерките срещу разпространението на коронавируса.

БАНКОВА СИСТЕМА

През 2020 г. банковата система в България отчита стабилни показатели и развитие, регистрирани в условия на несигурна външна среда, породена от пандемията COVID-19. Банковата система посрещна кризата с добри изходни показатели, вкл. високи нива на ликвидност и капиталова адекватност значително над регулаторно изискуемите, което допринася за продължаване на кредитирането съобразно съществуващото търсене от бизнеса и домакинствата и запазване на доверието в системата. Процесите за интеграция с европейската надзорна рамка и финансова инфраструктура, продължават да оказват допълнително влияние за развитието на банковите политики.

С цел допълнителна устойчивост на системата и прилагане на гъвкавост по отношение на негативните ефекти, произтичащи от коронавируса, през годината Българската народна банка задейства пакет от мерки, насочени към допълнително укрепване на капитала и ликвидността на банките, в т.ч. чрез изисквания за капитализиране на печалбата, отмяна на предвидените увеличения на антицикличния капиталов буфер, както и увеличаване на ликвидността чрез намаляване на чуждестранните експозиции на търговските банки. През април 2020 г. е договорено и предпазно валутно споразумение (суап линия) с Европейската централна банка за осигуряване на ликвидност в евро при необходимост.

През юли 2020 г. в изпълнение на пътната карта за присъединяването на България към еврозоната, българският лев беше включен в Европейския валутен механизъм II (ERM II), при запазване на действащата в страната система на Паричен съвет, както и установено тясно сътрудничество с Европейската централна банка в рамките на Единния надзорен механизъм (SSM) и Единния механизъм за преструктуриране (SRM). Във връзка с това, бяха определени значимите кредитни институции, които да бъдат обект на директен надзор от страна на Европейската централна банка, считано от 1 октомври 2020 г., както и регламентирана отговорността на ЕЦБ относно наблюдението над по-малко значимите институции, които остават обект на директен надзор от БНБ, и относно общите процедури за всички поднадзорни лица.

в % / изменение в пр.п.	2020	2019	2018	20/19	19/18
Базов собствен капитал от първи ред	21,69	19,04	18,99	2,65	0,05
Адекватност на капитала от първи ред	22,10	19,50	19,41	2,60	0,09
Обща капиталова адекватност	22,74	20,16	20,38	2,58	(0,22)
Съотношение на ливъридж	11,48[1]	10,55	10,11	0,93	0,44
Отношение на ликвидно покритие (LCR)	279,0	269,9	294,1	9,1	(24,2)
Кредити/депозити[2]	69,04	72,17	72,02	(3,13)	0,15
Възвръщаемост на капитала (ROE)	6,19[1]	11,63	12,11	(5,44)	(0,48)
Възвръщаемост на активите (ROA)	0,78[1]	1,47	1,59	(0,69)	(0,12)
Необслужвани кредити и аванси[3]	5,65	6,48	7,63	(0,83)	(1,15)

Източник: Българска народна банка

[1] Данни към 30 септември 2020 г.
[2] Брутни кредити и аванси (без централни банки и кред.институции)/ депозити (без кред.институции)
[3] Необслужвани кредити и аванси/Брутни кредити и аванси (с цел съпоставимост е използвана широка дефиниция за кредити и аванси, вкл. парични салда при централни банки и други депозити на виждане).

Нивото на общата капиталова адекватност на системата се увеличава до 22,74% към края на 2020 г. (2019: 20,16%), а адекватността на капитала от първи ред (T1 ratio) – до 22,10% спрямо 19,50% в края на 2019 г., като показателите са значително над регулаторните изисквания. За динамиката допринася основно нарастването при базовия собствен капитал от първи ред, в т.ч. внесения капитал и печалбата през годината, както и намалението при рисковопретеглените активи. Съотношението на ливъридж, използвано като допълнителен регулаторен показател, съпоставящ капитала от първи ред и общата експозиция от балансови и задбалансови позиции на банките, е 11,48% към септември 2020 г. спрямо 10,55% към 31.12.2019 г.

Във връзка с пандемията от COVID-19, през март 2020 г. БНБ отмени предвидените за 2020 г. и за първото тримесечие на 2021 г. увеличения на нивото на антицикличния капиталов буфер, като запази равнището от 0.5%. През годината БНБ оповести ежегодния преглед на буфера за други системно значими институции (ДСЗИ) и идентифицира като такива осем банки, за които са определени индивидуални нива през 2020 г. и 2021 г. в интервала от 0,50% до 1%. През 2020 г. буферът за системен риск остава без промяна в размер на 3% от рисковите експозиции в България.

През годината ликвидността остава на високи нива, като отразява поддържаната консервативна оценка при управлението на рисковете, повишената депозитна база, както и пакета от мерки, предприети от БНБ, насочени към допълнително укрепване на ликвидността във връзка с последствията от COVID-19. Съотношението кредити/депозити се понижава до 69,04%, спрямо 72,17% година по-рано. Отношението на ликвидно покритие (LCR), което съотнася поддържаните от банките ликвидни буфери спрямо нетните изходящи потоци за период от 30 календарни дни, се повишава до 279,0% (2019: 269,9%) в края на 2020 г., което е над минималните изисквания от 100%. Съотношението на ликвидния буфер към балансовите активи на системата възлиза на 29,2% към края на декември 2020 г.

През 2020 г. банковата система реализира нетна печалба в размер на 815 млн. лв., спрямо 1675 млн. лв. година по-рано, като намаление е отчетено при нетния лихвен доход и този от такси и комисиони, а увеличение – при разходите за обезценка, които достигат 876 млн. лв. за периода (2019: 431 млн. лв.).

в млн. лв. / изменение в %	2020	2019	2018	20/19	19/18
Нетен лихвен доход	2 649	2 746	2 742	(3,5)	0,2
Нетен доход от такси и комисиони	1 039	1 106	1 066	(6,1)	3,8
Административни разходи	1 677	1 664	1 717	0,1	(3,1)
Обезценка	876	431	479	103,4	(10,0)
Нетна печалба	815	1 675	1 678	(51,4)	(0,2)

Източник: Българска народна банка

Нетният лихвен доход за 2020 г. се понижава с 3,5% до 2649 млн. лв. (2019: 2746 млн. лв.), генериран в среда на продължаващи ниски лихвени равнища, а нетният доход от такси и комисиони – до 1039 млн. лв. (2019: 1106 млн. лв.), като осигурява солиден принос към печалбата, формирайки 25,0% (30,2% на ниво ЕС) от общите оперативни приходи на системата (2019: 26,1%). Отчетените финансови резултати осигуряват възвръщаемост на активите (ROA) в размер на 0,78% за деветмесечието на 2020 г. (2019: 1,47%) и възвръщаемост на капитала (ROE) от 6,19% за същия период (2019: 11,63%), което отразява способността на банковия сектор да генерира рентабилност съобразно развитието и условията на средата.

Общите балансови активи нарастват с 8,6% на годишна база до 124 006 млн. лв. към декември 2020 г. (2019: 114 201 млн. лв.), като структурата на баланса на системата включва основно кредитите и авансите – 58,9% от общите активи (2019: 65,7%), паричните средства и салда при

централни банки – 21,9% от активите (2019: 15,9%) и инвестициите в ценни книжа – 14,6% (2019: 13,1%), които включват основно дългови ценни книжа.

Кредитната активност през 2020 г. се забавя с по-изразена динамика при нефинансовите предприятия, спрямо домакинствата. Брутният кредитен портфейл (без кредитни институции и централни банки) нараства с 4,8% до 69 500 млн. лв. в края на периода (2019: 66 293 млн. лв.), като включва увеличение при всички основни сегменти, с основен принос при кредитите на домакинства, които засилват дела си до 37,2% от общия портфейл (2019: 36,5%). Жилищните ипотечни кредити нарастват с 10,1% до 13 752 млн. лв. (2019: 12 487 млн. лв.), а потребителските кредити – с 3,7% до 12 882 млн. лв. (2019: 12 427 млн. лв.) в края на декември 2020 г. Кредитите на нефинансови предприятия остават структуроопределящи с 54,7% от общите кредити на клиенти, като достигат до 38 042 млн. лв. (2019: 36 573 млн. лв.), а тези към други финансови предприятия – до 4679 млн. лв. (2019: 4594 млн. лв.).

в млн. лв. / изменение в %	2020	2019	2018	20/19	19/18
Активи	124 006	114 201	105 557	8,6	8,2
Кредити на нефинансови предприятия	38 042	36 573	34 871	4,0	4,9
Кредити на домакинства, в т.ч.:	25 882	24 193	22 075	7,0	9,6
- Жилищни ипотечни кредити	13 752	12 487	10 906	10,1	14,5
- Потребителски кредити	12 882	12 427	10 333	3,7	20,3
Депозити от нефинансови предприятия	31 701	28 150	25 278	12,6	11,4
Депозити от домакинства	62 636	57 616	53 383	8,7	7,9

Източник: Българска народна банка

Делът на необслужваните кредити и аванси продължава да намалява до 5,65% от брутните кредити и аванси към декември 2020 г. (2019: 6,48%), изчислени с цел съпоставимост с предходни периоди съгласно широката дефиниция за кредити и аванси, включваща и паричните салда при централни банки и други депозити на виждане. Необслужваните кредити са адекватно посрещнати по линия на обезценката и допълнително акумулираните от системата буфери. В структурата на необслужваните кредити най-голям дял заемат кредитите към нефинансови предприятия (66,6%), следвани от домакинствата (31,2%) и другите финансови предприятия (2,1%).

През април 2020 г. Българската народна банка утвърди изготвения от Асоциацията на банките в България (АББ) Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции във връзка с COVID-19, както и удължаването на сроковете на неговото действие и изменения, допълнително утвърдени през юли и декември 2020 г. Документът представлява частен мораториум по смисъла на Насоките на Европейския банков орган (ЕБО) относно законодателните и частните мораториуми върху плащания по кредити във връзка с COVID-19 (EBA/GL/2020/02), съгласно който отсрочването по такива експозиции не води автоматично до тяхното прекласифициране под формата на преструктуриране или неизпълнение. Към 31 декември 2020 г. са одобрени общо 89 478 бр. кредитополучатели с искания за отсрочване на обща стойност 8 074 млн. лв, които представляват 11,6% от брутния кредитен портфейл на системата. От тях 6 365 млн. лв. са на предприятия, а 1709 млн. лв. – на домакинства.

През 2020 г. привлечените средства в банковата система (без кредитни институции) продължават тенденцията на растеж – с 9,6% до 100 671 млн. лв. към декември 2020 г. (2019: 91 853 млн. лв.), въпреки средата на ниски лихвени равнища, като отразяват доверието към системата и несигурността от средата. Увеличение е отчетено както при депозитите на

нефинансови предприятия (с 12,6% до 31 701 млн. лв.), така и при домакинствата (с 8,7% до 62 636 млн. лв.), които остават структуроопределящи с относителен дял от 62,2% от привлечения ресурс. Депозитите на други финансови предприятия възлизат на 3300 млн. лв., а тези в сектор държавно управление – на 3034 млн. лв. Във валутната структура на депозитите делът на левовите депозити спада до 61,9% към декември 2020 г. (2019: 63,2%), за сметка на депозитите в евро, които се увеличават до 31,0% (2019: 29,3%), а тези в друга валута възлизат на 7,1% (2019: 7,5%).

През годината тенденцията към понижаване на лихвените проценти се запазва съобразно динамиките в Еврозоната и страните от ЕС. Лихвените проценти по депозитите (нов бизнес[4]) на домакинствата и нефинансовите предприятия спадат средно за 2020 г. (претеглени през обемите) съответно до 0,09% и -0,04% (2019: 0,13% и 0,09%). Понижение е отчетено и при лихвените проценти по кредитите (нов бизнес[5]), като при нефинансовите предприятия – до 2,91% средно за периода (2019: 3,32%), а при ипотечните – до 2,88% (2019: 3,09%). При потребителските кредити е отчетен слаб ръст до 8,20% (2019: 8,18%).

В края на декември 2020 г. в страната оперират 24 кредитни институции, от които 6 клона на чуждестранни банки, като дъщерните банки от ЕС формират 71,4%[6] от активите на системата, местните банки – 22,1%, а чуждестранните клонове на банки от ЕС и извън ЕС, както и банки, собственост на лица извън ЕС – останалите 6,5%. Заеманият дял от групата на значимите банкови институции (съгласно критериите на ЕЦБ) в страната възлиза на 65,6% от банковите активи към септември 2020 г., а на по-малко значимите – съответно 30,7%.

Предизвикателства пред банковата система ще продължат да бъдат свързани основно с преодоляване на последствията от пандемията от COVID-19 и свързаното с това забавяне на икономическата активност и нестабилност в международен план, както и продължаващите консолидационни процеси, технологично развитие и дигитализация, обема на регулациите, влияещи върху конкурентните предимства на банките, и нарастване на конкуренцията в сферата на банковите услуги от навлизането на т.нар. fintech компании.

[4] Срочни депозити в левове до 1 г.
[5] Кредити по оригинален матуритет в левове
[6] Данните са към края на третото тримесечие на 2019 г.

РАЗВИТИЕ НА РЕГУЛАТОРНАТА РАМКА

През 2020 г. голяма част от законодателните инициативи в областта на банковата дейност както на общоевропейско, така и на национално ниво са насочени към структуриране на подходяща рамка и регулаторни мерки като реакция на пандемията от COVID-19.

Със Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. и за преодоляване на последиците, е отменено прилагането на последствията от забава за плащане на задължения на частноправни субекти, вкл. лихви и неустойки за забава, както и въведена временна забрана за налагане на запори по банкови сметки и други изисквания относно публични продани и въводи във владение за периода на действие на закона. По този начин, както и чрез утвърдения през април 2020 г. Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции във връзка с COVID-19 (частен мораториум) са реализирани възможностите, които се дават с Насоките на ЕБО относно законодателните и частните мораториуми върху плащания по кредити във връзка с COVID-19 (EBA/GL/2020/02).

През годината е приет Регламент (ЕС) 2020/873 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2020 г. за изменение на регламенти (ЕС) № 575/2013 и (ЕС) 2019/876 по отношение на някои корекции в отговор на пандемията на COVID-19 (т.нар. „бърза редакция“), с които се цели допълнително укрепване на капиталовата и ликвидна позиция на банките, и съхраняване на капацитета им за предоставяне на кредити. Във връзка с това на национално ниво са взети решения за прилагане и на изискванията, въведени с Насоките относно отчетността и оповестяването на експозициите, предмет на мерки, приложени в отговор на кризата, предизвикана от COVID-19 (EBA/GL/2020/07); Насоките относно изискванията за надзорна отчетност и оповестяване в съответствие с „бързата редакция“ на Регламента за капиталовите изисквания (РКИ) в отговор на пандемията от COVID-19 (EBA/GL/2020/11), както и Насоките за единно оповестяване съгласно член 473а от Регламент (ЕС) № 575/2013 по отношение на преходните мерки за смекчаване на въздействието от въвеждането на МСФО 9 върху собствения капитал (EBA/GL/2018/01) за гарантиране съответствие с „бързата редакция“ на РКИ в отговор на пандемията от COVID-19.

Във връзка с включването на страната в Европейския валутен механизъм II (ERM II) и установяването на тясно сътрудничество с Европейската централна банка в рамките на Единния надзорен механизъм (SSM), са направени промени в Закона за Българската народна банка и Закона за кредитните институции, с които се прецизират текстове относно официалния валутен курс на лева към еврото в рамките на ERM II, както и се доразвиват изискванията, касаещи взаимотношенията между надзорните органи и отговорностите между институциите в рамките на Единния надзорен механизъм.

Рамката за управление на рисковете е доразвита с нови насоки на ЕБО, за които БНБ е взела решение за прилагане, считано от юни 2021 г. – Насоки относно предоставянето и наблюдението на кредити (EBA/GL/2020/06), с които се доразвиват изискванията за прилагане на надеждни правила, процеси и механизми за вътрешно управление и управление на рисковете във връзка с процесите по отпускане на кредити и техния ефективен мониторинг и управление през целия жизнен цикъл на кредитните сделки. Приети за прилагане в страната са и нови: Насоки относно управление на риска в областта на информационните и комуникационни технологии (ИКТ) и сигурността (EBA/GL/2019/04), както и Насоки относно третирането на структурните валутни позиции съгласно член 352, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013 (EBA/GL/2020/09) и Насоки за редуциране на кредитния риск за институции, прилагащи вътрешнорейтинговия подход, със собствени оценки на загубата при неизпълнение (LGD) (EBA/GL/2020/05), които са приложими от 2022 г.

През годината в областта на корпоративното управление, чрез промени в Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК), са въведени в националното законодателство общоевропейските изисквания по отношение на насърчаването на дългосрочната ангажираност на акционерите и определяне на минимални изисквания по отношение на идентификацията на акционерите, предаването на информация и улесняването на упражняването на правата на акционерите. През периода, с оглед пандемията от COVID-19, е отложено с една година прилагането на изискванията, произтичащи от Делегиран Регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията от 17 декември 2018 година за допълнение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета чрез регулаторни технически стандарти за определянето на единния електронен формат за отчитане. Съгласно него годишните финансовите отчети и доклади за дейността за 2021 г. на публичните дружества следва да се оповестяват съгласно единния електронен формат за отчитане – във формат XHTML, а определени части от консолидираните финансови отчети следва да се маркират, като се използва маркиращия език XBRL, който е формат четим от машина.

Пандемията ускори процесите на дигитализация и стимулира развитието на бизнес моделите към онлайн банкиране, разработването на нови дистанционни услуги и решения, които едновременно с това носят и предизвикателства – технологични и регулаторни. През периода се развиха процедурите, свързани със сигурността на електронните плащания, платформите за интернет и мобилно банкиране и се насочиха усилия към развитие на нови технологии и способи за разплащания, вкл. развитие на незабавните плащания.

През годината са направени промени в Наредба № 12 на БНБ за Регистъра на банковите сметки и сейфове и указанията на БНБ по нейното прилагане, с които се прецизират спецификациите за подаваната информация за бюджетните сметки, за действителните собственици на титуляри на сметки, както и за идентификацията на чуждестранните физически лица. Промени са направени и в Наредба № 22 на БНБ от 16 юли 2009 г. за Централния кредитен регистър, касаещи възможност за получаване на информация от системата за извършените проверки.

В края на годината е приета нова Наредба №40 на БНБ за определяне на размера на таксите за покриване на административните разходи на Българската народна банка, произтичащи от функциите по надзор и преструктуриране. С нея се регламентира възможността за събиране на годишни такси от поднадзорните лица за покриване на административните разходи, произтичащи от функциите на банковия надзор, платежния надзор и дейността по преструктуриране.

По отношение на изискванията към дейността на инвестиционните посредници е приета нова Наредба № 38 на Комисията за финансов надзор, с която се конкретизират изискванията относно оценяването на знанията и компетентността на брокерите, инвестиционните консултанти и условията към обвързаните агенти, които инвестиционният посредник трябва да осигури, че са изпълнени, когато сключва договор за предоставяне на услуги с такива лица. Детайлизирани са изискванията към практиките на кръстосани продажби, както и сключването на договори, ежедневната отчетност и процедурите във връзка с извършване на маржин покупки и къси продажби.

Предизвикателства пред банките остава предстоящото прилагане на т.нар. банкови пакети CRR2/CRD5 относно капиталовите и пруденциалните изисквания, както и BRRD2/SRMR2 относно изискванията за възстановяване и преструктуриране, вкл. минималните изисквания за собствен капитал и приемливи задължения (MREL) и достигане на определените целеви нива до 1 януари 2024 г.

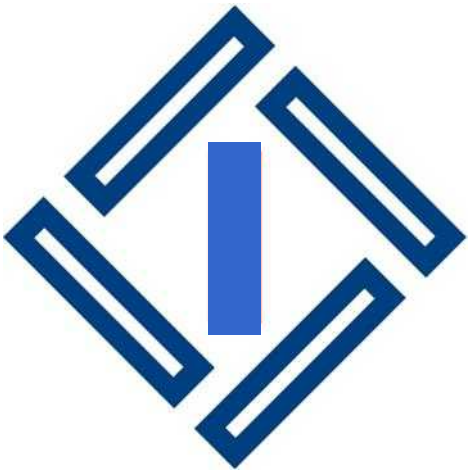

МИСИЯ

Първа инвестиционна банка се стреми да продължи да бъде една от най-добрите банки в България, призната като бързо развиваща се, иновативна, клиентски ориентирана банка, която предлага изключителни продукти и услуги на клиентите си, осигурява отлични възможности за кариера на служителите и е социално ангажирана. Банката ще продължи да развива високотехнологични решения, предоставящи възможности на нейните клиенти да банкират от всяка точка на света и по всяко време.

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ

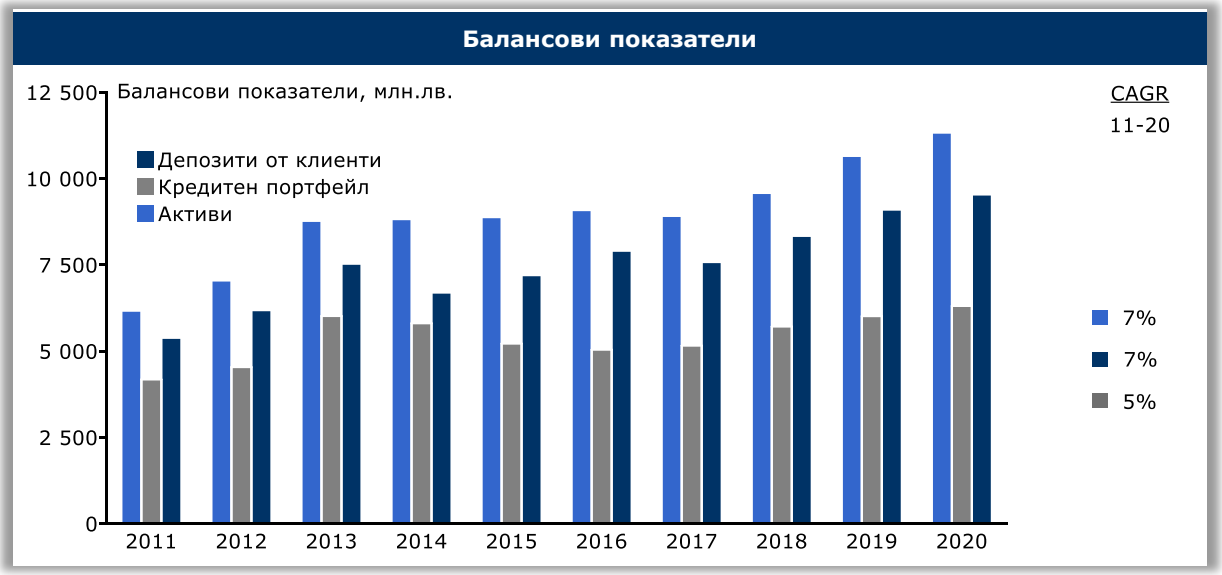

УВЕЛИЧЕНИЕ НА КАПИТАЛА

През 2020 г. Първа инвестиционна банка успешно реализира своя стратегически проект за увеличение на капитала, с цел укрепване и засилване на поддържаните капиталови буфери, както и осигуряване изпълнението на стратегията за бъдещ растеж и приоритетно развитие в сегментите на банкирането на дребно и малките и средни предприятия.

По-важните моменти във връзка с увеличението на капитала през 2020 г. са както следва:

- През януари 2020 г., Първа инвестиционна банка представи на Комисията за финансов надзор (КФН) проспект за предлагане на нови акции, като определи максимален размер на постъпленията от подписката в размер на 200 млн.лв., и успешно реализиране – при набиране на минимум 20 млн.лв.
- През април 2020 г., КФН потвърди проспекта на Първа инвестиционна банка за публично предлагане на до 40 млн. нови акции с емисионна стойност от 5 лв.

- През май 2020 г. стартира подписката за увеличението на капитала на Първа инвестиционна банка съгласно изискванията на Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК).
- В началото на юли 2020 г. подписката приключи успешно и Първа инвестиционна банка увеличи капитала си с 195 424 хил. лв. Нови акционери на Банката са Българска банка за развитие АД с 18,35% акционерен дял и Valea Foundation, фондация на чешкия предприемач г-н Карел Комарек – със 7,87%.
- В края на юли 2020 г. увеличението на капитала е вписано в Търговския регистър при Агенцията по вписванията, а през август 2020 г. – новата емисия акции е вписана в регистъра на КФН по чл.30, ал.1, т.3 от Закона за Комисията за финансов надзор.

За повече информация относно увеличението на капитала виж раздели „Капитал“ и „Акционерна структура“.

ДЕЙСТВИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ОТ COVID-19

През 2020 г. Първа инвестиционна банка предприе редица действия във връзка с разпространението на коронавируса и последствията от пандемията COVID-19, в т.ч.:

- През март 2020 г., Fibank първа сред банките в страната осигури възможност за разсрочване на плащанията за клиентите, изпитващи затруднения във връзка с въведеното извънредно положение и пандемията COVID-19.
- През април 2020 г., Банката се присъедини към изготвения от Асоциацията на банките в България (АББ) и утвърден от БНБ Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции във връзка с COVID-19 (частен мораториум), както и към удължаването на сроковете на неговото действие и изменения, допълнително утвърдени през юли и декември 2020 г.
- През годината Първа инвестиционна банка подписа три споразумения за участие в програми на Българската банка за развитие и Фонда на Фондовете, целящи подпомагане на хората и бизнеса във връзка с пандемията от COVID-19.
- Fibank предложи редица улеснения/облекчения за клиентите, вкл. специални пакети от безплатни дигитални услуги; дистанционни решения за изцяло онлайн кандидатстване и отпускане на кредити за физически лица; нови кредитни и картови продукти с възможности за разсрочване и плащане на равни месечни вноски; програма за подкрепа на земеделските стопани.
- Банката предприе поредица от мерки за вътрешна организация на дейността, в т.ч. изисквания за безопасност, социална дистанция, отдалечени работни места, актуализиране на плановете за непрекъсваемост на дейността и за възстановяване и т.н.
- Като социално отговорна компания Fibank се включи в дарителската кампания в борбата с разпространението на коронавируса, както и реализира редица други мерки със социална насоченост в подкрепа на нуждаещите се.

За повече информация относно предприетите действия във връзка с предизвикателствата от COVID-19 виж раздели „Акценти 2020 г.“, „Преглед на бизнеса“, „Социална отговорност“ и „Човешки капитал“ и „Преглед на бизнеса на дъщерните дружества”.

ПРОФИЛ НА БАНКАТА

КОРПОРАТИВЕН СТАТУС

Първа инвестиционна банка е акционерно дружество, регистрирано от Софийски градски съд с решение от 8 октомври 1993 г. От 28 февруари 2008 г. Банката е вписана в Търговския регистър при Агенцията по вписванията.

Първа инвестиционна банка е публично дружество, вписано в Търговския регистър при Софийски градски съд с решение от 4 юни 2007 г. и в регистъра за публичните дружества и други емитенти, воден от Комисията за финансов надзор, с решение от 13 юни 2007 г.

Банката притежава универсален банков лиценз за извършване на банкова дейност на територията на страната и на сделки в чужбина. Тя е лицензиран първичен дилър на държавни ценни книжа, както и регистриран инвестиционен посредник.

СЪУЧАСТИЕ И ЧЛЕНСТВО В ОРГАНИЗАЦИИ

- Асоциация на банките в България
- Българска фондова борса АД
- Централен депозитар АД
- БОРИКА АД
- MasterCard International
- VISA Inc.
- S.W.I.F.T.
- Factors Chain International

ПАЗАРНА ПОЗИЦИЯ[7]

- Пето място по активи
- Пето място по кредити
  - Четвърто място по кредити на предприятия
  - Пето място по потребителски кредити
  - Шесто място по ипотечни кредити
- Пето място по депозити
  - Трето място по депозити от физически лица
- Сред водещите банки в картовия бизнес
- Сред водещите банки в платежните услуги, в т.ч. при международните разплащания и търговски операции

[7] Пазарните позиции са определени въз основа на данни на индивидуална основа от БНБ и БОРИКА АД.

ПАЗАРЕН ДЯЛ[8]

- 8,70% от банковите активи в България
- 9,91% от кредитите в страната
  - 11,52% от кредитите на предприятия
  - 8,63% от потребителските кредити
  - 6,68% от ипотечните кредити
- 9,06% от депозитите в страната
  - 10,98% от депозитите на физически лица

КОРЕСПОНДЕНТСКИ ОТНОШЕНИЯ

Първа инвестиционна банка има изградена широка мрежа от банки кореспонденти, чрез които извършва международни разплащания и операции по търговското финансиране в почти всички части на света. Банката изпълнява международни платежни операции в чуждестранна валута, издава чекове и изпълнява различни документарни операции.

Fibank е търсен, надежден и коректен партньор, изградил в продължение на години добра репутация сред международните финансови институции и натрупан ценен опит и ноу-хау от многобройните си международни бизнес партньори, инвеститори, клиенти и контрагенти.

КЛОНОВА МРЕЖА

Към 31 декември 2020 г. Групата на Първа инвестиционна банка има общо 149 клона и офиса: 134 клона и офиса, в т.ч. централа, покриващи територията на България и един чуждестранен клон в Кипър, както и централа и 14 клона на дъщерната банка First Investment Bank – Albania Sh.a. в Албания.

За повече информация относно клоновата мрежа виж раздел „Канали за дистрибуция", както и раздел „Преглед на бизнеса на дъщерните дружества".

[8] Пазарните дялове са определени въз основа на данни на индивидуална основа от БНБ.

ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

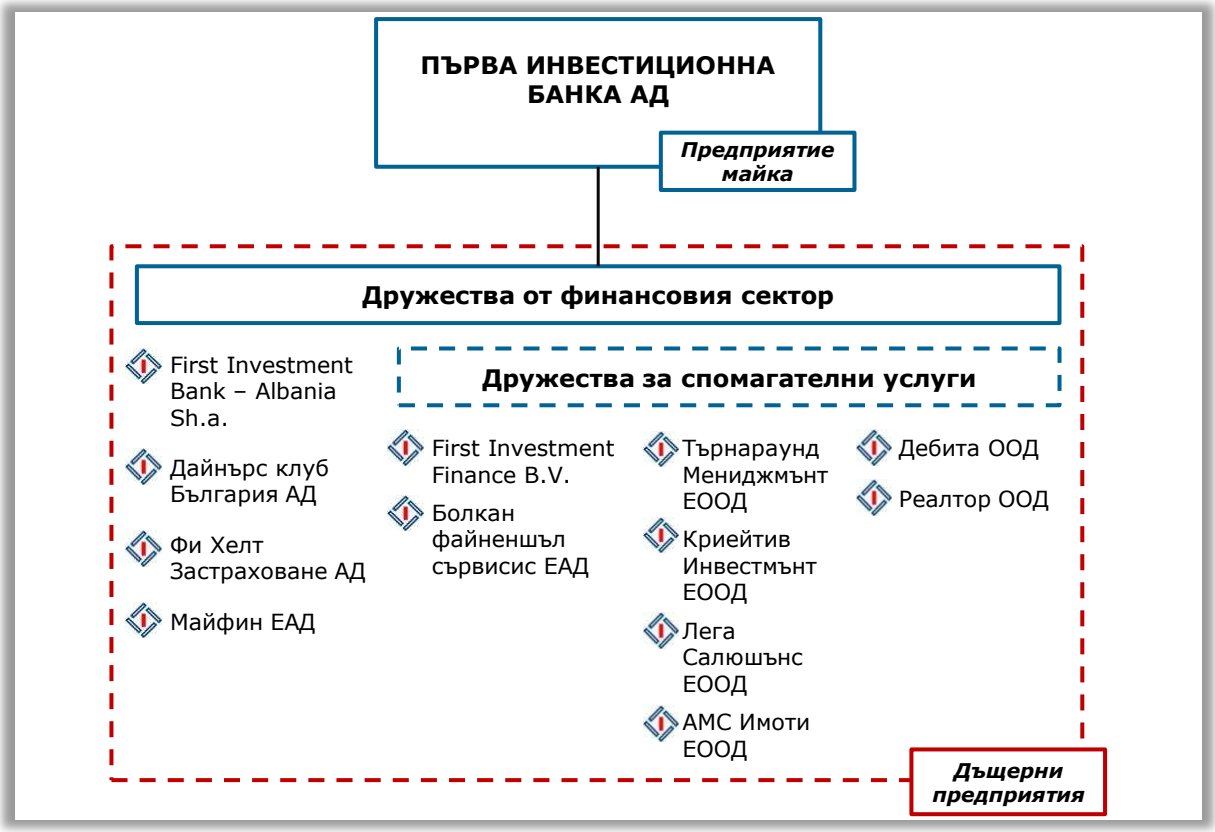

Първа инвестиционна банка АД има дванадесет дъщерни дружества към 31 декември 2020 г.: First Investment Bank - Albania Sh.a. (100%), Дайнърс клуб България АД (94,79%), Фи Хелт Застраховане АД (59,10%), Майфин ЕАД (100%), First Investment Finance B.V. (100%), Дебита ООД (70%), Реалтор ООД (51%), Болкан файненшъл сървисис ЕАД (100%), Криейтив Инвестмънт ЕООД (100%), Търнараунд Мениджмънт ЕООД (100%), Лега Салюшънс ЕООД (100%) и АМС Имоти ЕАД (100%).

Към 31.12.2020 г. дружествата включени в консолидираните финансови отчети на Групата на Първа инвестиционна банка са: First Investment Bank - Albania Sh.a., Дайнърс клуб България АД, Фи Хелт Застраховане АД и First Investment Finance B.V. Останалите дъщерни дружества не са включени в консолидираните финансови отчети поради това, че са несъществени за финансовото състояние, финансовите резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на 31.12.2020 г. Решението за консолидация на дружествата се преразглежда към всяка отчетна дата.

През 2020 г. Първа инвестиционна банка учреди ново дъщерно дружество – „Майфин“ ЕАД, вписано в Търговския регистър и регистър на ЮЛНЦ при Агенцията по вписванията през март 2020 г. с предмет на дейност като издател на електронни пари и извършване на платежни услуги по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи и издаден лиценз от Българската народна банка.

През януари 2021 г. Първа инвестиционна банка взе решение за закриване на дъщерното си дружество Търнараунд Мениджмънт ЕООД.

За повече информация относно дъщерните дружества виж раздел „Преглед на бизнеса на дъщерните дружества”, както и бележка 36 „Дъщерни предприятия” от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

НАГРАДИ 2020 г.

- Първа инвестиционна банка е отличена като най-добра кредитна институция в категорията „Банки" на конкурса „Компания на годината 2020", организиран от списание Business Lady, въз основа на постигнатото през годината, добрите управленски практики и приноса към обществото.
- За трета поредна година Fibank печели приза „Любима марка 2020" на българския потребител и първото място в категорията „Финансови институции" на потребителската класация „My Love Marks".
- Fibank е наградена с две отличия в международния конкурс „Продукт на годината 2020", в категориите „Аксесоари за безконтактно плащане" и „Дигитални карти" за въведените услуги – безконтактно плащане със смарт часовник Garmin Pay и мобилни разплащания с дигитализирана карта през Apple Pay.
- Първа инвестиционна банка получава награда от B2B Media за своята кампания за клиенти във връзка COVID-19 в категорията „Компания с кауза" за 2020 г.
- Fibank получава наградата „Златно сърце" на списание Business Lady за цялостната си корпоративна социална отговорност и благотворителния си календар за 2019 г.

ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА: ДАТИ И ФАКТИ

1993 г.	◈ Първа инвестиционна банка АД е учредена на 8 октомври 1993 г. в София. ◈ Fibank получава пълен банков лиценз за осъществяване на операции в България и в чужбина.
1994-1995 г.	◈ Банката се развива и се специализира в обслужването на корпоративни клиенти.
1996 г.	◈ ПИБ АД първа в България предлага възможността за банкиране от дома и офиса. ◈ Fibank е първата банка, получила 5-годишен кредит от Европейската банка за възстановяване и развитие – за финансиране на МСП в България.
1997 г.	◈ Банката започва да издава дебитни карти Cirrus/Maestro, кредитни карти Eurocard/Mastercard и карти American Express. Първа инвестиционна банка е първата българска банка, предложила дебитни карти с международен достъп. ◈ Thompson Bankwatch определя първия кредитен рейтинг на Fibank. ◈ Банката открива първия си клон в чужбина – в Кипър.
1998 г.	◈ Първа инвестиционна банка получава първия си синдикиран кредит от чуждестранни банки. Банката договаря финансирания за внос на инвестиционни стоки от редица европейски държави, гарантирани от агенции за експортно застраховане.
1999 г.	◈ Банката сключва синдикиран заем, организиран от ЕБВР, на обща стойност 12,5 млн. евро. ◈ Fibank получава средносрочен заем от 6,6 млн. евро от германска държавна организация за финансиране на български дружества. ◈ Банката учредява чуждестранен клон в Тирана, Албания, който предлага банкови услуги на албански дружества и физически лица.
2000 г.	◈ Първа инвестиционна банка започва развитие на бизнеса в областта на банкирането на дребно. Депозитите от физически лица нарастват 2,3 пъти.
2001 г.	◈ ПИБ АД стартира първия Виртуален банков клон в България, с възможност за работа в Интернет. ◈ Банката е отличена с наградата „Банка на годината" на вестник „Пари". ◈ Мая Георгиева (изпълнителен директор на Първа инвестиционна банка) получава наградата „Банкер на годината" на вестник „Банкеръ".
2002 г.	◈ Fibank е определена за „Банка на клиента" в класацията на вестник „Пари".
2003 г.	◈ Продуктите и услугите за физически лица застават във фокуса на политиката на Банката. През годината кредитите на физически лица нарастват над 5 пъти. ◈ Fibank за втори път печели наградата „Банка на клиента" в класацията на вестник „Пари".
2004 г.	◈ Банката разширява своята инфраструктура – клоновата мрежа се увеличава с 27 нови клона и офиса, мрежата от АТМ терминали нараства над 2 пъти. ◈ ПИБ АД е отличена с наградата „Финансов продукт на годината" за продукта Ипотечен овърдрафт.
2005 г.	◈ Fibank придобива 80% от капитала на Дайнърс клуб България АД. ◈ Банката емитира €200 млн. облигации на Люксембургската фондова борса. Fibank е и първата българска банка, емитирала безсрочни подчинени облигации. ◈ Матьо Матеев (зам. главен изпълнителен директор на Първа инвестиционна банка) получава наградата „Банкер на годината" на вестник „Банкеръ".
2006 г.	◈ Fibank за трети път печели наградата „Банка на клиента" в класацията на вестник „Пари". ◈ Първа инвестиционна банка получава €185 млн. синдикиран заем, организиран от Bayerische Landesbank, с участието на 33 международни банки. ◈ Акционерният капитал на Банката е увеличен от 20 млн.лв. на 100 млн.лв. чрез трансформиране на неразпределени печалби в нови акции.

2007 г.	◆ Първа инвестиционна банка осъществява най-голямото банково първично публично предлагане на ценни книжа в България и придобива статут на публично дружество. ◆ Стартира „FIBank Mobile" – първият банков мобилен портал, създаден от Банката с полезна финансова информация за клиентите. ◆ Fibank е една от първите банки в България, внедрила новата чип технология при издаването на дебитни и кредитни карти. ◆ First Investment Bank – Albania Sh.a. получава пълен лиценз за банкова дейност в Албания.
2008 г.	◆ Първа инвестиционна банка внедрява нова интегрирана банкова информационна система FlexCube. ◆ ПИБ АД получава синдикиран заем от 65 млн. евро от 11 водещи международни банки. ◆ Fibank става първата банка в България със собствен корпоративен блог. ◆ Банката е отличена с награда OSCARDS за иновативност в областта на картовия бизнес.
2009 г.	◆ Fibank става първата и единствена банка в България, която започва да предлага продажба и обратно изкупуване на инвестиционни диаманти. ◆ Първа инвестиционна банка предлага нова интернет услуга „Моята Fibank", за електронни извлечения по банкови сметки и кредитни карти.
2010 г.	◆ Fibank посреща своя едномилионен клиент. ◆ Подписано е споразумение с IFC за сътрудничество в областта на търговското финансиране. ◆ Fibank първа в страната предлага безконтактни плащания по технологията PayPass. ◆ ПИБ АД придобива мажоритарен дял в ЗОК Фи Хелт АД.
2011 г.	◆ Първа инвестиционна банка е обявена за „Най-добра банка в България" за 2011 г. от финансовото списание Euromoney. ◆ Избрани са нови изпълнителни директори на Банката – Димитър Костов, Васил Христов и Светослав Молдовански. ◆ Мая Георгиева (изпълнителен директор на ПИБ АД) получава наградата „Банкер на годината 2011" на вестник „Банкеръ" за постигната пазарна устойчивост и спечелено доверие на клиентите.
2012 г.	◆ Fibank е наградена за „Банка на годината" от Асоциация „Банка на годината" за най-добро комплексно представяне. ◆ Банката подписва споразумение с Европейския инвестиционен фонд за финансиране на МСП по инициативата JEREMIE. ◆ Васил Христов (изпълнителен директор на ПИБ АД) получава наградата „Банкер на годината" на вестник „Банкеръ".
2013 г.	◆ Първа инвестиционна банка АД подписва споразумение с унгарската МКБ Банк Зрт. за придобиване на 100% от акциите на МКБ Юнионбанк ЕАД. ◆ Fibank финализира издаването на хибриден дълг (две емисии облигации) на обща стойност 100 млн. евро, включен в капитала от първи ред. ◆ На клиентите е осигурена възможност за онлайн продажба на продукти от инвестиционно злато и други благородни метали. ◆ Мая Ойфалош е избрана за изпълнителен директор на Банката.
2014 г.	◆ Реализирано е вливането на Юнионбанк ЕАД към Първа инвестиционна банка АД, в т.ч. интегриране на операционните системи, процедури, инфраструктура, човешки ресурси, продукти и услуги. ◆ ПИБ АД успешно преодолява натиска върху банковата система благодарение на поддържаната висока ликвидност, висок професионализъм, както и получената ликвидна подкрепа съгласно решение C(2014) 4554 на ЕК от 29.06.2014 г. ◆ Fibank е наградена за най-добра банка в сферата на банкирането на дребно от международния портал Global Banking & Finance Review.

2015 г.	◈ Fibank реализира съвместен проект с IFC за надграждане на системите за управление на риска и корпоративното управление в съответствие с принципите на Базелския комитет и признати международни стандарти. ◈ Избран е нов независим член на Надзорния съвет на Банката – г-н Юрки Коскело, с богат професионален опит и дългогодишен стаж в IFC. ◈ Въведена е нова организационна структура на Банката, с която се доразвиват контролните функции. ◈ Създаден е Клуб на инвеститорите с цел отворена линия за комуникация с инвеститорите и засилване диалога с миноритарните акционери. ◈ Първа инвестиционна банка е отличена като най-силна марка сред финансовите институции в България от международната организация Superbrands.
2016 г.	◈ Стартирана е иновативна платформа за електронни плащания през мобилни устройства с безконтактна функция (NFC) и използването на дигитални банкови карти. ◈ Банката издължи ликвидната подкрепа във връзка с решение C(2014) 8959 на ЕК от 25.11.2014 г. ◈ Fibank премина успешно прегледа за качеството на активите и стрес теста на банковата система проведен в страната. ◈ Разработени са нови безконтактни дебитни карти за деца и юноши.
2017 г.	◈ Fibank създава интегрирана платформа за електронно банкиране „Моята Fibank“ чрез използване на единен канал за обслужване на клиенти (Omnichannel). ◈ Първа инвестиционна банка се включи като директен участник в пан-европейската система за плащания в евро STEP2 SCT (SEPA Credit Transfer). ◈ Fibank обнови банкова си информационна система, като мигрира към версия Oracle Flexcube 12. ◈ Развиват се онлайн услугите, свързани с потребителски кредити – www.credit.fibank.bg.
2018 г.	◈ Първа инвестиционна банка чества 25 години от създаването си. ◈ Стартира нова програма Smart Lady в подкрепа на жените предприемачи, таргетираща основно микро, малки и средни предприятия. ◈ Разработен е софтуерен токън „Fibank Token“, като средство за подпис и идентификация в системата за електронно банкиране на Банката. ◈ Разработена е иновативна кредитна карта от ново поколение “Evolve”, обединяваща три бранда (Fibank, Diners Club и MasterCard) в един платежен инструмент. ◈ Подписано е споразумение с Българска банка за развитие за финансиране на микро, малки и средни предприятия, с подкрепата на Европейския фонд за стратегически инвестиции (програма COSME+).
2019 г.	◈ Първа инвестиционна банка успешно пласира, при условията на частно предлагане, дългово-капиталов (хибриден) инструмент (емисия облигации) на обща стойност 30 млн. евро. ◈ Fibank е сред водещите банки, която се присъединява към глобалното решение SWIFT gpi, чрез което значително се подобрява скоростта и проследимостта на трансграничните трансфери. ◈ Картовите услуги се развиват с изпреварващо въвеждане по отношение на дигитализираните карти и плащането на смарт устройства. ◈ Първа инвестиционна банка имплементира регулаторните изисквания в областта на платежните услуги, корпоративното управление. ◈ Стартира дейността на централизиран бек-офис в системата на Банката, с цел повишаване ефективността при обслужване на клиентите. ◈ Fibank премина цялостната оценка (преглед на качеството на активите – AQR и стрес тест), проведена от ЕЦБ през годината. ◈ Предприети са инициативи за повишаване на финансовата грамотност, вкл. на деца и юноши.

АКЦЕНТИ ЗА 2020 г.

ЯНУАРИ

- Fibank предлага нова сребърна монета за „Годината на мишката – 2020 г.“ от Новозеландския монетен двор, както и нови златни и сребърни кюлчета на швейцарската рафинерия ПАМП.
- Банката получава наградата „Златно сърце“ на списание Business Lady за цялостната си корпоративна социална отговорност и благотворителния си календар за 2019 г.
- Стартиран е проект относно SREP (Процес за надзорен преглед и оценка) за усъвършенстване на процесите за корпоративно управление и оценка на рисковете.

ФЕВРУАРИ

- След получено разрешение от БНБ, Първа инвестиционна банка включва в допълнителния си капитал от първи ред (AT1) сумата от 30 млн. евро, привлечена чрез издаден от Банката капиталово-хибриден инструмент, представляващ емисия безсрочни, некумулативни, неконвертируеми облигации.
- Fibank подкрепя създаването на ново дружество (start-up) в областта на платежните услуги – „Майфин“ ЕАД, лицензирано като дружество за електронни пари с акционерен капитал в размер на 1 млн. лв.

МАРТ

- Първа инвестиционна банка включва в базовия си собствен капитал от първи ред (CET1) нетната годишна печалба на Банката за 2019 г., след получено разрешение от страна на БНБ.
- Fibank първа сред банките в страната осигури възможност за разсрочване на плащанията за клиентите, изпитващи затруднения във връзка с въведеното извънредно положение и пандемията COVID-19.
- Банката предлага специален пакет от безплатни дигитални услуги за противодействие на разпространението на коронавируса COVID-19.
- Осигуряване на възможност за дистанционно подписване на документи по кредитни сделки с физически лица.

АПРИЛ

- Потвърден е проспектът на Първа инвестиционна банка за публично предлагане на до 40 млн. нови акции с емисионна стойност от 5 лв. и максимална стойност на постъпленията от увеличението на капитала в размер на 200 млн. лв.

- Първа инвестиционна банка подписва споразумение с Българска банка за развитие (ББР) по Програма за гарантиране на безлихвени кредити в защита на хора, лишени от възможността да полагат труд поради пандемията от COVID-19.
- Банката се присъединява към изготвения от Асоциацията на банките в България (АББ) и утвърден от БНБ Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции (частен мораториум) във връзка с COVID-19.
- Г-н Никола Бакалов е избран за Главен изпълнителен директор и председател на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка.

МАЙ

- Стартира подписката за увеличението на капитала на Първа инвестиционна банка съгласно изискванията на Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК).
- Г-жа Ралица Богоева е вписана в Търговския регистър при Агенцията по вписванията като нов изпълнителен директор и член на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка, отговарящ за сегмента на банкиране на дребно.
- Банката развива вътрешните си политики за обща информационна сигурност.
- Фи Хелт Застраховане АД разработва допълнително покритие към застрахователния продукт „Спокойствие с Fihealth", по отношение на риска „Нежелана безработица", което осигурява защита при освобождаване от работа и намаление на работната заплата.

ЮНИ

- Fibank продължава да развива услугите, предлагани чрез отвореното банкиране (open banking), които са достъпни за клиенти на Банката освен с Android, но вече и на iOS устройства през My Fibank.
- Г-н Янко Караколев е избран за Главен финансов директор и вписан в Търговския регистър при Агенцията по вписванията като нов член на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка.
- Обновен е дизайнът на мобилното приложение My Fibank и е създадена възможност за плащане на няколко битови сметки едновременно.

- Банката усъвършенства политиките си в областта на корпоративното управление, в т.ч. относно конфликти на интереси, пригодност, възлагане на дейности на външни изпълнители, вътрешно управление на ниво група.
- First Investment Bank – Albania Sh.a. издава подчинен срочен дълг (дългосрочни облигации) в размер на 2,9 млн. евро при условията на частно предлагане.

ЮЛИ

- Първа инвестиционна банка увеличава успешно капитала си със 195 424 хил. лв. Нови акционери на Банката са Българска банка за развитие АД с 18,35% акционерен дял и Valea Foundation, фондация на чешкия предприемач г-н Карел Комарек – със 7,87%. Увеличението на капитала е вписано в Търговския регистър при Агенцията по вписванията.

- Fibank се присъединява към предложеното от Асоциацията на банките в България и утвърдено от БНБ искане за удължаване на сроковете в мораториума върху плащанията.
- Първа инвестиционна банка подписва споразумение с Българска банка за развитие (ББР) по Програма за портфейлни гаранции в подкрепа на ликвидността на микро-, малки и средни предприятия, пострадали от извънредната ситуация и епидемията от COVID-19.
- Проведено е Редовно годишно общо събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка, на което е решено цялата нетна печалба на Банката за 2019 г. да бъде капитализирана, както и да не се изплащат дивиденти или правят други отчисления от печалбата за 2020 г., с цел включването ѝ в базовия собствен капитал от първи ред.
- Г-н Юрки Коскело е преизбран за нов 5-годишен мандат като член на Надзорния съвет на Първа инвестиционна банка, а г-жа Росица Асова – за нов 3-годишен мандат като независим член на Одитния комитет на Банката.
- Fibank е отличена като най-добра кредитна институция в категорията „Банки" на конкурса „Компания на годината 2020", както и е обявена за „Любима марка 2020" на българския потребител сред финансовите институции в потребителската класация „My Love Marks".

АВГУСТ

- Първа инвестиционна банка стартира промоционална кампания за новоиздадени кредитни карти Mastercard и Visa за физически лица без такса за годишна поддръжка през първата година, безлихвен промоционален период и cashback програма.
- Като част от ежегодния преглед, Банката актуализира Стратегията си за управление на риска с 3-годишен хоризонт и приема нова Рамка за рисков апетит, залагаща поддържането на умерено-ниско ниво на риск.
- First Investment Bank – Albania Sh.a. стартира нова платформа за мобилно банкиране с интуитивен дизайн и функционалност за изпълняване на основните банкови операции онлайн от страната на клиентите.

СЕПТЕМВРИ

- Fibank предлага на клиентите бонус при одобрение на нов потребителски или ипотечен кредит – овърдрафт по дебитна карта в размер до 3 работни заплати и без лихва за първата година.
- Банката разработва механизъм за плащане на равни вноски (3, 6, 9, 12-месеца) при покупки с кредитни карти на ПОС терминали при търговци, вкл. на виртуален ПОС.

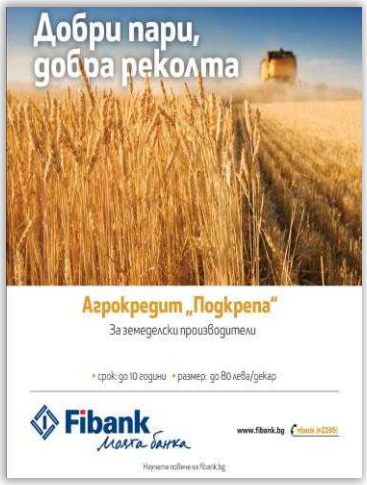

ОКТОМВРИ

- Първа инвестиционна банка подписва споразумение с Фонд мениджър на финансови инструменти в България (Фонд на Фондовете) за Портфейлна гаранция с таван на загубите за преодоляване на последствията от COVID-19 в подкрепа на МСП, финансирано със средства от Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014 – 2020 г.
- Разработен е специализиран кредитен продукт за земеделски производители – кредит „Агроподкрепа", под формата на револвиращ кредит или овърдрафт с

финансиране до 80 лева на декар за обработваеми площи и срок за погасяване до 10 години.

- Капиталово-хибридният инструмент (емисия облигации) в размер на 30 млн. евро, издаден от Банката при условията на частно пласиране, е допуснат до търговия на регулиран пазар на Люксембургската фондова борса (LuxSE).
- Всички карти, издавани от Данърс клуб България АД са с функционалност, ползваща двуфакторна автентикация при плащания в интернет.

НОЕМВРИ

- Fibank предоставя на клиентите си с издадена дебитна или кредитна карта Visa услугата Apple Pay за плащане с iPhone и/или Apple Watch.
- Дъщерното дружество „Майфин“ ЕАД стартира дейността си, предлагайки дигитален портфейл за бързи парични преводи и онлайн разплащания, издаване на дигитални и виртуални карти, както и иновативни платежни услуги между клиенти на MyFin (peer-to-peer), плащане с линк.
- Първа инвестиционна банка се включва в новата организация на плащанията – сетълмент в реално време Continuous Gross Settlement (CGS) в системата STEP2-T, оперирана от EBA Clearing.

ДЕКЕМВРИ

- Първа инвестиционна банка осигурява възможност за дигитализиране на издадените от Банката дебитни и кредитни карти VISA за извършване на плащания със смарт телефон през мобилното приложение My Fibank.
- Fibank се присъединява към предложеното от Асоциацията на банките в България и утвърдено от БНБ допълнително удължаване на сроковете в мораториума върху плащанията във връзка с пандемията COVID-19.
- Стартира предлагането на нова услуга – „Видео консултация“ за физически лица относно кредитни продукти на Банката, достъпна през корпоративния сайт www.fibank.bg, дигиталното банкиране „Моята Fibank“ и Мобилното приложение „My Fibank“.

ФИНАНСОВ ПРЕГЛЕД

КЛЮЧОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

	2020	2019	2018	2017	2016
Финансови показатели (хил. лв.)					
Нетен лихвен доход	249 678	246 714	267 088	260 926	319 179
Нетен доход от такси и комисиони	99 192	106 774	97 111	102 146	92 163
Нетни приходи от търговски операции	12 531	15 378	10 809	15 326	13 937
Общо приходи от банкови операции	373 709	443 484	391 329	406 589	471 570
Административни разходи	(193 807)	(220 448)	(212 066)	(204 698)	(192 307)
Обезценка	(98 707)	(119 730)	(83 378)	(78 850)	(156 120)
Печалба на Групата след данъци	45 517	137 922	171 546	92 245	98 811
Доход на акция (в лв.)	0,36	1,25	1,56	0,84	0,90
Балансови показатели (хил. лв.)					
Активи	11 335 420	10 660 175	9 586 681	8 921 198	9 089 855
Вземания от клиенти	6 312 887	6 017 137	5 716 062	5 162 907	5 044 850
Вземания от банки и фин. институции	106 111	79 618	125 483	54 402	51 863
Задължения към други клиенти	9 542 276	9 104 021	8 342 691	7 583 819	7 911 911
Други привлечени средства	103 649	109 348	121 120	127 493	70 367
Хибриден дълг	267 579	267 615	208 786	208 786	208 740
Общо капитал на Групата	1 216 420	978 917	846 272	947 350	856 836
Основни съотношения (%)					
Обща капиталова адекватност	21,28	18,34	16,15	15,89	15,13
Съотношение на капитала от първи ред	21,15	18,28	16,15	15,87	15,10
Съотношение на базовия собствен капитал от първи ред	17,72	14,65	13,30	12,87	12,01
Съотношение на ливъридж	13,45	11,84	11,08	11,28	10,11
Ликвидни активи/депозити от клиенти	30,90	28,61	26,50	25,91	29,12
Съотношение за ликвидно покритие (LCR)	257,17	221,64	269,21	334,85	327,37
Съотношение на нетно стабилно финансиране (NSFR)	134,47	132,74	135,45	136,43	137,61
Нетни кредити/депозити	66,16	66,09	68,52	68,08	63,76
Възвръщаемост на капитала (след данъци)	4,22	15,12	19,24	10,24	12,17
Възвръщаемост на активите (след данъци)	0,42	1,38	1,87	1,03	1,12
Цена на риска (Cost of risk)	1,44	1,83	1,55	1,37	2,66
Нетен лихвен доход/ приходи от банкови операции	66,81	55,63	68,25	64,17	67,68
Административни разходи/ общо приходи	56,34	44,58	46,46	53,01	41,94
Ресурси (брой)					
Клонове и офиси	149	158	168	166	168
Персонал	2 910	2 825	2 868	3 221	3 322

КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ

През септември 2020 г. Първа инвестиционна банка сключва нов договор за публичен рейтинг с рейтинговата агенция Fitch Ratings.

Публични рейтинги от Fitch Ratings	09.11.2020	13.08.2019	03.06.2019
Дългосрочен рейтинг	B	B	B
Краткосрочен рейтинг	B	B	B
Рейтинг за жизнеспособност	b	b	b
Рейтинг за подкрепа	5	5	5
Ниво на рейтинга за подкрепа	NF	NF	NF
Перспектива	Негативна	Стабилна	Стабилна

През ноември 2020 г. Fitch Ratings присъжда публични кредитни рейтинги на Първа инвестиционна банка, както следва: дългосрочен рейтинг „B“ с негативна перспектива, краткосрочен рейтинг „B“, рейтинг за жизнеспособност „b“, рейтинг за подкрепа „5“ и ниво на рейтинга за подкрепа „NF (No Floor)“.

ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ

През 2020 г. Групата на Първа инвестиционна банка отчита стабилни финансови резултати и устойчиво развитие в условия на предизвикателна външна среда породена основно от пандемията от COVID-19. Печалбата на Групата след данъчно облагане възлиза на 45 517 хил. лв. спрямо 137 922 хил. лв. година по-рано, когато са отчетени по-високи приходи във връзка с продажба на портфейли и преоценка на инвестиционни имоти. Общите приходи от банкови операции възлизат на 373 709 хил. лв. (2019: 443 484 хил. лв.). Възвръщаемостта на капитала (след данъци) е 4,22%, а възвръщаемостта на активите (след данъци) – 0,42%.

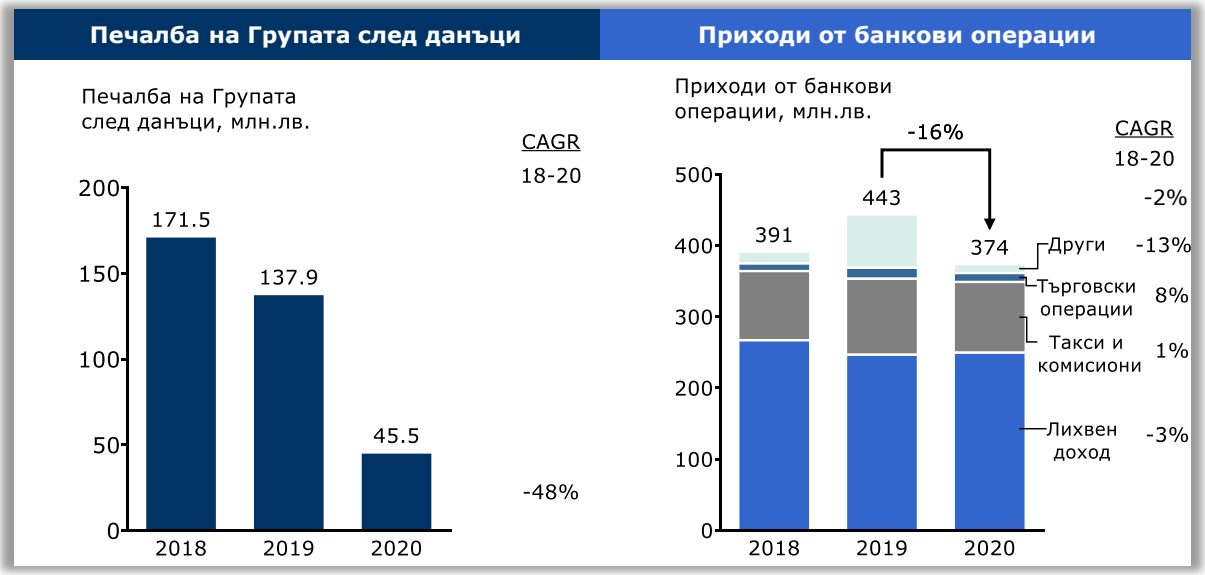

За 2020 г. нетният лихвен доход нараства до 249 678 хил. лв. (2019: 246 714 хил. лв.), като остава основния източник на доход за Групата, съставляващ 66,8% от общите оперативни приходи (2019: 55,6%). Операциите на Fibank в чужбина формират 6,5% от нетния лихвен доход на Групата (2019: 6,1%), като отразяват развитието на дейността на дъщерната банка в Албания. *За повече информация относно First Investment Bank – Albania Sh.a. виж раздел "Преглед на бизнеса на дъщерните дружества"*.

За отчетния период приходите от лихви се повишават до 313 863 хил. лв. (2019: 309 730 хил. лв.), в резултат основно на увеличение при сегмента на домакинствата (2020: 130 289 хил. лв.; 2019: 124 657 хил. лв.) и при инвестициите в дългови инструменти (2020: 23 434 хил. лв.; 2019: 14 090 хил. лв.), ползвани като допълнителен източник на лихвен доход. Намаление е отчетено при сегмента на предприятията[9], в т.ч. при големите предприятия (2020: 85 815 хил. лв.; 2019: 87 465 хил. лв.), средните предприятия (2020: 36 379 хил. лв.; 2019: 41 644 хил. лв.), малките предприятия (2020: 22 232 хил. лв.; 2019: 24 709 хил. лв.) и микропредприятията (2020: 15 086 хил. лв.; 2019: 15 413 хил. лв.).

Тенденцията от последните години при разходите за лихви се запазва, като намаление е отчетено при разходите за депозити от клиенти, които достигат 30 268 хил. лв. спрямо 34 953 хил. лв. година по-рано и формират 47,2% от общите разходи за лихви. През годината Първа инвестиционна банка поддържа лихвените проценти по депозитни продукти в съответствие с пазарните условия и конкурентна среда, както и съобразно нивата на ликвидност. Увеличение е

[9] Съгласно Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия, определени на база годишен оборот, както следва: микропредприятия – до 3,9 млн. лв.; малки предприятия – до 19,5 млн. лв.; средни предприятия – до 97,5 млн. лв.

отчетено при разходите за лихви по хибридния дълг (2020: 27,541 хил. лв.; 2019: 23,038 хил. лв.) в резултат от издадената в края на 2019 г. нова емисия хибридни облигации. Нетният лихвен марж на Групата възлиза на 3,23% за периода.

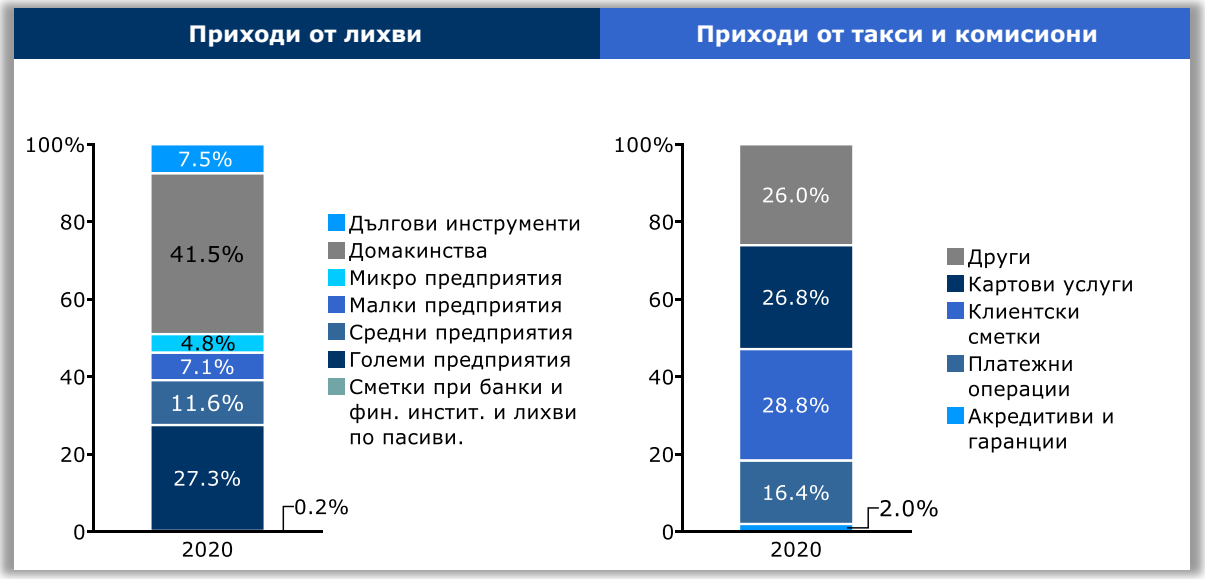

Нетният доход от такси и комисиони за 2020 г. възлиза на 99 192 хил. лв. спрямо 106 774 хил. лв. за предходната година, като формира 26,5% от общите приходи от банкови операции на Групата (2019: 24,1%), осигурявайки солиден принос към оперативната печалба. Операциите на Fibank в чужбина формират 8,4% от нетния доход от такси и комисиони (2019: 6,2%). Намаление е отчетено при картовите услуги (2020: 32 406 хил. лв.; 2019: 35 108 хил. лв.) и платежните операции (2020: 19 787 хил. лв.; 2019: 23 901 хил. лв.), за което влияние оказва намалението на таксите и комисионите в изпълнение на Регламент (ЕС) 2019/518 относно уеднаквяване на стойността на таксите за презграничните плащания в евро в ЕИП с тези на съответните национални плащания в левове. Понижение е регистрирано и при акредитивите и гаранциите (2020: 2412 хил. лв.; 2019: 3553 хил. лв.), както и при другите услуги (2020: 31 436 хил. лв.; 2019: 35 737 хил. лв.), в т.ч. тези, свързани с кредитната дейност. Увеличение е отчетено при клиентските сметки (2020: 34 766 хил. лв; 2019: 32 892 хил. лв.), в резултат от увеличената клиентска база и повишена събираемост на таксите.

За 2020 г. нетните приходи от търговски операции възлизат на 12 531 хил. лв. (2019: 15 378 хил. лв.), като намалението отразява основно по-ниските приходи от операции с чуждестранна валута, които са в размер на 12 719 хил. лв., спрямо 15 416 хил. лв. година по-рано. Нетни разходи са отчетени при операциите с дългови и капиталови инструменти, които сумарно възлизат на 188 хил. лв. за периода, при 38 хил. лв. за предходната година. Относителният дял на нетните приходи от търговски операции остава незначителен – 3,4% от общите приходи от банкови операции на Групата (2019: 3,5%).

Другите нетни оперативни приходи са в размер на 12 308 хил. лв., спрямо 74 618 хил. лв. година по-рано, когато са реализирани по-високи допълнителни приходи от управление на цедирани вземания, в т.ч. продажба на портфейли. Другите приходи включват и приходи от дългови и капиталови инструменти (2020: 5705 хил. лв.; 2019: 12 526 хил. лв.) и от наеми (2020: 5740 хил. лв.; 2019: 5542 хил. лв.).

За годината административните разходи се понижават до 193 807 хил. лв. при 220 448 хил. лв. година по-рано, повлияни основно от по-ниските разходи за персонал (2020: 67 742 хил. лв.; 2019: 71 842 хил. лв.), както и за външни услуги (2020: 54 926 хил. лв.; 2019: 74 378 хил. лв.), в резултат от предприетите мерки за оптимизиране ефективността на операциите и разходите.

Понижение е отчетено и при разходите за реклама (2020: 10 298 хил. лв.; 2019: 14 011 хил. лв.), и при тези за амортизация на имоти, оборудване и дълготрайни нематериални активи (2020: 13 165 хил. лв.; 2019: 14 392 хил. лв.). На нива близки спрямо предходната година остават разходите, свързани с телекомуникации, софтуер и друга компютърна поддръжка (2020: 12 665 хил. лв.; 2019: 12 401 хил. лв.), а увеличение е отчетено при тези за амортизация на активи с право на ползване (2020: 35 011 хил. лв.; 2019: 33 424 хил. лв.). За периода съотношението административни разходи/ общо приходи възлиза на 56,34% на консолидирана основа (2019: 44,58%), повлияно основно от по-високите допълнителни приходи, реализирани през 2019 г.

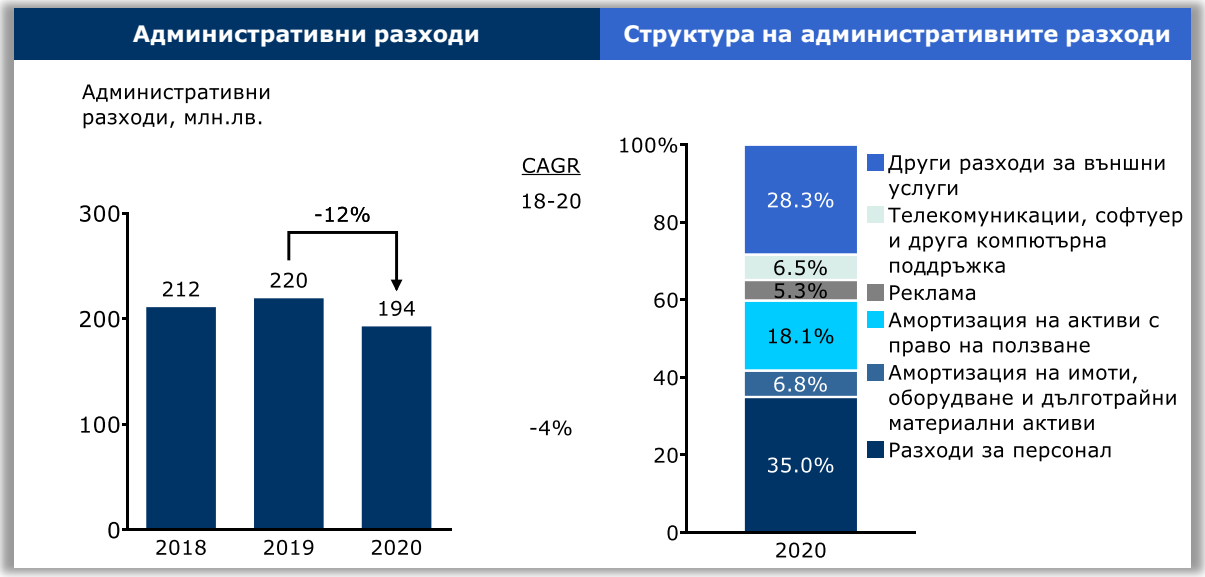

През годината е начислена допълнителна обезценка по кредитни експозиции, задбалансови ангажименти и други инвестиции в размер на 141 076 хил. лв., а реинтегрирана такава в размер на 42 369 хил. лв., в резултат на което нетните разходи за обезценка за 2020 г. възлизат на 98 707 хил. лв. (2019: 119 730 хил. лв.). *За повече виж раздел „Управление на риска“.*

За отчетния период Групата на Първа инвестиционна банка отчита други нетни разходи в размер на 29 696 хил. лв., спрямо нетни приходи от 51 053 хил. лв. година по-рано, когато са отчетени допълнителни приходи във връзка с преоценка на инвестиционни имоти. Другите нетни разходи включват основно разходи за вноските, които текущо се правят към гаранционни схеми, вкл. фондовете за гарантиране на влоговете в банките, за преструктуриране и за компенсиране на инвеститорите (2020: 35 945 хил. лв.; 2019: 33 019 хил. лв.).

За повече информация виж Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

БАЛАНС

През 2020 г. общият размер на активите на Групата на Първа инвестиционна банка нараства с 6,3% до 11 335 420 хил. лв., спрямо 10 660 175 хил. лв. година по-рано. Динамиката отразява развитието на кредитните услуги, оптимизиране на балансовите позиции и повишаването на привлечения ресурс съобразно промените във външната среда и условията на пазара. Fibank запазва водещите си позиции сред банките в страната, като се нарежда на пето място по активи (2019: пето) към края на 2020 г., с пазарен дял от 8,70% на индивидуална основа (2019: 8,81%).

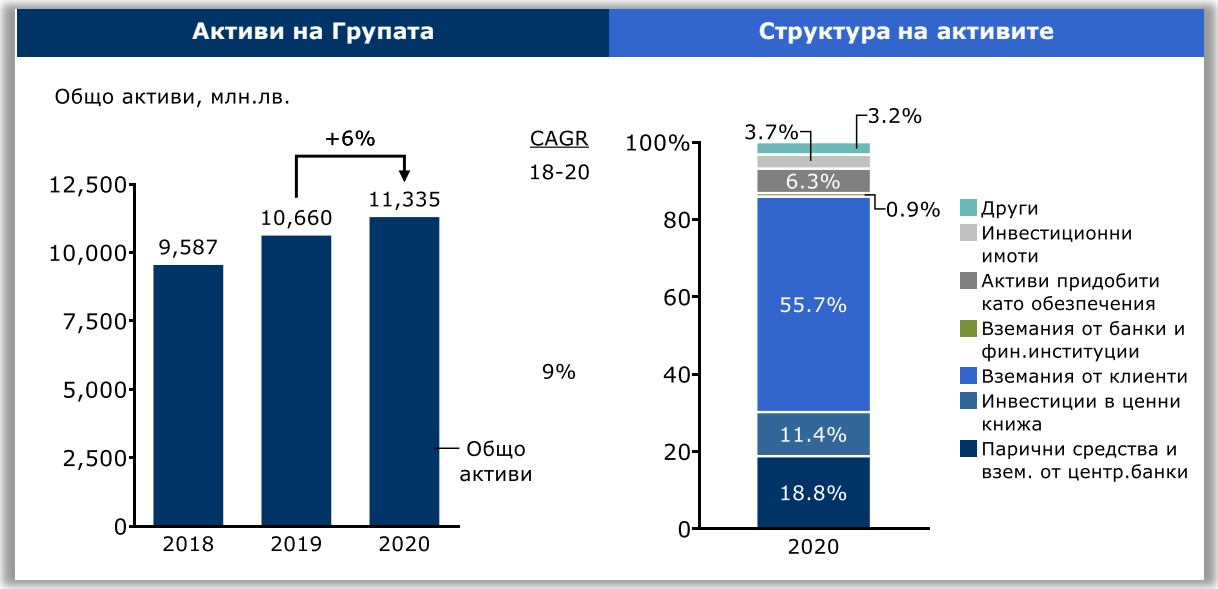

В структурата на активите на Групата вземанията от клиенти остават структурообразуващи с 55,7% от общите активи (2019: 56,4%), следвани от паричните средства и вземания от централни банки – 18,8% (2019: 19,4%) и инвестициите в ценни книжа – 11,4% (2019: 9,3%). Активите, придобити като обезпечение понижават своя дял до 6,3% (2019: 6,7%), а инвестиционните имоти – до 3,7% от активите (2019: 3,9%). Съотношението нетни кредити/депозити възлиза на 66,2% спрямо 66,1% за предходната година в съответствие с консервативната политика за управление на рисковете.

Паричните средства и вземания от централни банки са 2 133 197 хил. лв., като остават на нива близки спрямо предходната година – 2 072 046 хил. лв. Отчетено е намаление при вземанията от централни банки, (2020: 1 655 521 хил. лв.; 2019: 1 751 745 хил. лв.) за сметка на разплащателните сметки в чуждестранни банки, които нарастват до 288 580 хил. лв. в края на периода (2019: 114 191 хил. лв.). Първа инвестиционна банка управлява паричната наличност съобразно клиентските потребности и поддържане на оптимална доходност. Към края на 2020 г. паричните средства на каса са 189 096 хил. лв. спрямо 206 110 хил. лв. година по-рано.

Вземанията от банки и финансови институции възлизат на 106 111 хил. лв. в края на периода (2019: 79 618 хил. лв.). Нарастване е отчетено основно при вземанията от местни банки и финансови институции (2020: 39 596 хил. лв.; 2019: 13 655 хил. лв.), както и в по-малка степен при тези от чуждестранни банки и институции (2020: 66 515 хил. лв.; 2019: 65 963 хил. лв.).

Портфейлът от инвестиции в ценни книжа на Групата се увеличава до 1 292 641 хил. лв. в края на годината (2019: 993 022 хил. лв.), управляван съобразно пазарните условия, с цел поддържане на балансирано съотношение между възвръщаемост и риск. Нарастване е отчетено основно при облигациите, издадени от чуждестранни правителства (2020: 561 735 хил. лв.; 2019: 344 542 хил. лв.), както и при държавните ценни книжа, издадени от българското правителство (2020: 442 529 хил. лв.; 2019: 358 660 хил. лв.).

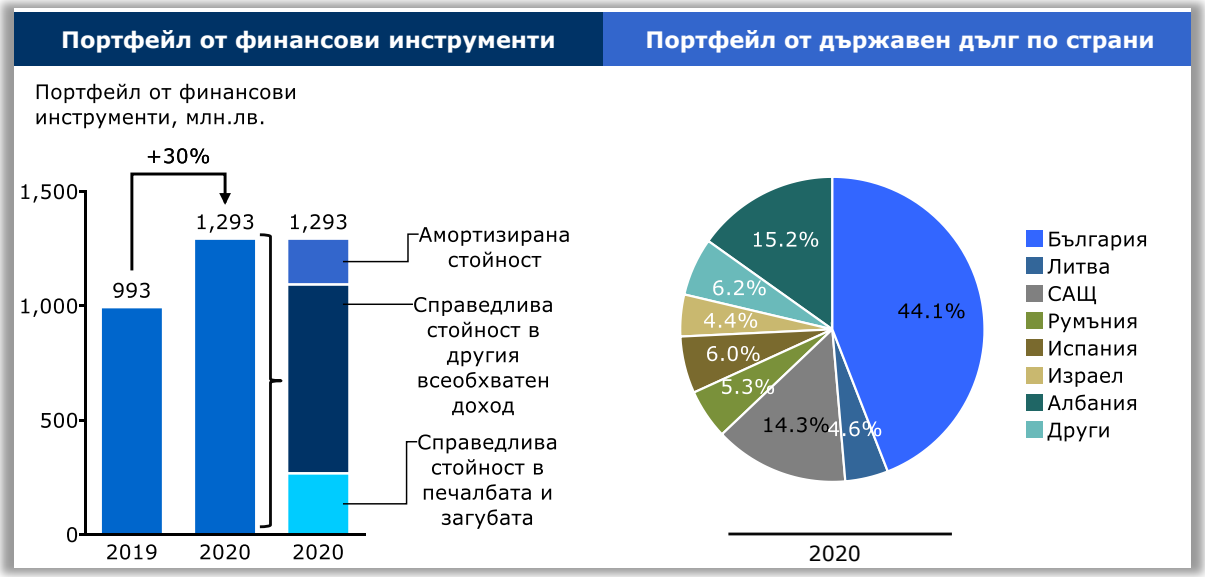

В съответствие с изискванията относно бизнес моделите и критериите за класифициране и оценка на финансовите активи по отделни портфейли съгласно МСФО 9, от портфейла с ценни книжа 825 882 хил. лв. са отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход (2019: 714 082 хил. лв.), 266 929 хил. лв. – по справедлива стойност в печалбата или загубата (2019: 266 935 хил. лв.), а 199 830 хил. лв. – по амортизирана стойност (2019: 12 005 хил. лв.).

Към 31 декември 2020 г. операциите на Fibank в чужбина формират 4,9% от активите (2019: 4,7%) и 8,4% от пасивите (2019: 7,5%) на Групата, в съответствие с развитието на дейността на дъщерната банка в Албания и приоритетно фокусиране към сегмента на банкирането на дребно и малките и средни предприятия. *За повече информация относно First Investment Bank – Albania Sh.a. виж раздел "Преглед на бизнеса на дъщерните дружества"*.

Активите, придобити като обезпечения отчитат намаление до 713 619 хил. лв. (2019: 716 129 хил. лв.), като намаление е отчетено при сградите, както и по позицията машини, съоръжения и транспортни средства. Инвестиционните имоти възлизат на 414 021 хил. лв. (2019: 410 511 хил. лв.), като през годината са прехвърлени придобити активи в размер на 2315 хил. лв., както и направена преоценка при прехвърлянето в размер на 2312 хил. лв., а отписани при продажба имоти на стойност 1127 хил. лв.

Другите активи на Групата възлизат на 110 002 хил. лв. (2019: 116 622 хил. лв.), като включват разходи за бъдещи периоди, злато и други вземания. Активите с право на ползване възлизат на 154 080 хил. лв. към края на годината (2019: 159 659 хил. лв.).

За повече информация виж Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

КРЕДИТЕН ПОРТФЕЙЛ

КРЕДИТИ

През 2020 г. нетният кредитен портфейл на Групата на Първа инвестиционна банка нараства с 4,9% до 6 312 887 хил. лв. (2019: 6 017 137 хил. лв.), в изпълнение на целите за приоритетно развитие на дейността в бизнес сегментите на домакинствата, микро-, малките и средни предприятия.

в хил. лв. / % от общо	2020	%	2019	%
Домакинства	2 167 277	31,7	2 036 721	31,2
Микро предприятия	350 200	5,1	324 700	5,0
Малки предприятия	564 876	8,3	542 875	8,3
Средни предприятия	1 144 173	16,7	1 189 054	18,2
Големи предприятия	2 610 673	38,2	2 434 081	37,3
Брутен кредитен портфейл	**6 837 199**	**100**	**6 527 431**	**100**
Обезценка	(524 312)		(510 294)	
Нетен кредитен портфейл	**6 312 887**		**6 017 137**	

Нарастване е отчетено при кредитите за домакинства, които увеличават дела си до 31,7% от брутния портфейл (2019: 31,2%). При фирмените кредити, съгласно критериите на ЕС[10] за сегментация на клиентите, микро-, малките и средни предприятия формират съответно 5,1%, 8,3% и 16,7% или сумарно 30,1% от общите кредити към края на годината. Кредитите в сегмента на големите предприятия заемат 38,2% от брутния портфейл. Към 31 декември 2020 г. Първа инвестиционна банка заема пето място по кредити сред банките в страната, като отчита пазарен дял от 9,91% (2019: 10,00%) на индивидуална основа.

в хил. лв. / % от общо	2020	%	2019	%
Кредити в левове	3 638 012	53,2	3 371 730	51,7
Кредити в евро	2 868 501	42,0	2 932 912	44,9
Кредити в друга валута	330 686	4,8	222 789	3,4
Брутен кредитен портфейл	**6 837 199**	**100**	**6 527 431**	**100**
Обезценка	(524 312)		(510 294)	
Нетен кредитен портфейл	**6 312 887**		**6 017 137**	

Във валутната структура на кредитния портфейл вземанията в левове се увеличават до 3 638 012 хил. лв. (2019: 3 371 730 хил. лв.) или 53,2% от общия портфейл (2019: 51,7%). Намаление е отчетено при вземанията в евро – до 2 868 501 хил. лв. в края на периода (2019: 2 932 912 хил. лв.), които понижават дела си до 42,0% (2019: 44,9%) в общите кредити. В страната действа система на Паричен съвет, чрез която се минимизира валутния риск – BGN/EUR. През годината България се присъедини към Валутния механизъм II (ERM II) и към Единния надзорен механизъм (SSM), което е стъпка в посока присъединяването на страната към Еврозоната. Кредитите в друга валута възлизат на 330 686 хил. лв. (2019: 222 789 хил. лв.), като формират 4,8% от общите кредити (2019: 3,4%).

[10] Съгласно Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия, определени на база годишен оборот, както следва: микропредприятия – до 3,9 млн. лв.; малки предприятия – до 19,5 млн. лв.; средни предприятия – до 97,5 млн. лв.

Кредитите, предоставени от поделенията на Първа инвестиционна банка в чужбина, формират 4,2% от брутния портфейл на Групата (2019: 3,8%), като отразяват увеличението на портфейла от кредити към физически лица и МСП на First Investment Bank – Albania Sh.a. *За повече информация виж раздел "Преглед на бизнеса на дъщерните дружества".*

Кредитен портфейл и обезценка

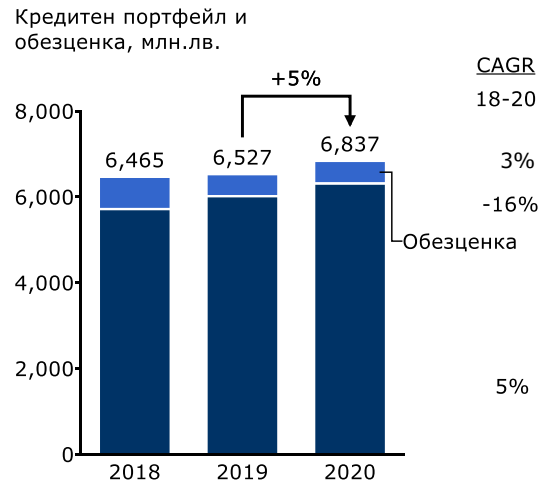

Цена на риска (cost of risk)

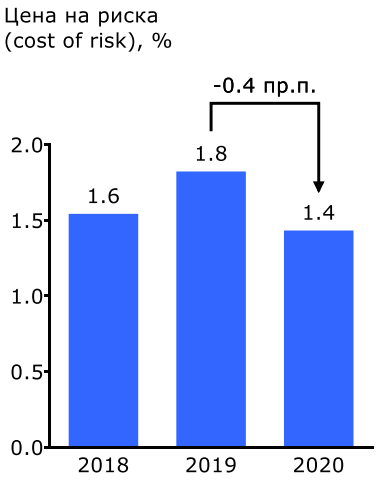

В края на периода обезценката за изчисляване на потенциални загуби по кредитния портфейл възлиза на 524 312 хил. лв. спрямо 510 294 хил. лв. година по-рано. През 2020 г. е начислена допълнителна обезценка в размер на 140 463 хил. лв., реинтегрирана такава за 41 971 хил. лв., както и отписани обезценени вземания на стойност 82 796 хил. лв. През годината Първа инвестиционна банка се присъединява към утвърдения Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банките във връзка с COVID-19, като прилага временния принцип, че отсрочването по такива експозиции не води до тяхното прекласифициране под формата на преструктуриране или неизпълнение. *За повече виж раздел „Управление на риска".*

Политиката на Банката е да изисква подходящи обезпечения преди отпускане на кредитите. Приемат се всички допустими от закона обезпечения, като се прилага процент на сконтиране, в зависимост от очакваната реализуема стойност.

Кредитен портфейл по обезпечения

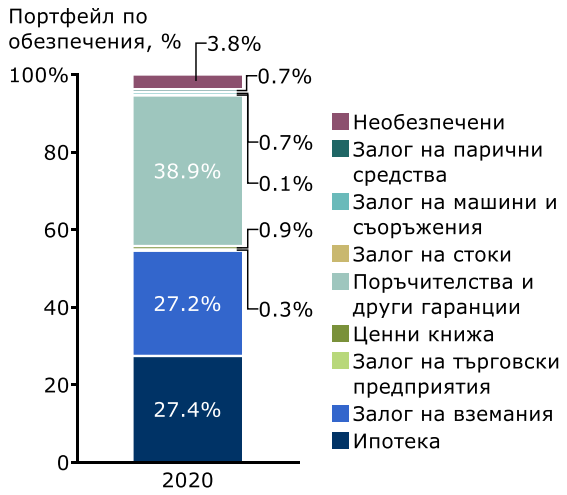

Покритие на портфейла с обезпечения

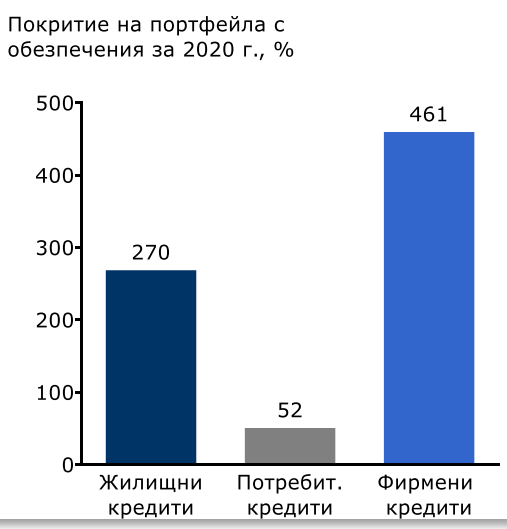

Към края на 2020 г. обезпеченията с най-голям дял в портфейла на Групата са поръчителствата и други гаранции – 38,9%, следвани от ипотеките – 27,4% и залозите на вземания – 27,2%.

За повече информация относно кредитния риск виж бележка 3 „Управление на риска" от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

СДЕЛКИ МЕЖДУ СВЪРЗАНИ ЛИЦА

В хода на обичайната си дейност Банката осъществява и сделки със свързани лица. Тези сделки се извършват при пазарни условия и в съответствие с действащото законодателство.

Вид свързаност	Лица, контролиращи или управляващи Банката		Предприятия под общ контрол	
в хил. лв.	2020	2019	2020	2019
Кредити	1 769	2 327	70 992	7 709
Получени депозити и заеми	13 275	11 718	15 194	9 459
Предоставени депозити	-	-	2 955	18 748
Други вземания	-	-	17 565	16 790
Издадени условни задължения	1 031	975	703	1 062

Вид свързаност	Лица, контролиращи или управляващи Банката		Предприятия под общ контрол	
в хил. лв.	2020	2019	2020	2019
Приходи от лихви	25	38	2 415	556
Разходи за лихви	10	3	1	8
Приходи от такси и комисиони	14	19	166	187
Разходи за такси и комисиони	3	2	293	562

За повече информация относно сделките между свързани лица виж бележка 35 „Сделки със свързани лица" от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

В условните задължения, които Първа инвестиционна банка поема, влизат банкови гаранции, акредитиви, неизползвани кредитни линии, записи на заповед и други. Те се предоставят съобразно общата кредитна политика за оценка на риска и обезпеченост, като по отношение на предлаганите документарни операции Банката се ръководи и от унифицираните международни правила в тази област, защитаващи интересите на страните, участващи в операцията.

Към края на отчетния период общата сума на задбалансовите ангажименти възлиза на 795 677 хил. лв. спрямо 889 230 хил. лв. година по-рано. Намалението е основно при неизползваните кредитни линии – до 588 900 хил. лв. (2019: 668 866 хил. лв.) и при банковите гаранции – до 181 347 хил. лв. (2019: 212 534 хил. лв.). Увеличение е отчетено при акредитивите до 25 430 хил. лв. (2019: 7830 хил. лв.).

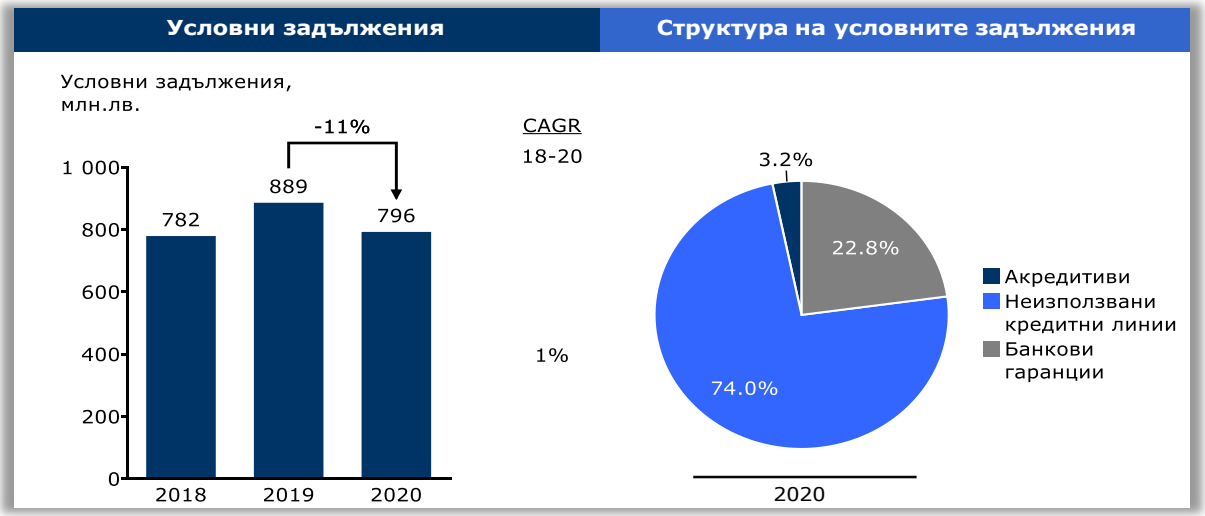

За повече информация относно задбалансовите ангажименти виж бележка 32 „Условни задължения" от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

ПРИВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА

През 2020 г. привлечените средства от клиенти се увеличават с 4,8% и достигат 9 542 276 хил. лв. (2019: 9 104 021 хил. лв.), като остават основния източник за финансиране на Групата, формирайки 94,3% от общите пасиви (2019: 94,0%). Първа инвестиционна банка предлага разнообразни спестовни продукти и пакетни програми, съобразени с пазарните условия и потребностите на клиентите. Към 31 декември 2020 г. Банката заема пето място по депозити от клиенти сред банките в България (2019: четвърто) с пазарен дял от 9,06% на индивидуална основа (2019: 9,53%).

Привлечените средства от физически лица растат с 2,6% до 7 255 775 хил. лв. в края на периода спрямо 7 073 178 хил. лв. година по-рано. Те запазват структуроопределящия си дял в общите привлечени средства от клиенти – 76,0% (2019: 77,7%). Във валутната структура на привлечените средства от физически лица преобладават средствата в левове – 43,3% от всички привлечени средства от клиенти (2019: 44,3%), следвани от тези в евро – 25,4% (2019: 25,8%) и в други валути – 7,4% (2019: 7,6%).

в хил. лв. / % от общо	2020	%	2019	%	2018	%
Привлечени средства от физически лица	**7 255 775**	**76,0**	**7 073 178**	**77,7**	**6 685 678**	**80,1**
В левове	4 128 051	43,3	4 032 471	44,3	3 709 545	44,5
В евро	2 424 881	25,4	2 347 852	25,8	2 304 045	27,6
В друга валута	702 843	7,4	692 855	7,6	672 088	8,1
Привлечени средства от търговци и публични институции	**2 286 501**	**24,0**	**2 030 843**	**22,3**	**1 657 013**	**19,9**
В левове	1 343 397	14,1	1 293 489	14,2	959 992	11,5
В евро	713 846	7,5	563 299	6,2	513 060	6,1
В друга валута	229 258	2,4	174 055	1,9	183 961	2,2
Общо привлечени средства от клиенти	**9 542 276**	**100**	**9 104 021**	**100**	**8 342 691**	**100**

В съответствие с нормативните изисквания Първа инвестиционна банка заделя изискуемите годишни премийни вноски към Фонда за гарантиране на влоговете в банките, като съгласно закона, гарантираната сума на едно лице по сметките му в Банката е в размер на 196 000 лева.

Привлечените средства от търговци и институции се увеличават с 12,6% до 2 286 501 хил. лв. (2019: 2 030 843 хил. лв.) в резултат от последователно провежданата политика на кръстосаните продажби, развитие на трансакционния бизнес съобразно новите технологии и европейска платежна инфраструктура, както и поддържане на трайни отношения с клиентите. В края на 2020 г. относителният им дял се увеличава до 24,0% от общите привлечени средства от клиенти (2019: 22,3%). Във валутната структура на привлечените средства от търговци и публични институции средствата в левове формират 14,1% от всички привлечени средства от клиенти (2019: 14,2%), тези в евро – 7,5% (2019: 6,2%), а тези в други валути – 2,4% (2019: 1,9%).

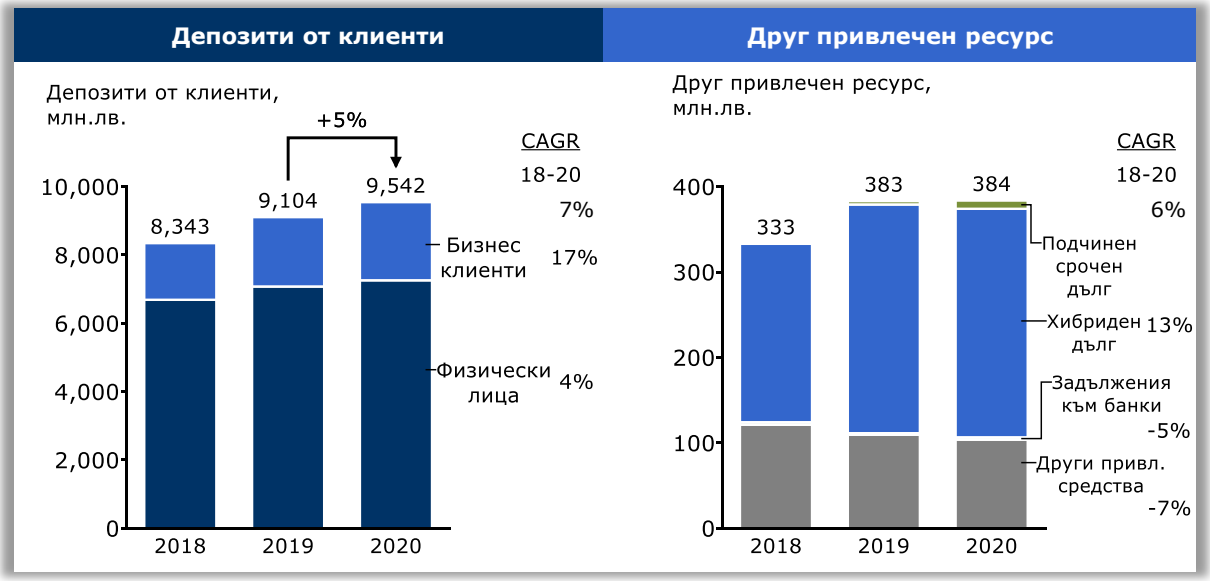

Другите привлечени средства възлизат на 103 649 хил. лв. към 31 декември 2020 г. спрямо 109 348 хил. лв. година по-рано, като намаление основно е отчетено при задълженията по потвърдени акредитиви (2020: 6776 хил. лв.; 2019: 10 164 хил. лв.) и при задълженията по получени финансирания (2020: 23 633 хил. лв.; 2019: 25 809 хил. лв.). Те включват привлечен ресурс основно от Европейския инвестиционен фонд по инициативата JEREMIE 2 – 4244 хил. лв. (2019: 7419 хил. лв.), от Българска банка за развитие АД – 16 137 хил. лв. (2019: 16 137 хил. лв.), както и привлечен ресурс от Фонд мениджър на финансови инструменти в България (Фонд на Фондовете) – 3252 хил. лв. (2019: 2250 хил. лв.). *За повече информация виж раздел „Европрограми“.* Към края на годината амортизираната стойност на дълга, свързан със споразумения за пълна размяна на доходност е в размер на 73 240 хил. лв. (2019: 73 375 хил. лв.).

За 2020 г. задълженията към банки под формата на текущи сметки са в размер на 2747 хил. лв., спрямо 2007 хил. лв. година по-рано. Лизинговите задължения възлизат на 154 481 хил. лв. към края на годината.

За повече информация относно привлечените средства виж Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

КАПИТАЛ

През юли 2020 г. Първа инвестиционна банка успешно увеличава акционерния си капитал при условия на публично предлагане, като издава нови 39 084 800 броя обикновени безналични акции с номинална стойност от 1 лев и емисионна стойност от 5 лева, в резултат на което общата сума на записаните и платени акции от подписката възлиза на 195 424 хил. лв.

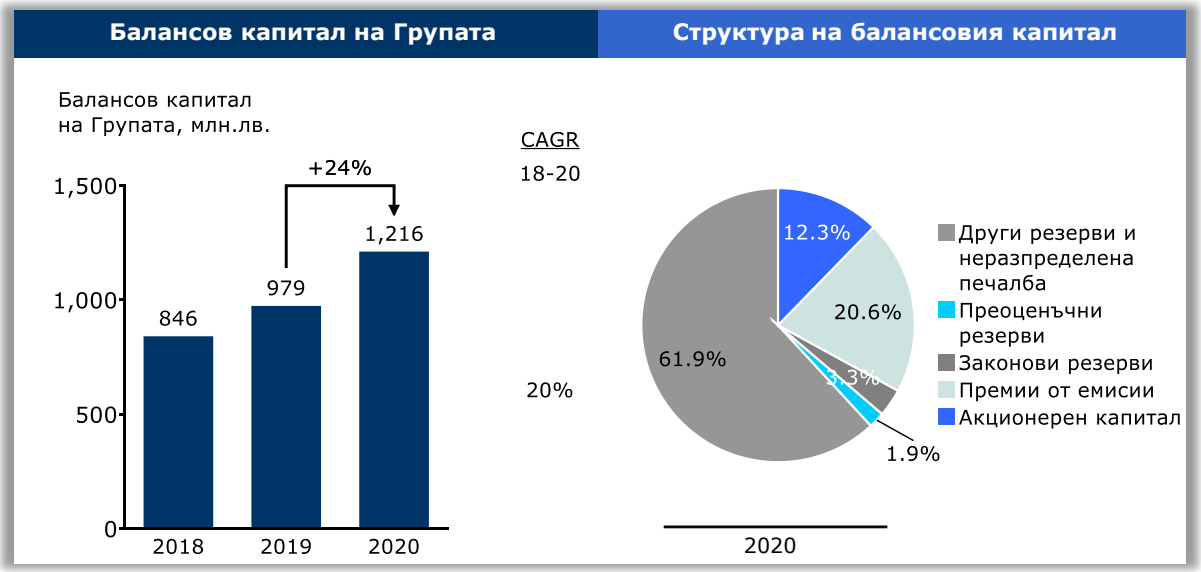

Към 31 декември 2020 г. акционерният капитал на Първа инвестиционна банка е в размер на 149 085 хил. лв. (2019: 110 000 хил. лв.), разделен на 149 084 800 обикновени, поименни, безналични акции с право на глас в Общото събрание на акционерите, с номинална стойност от 1 лв. всяка. Акционерният капитал е внесен изцяло. Премиите от емисии на акции във връзка с увеличението на капитала нарастват до 250 017 хил. лв. (2019: 97 000 хил. лв.). В резултат на това, балансовият собствен капитал на Групата на Първа инвестиционна банка нараства с 24,3% до 1 216 420 хил. лв. (2019: 978 917 хил. лв.), като влияние оказва и увеличението при другите резерви и неразпределената печалба, които достигат до 749 744 хил. лв. в края на периода (2019: 704 770 хил. лв.).

РЕГУЛАТОРЕН КАПИТАЛ

Първа инвестиционна банка поддържа собствен капитал за целите на капиталовата адекватност под формата на базов собствен капитал от първи ред и допълнителен капитал от първи ред, в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013, в т.ч. прилагащите актове на Европейската комисия, и Наредба № 7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките.

През 2020 г. Първа инвестиционна банка продължава последователната политика за увеличение на капитала с акцент върху базовия собствен капитал от първи ред. През март 2020 г. Първа инвестиционна банка включва в базовия си собствен капитал от първи ред (CET1) нетната годишна печалба на Банката за 2019 г., след получено разрешение от страна на БНБ за това. През юли Банката успешно увеличава акционерния си капитал при условията на публично предлагане, като набраната сума от подписката, вкл. отчетени премии от емисии възлиза на 195 424 хил. лв.

Към края на отчетния период базовият собствен капитал от първи ред нараства с 28,1% до 1 313 839 хил. лв. (2019: 1 025 869 хил. лв.). В резултат от това капиталът от първи ред също се увеличава и достига 1 568 097 хил. лв. (2019: 1 280 127 хил. лв.) в края на периода. Общият

регулаторен собствен капитал възлиза на 1 577 681 хил. лв. спрямо 1 284 039 хил. лв. година по-рано.

През февруари 2020 г., след получено разрешение от БНБ, в допълнителния капитал от първи ред (AT1) на Първа инвестиционна банка се включва сумата от 30 млн. евро, привлечена чрез издаден от Банката при условията на частно предлагане капиталово-хибриден инструмент, представляващ емисия безсрочни, некумулативни, неконвертируеми облигации. През октомври 2020 г. инструментът е допуснат до търговия на регулиран пазар на Люксембургската фондова борса (LuxSE).

Към 31.12.2020 г. Първа инвестиционна банка има издадени и други два хибридни инструмента (емисии облигации) с оригинална главница в размер на 40 млн. евро (ISIN: BG2100008114) и 60 млн. евро (ISIN: BG2100022123), които са включени в допълнителния капитал от първи ред на Банката. Двете емисии също са допуснати до търговия на регулиран пазар на Люксембургската фондова борса (LuxSE). В края на отчетния период амортизираната стойност на хибридния дълг възлиза на 267 579 хил. лв. (2019: 267 615 хил. лв.). *За повече информация виж бележка 29 „Хибриден и подчинен дълг" от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2020г.*

През юни 2020 г. дъщерното на Банката дружество First Investment Bank – Albania Sh.a. издава подчинен срочен дълг (дългосрочни облигации) в размер на 2,9 млн. евро при условията на частно предлагане, отговарящ на изискванията за включване в капитала от втори ред. Амортизираната стойност на подчинения срочен дълг възлиза на 9623 хил. лв. към 31 декември 2020 г. (2019: 3943 хил. лв.).

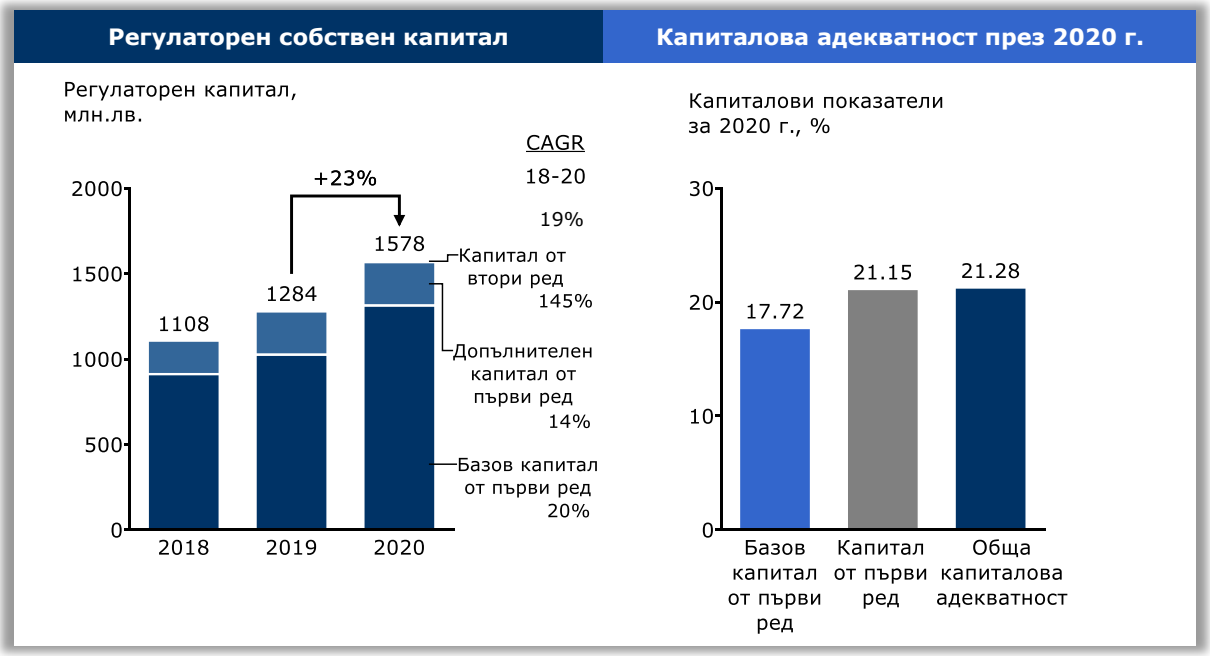

За целите на отчитането на големи експозиции и квалифицирани дялови участия в предприятия извън финансовия сектор Първа инвестиционна банка прилага дефиницията за приемлив капитал, който включва капитала от първи ред и капитал от втори ред, който не може да бъде по-голям от една трета от капитала от първи ред. Към 31 декември 2020 г. приемливият капитал на Първа инвестиционна банка, изчислен съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013 и Наредба № 7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките, възлиза на 1 577 681 хил. лв.

Съгласно Регламент (ЕС) 2017/2395 на Европейския Парламент и на Съвета от 12 декември 2017 година за изменение на Регламент (ЕС) № 575/2013, е въведена възможност за банките да изберат да прилагат преходни мерки за смекчаване на въздействието от въвеждането на МСФО 9 спрямо регулаторния собствен капитал. С тях е определен петгодишен период за постепенно въвеждане, през който банките могат да добавят определена сума към базовия собствен капитал от първи ред, изчислена в зависимост от избрания подход (т.нар. статичен подход или статичен подход с включена динамична част) и съобразно коефициенти за преходно третиране в размер на 0,85 за 2019 г., 0,70 за 2020 г., 0,50 за 2021 г. и 0,25 за 2022 г.

Във връзка с това, по време на преходния период до 2022 г. Първа инвестиционна банка е приела да прилага мерките съгласно чл.473а от Регламент (ЕС) № 575/2013, вкл. допълнителното облекчение, предвидено в параграф 4 – т.нар. динамична част от преходното третиране.

КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ

В края на 2020 г. Групата на Първа инвестиционна банка отчита увеличени капиталови показатели, както следва: съотношение на базовия собствен капитал от първи ред – 17,72%, съотношение на капитала от първи ред – 21,15% и съотношение на обща капиталова адекватност – 21,28%, като превишава минималните регулаторни капиталови изисквания.

в хил. лв./% рискови експозиц.	2020	%	2019	%	2018	%
Базов капитал от първи ред	1 313 839	17,72	1 025 869	14,65	912 088	13,30
Капитал от първи ред	1 568 097	21,15	1 280 127	18,28	1 107 671	16,15
Обща капиталова база	1 577 681	21,28	1 284 039	18,34	1 107 671	16,15
Общо рискови експозиции	**7 413 986**		**7 003 184**		**6 858 936**	

През 2020 г. увеличените капиталови съотношения са резултат от прилагането на комплексни и целенасочени мерки по отношение реализирането на капиталови лостове в ключови области, в т.ч. чрез успешна реализация на нова публична емисия акции, неразпределяне на реализираната печалба, включване на издадения дългово-капиталов (хибриден) инструмент в допълнителния приемлив капитал от първи ред, както и поддържане на висока дисциплина по отношение управлението на рисковете.

КАПИТАЛОВИ БУФЕРИ

В допълнение към капиталовите изисквания, определени в Регламент (ЕС) № 575/2013, Първа инвестиционна банка поддържа четири капиталови буфери в съответствие с изискванията на Наредба №8 на БНБ за капиталовите буфери.

Първа инвестиционна банка поддържа предпазен капиталов буфер от базов собствен капитал от първи ред, равняващ се на 2,5% от общата рискова експозиция на Банката, както и буфер за системен риск от базов собствен капитал от първи ред, с цел предотвратяване и намаляване на ефекта от потенциални дългосрочни нециклични системни или макропруденциални рискове в банковата система в страната. През 2020 г. нивото на капиталовия буфер за системен риск остава без промяна в размер на 3% от рисковите експозиции в България, приложим спрямо всички банки в страната.

С цел защита на банковата система срещу потенциални загуби, произтичащи от натрупване на цикличен системен риск в периоди на прекомерен кредитен растеж, банките в България, в т.ч. и Fibank поддържат антицикличен капиталов буфер, приложим към кредитни рискови експозиции в Република България. Неговото ниво се определя от БНБ всяко тримесечие, като от октомври 2019 г. той е определен в размер на 0,5%. Във връзка с пандемията от COVID-19, през март 2020г.

БНБ прие пакет от мерки, включващ отмяна на предвидените за 2020 г. и за първото тримесечие на 2021 г. увеличения на нивото на антицикличния капиталов буфер, приложим към местните кредитни рискови експозиции, и запазване на равнището от 0,5%.

Капиталови буфери

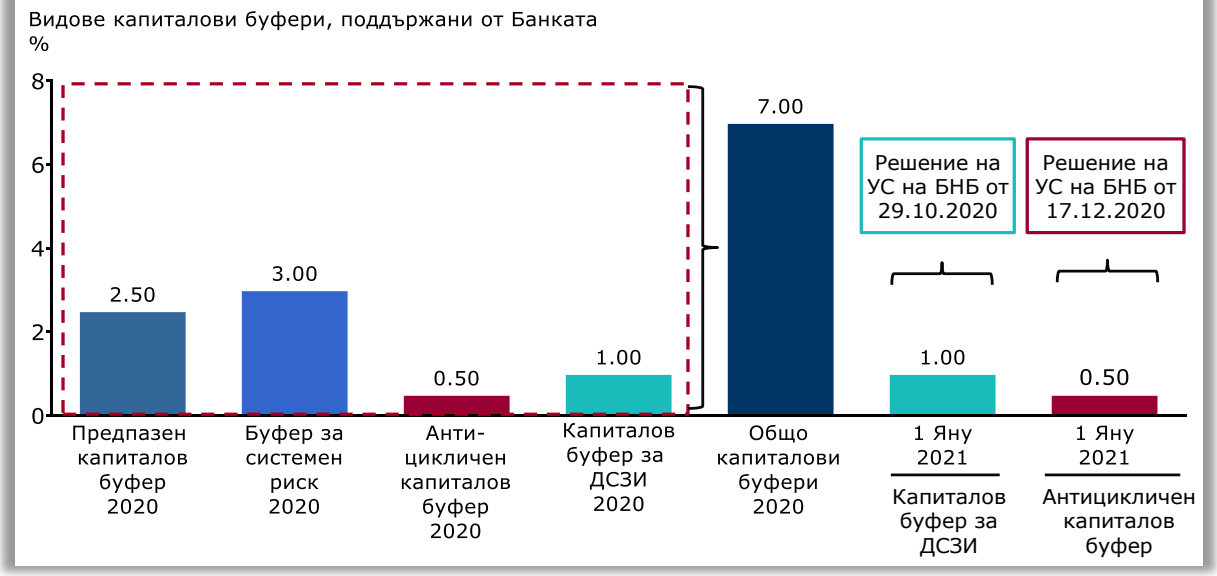

В допълнение, определените от БНБ Други Системно Значими Институции (ДСЗИ) в страната, сред които и Първа инвестиционна банка АД, следва да поддържат капиталов буфер за ДСЗИ с оглед тяхната значимост за националната икономика и финансова система. Приложимият за Fibank буфер за ДСЗИ на индивидуална и консолидирана основа, определен към общата стойност на рисковите експозиции, е в размер на 1% за 2020 г. и за 2021 г.

ЛИВЪРИДЖ

Съотношението на ливъридж е допълнителен регулаторен и надзорен инструмент, измерващ необходимия капитал поддържан от банките, който не е чувствителен или претеглен спрямо риска, като по този начин допълва и надгражда рисковобазираните капиталови показатели, приложими съгласно действащата регулаторна рамка.

Съотношение на ливъридж

Съотношение балансов капитал/активи

По отношение на съотношението за ливъридж, на ниво ЕС, банките следва да отчитат и оповестяват показателя, с оглед въвеждането му като задължително изискване съгласно банковия пакет CRR2/CRDV с минимален размер от 3% считано от юни 2021 г.

Първа инвестиционна банка изчислява отношението на ливъридж като съотнася капитала от първи ред спрямо общата експозиция на Банката (активи, задбалансови позиции и други експозиции за деривати и сделки за финансиране с ценни книжа), при спазване на изискванията на Делегиран Регламент (ЕС) 2015/62 на Комисията във връзка с отношението на ливъридж и другите приложими регулации. Към 31 декември 2020 г. отношението на ливъридж възлиза на 13,45% на консолидирана основа спрямо 11,84% за предходния период.

Първа инвестиционна банка прилага писмени правила за установяване, управление и наблюдение на риска от прекомерен ливъридж, който произтича от потенциална уязвимост на Банката във връзка с поддържаното равнище на ливъридж. Рискът от прекомерен ливъридж се следи текущо въз основа на определени показатели, които включват съотношението на ливъридж, изчислявано съгласно приложимите регулаторни изисквания, както и несъответствията между активите и задълженията. Банката управлява този вид риск посредством различни сценарии, включително такива, които отчитат възможното му нарастване поради намаление на капитала от първи ред в резултат на потенциални загуби. Съотношението на ливъридж е част и от капиталовите индикатори на системата за текущ мониторинг и ранно предупреждение, включена в рамката за управлението на рисковете в Банката, в т.ч. в процесите за управление при потенциални финансови рискове.

За повече информация относно капитала виж Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Първа инвестиционна банка създава, поддържа и развива система за управление на рисковете, която способства за установяване, оценка и управление на всички присъщи за дейността ѝ рискове.

През 2020 г. Банката изпълнява дейността си в съответствие с актуализираната стратегия за управление на риска, съобразно целите за развитие и допълнително повишаване на защитните механизми спрямо рисковете, присъщи на банковата дейност, в т.ч. отчитайки предизвикателствата на външната среда, свързани с пандемията COVID-19 и последствията от нея. Акцент през годината бе поставен върху изпълнението на стратегическия проект за изграждане и поддържане на допълнителни капиталови буфери, реализиран чрез успешното увеличение на капитала при условията на публично предлагане, както и структурирането на нова рамка за рисков апетит, залагаща поддържането на умерено-ниско ниво на риска и прилагане на консервативен подход за управление на присъщите рискове.

Банката продължи да следва целите си за редуциране и управление на необслужваните експозиции и дългосрочните приоритети, насочени към намаляване на нелихвоносните активи и осигуряване на тяхната ефективна реализация, отчитайки трудностите на средата и инвеститорския интерес в резултат от разпространението на коронавируса и несигурната обстановка в глобален мащаб от последствията и развитието на пандемията от COVID-19. През годината е приета нова Стратегия за намаление на необслужваните експозиции и придобити активи за периода 2021-2023 г. и оперативен план за нейното изпълнение.

СТРАТЕГИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Стратегията на Първа инвестиционна банка за управление на риска е съставна част от нейната бизнес стратегия. Основната цел при управлението на общия рисков профил на Банката е постигането на баланс между риск, възвръщаемост и капитал. Рисковият профил има отношение към продуктовата политика на Банката, както и се определя в съответствие с икономическите фактори в страната и вътрешнобанковите изисквания.

Банката определя склонността си към риск и толеранс на риска на нива, които да съответстват на стратегическите ѝ цели и стабилно функциониране, както и съобразно необходимото ниво на

собствен капитал и ефективен управленски процес. Банката поддържа финансови ресурси, които са съизмерими с обема и вида на извършваните дейности, с рисковия й профил, като развива вътрешните контролни системи и механизми за управление на рисковете в съответствие с регулаторните изисквания и добри практики. Основните цели, съобразно които е структурирана стратегията за риска, включват:

- поддържане на устойчиво ниво на капитала, което да гарантира добра способност за поемане на риск, както и капацитет за покриване на риск в дългосрочен план;
- поддържане на добро качество на активите, при осигуряване същевременно на ефикасен процес на вземане на решения;
- постигане на балансирано съотношение между риск и възвръщаемост за всички бизнес дейности на Банката.

По отношение на рисковия профил, в стратегията на Банката е заложено приоритетно развитие на сегментите на банкиране на дребно и малки и средни предприятия, както и постоянно поддържане на ефективна контролна среда по отношение съществуващите бизнес процеси, съпроводена с активно управление на операционния риск, поддържане на адекватно ниво на необременени ликвидни активи и ограничаване на поемания пазарен риск в рамките на текущите нива.

КАРТА НА РИСКОВЕТЕ

Първа инвестиционна банка изготвя карта на рисковете, която класифицира рисковете по видове риск и идентифицира тези, на които Банката е изложена или може да бъде изложена в своята дейност. Тя се актуализира веднъж годишно или по-често, при необходимост, с цел да бъдат определени всички съществени рискове, и тяхното адекватно интегриране в рамката за управление на рисковете в Банката.

Видовете риск са диференцирани в групи (по стълб I и стълб II), както и методите за тяхното измерване в съответствие с приложимата регулаторна рамка.

РАМКА ЗА РИСКОВ АПЕТИТ

През годината Първа инвестиционна банка разработи и прие нова **Рамка за рисков апетит**, която представлява интегриран инструмент за определяне и ограничаване на нивото на общия риск, който Банката желае и може да поеме, за да постигне своите стратегически и бизнес цели. За 2020 г. е определено поддържането на умерено-ниско ниво на рисков апетит.

Дефинирането и прилагането на рамката за рисков апетит се базира на оценка на **рисковия профил** на Банката на база съществените рискове, идентифицирани в картата на рисковете, като общия рисков профил се изразява в рейтинг, обобщен от оценките, присвоени на всеки от отделните специфични рискове, измерван по вътрешна 5-степенна скала с количествени стойности и нива на риска.

В рамката за рисков апетит е определен **рисковият капацитет** на Банката, който представлява максималното ниво на риск, при което Банката може да оперира, без да нарушава регулаторните изисквания и други ограничения по отношение на нуждите от капитал и финансиране, и задължения към заинтересовани страни. Дефиниран е и **рисковият толеранс**, който като предпазна мярка за спазване на рисковия апетит, зададен на стратегическо ниво, е определен като процент по-нисък от 100% от общия рисков капацитет на Банката. За изчисление на рисковия апетит са определени **риск индикатори и лимити**, в т.ч. индикатори за ранно предупреждение, за всеки отделен риск съгласно матрица на риска с определени рискови тегла, структурирана с цел агрегиране и определяне на общия рисков апетит и неговата съпоставка с рисковия профил на Банката.

Рамката за рисков апетитът подлежи на преглед от Управителния съвет и одобрение от Надзорния съвет веднъж годишно, както и по-често при необходимост съобразно динамиките на бизнес средата, като е част от годишния процес за определяне на стратегията и планирането в Банката.

РИСК КУЛТУРА

Разумната и последователна риск култура е сред основните елементи на ефективното управление на риска. Съобразно добрите стандарти, Банката се стреми да развива риск култура, с която още повече да се засили превенцията по отношение на отделните видове риск, тяхната идентификация, оценка и мониторинг, вкл. чрез прилагане на подходящи форми на обучения сред служителите и висшия ръководен персонал, касаещи управлението на рисковете.

Банката цели прилагането на следните принципи за осигуряване на висока риск култура:

- поемане на рискове в рамките на одобрения риск апетит;
- одобрение на всеки риск съобразно действащите нива на компетентност и вътрешна рамка за управление на рисковете;
- текущо/постоянно наблюдение и управление на рисковете;
- отговорност на служителите от всички нива към управлението и ескалирането на рисковете, прилагайки консервативен и ориентиран към бъдещето подход при тяхната оценка;
- ефективна комуникация и конструктивно критично отношение, с цел вземане на разумни и информирани решения, както и създаване на условия за открита и конструктивна ангажираност в цялата организация;

- прилагане на подходящи стимули, които да допринасят за надеждното и ефективно управление, както и да не стимулират поемането на риск, надвишаващ приемливото за Банката ниво.

РАМКА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ

Рамката за управление на рисковете в Първа инвестиционна банка включва автоматизирани системи, писмени политики, правила и процедури, механизми за идентификация, измерване, наблюдение и контрол на рисковете, както и мерки за тяхното редуциране. Основните принципи, залегнали в нея, са: обективност; двоен контрол при всяка операция; централизирано управление; разпределение на отговорностите; независимост; ясно дефинирани нива на компетентност и правомощия; адекватност на вътрешнобанковите изисквания съобразно естеството и обема на дейността, ефективни механизми за вътрешен одит и контрол. Банката отговаря на изискванията на действащото законодателство спрямо кредитните институции за изготвяне и поддържане на актуални планове за възстановяване при потенциално възникване на финансови затруднения и за непрекъсваемост на процесите и дейността, вкл. относно възстановяване на всички критични функции и ресурси.

ЛИНИИ НА ЗАЩИТА

Рамката за управление на рисковете в Първа инвестиционна банка е структурирана съобразно принципа и модела за трите линии на защита, който е в съответствие с принципите на Базелския комитет за банков надзор за корпоративно управление в банките:

- Първа линия на защита – бизнес звената, които поемат риска и са отговорни да го управляват, включително чрез идентифициране, оценяване, докладване съобразно действащите в Банката лимити, процедури и контроли;
- Втора линия на защита – функциите по Управление на риска и Съответствие, които са независими от първата линия на защита. Функцията по управление на риска извършва наблюдение, оценка и докладване на рисковете, а функцията Съответствие – наблюдава и контролира поддържането на вътрешната нормативна уредба в съответствие с приложимите регулативни разпоредби и стандарти;
- Трета линия на защита – вътрешният одит, който е независим от първата и от втората линия на защита осигурява независим преглед на качеството и ефективността на управлението на риска, на бизнес процесите и банковата дейност, както и на бизнес планирането, на вътрешните политики и процедури.

През 2020 г. Банката актуализира и доразви своите политики за вътрешно управление, вкл. на ниво група, касаещи рамката за вътрешен контрол и независимите функции по управление на риска, съответствие и вътрешен одит в съответствие с организационната структура и съгласно приложимите изисквания в тази област, вкл. Наредба № 10 на БНБ за организацията, управлението и вътрешния контрол в банките, Наредба № 7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките и Насоките на ЕБО относно вътрешното управление (EBA/GL/2017/11).

СТРУКТУРА И ВЪТРЕШНА ОРГАНИЗАЦИЯ

Първа инвестиционна банка има развита функция по управление и контрол на риска, която е организирана съгласно международно признатите добри практики и стандарти под ръководството на Главен директор Риск (член на Управителния съвет на Банката), с подходящ професионален опит и квалификация и директна отчетност към Комитета за риска към Надзорния съвет.

Главният директор Риск организира цялостната рамка за управление на риска в Банката, като ръководи процеса по прилагането ѝ, координира дейностите на риск комитетите на Банката, контролира кредитния процес в неговата цялост, вкл. процеса по събиране на проблемни експозиции. Той обезпечава ефективното наблюдение, измерване, контролиране и докладване на всички видове риск, на които е изложена Банката.

В Първа инвестиционна банка е развита и функцията Съответствие, чиято основна цел е да идентифицира, оценява, осъществява мониторинг и докладва относно риска от несъответствие. Функцията осигурява съответствието на дейността с регулаторните изисквания и признати стандарти и подпомага Управителния съвет и висшия ръководен персонал при управлението и контрола на този риск. Функцията е организирана под ръководството и субординация към Главния изпълнителен директор, с регулярна отчетност към Комитета за риска и/или Надзорния съвет. Главният изпълнителен директор осигурява организацията по прилагането на функцията Съответствие в Банката, както и интегрирането ѝ в утвърдената рамка за управление на риска в цялата банка, за всички бизнес звена и на всички нива.

Първа инвестиционна банка поддържа информационни системи, които дават възможност за адекватно измерване и управление на рисковете посредством използването на вътрешнорейтингови модели за оценка на качеството на длъжника, присъждане на кредитен рейтинг на експозицията и получаване на количествена оценка на риска. Информационните системи осигуряват поддържането на база данни и тяхното последващо обработване за целите на управлението на рисковете, включително за изготвянето на регулярни отчети, необходими за следене на рисковия профил на Банката.

КОЛЕКТИВНИ ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Цялостният процес по управление на рисковете се осъществява под ръководството на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка. Надзорният съвет упражнява контрол върху дейностите на Управителния съвет по управление на рисковете, ликвидността и адекватността на капитала пряко и/или чрез Комитета за риска, функциониращ като помощен орган към Надзорния съвет в съответствие с действащите вътрешнобанкови правила и процедури.

Комитетът за риска съветва Надзорния съвет и Управителния съвет във връзка с цялостната текуща и бъдеща стратегия по отношение на спазване на политиката за риск и рисковите лимити, склонността към поемане на риск и относно контрола върху изпълнението ѝ от висшия ръководен персонал. Към 31 декември 2020 г. Комитетът за риска се състои от трима души – членове на Надзорния съвет на Първа инвестиционна банка АД. Председател на Комитета за риска е г-н Юрки Коскело, независим член на Надзорния съвет. Банката изпълнява изискването по отношение на значимите банки, мнозинството от членовете на комитета да са независими по смисъла на чл.10а, ал.2 от ЗКИ.

За подпомагане дейността на Управителния съвет по управление на различните видове риск, в Централата на Първа инвестиционна банка функционират **колективни органи**: Кредитен съвет, Съвет по управление на активите, пасивите и ликвидността (АЛКО), Комитет по преструктуриране и Комитет по операционен риск, които работят съобразно писмено определени структура, обхват на дейности и функции.

Кредитният съвет подпомага управлението на поемания от Банката кредитен риск, като се произнася по кредитни сделки съобразно предоставените му нива на компетентност, в т.ч. както по отношение на предложения от оперативните звена в централното управление, така и от клоновете на Банката в страната и чужбина. Председател на Кредитния съвет е главният директор Риск, като останалите членове включват главния директор Корпоративно банкиране, директорът и член на УС относно „Банкиране на МСП“, както и директорът на дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране”.

Съветът по управление на активите, пасивите и ликвидността (АЛКО) е специализиран колективен орган, който консултира Управителния съвет по въпроси, свързани с провеждането на политиката по управление на активите и пасивите, и поддържането на адекватна ликвидност на Банката. Той извършва системен анализ на лихвената структура на активите и пасивите, падежната стълбица и ликвидните показатели с оглед възможно ранно предупреждение и предприемане на действия за оптимизирането им. Председател на АЛКО е Председателят на Управителния съвет на Банката, а останалите членове включват Главния директор Риск, Главния финансов директор, Главния директор Банкиране на дребно, Главния директор Корпоративно банкиране и директорите на дирекции „Трежъри", „Анализ и контрол на риска" и „Банкиране на дребно".

Комитетът по преструктуриране е специализиран вътрешнобанков орган, отговорен за наблюдение, оценка, класифициране, обезценка и провизиране на рисковите експозиции и ангажименти. Той дава също така мотивирани писмени предложения до УС, съответно взема решения за преструктуриране на експозиции съгласно действащите нива на компетентност в Банката. Председател на Комитета по преструктуриране е директорът на дирекция „Проблемни активи", а останалите членове включват представители на дирекциите „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране", „Интензивно управление на кредити", „Корпоративно банкиране", „Банкиране на МСП", „Банкиране на дребно" и „Правна". В заседанията на Комитета по преструктуриране не участват служители на Банката, които са имали пряко отношение към вземането на решения за отпускане на кредитни сделки.

Комитетът по операционен риск е консултативен орган към Управителния съвет, създаден да спомага за адекватното управление на операционния риск, като наблюдава и анализира настъпилите операционни събития. Комитетът предлага мерки за минимизиране на операционните рискове, както и мерки за превенция. Председателят на комитета по операционен риск е директорът на дирекция „Анализ и контрол на риска", а останалите постоянни членове включват представители на дирекциите „Картови разплащания", „Съответствие – регулации и стандарти", „Счетоводство", „Операции" и „Клонова мрежа". Като допълнителни членове могат да участват и представители от дирекции „Сигурност", „Правна" и „Управление на човешкия капитал".

Освен колективните органи за управление в Първа инвестиционна банка функционират и направление Управление на риска (дирекции „Анализ и контрол на риска", „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране" и специализирано звено „Управление на стратегическия риск"), както и направление Съответствие (дирекции „Съответствие – регулации и стандарти", „Съответствие – специализиран мониторинг и контрол", специализирано звено „Съответствие – инвестиционни услуги и дейности" и длъжностно лице по защита на данните), които са независими (отделени от бизнес звената) структурни звена в организационната структура на Банката.

Дирекция „Анализ и контрол на риска" изпълнява функции по идентифициране, измерване и контролиране на основните видове риск, присъщи за дейността на Банката. Дирекцията наблюдава определеното ниво на склонност към риск и толеранс на риска, отговаря за въвеждане на новите изисквания, свързани с оценката на рисковете и капиталовата адекватност, както и оказва съдействие на останалите структурни звена при осъществяване на функциите им във връзка с управлението и контрола на рисковете.

Дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране" изпълнява функции по управление и мониторинг на кредитния риск, както и втори контрол по рискови експозиции съобразно действащите нива на компетентност по кредитни сделки в Банката. Дирекцията управлява процеса по категоризация на кредитните експозиции, включително оценката на потенциални загуби.

Специализирано звено „Управление на стратегическия риск“ има за цел да идентифицира и оценява стратегическия риск, вкл. основните рискове по стратегическите проекти на Банката, както и да анализира реалистичността на допусканията, залегнали в стратегиите на Банката във връзка с промени във външната среда и пазарите, на които тя оперира.

Дирекция „Съответствие – регулации и стандарти“ осъществява дейностите по установяване, оценка и управление на риска от несъответствие, осигурява адекватна и законосъобразна вътрешнонормативна база в структурата на Банката, следи за съответствие на предлаганите от Банката продукти и услуги с действащата нормативна уредба. Тя управлява също и анализира удовлетвореността на клиентите на Банката във връзка с постъпили жалби от клиенти.

Дирекция „Съответствие – специализиран мониторинг и контрол” изпълнява дейностите на Банката, свързани с превенцията срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, като специализирана служба по чл. 106 от Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП), осъществява контрол относно прилагане изискванията за борба и превенция на измамите. През годината Банката приведе дейността си в съответствие с изискванията на ЗМИП, вкл. във връзка с прилагане на новия Правилник за прилагане на Закона за мерките срещу изпирането на пари (ППЗМИП).

Специализирано звено „Съответствие – инвестиционни услуги и дейности“ осъществява текущ контрол за изпълнение на нормативните изисквания по отношение на дейността на Банката като инвестиционен посредник и относно пазарните злоупотреби с финансови инструменти. Като част от функцията Съответствие има назначено и длъжностно лице по защита на данните – *за повече информация виж раздел „Защита на лични данни“.*

СИСТЕМА ОТ ЛИМИТИ

Първа инвестиционна банка прилага система от вътрешни лимити по различните видове рискове, съобразени с приложимите регулативни изисквания и стратегията на Банката за управление на риска, вкл. лимити по клиенти/контрагенти, видове инструменти и портфейли, отрасли, пазари и др. Прилаганите лимити се следят текущо, като подлежат на редовен преглед и актуализиране в съответствие с риск апетита, пазарните условия и действащата нормативна уредба.

За повече информация относно вътрешните лимити по отделните видове рискове виж подразделите относно кредитен риск, пазарен риск, ликвиден риск, операционен риск, както и Индивидуалните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

ПЛАН ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

В изпълнение на Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници банките в страната са задължени да изготвят и поддържат планове за възстановяване при потенциално възникване на финансови затруднения.

През 2020 г. Първа инвестиционна банка актуализира плана си за възстановяване, като информацията по отношение на управлението е доразвита и структурирана съобразно отделните фази в процеса, в т.ч. актуализирани нивата на ескалация и вземане на решения. Преразгледани са индикаторите за възстановяване, като нивата са калибрирани съобразно регулаторните изисквания, както и в съответствие с текущата макроикономическа среда, отчетност и ефективност при управление на рисковете и финансовия ресурс на Банката. Актуализирани са също така и прилаганите стрес сценарии, вкл. детайлизирани и доразвити основните допускания, с цел адекватно отразяване на предизвикателствата и последствията, свързани с пандемията COVID-19. Допълнени са описателните елементи по отношение на

предвидените варианти/мерки за възстановяване при потенциално реализиране на всяка една от тях, като е представен количествено общият капацитет за възстановяване.

Планът за възстановяване включва подробно разписан процес на ескалация и вземане на решения, както и звената и органите в Банката, отговорни за неговото актуализиране и прилагане. В него са заложени количествени и качествени индикатори за ранно предупреждение и възстановяване, включващи широк набор от показатели за капитал, ликвидност, рентабилност, качество на активите, пазарно-базирани и макроикономически индикатори, при настъпването на които следва да започне поетапен процес, включващ анализ за установяване на най-добрия начин за преодоляване на кризисната ситуация и вземане на решение за задействане на съответните мерки съобразно процедурите за докладване и ескалация.

За целите на плана са идентифицирани основните бизнес линии и обособени критичните функции на Банката, необходими за безпроблемното функциониране. Съгласно приложимите изисквания, с цел определяне на диапазона от хипотетични събития, са обособени различни стрес сценарии относно идиосинкратичен, системен и комбиниран шок, срещу които са идентифицирани ефективни мерки за възстановяване.

Във връзка с прилагането на плана в Първа инвестиционна банка е структуриран ефективен процес за комуникация и оповестяване, включващ вътрешна (към вътрешнобанкови органи и служители) и външна комуникация (към надзорни органи, акционери и инвеститори, клиенти и контрагенти, и други заинтересовани страни), както и мерки за управлението на потенциално негативни пазарни реакции.

Основните механизми и инструменти за управление на риска съобразно категориите риск в синтезиран вид са, както следва:

КРЕДИТЕН РИСК

Кредитен риск е рискът, възникващ от невъзможността на длъжника да изпълни изискванията по договор с Банката или невъзможността да действа в съответствие с договорените условия. Видове кредитен риск са концентрационен риск, остатъчен риск, риск от разсейване, риск от контрагента, сетълмент риск. Кредитният риск е основен източник на риск за банковата дейност и неговото ефективно оценяване и управление са определящи за дългосрочния успех на кредитните институции.

Първа инвестиционна банка управлява кредитния риск чрез прилагането на вътрешни лимити по експозиции, по клиенти/контрагенти, видове инструменти, отрасли, пазари, чрез писмени правила и разпоредби, чрез вътрешнорейтинговите и скоринг модели, както и посредством процедурните изисквания при отпускане и управление на експозициите (администриране).

Вътрешнобанковите разпоредби относно кредитния риск са структурирани съобразно бизнес модела и организация на дейността, както и в съответствие с регулаторните изисквания и признатите стандарти за банкова практика, като включват вътрешни правила за кредитиране и за управление на проблемни експозиции, правила за обезценка и провизиране на рискови експозиции, нива на компетентност при възникване на кредитни експозиции, както и методика за изготвянето на кредитни анализи и вътрешни кредитни рейтинги (скоринг модели) по отношение на платежоспособността на клиентите. Вътрешните правила и процедури се актуализират регулярно, с цел констатиране, анализиране и минимизиране на потенциалните и съществуващите рискове. Прилаганите лимити по експозиции с кредитен риск се следят текущо и в съответствие с пазарните условия и нормативната уредба.

КРЕДИТЕН ПРОЦЕС

Кредитният процес в Първа инвестиционна банка е автоматизиран чрез Workflow система, интегрирана към основната информационна система на Банката, където са включени контролни механизми и нива на компетентност при разглеждане на сделките. Одобрените сделки се администрират централизирано в дирекция „Кредитна администрация“, съответно при прилагането на принципа „на четирите очи“.

През 2020 г. са направени промени в нивата на компетентност и одобрение по кредитни сделки, основно с цел оптимизиране на вътрешните процеси по вземане на решения за отпускане на кредити, отписване на задължения, както и при смяна в реда на погасяване по експозиции с повишен кредитен риск, обект на интензивно управление. През годината са извършени също така и промени в указанията за приемане и обработка на документи, касаещи кредитирането на физически лица и микропредприятията, с цел тяхното прецизиране и усъвършенстване. Във връзка с въведеното извънредно положение и последващи действия, резултат от пандемията COVID-19 са извършени настройки по системите на Банката относно спиране на олихвяването с наказателен лихвен процент (за периода на действие на съответните мерки), както и разработване на методика за извършване на предоговаряниятa по кредитни сделки в съответствие с изискванията на частния мораториум, утвърден от БНБ.

Първа инвестиционна банка поддържа системи за текущото администриране и наблюдение на различните портфейли и експозиции към кредитен риск, включително с цел установяване и управление на експозициите в неизпълнение и извършване на адекватни корекции за кредитен риск на стойността. Отчитайки влиянието на икономическия цикъл Fibank управлява експозициите в неизпълнение с оглед тяхното навременно диагностициране и предприемане на мерки, съответстващи на възможностите на клиентите и на политиката на Банката относно поемането на риск. Мониторинговата система и вътрешните правила и процедури за мониторинг на кредитните експозиции са обект на регулярен преглед и актуализация, в т.ч. флаговете и индикаторите за ранно предупреждение. През периода е реализирано внедряването на софтуерно решение за организиране и съхранение на електронни кредитни досиета.

В Банката функционира отделна дирекция „Интензивно управление на кредити“, която управлява експозициите на клиенти прехвърлени от бизнес звената, по които има отчетен повишен кредитен риск спрямо първоначалния момент на отпускане, както и от звеното за

проблемни активи – при наличие на индикатори за оздравяване на експозицията и на обективна възможност за бъдещо редовно обслужване. През годината са заделени усилия за прецизиране на вътрешните правила за трансфер на кредитни експозиции, с цел по-ефективно разпределение на отговорностите и структуриране на ефикасен процес за управление на еспозиции в различните фази от жизнения цикъл на кредита.

МОДЕЛИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА КРЕДИТНИЯ РИСК

Първа инвестиционна банка прилага вътрешни модели за кредитен риск за оценяване на вероятността от неизпълнение (PD – probability of default), загуба при неизпълнение (LGD – loss given default) и EAD (Exposure at default), което прави възможно определянето на рисковопретеглена възвръщаемост. Всички експозиции с кредитен риск се контролират текущо.

Рамката, дефинирана съгласно базелските стандарти, определя минималните регулаторни капиталови изисквания за покриване на финансовите рискове. В допълнение към регулаторния капитал Първа инвестиционна банка изчислява и икономически капитал, който се включва при вътрешното измерване и управление на риска. Икономическият капитал се поддържа с цел защита и покриване на неочаквани загуби, произтичащи от пазарни условия или събития.

За повече информация относно икономическия капитал виж подраздел „Вътрешен анализ на адекватността на капитала“.

Банката използва вътрешни модели за кредитна оценка на бизнес клиенти и физически лица – клиенти на банкиране на дребно. Моделите за оценка са базирани на количествени и качествени параметри, като теглата на отделните параметри са дефинирани на базата на исторически опит. На фирмените клиенти се присъжда кредитен рейтинг, а за физическите лица – на база скоринг. Допълнително за фирмените клиенти се изготвя оценка и на база поведенчески скоринг модел. Оценката на кредитния риск от рейтинговите модели се разглежда и от кредитен специалист/риск мениджър.

Банката има разработени модели за оценка на проектно финансиране (вкл. относно проекти, свързани с недвижими имоти, индустриални проекти и финансиране на отделни дълготрайни активи), прилагайки количествен анализ (на база прогнозни парични потоци) и качествена оценка по отношение управлението на проекта и инвеститорите, пазарната среда и структурирането на кредита, както и отделна оценка на активите, обект на финансиране. С цел автоматизиране и прилагане на централизиран подход през 2020 г. е реализирано тяхното имплементиране и внедряване в информационните системи на Банката.

Всички модели за оценка на риска се приемат от Управителния съвет, внесени за разглеждане след предварителното им одобрение от Главния директор Риск.

В Банката има структуриран процес за оценка и валидиране на използваните модели за управление на риска, с цел гарантиране на тяхната надеждност, прецизност и ефективно прилагане. Съгласно него се изготвят регулярни валидационни доклади – кратки/мониторинг доклади всяко тримесечие и разширени годишни валидационни доклади, които обхващат както количествен анализ (статистически, иконометрични и други количествени подходи), така и анализ на качествените (нестатистически) характеристики, при спазване на приложимите нормативни изисквания и добри банкови практики в тази област. В началото на 2020 г. са променени правилата за валидиране и оценка на модели, с цел по-прецизно отразяване на времевата рамка за изготвяне и представяне на регулярните валидационни доклади.

ТЕХНИКИ ЗА РЕДУЦИРАНЕ НА КРЕДИТНИЯ РИСК

Кредитният риск се управлява и чрез приемане на гаранции и обезпечения по вид и в размер, съгласно действащите регулативни разпоредби и вътрешните правила и изисквания на Банката. Първа инвестиционна банка изисква обезпечаване на експозициите, включително условните ангажименти, които са носители на кредитен риск. За редуциране на кредитния риск Банката прилага признати техники, процедури и правила, осигуряващи кредитна защита, включително чрез следене и контролиране на остатъчния риск. Обезпечена защита се осигурява от активи, които са достатъчно ликвидни и които имат сравнително непроменлива във времето стойност, като Банката прилага вътрешни писмени правила, регламентиращи приеманите обезпечения по вид и размер при спазване на нормативните изисквания за тяхното признаване, както и законовите изисквания за документалното им оформяне. За редуциране на кредитния риск Първа инвестиционна банка прилага опростения метод за финансово обезпечение съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013.

Първа инвестиционна банка текущо следи относимите регулации, както и признатите стандарти и добрите практики в тази област, с цел постоянно надграждане и развиване на правилата и процесите, действащи в Банката по отношение на приемането, оценката и управлението на обезпеченията, включително по отношение на методите за оценка.

ПРОБЛЕМНИ ЕКСПОЗИЦИИ И СТРАТЕГИЯ ЗА ТЯХНОТО РЕДУЦИРАНЕ

Първа инвестиционна банка има разработени вътрешни правила и писмени процедури за управление на проблемни кредитни експозиции, които включват всички основни действия, свързани с управлението на проблемни кредити, в т.ч. анализ и оценка на рисковите експозиции, преструктуриране и оздравяване, принудително събиране, цедиране на вземания и отписване на проблемни експозиции. Fibank използва също и специализирана система за интегрирано управление на проблемни активи, която включва всички етапи за мониторинг и възстановяване на вземания.

Сред стратегическите приоритети на Банката, касаещи рисковия профил е редуциране на портфейла от необслужвани експозиции, като за целта са предприети действия за тяхното ефективно управление с цел постигане на устойчиви нива и поддържане на добро качество на активите. Във връзка с това през 2020 г. е разработена и приета нова **Стратегия за намаление на необслужваните експозиции и придобити активи** за периода 2021-2023 г. и оперативен план за нейното изпълнение, в които са идентифицирани адекватни на бизнес модела и рисковия профил мерки/опции, които са съобразени с Насоките на ЕБО за управление на необслужвани и преструктурирани експозиции (EBA/GL/2018/06). Основните цели, съобразно които е структурирана стратегията включват:

- регулярно отписване на напълно обезценени и несъбираеми кредитни експозиции и продажба на портфейли от необслужвани експозиции в размер и времеви хоризонт, съобразно динамиката в търсенето на пазара и предлаганата цена;

- постигане на надеждно оздравяване на кредитните експозиции, обхващащо целия жизнен цикъл на кредита и усъвършенстване на практиките и процесите, с цел постигане на по-високи нива на оздравяване (recovery rates);
- подобряване на начините и методите за преструктуриране на експозиции, целящи повишаване на вземанията по необслужвани експозиции;
- редуциране на рисковия профил на кредитния портфейл и прилагане на консервативен подход при оценка на обезпеченията;
- намаляване на относителното тегло на портфейла от придобити активи в баланса на Банката, с цел освобождаване на допълнителен паричен ресурс и редуциране на риска.

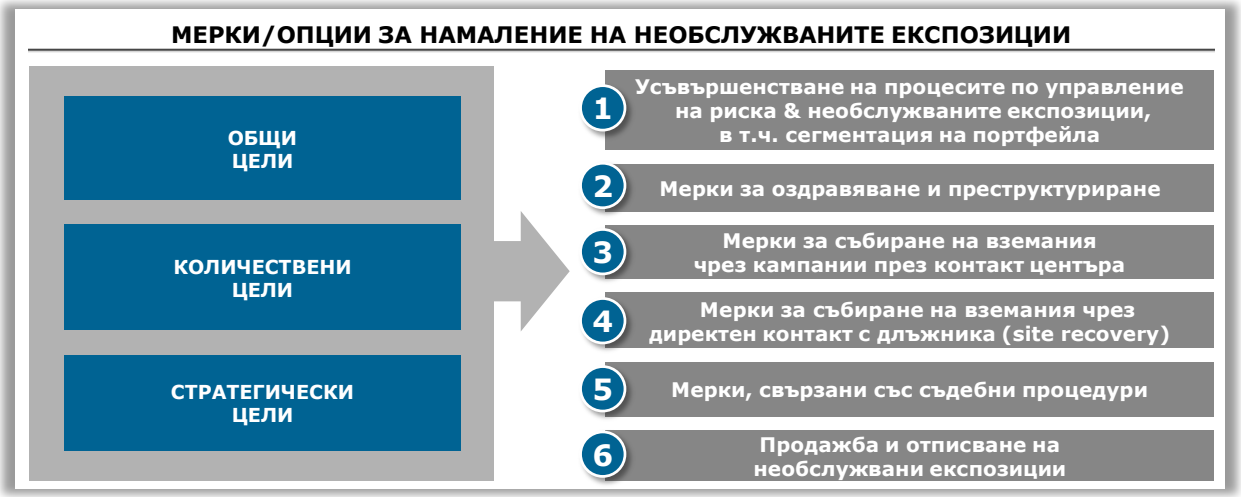

През 2020 г. Първа инвестиционна банка се присъедини към изготвения от Асоциацията на банките в България (АББ) и утвърден от БНБ Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции във връзка с COVID-19, както и към удължаването на сроковете на неговото действие и изменения, допълнително утвърдени през юли и декември 2020 г. Документът представлява частен мораториум по смисъла на Насоките на Европейския банков орган (ЕБО) относно законодателните и частните мораториуми върху плащания по кредити във връзка с COVID-19 (EBA/GL/2020/02), съгласно който при управлението на кредитните експозиции, вкл. квалифицирането им като необслужвани експозиции Банката прилага временния принцип, че отсрочването по такива експозиции не води до тяхното прекласифициране под формата на преструктуриране или неизпълнение.

Към 31 декември 2020 г. коефициентът на необслужваните експозиции съгласно рамката за финансово отчитане FinREP се понижава с 1,4 пр.п. до 15,0% от брутните кредити и аванси и дългови инструменти, различни от държани за търгуване, а коефициентът на експозициите с просрочие над 90 дни – с 0,3 пр.п. до 7,9%.

ОБЕЗЦЕНКА И ПРОВИЗИРАНЕ НА РИСКОВИ ЕКСПОЗИЦИИ

По отношение на **обезценката и провизирането** на рискови експозиции, Първа инвестиционна банка прилага писмени правила, които са структурирани на принципите на индивидуална и портфейлна оценка на рисковите експозиции в зависимост от класификацията и размера на експозицията. За експозициите, отчитани като необслужвани се определя специфична обезценка, изчислена на база индивидуален паричен поток за индивидуално значимите експозиции или на портфейлен принцип за останалите. По отношение експозициите, отчитани като обслужвани Банката прилага обезценка на портфейлен принцип (отчитаща потенциални

загуби), групирайки експозиции със сходни характеристики за кредитен риск. В съответствие с изискванията на МСФО 9 Банката оценява коректив за загуби от обезценка в размер, равен на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента, в случай че кредитният риск на инструмента се е увеличил значително след първоначалното признаване. В противен случай се оценява коректив за загуби от обезценка в размер, равен на очакваните кредитни загуби в хоризонт от 12 месеца.

Банката има разписани конкретни параметри при определяне на увеличения кредитен риск, които включват както дни просрочие, така и други индикатори вкл. наличие на мерки за преструктуриране, влошаване в рейтинга/скоринга на клиента и др., както и дефинирани параметрите за покриване на теста за паричните потоци, представляващи единствено плащания по главница и лихва (SPPI), в т.ч. при създаване или промяна на кредитни продукти.

За повече информация относно кредитния риск виж бележка 3 „Управление на риска" от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

ПАЗАРЕН РИСК

Пазарният риск е рискът от загуби вследствие на промени в цената на финансовите инструменти, произтичащи от общи рискови фактори, присъщи на пазарите, несвързани с конкретни характеристики на отделните инструменти, като промени в лихвените проценти, валутните курсове и/или от специфични рискови фактори, отнасящи се до емитента.

Управлението на пазарния риск се базира на прилагането на вътрешни лимити и писмени правила и разпоредби по отношение на процесите и контролната среда. За целите на оценка и ограничаване на пазарния риск Банката прилага вътрешни модели за оценка, които са базирани на концепцията „стойност под риск" (VaR), като в допълнение са разработени и се прилагат дюрационни анализи, калкулации на стресирана стойност под риск (Stressed VaR), както и стрес тестове и сценарии. Прилаганите от Банката лимити за дългови и капиталови инструменти са структурирани, с цел минимизиране на риска и прилагане на обхватна и рисково-обвързана рамка от лимити, които са пряко обвързани с рисковия профил на инвестициите, както и с динамиката на рисковия профил във времето.

През 2020 г. Банката преразгледа и актуализира лимитите си по отношение на инвестициите в дългови ценни книжа към държави и финансови институции съобразно развитието на пазарните условия и възможностите за генериране на доходност и възвращаемост.

ЛИХВЕН РИСК

Лихвеният риск е текущият или потенциален риск от промяна на доходите на Банката в резултат от неблагоприятно изменение в лихвените проценти. Първа инвестиционна банка е изложена на лихвен риск както от търговския портфейл, така и от банковия портфейл.

Политиката на Банката е да поддържа незначителен търговски портфейл, в съответствие с критериите на Регламент (ЕС) № 575/2013. Във връзка с това Банката не изчислява капиталови изисквания за лихвен и ценови риск за позициите си в този портфейл. За количествено измерване на лихвения и позиционния риск в търговския портфейл Банката прилага VaR анализ с еднодневен хоризонт и 99% доверителен интервал, което означава, че съществува 1% вероятност търговският портфейл да се обезцени в рамките на един ден повече от изчисления за него VaR. Моделът се изчислява и следи на дневна база, като оценява максималната загуба, която може да настъпи при определен хоризонт и нормални пазарни условия, дължаща се на неблагоприятни изменения на пазарните лихви, ако позициите останат непроменени за определен период.

В съответствие с насоките на Европейския банков орган, Банката измерва и стресирана стойност под риск (sVaR) на портфейла от дългови ценни книжа, като входящите данни на модела са калибрирани така, че да отразяват продължителен период на значителен стрес на международните финансови пазари.

Лихвен VaR за търговския портфейл от дългови инструменти

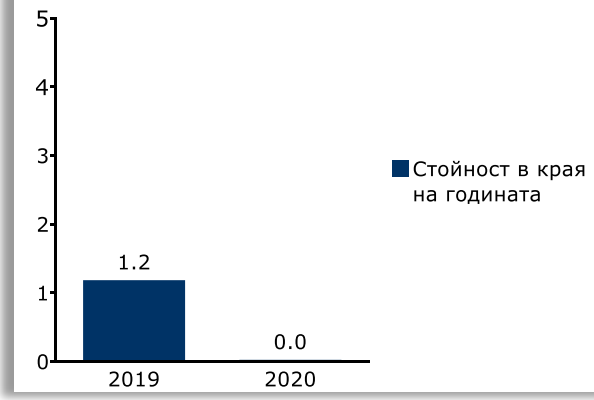

Лихвен VaR за търговския и банковия портфейл от дългови инструменти

По отношение на лихвения риск в банковия портфейл Първа инвестиционна банка управлява този вид риск чрез писмени правила, лимити и процедури, насочени към редуциране на несъответствието между лихвената чувствителност на активите и пасивите в съответствие с изискванията на Насоките на ЕБО относно управлението на лихвения риск, произтичащ от дейности извън търговския портфейл (EBA/GL/2018/02) и изискванията на Наредба № 7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките. За количествено измерване на лихвения риск в банковия портфейл се използват модели за оценка на влиянието на лихвени сценарии върху икономическата стойност на Банката и върху нетния лихвен доход. Оценката на ефекта върху икономическата стойност на Банката се базира на модели за дюрацията на лихвоносните активи и пасиви. Оценката на ефекта върху нетния лихвен доход се базира на

падежна таблица на лихвените активи и пасиви, и оценка за изменението на лихвените проценти по отделните класове инструменти вследствие на изменение на пазарните лихвени нива.

През 2020 г. Банката актуализира и разшири своята рамка за оценка на лихвен риск в банковия портфейл (IRRBB), отчитайки значимите за Банката източници на IRRBB, в т.ч. риска от несъответствие и опционен риск, и риска от промяна в кредитните спредове на финансовите инструменти (CSRBB). Набора от стрес сценарии е чувствително разширен, разглеждайки и такива с непаралелно изменение в лихвената крива. Отчетени са и редица поведенчески особености при паричните потоци, в контекста на различните стрес сценарии, както и актуализирани лимитите за този вид риск.

Към 31 декември 2020 г. ефектът на лихвения риск върху икономическата стойност на Банката (IRRBB) вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта е +19,8/+11,9 млн. лв., а върху нетния лихвен доход в рамките на една година напред е +0,7/-0,5 млн. лв.

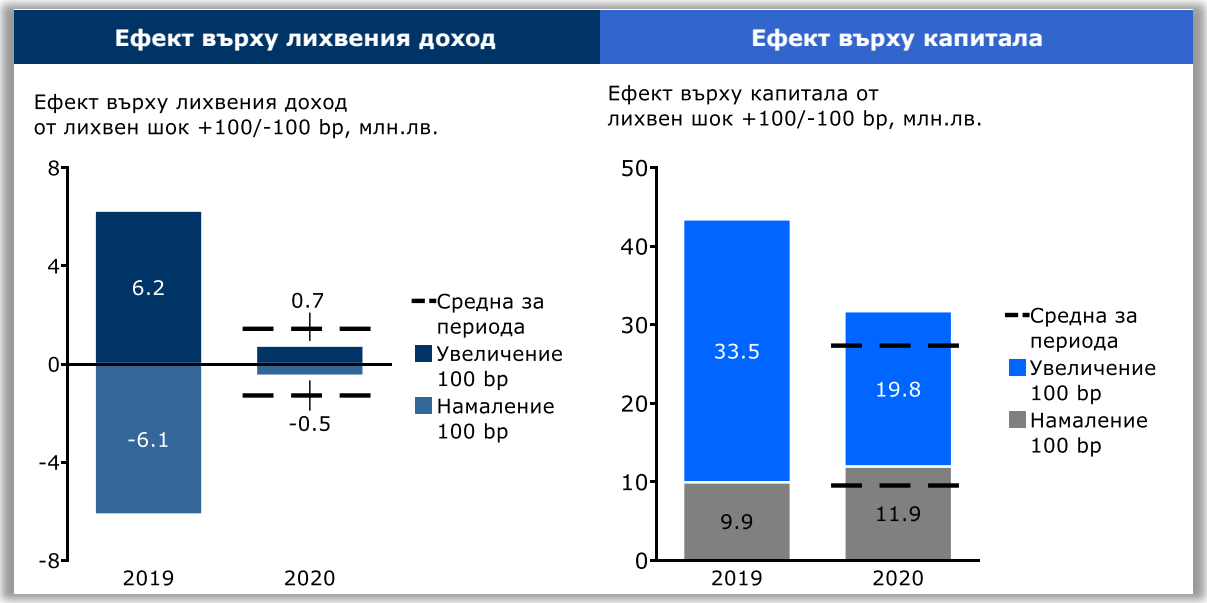

ВАЛУТЕН РИСК

Валутният риск е рискът от загуба вследствие от неблагоприятно изменение на валутните курсове. Изложеността на Първа инвестиционна банка към валутен риск, произтичащ от позициите в банковия и търговския портфейл, се ограничава посредством прилагането на регулаторно-изискуеми и вътрешнобанкови лимити.

Банката активно управлява размера на общата си открита валутна експозиция, както и се стреми да поддържа незначителни нива на валутни несъответствия в обхвата на цялата си дейност. В допълнение, Първа инвестиционна банка изчислява и прилага лимити на базата на вътрешен VaR модел, относно максималната загуба, която би могла да бъде реализирана в рамките на 1 ден при доверителен интервал от 99.0%.

Освен това Банката е изложена на валутен риск и вследствие на извършвани дилинг операции. Обемът на такива операции, извършени с намерение за търгуване, е силно ограничен, като се контролира посредством лимити за откритите валутни позиции и на stop-loss лимити по открити позиции.

За повече информация относно пазарния риск виж бележка 3 „Управление на риска" от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

ЛИКВИДЕН РИСК

Ликвидният риск възниква вследствие на общото финансиране на банковата дейност и при управлението на позиции. Той включва риска от невъзможност за посрещане на конкретно плащане при настъпване на неговия падеж и невъзможност да се продаде определен актив на разумна цена и в кратки срокове, за да се посрещне задължението по пасив.

Първа инвестиционна банка управлява ликвидния риск чрез вътрешна система за ежедневно наблюдение и управление на ликвидността, поддържане на достатъчна наличност от парични средства съобразно валутната структура на активите и пасивите и падежната стълбица, регулярни анализи на несъответствието между входящите и изходящите парични потоци, поддържане на портфейл от нискорискови активи за посрещане на текущи задължения и посредством операциите си на междубанковия пазар.

С цел поддържане на умерено-ниско ниво на рисков профил, Fibank е изготвила адекватна рамка за управление на ликвидния риск. Политиката на Банката по управление на ликвидността е насочена към осигуряване посрещането на всички задължения и при стрес, произхождащ от външната среда или от специфики на банковата дейност, както и с цел поддържането на адекватно равнище и структура на ликвидни буфери и използване на подходящи механизми за разпределение на разходите, ползите и рисковете, свързани с ликвидността. Банката прилага комбинация от методи, финансови модели и инструменти за оценка и управление на ликвидността, в т.ч. изискванията за отчитане и наблюдение на съотношенията за ликвидно покритие и нетно стабилно финансиране в съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013. С цел допълнително редуциране на ликвидния риск са заложени и превантивни мерки, насочени към повишаване на матуритета в привлечените средства от клиенти, стимулиране на дългосрочните взаимоотношения банка – клиент и повишаване на клиентската удовлетвореност. С цел адекватно управление на ликвидния риск Банката осъществява мониторинг на паричните потоци на дневна основа, както и поддържа падежна стълбица като част от допълнителните показатели за наблюдение на ликвидността и инструмент за детайлно наблюдение на входящите и изходящи потоци по падежни интервали.

По отношение на политиките за управление на активите, пасивите и ликвидността Първа инвестиционна банка прилага изискванията на МСФО 9 относно бизнес моделите и критериите за класифициране на финансовите активи в портфейлите на Банката и тяхната оценка. В зависимост от целта при управлението на финансовите активи, прилаганите от Банката бизнес модели включват: 1) бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци (hold to collect); 2) бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи (hold to collect and sell); 3) друг бизнес модел, когато целта е различна от предходните два бизнес модела (other business model), в който се включват и активите, държани с цел търгуване.

През отчетната година Fibank поддържа адекватен размер ликвидни активи, като към 31 декември 2020 г. съотношението на покритие с ликвидни активи на привлечените средства от други клиенти възлиза на 30,90%, което е значително над препоръчаното от БНБ ниво от 20%. Съгласно нормативните изисквания Банката следва да поддържа буфер от ликвидни активи, който да осигурява ликвидно покритие на нетните ликвидни изходящи потоци в рамките на период на напрежение от 30 календарни дни с минимален размер от 100%. В края на отчетния период съотношението за ликвидно покритие (LCR) възлиза на 257,17% на консолидирана основа (2019: 221,64%).

Първа инвестиционна банка изчислява и съотношение на нетно стабилно финансиране (NSFR), който представлява инструмент, въведен с цел гарантиране, че дългосрочните задължения се

покриват по подходящ начин от стабилни инструменти за финансиране както при нормални условия, така и при стресирани обстоятелства.

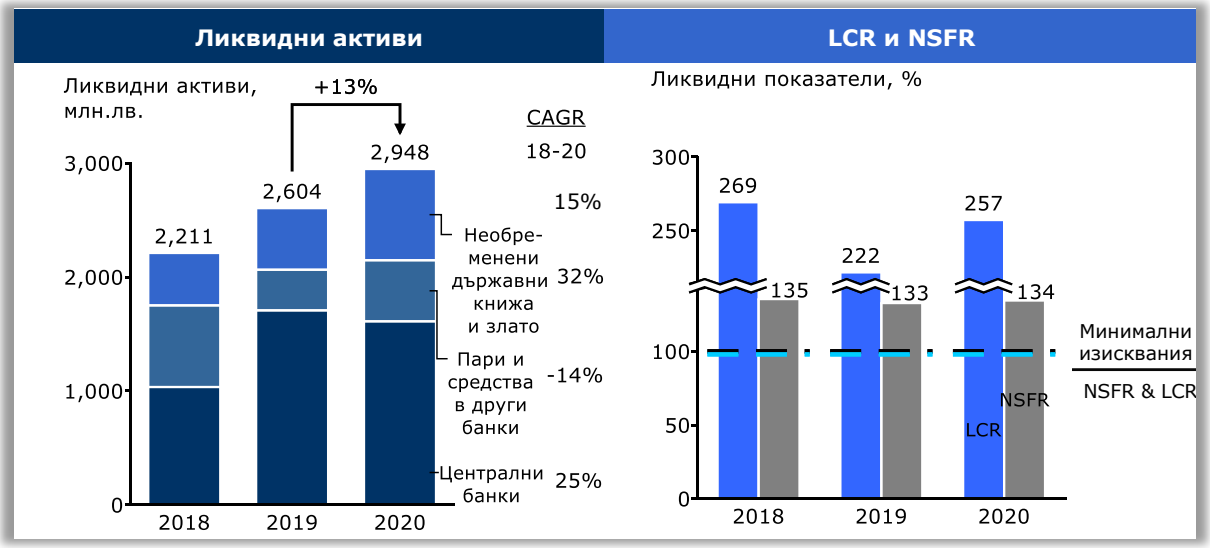

Към края на годината съотношението на нетно стабилно финансиране възлиза на 134,47% на консолидирана основа (2019: 132,74%), като е над референтната стойност от 100% още преди въвеждането му като задължително условие през 2021 г. съгласно Регламент (ЕС) 2019/876 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 година за изменение на Регламент (ЕС) № 575/2013 по отношение на отношението на ливъридж, отношението на нетното стабилно финансиране, капиталовите изисквания и изискванията за приемливи задължения, кредитния риск от контрагента, пазарния риск, експозициите към централни контрагенти, експозициите към предприятия за колективно инвестиране, големите експозиции, изискванията за отчетност и оповестяване и на Регламент (ЕС) № 648/2012.

ВЪТРЕШЕН АНАЛИЗ НА АДЕКВАТНОСТТА НА ЛИКВИДНОСТТА

Първа инвестиционна банка АД изготвя регулярен отчет за вътрешния анализ на адекватността на ликвидността (ВААЛ), с цел извършване на всеобхватна вътрешна оценка на рамката за управление на ликвидността и финансирането на Банката в контекста на нейната стратегия и риск апетит по отношение на ликвидността.

През 2020 г., като част от процеса за ежегоден преглед, Банката актуализира отчета за ВААЛ, вкл. по отношение на резултатите от прилаганите стрес сценарии и стрес тестове, както и относно състава на поддържания ликвиден буфер. Заложените вътрешни индикатори за ликвидност са структурирани при спазване на изискванията за съгласуваност с нивата в Плана за възстановяване, които са част от системата за текущ мониторинг и ранно предупреждение, включена в рамката за управлението на рисковете в Банката. По отношение на вътрешните процеси и организация, касаещи ВААЛ, Главният финансов директор има роля на цялостен отговорник, който да контролира процесите по актуализация, да дава предложения за изменения и допълнения по документа, както и да осъществява контрол преди представянето му за одобрение пред компетентните органи в Банката.

При анализа са взети предвид действащите в Банката системи и процеси за управление на рисковете, свързани с ликвидността и финансирането, в т.ч. информация за управлението на ликвидния риск в рамките на деня, както и за разпределянето на разходите и ползите, свързани с ликвидността, които се определят на базата на въведена в Банката методология за вътрешно-трансферни цени (ВТЦ). Във ВААЛ са отчетени също и стратегията на Банката относно финансирането, включително плановете за финансиране с тригодишен хоризонт, както и

стратегията относно поддържането на ликвидни буфери и мониторинг на обременените с тежести активи. Количествените измерения относно готовността на Банката за справяне с внезапен значителен отлив на привлечени средства (ликвидна криза) се установяват посредством стрес тестове и сценарийни анализи. За целите на ВААЛ, Първа инвестиционна банка прилага комбинация от три стрес сценария – идиосинкратичен, пазарен и комбиниран шок с хоризонт от една седмица и един месец, при които се взима под внимание стабилността на депозитната база и чувствителността на клиентите. През 2020 г. е доразвита методологията за допусканията за стрес тестовете, вкл. допълнено ползването на коригиращи коефициенти на ЕЦБ и ФЕД.

За осигуряването на адекватна възможност Банката да посреща всички свои задължения и ангажименти дори и в условията на ликвидна криза, Първа инвестиционна банка има разработен план за действие при извънредни обстоятелства/ликвидна криза, който е неразделна част от общата система за управление на ликвидността.

За повече информация относно ликвидния риск виж бележка 3 „Управление на риска" от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

ОПЕРАЦИОНЕН РИСК

Операционният риск е рискът от загуба, породен от неподходящи или погрешни процеси, хора или системи, или от външни събития. С цел намаление на рисковете, произтичащи от операционни събития, Първа инвестиционна банка прилага писмени политики, правила и процедури, които се базират на изисквания, залегнали в европейското и българското законодателство, както и добрите банкови практики. По отношение на капиталовите изисквания за операционен риск, Банката прилага стандартизирания подход съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013, в т.ч. методология за разпределяне на индикаторите по групи дейности.

Първа инвестиционна банка поддържа система за регистриране, следене и контрол на възникнали и потенциални операционни събития в съответствие с регулаторните изисквания. Управлението на операционния риск от Fibank се основава на принципите за непоемане на необоснован риск, стриктно спазване на нивата на компетентност и приложимата нормативна уредба, активно управление на операционния риск. Банката прилага надеждни методи за избягване, ограничаване влиянието на операционните рискове и трансфериране, в т.ч. чрез разделяне на функциите и отговорностите, двоен контрол, нива на компетентност, вътрешен контрол, сключване на застраховки, информационна обезпеченост.

С цел усъвършенстване на процеса по управление на операционния риск в Банката са дефинирани ключови рискови индикатори, прилагани както на ниво Банка, така и специфични за всяко бизнес звено и процес в Банката. Чрез тях се способства по-ефективното сигнализиране на промени, които могат да са от значение за активното управление на операционния риск, както и осъществяването на по-добър мониторинг и контрол на рисковия толеранс и определените прагове и лимити по отделните видове риск.

Дирекция „Анализ и контрол на риска" дефинира и категоризира операционните събития по видове и бизнес линии, присъщи на банковата дейност, както и задълженията и отговорностите на служителите на Банката във връзка с тяхното регистриране и докладване. Комитетът по операционния риск разглежда регулярно и анализира настъпилите операционни събития и предлага на Управителния съвет мерки за своевременно коригиране на причините, както и за засилването на контролните механизми при управлението на процесите, дейностите, продуктите и услугите на всички нива в системата на Банката.

С цел оценка на изложеността и редуциране на операционния риск, както и за подобряване и усъвършенстване на контролните процедури, Първа инвестиционна банка осъществява регулярно самооценка на операционния риск (RCSA) под формата на въпросници или чрез анализ на процесите. Съобразно добрите банкови практики самооценката е важен инструмент за допълнително оценяване на изложеността на Банката към операционен риск и средство, спомагащо извършването на анализ на ефективността на действащите контроли за редуциране на този вид риск.

През 2020 г. Първа инвестиционна банка доразви своите политики за управление на операционния риск, вкл. актуализира правилата за регистриране и отчитане на операционни събития и оценка на тяхното въздействие, правилата за самооценка на операционния риск, както и процедурите за събиране на статистически данни за платежни операции, мониторинг и докладване на данни за измами.

ИНФОРМАЦИОННА СИГУРНОСТ

Първа инвестиционна банка разполага с вътрешни правила и политики за информационна сигурност и за достъп до информационните системи, които включват организационната рамка, управлението и отговорностите на служителите за гарантиране сигурността на данните, системите и съответната инфраструктура.

В Банката функционира дирекция „Информационна сигурност", под ръководството на Главен директор Риск, която координира дейностите, свързани с информационната сигурност, дефинира изискванията към контролите и сигурността на данните, както и организира изпълнението на решенията на Управителния съвет в тази област.

През 2020 г. Банката актуализира вътрешните си политики по информационна сигурност, с цел прилагане на по-усъвършенстван подход, вкл. по отношение на изискванията за отдалечен достъп до информационни ресурси, управление на пароли, както и наблюдение, оценка и тестване на сигурността на информационните системи, мрежи и бази от данни, при отчитане на изискванията, посочени в Насоките на ЕБО относно управлението на риска в областта на ИКТ и сигурността (EBA/GL/2019/04).

ЗАЩИТА НА ЛИЧНИ ДАННИ

Като част от вътрешната си организация като администратор на лични данни в Банката са структурирани и развити принципите и основанията за обработване на лични данни, вкл. във връзка с тяхната прозрачност и законосъобразност, както и правата на субектите на данни и техническите и организационни мерки за защита на данните.

В изпълнение изискванията, произтичащи от Общия регламент относно защитата на данните (GDPR) Банката има назначено Длъжностно лице по защита на данните (DPO) – e-mail: dpo@fibank.bg, което има водеща роля за осигуряване на законосъобразното обработване на лични данни в структурата на Банката, провежда обучения за информираност и изграждане на култура за защита на данните, както и е лице за контакт с Комисията за защита на личните данни, и по въпроси, свързани с упражняване на правата на субектите на данни.

НЕПРЕКЪСВАЕМОСТ НА ПРОЦЕСИТЕ

За да осигури ефективното управление на непрекъсваемостта на бизнеса, Първа инвестиционна банка, е установила планове за действие при непредвидени обстоятелства и за непрекъсваемост на дейността, както и планове за възстановяване за всички свои критични функции и ресурси, които се тестват регулярно. Управлението на непрекъсваемостта на процесите и бизнеса осигурява устойчивост на всички нива на организация в Банката, както и възможност за ефективни действия и реакции при заплахи и кризисни ситуации. Създадената организация и

процеси в Банката имат за цел да защитят интересите на всички заинтересовани лица, нейната репутация, бранд и дейностите добавящи стойност.

Изграждането на подходяща корпоративна култура по отношение управлението на непрекъсваемостта на дейността е важна част от цялостната риск култура в рамките на Банката. С цел по-голяма интегрираност на информацията и прилагането на централизиран подход, вътрешната нормативна уредба относно непрекъсваемостта на дейността е структурирана в единен документ с основно съдържание и отделни планове за действия при конкретни инциденти и кризисни ситуации. Така въведената организация цели постигането на бързи и ефективни действия за посрещане на потенциални кризисни ситуации, както и своевременно отстраняване на негативните последствия.

През годината в резултат от пандемията от COVID-19, беше задействан, както и извършена извънредна актуализация на плана за непрекъсваемост на дейността, като бяха предприети редица действия и мерки във връзка с непрекъсваемостта на процесите, в т.ч. въведени изисквания за безопасност, социална дистанция, отдалечени работни места, промяна в работното време и график на работа, вкл. касаещи клоновата мрежа и работата с клиенти.

РИСКОВИ ЕКСПОЗИЦИИ

Към 31 декември 2020 г. за изчисляване на рисковите експозиции за кредитен риск Първа инвестиционна банка прилага стандартизирания подход, съгласно Регламент (ЕС) № 575/2013. Поради неголемия обем на финансовите инструменти в търговския портфейл (облигации и други ценни книжа) капиталовите изисквания се изчисляват в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013, приложими за банковия портфейл. За изчисление на капиталовите изисквания за операционен риск Банката прилага стандартизирания подход съгласно Регламент (ЕС) № 575/2013, в т.ч. методология за разпределяне на индикаторите по групи дейности.

в хил. лв./ % от общо	2020	%	2019	%	2018	%
За кредитен риск	6 834 786	92,2	6 385 596	91,2	6 194 711	90,3
За пазарен риск	5 525	0,1	4 750	0,1	5 300	0,1
За операционен риск	573 675	7,7	612 838	8,8	658 925	9,6
Общо рискови експозиции	**7 413 986**	**100**	**7 003 184**	**100**	**6 858 936**	**100**

През 2020 г. в структурата на рисковопретеглените експозиции преобладават тези за кредитен риск с 92,2% от общите експозиции (2019: 91,2%), следвани от тези за операционен риск – 7,7% (2019: 8,8%) и за пазарен риск – 0,1% (2019: 0,1%), като Банката продължава да поддържа консервативен подход при оценка и управление на рисковете.

Освен за целите на надзора Първа инвестиционна банка изчислява и икономическия капитал на Банката, който би обезпечил платежоспособността и бизнеса й при неблагоприятни пазарни условия. За целта се изготвя вътрешен анализ на адекватността на капитала (ВААК).

ВЪТРЕШЕН АНАЛИЗ НА АДЕКВАТНОСТТА НА КАПИТАЛА

Първа инвестиционна банка АД извършва редовен вътрешен анализ на адекватността на капитала (ВААК) в контекста на нейната бизнес стратегия, рисков профил и риск апетит. Оценката за необходимия икономически капитал отразява както рисковия профил на дейността й, така и нейния риск апетит, като основните показатели на използваните при анализа количествени методи за оценка са приети при консервативни сценарии за неблагоприятна външна среда.

През 2020 г. отчетът за ВААК беше актуализиран в съответствие с риск стратегията и заложените бизнес цели за развитие, както и съобразен с оперативната среда и външни условия. Доразвита и усъвършенствана е оценката за лихвения риск в банковия портфейл (IRRBB) съгласно изискванията в Насоките на ЕБО относно управлението на лихвения риск, произтичащ от дейности извън търговския портфейл (EBA/GL/2018/02). Допълнена е оценката за риска от концентрация на ниво икономически сектори съгласно ползвани насоки на водещи централни банки в ЕС и прилагането на Herfindahl-Hirschman Index (HHI) индекс. Методологията за оценка на операционния риск е актуализирана, с цел отразяване в максимална степен на контролната среда в Банката, вкл. на база резултатите от провежданата ежегодна самооценка на риска и контролите, през която преминават звената в Банката и се идентифицират потенциални сценарии за настъпване на редки, но правдоподобни операционни събития. При изготвянето на анализа са взети предвид и е направена оценка на бизнес модела, както и на системата за вътрешно корпоративно управление, в т.ч. на независимите функции по вътрешен одит, управление и контрол на рисковете и съответствие.

Вътрешната система за оценка на необходимия вътрешен капитал се основава на прогностични VaR модели за кредитен и пазарен риск, стрес-тестове за кредитен, ликвиден, репутационен и лихвен риск в банковия портфейл, стандартизиран подход и стрес тестове по отношение на операционния риск, Earnings-at-Risk подход за стратегически риск, както и аналитични средства и техники, които дават възможност за по-детайлна оценка на адекватността на капитала съобразно рисковия профил на Банката и текущата оперативна среда. За агрегиране на отделните видове риск Банката използва корелационна матрица, която взема предвид взаимовръзката между отделните категории риск, с цел по-реалистичен и по-усъвършенстван подход за измерване на риска, на който е изложена Банката, същевременно при достатъчно консервативни допускания.

За изчисляване достатъчността на капитала по отношение изложеността към **кредитен риск**, Първа инвестиционна банка използва вътрешни модели за оценка, освен в определени случаи, в т.ч. при класове експозиции с несъществено влияние върху рисковия профил. За класовете експозиции със съществено значение, които представляват основната кредитна дейност на Fibank, икономическият капитал е определен на база еднофакторен портфейлен кредит-VaR модел, чрез който се определя вероятностното разпределение на загубите, които могат да бъдат реализирани в рамките на една година напред при доверителен интервал, съответстващ на рисковия апетит на Банката. За да се остойности рискът от настъпването на извънредни, малко вероятни, но възможни събития, се прилагат и стрес сценарии. Получените резултати от стрес сценариите се съпоставят с капиталовите изисквания за кредитен риск, изчислени съгласно портфейлния VaR модел.

Като част от цялостната оценка за изложеността към кредитен риск, за целите на ВААК, Първа инвестиционна банка оценява и риска от концентрация, дължащ се на неравномерното разпределение на кредитните експозиции по клиенти или група свързани лица, както и по икономически сектори от гледна точка на нейната финансова стабилност и способността да осъществява основната си дейност. За остойностяване на необходимия капитал за този вид риск Банката използва съпоставка на резултатите от портфейлния VaR модел между реалния портфейл и хипотетичен портфейл, при който размерът на експозициите е еднакъв за всички клиенти, при равни други условия. За оценка на риска от концентрация по икономически сектори се използва Herfindahl-Hirschman Index (HHI).

Изложеността на Банката към **пазарен риск** е ограничена и включва оценка за достатъчността на капитала по отношение на позиционния риск, валутния и стоковия риск. За изчисляването на икономическия капитал за пазарен риск се ползват вътрешни модели

за стойността под риск (VaR) с хоризонт от 1 година и ниво на доверителност, отговарящо на риск апетита на Банката.

За целите на вътрешния анализ на адекватността на капитала Fibank управлява **лихвения риск в банковия портфейл** посредством управление на структурата на инвестициите, контрол върху цената и условията на финансовите пасиви, и контрол върху лихвената структура на кредитния портфейл и другите лихвоносни активи. Използват се подходите за оценка на ефекта на лихвените проценти върху нетния лихвен доход на хоризонт от 1 година и ефекта върху икономическата стойност на Банката. За изчисляване достатъчността на икономическия капитал по отношение на лихвения риск в банковия портфейл се определя най-голямото намаление на икономическата стойност или нетния лихвен доход в резултат на промяна в лихвените криви при следните сценарии: Parallel shock – паралелно покачване/спад на лихвените нива; Short rates shock – покачване /спад на лихвените нива в късата част от кривата; Steepener - късата част от лихвената крива бележи спад, а дългата – ръст; Flattener – късата част от лихвената крива бележи ръст, а дългата – спад.

За целите на ВААК, Първа инвестиционна банка изчислява необходимия икономически капитал за **операционен риск** на базата на резултатите от прилагани стрес тестове и провежданата ежегодна самооценка на риска и контролите, която преминават всички звена в Банката, по време на която се преглеждат работни процеси и се идентифицират потенциални сценарии за настъпване на редки, но правдоподобни операционни събития. Ползваните стрес тестове за операционен риск възпроизвеждат настъпването на извънредни, но правдоподобни събития, в т.ч. различни сценарии от гледна точка на финансовото въздействие и вероятност от настъпване. Икономическият капитал за операционен риск се изчислява като общия финансов ефект, в хоризонт от една година, от всички анализирани стресови сценарии.

За оценка на **ликвидния риск** Банката диференцира анализа в две направления относно риска от неплатежоспособност и риска от осигуряване на ликвидност. Рискът от неплатежоспособност се управлява и покрива посредством поддържането на подходящ буфер от необременени, високо ликвидни активи, докато рискът от осигуряване на ликвидност следва да бъде покрит и ограничен от икономическия капитал на Банката. Банката изчислява икономическия капитал за ликвиден риск като оценява размера на загубата, която би претърпяла вследствие на ликвидна криза, на база исторически опит и стрес тестове на ликвидността (идиосинкратичен, пазарен и комбиниран шок), отчитайки разходите по репо-сделки или ликвидиране на активи за посрещане на изходящия паричен поток, както и очакваното нарастване на лихвените разходи по привлечения ресурс.

За целите на ВААК Банката оценява и **други рискове**, в т.ч. стратегически риск и репутационен риск. За количествената оценка на стратегическия риск се ползва Earnings-at-Risk подход, като се измерват на историческа база отклоненията между бюджетираната и реализираната нетна печалба на Банката. Заделеният капитал за стратегически риск се определя посредством прилагане процента на отклонение, съответстващ на приетото ниво на доверителност, към бюджетираната нетна печалба за следващата една година.

Репутационният риск отразява риска от това репутацията на Банката да се различава в отрицателен смисъл от очаквания стандарт по отношение на нейния експертен опит, почтеност и надеждност. Материализирането на репутационния риск се изразява основно в загуба на бизнес, повишена цена на финансиране, ликвидна криза, които ефекти се измерват в рамките на оценката за стратегическия риск и ликвиден риск.

КАНАЛИ ЗА ДИСТРИБУЦИЯ

Първа инвестиционна банка поддържа диверсификация на каналите за дистрибуция на предлаганите продукти и услуги, вкл. добре развита клонова мрежа, електронно банкиране, директни продажби, контакт център, корпоративна интернет страница, корпоративен блог, които постоянно усъвършенства съобразно съвременните тенденции в банковата дейност, пазарните условия, технологичното развитие и клиентските потребности.

КЛОНОВА МРЕЖА

Първа инвестиционна банка се стреми да поддържа адекватен баланс между добре развита мрежа от физически локации и предоставяне на съвременни способи за дистанционно банкиране, в т.ч. в контекста на дигиталната трансформация в сферата на банковата дейност.

През 2020 г. Банката оптимизира клоновата си мрежа, при отчитане на външната среда и пазарни условия, натовареността на локациите и обемите на дейността. През годината са закрити девет офиса, от които четири в София и пет в останалата част от страната. Към 31 декември 2020 г. клоновата мрежа на Първа инвестиционна банка се състои общо от 149 клона и офиса на консолидирана основа (2019: 158), които са разположени в 60 населени места в България – 47 локации в гр. София (2019: 51), 87 клона и офиса в останалата част на страната (2019: 92), един чуждестранен клон в гр. Никозия, Кипър, както и дъщерна банка в Албания, която оперира с централа и 14 клона в Албания. *За повече информация относно клоновата мрежа на First Investment Bank – Albania Sh.a. виж раздел "Преглед на бизнеса на дъщерните дружества".*

Клоновата мрежа е структурирана съобразно унифициран организационен модел, както за София, така и за останалите градове в страната, с цел ефективно разпределение на бюджетните цели, както и фокусиране върху привличането на нови клиенти и кръстосани продажби. В страната има 27 клона, а в столицата са обособени 5 функционални клона – Централен, Изток, Запад, Север и Юг, към всеки от които са разпределени офиси на база териториално разположение и бизнес показатели.

През 2020 г. в резултат от пандемията COVID-19, бяха предприети редица действия и мерки по отношение на вътрешната организация на работа на клоновата мрежа, с цел непрекъсваемост на процесите и същевременно поддържане на високо качество на клиентско обслужване, в т.ч. бяха въведени изисквания за безопасност като инсталирани защитни пана, социална дистанция, отдалечени работни места, промяна в работното време и график на работа, осигурени предпазни средства за служителите и клиентите на Банката.

Като част от действията за постоянно усъвършенстване и оптимизация на процесите продължава работата по проекта – Branch digitalization, целящ дигитализиране и инсталиране на нови модерни устройства за дигитални услуги в офисите на Банката. В Банката функционира централизиран бек-офис, който изпълнява дейности, свързани с насочване, разпределяне, обработка и архивиране на документи на клиенти и платежни документи.

Клоновете и офисите на Банката в страната предлагат пълен набор от банкови продукти и услуги както за физически лица, така и за бизнес клиенти. В стремежа си за по-пълно задоволяване на клиентското търсене, голяма част от клонова мрежа работи с удължено работно време, както и разполага с дежурни офиси, които да осигуряват обслужване на клиентите през почивните дни.

Клонът на Първа инвестиционна банка в гр. Никозия, Република Кипър функционира на кипърския банков пазар от 1997 г., първоначално основно в областта на кредитирането на корпоративни клиенти, като през годините работи систематично и последователно в посока на разширяване на продуктите и услугите. Понастоящем, клонът предлага стандартни кредитни и спестовни продукти, платежни услуги и електронно банкиране, с фокус върху клиентите – малки и средни предприятия и банкирането на дребно.

ПЪЛЕН НАБОР ОТ ПРОДУКТИ И УСЛУГИ

	РИТЕЙЛ КЛИЕНТИ	БИЗНЕС КЛИЕНТИ
СПЕСТОВНИ ПРОДУКТИ	✓	✓
ПЛАТЕЖНИ УСЛУГИ	✓	✓
ПАКЕТНИ ПРОГРАМИ	✓	✓
ДЕБИТНИ И КРЕДИТНИ КАРТИ	✓	✓
КАРТИ ДАЙНЪРС КЛУБ	✓	✓
ИПОТЕЧНО КРЕДИТИРАНЕ	✓	
ПОТРЕБИТЕЛСКИ КРЕДИТИ	✓	
КРЕДИТИРАНЕ НА БИЗНЕС КЛИЕНТИ		✓
ТЪРГОВСКО ФИНАНСИРАНЕ		✓
ПРОЕКТНО ФИНАНСИРАНЕ		✓
ФАКТОРИНГ СДЕЛКИ		✓
ФИНАНСИРАНЕ ПО ЕВРОПРОГРАМИ		✓
ДИГИТАЛНО БАНКИРАНЕ	✓	✓
ИНВЕСТИЦИОННИ УСЛУГИ	✓	✓
ИНВЕСТИЦИОННО ЗЛАТО И ИЗДЕЛИЯ ОТ БЛАГОРОДНИ МЕТАЛИ	✓	✓

В допълнение към добре развитата клонова мрежа, Fibank използва и други канали за дистрибуция на своите продукти и услуги – широка мрежа от АТМ и ПОС терминали, дистанционен достъп до информация и услуги през собствен контакт център, директни продажби на място, дигитално банкиране.

КОНТАКТ ЦЕНТЪР – *bank (*2265), 0800 11 011

През 2020 г. Контакт центърът на Fibank функционира като ефективен канал за комуникация и продажба на целеви продукти и услуги, както и допринася за привличането на нови и задържането на настоящи клиенти, чрез предоставянето на услуги съгласно утвърдените стандарти и бизнес цели на Банката.

В изпълнение на стратегическия си фокус върху високите стандарти на клиентско обслужване, през годините Fibank целенасочено работи в посока развитие и разнообразяване на предлаганите услуги през Контакт центъра, съобразно потребностите на клиентите и новите технологии. През контакт центъра клиентите могат също да кандидатстват за овърдрафт по дебитна карта или да кандидатстват за потребителски кредит. Във връзка с извънредното положение и мерките, свързани с разпространението на коронавируса в страната се стартира процес за приемане на искания за отсрочване на вноски по кредити и кредитни карти на физически лица и бизнес клиенти. През него може да се получи актуална и навременна информация относно продуктите и услугите, тарифата и лихвените условия на Банката, местонахождението на клоновете и работното им време, както и адекватно и професионално съдействие от служителите при възникнали въпроси или затруднения. За клиентите е осигурена възможност за дистанционна комуникация по телефон, имейл и онлайн чат в реално време през корпоративната интернет страница на Банката.

През годината през контакт центъра са проведени близо 30 различни изходящи кампании с различен характер и тематика, в т.ч. информационни кампании, такива, свързани с директно предлагане на банкови продукти и услуги, за проучване нагласите на потребителите, както и във връзка с подпомагане събираемостта на вземания от клиенти (soft collection). Отчетени са над 62 хил. изходящи разговора и висока степен на достигнати адресати.

За отчетния период в контакт центъра са постъпили над 110 хил. входящи разговора, над 10 хил. имейл и над 620 чат кореспонденции във връзка с различни запитвания и искания от клиенти или потенциални клиенти, в т.ч. относно обща банкова информация, обслужване на карти, контактна и справочна информация, заявка за продукти и т.н.

КОРПОРАТИВНА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦА – www.fibank.bg

През 2020 г. Първа инвестиционна банка продължава да развива корпоративната си интернет страница, с цел нейното трансформиране в активен канал за продуктова комуникация и кръстосани продажби. През годината стартира предлагането на нова услуга – „Видео консултация“ за физически лица относно кредитни продукти на Банката, достъпна през www.fibank.bg. Чрез сайта могат да се подават онлайн заявления за кредитни карти, овърдрафт и потребителски кредити, както и да се осъществява комуникация директно с експерт от Банката.

Корпоративната интернет страница разполага с редица функционалности, в т.ч. елементи за визуализация в съответствие със съвременните дигитални тенденции и особености за интуитивен дизайн и персонализирано съдържание. Чрез тях се осигурява лесна възможност за сравнения между предлаганите от Банката продукти и услуги, като по този начин клиентите могат бързо да изберат онези от тях, които отговарят в най-голяма степен на техните потребности. Персонализираност на визията спрямо различните типове клиенти е сред

основните иновации, които Fibank прилага в развитието на корпоративната си интернет страница.

КОРПОРАТИВЕН БЛОГ

През 2020 г. поради събитията, свързани с пандемията от COVID-19, корпоративният блог на Първа инвестиционна банка, заедно с останалите онлайн комуникационни канали, в т.ч. социалните мрежи, имат ключова роля в комуникацията с клиентите, като важна част от ключовите съобщения, новини, инициативи, се разпространяват чрез тези онлайн канали.

През годините Банката се стреми постоянно да развива дейността на корпоративния блог в съответствие със съвременните тенденции за комуникация в интернет среда, при поддържане на интуитивен и ориентиран към потребителя подход, дизайн и функционалности на платформата. Освен новите теми, свързани с продукти и услуги на Банката, в т.ч. в подкрепа на физически и юридически лица, засегнати от ситуацията с COVID-19, корпоративният блог представя разнообразен спектър от социални и корпоративни инициативи на институцията, финансови анализи и проучвания, свързани с пазара на банкови продукти и услуги в страната, актуални новини по различни теми, както и полезна за клиентите информация. Чрез него се осъществява открит диалог и обратна връзка с клиентите, като по този начин се дава възможност за изследване ползваемостта на продуктите и услугите на Банката и клиентската удовлетвореност.

Първа инвестиционна банка продължава да поддържа активна онлайн комуникация в реално време с клиентите и заинтересованите лица освен чрез блога си, и чрез водещите социални мрежи – Facebook, Instagram, LinkedIn, Twitter, Youtube.

ПРОДАЖБИ

Първа инвестиционна банка използва директните продажби (на място при клиента) като допълнителна възможност за дистрибуция на продукти и услуги, включително за комплексно банково обслужване на институционални и корпоративни клиенти.

През 2020 г. чрез директни продажби Fibank продължава да привлича нови бизнес клиенти от различни пазарни сегменти за обслужване в Първа инвестиционна банка. Този подход спомага и за изграждането на дългосрочни взаимоотношения с ключови клиенти, както и за получаване на директна обратна връзка за продуктите и услугите на Банката.

Дирекция „Корпоративни продажби и обществени поръчки“ в системата на Първа инвестиционна банка има натрупан значителен, дългогодишен опит при подготовка участията на Банката в обществени поръчки, както и в обслужването на корпоративни и институционални клиенти, разпоредители с бюджетни средства, държавни и общински предприятия.

ДИГИТАЛНО БАНКИРАНЕ

ЕЛЕКТРОННО БАНКИРАНЕ „МОЯТА FIBANK“

Първа инвестиционна банка има интегрирана платформа за електронно банкиране „Моята Fibank“, разработена като единен канал за обслужване на клиенти, която постоянно развива, с цел надграждане и добавяне на нови функционалности. Платформата е интегрирана към основната банкова информационна среда, което осигурява високо ниво на системна сигурност, оптимизация и ефективност на работните процеси, както и увеличаване на продуктивността.

През електронното банкиране „Моята Fibank" клиентите ползват както активни, така и пасивни банкови операции в зависимост от техните потребности и правата за достъп в системата. Като част от активното банкиране клиентите могат да откриват и закриват разплащателни и депозитни и други банкови сметки, да извършват преводи в национална и чуждестранна валута, в т.ч. масови преводи, да осъществяват комунални плащания, да кандидатстват и сключват договори за кредитни продукти, да заявяват издаването на дебитна карта, както и да извършват покупко-продажба на валута. Като част от пасивното банкиране на клиентите е осигурена на разположение информация за наличности и операции по банкови сметки, и/или платежни карти. Включени са също и данни за клоновете и АТМ устройствата, както и информация за валутните курсове, новини и актуални промоции.

В съответствие със съвременните тенденции, през 2020 г. процесът по дистанционно подписване на документи е допълнително развит, с включена възможност за кандидатстване и сключване на договори за кредитни продукти (потребителски кредит, кредитна карта) изцяло онлайн през Моята Fibank, без посещение на офис на Банката. Добавена е и функционалността за заявяване на дебитна карта и сключване на договор по електронен път. Във връзка с мерките за противодействие на разпространението на коронавируса COVID-19 през март 2020 г. стартира предлагането на специален пакет от безплатни дигитални услуги. Банката взе участие и в годишната конференция, организирана от в. „Банкеръ", под надслов „Адаптация и управление на дигиталните портфейли, дигиталните банкови услуги и контакти с клиентите в пандемична криза".

В изпълнение на изискванията за задълбочено установяване на идентичността на клиента (SCA), Първа инвестиционна банка осигурява използването на софтуерен токън „Fibank Token", като средство за подпис и идентификация в системата за електронно банкиране, включващ двуфакторно удостоверяване и използване на технология за сканиране на QR кодове. През годината, Банката осигури изпращането на SMS при потвърждение на преводи чрез хардуерен токен, който осигурява динамично свързване на операцията с конкретна сума и получател.

В изпълнение на Закона за платежните услуги и платежните системи, транспониращ Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета за платежните услуги във вътрешния пазар (PSD 2) и Делегиран Регламент (ЕС) 2018/389 на Комисията за допълнение на Директива (ЕС) 2015/2366 по отношение на регулаторните технически стандарти за задълбоченото установяване на идентичността на клиента и общите и сигурни отворени стандарти на комуникация, Първа инвестиционна банка е осигурила на Третите страни доставчици (TPPs) достъп до платежни сметки, поддържани в Банката и достъпни онлайн за осъществяване на услугите по иницииране на плащане и по предоставяне на информация за сметка.

В допълнение, възползвайки се от възможностите на PSD 2, с цел разширяване и интегрираност на услугите към клиентите, Първа инвестиционна банка предлага на своите клиенти ползването на новите услуги по предоставяне на информация за сметка и иницииране на плащане чрез мобилното банкиране „Моята Fibank". През 2020 г. освен за клиенти на Банката с Android, услугите са достъпни вече и на iOS устройства през My Fibank. *За повече информация относно „отвореното банкиране" (open banking) виж раздел „Платежни услуги".*

За периода интегрираната платформа за електронно банкиране „Моята Fibank“ продължава да се утвърждава като канал, който генерира преобладаващ дял от общите преводи на Банката, с отчетен ръст, както при трансакциите, така и при броя на клиентите, ползващи платформата.

МОБИЛНО ПРИЛОЖЕНИЕ „МОЯТА FIBANK“

Мобилното приложение на Банката е част от електронното банкиране „Моята Fibank“, като осигурява отдалечен достъп до интегрираната платформа чрез използване на мобилно устройство. Приложението е достъпно за клиентите след инсталиране от онлайн магазините за софтуер, разработени за устройства, ползващи съответната операционна система (AppStore, Google Play), а от 2020 г. и от още един от големите онлайн магазини за софтуер – Huawei AppGallery.

През него клиентите могат да ползват активни и пасивни операции на електронната платформа при предварително определени от Банката или клиента лимити, като ключово нововъведение направено през 2020 г. предоставя възможност и на клиентите – юридически лица да извършват активни операции през мобилното приложение. В допълнение, чрез иновативната услуга – Digital Payments, разработена от Fibank, клиентите могат да управляват дигитална банкова карта и по този начин да правят дигитални плащания със своите мобилни устройства, поддържащи NFC технология за разплащане на терминали с безконтактна функция.

През годината са извършени нововъведения, вкл. по отношение на изискванията за задълбочено установяване на идентичността на клиента (SCA). Освен добавянето на SMS при потвърждаването на операции с хардуерен токън, е осигурена и възможност за клиенти на мобилното приложение да потвърждават операции, извършени онлайн с банкови карти чрез биометрични данни (пръстов отпечатък/лицево разпознаване).

През периода във връзка с дигитализиране на карти на Банката, вкл. през приложения на външни доставчици, е разширен обхвата на картите, които могат да се дигитализират, като се включват MasterCard и VISA. Разработена е възможност, в зависимост от поддържаната функционалност според конкретния външен доставчик (напр. Apple Pay), ползвателят на картата да може да достъпи до приложението на външния доставчик и чрез мобилното приложение „Моята Fibank”. *За повече информация относно дигитализиране на карти през външни доставчици виж раздел „Картови разплащания“.*

През годината са доразвити т.нар. „push” известия, които дават разнообразна информация на клиентите, вкл. за нареден превод през електронното банкиране, приход и разход по сметка, картови авторизации, задължения по кредитна карта, комунални плащания, откриване на сметка, както и за промени в тарифата и общите условия на Банката, което осигурява на клиентите бърз и навременен достъп до измененията, касаещи условията по техните договори.

ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

За Първа инвестиционна банка развитието на информационните технологии и поддържането на модерна инфраструктура, информационна и технологична среда, е сред стратегическите й приоритети. През годините Банката систематично и целенасочено инвестира в технологии, съответстващи на съвременните тенденции в областта на банковата дейност, с цел предлагане на иновативни продукти с допълнителна стойност за клиентите и нови мултифункционални решения в банкирането.

През 2020 г. Fibank продължава развитието в тази посока, като затвърждава позициите си сред най-технологичните и иновативни институции на българския банков пазар. През годината Първа инвестиционна банка доразвива функционалностите на своя API портал, в т.ч. услугите, предлагани чрез отвореното банкиране (open banking), които са достъпни за клиенти на Банката освен с Android, но вече и на iOS устройства през My Fibank. Стартирани са проекти като „Незабавни плащания в левове“ чрез системата БИСЕРА 6, оперирана от БОРИКА АД, както и за включване в новата организация на плащанията – сетълмент в реално време Continuous Gross Settlement (CGS) в системата STEP2-T, оперирана от EBA Clearing.

В мрежово отношение, Банката продължава да работи за модернизиране и подобрение на своята ИТ инфраструктура. ПИБ АД използва хардуерна платформа Oracle – Exadata X7-8 и версия Oracle Flexcube 12 на основната си банкова информационна система, която разполага с универсални модули както за банкови услуги за граждани, корпоративно и инвестиционно банкиране, така и интегрирана документна информационна система Workflow, служеща за придвижване и одобрение на искания за кредит, приемане и регистрация на валутни преводи и оторизация на други платежни операции.

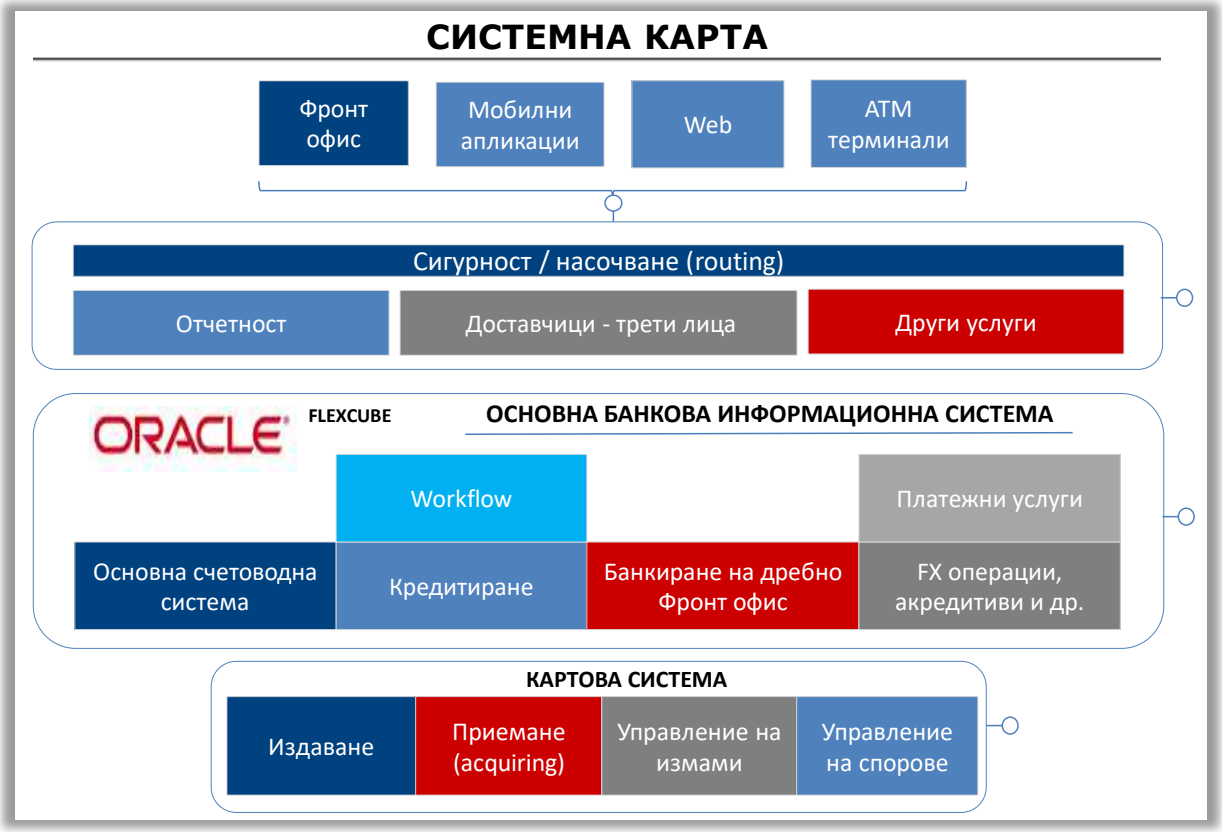

Системата е изградена при съблюдаване на всички основни принципи за поемане на риск, включително принципът за двоен контрол, който е приложим в ежедневната банкова дейност.

Чрез своята централизирана и интегрирана ИТ инфраструктура Банката цели да осигурява първокласно обслужване и висока степен на сигурност при изпълнение на банковите трансакции, както и поддържането на надеждни бази данни, мрежи и системи, с цел осигуряване на непрекъсваемост на обслужването и на ключовите банкови процеси.

Във връзка с разпространението на коронавируса и предприетите мерки за социална дистанция, Банката успя за много кратко време успешно да осигури отдалечен режим на работа (home office) за голяма част от своите служители, същевременно при поддържане на високо ниво на сигурност на данните и операциите.

По отношение на системната и информационна сигурност Fibank работи в няколко направления, като главният фокус е системата за централизирано събиране и анализ на събития (SIEM). През периода са актуализирани и доразвити вътрешните политики за обща информационна сигурност, с цел прилагане на по-усъвършенстван подход, вкл. по отношение на изискванията за отдалечен достъп до информационни ресурси, управление на пароли, както и наблюдение, оценка и тестване на сигурността на информационните системи, мрежи и бази от данни.

През годината е завършена техническата обезпеченост и реализация на проекти за надграждане и внедряване на иновативни услуги и нови функционалности – осигуряване на възможност за дигитализиране на дебитни и кредитни карти VISA, издадени от Банката; внедряване на механизъм за плащане на равни вноски при покупки с кредитни карти; видео консултации за физически лица относно кредитните продукти на Банката; нововъведения с цел отговаряне на изискванията за задълбочено установяване на идентичността на клиента (SCA); внедряване на система за управление на електронни досиета и документи и др.

Първа инвестиционна банка, като дружество-майка, осигури техническа подкрепа и ноу-хау за реализацията на стартиралия през 2020 г. дигитален портфейл и платформа за бързи парични преводи и онлайн разплащания, предлагани от дъщерното дружество „Майфин“ ЕАД, в т.ч. по отношение на иновативните платежни услуги между клиенти на платформата (peer-to-peer), плащане с линк, дигитализиране на карти и т.н.

В края на ноември 2020 г. Fibank взе участие в международната конференция “Dell Technology Forum” за Централна и Източна Европа (CEE DTF), на която бяха представени иновативни технологични решения и улеснения за бизнеса, както и новости в дигиталната трансформация.

През годината г-жа Мариана Саджаклиева е назначена за Главен директор Информационни технологии и операции, която като доказан професионалист в областта и дългогодишен кадър на Първа инвестиционна банка, да отговаря за цялостната организация и управление на информационните технологии в Банката, както и да спомага за по-ефективното изпълнение и прилагане на ИТ стратегията и целите за развитие в тази област.

В Банката функционира и ИТ комитет, който следи за изпълнението на ИТ стратегическата програма, както и управлява и контролира ИТ проектното портфолио, целевото използване на ресурсите и одобрения бюджет в тази област. Председател на комитета е Главният изпълнителен директор, а останалите членове включват Главния финансов директор, Главния директор „Банкиране на дребно“, Главния директор „Информационни технологии и операции“, както и директорите на дирекции „Информационни технологии“, „Информационна сигурност“ и „Дигитално банкиране“.

В изпълнение на мисията си и занапред Първа инвестиционна банка ще продължи да развива своите системи и инфраструктура, с цел имплементиране на високо-технологични решения и нови дигитални услуги, в т.ч. във връзка със стартираните проекти за дигитализиране на клоновата мрежа (branch digitalization), както и за усъвършенстване на workflow системите на Банката.

КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

В качеството си на публично дружество и предприятие от обществен интерес, Първа инвестиционна банка оповестява информация относно практиките си на корпоративно управление, като този раздел от настоящия доклад за дейността представлява

Декларация за корпоративно управление

по смисъла на чл. 100н от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и чл. 40 от Закона за счетоводството.

РАМКА ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

За Първа инвестиционна банка АД доброто корпоративно управление е ключов елемент при осигуряване на дългосрочно и устойчиво развитие, и успешен бизнес модел. Корпоративната политика на Банката се основава на професионално и прозрачно управление съобразно международно признатите стандарти и принципи за добро корпоративно управление, при отчитане на промените в регулативната и икономическа среда, както и финансовите пазари в страната и чужбина.

Корпоративното управление на Първа инвестиционна банка е система от политики, правила, процедури и практики, чрез която Банката се управлява и контролира при ясно дефинирани функции, права и отговорности на всички нива – Общо събрание на акционерите, Надзорен съвет и комитети към него, Управителен съвет и комитети, и съвети към него, Вътрешен одит, структури в централата, клоновете и офисите. Първа инвестиционна банка има двустепенна система на управление, състояща се от Надзорен съвет и Управителен съвет.

Първа инвестиционна банка прилага писмени политики за корпоративно управление на ниво група, с които се определят основните принципи за вътрешно управление и контрол върху дъщерните дружества, както и процедури и механизми, способстващи за последователно и интегрирано развитие на дружествата в съответствие със стратегията на групата и съобразно разпоредбите на регулаторните и надзорни органи.

През 2020 г. Банката усъвършенства политиките си в областта на корпоративното управление, в т.ч. относно управлението на конфликти на интереси, оценката на пригодността на членовете на

ръководните и контролни органи и лицата, заемащи ключови позиции, относно възлагането на дейности на външни изпълнители, вътрешната организация и отчетност на независимите функции по съответствие и вътрешен одит, както и политиките за вътрешно управление на ниво група. Промените са съобразени с изискванията на Закона за кредитните институции, Наредба № 10 на БНБ за организацията, управлението и вътрешния контрол в банките, Наредба № 20 на БНБ за издаване на одобрения за членове на управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет на кредитна институция и изисквания във връзка с изпълнение на техните функции, както и Насоките на ЕБО относно вътрешното управление (EBA/GL/2017/11) и Насоките на ЕБО и ESMA за оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции (EBA/GL/2017/12).

КОДЕКС ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Първа инвестиционна банка АД функционира в съответствие с приет от Управителния съвет и одобрен от Надзорния съвет Кодекс за корпоративно управление. С него се очертава рамката и се структурират основните компоненти, функции и отговорности, изграждащи системата на корпоративното управление в Банката. Кодексът е съставен, прилагайки освен изискванията на действащото законодателството в Р България и принципите на Базелския комитет по банков надзор, насоките на Европейския банков орган (ЕБО), приложимите стандарти на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) в тази област, както и препоръките на Националния кодекс за корпоративно управление, одобрен от Комисията за финансов надзор.

В Кодекса са заложени основните принципи и изисквания за поддържане и усъвършенстване организацията и методите на управление в Банката, насочени към:

- почтено и отговорно управление, базирано на добавянето на стойност;
- ефективни практики по надзор върху управлението и контрола;
- изпълнително ръководство и висш ръководен персонал, които действат в най-добрия интерес на Банката и за повишаване стойността на акционерния капитал;
- навременно оповестяване на информация и прозрачност;
- ефективна система за управление на рисковете и контрол, базирана на принципа на „трите линии на защита“.

В съответствие с изискванията на приложимото законодателство, Първа инвестиционна банка ежегодно оповестява информация за практиките си на корпоративно управление и описание на изпълнението на изискванията, заложени в Кодекса за корпоративно управление на Първа инвестиционна банка, при прилагане на принципа „спазвай или обяснявай“. Заедно с годишния доклад за дейността и финансовите отчети, Банката оповестява пред обществеността и Карта за оценка на своето корпоративно управление, в съответствие с Националния кодекс за корпоративно управление.

В допълнение, към Кодекса за корпоративно управление ПИБ АД прилага и Политика за оповестяване, като и двата документа са публично достъпни през корпоративния сайт (https://www.fibank.bg/bg/za-nas/korporativno-upravlenie/kodeks-na-korporativno upravlenie).

През 2020 г. са изпълнени изискванията, посочени в тях, включително изискванията за разкриване на регулирана информация и такава, съгласно финансовия календар на Банката за 2020 г.

ЕТИЧЕН КОДЕКС И МЕХАНИЗЪМ ЗА ДОКЛАДВАНЕ (WHISTLEBLOWING)

С цел утвърждаването на професионалните и етични стандарти, приложими и изискуеми спрямо Банката като търговско дружество, работна среда и кредитна институция, Fibank има Етичен кодекс, който определя основните принципи, етични норми и корпоративни ценности, на които се градят политиките и бизнес плановете, правилата, процедурите и ежедневната оперативна работа.

Банката, водена от разбирането, че следването на законосъобразно и етично поведение във взаимоотношенията между ръководния състав, служителите и заинтересованите лица е важен аспект, който стои в основата на цялостната ѝ дейност, има приета Политика за докладване и управление на неправомерни и неетични действия (Whistleblowing policy). Целта на политиката е да систематизира способите и реда за вътрешно споделяне при наличие на съмнения за неправомерни действия, както и при проблеми в работния процес, с които да се гарантира тяхното прозрачно и справедливо разглеждане и разрешаване. Създаването на условия за подаване на сигнали в среда на доверие и уважение, както и за извършване на последователни и безпристрастни действия по проверка на постъпилите сигнали, е ключов елемент за запазване на високия корпоративен дух и репутация на Банката.

УПРАВЛЕНСКА СТРУКТУРА

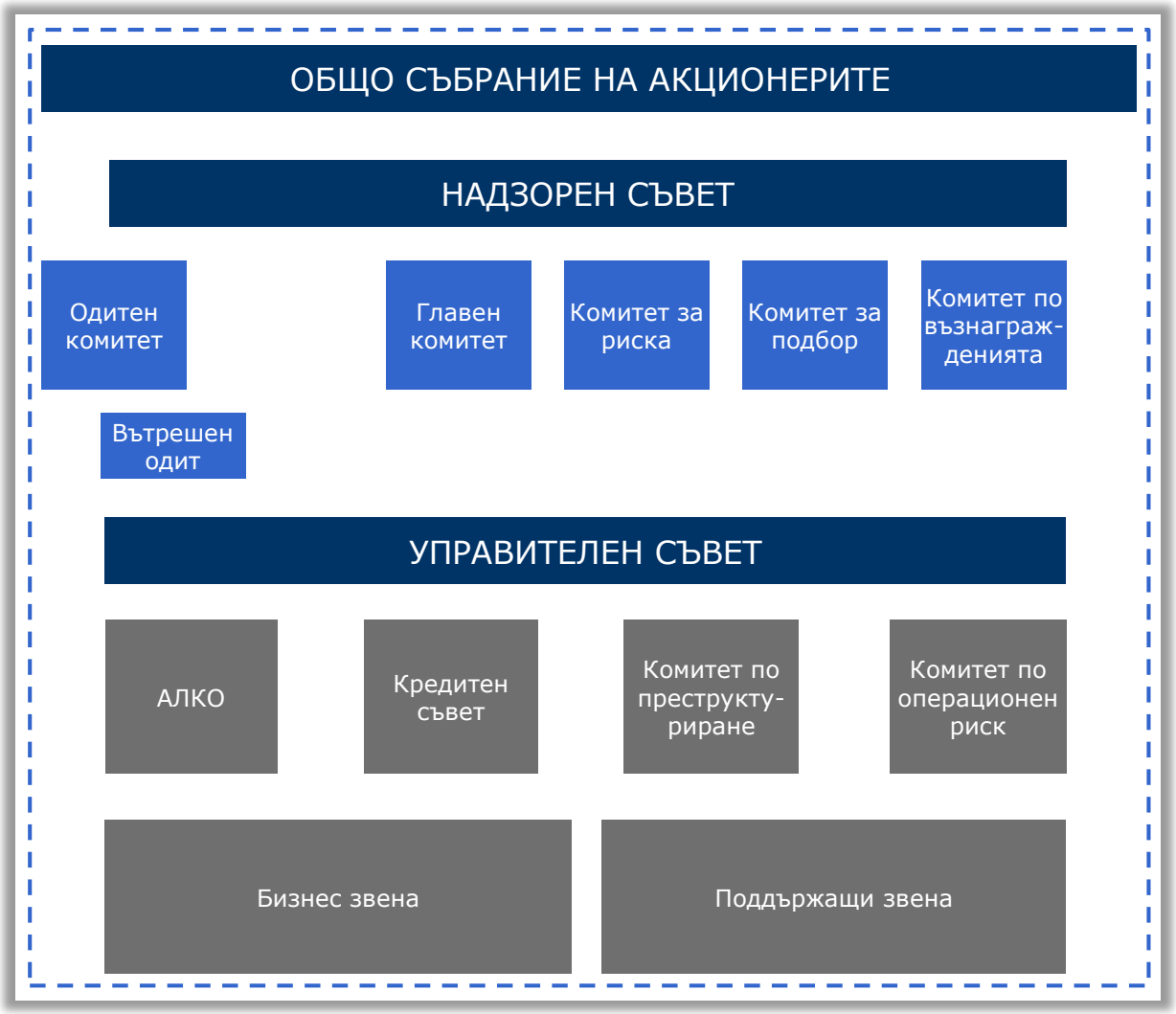

НАДЗОРЕН СЪВЕТ

СЪСТАВ И КОМПЕТЕНЦИИ

През 2020 г. няма промени в състава на Надзорния съвет на Първа инвестиционна банка. През юли 2020 г. на Общото събрание на акционерите г-н Юрки Коскело е преизбран за нов 5-годишен мандат като член на Надзорния съвет на Първа инвестиционна банка.

Наименование	Длъжност
Евгени Кръстев Луканов	Председател на Надзорния съвет
Мая Любенова Георгиева	Заместник председател на Надзорния съвет
Георги Димитров Мутафчиев	Член на Надзорния съвет
Радка Веселинова Минева	Член на Надзорния съвет
Йордан Величков Скорчев	Член на Надзорния съвет
Юрки Илмари Коскело	Член на Надзорния съвет

Бизнес адресът на всички членове на Надзорния съвет е: София 1797, бул. „Драган Цанков" 37.

Надзорният съвет се състои от шест лица, избрани от Общото събрание на акционерите, с мандат до 5 години, които разполагат с подходящи знания, умения и професионален опит, в т.ч. високи финансови компетенции, в съответствие с действащите изисквания за надеждност и пригодност и съответстващи на осъществяваните от Банката дейности и основните рискове, пред които тя е или може да бъде изложена. Всеки член на Надзорния съвет притежава опит, знания, квалификации и умения, както и висока репутация, честност и почтеност, необходими за ефективно изпълнение на неговите задължения, и осигуряващи способността му като колективен орган (колективна пригодност) да осигурява дългосрочните интереси на Банката.

ПОЛИТИКА НА МНОГООБРАЗИЕ И НЕЗАВИСИМОСТ

Първа инвестиционна банка съобразява дейността си и поддържа политики и практики за осигуряване на разнообразие в състава на ръководните органи, която включва различни аспекти като професионален опит, образователна квалификация, пол, възраст.

С цел поддържане на разнообразна група от членове в състава на съветите и осигуряване на разнообразни гледни точки и опит за способстване вземането на независими становища/решения и стабилно управление, Банката се стреми да поддържа целево ниво от 30% от броя на членовете на Надзорния съвет да бъдат от по-слабо представения пол, като при необходимост се закръглява (надолу) до цяло число. Към 31 декември 2020 г. Банката изпълнява заложеното целево ниво, като двама членове от състава на Надзорния съвет са жени. Отчетената стойност надвишава средните нива в ЕС, касаещи ръководните органи с надзорни функции (24%) съгласно отчетените данни в изследвания на Европейския банков орган относно практиките за многообразието (EBA Report on the benchmarking of diversity practices at European Union level under Article 91(11) of Directive 2013/36/EU (2018 data), EBA/REP/2020/05, публикуван на адрес https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance).
За повече информация относно професионалния опит и компетенции на членовете на Надзорния съвет виж раздел „Друга информация".

Съставът на Надзорния съвет е структуриран така че да гарантира добросъвестно, професионално и независимо изпълнение на задълженията от неговите членове. Първа

инвестиционна банка изпълнява изискванията, приложими спрямо значимите банки и публичните дружества, 1/3 от членовете на Надзорния съвет да са независими членове.

УЧАСТИЕ В КАПИТАЛА

Към 31 декември 2020 г. членовете на Надзорния съвет притежават общо 377 106 броя акции на Първа инвестиционна банка, като никой от тях не притежава над 1% от капитала.

брой акции / % от акционерния капитал	2020	%
Евгени Кръстев Луканов	337 139	0,23
Мая Любенова Георгиева	11 388	0,01
Георги Димитров Мутафчиев	9 454	0,01
Радка Веселинова Минева	-	-
Йордан Величков Скорчев	19 125	0,01
Юрки Илмари Коскело	-	-
Общо	**377 106**	**0,26**

ФУНКЦИИ И ОТГОВОРНОСТИ

Надзорният съвет на Първа инвестиционна банка упражнява надзор и, където е необходимо, съветва Управителния съвет и наблюдава общата дейност на Банката, включително приема и осъществява надзора върху изпълнението на стратегическите цели, рамката за корпоративно управление и корпоративната култура на Банката. При упражняването на надзор върху дейността на Управителния съвет се вземат предвид постигането на целите, стратегията и рисковете в дейността на Банката, както и структурата и оперирането на вътрешните системи за управление на риска и контрол.

Надзорният съвет осъществява надзор върху рамката за управление на риска, включително рисковия апетит, вътрешната система за управление и контрол на всички видове риск, като изисква висока риск култура сред служителите. Той осъществява своята дейност при ефективен обмен на информация с Управителния съвет съобразно конкретните специфики, като с прилагането на високи етични норми и корпоративни ценности за бизнес поведение определя висока корпоративна култура и бизнес етика – „тон, налаган от върха“.

Заседанията на Надзорния съвет се определят предварително съобразно изготвен годишен план за работа. През 2020 г. Надзорният съвет е разглеждал въпроси във връзка с неговите компетенции, като е провел 39 заседания. Акцент в дейността е поставен върху упражняването на регулярен надзор относно изпълнението на стратегията за управлението на рисковете, както и одобрение на актуализирана стратегия с три годишен хоризонт и нова рамка за рисков апетит на Банката, в която си дейност активно е подпомаган от Комитета за риска. Регулярен преглед през първите седем месеца на 2020 г. е осъществен относно процеса на протичане и реализация на стратегическия проект за увеличението на капитала на Банката при условията на публично предлагане. Разглеждани и обсъждани регулярно са също така и въпроси, касаещи развитието на Банката в условията на пандемията, свързана с COVID-19, вкл. мерки и действия за преодоляване и минимизиране на последствията, а в края на годината е одобрена и бюджетната рамка за 2021 г. През годината Надзорният съвет упражнява надзор относно изпълнението на стратегията за развитие на дейността, както и относно надеждността на финансовата информация и отчетност, и на рамката за вътрешен контрол, в която си дейност е подпомаган от

Одитния комитет. Регулярен преглед е осъществяван относно финансовите резултати, пазарните дялове и конкурентни позиции на Банката, ефективността на клоновата мрежа, както и потенциални области на развитие. Също така членовете на Надзорния съвет са регулярно информирани относно развитието и привеждането на дейността в съответствие с нови регулаторни изисквания.

Работата на Надзорния съвет се подпомага организационно от Секретар. Освен за организиране на заседанията на Надзорния съвет и изготвяне на протоколите от тях, Секретарят има отговорността да следи за прилагането на процедурите, както и да осигурява информацията да бъде предоставена и обменена между членовете на Надзорния съвет, членовете на комитетите и Управителния съвет.

ОЦЕНКА НА ДЕЙНОСТТА

Надзорният съвет веднъж годишно прави оценка на ефективността и ефикасността на дейността си като колективен орган и индивидуално, на практиките и процедурите за управление, както и на функционирането на Управителния съвет и комитетите към Надзорния съвет. Такава оценка за 2020 г. е извършена в края на последното тримесечие на годината.

КОМИТЕТИ

Дейността на Надзорния съвет е подпомагана от Главен комитет, Комитет за риска, Комитет по възнагражденията и Комитет за подбор, които функционират съобразно писмено определени компетенции, права и отговорности, в съответствие с приложимите регулаторни изисквания.

Главният комитет е отговорен за надзора върху дейностите на Управителния съвет относно важни стратегически решения, включително издаване на нови акции, облигации, хибридни инструменти, определяне на програми и бюджети, касаещи дейността на Банката, както и разпределяне на ресорните отговорности между отделните членове на Управителния съвет. Председател на Главния комитет е г-жа Мая Георгиева.

През 2020 г. Главният комитет е провел 6 заседания, като е разглеждал въпроси във връзка със своите компетенции, в т.ч. относно организацията на ресорните отговорности между членовете на Управителния съвет, препоръки и съгласуване относно бюджета на Банката за 2021 г., вкл. очаквания и развитие във връзка с пандемията от COVID-19, както и провеждането на консултации относно привличането на потенциални инвеститори във връзка с процедурата за увеличението на капитала на Банката чрез издаване на нови акции.

Комитетът за риска съветва Надзорния съвет и Управителния съвет във връзка с цялостната текуща и бъдеща стратегия по отношение на спазване на политиката за риск и рисковите лимити, склонността към поемане на риск и относно контрола върху изпълнението ѝ от висшия ръководен персонал. Председател на Комитета за риска е г-н Юрки Коскело. Банката изпълнява изискването по отношение на значимите банки, мнозинството от членовете на комитета да са независими по смисъла на чл.10а, ал.2 от ЗКИ.

Във връзка със своите компетенции през отчетния период Комитетът за риска е провел 13 заседания, като е разгледал актуализирани планове и регулярни отчети, касаещи риска, в т.ч. Плана за възстановяване, с цел съгласувано изпълнение и последователно приложение. През годината комитетът е съгласувал и дал препоръки относно актуализирана Стратегия за управление на рисковете с три годишен хоризонт, както и нова рамка за рисков апетит на Банката. Регулярно се е информирал относно и следял изпълнението на риск стратегията, както и ефективността на вътрешните системи за управление и контрол на рисковете, в т.ч. относно функцията съответствие в Банката. През годината Комитетът за риска е предоставял препоръки във връзка със сключването на кредитни сделки, подлежащи на предварително одобрение от

Надзорния съвет, както и е провел дискусии във връзка с очаквания ефект върху кредитния портфейл, резултат от пандемията от COVID-19.

Комитетът по възнагражденията подпомага Надзорния съвет при прилагането на Политиката за възнагражденията на Банката и при последващите й промени, както и при всякакви други въпроси относно възнагражденията, в съответствие с нормативните изисквания и добрите практики в тази област. Председател на Комитета по възнагражденията е г-н Евгени Луканов. Банката изпълнява изискването по отношение на значимите банки (съгласно Наредба №4 на БНБ за изискванията към възнагражденията в банките), мнозинството от членовете на комитета да са независими по смисъла на чл.10а, ал.2 от ЗКИ.

През 2020 г. Комитетът по възнагражденията е провел 4 заседания, като е разглеждал въпроси от неговите компетенции относно решения, касаещи възнагражденията, както и е съгласувал предложения за актуализирана Политика за възнагражденията в Първа инвестиционна банка АД и свързаната с нея Методология за оценка и определяне на категориите служители от идентифицирания персонал.

Комитетът за подбор подпомага Надзорния съвет при оценяване на индивидуалната и колективната пригодност на членовете на Надзорния съвет и на Управителния съвет, както и оценява пригодността на лицата, заемащи ключови позиции в Банката, в съответствие с приложимите регулаторни изисквания и Политиката на ПИБ АД за подбор и оценка на пригодността на членовете на управителните и контролните органи и лица, заемащи други позиции. Председател на Комитета за подбор е г-н Йордан Скорчев. Банката изпълнява изискването по отношение на значимите банки, мнозинството от членовете на комитета да са независими по смисъла на чл.10а, ал.2 от ЗКИ.

През годината Комитетът за подбор е провел 12 заседания, като е разглеждал въпроси във връзка със своите компетенции, в т.ч. дадени препоръки във връзка с избора и пригодността на лица, заемащи ключови позиции в Банката, а също така и относно промените в състава на висшия ръководен персонал, извършени през годината, вкл. избора на нов Главен изпълнителен директор, Главен директор Банкиране на дребно и Главен финансов директор. Комитетът за подбор е обсъждал още теми, свързани с политиките за многообразието, както и относно планираните и бюджетирани обучения в рамките на институцията. В края на годината, като част от ежегодния преглед, е извършена оценка (финализирана януари 2021 г.) на индивидуалната и колективната пригодност на членовете на УС и НС.

В качеството си на дружество от обществен интерес, съобразно Закона за независимия финансов одит (ЗНФО) в Банката функционира **Одитен комитет**, който е отговорен за наблюдаване на финансовото отчитане и независимия финансов одит, както и на ефективността на функцията по вътрешен одит и системите за контрол и управление на рисковете в Банката. Комитетът препоръчва избора и възнаграждението на регистрираните одитори, които да извършат независим финансов одит на Банката и наблюдава тяхната независимост в съответствие с изискванията на приложимите европейски и национални регулации, както и Етичния кодекс на професионалните счетоводители. Дейността на Одитния комитет е структурирана съгласно писмено определени компетенции, права и отговорности включени в правилника му за работа (статут по смисъла на чл. 107, ал. 7 от ЗНФО) в изпълнение на изискванията на Закона за независимия финансов одит и на Регламент 537/2014 на ЕП и на Съвета относно специфични изисквания по отношение на задължителния одит на предприятия от обществен интерес.

Първа инвестиционна банка изпълнява изискването мнозинството от членовете, в т.ч. и председателят на Одитния комитет да са външни за и независими от Банката. Председател на Одитния комитет е г-н Георги Тренчев, който притежава високи финансови компетенции, както и познания, професионален опит и квалификации в областта на счетоводството и финансовия

одит, необходими за ефективното изпълнение на неговите задължения. През юли 2020 г. на Общото събрание на акционерите г-жа Росица Асова е преизбрана за нов 3-годишен мандат като независим член на Одитния комитет на Банката.

През годината Одитният комитет е провел 15 заседания, като е разгледал въпроси във връзка с неговите компетенции, в т.ч. относно доразвиване на вътрешните политики, касаещи функцията вътрешен одит в Банката, дадени препоръки за избор на регистрирани одитори, както и дейности по текущо наблюдение на финансовото отчитане и независимия финансов одит, на ефективността на функцията по вътрешен одит и системите за контрол, вкл. чрез регулярни срещи с Главния финансов директор, директора на вътрешен одит, както и с представители на регистрираните одиторски дружества на Банката.

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ

През 2020 г. са направени промени в състава на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка. През февруари 2020 г. за нов изпълнителен директор и член на Управителния съвет е избран г-н Никола Бакалов, който впоследствие е избран за Главен изпълнителен директор и Председател на Управителния съвет на Банката. През май 2020 г. г-жа Ралица Богоева е избрана за нов изпълнителен директор и член на Управителния съвет, отговарящ за сегмента на банкиране на дребно, а през юни 2020 г. г-н Янко Караколев е вписан като нов член на Управителния съвет, изпълняващ функциите на Главен финансов директор в Банката. Новите членове на Управителния съвет са дългогодишни служители, заемащи редица ръководни позиции в Банката и/или дружества от групата на Първа инвестиционна банка, с голям професионален опит в банковата и финансовата сфера, и висока професионална квалификация.

През периода освободени от функциите им в Управителния съвет са г-н Неделчо Неделчев и г-н Живко Тодоров, към които ръководството на Fibank изрази благодарност за приноса им в развитието на институцията и уважи избора им за нова професионална реализация.

СЪСТАВ И КОМПЕТЕНЦИИ

Към края на 2020 г. Управителният съвет на Първа инвестиционна банка АД се състои от шест члена, избрани от Надзорния съвет по препоръка на Комитета за подбор, в съответствие с изискванията на действащото законодателство, Устава на Банката и Политиката на Първа инвестиционна банка за подбор и оценка на пригодността на членовете на управителните и контролните органи и лица, заемащи други позиции.

Наименование	Длъжност
Никола Христов Бакалов	Главен изпълнителен директор (CEO), Председател на Управителния съвет
Светозар Александров Попов	Главен директор Риск (CRO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор
Ралица Иванова Богоева	Главен директор Банкиране на дребно (CRBO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор
Чавдар Георгиев Златев	Главен директор Корпоративно банкиране (CCBO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор
Янко Ангелов Караколев	Главен финансов директор (CFO) и Член на Управителния съвет
Надя Василева Кошинска	Член на Управителния съвет и директор на дирекция „Банкиране на МСП“

Бизнес адресът на всички членове на Управителния съвет е: София 1797, бул. „Драган Цанков" 37.

Членовете на Управителния съвет се избират за срок до 5 години, като могат да бъдат преизбрани за следващи мандати без ограничения.

Членовете на Управителния съвет са утвърдени професионалисти с висока репутация и доказани лидерски качества и капацитет да пренесат тези знания, умения и опит в добре обосновани решения, които да бъдат приложени в практиката на Банката, с цел постигане на целите и стратегията за развитие, и стабилно управление на институцията.

Съобразно политиките и практиките за поддържане и осигуряване на разнообразие в състава на ръководните органи Банката се стреми да поддържа целево ниво от 30% от броя на членовете на Управителния съвет да бъдат от по-слабо представения пол, като при необходимост се закръглява (надолу) до цяло число. Към 31 декември 2020 г. Банката изпълнява заложеното целево ниво, като двама членове от състава на Управителния съвет са жени. Отчетената стойност надвишава средните нива в ЕС, касаещи ръководните органи с управителни функции (15%) съгласно отчетените данни в изследвания на Европейския банков орган относно практиките за многообразието (EBA Report on the benchmarking of diversity practices at European Union level under Article 91(11) of Directive 2013/36/EU (2018 data), EBA/REP/2020/05, публикуван на адрес https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance). *За повече информация относно професионалния опит и компетенции на членовете на Управителния съвет виж раздел „Друга информация".*

Съставът на Управителния съвет е структуриран така, че да гарантира ефективно управление на дейността при спазване на общоприетите принципи за управленска и професионална компетентност, и ясно разпределение на функциите и отговорностите. Банката се представлява заедно от всеки двама от изпълнителните членове на съвета (изпълнителни директори).

Управителният съвет на Първа инвестиционна банка заседава всяка седмица, като дневният ред се съставя предварително. За заседанията на Управителния съвет се водят протоколи, които се подписват от всички членове, присъствали на заседанието.

Работата на Управителния съвет се подпомага организационно от Секретар, който работи на пълно работно време и притежава необходимите квалификации и умения, за да осигури, че органите на корпоративното управление следват вътрешните правила и външните регулации, подпомага комуникацията между тях.

УЧАСТИЕ В КАПИТАЛА

Към 31 декември 2020 г. членовете на Управителния съвет притежават общо 21 943 броя акции на Първа инвестиционна банка, като никой от тях не притежава над 1% от капитала.

брой акции / % от акционерния капитал	2020	%
Никола Христов Бакалов	374	0,00
Светозар Александров Попов	-	-
Ралица Иванова Богоева	-	-
Чавдар Георгиев Златев	21 323	0,01
Янко Ангелов Караколев	12	0,00
Надя Василева Кошинска	234	0,00
Общо	**21 943**	**0,01**

ФУНКЦИИ И ОТГОВОРНОСТИ

Управителният съвет на Първа инвестиционна банка е органът, който управлява Банката независимо и отговорно, в съответствие с установените мисия, цели и стратегия. Управителният съвет функционира съобразно правилата за дейността си, утвърдени от Надзорния съвет, като основните му функции са да управлява и представлява Банката, като решава всички въпроси, засягащи Банката в рамките на нейния предмет на дейност, освен тези, които са от изключителна компетентност на Общото събрание или Надзорния съвет – съобразно Закона и Устава на Банката. Управителният съвет организира изпълнението на решенията на Общото събрание и на Надзорния съвет, както и изпълнява всички други функции, възложени му от Общото събрание, Надзорния съвет и Закона. Съгласно устройствените актове и вътрешната нормативна уредба определени решения на Управителния съвет подлежат на одобрение от Надзорния съвет, а за други се изисква съгласуване с комитет към НС.

В съответствие с принципите за добро корпоративно управление между Надзорния съвет и Управителния съвет на Първа инвестиционна банка се поддържа открит диалог. Освен регулярни доклади за изпълнението на поставените цели и дейността се провеждат и общи заседания, като Управителният съвет уведомява незабавно председателя на Надзорния съвет или неговия заместник за всички обстоятелства, които са от съществено значение за Банката, както и предоставя навременна информация по отношение изпълнението на бизнес стратегията, риск апетита, постигане на целите, риск лимити или правила, свързани с нормативното съответствие, системата на вътрешния контрол, както и съответствието на дейността на Банката с регулаторните изисквания и външната среда.

КОМИТЕТИ И СЪВЕТИ КЪМ УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ

Дейността на Управителния съвет е подпомагана от колективни органи, в т.ч. Кредитен съвет, Съвет по управление на активите, пасивите и ликвидността (АЛКО), Комитет по преструктуриране, Комитет по операционен риск, които работят съобразно писмено определени структура, обхват на дейности и функции – *за повече информация виж раздел „Управление на риска“*.

В Банката функционират и други вътрешни колективни органи, като ИТ комитет, който като помощен орган към УС отговаря и следи за изпълнението на ИТ стратегическата програма на Банката, както и управлява и контролира ИТ проектното портфолио, целевото използване на ресурсите и одобрения бюджет в тази област – *за повече информация виж раздел „Информационни технологии“*.

В изпълнение на дългосрочните приоритети, насочени към намаляване на нелихвоносните активи и осигуряване на тяхната ефективна реализация, в Банката функционира и Комисия за управление и продажба на активи, която подпомага Управителния съвет във връзка с управлението, администрирането и реализацията на придобити активи съобразно действащите в Банката нива на компетентност. Председател на комисията е член на Управителния съвет, а останалите членове включват директорите на дирекции „Проблемни активи“, „Управление на активи“ и „Административна“, както и ръководителя на отдел „Оценка на активи“ към дирекция „Финанси“.

Като помощен орган в Банката функционира и Комисия по касовата дейност, председател на която е Главният директор „Банкиране на дребно“, а останалите членове включват директорите на дирекции „Главна каса“, „Счетоводство“, „Клонова мрежа” и „Анализ и контрол на риска“, и заместник-директора на дирекция „Сигурност”.

ОБЩО СЪБРАНИЕ НА АКЦИОНЕРИТЕ

Общото събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка е най-високопоставеният орган на управление, който дава възможност на акционерите да вземат решения по основополагащи въпроси, касаещи съществуването и дейността на Банката. В частност, Общото събрание взема решения относно изменения и допълнения на Устава на Банката, за увеличаване и намаляване на капитала, както и за преобразуване или прекратяване на Банката. Общото събрание има компетенциите да избира и освобождава членовете на Надзорния съвет, на Одитния комитет и ръководството на Вътрешния одит в Банката, да взема решение за разпределяне на печалбата, за издаването на облигации, както и относно всякакви други въпроси съобразно Устава на Банката и приложимото законодателство.

През юли 2020 г. е проведено Редовно годишно общо събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка, с представени 86,29% от акционерния капитал и правата на глас, на което е решено цялата нетна печалба на Банката за 2019 г. да бъде капитализирана, както и да не се изплащат дивиденти или правят други отчисления от печалбата за 2020 г., с цел включването ѝ в базовия собствен капитал от първи ред на Банката. На Общото събрание са избрани регистрирани одитори за извършване на независим финансов одит на годишния финансов отчет на Банката за 2020 г. – „БДО България" ООД и „Мазарс" ООД. Дружествата са избрани след предварително одобрение от Българската народна банка и по препоръка от страна на Одитния комитет на Банката съобразно критерии за съгласуване на избора, одобрени от БНБ съгласувано с Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори. На общото събрание са взети решения за преизбиране на членове на Надзорния съвет и на Одитния комитет – з*а повече информация виж раздел „Надзорен съвет"*.

С цел по-голяма оперативност и улесняване реализацията на определени решения, Общото събрание на акционерите със свои предходни решения от 19.06.2019 г., от 29.05.2017 г. и от 16.05.2016 г. е овластило Управителния съвет, с одобрението на Надзорния съвет, да може да взема решения: за издаване на ипотечни облигации по реда на Закона за ипотечните облигации с обща номинална стойност до 400 000 000 лева, падеж до 10 г. от датата на издаването и други условия, определени от Управителния съвет (в продължение на 5 години, считано от 23.07.2019г.); за увеличаване на капитала на Банката до достигане на общ номинален размер от 210 000 000 лева чрез издаване на нови акции (в продължение на 5 години, считано от 23.06.2017 г.); както и за издаване на дългови инструменти, включително подчинен срочен дълг и капиталово-дългови (хибридни) инструменти, в общ размер до 2 000 000 000 лева, съответно равностойността в друга валута (в продължение на 5 години, считано от 16.06.2016 г.).

КОНТРОЛНА СРЕДА И ПРОЦЕСИ

Банката изгражда и усъвършенства надеждна и всеобхватна рамка за вътрешен контрол, която включва контролни функции с необходимите правомощия и достъп за независимо изпълнение на задълженията от структурните и спомагателни звена, които наблюдават и контролират.

Процесите, процедурите и изискванията по управление на риска са структурирани съобразно „трите линии на защита", които включват в себе си бизнес звената, функциите по управление на риска и съответствие, както и вътрешен одит. Контролните функции са независими от оперативните звена, които наблюдават и контролират, както и са организационно независими една от друга, тъй като изпълняват различни функции. З*а повече информация относно функциите по управление на риска и съответствие виж раздел „Управление на риска"*.

През 2020 г. Първа инвестиционна банка продължи да надгражда и доразвива вътрешните политики, касаещи рамката за вътрешен контрол в съответствие с изисквания в тази област, вкл.

Наредба № 10 на БНБ за организацията, управлението и вътрешния контрол в банките и Насоките на ЕБО относно вътрешното управление (EBA/GL/2017/11). През периода са актуализирани Политиката за съответствие на дейността с регулаторните изисквания и стандарти (съответствие), както и Правилника за прилагане на функцията Съответствие в Банката, включително направени промени, касаещи вътрешната организация на направление Съответствие, както и доразвиване на изискванията за отчетност и управление на риска от несъответствие.

Първа инвестиционна банка прилага писмени правила и политики във връзка с разкриването на конфликти на интереси, като през 2020 г. е приета нова Политика за управление на конфликти на интереси, с която се консолидират изискванията в приложимите вътрешнобанкови документи и се доразвива необходимата организация с цел навременното установяване, управление, предотвратяване или смекчаване на настоящи и потенциални конфликти на интереси. Във връзка с това е актуализирана и Политиката за докладване и управление на неправомерни и неетични действия (Whistleblowing policy), чиято цел е да систематизира способите и реда за вътрешно споделяне при наличие на съмнения за неправомерни действия, както и при проблеми в работния процес, с които да се гарантира тяхното прозрачно и справедливо разглеждане и разрешаване.

ВЪТРЕШЕН ОДИТ

Функцията за вътрешен одит, изградена в Първа инвестиционна банка, разполага с широки правомощия, независимост, ресурсна обезпеченост и достъп до компетентните управленски и надзорни органи. Тя допринася за ефективното управление на Банката, като дава разумна увереност, че нормативните регулации, правила и процедури са спазвани и че се вземат подходящи и навременни коригиращи действия, като по този начин помага за намаляване на риска от загуби и постигане на бизнес целите на Банката.

Вътрешният одит извършва периодични проверки с цел обезпечаване постигането на целите и задачите, икономичното и ефективно използване на ресурсите, адекватен контрол на различните рискове, опазване на активите, надеждност и цялостност на финансовата и управленската информация, законосъобразност на дейността, съблюдаване на политиките, плановете, вътрешните правила и процедури.

През 2020 г. на Общото събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка е приет годишният отчет на вътрешния одит за дейността му през 2019 г., с който са информирани акционерите за основните резултати от контролните действия на вътрешните одитори, за предприетите мерки и тяхното изпълнение. През периода са актуализирани правилата, касаещи функцията вътрешен одит съобразно приложимите регулаторни и други изисквания и стандарти в тази област.

РЕГИСТРИРАНИ ОДИТОРИ

Годишните финансови отчети на Първа инвестиционна банка подлежат на независим финансов одит съвместно от две одиторски дружества, които са регистрирани одитори съгласно Закона за независимия финансов одит и в съответствие с приложимото законодателство. С цел осигуряване на прозрачност и възможност за запознаване на всички заинтересовани лица с резултатите на Банката, одитираните финансови отчети се публикуват на български и на английски език на нейния корпоративен интернет сайт: www.fibank.bg.

Регистрираните одитори се избират от Общото събрание на акционерите по предложение на Надзорния съвет и след препоръка от Одитния комитет на Банката. Регистрираните одитори са независими от Банката одиторски дружества, като техният избор се съгласува предварително и

с Българската народна банка съобразно критерии за съгласуване на избора, одобрени от БНБ, съгласувано с Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори.

Регистрираните одитори, избрани да извършат независим финансов одит на годишните финансови отчети на Банката за 2020 г. са:

- „БДО България" ООД, ЕИК: 831255576, вписано в регистъра на регистрираните одитори, поддържан от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори под регистрационен № 016; и
- „Мазарс" ООД, ЕИК: 204638408, вписано в регистъра на регистрираните одитори, поддържан от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори под регистрационен № 169.

В качеството си на дружество от обществен интерес, съобразно Закона за независимия финансов одит в Банката функционира Одитен комитет. *За повече информация относно неговите функции и отговорности виж раздел „Надзорен съвет".*

ЗАЩИТА ПРАВАТА НА АКЦИОНЕРИТЕ

Корпоративното управление на Първа инвестиционна банка защитава правата на акционерите, вложителите и другите клиенти на Банката, като третира акционерите равнопоставено, включително миноритарните и чуждестранните такива. Управителните органи на Първа инвестиционна банка осигуряват на акционерите и инвеститорите редовното и своевременно разкриване на информация относно основни корпоративни събития, свързани с дейността и състоянието на Банката, с цел информирано упражняване на правата на акционерите, съответно вземане на информирано решение за инвестиране от инвеститорите.

СВИКВАНЕ НА ОСА И ИНФОРМИРАНОСТ

Свикването на Общото събрание на акционерите се извършва с писмена покана до акционерите съгласно Устава на Банката с цел насърчаване участието им в Общото събрание и по начин, който не затруднява или оскъпява ненужно гласуването. Банката предоставя на акционерите навременна и достатъчна информация за вземането на решения, отчитайки обхвата на компетентност на Общото събрание. Поканата заедно с писмените материали, свързани с дневния ред на Общото събрание се обявяват в Търговския регистър към Агенция по вписванията, предоставят се на Комисията за финансов надзор и се осигуряват на разположение на обществеността чрез www.x3news.com най-малко 30 дни преди провеждане на Общото събрание. Те се публикуват и на интернет страницата на Банката на български и на английски език за времето от обявяването до приключването на Общото събрание. При поискване, материалите се предоставят на всеки акционер безплатно. Като част от поканата са разписани и изрични правила за гласуване чрез пълномощник, изисквания относно документи, съставени на чужд език, както и информация относно получаване и приемане на уведомления, пълномощни и други документи чрез електронни средства за комуникация.

В случаите, когато служителите на Банката са и нейни акционери, се прилагат същите изисквания по отношение правото на глас, които са действащи и към останалите акционери.

ОСНОВНИ ПРАВА И ОГРАНИЧЕНИЯ ПРИ ПРЕХВЪРЛЯНЕ

Всички издадени от Първа инвестиционна банка АД акции са обикновени, безналични, поименни, като всяка акция дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, съразмерно с номиналната стойност на акцията. Банката не може да издава акции с различна номинална стойност.

Акциите на Банката се прехвърлят свободно, при спазване на изискванията на действащото законодателство. Съгласно регулаторната рамка, физически или юридически лица, както и лица, действащи съгласувано не могат без предварително одобрение от БНБ да придобиват пряко или косвено акции или права на глас по акции в Банката, ако в резултат на придобиването участието им става квалифицирано или ако това участие достига или надхвърля праговете от 20, 33 или 50 на сто от акциите или права на глас по акциите, както и когато Банката става дъщерно дружество.

Не се допуска ограничаване на правата на отделни акционери, притежаващи акции от един и същи клас, както и не съществуват акционери в Първа инвестиционна банка, които да имат специални права на глас. Също така, няма известни на Банката споразумения между акционерите, които да могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас.

Първа инвестиционна банка поддържа специална секция относно правата на акционерите на корпоративната си интернет страница (https://www.fibank.bg/bg/investitori/korporativno-upravlenie/prava-na-akcionerite).

През 2020 г., като част от процеса по увеличение на капитала на Банката при условията на публично предлагане чрез издаване на нови акции, бяха издадени права съгласно разпоредбите на ЗППЦК, които дават право на акционерите да запишат акции от увеличението пропорционално на участието им в капитала на Банката преди увеличението. Срещу всяка съществуваща акция беше издадено едно право, като всеки 2,75 права даваха възможност за записване на 1 нова акция. Права можеха да се придобият и от трети лица, срещу които в същото съотношение впоследствие да се запишат нови акции от увеличението на капитала.

МИНОРИТАРНИ АКЦИОНЕРИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ИНВЕСТИТОРИ

В съответствие с добрите практики за корпоративно управление, Банката развива инициативи за ангажиране на миноритарните акционери и институционалните инвеститори.

В стремежа за поддържане на отворена линия за комуникация с акционерите и инвеститорите, Първа инвестиционна банка поддържа Клуб на инвеститорите, с регистрацията в който всички заинтересовани лица могат да получават на електронната си поща (e-mail) уведомление за всяка оповестена от Банката до обществеността информация, касаеща инвеститорите.

Банката се стреми да организира и провежда срещи с миноритарните акционери, с цел осигуряване на допълнителна прозрачност и възможност за открит диалог и обратна връзка между тях и висшия ръководен персонал на Банката, както и възможност те да допринесат и да работят активно за успешното развитие на Първа инвестиционна банка АД. Съобразно добрите корпоративни практики и с цел равнопоставеност на адресатите, поканите за срещи с миноритарните акционери, както и резултатите от тяхното провеждане следва да се оповестяват публично чрез www.x3news.com, както и на интернет страницата на Банката.

РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

Прозрачността и навременното разкриване на информация е ключов принцип в корпоративното управление. Първа инвестиционна банка поддържа система за разкриване на информация съобразно действащите нормативни изисквания, която е насочена към осигуряване на навременна, вярна и разбираема информация за съществените събития, дава възможност за обективни и информирани решения, както и гарантира равнопоставеност на адресатите на информацията и не позволява злоупотреби с вътрешна информация.

Първа инвестиционна банка има приета от Управителния съвет и одобрена от Надзорния съвет Политика за оповестяване, която очертава рамката за предоставяне на информация към

заинтересованите лица, акционерите и инвеститорите, в съответствие със съвременните практики за добро корпоративно управление, и с оглед осигуряване на възможност за вземане на обективни и информирани решения и оценки. При оповестяване на информация, Банката се ръководи от принципите за точност, достъпност, равнопоставеност, навременност, цялостност и регулярност.

В качеството си на публично дружество и емитент Fibank разкрива на обществеността (чрез www.x3news.com) периодична информация, включително одитирани съвместно от двама регистрирани одитори годишни финансови отчети, както и междинни отчети и доклади за дейността. Обхватът на оповестяваната от Първа инвестиционна банка периодична информация надхвърля изискванията на националното законодателство, като Банката в съответствие с чл. 100о[1], ал.7 от ЗППЦК и чл.33а[2], ал.2 от Наредба №2 на КФН, е приела да разкрива публично тримесечни финансови отчети за дейността си с по-подробно съдържание както при шестмесечните си такива, вместо по-съкратените публични уведомления за финансово състояние за първо, трето и четвърто тримесечие.

Първа инвестиционна банка изготвя настоящия Годишен доклад за дейността на български и на английски език, като съдържа подробна информация относно развитието и конкурентната позиция на Банката и финансовите й резултати, изпълнението на целите и преглед на бизнеса по видове дейности, както и информация за управленската структура, рамката за корпоративно управление (Декларация за корпоративно управление по смисъла на Закона за публичното предлагане на ценни книжа и Закона за счетоводството), за управлението на рисковете, за нефинансова информация (Нефинансова декларация по смисъла на Закона за Счетоводството) и за политиката за възнагражденията и нейното изпълнение (Доклад за изпълнението на политиката за възнагражденията по смисъла на Закона за публичното предлагане на ценни книжа). По отношение на доклада регистрираните одитори изразяват становище дали той съответства на финансовите отчети и е изготвен в съответствие с приложимите нормативни изисквания.

Банката разкрива незабавно и инцидентна (ad hoc) информация относно важни събития, свързани с нейната дейност. Информацията се публикува и на интернет страницата на Fibank: www.fibank.bg, раздел „Инвеститори".

От 2016 г. Първа инвестиционна банка участва в ежегодните упражнения за прозрачност (EU-wide transparency exercise), провеждани от Европейския банков орган (ЕБО), които включват агрегирана и детайлна информация на ниво банка относно капиталовата позиция, рисковите експозиции, ливъридж и качество на активите. Упражнението е част от действията на ЕБО, насочени за насърчаване на прозрачността и пазарната дисциплина на финансовия пазар в ЕС. През 2020 г. в упражнението са взели участие 129 банки и банкови групи от 26 страни – членки на ЕС и държави от Европейското икономическо пространство (ЕИП), както и 6 банки от Обединеното кралство. Информация за резултатите от участието на Първа инвестиционна банка е публично достъпна на интернет страницата на ЕБО на адрес: https://eba.europa.eu/risk-analysis-and-data/eu-wide-transparency-exercise.

Първа инвестиционна банка поддържа корпоративна интернет страница, в т.ч. англоезична версия, с утвърдено съдържание и обхват на разкриваната чрез нея информация. Тя предоставя информация за продуктите и услугите на Банката, както и основна търговска и корпоративна информация за Банката, в т.ч. относно акционерната структура, управителните и контролни органи и комитети към тях, финансова отчетност и доклади за дейността, както и друга изискуема информация съобразно регулаторните изисквания и Националния кодекс за корпоративно управление. На интернет страницата се поддържа специална, лесно достъпна секция „Инвеститори" с подробна и актуална информация относно корпоративното управление,

борсова информация, финансова информация, новини за инвеститорите, общи събрания на акционерите и др.

В допълнение, Fibank публикува информация за Банката под формата на презентации и интервюта с висшия ръководен персонал, прессъобщения, специализирани издания (напр. Fibank News), оповестява подробна информация за продуктите и услугите на Банката, приложимите общи условия и тарифа, както и промените в тях, както и информация за събития и инициативи с нефинансов характер, част от политиката за корпоративна социална отговорност.

Предизвикателство пред публичните дружества, в т.ч. и Първа инвестиционна банка през 2021г. по отношение на оповестяването и разкриването на информация остават изискванията на Делегиран Регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията от 17 декември 2018 година за допълнение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета чрез регулаторни технически стандарти за определянето на единния електронен формат за отчитане, чието прилагане беше отложено с една година във връзка с пандемията от COVID-19. Съгласно него годишните финансовите отчети и доклади за дейността за 2021 г. следва да се оповестяват съгласно единния електронен формат за отчитане – във формат XHTML, а определени части от консолидираните финансови отчети следва да се маркират, като се използва маркиращия език XBRL, който е формат четим от машина.

ДИРЕКТОР ЗА ВРЪЗКИ С ИНВЕСТИТОРИТЕ

С оглед осъществяване на ефективна връзка между Първа инвестиционна банка и нейните акционери и лицата, проявили интерес да инвестират във финансови инструменти, емитирани от Банката, в Първа инвестиционна банка е назначен директор за връзки с инвеститорите – г-жа Василка Момчилова Стаматова.

Директорът за връзки с инвеститорите на Първа инвестиционна банка разполага с необходимата квалификация и професионален опит за осъществяване на своите задължения и отговорности. Той отговаря за навременното изпращане на всички необходими отчети, уведомления и информация, която Банката следва да разкрива пред Комисията за финансов надзор, Българската фондова борса, Централния депозитар и обществеността, както и води регистър за изпратените материали.

В изпълнение на приложимите нормативни изисквания, през юли 2020 г. директорът за връзки с инвеститорите на Банката е отчел дейността си за 2019 г. на годишното общо събрание, като неговият отчет е приет от акционерите с единодушие.

Бизнес адресът на директора за връзки с инвеститорите е: София 1797, бул. „Драган Цанков” 37, служебен телефон: 02/ 81 71 430, имейл адрес: vasilka.stamatova@fibank.bg / ir@fibank.bg.

Първа инвестиционна банка има разработено и действащо мобилно приложение за връзки с инвеститорите, осигуряващо бърз достъп до финансова информация и финансовия календар на Банката, както и относно други данни и новини, касаещи инвеститорите.

ЗАИНТЕРЕСОВАНИ ЛИЦА

Първа инвестиционна банка прилага политика на информираност към заинтересованите лица с отношение към нейната дейност. Те включват лица, които не са акционери, но имат интерес от икономическото развитие на дружеството, като кредитори, притежатели на облигации, клиенти, служители, обществеността и други.

Периодично, в съответствие със законовите норми и добрите практики, Първа инвестиционна банка разкрива информация от нефинансов характер, вкл. относно социалната отговорност на

Банката и нейното участие в обществения живот в страната. Банката подкрепя социално значими проекти и инициативи, осигурява спонсорство и развива дарителски програми, насочени приоритетно към хора в неравностойно положение, деца таланти, в подкрепа на българския спорт, култура и образование. *За повече информация виж раздел „Социална отговорност“ и раздел “Преглед на бизнеса на дъщерните дружества“.*

Първа инвестиционна банка поддържа и развива корпоративен блог, който функционира вече дванадесет години като канал за комуникация, целящ открит диалог на достъпен език с клиенти, партньори и други заинтересовани лица.

АКЦИОНЕРНА СТРУКТУРА

През 2020 г. в резултат на успешно реализирания стратегически проект за увеличението на капитала на Първа инвестиционна банка настъпват промени в акционерната структура на Банката, като нови акционери са Българска банка за развитие АД, собственост на българската държава – с 18,35% акционерен дял и Valea Foundation, фондация на чешкия предприемач г-н Карел Комарек – със 7,87% дял в капитала на Банката. За промяната са получени всички изискуеми съгласно закона и приложимите регулации уведомления и разрешения, като в края на юли 2020 г. увеличението на капитала е вписано в Търговския регистър при Агенцията по вписванията, а през август 2020 г. – новата емисия акции е вписана в регистъра на КФН по чл.30, ал.1, т.3 от Закона за Комисията за финансов надзор.

Към 31 декември 2020 г. акционерната структура на Първа инвестиционна банка АД включва следните акционери: г-н Цеко Минев (31,36%), г-н Ивайло Мутафчиев (31,36%), Българска банка за развитие АД (18,35%) и Valea Foundation (7,87%). Останалите 11,06% от акционерния капитал на Банката (16,5 млн. лв.) са собственост на други акционери, притежаващи акции, предмет на свободна търговия на Българската фондова борса (free-float). Към края на годината общият брой на акционерите на Банката надхвърля 1900, които включват както физически лица, така и юридически лица, вкл. институционални инвеститори.

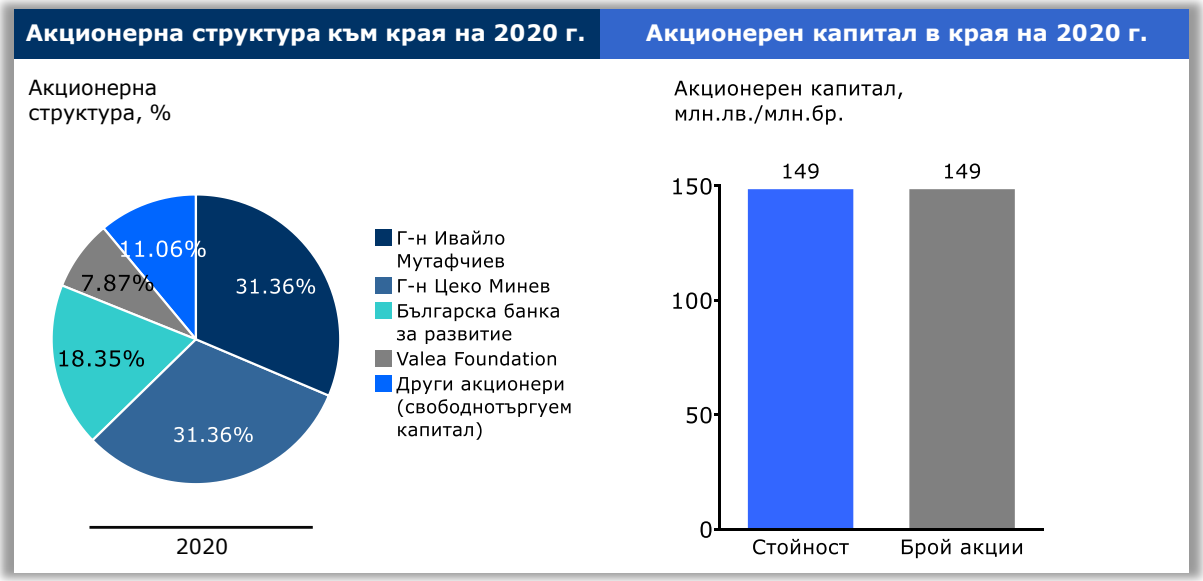

През отчетния период Първа инвестиционна банка не е придобивала или прехвърляла собствени акции, като към края на годината Банката не притежава собствени акции.

ЦЕНА НА АКЦИИТЕ И ПАЗАРНА КАПИТАЛИЗАЦИЯ

През 2020 г. цената на акциите на Банката се движи в интервала между 1,45-3,58 лв. Последната цена на акциите на Първа инвестиционна банка за отчетния период е 1,84 лв. (2019: 3,56 лв.), а пазарната капитализация на Банката, изчислена на тази база, възлиза на 274 316 хил. лв. (2019: 391 600 хил. лв.). С акциите на Fibank на основния пазар BSE са сключени общо 4219 сделки и реализиран оборот в размер на 8322 хил. лв. спрямо 1291 сделки и 1947 хил. лв. оборот година по-рано.

Цена на акциите на Банката за 2020 г.

Основни борсови индекси на БФБ-София

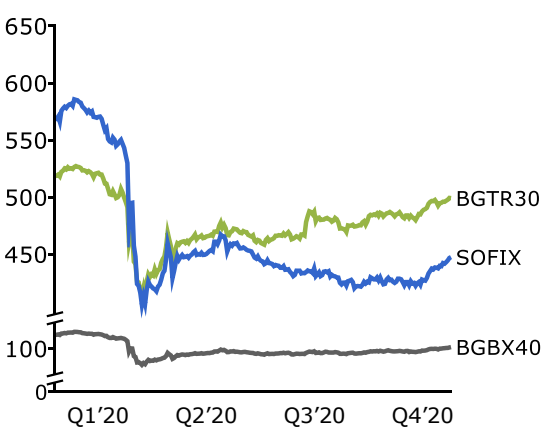

Към 31.12.2020 г. акциите на Банката се търгуват на Основен пазар BSE, сегмент акции Premium на Българската фондова борса, като са включени в три борсови индекси – SOFIX, BGBX40 и BGTR30, които обединяват най-големите, най-търгувани и най-ликвидни компании на фондовия пазар в страната.

ЧОВЕШКИ КАПИТАЛ

През 2020 г. основен фокус на дейностите по управление на човешките ресурси в Първа инвестиционна банка включват адекватното реагиране и успешното справяне с предизвикателствата, породени от пандемията от COVID-19. В условията на динамично развиваща се епидемична обстановка, сред основните приоритети, адресирани в HR дейността, са:

- Грижа за здравето, спокойствието и сигурността на служителите и техните близки, чрез създаване на условия за максимално защитена работна среда, с максимално възможен брой служители, работещи дистанционно от вкъщи или чрез прилагане на режим на работа на смени за екипи, в които не е изцяло възможна дистанционна работа;
- Структуриране и въвеждане на ежедневен процес на мониторинг, отчетност и анализ на данни, свързани с развитието на епидемичната ситуация в Банката с оглед вземане на навременни информирани решения за действия и управление на ситуацията;
- По-ефективно и оптимално управление на рисковете за непрекъсваемостта на работа, спрямо спецификата на променящата се ситуация;
- Предприемане на навременни действия и реализиране на инициативи, свързани с организацията/реорганизация на работния процес и интензивно управление на вътрешната комуникация, адекватно на текущата епидемична обстановка;
- Осигуряване ефективността и резултатността на работния процес и запазване качеството и оперативността на обслужването на клиенти и взаимодействието с партньори в извънредната ситуация;

Важен елемент от дейността по управление на човешкия капитал през годината е координиране прилагането на протокола на Банката за действие в условия на пандемия от COVID-19 и иницииране на неговото актуализиране в синхрон с променящата се ситуация. В подкрепа на служителите и с цел надеждно и пълно информиране в условията на пандемия са предприети различни инициативи, сред които:

- Системна, регулярна и навременна комуникация към всички служители с насоки и правила както за прилагане на въведените противоепидемични мерки, така и за запазване ефективността на работа;
- Съставяне на Ръководство с обобщена, изчерпателна и регулярно актуализирана информация, събрана на едно място за въведените противоепидемични мерки и необходими действия при констатиране на случаи на COVID-19;
- Откриване на Гореща линия за въпроси, мнения, сигнали и препоръки, към която служителите могат да се обръщат по телефон или по email;
- Създаване във вътрешния сайт на Банката на нова секция „Информация за COVID-19“ и секция „Въпроси и отговори за COVID-19“.

В рамките на дейностите по опазване здравето на служителите, се поддържа активна комуникация и съдействие с държавните здравни органи по места. В случаи на необходимост, служители бяха подпомагани с организация за ползване на медицински услуги и изследвания.

Същевременно през 2020 г. са реализирани проекти и инициативи също и в други важни области от управлението на човешкия капитал. През годината стартира реализацията на проект за въвеждане на нова HR система. Целта на проекта е да се подпомогне постигането на по-висока ефективност на основни процеси и дейности по управление на човешкия капитал, свързани с

управление на възнаграждения и придобивки, подбор, управление на трудовото представяне и обучение.

Фокус е поставен и върху инициирането и реализацията на програми за вдъхновяване и насърчаване на позитивни примери за продуктивно работно поведение и постигане на максимално високи резултати в работата от страна на служителите. През 2020 г. са инициирани и стартирани две нови корпоративни мотивационни програми със значим награден фонд, даващи възможност на служителите и екипите да се отличат с амбиция, проактивност и способност да постигат максимално високи резултати и полезност в работата през второто полугодие на 2020 г. – Програма FiSales Pro и Програма Most Valuable Team (MVT).

Програма FiSales Pro е търговски турнир за професионалисти, които предлагат и продават банкови продукти и услуги и взаимодействат с клиенти на Банката. В рамките на програмата се излъчват и награждават шампиони в различни категории, като победителите се определят според постигнат най-висок резултат в продажбите на основните продуктови групи. Търговският турнир протича в 2 дивизии:

- Дивизия FiSales Pro Team – за определяне на банков офис – екипен шампион в продажбите на ритейл продукти;
- Дивизия FiSales Pro Individual – за определяне на индивидуални шампиони в 7 различни категории – според резултати в продажба на различни продуктови групи на фокус.

Програма **Most Valuable Team (MVT)** дава възможност за определяне на екип на дирекция, който е най-полезен и кооперативен за останалите екипи в Банката. Чрез структурирано анкетиране сред екипите на всички дирекции и клонове във Fibank се избира най-полезен екип, който в най-висока степен отговаря на стандарта на Банката за ефективно взаимодействие и е постигнал най-високи съвкупни резултати от анкетирането.

През 2020 г. **Recognition Програма „Заедно можем повече”** отбелязва 5 години от своето стартиране и продължава да дава вдъхновяващ и мотивиращ импулс за служителите в Банката. Към края на годината общо отличените служители за цялото съществуване на програмата са 127 души, а моментите на награждаване са поводи за радост и гордост за победителите и техните ръководители.

През 2020 г. са изпълнени също така значими обучителни инициативи и проекти с дългосрочно влияние върху работната среда и резултатите от дейността на служителите и екипите в Банката, както следва:

- Реализиране на Програмата за развитие на вътрешни обучители – в рамките на Програмата, през различни дейности за повишаване на познанията и развитие на уменията за обучаване преминават 45 вътрешни тренери, водещи групови обучения и 90 ментори, обучаващи свои колеги на работното място. Програмата се реализира в градовете София, Пловдив, Варна и Велико Търново със съдействието на консултантска фирма с доказано успешен опит при изпълнението на аналогични обучителни проекти.

- Цялостна реорганизация на обучителния процес с фокус върху провеждане на електронни обучения, предвид въведените противоепидемични мерки. През годината над 1200 служители преминават електронни обучения за развитие на познанията и уменията в различни области като кредитиране на юридически и физически лица, валутни разплащания, промени във вътрешната нормативна уредба и развитие на организацията на работа и взаимодействие между различни звена в Банката.
- Продължаване на практиката за инвестиране в развитието на квалификацията и мотивацията на служителите чрез участие в магистърски програми – финансиране обучението на служители с висок потенциал за развитие в магистърската програма „Finance, Banking & Real Estate" на SDA Bocconi School of Management и Американски университет в България. Също така, през годината се дипломират успешно 12 служители на Банката в магистърска програма „Банков мениджмънт и инвестиционна дейност", която се развива съвместно с Висшето училище по застраховане и финанси и е насочена към изграждане на партньорски отношения и трайно интегриране на бизнеса с образованието.

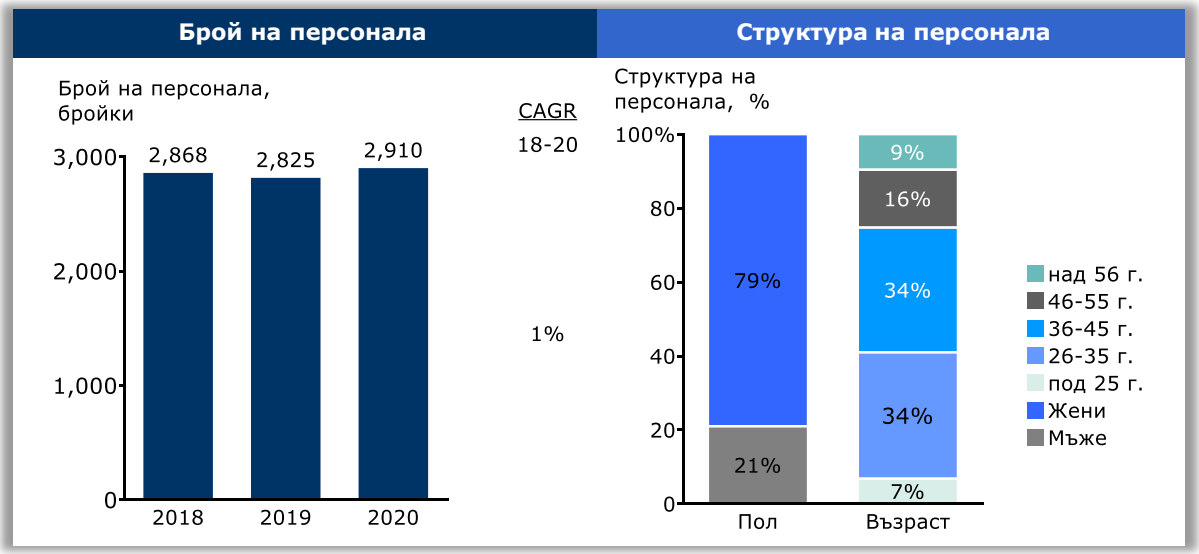

Към 31.12.2020 г. числеността на персонала на Първа инвестиционна банка на консолидирана основа възлиза на 2910 служители спрямо 2825 година по-рано. Към края на годината 30% от персонала на Банката са служители до 35 годишна възраст, а делът на тези до 45 г. възлиза на 66% от общия персонал. Съобразно общите тенденции преобладаващата част от служителите на Банката са жени.

ПОЛИТИКА ЗА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА

В качеството си на кредитна институция и публично дружество, Първа инвестиционна банка оповестява информация относно политиката за възнагражденията и нейното изпълнение, като този раздел от настоящия доклад за дейността представлява

Доклад за изпълнението на политиката за възнагражденията

по смисъла на чл. 100н от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ЦЕЛИ

Принципите за формиране на възнагражденията в Първа инвестиционна банка са структурирани така, че да допринасят за разумното корпоративно управление и управление на рисковете. Банката прилага Политика за възнагражденията в съответствие с регулативните изисквания, която е съобразена с бизнес и риск стратегията, целите, ценностите и дългосрочните интереси на Банката, като насърчава надеждното и ефективното управление на риска, и не стимулира поемането на риск, надвишаващ приемливото за Банката ниво.

Основната цел на политиката е привличането и задържането на висококвалифицирани кадри, мотивирането им за постигането на високи резултати при умерено ниво на риск и в съответствие с дългосрочните интереси на Банката и нейните акционери. Тя се базира на принципите за недопускане на конфликт на интереси и равностойно третиране на всички служители, документираност, обективност, надеждно управление на рисковете.

ОРГАНИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И КОНТРОЛ

Управителният съвет на Банката отговаря за организацията на изпълнението и приложението на Политиката за възнагражденията в Първа инвестиционна банка АД.

Надзорният съвет одобрява Политиката за възнагражденията по предложение на Управителния съвет и след съгласуване с **Комитета по възнагражденията**, който като орган, функциониращ към Надзорния съвет подпомага дейността му в тази област. *За повече информация относно състава, функциите и дейността на Комитета по възнагражденията виж раздел „Надзорен съвет“*.

Политиката за възнагражденията подлежи на преглед най-малко веднъж годишно и на актуализация при необходимост. Тя, както и другите вътрешнобанкови документи, касаещи възнагражденията са публикувани на вътрешния интранет сайт на Банката с цел запознаване и ползване от служителите.

ИДЕНТИФИЦИРАН ПЕРСОНАЛ

В политиката за възнагражденията са определени категориите персонал, в т.ч. идентифицирания персонал, чийто професионални дейности имат съществено въздействие върху рисковия профил на Банката, в т.ч. членовете на Надзорния съвет и висшия ръководен персонал, включително членовете на Управителния съвет и изпълнителните директори; служителите с управленска отговорност относно независимите контролни функции и тези, чиято дейност е свързана с поемането на рискове.

За 2020 г. броят на идентифицирания персонал на Първа инвестционна банка на консолидирана основа възлиза на 87 служители, които включват членовете на Надзорния съвет и на Управителния съвет, както и други лица, чиито дейности са свързани с поемането на рискове, в т.ч. в областта на кредитирането и основните бизнес линии, както и такива, свързани с независимите контролни и други корпоративни функции. Те са определени в съответствие с методология за оценка и определяне на категориите служители от идентифицирания персонал,

разработена съобразно качествените и количествените критерии от Делегиран Регламент (ЕС) № 604/2014 за установяване на категориите персонал, чиито професионални дейности имат съществено въздействие върху рисковия профил на Банката.

ПОСТОЯННО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ

Индивидуалното постоянно възнаграждение на идентифицирания персонал се определя и развива чрез дефиниране на нива на възнаграждение за конкретната позиция, в т.ч. определяне на стартово ниво, на което в общия случай се назначава служителят, отчитайки притежаваната експертност, релевантен и доказано успешен ръководен опит, както и ниво на възнаграждението след успешно преминаване на изпитателен срок, определено като процентно увеличение спрямо стартовото ниво.

Постоянните възнаграждения на служителите в обхвата на идентифицирания персонал подлежат на годишен преглед, който се реализира в рамките на процеса на планиране и бюджетиране на числеността и разходите за персонала за следващата година. Прегледът и решението за промяна в постоянното възнаграждение се основава на оценка на трудовото представяне на служителя, базирана на редица елементи, в т.ч. резултати по конкретни предварително определени ключови индикатори/цели, отразяващи специфичния принос на длъжността и съобразени с целите и основните приоритети на звеното; индикатори за измерване на лична продуктивност и ефективност на служителите; текущи приоритети в бизнеса на Банката по отделни дейности; общи тенденции за развитието на пазара на труда и/или информация за актуалните нива на възнаграждения за аналогични длъжности; утвърдените нива за конкретната длъжност и нивата и индивидуалните възнаграждения на служителите на аналогично градирани длъжности; бюджетираните за периода разходи за персонал.

СЪОТНОШЕНИЕ МЕЖДУ ПОСТОЯННО И ПРОМЕНЛИВО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ

Политиката за възнагражденията установява основните принципи при формиране на възнагражденията – постоянни и променливи, като целта е осигуряване на възможност за оптимално съотношение между постоянно и променливо възнаграждение съобразно приложимите разпоредби.

Размерът на променливото възнаграждение не може да надхвърля размера на постоянното възнаграждение, освен в случаите, когато с решение на Общото събрание на акционерите на Банката е определен по-висок размер, но не повече от двойния размер на постоянното възнаграждение.

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Променливото възнаграждение се базира на резултатите от дейността и постигнатите цели при отчитане на нивото и времевия хоризонт на поетите рискове, цената на капитала и необходимата ликвидност. Оценката се базира на подходяща комбинация от финансови (количествени) и нефинансови (качествени) критерии, като включва комбинация от оценките за представянето на служителя, на структурното звено, в което служителят работи, и на Банката като цяло.

Количествените критерии обхващат показатели, като изпълнение на бюджета, постигане на целевите нива на печалба, капиталова адекватност и ефективност, както и други, коригирани спрямо риска показатели (напр. икономически/вътрешен капитал), чрез които се осъществява предварителна корекция за риска.

Качествените критерии включват постигане на стратегическите цели, придържане към политиките и стратегията на Банката за управление на рисковете, удовлетвореност на клиентите, спазване на вътрешните правила, етичните норми и корпоративните ценности, инициативност, мотивация, лидерство, работа в екип, сътрудничество с другите структурни звена и др.

СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РАЗСРОЧВАНЕ, ИЗПЛАЩАНЕ В ИНСТРУМЕНТИ И ЗАДЪРЖАНЕ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРОМЕНЛИВОТО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ

В съответствие с действащото законодателство и политиката за възнагражденията най-малко 50% от променливото възнаграждение на служителите от идентифицирания персонал следва да представлява съвкупност от акции и други инструменти, свързани с акции, както и инструменти по смисъла на чл.52 или чл.63 от Регламент (ЕС) № 575/2013 или други инструменти, които могат да бъдат изцяло конвертирани в инструменти от базовия собствен капитал от първи ред или да бъдат отписани, доколкото тези инструменти отразяват адекватно кредитното качество на Банката в условията на действащо предприятие и са подходящи за използване за целите на променливото възнаграждение в съответствие с Делегиран Регламент (ЕС) № 527/2014.

Включени са изискванията по отношение на инструментите да се определя подходящ период на задържане, с цел съответствие на стимулите с дългосрочните интереси на Банката.

В политиката за възнагражденията е предвиден механизъм на разсрочване изплащането на най-малко 40% от променливото възнаграждение на служителите от идентифицирания персонал за период с минимална продължителност от три до пет години, който се определя в зависимост от икономическия цикъл, естеството на дейността и свързаните с нея рискове, както и от длъжността на съответния служител. Механизмът на разсрочване включва пропорционалното разпределение на разсроченото променливо възнаграждение или поетапно нарастване за периода на разсрочване.

ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ПРИ НАПУСКАНЕ

Съгласно сключените договори за управление и контрол при едностранно прекратяване от страна на Банката, без предизвестие, членовете на Управителния съвет имат право на обезщетение в размер до 6 месечни възнаграждения по договора, а управителите на клонове – 2 месечни. Съгласно сключените договори между Банката и членовете на НС, при прекратяване на договора на членовете на НС се дължи обезщетение до 12 месечни възнаграждения, като в особени случаи обезщетението е до 24 месечни възнаграждения. Трудовите договори на служителите на Банката са съобразени с приложимите разпоредби на Кодекса на труда и не съдържат клаузи, отличаващи се от разпоредбите на закона и обичайната практика.

През 2020 г. са изплащани обезщетения при напускане по отношение на идентифицирания персонал, съгласно сключените договори между Банката и напуснали членове на УС, в размер според описаното по-горе.

ОБОБЩЕНА КОЛИЧЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ

През 2020 г. изплатените възнаграждения на висшия управленски персонал възлизат на 10 087 хил. лв. (2019: 10 069 хил. лв.).

Кредитната експозиция на лицата, контролиращи или управляващи Банката в края на периода възлиза на 1769 хил. лв. (2019: 2327 хил. лв.) на консолидирана основа.

За повече информация относно сделките между свързани лица и изплатените възнаграждения виж бележка 35 „Сделки със свързани лица" от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

ПОЛИТИКА ЗА ПОДБОР И ОЦЕНКА НА ПРИГОДНОСТТА

През 2020 г. Първа инвестиционна банка усъвършенства своята Политика за подбор и оценка на пригодността на членовете на управителните и контролните органи и лица, заемащи други позиции, основно по отношение на практическото ѝ прилагане, вкл. разработени вътрешни инструменти, въпросници и матрици за индивидуална и колективна оценка на пригодността, както и при първоначално оценяване на пригодността (при назначаване на нови членове/лица), така и при последващата оценка за пригодност, която се осъществява регулярно, не по-малко от веднъж годишно. Промените са съобразени с изискванията и добрите практики в тази област, вкл. Закона за кредитните институции, Наредба № 20 на БНБ за издаване на одобрения за членове на управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет на кредитна институция и изисквания във връзка с изпълнение на техните функции, и Насоките на ЕБО и ESMA за оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции (EBA/GL/2017/12).

Политиката определя основните изисквания, принципи, насоки и критерии при подбора и оценяване на индивидуалната и колективната пригодност на членовете на органите на Първа инвестиционна банка, които имат управленски и надзорни функции, както и по отношение на лицата, заемащи ключови позиции в Банката. В политиката са структурирани и определени изискванията и критериите за надеждност и пригодност (вкл. относно необходимите знания, умения и опит; репутация, честност и почтеност; независимост и отделяне на достатъчно време за изпълнение на задълженията; както и практиките за насърчаване на многообразието, приемственост и обучение), така че да отговарят в максимална степен на високите стандарти прилагани от Банката, с цел създаване на адекватен принос за реализиране на нейните цели и стратегия.

Банката прилага политика за насърчаване на многообразието по отношение на Надзорния съвет и Управителния съвет, с цел поддържане на разнообразна група от членове в състава на съветите и осигуряване на разнообразни гледни точки и опит за способстване вземането на независими становища/решения и стабилно управление, която включва аспекти като образование и професионален опит, пол, възраст, географски признак/произход. По отношение на състава на съветите Банката се стреми да поддържа целево ниво от 30% от членовете на Надзорния съвет и на Управителния съвет да бъдат от по-слабо представения пол, като при необходимост се закръглява (надолу) до цяло число. Към 31.12.2020 г. Банката изпълнява целевото ниво, заложено в политиката. *За повече информация относно многообразието виж раздели „Надзорен съвет“ и „Управителен съвет“.*

СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ

Нефинансова декларация
по смисъла на чл.48 от Закона за счетоводството.

През 2020 г. Първа инвестиционна банка затвърждава имиджа си на социално-отговорна институция, реализирайки различни проекти в сферата на образованието, културата и спорта – част от програмата за корпоративна социална отговорност.

През годината, белязана от пандемията от COVID-19, Банката се включва в дарителската кампания в борбата с разпространението на коронавируса в страната, както и в други мерки за взаимопомощ. Fibank се включва активно и в други мерки, целящи взаимопомощ към хора, лишени от възможността да полагат труд поради пандемията от COVID-19 или към микро, малки и средни предприятия, пострадали от извънредната ситуация и епидемията от коронавируса.

През юли 2020 г. Първа инвестиционна банка получава награда от B2B Media за своята кампания за клиенти във връзка с COVID-19 в категорията „Компания с кауза" за 2020 г.

В изпълнение на дългосрочната програма на Fibank за подпомагане на деца, лишени от родителски грижа и на деца и младежи в риск, по време на Световното първенство по зимни спортове в гр. Банско в партньорство с Mastercard и Diners Club International е организирано благотворително събитие в подкрепа на Българската федерация за деца, лишени от родителски грижа (БФДЛРГ), на която са събрани средства от над 65 000 лв. за социалната кауза.

Продължаването на благотворителната инициатива в подкрепа на деца и младежи в риск, която Банката развива от 2018 г. дава възможност за развитие на мрежа от спортни клубове за подпомагане на дейността на Българската федерация за деца и младежи в риск за осъществяване на дейност в обществена полза под егидата на Държавната агенция за закрила на детето.

През годината Първа инвестиционна банка подкрепя и други проекти с образователна и научна насоченост, вкл. предоставени грамоти, парични награди и специални подаръци за отличниците от випуск 2020 г. на Профилираната природо-математическа гимназия в Ловеч., както и подкрепа за инициативата – студентски медиен форум за Югозападна България, засягаща важни

обществени теми и реализация за младите хора, която е организирана в кампуса на Американския университет в България.

Първа инвестиционна банка продължава да подкрепя значими за обществото теми и каузи. През годината Fibank и Mastercard за втора поредна година подкрепят глобалната програма World Food Program (WFP), насочена за борба с глада в световен мащаб. Като част от програмата, на локално ниво в страната, е създадена електронна система за училищно хранене „Здравословно училище“, която се използва в редица училища в България. Банката участва в каузата, чрез която при всеки обяд, закупен с карта Mastercard през платформата част от сумата по трансакцията се дарява за хуманитарна помощ на семейства с деца в предучилищна и училищна възраст.

Като българска банка, полагаща усилия за съхраняване и развитие на българските традиции и култура, са подкрепени и редица инициативи във филмовата, театралната и музикалната сфери, вкл. Международния джаз фестивал в град Банско, както и премиерите на филми на известни български режисьори, излезнали през годината. Fibank подкрепя социалната програма на Съюза на артистите в България и специално създаденият от САБ фонд чрез ежегодни дарения и социални инициативи, целящи набиране на средства, както и отпуска стипендии на талантливи студенти в областта на театъра, намиращи се в неравностойно положение.

Като част от инициативите за по-малко вредни емисии и опазване на околната среда Първа инвестиционна банка се включва през периода чрез дъщерното си дружество MyFin, което стартира официално дейността си през ноември 2020 г. Освен основната насоченост към разплащания с дигитални и виртуални карти издавани от дружеството, физическите пластики, предлагани към клиентите са разработени от иновативен материал от 100% биоразградима пластмаса, който е произведен в партньорство с компанията Austriacard. Поет е ангажимент за засаждане по едно дърво на всеки 100 издадени карти MyFin, като по този начин с нарастване на ползвателите на MyFin, ще се увеличават и засадените от дружеството дървета.

Развитието на българския спорт и подкрепата на младите таланти е сред важните каузи, които Първа инвестиционна банка се стреми да поддържа в изпълнение на програмата си за социална отговорност. През годината Банката продължава да подкрепя инициативи в качеството си на генерален спонсор на Българския олимпийски комитет (БОК) и спонсор на Българската федерация по лека атлетика (БФЛА), на Българската федерация по художествена гимнастика (БФХГ) и други.

През 2020 г. Fibank получава наградата „Златно сърце“ на списание Business Lady за цялостната си корпоративна социална отговорност и благотворителния си календар, част от социалния проект със спортна насоченост към младите и талантливи български спортисти – в подкрепа на Българската федерация по художествена гимнастика (БФХГ), както и в подкрепа на приюта за бездомни животни Animal Rescue Sofia.

В съответствие със законовите норми и добрите практики в годишния доклад за дейността си, Първа инвестиционна банка разкрива информация от нефинансов характер, която представлява *Нефинансова декларация* по смисъла на чл.48 от Закона за счетоводството, вкл. относно политиките за корпоративна социална отговорност на Банката и нейното участие в обществения живот в страната, както и относно въпроси свързани със служителите и прилаганите политики за многообразие, описание на бизнес развитието и продуктите, практиките за корпоративно управление и целите за развитие – *за повече информация освен в раздела Социална отговорност, виж раздели „Мисия“, „Профил на Банката“, „Акценти за 2020 г.“, „Канали за дистрибуция“, „Информационни технологии“, „Корпоративно управление“, „Човешки капитал“, „Преглед на бизнеса“, „Преглед на бизнеса на дъщерните дружества“, „Цели за развитие през 2021 г.“.*

ПРЕГЛЕД НА БИЗНЕСА

Първа инвестиционна банка предлага универсален бизнес микс от продукти и услуги както за физически лица, така и за бизнес клиенти, в т.ч. стратегически фокус за развитие в сферите на банкирането на дребно, микро, малките и средни предприятия.

БАНКИРАНЕ НА ДРЕБНО

ДЕПОЗИТИ

През 2020 г. привлечените средства от физически лица се увеличават и достигат 7 255 775 хил. лв. спрямо 7 073 178 хил. лв. година по-рано, в резултат основно от нарастване при текущите сметки с 25,4% до 1 967 574 хил. лв. (2019: 1 569 092 хил. лв.) и отразяват последователно провежданата политика на Банката за дългосрочни взаимоотношения с клиентите, вкл. за развитие на кръстосаните продажби и трансакционния бизнес.

Fibank предлага широк набор от сметки с текущ характер, включително IQ разплащателна сметка, както и специализирани сметки, съобразени със специфичните потребности на определени клиенти като: сметки за етажна собственост, нотариуси, застрахователни брокери и агенти, частни съдебни изпълнители.

Политиката на Банката е насочена към изграждане на стабилна депозитна база чрез предлагане на разнообразни и гъвкави депозитни продукти, при поддържането на високи стандарти на клиентско обслужване. През 2020 г. Fibank оптимизира условията по депозитните си продукти съобразно пазарната среда и тенденцията за понижаване на лихвените равнища, както и работи активно с цел изграждане и поддържане на партньорство в услуга на клиентите.

Към края на годината срочните и спестовни сметки възлизат на 5 288 201 хил. лв. (2019: 5 504 086 хил. лв.), като запазват структуроопределящ дял в привлечените средства от физически лица – 72,9% (2019: 77,8%). С цел диверсифициране на привлечения ресурс Банката е участник в международната платформа WeltSparen by Raisin за привличане на средства от чуждестранни лица.

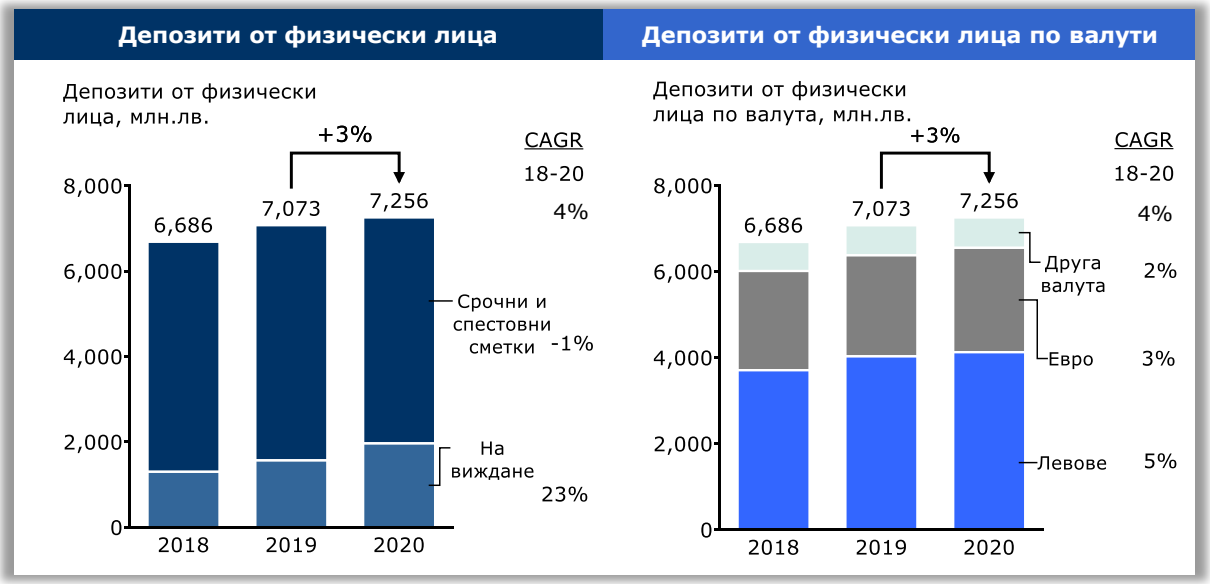

По привлечени средства от физически лица Първа инвестиционна банка се нарежда на трето място сред банките в страната към края на декември 2020 г. (2019: трето). Пазарният дял на Банката към същата дата възлиза на 10,98% на индивидуална основа (2019: 11,67%).

КРЕДИТИ

Брутният портфейл от кредити на домакинства се увеличава с 6,4% до 2 167 277 хил. лв. спрямо 2 036 721 хил. лв. за предходната година, в резултат от нарастване при потребителските и ипотечните кредити.

в хил. лв. / % от общо	2020	%	2019	%
Потребителски кредити	972 496	44,9	901 057	44,2
Ипотечни кредити	1 009 903	46,6	936 102	46,0
Кредитни карти	179 780	8,3	194 464	9,5
Други програми и обезпечени финансирания	5 098	0,2	5 098	0,3
Общо кредити на домакинства	**2 167 277**	**100**	**2 036 721**	**100**

През май 2020 г. е назначен нов изпълнителен директор и член на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка, отговарящ за сегмента на банкиране на дребно – г-жа Ралица Богоева, която е дългогодишен служител на Първа инвестиционна банка, заемащ редица ръководни позиции в Банката, с голям професионален опит в банковата сфера и висока професионална квалификация.

ПОТРЕБИТЕЛСКИ КРЕДИТИ

Потребителските кредити растат със 7,9% до 972 496 хил. лв. (2019: 901 057 хил. лв.), за което допринасят конкурентните условия, предлагани от Банката, улеснените процедури за кандидатстване и развитието на нови продукти и програми, в т.ч. сезонни предложения, съобразени с потребностите на пазара и потребителите. Техният дял нараства до 44,9% в портфейла от кредити на домакинства на Групата към края на периода (2019: 44,2%).

През годината Първа инвестиционна банка е сред най-активните банки за предоставяне на кредити по Програмата на Българска банка за развитие (ББР) за гарантиране на безлихвени кредити в защита на хора, лишени от възможността да полагат труд поради пандемията от COVID-19. Fibank е и сред първите банки в страната, осигурили възможност за разсрочване на плащанията за клиентите, изпитващи затруднения във връзка с въведеното извънредно положение и пандемията от COVID-19.

За допълнително удобство и сигурност на клиентите, Fibank осигурява възможността исканията и документите за сключване на договор за безлихвен кредит и анекс за отсрочване да се подават и подписват изцяло онлайн. Иновативната услуга за дистанционно подписване на потребителски кредити се предлага вече втора година – чрез използване на специализирано кодиращо token устройство (софтуерен/хардуерен) или квалифициран електронен подпис през мобилно приложение на външен доставчик на удостоверителни услуги. Услугата е част от стратегията на Банката за развитие и дигитализация на услугите, разработена с цел допълнително улеснение за клиентите и спомагане за устойчиво екологично развитие.

В края на годината стартира предлагането на нова услуга – „Видео консултация“ за физически лица относно кредитни продукти на Банката, достъпна през корпоративния сайт www.fibank.bg, дигиталното банкиране „Моята Fibank“ и Мобилното приложение „My Fibank“.

Пазарният дял на Първа инвестиционна банка в този сегмент възлиза на 8,63% (2019: 8,51%) в края на декември 2020 г., като Fibank заема пето място (2019: шесто) по потребителски кредити сред банките в страната на индивидуална основа.

КРЕДИТНИ КАРТИ

Усвоените лимити по кредитни карти възлизат на 179 780 хил. лв. в края на периода (2019: 194 464 хил. лв.). Fibank разработва разнообразни и иновативни картови продукти и услуги, в т.ч. тематични кампании за промотиране и привличане на нови клиенти, които се организират в изпълнение на последователната и дългосрочна политика на Банката в посока на стимулиране този вид безналични разплащания. Относителният дял на кредитите, усвоени чрез кредитни карти в общия кредитен портфейл на домакинства на Групата, възлиза на 8,3% (2019: 9,5%).

През годината са стартирани нови картови продукти, както и промоционални предложения, вкл. за новоиздадени кредитни карти Mastercard и Visa за физически лица без такса за годишна поддръжка през първата година, безлихвен промоционален период и cashback програма.

В изпълнение на стратегическите си планове, Банката ще продължава да развива дейността си, с цел по-ефективно управление на клиентското портфолио и таргетиране на отделни групи клиенти, както и откриването на допълнителни възможности за кръстосани и надграждащи продажби. *За повече информация виж раздел „Картови разплащания“*.

ИПОТЕЧНИ КРЕДИТИ

Към края на декември 2020 г. ипотечните кредити нарастват със 7,9% до 1 009 903 хил. лв., спрямо 936 102 хил. лв. година по-рано, като формират дял от 46,6% в портфейла от кредити на домакинства на Групата към края на периода (2019: 46,0%). Към 31 декември 2020 г. пазарният дял на Банката в този сегмент възлиза на 6,68% (2019: 6,91%), като Fibank заема шесто място сред банките в страната на индивидуална основа (2019: шесто).

През годината, в изпълнение на стратегията си за развитие на сегмента на банкирането на дребно, Fibank продължи да предлага ипотечни кредити при конкурентни условия, както и да организира промоционални кампании, с цел стимулиране на продажбите, вкл. предлагане на бонус при одобрение на нов потребителски или ипотечен кредит – под формата на овърдрафт по дебитна карта в размер до 3 работни заплати и без лихва за първата година. За всички искания за ипотечен кредит, подадени до 31.03.2021 г., е осигурена възможност за отсрочване на плащането на първите до 3 месечни вноски по кредита.

През 2020 г. Банката заделя усилия за допълнително развитие на каналите за дистрибуция на кредитните продукти. Fibank ще продължи и занапред да развива и предлага гъвкави кредитни продукти за физическите лица, с цел фокусиране върху привличането на нови клиенти и предлагане на съпътстващи продукти и услуги.

КОРПОРАТИВНО БАНКИРАНЕ

ДЕПОЗИТИ

Привлечените средства от търговци и институции през 2020 г. нарастват с 12,6% до 2 286 501 хил. лв. (2019: 2 030 843 хил. лв.), като в обема рефлектира основно увеличение при разплащателните сметки, които достигат 1 757 737 хил. лв. в края на 2020 г. (2019: 1 560 147 хил. лв.) и формират 76,9% от привлечените средства от търговци и институции на Групата (2019: 76,8%).

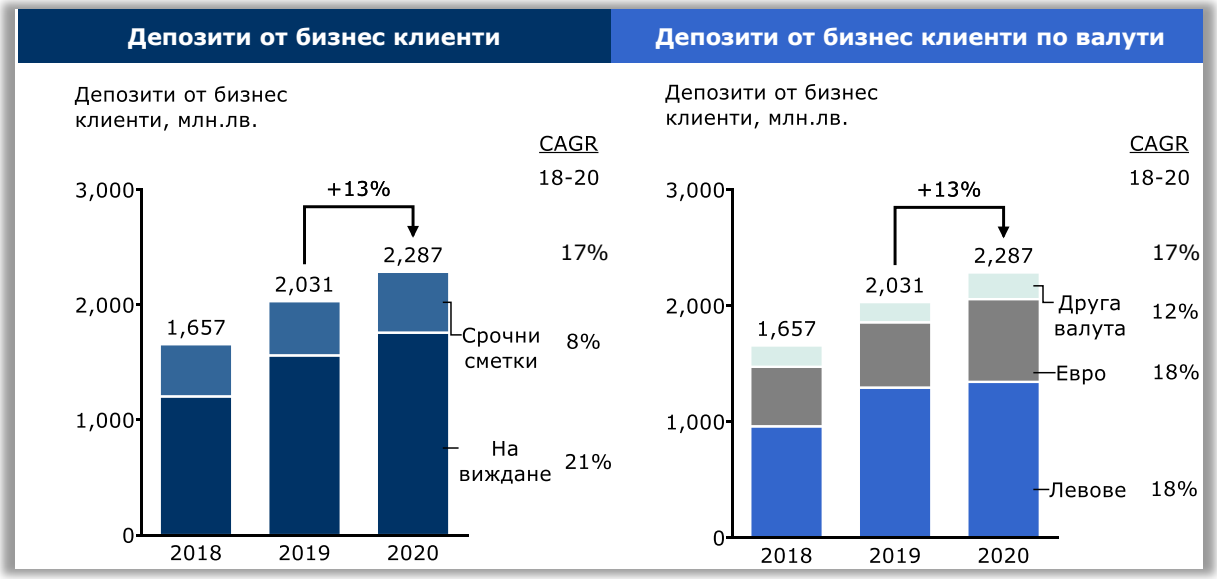

Срочните сметки също нарастват и достигат 528 764 хил. лв. (2019: 470 696 хил. лв.) в края на периода, като формират 23,1% от привлечените средства от търговци и публични институции (2019: 23,2%). Първа инвестиционна банка предлага разнообразни депозитни и спестовни продукти, които постоянно адаптира спрямо пазарните условия и специфичните фирмени изисквания. Fibank предлага и комбинирани пакети от банкови продукти и услуги за бизнес лица, с които се дава възможност за оптимизация на разходите и процедурите при използване на набор от различни банкови услуги.

Към 31 декември 2020 г. средствата, привлечени от тридесетте най-големи небанкови клиенти, представляват 5,88% от общата сума на задълженията към други клиенти (2019: 7,32%).

КРЕДИТИ

КОРПОРАТИВНО КРЕДИТИРАНЕ

Портфейлът на Групата от кредити на предприятия нараства с 4,0% до 4 669 922 хил. лв. в края на 2020 г. спрямо 4 490 710 хил. лв. година по-рано, в резултат на увеличение при микро-, малките и големи предприятия. Съгласно критериите на ЕС[11] за сегментация на клиентите, микропредприятията формират 7,5% (2019: 7,2%) от общите кредити на предприятия, малките предприятия – 12,1% (2019: 12,1%), средните – 24,5% (2019: 26,5%), а големите предприятия – 55,9% (2019: 54,2%).

в хил. лв. / % от общо	2020	%	2019	%
Микро предприятия	350 200	7,5	324 700	7,2
Малки предприятия	564 876	12,1	542 875	12,1
Средни предприятия	1 144 173	24,5	1 189 054	26,5
Големи предприятия	2 610 673	55,9	2 434 081	54,2
Общо кредити на предприятия	**4 669 922**	**100**	**4 490 710**	**100**

Първа инвестиционна банка осигурява разнообразно финансиране за бизнес клиентите под формата на кредити за оборотни средства, инвестиционни кредити, гаранционни ангажименти, финансиране по програмите и фондовете на ЕС, НГФ, факторинг услуги и други.

През април 2020 г., Банката се присъедини към изготвения от Асоциацията на банките в България (АББ) и утвърден от БНБ Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции във връзка с COVID-19 (частен мораториум), както и към удължаването на сроковете на неговото действие и изменения, допълнително утвърдени през юли и декември 2020 г.

В края на годината Банката подписа анекс към споразумението с Българската банка за развитие за отпускане на кредити по Програма за портфейлни гаранции в подкрепа на ликвидността на предприятия, пострадали от извънредната ситуация и епидемията от COVID-19, с който се разширява обхвата по програмата, като в нея се включват и големи предприятия, както и се удължава нейния срок на действие.

Банката продължава да предлага факторинг услуги на съществуващи и потенциални бизнес клиенти, вкл. такива, чиято дейност включва извършването на доставки на стоки или предоставяне на услуги при условията на отложено плащане в страната или в чужбина. Първа инвестиционна банка е член на глобалната мрежа на водещите факторинг компании Factors Chain International (FCI), като в това си качество може да предоставя експортен факторинг с гарантирано плащане и импортен факторинг. Банката поддържа сътрудничество и с водещи финансови институции във факторинг застраховането.

В областта на търговското финансиране, Първа инвестиционна банка има рамково споразумение с тайванската агенция за експортно застраховане Ексимбанк Тайван за

[11] Съгласно Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия, определени на база годишен оборот, както следва: микропредприятия – до 3,9 млн. лв.; малки предприятия – до 19,5 млн. лв.; средни предприятия – до 97,5 млн. лв.

финансиране на доставки на стоки към клиенти на Първа инвестиционна банка в България или в чужбина.

Пазарният дял на Fibank в края на декември 2020 г. възлиза на 11,52% от кредитите на предприятия на банковата система (2019: 11,60%), заемайки четвърто място (2019: второ) сред банките в страната на индивидуална основа.

Към 31.12.2020 г. водещи в структурата на портфейла на Групата са кредитите към производството (2020: 1 308 787 хил. лв.; 2019: 1 162 856 хил. лв.), търговията (2020: 847 347 хил. лв.; 2019: 891 509 хил. лв.) и услугите (2020: 745 050 хил. лв.; 2019: 722 291 хил. лв.), които формират съответно 19,1%, 12,4% и 10,9% от общите кредити (2019: 17,8%, 13,7% и 11,1%). Динамиката отразява развитието на икономическата активност в страната и последствията от пандемията от COVID-19 в отделни отрасли, в т.ч. основно при търговията, както и съобразно целите за развитие и диверсификация на дейността. Увеличение е отчетено при строителството – до 387 563 хил. лв. (2019: 353 245 хил. лв.), туризма (2020: 285 411 хил. лв.; 2019: 262 560 хил. лв.), транспорта (2020: 236 908 хил. лв.; 2019: 227 205 хил. лв.), инфраструктурата (2020: 425 845 хил. лв.; 2019: 408 935 хил. лв.), финансите (2020: 122 506 хил. лв.; 2019: 108 742 хил. лв.) и селското стопанство (2020: 185 157 хил. лв.; 2019: 184 433 хил. лв.). Намаление е отчетено при комуникациите (2020: 148 277 хил. лв.; 2019: 190 717 хил. лв.).

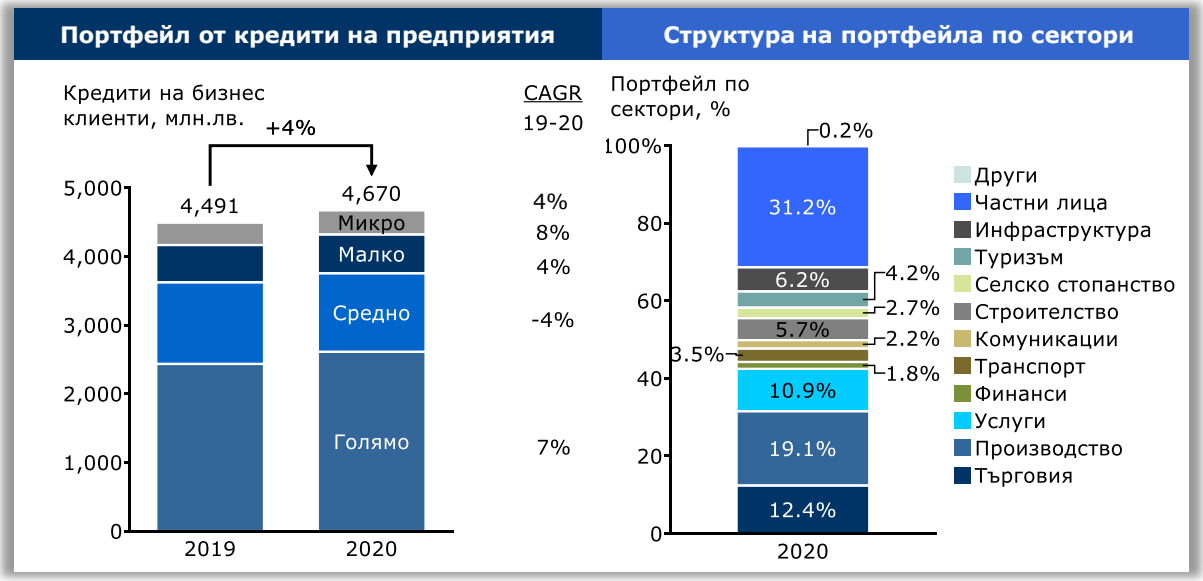

През периода Банката продължава сътрудничеството си с Българската агенция за експортно застраховане (БАЕЗ), което включва сключено споразумение за портфейлна застраховка с агенцията, използвано също като част от техниките за редуциране на кредитния риск.

БАНКИРАНЕ НА МСП

През 2020 г. кредитите на Групата към малки и средни предприятия[12] сумарно възлизат на 1 709 049 хил. лв. (2019: 1 731 929 хил. лв.) или 36,6% от фирмените кредити, от които кредитите към малки предприятия са 564 876 хил. лв. (2019: 542 875 хил. лв.), а тези към средни предприятия – 1 144 173 хил. лв. (2019: 1 189 054 хил. лв.). За политиката на Банката в този сегмент допринасят, както разработените кредитни продукти и конкурентни условия, предлагани за МСП-клиенти, така и разнообразния набор от решения, свързани с програмите и фондовете на ЕС и другите гаранционни схеми и финансирания.

[12] Предприятия с годишен оборот/приходи от продажби съгласно критериите на ЕС, както следва: малки предприятия (между 3,9 – 19,5 млн. лв.) и средни предприятия (между 19,5 – 97,5 млн. лв.).

Кредити на малки и средни предприятия

Дял на кредитите на МСП в кредитния портфейл през 2020 г.

През 2020 г. Fibank започва да отпуска кредити по Програмата на Българската банка за развитие за портфейлни гаранции в подкрепа на ликвидността на микро-, малки и средни предприятия, пострадали от извънредната ситуация и епидемията от COVID-19. Инструментът включва основно оборотни кредити за плащане на заплати, наеми, режийни разходи и покриване на други ликвидни нужди, пряко свързани със стопанската дейност на МСП, с максимален срок на кредитите от 5 г. и максимален размер от 300 000 лв.

През годината стартира и дейността по подписаното споразумение с Фонд мениджър на финансови инструменти в България ЕАД (ФМФИБ) за финансов инструмент „Портфейлна гаранция с таван на загубите за преодоляване на последствията от пандемията COVID-19“, финансиран със средства, предоставени от ФМФИБ, структуриран и изпълняван в рамките на оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 г., финансирана от Европейския фонд за регионално развитие и националния бюджет. Финансовият инструмент има за цел да създаде условия и предпоставки за предоставяне на облекчения (при изискванията за обезпечение и/или от цената на кредита) при финансиране на микро-,малки и средни предприятия, като освен гаранционно покритие по кредитите, инструментът предвижда и предоставяне на лихвена субсидия към крайния клиент при определени условия. Предприятията могат да разчитат на подпомагане в две направления – за инвестиционни кредити и кредити за оборотни средства с възможност за гратисен период съответно до 2 г. и до 1 г. и срок съответно до 10 г. и до 5 г., без ограничение относно размера на кредитите. *За повече информация виж раздел „Европрограми“.*

През периода е разработен специализиран кредитен продукт за земеделски производители – кредит „Агроподкрепа“, под формата на револвиращ кредит или овърдрафт с финансиране до 80 лева на декар за обработваеми площи и срок за погасяване до 10 години.

За финансиране на малките и средни предприятия Първа инвестиционна банка осъществява съвместна дейност и с други институции, в т.ч. ДФ Земеделие и Българската агенция за експортно застраховане. Все по-активно Банката предлага на българските фирми и факторинг услуги като алтернатива на предоставянето на кредити за оборотни средства.

За повече информация относно портфейла от МСП на First Investment Bank – Albania Sh.a. виж раздел “Преглед на бизнеса на дъщерните дружества“.

МИКРОКРЕДИТИРАНЕ

През 2020 г. портфейлът на Групата от кредити към микро предприятия нараства със 7,9% и достига 350 200 хил. лв. спрямо 324 700 хил. лв. година по-рано. Банката продължава своите целенасочени усилия за приоритетно развитие в този сегмент.

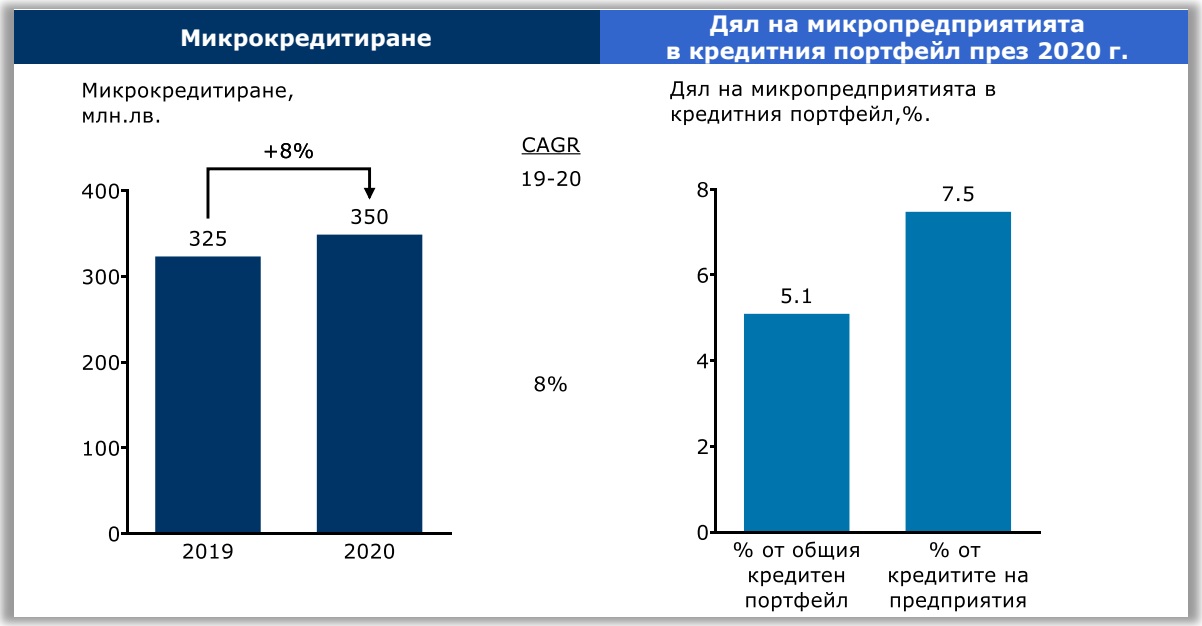

Програмата за кредитиране на микропредприятия[13] на Първа инвестиционна банка обхваща финансирането на широк спектър от търговци, производители, селски стопани, свободни професии, в това число стартиращ бизнес, както и фирми с по-малко пазарен опит. Банката предлага специализирани продукти за микропредприятия, в т.ч. инвестиционен кредит, оборотен кредит, бизнес кредитни карти и кредит овърдрафт при конкурентни условия.

През 2020 г. акцент в дейността на микро-кредитирането е предлагането на кредити за микропредприятия по програмите на Българска банка за развитие и Фонд мениджър на финансови инструменти в България в подкрепа на предприятията, пострадали от извънредната ситуация и епидемията от COVID-19.

Банката продължи да отпуска инвестиционни и оборотни кредити по програма „Микрокредитиране със споделен риск“, финансирана със средства по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси 2014-2020“ (ОПРЧР) и съфинансирана от Европейския социален фонд и Инициативата за младежка заетост, като през годината успя да договори облекчаване на условията за допустимост по он-лендинг програмата. Инструментът е в подкрепа на стартиращи предприятия и бизнеси, които развиват социална дейност и предлагат услуги, генериращи положително социално въздействие.

Първа инвестиционна банка има действаща програма Smart Lady, която постоянно развива. Програмата таргетира основно микро предприятия, управлявани или собственост на жени, както и бизнеси, които произвеждат продукти и/или услуги предназначени за жени. Банката има също целенасочена политка за подкрепа на земеделските стопани, както и специализирано финансиране и кредитни решения към отделни сектори или сфери на дейност с потенциал за развитие, в т.ч. IT фирми, лекари и стоматолози.

[13] Предприятия с годишен оборот/приходи от продажби до 3,9 млн. лв. съгласно критериите на ЕС за сегментиране на клиентите.

ЕВРОПРОГРАМИ

Първа инвестиционна банка предлага широк набор от продукти и услуги, свързани с усвояването на средства по оперативните програми на ЕС, както и други такива, включително инвестиционен кредит за цялостна реализация на проект, мостово финансиране до размера на одобрената финансова помощ, издаване на банкова гаранция за обезпечаване на авансово плащане на одобрена финансова помощ и други банкови продукти, разработени за нуждите на клиентите.

С цел комплексно подпомагане на клиентите при усвояване на средства от европейските фондове и програми, Банката осигурява съдействие при предварителното проучване за административна и финансова допустимост на проектната идея, предоставяне на експертна помощ при разработването и изпълнението на проектите, както и цялостно обслужване при изпълнение след одобрение.

През 2020 г. по отношение на външните програми, Първа инвестиционна банка насочи усилията си към участие в различните гаранционни схеми и програми, организирани в подкрепа на хората и предприятията, засегнати от пандемията от COVID-19.

През април 2020 г. е подписано споразумение с Българска банка за развитие АД за гарантиране на портфейл от кредити по Програма за гарантиране на безлихвени кредити в защита на хора, лишени от възможността да полагат труд поради пандемията от COVID-19, по която програма Fibank е сред най-активните банки, успяла да раздаде пълния размер на кредитите по програмата и на два пъти да договори увеличаване на лимита, чрез анексиране на договора.

В началото на юли 2020 г. е подписано споразумение с Българската банка за развитие АД за отпускане на кредити по Програма за портфейлни гаранции в подкрепа на ликвидността на микро-, малки и средни предприятия, пострадали от извънредната ситуация и епидемията от COVID-19, като в края на годината е подписан анекс, с който се удължава срока на програмата и се разширява нейния обхват, като в нея се включват и големи предприятия.

През октомври 2020 г. е подписано и споразумение с Фонд мениджър на финансови инструменти в България ЕАД (ФМФИБ) за финансов инструмент „Портфейлна гаранция с таван на загубите за преодоляване на последствията от пандемията COVID-19“, финансиран със средства, предоставени от ФМФИБ, структуриран и изпълняван в рамките на оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 г., финансирана от Европейския фонд за регионално развитие и националния бюджет. Финансовият инструмент има за цел да създаде условия и предпоставки за предоставяне на облекчения (в изисквания за обезпечение и/или от цената на кредита) при финансиране на микро-,малки и средни предприятия, като освен гаранционно покритие по кредитите, инструментът предвижда и предоставяне на лихвена субсидия към крайния клиент при определени условия.

През годината Fibank договоря облекчаване на условията за допустимост при кредитиране по он-лендинг програмата за финансиране на стартиращи и социални предприятия Микрокредитиране със споделен риск, финансиран със средства по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси 2014-2020“.

ПЛАТЕЖНИ УСЛУГИ

През 2020 г. Първа инвестиционна банка членува и участва в платежни системи и е агент на други доставчици на платежни услуги, както следва:

- Банкова интегрирана система за електронни разплащания (БИСЕРА);
- Система за брутен сетълмент в реално време (RINGS);
- Система за обслужване на клиентски преводи в евро (БИСЕРА7-EUR);
- Трансевропейска автоматизирана система за брутен сетълмент на експресни преводи в евро в реално време (TARGET2);
- Пан-европейска система за плащания в евро (STEP2 SEPA Credit Transfer), като директен участник през EBA Clearing;
- Банкова организация за разплащания с използване на карти (БОРИКА);
- Агент на Western Union;
- Агент на Easypay.

През годината, Първа инвестиционна банка осигури достъп като индиректен участник на дъщерното си дружество за електронни пари – Майфин ЕАД в платежните системи БИСЕРА, TARGET2 и STEP2 SEPA Credit Transfer, оперирана от EBA Clearing.

OPEN BANKING

През 2020 г. Първа инвестиционна банка продължава да развива услугите по отношение на т.нар. „Open Banking“, произтичащи от Закона за платежните услуги и платежните системи (ЗПУПС) и Наредба № 3 на БНБ, имплементиращи изискванията на Директива (ЕС) 2015/2366 за платежните услуги във вътрешния пазар (PSD 2).

Акцент в дейността на Банката във връзка с това през периода е поставен върху осигуряване на по-широка информираност на клиентите и описание на този вид услуги, включително чрез изготвянето на нови Условия аз достъп и ползване на API портала на Първа инвестиционна банка, както и актуализирани приложимите общи условия във връзка с осигуряването на достъп до сметки на клиенти в ПИБ АД от страна на трети страни доставчици, така и във връзка с услугите по предоставяне на информация за сметка и иницииране на плащане, предоставяни от ПИБ АД. През 2020 г. Банката разшири своя обхват на действие, като извърши успешно процес по интеграция с няколко от големите банки на българския пазар. Също така, услугите, предлагани чрез отвореното банкиране (open banking), са достъпни за клиенти на Банката освен с Android, но вече и на iOS устройства през мобилното приложение My Fibank.

КАРТОВИ РАЗПЛАЩАНИЯ

През 2020 г. Първа инвестиционна банка развива картовия бизнес съобразно потребностите на клиентите и съвременните технологии и процеси по дигитализация, както и в съответствие с регулаторните изисквания и стремежа за повишаване на сигурността при извършването на платежни операции с карти.

През годината акцент в дейността е поставен върху въвеждане на изискванията за задълбочено установяване на идентичността (SCA) на клиента при платежни операции с карти в интернет, извършено в съответствие с приложимите изисквания и миграционни планове, което в още по-голяма степен допринася за повишаване на сигурността при извършването на онлайн разплащания. Към съществуващия метод за потвърждение на плащане с карта в интернет чрез

приложението Fibank Token, Банката прибавя нови два метода за потвърждение, отговарящи на регулаторните изисквания и задължителни елементи:

- Потвърждаване с комбинация от динамична парола, изпратена на SMS и статична парола;
- Потвърждаване чрез биометрични данни – пръстов отпечатък/лицево разпознаване, извършено от регистрирано мобилно устройство.

По този начин, Fibank освен високо ниво на сигурност, осигурява на клиентите и избор измежду различни опции за потвърждение, в зависимост от индивидуалните предпочитания. В допълнение, Банката внедрява последната версия на протокола за осигуряване на сигурни плащания с карти в интернет – EMV 3DS2.

През годината Първа инвестиционна банка продължава да развива услугите, свързани с дигитализирането на банкови карти, разширявайки обхвата на картите, които могат да се дигитализират – Mastercard и VISA, с което опциите за дигитални плащания в полза на клиентите нарастват. На клиентите с издадена дебитна или кредитна карта VISA е осигурена и възможността за ползване на услугата Apple Pay за плащане с iPhone и/или Apple Watch.

По отношение на револвиращите кредитни карти е въведена нова възможност за разсрочване на равни месечни вноски погасяването на усвоен кредитен лимит за извършени плащания на ПОС, в т.ч. виртуален. Разсрочването на сумите от усвоения кредитен лимит се извършва по искане на клиентите за избран от тях период за разсрочване от 3, 6, 9 или 12 месеца, като чрез новата опция потребителите имат допълнителен избор по отношение на начините за погасяване на усвоения кредитен лимит.

През годината са доразвити възможностите за заявка на дебитна карта за физическите лица през електронното банкиране „Моята Fibank“ и/или през мобилното приложение, вкл. за картите за деца и тинейджъри Debit MasterCard PayPass kids/teen, както и възможност за сключване на договор по електронен път.

Банката продължава да развива функционалностите и качеството на мрежата от АТМ устройства, вкл. чрез въвеждане на безконтактна функция на още терминални устройства.

През 2020 г. терминалната мрежа от АТМ устройства, обслужвани от Банката, възлиза на 649 броя в края на годината (2019: 649 броя), а мрежата от ПОС терминали възлиза на 8694 броя (2019: 9550 броя). Отделно дъщерната банка на Fibank в Албания поддържа своя мрежа от АТМ терминали. *За повече информация относно картовия бизнес на First Investment Bank – Albania Sh.a. виж раздел “Преглед на бизнеса на дъщерните дружества“.*

МЕЖДУНАРОДНИ РАЗПЛАЩАНИЯ

Първа инвестиционна банка е сред водещите банки в България в областта на международните разплащания и търговското финансиране. Fibank е търсен, надежден и коректен партньор, изградил в продължение на години добра репутация сред международните финансови институции и натрупан ценен опит и ноу-хау от многобройните си международни бизнес партньори, инвеститори, клиенти и контрагенти.

През 2020 г. Банката отчита ръст от 6% във входящите и 18% в изходящи преводи в чуждестранна валута, за което допринасят условията на средата и конкурентните предимства, предлагани от Банката, както и високото качество на клиентско обслужване.

Първа инвестиционна банка има изградена широка мрежа от банки кореспонденти, чрез които извършва международни разплащания и операции по търговско финансиране в почти всички части на света. Банката изпълнява презгранични валутни преводи чрез SWIFT, а от септември 2019 г. участва и в платформата SWIFT gpi (Global payment initiative), с която се подобрява скоростта и проследимостта на трансграничните трансфери. Fibank изпълнява също преводи през платежните системи TARGET2, БИСЕРА7-EUR, а от април 2017 г. и кредитни преводи като директен участник през системата STEP2, оперирана от EBA Clearing. Банката осъществява дейност по инкасиране и издаване на чекове и изпълнение на различни документарни операции.

През годината Първа инвестиционна банка взе решение и започна работа по включване в новата организация на плащанията – сетълмент в реално време Continuous Gross Settlement (CGS) в системата STEP2-T, оперирана от EBA Clearing. Също така е стартиран проект за работа по новата консолидирана платформа TARGET 2.

За периода Банката има рамково споразумение с тайванската агенция за експортно застраховане Еximбанк Тайван за финансиране на доставки на стоки към клиенти на Първа инвестиционна банка в България или в страни, където Банката има чуждестранни клонове или дъщерни банки. По споразумението Fibank може да осигури финансиране при размер на всеки индивидуален кредит – до 100% от стойността на търговския договор, но не повече от 2 млн. щ.д., със срок за усвояване до 6 месеца след първа извършена експедиция и срок за погасяване от 6 месеца до 5 години независимо от вида на стоките (потребителски и непотребителски).

В подкрепа на клиентите си с международна дейност Първа инвестиционна банка продължава да съдейства при издаването на международно признати гаранции и акредитиви, в т.ч. чрез широка мрежа от партньорски банки и институции. За периода предоставените акредитиви и банкови гаранции в чуждестранна валута с цел гарантиране изпълнението на ангажименти на свои клиенти пред трети страни възлизат на 73 590 хил. лв. (2019: 70 934 хил. лв.), като формират 9,2% от задбалансовите ангажименти на Групата (2019: 8,0%).

ЗЛАТО И НУМИЗМАТИКА

През 2020 г. Първа инвестиционна банка запазва водещите си позиции в България по отношение на сделките, свързани с продукти от инвестиционно злато и други благородни метали. Fibank продължава да развива платформата си за онлайн продажба Gold & Silver, чрез постоянно актуализиране на отделните рубрики и добавяне на нови продукти.

За отчетния период приходите от сделки със злато и изделия от благородни метали се увеличават и достигат 2007 хил. лв. спрямо 769 хил. лв. година по-рано, като отразяват по-високото търсене и осъществени сделки за периода в условията на несигурна външна среда и предизвикателствата от пандемията COVID-19, както и динамиките в цената на благородните метали, и по-специално увеличението в цената на златото на международните пазари.

Първа инвестиционна банка предлага на своите клиенти продукти от инвестиционно злато и други благородни метали от 2001 г. като през годините е изградила успешно сътрудничество с редица водещи финансови институции от цял свят – световноизвестната швейцарска рафинерия ПАМП (Products Artistiques de Métaux Précieux), банките UBS и Credit Suisse, Новозеландският монетен двор, Националната банка на Мексико, Австрийският монетен двор, британският Royal Mint и други.

По традиция, съвместно с Новозеландския монетен двор през годината е разработен дизайна на нова сребърна монета, посветена на Годината на вола, както и нови сребърни и златни кюлчета, ексклузивно предлагана в офисите на Fibank.

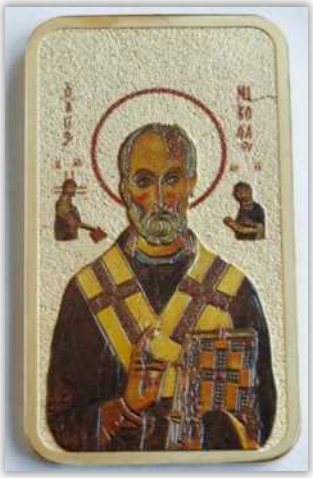

Съвместно с швейцарската рафинерия ПАМП са създадени нова златна монета „Свети Георги Победоносец“ и сребърна монета-икона с масивно позлатяване и селективно оцветяване „Св. Николай Чудотворец“. Успешно през годината се разпространяват и новите серии златни и сребърни кюлчета „Сърце в сърце“ и „Сърце-вълни“.

Fibank по договор с Българската народна банка успешно разпространява български възпоменателни монети и комплекти с монети, емитирани от националната банка.

При осъществяването на сделки с изделия от благородни метали Първа инвестиционна банка неизменно спазва всички критерии за качество на Лондонската метална борса и международните стандарти за етична търговия.

ЧАСТНО БАНКИРАНЕ

Първа инвестиционна банка предлага частно банкиране за физически лица от 2003 г., а за фирмени клиенти от 2005 г. Частното банкиране дава възможност за индивидуално обслужване от личен банкер, който отговаря за цялостното обслужване на даден клиент.

През 2020 г. Банката развива дейността на частното банкиране, с цел увеличаване на броя на клиентите, обслужвани в този сегмент, както и нарастване на размера на привлечените средства и приходите от дейността.

Акцент в дейността за 2020 г. е предлагането на услугата „Персонално банкиране", която е насочена към отделен сегмент клиенти, отговарящи на определени минимални финансови критерии и се реализира чрез клоновата мрежа на Първа инвестиционна банка. Чрез нея, клиентите на Банката имат възможност да се възползват от редица продукти при персонализирано обслужване. Услугата включва ползването на пакетни предложения („Премиум" и „Премиум плюс"), които съдържат специализирани условия по традиционни банкови продукти и услуги. Тя се предлага в определени локации, в които клиентите могат да разчитат на постоянен контакт и индивидуално обслужване от страна на персонален банкер, който предоставя бързо и компетентно съдействие при извършване на всички банкови операции. За годината Fibank отчита 23% ръст в броя на обслужваните клиенти на годишна база.

В условията на ниски лихвени нива и с цел преодоставяне на по-голям избор на клиентите при диверсифициране на инвестициите им, през годината продължава успешното сътрудничество с E.I. Sturdza Strategic Management Limited и с Erste Asset Management, част от Erste Bank, Austria по отношение на дистрибуция на техни договорни фондове в България, като алтернатива на стандартните форми на спестяване. През 2020 г. общият реализиран обем продажби на предлаганите от ПИБ АД договорни фондове нараства с близо 21%.

Клиентите на частното банкиране имат възможност да се възползват и от предимствата на услугата доверително управление на финансови активи – персонализирана финансова стратегия, управлявана от професионални портфолио мениджъри с опит на международните финансови пазари и доказан подход, който да може да се адаптира към финансовото състояние на клиента и неговите лични предпочитания.

КАПИТАЛОВИ ПАЗАРИ

През 2020 г. нетните приходи от търговски операции възлизат на 12 531 хил. лв. (2019: 15 378 хил. лв.), в резултат основно на по-ниските приходи от търговски операции, свързани с валутните курсове. Другите нетни оперативни приходи, възникващи от дългови и капиталови инструменти, са 5705 хил. лв. спрямо 12 526 хил. лв. година по-рано.

Портфейлът от ценни книжа на Групата към края на годината възлиза на 1 292 641 хил. лв. спрямо 993 022 хил. лв. година по-рано, от които отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход – 825 882 хил. лв. (2019: 714 082 хил. лв.), отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата – 266 929 хил. лв. (2019: 266 935 хил. лв.) и отчитани по амортизирана стойност – 199 830 хил. лв. (2019: 12 005 хил. лв.).

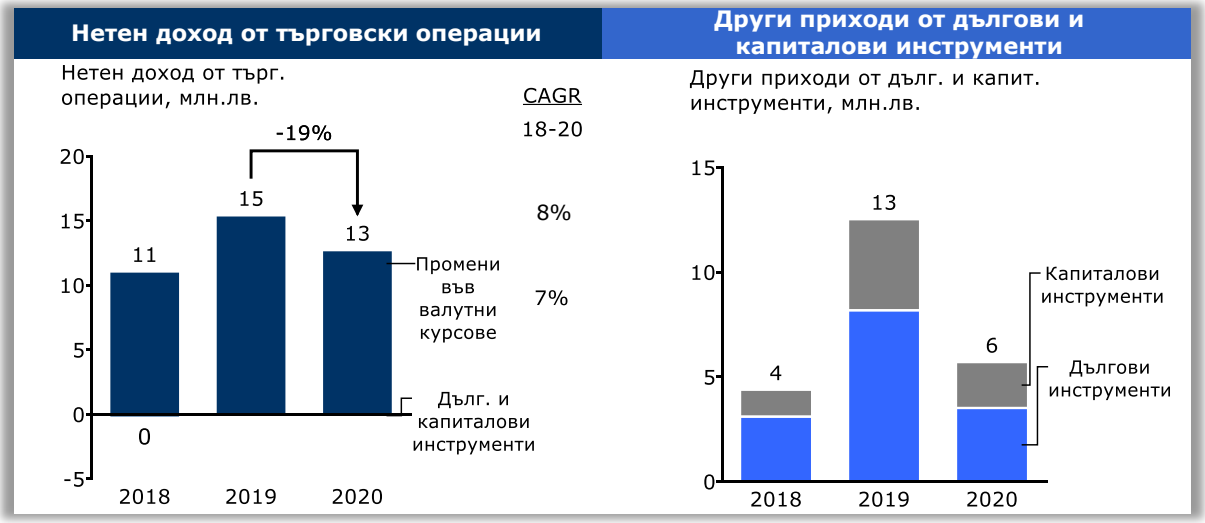

Първа инвестиционна банка прилага изискванията относно бизнес моделите и критериите за класифициране на финансовите активи в портфейлите на Банката в съответствие с МСФО 9, които в зависимост от целта при управлението на финансовите активи, включват: 1) бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци (hold to collect); 2) бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи (hold to collect and sell); 3) друг бизнес модел, когато целта е различна от предходните два бизнес модела (other business model), в който се включват и активите, държани с цел търгуване.

Дейността на Банката е организирана съобразно нормативните изисквания, произтичащи от европейската правна рамка в областта на финансовите пазари – Регламент 600/2014 на ЕП и на Съвета относно пазарите на финансови инструменти, както и в съответствие с изискванията на Закона за пазарите на финансови инструменти, на регулациите в областта на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти и другите приложими регулации.

В изпълнение на задълженията от Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на трансакции (EMIR), Банката има присъден LEI код (Legal Entity Identifier): 549300UY81ESCZJ0GR95, издаден от Global Markets Entity Identifier (GMEI) Utility.

През 2020 г. продължават дейностите по проекта за въвеждане на нови технологични решения с цел предоставяне на дистанционен достъп на клиентите на Банката в реално време до платформи за търговия на регулирани пазари. Функционалностите на новата система включват възможност за електронно подаване на поръчки за покупка или продажба на финансови

инструменти, както и за генериране на различни типове справки и директна комуникация между клиента и неговия брокер.

Във връзка с автоматизиране на процесите, свързани със сключване на сделки и извършване на операции с финансови инструменти на чуждестранните пазари, през годината са реализирани дейности по интеграция между основната банкова информационна система на Банката и използваната система за автоматизация на специфичната дейност като инвестиционен посредник, осигуряваща свързаност с електронни търговски платформи, комуникация с места за търговия и депозитари на ценни книжа и други външни институции.

В качеството си на инвестиционен посредник и първичен дилър на държавни ценни книжа Първа инвестиционна банка осъществява сделки с финансови инструменти в страната и чужбина, в т.ч. сделки с ДЦК, акции, корпоративни и общински облигации, компенсаторни инструменти, както и инструменти на паричния пазар. Банката предлага също доверително управление на портфейли, инвестиционни консултации, както и депозитарни и попечителски услуги на граждани и фирми, включително: водене на регистри на инвестиционни посредници, на сметки за ценни книжа, изплащане на доходи и обслужване на плащания по сделки с финансови инструменти. Като част от функцията Съответствие, в Банката функционира специализирано звено „Съответствие – инвестиционни услуги и дейности“, което осъществява контрол и следи за спазването на изискванията, свързани с дейността на Първа инвестиционна банка като инвестиционен посредник.

В офисите на Първа инвестиционна банка, регистрирани в КФН, могат да се приемат нареждания за записване/обратно изкупуване на дялове от четири договорни фонда, управлявани от УД „ПФБК Асет Мениджмънт” АД: ДФ „ПИБ Гарант”, ДФ „ПИБ Класик”, ДФ „ПИБ Авангард” и ДФ „ПФБК Восток”, както и дистрибуция на четири договорни фонда, управлявани от Erste Asset Management (ERSTE-SPARINVEST Kapitalanlagegesellschaft m.b.H): ERSTE Bond Euro Corporate, YOU INVEST Portfolio 30, ERSTE Stock Europe и ERSTE Stock Global.

ПРЕГЛЕД НА БИЗНЕСА НА ДЪЩЕРНИТЕ ДРУЖЕСТВА

FIRST INVESTMENT BANK – ALBANIA SH.A.

First Investment Bank – Albania Sh.a. (Fibank Albania) получава пълен банков лиценз от Централната банка на Албания през юли 2007 г., а от септември 2007 г. ефективно поема дейността на бившия клон на Fibank в Тирана, който оперира на пазара в Албания от 1999 г., заедно с всичките му права и задължения, активи и пасиви. Fibank Albania е лицензирана също от финансовия регулатор в Албания (Financial Supervisory Authority) да предоставя инвестиционни услуги и дейности, в т.ч. депозитарни и попечителски услуги.

Съобразно мисията си First Investment Bank – Albania Sh.a. се стреми да бъде сред бързо развиващите се банки в Албания, призната като иновативна кредитна институция, предлагаща първокласно обслужване и изключителни продукти и услуги, която осигурява отлични възможности за кариера на служителите и е социално ангажирана.

През 2020 г. First Investment Bank – Albania Sh.a. отчита добри финансови резултати и устойчиво развитие, въпреки трудностите на външната среда, свързани с разпространението на пандемията COVID-19. Банката поддържа стабилна ликвидна и капиталова позиция, като съотношението за капиталова адекватност към края на годината възлиза на 18,92% (2019: 14,26%), при минимално изискуемо ниво от 12% съгласно приложимите регулаторни изисквания в страната.

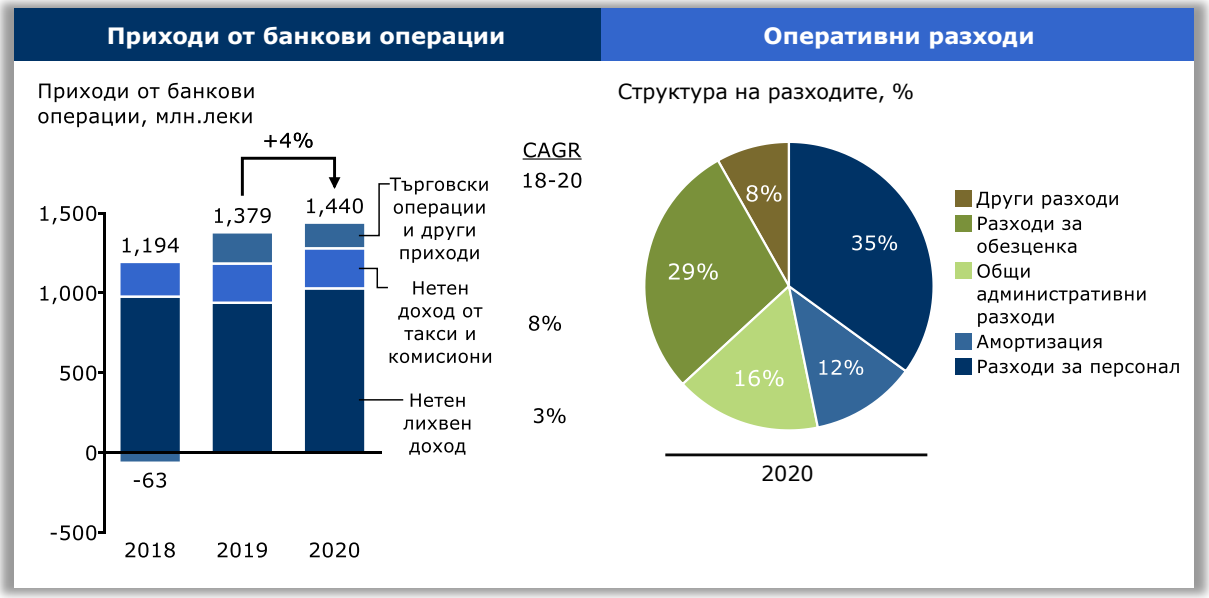

First Investment Bank – Albania Sh.a. отчита нетна печалба за 2020 г. в размер на 375 204 хил. албански леки[14], спрямо 482 481 хил. леки година по-рано, за което влияние оказват основно по-високите разходи за обезценка, отчетени за годината в размер на 285 006 хил. леки (2019: 129 295 хил. леки). Оперативните приходи се увеличават с 4,4% до 1 439 728 хил. леки (2019: 1 379 012 хил. леки), като нарастване е отчетено при всички основни източници на доход, вкл. при нетния лихвен доход – до 1 027 936 хил. леки (71,4% от общите приходи), нетния доход от такси и комисиони – до 251 201 хил. леки (17,4%) и нетния доход от търговски операции – до

[14] Официалният курс на албанския лек спрямо еврото към края на 2020 г. е 123.70, а средно за годината – 125.69 леки за едно евро.

35 168 хил. леки (2,4%). Другият нетен оперативен доход възлиза на 125 423 хил. леки за годината.

През годината разходите за персонал възлизат на 347 525 хил. леки спрямо 310 448 хил. леки за предходната година, като отразяват увеличения брой служители на банката, които към края на 2020 г. достигат 351 души (2019: 218). Общите административни разходи възлизат на 162 103 хил. леки (2019: 157 592 хил. леки), а тези за амортизация – 116 845 хил. леки (2019: 104 632 хил. леки).

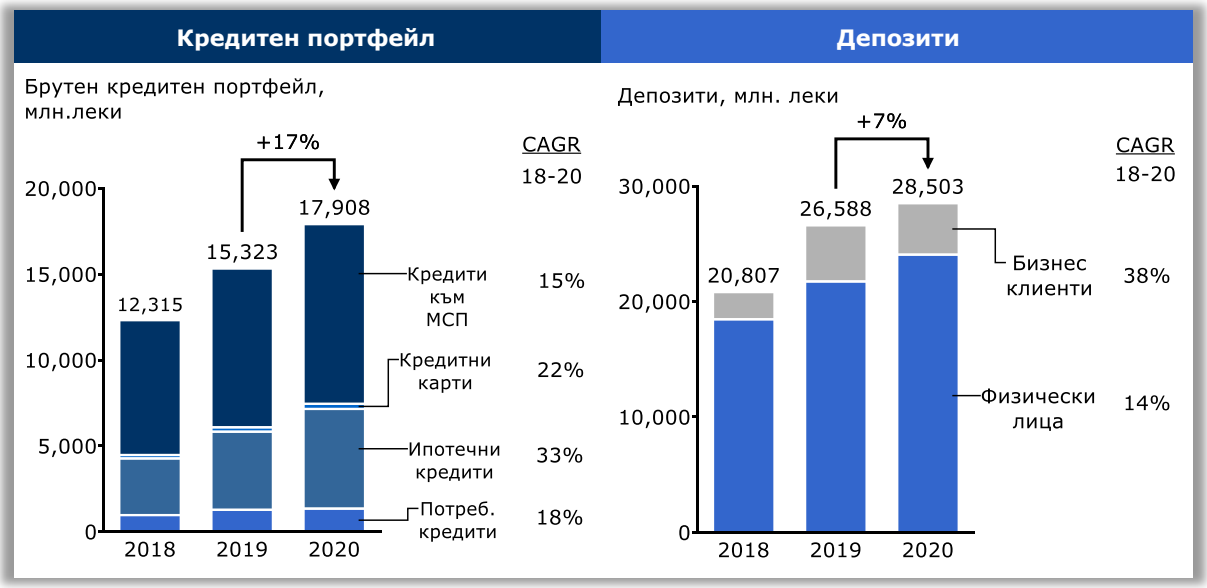

През годината активите на Fibank Albania се увеличават със 7,9% и достигат 34 243 838 хил. леки (2019: 31 722 865 хил. леки) в резултат основно на ръста при вземанията от клиенти и инвестициите в ценни книжа. Брутните кредити на клиенти нарастват с 16,9% до 17 908 218 хил. леки (2019: 15 322 577 хил. леки), с основен принос на кредитите за граждани и домакинства, и по-специално при ипотечните кредити, както и при кредитите към малки и средни предприятия. През 2020 г. продължи предлагането на кредитни продукти при конкурентни условия, както за физическите лица, така и за бизнес клиентите. В подкрепа на земеделските стопани First Investment Bank – Albania Sh.a. има споразумение за партньорство с албанската Фондация за гарантиране на земеделско кредитиране (Rural Credit Guarantee Foundation), целящо да улесни процеса за финансиране на микро, малки и средни предприятия в Албания, базирано на политиките и подкрепата на KfW.

Инвестициите в ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход (FVOCI), нарастват до 9 961 169 хил. леки (2019: 9 230 939 хил. леки), като включват основно държавни облигации (96,4%) на правителствата на Албания и на други страни от ЕС. Вземанията от банки и финансови институции се понижават до 2 422 790 хил. леки към 31 декември 2020 г. (2019: 3 279 997 хил. леки), като включват разплащателни сметки и пласменти към местни и чуждестранни банки и финансови институции.

Привлечените средства от клиенти се увеличават със 7,2% до 28 503 007 хил. леки в края на периода (2019: 26 588 459 хил. леки), като ръст е отчетен при физическите лица, за което допринасят гъвкавите и конкурентни спестовни продукти, промоционални кампании и банкови пакети, предлагани от банката.

С цел подпомагане на клиентите в условия на пандемия са разработени облекчения за възрастните хора – клиенти на банката за получаване на техните пенсии в сътрудничество с албанските пощенски служби, без посещение на банков офис. Стартирани са и специални разплащателни сметки за физическите лица, получаващи помощи от държавата във връзка с кризата от коронавируса.

През юни 2020 г. First Investment Bank – Albania Sh.a. издава подчинен срочен дълг (дългосрочни облигации) в размер на 2,9 млн. евро при условията на частно предлагане. Към 31 декември 2020 г. амортизираната стойност на дълга възлиза на 608 631 хил. леки (2019: 245 495 хил. леки).

Собственият капитал на First Investment Bank – Albania се увеличава и достига 3 646 590 хил. леки, спрямо 3 457 903 хил. леки в края на 2019 г., в резултат основно на нарастване при неразпределената печалба и другите резерви.

През годината Fibank Albania продължава да инвестира във внедряване на нови технологии и разработване на иновативни услуги. Във връзка с това през периода е стартирана нова платформа за мобилно банкиране – с лесен за употреба и интуитивен дизайн, която осигурява възможност за изпълняване на основните банкови операции онлайн от страната на клиентите. През октомври 2020 г., банката съвместно с втория по големина мобилен оператор в страната, предлага иновативен продукт, който комбинира мобилно устройство и телекомуникационна услуга, които се заплащат на месечни вноски.

През годината в сферата на картовия бизнес стартира инсталирането на нови високотехнологични АТМ терминали с депозитна функция, както и нововъведения по отношение на сигурността при плащанията с карти, в т.ч. въвеждането на 3D сигурност. Банката продължава да организира промоционални кампании, вкл. за безконтактни дебитни и кредитни карти, като отчита ръст както в броя на издадените карти, така и в обема на картовите трансакции. През периода е регистриран и 16,1% ръст при усвоените лимити по кредитни карти, които достигат 297 241 хил. леки в края на годината (2019: 256 116 хил. леки). Банката е сертифицирана от Visa и предлага дебитни и кредитни карти на индивидуални и корпоративни клиенти, като разполага със собствен картов център за персонализация на чип карти. Във връзка с пандемията от COVID-19 банката стартира експресно издаване на безконтактни дебитни / кредитни карти, позволяващи на клиентите да минимизират ежедневната употреба на пари в брой.

През 2020 г. First Investment Bank – Albania Sh.a. заделя усилия за модернизиране на клоновата си мрежа, която към края на годината възлиза на 14 клона. Банката има централа и 4 клона в Тирана, както и клонове в другите по-големи градове: Дурас, Вльора, Елбасан, Фиер, Шкодра, Корча, Берат, Лежа, Саранда и Люшня. Чрез клоновата си мрежа, банката предлага на албанския пазар продукти от инвестиционно злато и други благородни метали. Във връзка с пандемията от COVID-19 през периода са предприети необходимите мерки за безопасност, съобразно препоръките на властите в страната, както спрямо служителите на банката, така и за клиентите.

First Investment Bank – Albania Sh.a. продължава да развива корпоративната социална отговорност и ангажираност към обществото чрез подкрепяне на редица инициативи в Албания,

с фокус върху четири основни елемента – филантропия, етични трудови практики, опазване на околната среда и доброволчество.

През март 2020 г. Fibank Albania се включва в хуманитарната кампания „Синдром на Даун – Албания“, за взаимопомощ с храна и санитарни пакети на 60 нуждаещи се семейства в региона Мат в страната, като допълнително средство за минимизиране и преодоляване на последиците от пандемията от коронавируса.

По време на ограничителните мерки, банката стартира социална медийна инициатива, целяща да подкани хората да публикуват снимки на техните семейства по време на този период и в същото време да участват в състезание за награди, като средство за насърчаване и подкрепа в условията на пандемия и спазване на изисквания за социална дистанция.

През периода банката взе ежегодно участие в инициативата в подкрепа на борбата с рака на гърдата, вкл. чрез събиране на средства и повишаване на ангажираността и информираността на обществото по тази тема.

През октомври 2020 г. съвместно с Албанския червен кръст First Investment Bank – Albania се включи в кампания за безвъзмездно и доброволно кръводаряване „Дари кръв – спаси живот!“, в която участие взеха служители на банката и други доброволци, с основна цел да се популяризира акта на доброволно кръводаряване в Албания, който е жизненоважен за спасяването на хиляди човешки живота, особено в условия на здравна криза и извънредна епидемична обстановка.

В края на годината продължи съвместната дейност с Фондацията на болница „Майка и дете“ (FSNF) в подкрепа на майки и деца в нужда. Fibank Albania брандира сезонните си поздравителни картички в подкрепа на болничната фондация и нейната кауза за подпомагане на нуждаещи се семейства с малки деца и новородени.

През годината са организирани и инициативи, насочени към стимулиране на етични трудови практики, вкл. обучителни семинари за служителите, инициативи за подобряване на социалните взаимоотношения и дефиниране на роли и сътрудничество между екипите.

First Investment Bank – Albania Sh.a. е с корпоративна структура на управление, състояща се от Изпълнително ръководство (Директорат), Управителен съвет и Одитен комитет. Главен изпълнителен директор на First Investment Bank – Albania Sh.a. е г-н Божидар Тодоров, който е с дългогодишен опит в банковата сфера, като в Първа инвестиционна банка АД е заемал ръководни длъжности, свързани с управлението на корпоративните активи.

Банката изготвя финансовите си отчети в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, одитирани от регистриран одитор. За 2020 г. регистрираният одитор на банката е Grant Thortnton Sh.p.k.

ДАЙНЪРС КЛУБ БЪЛГАРИЯ АД

Дайнърс клуб България АД е акционерно дружество, регистрирано през ноември 1996 г. с основен предмет на дейност издаване на международни кредитни карти Diners Club и обработка на плащания с тях. През 2005 г. Първа инвестиционна банка придобива 80% от капитала на дружеството. Дайнърс клуб България притежава лиценз от Българската народна банка за платежна институция, която да изпълнява платежни операции чрез платежни карти и издаване, и приемане на плащания с платежни инструменти, вкл. извършване на кредитни преводи и нареждания за периодични преводи.

През годините Дайнърс клуб България АД работи последователно в посока повишаване проникването на марката Diners Club International на местния пазар, чрез предлагане на нови услуги за картодържателите и разширяване на мрежата от ПОС терминали за приемане на плащания с карти Diners Club. Дружеството има сключени партньорства с редица финансови институции в България, с което местата за осъществяване на разплащания с карти Diners Club постоянно се увеличават. С цел стимулиране на разплащанията и издаването на нови карти Diners Club регулярно провежда промоционални кампании, вкл. с различни търговски вериги и обекти.

През 2020 г. Дайнърс клуб България продължава да развива интегрираната система за сигурни плащания в интернет „ProtectBuy" (3D secure internet payments) за картодържателите и търговците, в съответствие с регулаторните изисквания и стандарти за сигурност при осъществяване на трансакции в онлайн среда. От месец октомври 2020 г. всички карти, издадени от дружеството ползват двуфакторна автентикация при плащания в интернет. В удобство за клиентите и предоставяне на допълнителни услуги дружеството предлага услугата „MyDinersClub" (https://my.diners.bg/), чрез която се предоставят електронни извлечения по кредитни карти, справки за извършени авторизации и трансакции, както и възможност за извършване на плащания на битови сметки, общински данъци и такси, и погасяване на задължения по карти Diners Club International.

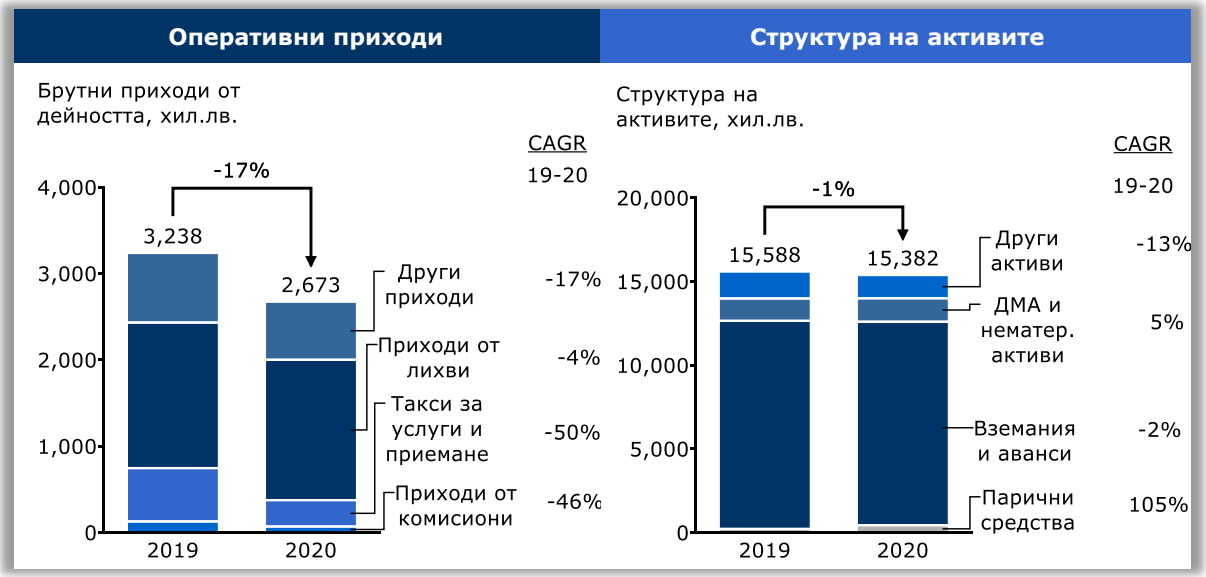

През 2020 г. дружеството отчита намаление на оборотите с карти, вкл. по-изразена тенденция при разплащанията в чужбина, повлияни основно от пандемията от COVID-19. Дайнърс клуб България отчита нетна загуба в размер на 583 хил. лв., спрямо 41 хил. лв. печала година по-рано, като намалението се дължи основно на по-малките приходи от комисионни при търговци в

чужбина и по-високите разходи и инвестиции, които дружеството реализира, за да отговори на най-високите стандарти за сигурност при плащанията с карти.

Нетните приходи от дейността възлизат на 2586 хил. лв., спрямо 3132 хил. лв. година по-рано, като включват по-ниски приходи от лихви, комисиони и други услуги, както и редуцирано финансиране от DFS за популяризиране на марката в страната. Оперативните разходи на дружеството са в размер на 2067 хил. лв. (2019: 2066 хил. лв.).

Активите на дружеството възлизат на 15 382 хил. лв. (2019: 15 588 хил. лв.), основно в резултат на намаление при вземанията от клиенти, които достигат 12 150 хил. лв. спрямо 12 430 хил. лв. година по-рано. Вземанията и аванси, отпуснати на физически лица (по лични карти) формират 98,3% от всички вземания от клиенти (2019: 99,0%).

Заемните средства се увеличават, като усвоените суми по банкови овърдрафти възлизат на 13 588 хил. лв., спрямо 13 198 хил. лв. година по-рано. Собственият капитал на дружеството възлиза на 1604 хил. лв. в края на периода (2019: 2187 хил. лв.). За 2020 г. средната численост на персонала на дружеството е 13 души (2019: 17 души).

Дайнърс клуб България АД е с едностепенна структура на управление, състояща се от Съвет на директорите и Изпълнително ръководство (изпълнителен директор). Изпълнителен директор и представляващ Дайнърс клуб България АД е г-н Симеон Илиев, който е с дългогодишен опит в картовия бизнес.

ФИ ХЕЛТ ЗАСТРАХОВАНЕ АД

Фи Хелт Застраховане АД е застрахователно дружество, лицензирано от Комисията за финансов надзор през юни 2013 г., когато става първия сред фондовете за доброволно здравно осигуряване в страната, който получава лиценз за застрахователна дейност за рисковете злополука и заболяване, обезпечаващ финансово разходи, свързани с медицински грижи в извънболнична медицинска помощ, болнично лечение, разходи за медицински стоки и дентални услуги, както и обезщетение в случай на настъпили застрахователни събития в резултат на злополука или заболяване. От 2018 г. лицензът за застрахователна дейност е разширен с покритието на още един вид риск – за разни финансови загуби.

Първа инвестиционна банка придобива мажоритарен пакет акции от капитала на дружеството (бивше наименование Здравноосигурителна каса Фи Хелт АД/Здравноосигурителна каса Прайм Хелт АД) през 2010 г., като през годините то работи систематично и последователно в посока развитие на дейността и разширяване на предлаганите продукти и услуги.

Фи Хелт Застраховане АД е с едностепенна структура на управление, състояща се от Съвет на директорите и Изпълнително ръководство (изпълнителен директор). Изпълнителен директор на Фи Хелт Застраховане АД е г-жа Милена Касапова, която е с дългогодишен опит в застрахователната дейност. От 2016 г. дружеството се представлява заедно от изпълнителния директор и прокурист, като за прокурист е назначена г-жа Цветомира Карапчанска – дългогодишен Мениджър продажби на дружеството. Дружеството има конституирани функциите съответствие, вътрешен контрол и управление на риска.

През 2020 г. Фи Хелт Застраховане развива дейността си, като реализира успешни кампании по предлагане на нови застрахователни

продукти, в т.ч. разработването на допълнително покритие към застраховка „Спокойствие с Fihealth", по отношение на риска „Нежелана безработица". Същият осигурява, защита на застрахованите лица, както при освобождаване от работа, така и при едностранно намаление на работната заплата от страна на работодателя.

В продуктовата си гама дружеството разполага със застрахователни покрития, разработени както за физически лица така и за бизнес клиенти, основно в сегмента на микро, малките и средни предприятия, в т.ч. застраховки „Спокойствие с Fihealth", „Трудова злополука" и застраховка "FiHealth Протект", предлагана към издадени кредитни карти, застраховка "FiHealth Партньор" достъпна за клиенти физически лица, както и групови застраховки, подходящи за служители на корпоративни клиенти. През периода дружеството стартира разработването на нови продукти за физически лица, кредитополучатели на овърдрафт, предлаган от Първа инвестиционна банка, както и нов застрахователен продукт, предлаган през онлайн канал чрез застрахователен брокер – застраховка „Болничен престой от FiHealth".

През годината дружеството продължава да акцентира върху предлагането на групови застраховки „Заболяване" за служители на корпоративни клиенти, като са сключени нови договори. Този вид застраховки за сметка на работодателя гарантират комплексно и качествено медицинско обслужване, както и предоставят по-лесен достъп до реномирани лечебни заведения и висококвалифицирани специалисти на територията на страната. Този лесен и добре организиран достъп до качествена медицинска услуга популяризира допълнителното здравно застраховане, разширява пазарната ниша и създава взискателни потребители на здравни услуги.

През 2020 г. размерът на премийния приход на Фи Хелт Застраховане възлиза на 7303 хил. лв., спрямо 7369 хил. лв. за 2019 г., като отчетената нетна печалба за периода е в размер на 1401 хил. лв. (2019: 832 хил. лв.). Дружеството управлява застрахователния риск чрез въведени лимити, процедури за одобряване на предявените претенции, както и различни методи за оценка и контрол.

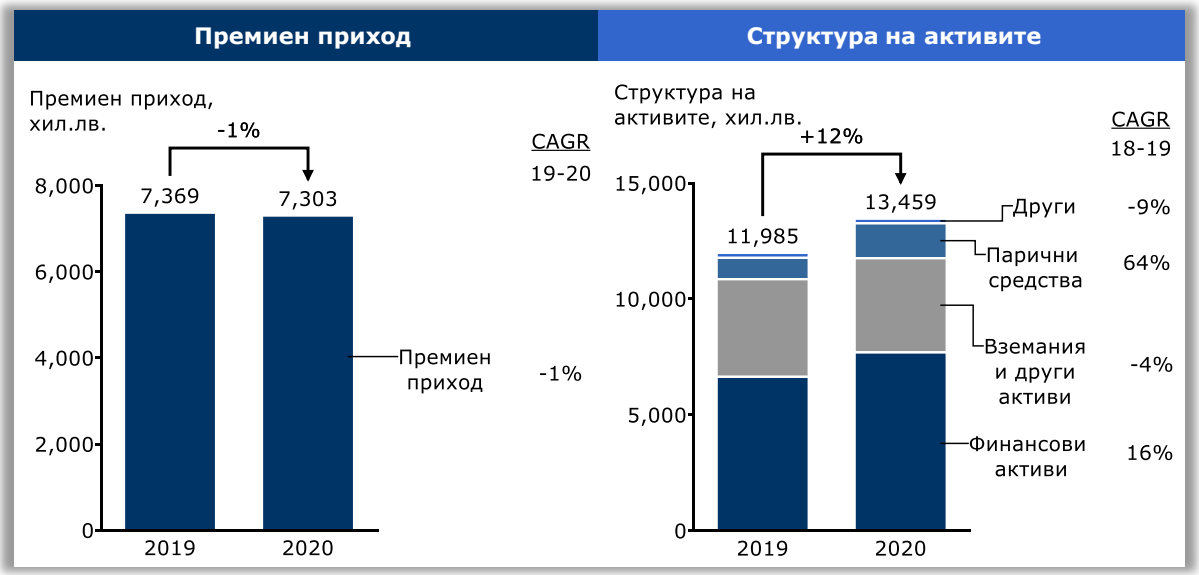

Активите на дружеството нарастват с 12,3% до 13 459 хил. лв. в края на годината (2019: 11 985 хил. лв.). Влияние оказва увеличението при финансовите активи (2020: 7198 хил. лв.; 2019: 6140 хил. лв.), които включват основно банкови депозити и държавни ценни книжа, издадени от българското правителство. Отчетен е спад във вземанията и други активи (2020: 4240 хил. лв.; 2019: 4409 хил. лв.), в т.ч. вземанията по застрахователни договори. Към 31 декември 2020 г. собственият капитал на Фи Хелт Застраховане възлиза на 8391 хил. лв., спрямо 6990 хил. лв. година по-рано. Дружеството заделя приложимите технически резерви съобразно законовите изисквания и стандарти.

С цел продължаване гарантирането на финансовата стабилност при прогресивно нарастване на портфолиото от продукти, през 2020 г. Фи Хелт Застраховане поднови договора с презастрахователно дружество с кредитен рейтинг A+ (S&P).

МАЙФИН ЕАД

През 2020 г. Първа инвестиционна банка учредява ново дъщерно дружество – „Майфин“ ЕАД, вписано в Търговския регистър и регистър на ЮЛНЦ при Агенцията по вписванията през март 2020 г. с предмет на дейност като издател на електронни пари и извършване на платежни услуги по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи и издаден лиценз от Българската народна банка.

Дружеството стартира дейността си през ноември 2020 г., предлагайки на клиентите дигитален портфейл за бързи парични преводи и онлайн разплащания, издаване на дигитални и виртуални карти, както и иновативни платежни услуги като нареждане на преводи между физически лица – клиенти на MyFin (peer-to-peer) по номер на мобилен телефон, плащане с линк и други.

Клиентите на MyFin могат да се информират в реално време за състоянието на средствата си, извършените трансакции, както и да получат 24-часова консултация от висококвалифицирани експерти.

Визията на дружеството се концентрира в улесняване на потребителското изживяване при управление на финансите, в развиване и надграждане на платформата за дигитални услуги с нови функционалности и възможности за потребителите.

Към 31 декември 2020 г. внесеният акционерен капитал на дружеството е в размер на 1 млн.лв.

Със старта на своята дейност дружеството се включва в инициативи за корпоративна социална отговорност и ангажираност към обществото чрез подкрепяне на проекти за по-малко вредни емисии и опазване на околната среда. Освен основната насоченост към разплащания с дигитални и виртуални карти издавани от дружеството, физическите пластики, предлагани към клиентите са разработени от иновативен материал от 100% биоразградима пластмаса, който е произведен в партньорство с компанията Austriacard. Поет е ангажимент за засаждане по едно дърво на всеки 100 издадени карти MyFin, като по този начин с нарастване на ползвателите на MyFin, ще се увеличават и засадените от дружеството дървета.

Майфин ЕАД е с едностепенна структура на управление, състояща се от Съвет на директорите и Изпълнително ръководство (изпълнителен директор). Изпълнителен директор и представляващ дружеството е г-н Лъчезар Венков, който е с дългогодишен опит във финансовите и дигитални услуги.

Към 31 декември 2020 г. Първа инвестиционна банка АД има и други дъщерни дружества, както следва: First Investment Finance B.V., Дебита ООД, Реалтор ООД, Болкан файненшъл сървисис ЕАД, Криейтив Инвестмънт ЕООД, Търнараунд Мениджмънт ЕООД, Лега Салюшънс ЕООД и АМС Имоти ЕАД. През януари 2021 г. Първа инвестиционна банка взе решение за закриване на дъщерното си дружество Търнараунд Мениджмънт ЕООД.

За повече информация относно дъщерните дружества, в т.ч. за тези включени в консолидацията виж раздел "Профил на Банката", както и бележка 36 „Дъщерни предприятия" от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ ПРЕЗ 2020 г.

N	Цели	Изпълнено
СТАБИЛНОСТ И ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ		
1	Да поддържа устойчиви бизнес модел и възвръщаемост за акционерите	◆ Групата на Първа инвестиционна банка отчита устойчив ръст на активите, които достигат 11 335 420 хил.лв. в края на 2020 г. (2019: 10 660 175 хил. лв.), съобразно предизвикателствата на средата и пандемията COVID-19. Възвращаемостта на капитала (ROE) след данъци възлиза на 4,22% на консолидирана основа. ◆ През годината е структурирана нова рамка за рисков апетит, залагаща поддържането на умерено-ниско ниво на риска и прилагане на консервативен подход за управление на присъщите рискове. Банката продължава да развива дейността си приоритетно в сегментите на банкиране на дребно и МСП. ◆ Депозитната база на Групата нараства до 9 542 276 хил. лв. в края на периода (2019: 9 104 021 хил. лв.), което отразява доверието на клиентите и високото качество на клиентско обслужване. Общият кредитен портфейл нараства и достига 6 312 887 хил. лв. (2019: 6 017 137 хил. лв.). *За повече информация виж раздел „Финансов преглед“*
2	Да реализира капиталови лостове, с цел поддържане на стабилни капиталови показатели и консервативен подход при управление на рисковете	◆ Първа инвестиционна банка увеличи успешно капитала си с 195 424 хил. лв. Нови акционери са Българска банка за развитие АД с 18,35% акционерен дял и Valea Foundation – със 7,87%. ◆ След получено разрешение от БНБ, Първа инвестиционна банка включи в допълнителния си капитал от първи ред (AT1) сумата от 30 млн. евро, привлечена чрез издаден от Банката капиталово-хибриден инструмент (емисия облигации). ◆ Нетната годишна печалба на Банката за 2019 г. е включена в базовия собствен капитал от първи ред (CET1), след получено разрешение от страна на БНБ през март 2020 г. ◆ В края на 2020 г. капиталовите показатели на Групата се увеличават до: базов собствен капитал от първи ред – 17,72%, капитал от първи ред – 21,15% и обща капиталова адекватност – 21,28%. *За повече информация виж раздел „Капитал“*
3	Да оптимизира балансовите позиции, вкл. чрез подобряване на качеството на активите и намаляване на нелихвоносните активи	◆ Банката продължава да следва целите си за редуциране на необслужваните експозиции и придобити активи, отчитайки трудностите на средата и инвеститорския интерес в резултат от пандемията от COVID-19. ◆ Към края на годината придобитите активи бележат намаление до 713 619 хил. лв., вкл. като процент от общите активи на Групата – до 6,3%. Необслужваните експозиции също се понижават спрямо общия кредитен портфейл. ◆ През годината Банката се присъедини към утвърдения Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банките във връзка с COVID-19 (частен мораториум).

		◆ През годината е приета нова Стратегия за намаление на необслужваните експозиции и придобити активи за периода 2021-2023 г. и оперативен план за нейното изпълнение. *За повече информация виж раздел „Управление на риска“*
БИЗНЕС МИКС И ПРОДУКТИ		
4	Да продължи да развива дейността си с приоритетен фокус върху сегментите на банкирането на дребно и услугите за малкия и среден бизнес	◆ Портфейлите на домакинства, микро- и малки предприятия регистрират увеличение – до 2167 млн. лв., 350 млн. лв., и 565 млн. лв., а средните – достигат 1144 млн. лв. към края на 2020 г., като заемат 31,7%, 5,1%, 8,3% и 16,7% в общия групов портфейл. ◆ През годината Първа инвестиционна банка предоставя кредити по Програмата на ББР за гарантиране на безлихвени кредити в защита на хора, лишени от възможността да полагат труд поради пандемията от COVID-19. ◆ Банката успява да договори облекчаване на условията за допустимост по програмата „Микрокредитиране със споделен риск“, в подкрепа на стартиращи предприятия и бизнеси, развиващи социална дейност. ◆ Стартира отпускането на кредити по програмите на ББР и Фонд мениджър на финансови инструменти в България за портфейлни гаранции в подкрепа на на микро-, малки и средни предприятия, пострадали от извънредната ситуация и епидемията от COVID-19. *За повече информация виж раздел „Преглед на бизнеса“*
5	Да въведе нови продукти с акцент върху трансакционния бизнес и кръстосаните продажби	◆ Fibank предлага бонус при одобрение на нов потребителски или ипотечен кредит – под формата на овърдрафт по дебитна карта в размер до 3 работни заплати и без лихва за първата година. ◆ Разработен е специализиран кредитен продукт за земеделски производители – кредит „Агроподкрепа“, под формата на револвиращ кредит или овърдрафт с финансиране до 80 лева на декар за обработваеми площи и срок за погасяване до 10 години. ◆ Развитие на дигиталните услуги във всички области на банковата дейност, както при кредитните услуги и спестовните продукти, така и платежните услуги. *За повече информация виж раздел „Преглед на бизнеса“*
6	Да развива персонализирани услуги и поддържа високо качество на клиентско обслужване	◆ Стартира предлагането на нова услуга – „Видео консултация“ за физически лица относно кредитни продукти, достъпна през корпоративния сайт, дигиталното и мобилно банкиране. ◆ Услугата персонално банкиране, насочена към определен сегмент клиенти и минимални финансови критерии, допринася за 23% ръст в обслужваните клиенти на частното банкиране. ◆ Признание за поддържаното високо качество на клиентско обслужване са получените награди за най-добра кредитна институция на конкурса „Компания на годината 2020”, организиран от списание Business Lady, както и „Любима марка 2020“ на българския потребител сред финансовите институции на потребителската класация „My Love Marks”. *За повече информация виж раздел „Награди 2020 г.“*

ДИГИТАЛИЗАЦИЯ И ТЕХНОЛОГИИ		
7	Да въвежда високотехнологични решения съобразно развитието на новите технологии и дигиталните услуги	◆ През годината Първа инвестиционна банка разширява обхвата на картите, които могат да се дигитализират – Mastercard и VISA. ◆ На клиентите с издадена дебитна или кредитна карта VISA е осигурена възможността за ползване на услугата Apple Pay за плащане с iPhone и/или Apple Watch. ◆ През 2020 г. услугите по предоставяне на информация за сметка и иницииране на плащане са достъпни вече и на iOS устройства през мобилното банкиране My Fibank. ◆ Стартира издаването на иновативен картов продукт с възможност за плащане на равни вноски, както и участие в програма за лоялност. *За повече информация виж раздел „Картови разплащания“*
8	Да усъвършенства каналите за дистрибуция с приоритетно развитие на дистанционното банкиране, вкл. чрез прилагане на иновативен подход и сътрудничество с fintech компании	◆ Учредено е ново дъщерно дружество – „Майфин“ ЕАД, което стартира дейността си, предлагайки дигитална платформа за бързи парични преводи и онлайн разплащания, издаване на дигитални карти, както и иновативни услуги, в т.ч. нареждане на преводи (peer-to-peer), плащане с линк и др. ◆ От 2020 г. мобилното приложение MyFibank е достъпно от още един от големите онлайн магазини – Huawei AppGallery. ◆ Предоставена е възможност на клиентите – юридически лица да извършват активни операции през мобилното приложение MyFibank. Разширено е действието на т.нар. „push” известия. ◆ Заделени са усилия за допълнително развитие на каналите за дистрибуция, вкл. чрез използването на посредници. *За повече информация виж раздел „Канали за дистрибуция“*
9	Да имплементира нови решения за оптимизиране на ефективността на операциите в съответствие с променящата се среда и бъдещо развитие	◆ Доразвити са способите за задълбочено установяване на идентичността (SCA) на клиента при плащания с карти в интернет, вкл. нови методи за потвърждение: чрез комбинация от динамична парола, изпратена на SMS и статична парола, както и чрез биометрични данни. ◆ Въведена е нова възможност за разсрочване на равни месечни вноски погасяването на усвоен кредитен лимит за извършени плащания с кредитни карти на ПОС терминал, в т.ч. виртуален. ◆ Реализирано е внедряването на софтуерно решение за организиране и съхранение на електронни кредитни досиета. ◆ Продължават работите по проектите – Branch digitalization и за усъвършенстване на workflow системите на Банката. *За повече информация виж раздел „Информационни технологии“*
ВИСОКИ СТАНДАРТИ И ОТГОВОРНОСТ		
10	Да развива стандартите за корпоративно и вътрешно управление съобразно приложимите европейски насоки и международни практики	◆ През 2020 г. Банката усъвършенства политиките си в областта на корпоративното управление, в т.ч. относно управлението на конфликти на интереси, оценката на пригодността, възлагането на дейности на външни изпълнители, вътрешната организация и отчетност на независимите функции по съответствие и вътрешен одит, както и политиките за вътрешно управление на ниво група.

		Промените са съобразени с националните изисквания, както и с насоките на ЕБО в тези области. Актуализирани са вътрешните политики по информационна сигурност, с цел прилагане на усъвършенстван подход, вкл. по отношение на изискванията за отдалечен достъп до информационни ресурси, управление на пароли, както и наблюдение, оценка и тестване на сигурността на информационните системи, мрежи и бази от данни. *За повече информация виж раздел „Корпоративно управление“*
11	Да развива управлението на човешкия капитал чрез реализиране на проекти, насочени към надграждане на уменията и професионалната реализация на служителите, повишаване ефективността на процесите и утвърждаване на Банката като предпочитан работодател	Реализиране на Програмата за развитие на вътрешни обучители, в рамките на която, през различни дейности за повишаване на познанията и развитие на уменията за обучаване преминават 45 вътрешни тренери, водещи групови обучения и 90 ментори, обучаващи свои колеги на работното място. През годината над 1200 служители преминават електронни обучения за развитие на познанията и уменията в различни области като кредитиране, валутни разплащания, промени във вътрешната нормативна уредба и др. През 2020 г. са инициирани и стартирани две нови корпоративни мотивационни програми (FiSales Pro и Most Valuable Team), даващи възможност на служителите и екипите да се отличат с амбиция, проактивност и способност да постигат максимално високи резултати и полезност в работата. Продължава финансиране обучението на служители с висок потенциал за развитие в магистърските програми на SDA Bocconi School of Management и Американски университет в България, както на Висшето училище по застраховане и финанси. *За повече информация виж раздел „Човешки капитал“*
12	Да продължи социално отговорната си политика, подкрепяща обществено значими проекти и инициативи	Първа инвестиционна банка организира благотворително събитие в подкрепа на Българската федерация за деца, лишени от родителски грижа (БФДЛРГ), на която са събрани средства от над 65 000 лв. за социалната кауза. Fibank и Mastercard за втора поредна година подкрепят глобалната програма World Food Program (WFP), чрез която при всеки обяд, закупен с карта Mastercard през електронната система за училищно хранене „Здравословно училище“ част от сумата по трансакцията се дарява за хуманитарна помощ на семейства с деца в предучилищна и училищна възраст. Банката се включва в дарителската кампания в борбата с разпространението на коронавируса в страната, като дарява 1000 теста за безплатно изследване на COVID-19. Първа инвестиционна банка подкрепя инициативите за по-малко вредни емисии и опазване на околната среда и чрез дъщерното си дружество MyFin, и картите, които то издава от иновативен материал от 100% биоразградима пластмаса. *За повече информация виж раздел „Социална отговорност“*

ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

- През януари 2021 г. Първа инвестиционна банка взе решение за закриване на дъщерното си дружество Търнараунд Мениджмънт ЕООД.

За повече информация виж Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕ ПРЕЗ 2021 г.

- Да бъде сред водещите банки в страната, с приоритетен фокус за развитие върху сегментите на банкирането на дребно и услугите за малкия и среден бизнес.
- Да продължи развитието си като клиентски ориентирана банка, с високо качество на обслужване, предпочитана от населението и бизнес клиентите.
- Да инвестира в създаването на нови, креативни продукти и в развитието на дигиталните услуги, осигурявайки на клиентите си конкурентни предимства.
- Да развива устойчив бизнес модел.
- Постигане на добри финансови резултати, в т.ч. по отношение на възвращаемостта на капитала и съотношението разходи/приходи.

ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ

ЧЛЕНОВЕ НА НАДЗОРНИЯ СЪВЕТ

Евгени Луканов – Председател на Надзорния съвет

Г-н Луканов се присъединява към „Първа инвестиционна банка“ АД през 1998 г. като заместник директор, директор и генерален мениджър на клон „Тирана“, Албания. От 2001 г. до 2003 г. е директор на клон „Витоша“ на Банката (София).

Г-н Луканов е заемал редица отговорни позиции в „Първа инвестиционна банка“ АД. От 2003 г. до 2007 г. е директор на дирекция „Управление на риска“ и член на Управителния съвет. От 2004 г. до 2012 г. – изпълнителен директор и член на Управителния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД. През годините работа в „Първа инвестиционна банка“ АД г-н Луканов е бил председател на Кредитния съвет и на Съвета по ликвидност на Банката. Отговарял е за дирекциите: „Управление на риска“, „Проблемни активи и провизиране“, „Кредитна администрация“, „Специализиран мониторинг и контрол“, „Банкиране на дребно“, „Методология“ и „Ликвидност“.

Г-н Луканов е бил член на Управителния съвет на First Investment Bank - Albania Sh.a.

В началото на февруари 2012 г. г-н Луканов е избран за председател на Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД. За периода 2012-2019 г. е бил председател на Комитета за риска към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД, а от май 2019 г. е избран за председател на Комитета по възнагражденията към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД

Г-н Луканов е магистър по икономика от Университета за национално и световно стопанство в гр. София. Преди да се присъедини към „Първа инвестиционна банка“ АД, г-н Евгени Луканов работи като валутен брокер в „Първа финансова брокерска къща“ ООД.

Освен позицията си в Надзорния съвет г-н Луканов е председател на Съвета на директорите на „Фи Хелт Застраховане“ АД. Г-н Луканов е собственик на ЕТ „Имекса-Евгени Луканов“ и притежава повече от 10% от капитала на „Авеа“ ООД.

Мая Георгиева – Заместник-председател на Надзорния съвет

Преди присъединяването си към „Първа инвестиционна банка“ АД г-жа Мая Георгиева е работила в Българската народна банка в продължение на 19 години, където придобива значителен опит в международни банкови взаимоотношения и разплащания, банкова статистика и фирмено кредитиране. Последната й длъжност в БНБ е ръководител на отдел „Платежен баланс“.

Г-жа Мая Георгиева започва работа в „Първа инвестиционна банка“ АД през 1995 г. като директор на международния отдел. От 1998 г. до 2012 г. е изпълнителен директор на „Първа инвестиционна банка“ АД и член на Управителния съвет. През годините работа в „Първа инвестиционна банка“ АД тя е отговаряла за дирекциите: „Международни разплащания“, „Акредитиви и гаранции“, „Кредитиране на МСП“, „Управление на човешкия капитал“, „Административна“, „Продажби“, „Банкиране на дребно“, „Маркетинг, реклама и връзки с обществеността“, „Клонова мрежа“, „Частно банкиране“ и Главна каса.

Заедно с отговорностите си в Банката г-жа Георгиева е заемала и други отговорни позиции. От 2003 до 2011 г. г-жа Георгиева е била председател на Надзорния съвет на CaSys International, Северна Македония – картов авторизационен център, който обслужва плащания с карти в България, Северна Македония и Албания.

От 2009 до 2011 г. г-жа Георгиева е била председател на Съвета на директорите на „Дайнърс клуб България“ АД - франчайз на Diners Club International, притежавано от „Първа инвестиционна банка“ АД. В това си качество тя е инициирала създаването на редица продукти, в т.ч. първата кредитна карта, насочена специално за жени. От 2006 до 2011 г. г-жа Георгиева е била също член на Управителния съвет на First Investment Bank - Albania Sh.a., дъщерно дружество на „Първа инвестиционна банка“ АД.

В началото на февруари 2012 г. г-жа Георгиева е избрана за заместник-председател на Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД и за председател на Главния комитет към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД.

Г-жа Георгиева е магистър по макроикономика от Университета за национално и световно стопанство в София и има следдипломни специализации по международни разплащания и платежен баланс в Международния валутен фонд и Банково дело от Специализиран следдипломен курс на БНБ съвместно с Българския научно-технически съюз.

Неколкократно е награждавана с престижната награда „Банкер на годината“ от българския финансов седмичник „Банкеръ“ – през 2001 и 2011 година, както и през 2018 г. за цялостен принос в развитието на банковата система.

К.Ю.Н. (PHD) Георги Мутафчиев – Член на Надзорния съвет

Г-н Мутафчиев започва кариерата си през 1985 г. като експерт, а по-късно като старши експерт по развитие на системата за управление и координация на предприятията в Асоциация „Електронна индустрия“. През 1987 г. постъпва като главен експерт в отдел „Координация и развитие“ към Изпълнителния директор на Техноекспорт.

През 1991 г. г-н Георги Мутафчиев започва работа в Българската народна банка като Главен управляващ Валутния резерв в Управление „Валутни операции“. През шестгодишния си опит в националната банка е бил отговорен за инвестирането на валутния резерв и е контролирал управлението му.

От 1998 г. до 2011 г. е изпълнителен директор на „Флавиа“ АД и „Флавин“ АД. До 2015 г. е член на СД на „Флавиа“ АД.

Наред със своите задължения във „Флавиа“ АД от 2000-та година г-н Мутафчиев е избран за член на Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД. За периода 2014-2019 г. той е бил председател на Комитета за подбор към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД. От май 2019 г. г-н Мутафчиев е избран за член на Главния комитет към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД.

През 1982 г. г-н Мутафчиев завършва право в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. От 1982 г. до 1984 г. учи в Сорбоната в Париж, където защитава докторат по бизнес право и получава титлата Кандидат на юридическите науки. Същата година г-н Мутафчиев придобива степен магистър по бизнес администрация от Schiller University, Париж.

Г-н Мутафчиев не е собственик и не притежава контролиращи участия в дружества.

Радка Минева – Член на Надзорния съвет

Преди присъединяването си към „Първа инвестиционна банка“ АД г-жа Радка Минева е работила в Българската народна банка като дилър на капиталовите пазари, където придобива значителен банков опит. По време на работата си в Централната банка г-жа Минева специализира като дилър по капиталовите пазари на Лондонската фондова борса и Франкфуртската фондова борса.

Г-жа Минева започва кариерата си във външнотърговското предприятие „Главно инженерно управление“, където работи в продължение на девет години, била е експерт три години в търговското дружество RVM Trading Company.

От 2000-та година г-жа Минева е член на Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД. От май 2019 г. тя е избрана за член на Главния комитет към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД.

Г-жа Минева завършва Университета за национално и световно стопанство в София, специалност „Търговия и туризъм“.

Освен позицията си в Надзорния съвет г-жа Минева е управител на „Балкан Холидейз Сървисис“ ООД – дружество с дейност в сферата на туристическите и транспортните услуги, хотелиерството, туроператорската и турагентската дейност. Г-жа Минева е управител и на „Балкан Холидейз Партнерс“ ООД – дружество, което предоставя услуги, свързани с международния и вътрешен туризъм, извършва външноикономически сделки и финансов мениджмънт. Г-жа Минева притежава повече от 25% от капитала на „Балкан Холидейз Партнерс“ ООД. Тя е също и член на Управителния съвет на Сдружение с нестопанска цел „Национален борд по туризъм“ и на Сдружение с нестопанска цел „Съюз на инвеститорите в туризма“.

Йордан Скорчев – Член на Надзорния съвет

Преди да се присъедини към „Първа инвестиционна банка“ АД г-н Йордан Скорчев е работил две години в отдела за Централна и Латинска Америка на външнотърговската организация „Интеркомерс“ и пет години в „Първа частна банка“, София като валутен дилър и ръководител на отдел „Дилинг“.

Г-н Скорчев започва работа в „Първа инвестиционна банка“ АД през 1996 г. като Главен дилър Валутни пазари. От 2001 г. до 2012 г. г-н Скорчев е член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Банката. През годините работа в „Първа инвестиционна банка“ АД г-н Скорчев е отговарял за дирекциите: „Картови разплащания“, „Операции“, „Злато и нумизматика“, „Интернет банкиране“, „Дилинг“, „Сигурност“ и „Офисна мрежа гр. София“.

Заедно с отговорностите си в Банката г-н Скорчев е заемал и други отговорни позиции. Г-н Скорчев е бил председател на Надзорния съвет на „УНИБанка“ АД, Северна Македония, член на Надзорния съвет на CaSys International, Северна Македония, член на Съвета на директорите на „Дайнърс клуб България“ АД, член на Съвета на директорите на „Банксервиз АД“, член на Съвета на директорите на „Медицински център Фи Хелт“ АД и управител на „Фи Хелт“ ООД.

В началото на февруари 2012 г. г-н Скорчев е избран за член на Надзорния съвет на Банката. За периода 2012-2019 г. е бил председател на Комитета по възнагражденията към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД. От май 2019 г. г-н Скорчев е избран за председател на Комитета за подбор към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД.

Г-н Скорчев е магистър по Международни икономически отношения от Висшия икономически институт (сега Университет за национално и световно стопанство) в София. Специализира банкиране в Люксембург, суапови сделки в Euromoney и фючърси и опции към Чикагската фондова борса.

Г-н Скорчев притежава над 10% от капитала на ИП „Делтасток“ АД.

Юрки Коскело – Член на Надзорния съвет

Г-н Юрки Коскело е избран за член на Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД през юни 2015 г. В качеството му на независим член г-н Коскело подпомага Надзорния съвет при изграждане на бизнес целите и стратегията на Банката, корпоративната култура и ценностите,

както и при съблюдаване на добрите практики за корпоративно управление и ефективното управление на риска. Към 31 декември 2019 г. той е председател на Комитета за риска към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД. Г-н Коскело има дългогодишен стаж в банковото дело и глобалните финансови пазари, както и богат професионален опит в различни географски региони.

Г-н Коскело работи в продължение на 24 години в Международната финансова корпорация (IFC - член на Групата на Световната банка), от 1987 г. до края на 2011 г. През първите 13 години той работи като инвестиционен консултант покриващ регионите на Централна и Източна Европа и Африка. От 2000 г. е директор „Проблемни кредити“, а през 2004 г. той става директор „Глобални финансови пазари“. През 2007 г. е назначен за вицепрезидент (пряко подчинен на Главния изпълнителен директор) и за член на Управителния съвет на IFC. Г-н Коскело ръководи създаването и реализацията на инвестиционната стратегия, политики и практики на IFC по отношение на различни индустрии и региони, в т.ч. за Централна и Източна Европа, Латинска Америка и Африка. Неговите основни заслуги включват присъединяването на IFC към глобални търговско-финансови програми, децентрализацията на организацията със значителни човешки ресурси в развиващите се пазари, водещата роля на IFC в частния сектор на Виенската инициатива за подпомагане на Централно-европейските банки след кризата в Lehman Brothers и създаването на първия фонд към дъщерното на IFC дружество Asset Management в размер на 3 млрд. щ.д. за капитализация на слаби банки в бедни страни.

Преди присъединяването си към IFC в период от близо 10 години той заема старши мениджърски позиции в частния сектор в Близкия Изток и САЩ.

Г-н Коскело заема редица ръководни и консултантски позиции в европейски и африкански финансови институции и организации, в т.ч.:

- Инвестиционен фонд за земеделие и търговия в Африка (AATIF, спонсориран от KfW и ЕС), Люксембург – член на Съвета на директорите и председател на Инвестиционния комитет;
- EXPO Bank, Чехия – член на Надзорния съвет;
- Invest Solar Africa, Ботсвана – председател на борда на директорите.

За периода 2012 г. – до 2019 г. г-н Коскело е заемал също редица позиции в надзорни органи и като консултант, в т.ч. в Africa Development Corporation, Германия; African Banking Corporation, Ботсвана; RSwitch, Руанда; EXPO Bank, Латвия; AtlasMara Co-Nvest LLC, Великобритания и Al Jaber Group, ОАЕ.

Г-н Коскело е магистър по промишлено и гражданско строителство от Технически университет - Хелзинки, Финландия и магистър по бизнес администрация (MBA) по международни финанси от факултета по мениджмънт „Слоун“ към Масачузетския технологичен институт - Бостън, САЩ.

ЧЛЕНОВЕ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ

Никола Бакалов – Главен изпълнителен директор (CEO) и Председател на Управителния съвет

Г-н Никола Бакалов е с дългогодишен опит в банковия и застрахователния сектор в България, има доказани професионални и управленски качества. От декември 2000 г. до септември 2011 г. работи в Първа инвестиционна банка АД като се развива от специалист картови услуги до директор на дирекция „Картови разплащания“, на която позиция е близо 6 години. През този период е избран и за член на изпълнителните комитети на Mastercard България и VISA България.

В периода декември 2011 г. – август 2012 г. г-н Бакалов е член на Управителния съвет на Алианц Банк България АД, където е бил изпълнителен директор, а впоследствие – и Главен изпълнителен директор.

От 2013 г. до август 2020 г. г-н Бакалов е изпълнителен директор на „Фи Хелт Застраховане“ АД, където придобива значителен опит в областта на застрахователната дейност.

В началото на 2020 г. е избран за Главен директор Банкиране на дребно (CRBO), Член на Управителния съвет и изпълнителен директор на „Първа инвестиционна банка“ АД с отговорности в Банката – ресорите, свързани с банкиране на дребно.

От април 2020 г. г-н Бакалов е избран за Главен изпълнителен директор (CEO) и за председател на Управителния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД.

Отговорности в Банката – направление Съответствие, дирекция „Правна“, дирекция „Корпоративни комуникации“, дирекция „Маркетинг и реклама“, дирекция „Управление на човешкия капитал“, дирекция „Административна“, дирекция „Управление на активи“, дирекция „Информационни технологии“ и дирекция „Протокол и секретариат“.

Г-н Бакалов е магистър „Международни икономически отношения“ от Университета за национално и световно стопанство в София и има допълнителни специализации в областта на картовите разплащания, финансовите ритейл услуги и корпоративното управление.

Освен позицията си в Банката г-н Бакалов е зам.председател на Съвета на директорите на „Фи Хелт Застраховане“ АД и член на Съвета на директорите на „Болкан файненшъл сървисис“ ЕАД.

Светозар Попов – Главен директор Риск (CRO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор

Г-н Светозар Попов се присъединява към „Първа инвестиционна банка“ АД през 2004 г. като част от екипа на дирекция „Управление на риска“ и скоро след това е повишен в началник отдел „Кредитен риск“. От 2006 г. до 2008 г. е заместник директор на дирекция „Управление на риска“, като през този период е бил и председател на Кредитния съвет на Банката. От 2016 г. до 2017 г. г-н Попов заема длъжността Главен директор Съответствие (CCO), а от май 2017 г. е избран за Главен директор Риск (CRO), Член на Управителния съвет и изпълнителен директор на „Първа инвестиционна банка“ АД.

От 2008 г. до 2015 г. г-н Попов е бил член на Управителния съвет и изпълнителен директор на „УНИБанка“ АД, Северна Македония, където придобива значителен управленски опит и отговаря за ресори, свързани с управлението на рисковете, кредитна администрация, финанси. Преди да се присъедини към „Първа инвестиционна банка“ АД, г-н Попов работи в Райфайзенбанк (България) ЕАД като кредитен специалист „Малки и средни предприятия“.

Г-н Попов е магистър по финанси от Университета за национално и световно стопанство в София и има допълнителни специализации в областта на финансовия анализ, проведени от Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) и други международно признати институции, както и практически квалификации в чуждестранни банки.

Отговорности в Банката – дирекция „Анализ и контрол на риска", дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране", дирекция „Проблемни активи“, дирекция „Кредитна администрация“, дирекция „Сигурност“, дирекция „Информационна сигурност“ и специализирано звено „Управление на стратегическия риск“.

Освен позицията си в Банката г-н Попов е председател на Надзорния съвет на „УНИБанка“ АД, Северна Македония, председател на Съвета на директорите на „Майфин“ ЕАД и управител на „Дебита“ ООД.

Чавдар Златев – Главен директор Корпоративно банкиране (ССВО), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор

Г-н Чавдар Златев се присъединява към екипа на „Първа инвестиционна банка” АД през 2004 г. като Главен специалист в Дирекция „Кредитиране на МСП“. Скоро след това е повишен в заместник-директор на дирекцията. От 2006 г. до 2009 г. е управител на клон „Витоша” на „Първа инвестиционна банка” АД. Впоследствие е назначен за заместник-директор на дирекция „Клонова мрежа“, като през 2010 г. е повишен в директор на дирекцията. В началото на 2011 г. е назначен за директор на дирекция „Корпоративно банкиране“, като е участвал в разработването и внедряването на редица банкови продукти. През ноември 2014 г. г-н Златев е избран за член на Управителния съвет на „Първа инвестиционна банка” АД, а от февруари 2018 г. е назначен за Главен директор Корпоративно банкиране, член на Управителния съвет и изпълнителен директор.

Успоредно с отговорностите му в Банката за периода от 2011 г. до август 2020 г. той е бил и член на Съвета на директорите на „Фи Хелт Застраховане” АД.

Преди да се присъедини към „Първа инвестиционна банка” АД г-н Златев работи в ТБ „Юнионбанк” АД като старши банков служител „Корпоративни клиенти“. Той има магистърска степен по „Макроикономика“ от Университета за национално и световно стопанство в София. Специализирал е кредитни продукти и практики в Bank of Ireland, както и съвременни банкови практики в Banco Popolare di Verona.

Отговорности в Банката – дирекция „Корпоративно банкиране" и дирекция „Корпоративни продажби и обществени поръчки“.

Освен позицията си в Банката, г-н Златев е член на Управителния съвет на First Investment Bank – Albania Sh.a. Той е управител и едноличен собственик на „Елеа Пропърти“ ЕООД.

Ралица Богоева – Главен директор Банкиране на дребно (CRBO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор

Г-жа Ралица Богоева е Главен директор Банкиране на дребно, изпълнителен директор и член на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД от май 2020 г. Тя е с дългогодишен професионален опит в различни сфери на банковата дейност.

Г-жа Ралица Богоева се присъединява към екипа на Първа инвестиционна банка АД през 2002 г. като кредитен инспектор Потребителски кредити, и година по-късно е повишена в заместник-директор на дирекция „Банкиране на дребно", която позиция заема в продължение на осем години. От 2011 – до 2018 г. тя е директор на дирекция „Вътрешен одит" на ПИБ АД. От юни 2018 г. до 2020 г. г-жа Богоева изпълнява функциите на Главен директор „Информационни технологии и операции" в Първа инвестиционна банка АД. През професионалната си кариера г-жа Богоева е управлявала множество проекти във финансовата сфера, създаване и управление на продукти за населението и бизнеса, както и иновационни проекти в областта на информационните технологии и дигитализацията на банковата дейност.

Г-жа Богоева е магистър по „Счетоводство и контрол" от Университета за национално и световно стопанство в гр. София и има множество допълнителни квалификации в областта на банковата дейност, международните одиторски стандарти, планиране и управление на проекти.

Отговорности в Банката – дирекция „Банкиране на дребно", дирекция „Частно банкиране", дирекция „Дигитално банкиране", дирекция „Картови разплащания", дирекция „Клонова мрежа", дирекция „Организация и контрол на клиентското обслужване", дирекция „Злато и нумизматика" и дирекция „Главна каса".

Освен позицията си в Банката, г-жа Богоева е член на Съвета на директорите на „Дайнърс клуб България" АД, член на Съвета на директорите на „Майфин" ЕАД и член на Надзорния съвет на „УНИБанка" АД, Северна Македония. Тя притежава 25% от капитала на „Рая Хоумс" ООД.

Янко Караколев – Главен финансов директор (CFO) и Член на Управителния съвет

Г-н Янко Караколев е избран за Главен финансов директор (CFO) и член на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД през юни 2020 г. Той е дългогодишен финансов анализатор и кадър на Първа инвестиционна банка АД.

Г-н Караколев се присъединява към екипа на Банката през 1999 г. като счетоводител- контрольор в дирекция „Финансово- счетоводна" и скоро след това е повишен в директор на Интернет клона. В периода 2002 г. - 2007 г. израства от началник - отдел „Финансови отчети, анализи и бюджет" до заместник главен счетоводител, след което до 2011 г. заема длъжността заместник директор на дирекция „Финансово - счетоводна". От 2011 г. до 2014 г. е Главен финансов директор и директор на дирекция „Финансово-счетоводна", а в периода 2014 г. – 2020 г. е директор на дирекция „Финанси". През професионалната си кариера г-н Караколев е участвал в мениджмънта на множество иновативни проекти с принос за въвеждането и прилагането на международните стандарти и развитието на банковата дейност, както и в корпоративни събития

като придобиването на МКБ Юнионбанк и последващото й вливане в „Първа инвестиционна банка“ АД.

Преди да се присъедини към екипа на „Първа инвестиционна банка“ АД г-н Караколев работи в „Българска търговска и индустриална банка“ АД като счетоводител. Той е магистър по „Финанси” от Университета за национално и световно стопанство в гр. София и има професионални сертификати и квалификации в областта на международните финансови и счетоводни стандарти, европейската регулативна рамка относно банковата дейност и отчетност, мениджмънт, бизнес планиране.

Отговорности в Банката – дирекция „Финанси”, дирекция „Счетоводство”, дирекция „Трежъри”, дирекция „Връзки с инвеститорите”, дирекция „Финансови институции и кореспондентски отношения” и дирекция „Интензивно управление на кредити“.

Освен позицията си в Банката, г-н Караколев е член на Одитния комитет на First Investment Bank – Albania Sh.a., член на Съвета на директорите на „Болкан файненшъл сървисис“ ЕАД и член на Надзорния съвет на УНИБанка АД, Северна Македония.

Надя Кошинска – Член на Управителния съвет и Директор на дирекция „Банкиране на МСП“

Г-жа Надя Кошинска се присъединява към Fibank през 1997 г. като кредитен инспектор Корпоративно кредитиране. През 2002 г. е назначена за заместник-директор „Кредитна администрация“ и заема тази позиция до 2004 г. От 2004 г. Надя Кошинска е назначена за директор на дирекция „Кредитиране на МСП”, отговарящ за увеличаване на пазарния дял на Банката чрез прилагане на специализирани програми и продукти, насочени към малките и средни предприятия. През 2004 г. тя става и член на Кредитния съвет. В края на 2015 г. г-жа Кошинска е избрана за Главен директор Банкиране на дребно и за член на Управителния съвет, а от септември 2017 г. е член на Управителния съвет и директор на дирекция „Банкиране на МСП“.

Преди да постъпи в „Първа инвестиционна банка“ АД е работила в отдел „Платежен баланс и външен дълг” на Българска народна банка.

Г-жа Надя Кошинска притежава магистърска степен по счетоводство и контрол от Университета за национално и световно стопанство в гр. София.

Отговорности в Банката – дирекция „Банкиране на МСП”.

Г-жа Кошинска не заема други длъжности освен позициите си в Банката.

Настоящият Консолидиран Доклад за дейността за 2020 г. е одобрен от Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД по установения в Банката ред на заседание от 23 Април 2021 г.

Никола Бакалов

Главен изпълнителен директор,

Председател на Управителния съвет

Светозар Попов

Изпълнителен директор,

Главен директор Риск,

Член на Управителния съвет

Янко Караколев

Главен финансов директор,

Член на Управителния съвет

По т. 2 от дневния ред на
редовното годишно Общо събрание
на акционерите на Първа инвестиционна банка АД,
насрочено за 23.06.2021 г.

Доклад на независимите одитори за извършения одит на годишния финансов отчет на ПИБ АД за 2020 г. на индивидуална основа

Доклад на независимите одитори за извършения одит на годишния финансов отчет на ПИБ АД за 2020 г. на консолидирана основа

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До акционерите на
Първа Инвестиционна Банка АД

Доклад относно одита на индивидуалния финансов отчет

Мнение
Ние извършихме одит на индивидуалния финансов отчет на Първа Инвестиционна Банка АД („Банката“), съдържащ индивидуалния отчет за финансовото състояние към 31 декември 2020 г. и индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, индивидуалния отчет за промените в собствения капитал и индивидуалния отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.
По наше мнение, приложеният индивидуален финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Банката към 31 декември 2020 г. и нейните финансови резултати от дейността и паричните й потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение
Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Банката в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси
Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Обезценка на вземания от клиенти

Ключов одиторски въпрос	***Въпроси, обсъждани с одитен комитет***
Обезценката представлява съществена преценка на ръководството относно загубите понесени в рамките на кредитния портфейл на Банката. Банката преценява необходимостта от обезценка на кредити на индивидуална и портфейлна основа. Кредитите представляват 55.75% от активите на Банката. Банката категоризира вземанията си от клиенти в 4 бизнес сегмента: банкиране на дребно, малки и средни предприятия, микрокредитиране и корпоративни клиенти. Делът на вземанията от корпоративни клиенти е най-голям – 53.45% от общите вземания от клиенти. Поради тяхната същественост и несигурността свързана с процеса на идентифициране на влошаващите се кредити, преценката на обективни доказателства за обезценка и определяне на възстановима стойност ги определяме като ключов одиторски въпрос. Процесът включва различни предположения и фактори, включително финансовото състояние на контрагента, очаквани бъдещи парични потоци, стойност на обезпечението. В резултат използването на различни техники за моделиране и предположения, същите могат да доведат до различия при оценяването на обезценката за загуба от кредитите. Експозициите, които пораждат най-голяма несигурност при оценките са тези, при които съществува риск от недостиг на парични потоци или недостатъчност на обезпеченията.	Обсъдените въпроси обхващат положителните резултати и добрите практики, заложени в модела за обезценка. Банката е спазила изискванията на МСФО при разработване на политиката и правилата за обезценка. Обсъдени са подобрения в процедурите, които банката би следвало да въведе с цел: – по-ясно документиране на преценките за бъдещите парични потоци на кредитополучатели и очакваното развитие на кредитните експозиции за бъдещи периоди, като по-специално внимание бе обърнато на кредитирането за оборотни средства от банката. – систематично потвърждаване на ангажираността на собствениците на кредитополучателите за оказване на продължаваща подкрепа към дружествата. С одитния комитет е обсъдена и препоръка органите на банката, отговорни за управление на риска, да наблюдават промените в рисковите фактори, макроикономическата рамка и други данни, използвани в моделите за обезценка и съществените промени да бъдат навременно отразени в моделите.

Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
Извършени процедури в подкрепа на нашите заключения и обсъждания: - Прегледани са вътрешните правила на банката, получили сме разбиране за ключовите контроли в съществените бизнес процеси и са направени тестове за ефективността на контролите, съгласно одит стратегията. - Прегледана е извадка от кредитополучатели на база анализ на риска, за които са извършени процедури по същество във връзка с преценка за достатъчност на признатата обезценка. - За индивидуално начислените обезценки тествахме допускания относно идентифициране и количествено определяне на обезценките, включително прогнози за бъдещи парични потоци и оценки на обезпеченията по кредити. Разгледахме извадка за кредитни експозиции които продължават да бъдат, са станали или са били изложени на риск от обезценка. - За колективни обезценки прегледахме методологията използвана от Банката за определянето им, разумността на основните допускания и достатъчността на данните използвани от ръководството. - За избрани необслужвани кредити, сме оценили прогнозата на ръководството за генериране на парични потоци, оценки на обезпечения и други източници за погасяване. В допълнение сме тествали извадка от обслужвани кредити, за които е извършена оценка на финансовите показатели за слабости и други рискове, които могат да застрашат възможността за погасяване на експозициите.
Съответни референции в индивидуалния финансов отчет • Бележки 17 и 17а • Бележка 2 (j) • Бележка 3 В (iii) • Бележка 4

Активи, придобити като обезпечения

Ключов одиторски въпрос	***Въпроси, обсъждани с одитен комитет***
Позицията във финансовия отчет в размер на 706,042 хиляди лева е оповестена по съответни подгрупи. В групата на Сградите се съдържат активи с различна степен на завършеност и са в съответствие със състоянието им към датата на придобиване.	Обсъдени са действията и процедурите, които банката би следвало да въведе с цел да се даде възможност за последователното проследяване на измененията в частта на приходите и разходите по групи и подгрупи до времето на реализация на съответните активи. В допълнение ние изложихме препоръката си за

Ключов одиторски въпрос	***Въпроси, обсъждани с одитен комитет***
През годината са осъществени продажби на активи на стойност 15,384 хиляди лева, от които 7,697 хиляди лева - чрез отдаване на активите по договори за финансов лизинг. Банката е признала в групата на Други приходи/ (разходи), нетно (Бележка 12) печалба на стойност 1,547 хиляди лева. Банката, като всяка друга банкова институция, е изложена на значителен риск относно реализацията на активите, придобити като обезпечения.	подобряване на процесите на инвентаризация на активите, придобити като обезпечения за цел по-добро и пълно прилагане на националната рамка за финансово отчитане.
Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит	
Извършени процедури в подкрепа на нашите заключения и обсъждания - Прегледани са вътрешните правила на банката, получили сме разбиране за ключовите контроли в съществените бизнес процеси и са направени тестове за ефективността на контролите, съгласно одит стратегията. - За извадка от новопридобити активи от обезпечения на стойност 9,600 хиляди лева са прегледани документите за придобиването, а докладите за определяне на справедливата стойност са прегледани за извадка от 464,689 хиляди лева. - Прегледани са подкрепящите документи за нашата извадка във връзка с най-големия обект – договор за посредничество, договор за наем, комисионен договор, както и анексите към тях. Извършени са процедури по същество с цел потвърждаване на пълнотата и верността на рекласификацията между отделните групи.	
Съответни референции в индивидуалния финансов отчет • Бележка 12 • Бележка 21	

Съдебни спорове и провизии

Ключов одиторски въпрос	***Въпроси, обсъждани с одитен комитет***
Банката, като всяка друга банкова институция, е изложена на значителен риск от съдебни спорове и регулаторни проверки. Степента на въздействие не винаги може да се прогнозира, но може да доведе до провизии за условни и	Признаването и оценката на провизиите са дискутирани с Одитния комитет, за да се уверим, че банката правилно е приложила политиките си за провизии.

Ключов одиторски въпрос	***Въпроси, обсъждани с одитен комитет***
други задължения в зависимост от съответните факти и обстоятелства. Нивото на провизии е обект за управление и преценка въз основа на правни консултации. Банката е признала провизии в размер на 1,031 хиляди лева по съдебни спорове. Във връзка с издадени банкови гаранции банката има блокирани средства в размер на 44,137 хиляди лева, които са оповестени в бележка 25 на индивидуалния финансов отчет (включени в подгрупа Други активи). Поради неяснотите от възникването и предявяването на претенции, свързани със съдебни дела спрямо банката, съществува риск от непълното или ненавременно отразяване във финансовия отчет на правни претенции, прилежащи към съответния отчетен период.	Обсъдени са споровете, по които банката не е признала провизии, за да се убедим в достатъчна степен, че няма необходимост от допълнително провизиране и в частност: правният отдел на банката докладва пред Одитния комитет актуалния статус по съдебните спорове. Обсъдени са настъпилите съществени промени, като са взети предвид потенциалните промени в провизиите. Обсъждането се прави и с цел да се идентифицират всички съществени съдебни спорове.
Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит	
Извършени процедури в подкрепа на нашите заключения и обсъждания - Прегледани са вътрешните правила на банката, получили сме разбиране за ключовите контроли в съществените бизнес процеси и са направени тестове за ефективността на контролите, съгласно одит стратегията. - Получено е писмо от правния отдел на банката, както и от външни правни консултанти, относно информация за дела, заведени в чужда юрисдикция и последващи производства в България. Изброени са висящите съдебни дела в български и румънски съдилища, по които няма влезнали в сила окончателни решения.	
Съответни референции в индивидуалния финансов отчет • Бележка 25 • Бележка 30	

Други въпроси
Съгласно Решение 81/15 март 2019 г. на Българска Народна Банка (БНБ), Първа Инвестиционна Банка АД е следвало да прекласифицира определени Вземания от клиенти като „Експозиции в неизпълнение“. Банката не е прекласифицирала като „Експозиции в неизпълнение“ Вземания от клиенти на стойност 368,631 хил. лв. брутно (331,837 хил. лв. нетно), за което ръководството е предоставило на БНБ обяснения и мотиви за решението си.
При определяне на рисково-претеглените активи ръководството е изключило Активи с право на ползване съгласно МСФО 16 „Лизинг“ в размер на 139,837 хил. лв.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него
Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, в т.ч. декларация за корпоративно управление, нефинансова декларация и доклад за изпълнение на политиката за възнагражденията, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад, върху него, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет
Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Банката да продължи да функционира като действащо предприятие,

оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Банката или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Банката.

Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

— идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
— получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Банката.
— оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
— достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Банката да

продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Банката да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

— оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13.06.2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството и Законът за публичното предлагане на ценни книжа

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, декларацията за корпоративно управление, нефинансовата декларация и доклада за изпълнение на политиката за възнагражденията, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора" на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, (чл. 100н, ал. 10 от ЗППЦК във връзка с чл. 100н, ал. 8, т. 3 и 4 от ЗППЦК), приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.

б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100(н), ал. 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

в) В декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100 (н), ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.

г) Нефинансовата декларация за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

д) Докладът за изпълнение на политиката за възнагражденията за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, е предоставен и отговаря на изискванията, определени в наредбата по чл. 116в, ал. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Становище във връзка с чл. 100(н), ал. 10 във връзка с чл. 100 н, ал. 8, т. 3 и 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

На база на извършените процедури и на придобитото познаване и разбиране на дейността на предприятието и средата, в която то работи, по наше мнение, описанието на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на предприятието във връзка с процеса на финансово отчитане, което е част от доклада

за дейността (като елемент от съдържанието на декларацията за корпоративно управление) и информацията по чл. 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 година относно предложенията за поглъщане, не съдържат случаи на съществено неправилно докладване.

Допълнително докладване относно одита на финансовия отчет във връзка с чл. 100(н), ал. 4, т. 3 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Изявление във връзка с чл. 100(н), ал. 4, т. 3, б. „б" от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Информация относно сделките със свързани лица е оповестена в Бележка 35 към индивидуалния финансов отчет. На база на извършените от нас одиторски процедури върху сделките със свързани лица като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло, не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че сделките със свързани лица не са оповестени в приложения финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2020 г., във всички съществени аспекти, в съответствие с изискванията на МСС 24 „Оповестяване на свързани лица". Резултатите от нашите одиторски процедури върху сделките със свързани лица са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно финансовия отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху сделките със свързани лица.

Изявление във връзка с чл. 100(н), ал. 4, т. 3, б. „в" от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Нашите отговорности за одит на финансовия отчет като цяло, описани в раздела на нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет", включват оценяване дали финансовият отчет представя съществените сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне. На база на извършените от нас одиторски процедури върху съществените сделки, основополагащи за финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2020 г., не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че са налице случаи на съществено недостоверно представяне и оповестяване в съответствие с приложимите изисквания на МСФО, приети от Европейския съюз. Резултатите от нашите одиторски процедури върху съществените за финансовия отчет сделки и събития на Банката са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно финансовия отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху тези съществени сделки.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

— Мазарс ООД и БДО България ООД са назначени за задължителни одитори на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2020 г. на Първа Инвестиционна Банка АД („Банката“) от Общото събрание на акционерите, проведено на 15 юли 2020 г., за период от една година.
— Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2020 г. на Банката представлява четвърти пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от Мазарс ООД и шести пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от БДО България ООД.
— Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Банката, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
— Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
— Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Банката.
— За периода, за който се отнася извършеният от нас задължителен одит, Мазарс ООД и БДО България ООД, са предоставили съвместно следните услуги на Банката, които не са посочени в доклада за дейността или финансовия отчет на Дружеството:

- Договорена процедура относно приложение на Наредба 14 на БНБ за периода 01 декември 2020 г. – 30 декември 2020 г. – преглед на текущото състояние системите за вътрешен контрол, изготвен от Банката, в съответствие с изискванията на Международния стандарт за свързани по съдържание услуги 4400 „Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“;
- Договорена процедура, свързани с потвърждаване на финансова информация към 31 декември 2017 г., 31 декември 2018 г. и 31 декември 2019 г., включена в Проспект за първично публично предлагане на ценни книжа (емисия акции от увеличение на капитала) на Банката, представляваща съпоставяне на финансовата информация включена в Проспекта с одитираните консолидирани финансови отчети на Банката към 31 декември 2016 г., 31 декември 2017 г. и 31 декември 2018 г. , извършена в съответствие с изискванията на Международния стандарт за свързани по съдържание услуги 4400 „Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“;

— За периода, за който се отнася извършеният от нас задължителен одит, освен одита, БДО България ООД е предоставило следните услуги на Банката и контролираните от нея предприятия, които не са посочени в доклада за дейността или финансовия отчет на Банката:

- Договорена процедура, свързани с потвърждаване на финансова информация към 31 декември 2016 г., включена в Проспект за първично публично предлагане на ценни книжа (емисия акции от увеличение на капитала) на Банката, представляваща съпоставяне на финансовата информация включена в Проспекта с одитираните консолидирани финансови отчети на Банката към 31 декември 2016 г, извършена в съответствие с изискванията на Международния стандарт за свързани по съдържание услуги 4400 „Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“;

- Одит към 31 декември 2020 г. на годишен финансов отчет на Фи Хелт Застраховане АД (дъщерно дружество), изготвени съгласно МСФО, в съответствие с МОС;
- Одит към 31 декември 2020 г. на годишен финансов отчет на Дайнърс Клуб България АД (дъщерно дружество), изготвени съгласно МСФО, в съответствие с МОС.

София, 05 април 2021 г.

За БДО България ООД:
Недялко Апостолов
Управител

Цветана Стефанина
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита
гр. София, бул. България, № 51 б, ет.4

За МАЗАРС ООД:
Атанасиос Петропулос
Прокурист

Милена Младенова
Регистриран одитор, отговорен за одита
гр. София, Бул. Цар Освободител № 2

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До акционерите на
Първа Инвестиционна Банка АД

Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение
Ние извършихме одит на консолидирания финансов отчет на Първа Инвестиционна Банка АД и неговите дъщерни дружества („Групата"), съдържащ консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2020 г. и консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, консолидирания отчет за промените в собствения капитал и консолидирания отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към консолидирания финансов отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.
По наше мнение, приложеният консолидиран финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, консолидираното финансово състояние на Групата към 31 декември 2020 г. и нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение
Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансовия отчет". Ние сме независими от Групата в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на консолидирания финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси
Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на

консолидирания финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Обезценка на вземания от клиенти

Ключов одиторски въпрос - Обезценка на вземания от клиенти	***Въпроси, обсъждани с одитен комитет***
Обезценката представлява съществена преценка на ръководството относно загубите понесени в рамките на кредитния портфейл на Първа Инвестиционна Банка АД. Първа Инвестиционна Банка АД преценява необходимостта от обезценка на кредити на индивидуална и портфейлна основа. Кредитите представляват 55.69% от активите на Първа Инвестиционна Банка АД. Банката категоризира вземанията си от клиенти в 4 бизнес сегмента: банкиране на дребно, малки и средни предприятия, микрокредитиране и корпоративни клиенти. Делът на вземанията от корпоративни клиенти е най-голям – 50.92% от общите вземания от клиенти. Поради тяхната същественост и несигурността свързана с процеса на идентифициране на влошаващите се кредити, преценката на обективни доказателства за обезценка и определяне на възстановима стойност ги определяме като ключов одиторски въпрос. Процесът включва различни предположения и фактори, включително финансовото състояние на контрагента, очаквани бъдещи парични потоци, стойност на обезпечението. В резултат използването на различни техники за моделиране и предположения, същите могат да	Обсъдените въпроси обхващат положителните резултати и добрите практики, заложени в модела за обезценка. Първа Инвестиционна Банка АД е спазила изискванията на МСФО при разработване на политиката и правилата за обезценка. Обсъдени са подобрения в процедурите, които Първа Инвестиционна Банка АД би следвало да въведе с цел: – по-ясно документиране на преценките за бъдещите парични потоци на кредитополучатели и очакваното развитие на кредитните експозиции за бъдещи периоди, като по-специално внимание бе обърнато на кредитирането за оборотни средства от банката. – систематично потвърждаване на ангажираността на собствениците на кредитополучателите за оказване на продължаваща подкрепа към дружествата. С одитния комитет е обсъдена и препоръка органите на Първа Инвестиционна Банка АД, отговорни за управление на риска, да наблюдават промените в рисковите фактори, макроикономическата рамка и други данни, използвани в моделите за обезценка и съществените промени да бъдат навременно отразени в моделите.

Ключов одиторски въпрос - Обезценка на вземания от клиенти	***Въпроси, обсъждани с одитен комитет***
доведат до различия при оценяването на обезценката за загуба от кредитите. Експозициите, които пораждат най-голяма несигурност при оценките са тези, при които съществува риск от недостиг на парични потоци или недостатъчност на обезпеченията.	

Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит

Извършени процедури в подкрепа на нашите заключения и обсъждания:

- Прегледани са вътрешните правила на Първа Инвестиционна Банка АД, получили сме разбиране за ключовите контроли в съществените бизнес процеси и са направени тестове за ефективността на контролите, съгласно одит стратегията.
- Прегледана е извадка от кредитополучатели на база анализ на риска, за които са извършени процедури по същество във връзка с преценка за достатъчност на признатата обезценка.
- За индивидуално начислените обезценки тествахме допускания относно идентифициране и количествено определяне на обезценките, включително прогнози за бъдещи парични потоци и оценки на обезпеченията по кредити. Разгледахме извадка за кредитни експозиции които продължават да бъдат, са станали или са били изложени на риск от обезценка.
- За колективни обезценки прегледахме методологията използвана от Първа Инвестиционна Банка АД за определянето им, разумността на основните допускания и достатъчността на данните използвани от ръководството.
- За избрани необслужвани кредити, сме оценили прогнозата на ръководството за генериране на парични потоци, оценки на обезпечения и други източници за погасяване. В допълнение сме тествали извадка от обслужвани кредити, за които е извършена оценка на финансовите показатели за слабости и други рискове, които могат да застрашат възможността за погасяване на експозициите.

Съответни референции в консолидирания финансов отчет

- Бележки 18 и 18а
- Бележка 2 (j)
- Бележка 3 В (iii)
- Бележка 4

Активи, придобити като обезпечения

***Ключов одиторски въпрос* - Активи, придобити като обезпечения**	***Въпроси, обсъждани с одитен комитет***
Позицията във финансовия отчет в размер на 713,619 хиляди лева е оповестена по съответни подгрупи. В групата на Сградите се съдържат активи с различна степен на завършеност и са в съответствие със състоянието им към датата на придобиване. Първа Инвестиционна Банка АД е признала в групата на Други приходи/ (разходи), нетно (Бележка 12) печалба на стойност 1,591 хиляди лева. Първа Инвестиционна Банка АД, като всяка друга банкова институция, е изложена на значителен риск относно реализацията на активите, придобити като обезпечения.	Обсъдени са действията и процедурите, които Първа Инвестиционна Банка АД би следвало да въведе с цел да се даде възможност за последователното проследяване на измененията в частта на приходите и разходите по групи и подгрупи до времето на реализация на съответните активи. В допълнение ние изложихме препоръката си за подобряване на процесите на инвентаризация на активите, придобити като обезпечения за цел по-добро и пълно прилагане на националната рамка за финансово отчитане.

Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
Извършени процедури в подкрепа на нашите заключения и обсъждания - Прегледани са вътрешните правила на Първа Инвестиционна Банка АД, получили сме разбиране за ключовите контроли в съществените бизнес процеси и са направени тестове за ефективността на контролите, съгласно одит стратегията. - За извадка от новопридобити активи от обезпечения на стойност 9,600 хиляди лева са прегледани документите за придобиването, а докладите за определяне на справедливата стойност са прегледани за извадка от 464,689 хиляди лева. - Прегледани са подкрепящите документи за нашата извадка във връзка с най-големия обект – договор за посредничество, договор за наем, комисионен договор, както и анексите към тях. Извършени са процедури по същество с цел потвърждаване на пълнотата и верността на рекласификацията между отделните групи.
Съответни референции в консолидирания финансов отчет • Бележка 12 • Бележка 22

Съдебни спорове и провизии

Ключов одиторски въпрос - Съдебни спорове и провизии	***Въпроси, обсъждани с одитен комитет***
Първа Инвестиционна Банка АД, като всяка друга банкова институция, е изложена на значителен риск от съдебни спорове и регулаторни проверки. Степента на въздействие не винаги може да се прогнозира, но може да доведе до провизии за условни и други задължения в зависимост от съответните факти и обстоятелства. Нивото на провизии е обект за управление и преценка въз основа на правни консултации. Първа Инвестиционна Банка АД е признала провизии в размер на 1,031 хиляди лева по съдебни спорове. Във връзка с издадени банкови гаранции Първа Инвестиционна Банка АД има блокирани средства в размер на 44,137 хиляди лева, които са оповестени в бележка 25 на консолидирания финансов отчет (включени в подгрупа Други активи). Поради неяснотите от възникването и предявяването на претенции, свързани със съдебни дела спрямо Първа Инвестиционна Банка АД, съществува риск от непълното или ненавременно отразяване във финансовия отчет на правни претенции, прилежащи към съответния отчетен период.	Признаването и оценката на провизиите са дискутирани с Одитния комитет, за да се уверим, че Първа Инвестиционна Банка АД правилно е приложила политиките си за провизии. Обсъдени са споровете, по които Първа Инвестиционна Банка АД не е признала провизии, за да се убедим в достатъчна степен, че няма необходимост от допълнително провизиране и в частност: правният отдел на Първа Инвестиционна Банка АД докладва пред Одитния комитет актуалния статус по съдебните спорове. Обсъдени са настъпилите съществени промени, като са взети предвид потенциалните промени в провизиите. Обсъждането се прави и с цел да се идентифицират всички съществени съдебни спорове.
Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит	
Извършени процедури в подкрепа на нашите заключения и обсъждания - Прегледани са вътрешните правила на Първа Инвестиционна Банка АД, получили сме разбиране за ключовите контроли в съществените бизнес процеси и са направени тестове за ефективността на контролите, съгласно одит стратегията. - Получено е писмо от правния отдел на Първа Инвестиционна Банка АД, както и от външни правни консултанти, относно информация за дела, заведени в чужда юрисдикция и последващи производства в България. Изброени са висящите съдебни дела в български и румънски съдилища, по които няма влезнали в сила окончателни решения.	

Ключов одиторски въпрос - **Съдебни спорове и провизии**	*Въпроси, обсъждани с одитен комитет*
Съответни референции в консолидирания финансов отчет • Бележка 25 • Бележка 30	

Други въпроси
Съгласно Решение 81/15 март 2019 г. на Българска Народна Банка (БНБ), Първа Инвестиционна Банка АД е следвало да прекласифицира определени Вземания от клиенти като „Експозиции в неизпълнение". Първа Инвестиционна Банка АД не е прекласифицирала като „Експозиции в неизпълнение" Вземания от клиенти на стойност 368,631 хил. лв. брутно (331,837 хил. лв. нетно), за което ръководството е предоставило на БНБ обяснения и мотиви за решението си.
При определяне на рисково-претеглените активи ръководството е изключило Активи с право на ползване съгласно МСФО 16 „Лизинг" в размер на 154,080 хил. лв.

Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него
Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от консолидиран доклад за дейността, в т.ч. декларация за корпоративно управление, консолидирана нефинансова декларация и доклад за изпълнение на политиката за възнагражденията, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва консолидирания финансов отчет и нашия одиторски доклад, върху него, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидирания финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на консолидираните финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови дейността на Групата, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Групата.

Отговорности на одиторите за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

— идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

— получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните

обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата.

— оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
— достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
— оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидирания финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.
— получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства относно финансовата информация на предприятията или стопанските дейности в рамките на Групата, за да изразим мнение относно консолидирания финансов отчет. Ние носим отговорност за инструктирането, надзора и изпълнението на одита на Групата. Ние носим изключителната отговорност за нашето одиторско мнение.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно

да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13.06.2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството и Законът за публичното предлагане на ценни книжа

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него" по отношение на консолидирания доклад за дейността, декларацията за корпоративно управление на Групата, консолидираната нефинансова декларация и доклада за изпълнение на политиката за възнагражденията, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора" на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)". Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, (чл. 100н, ал. 10 от ЗППЦК във връзка с чл. 100н, ал. 8, т. 3 и 4 от ЗППЦК), приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

а) Информацията, включена в консолидирания доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, съответства на консолидирания финансов отчет.

б) Консолидираният доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100(н), ал. 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

в) В декларацията за корпоративно управление на Групата за финансовата година, за която е изготвен консолидирания финансов отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100 (н), ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.

г) Консолидираната нефинансова декларация за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

д) Докладът за изпълнение на политиката за възнагражденията за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, е предоставен и отговаря на изискванията, определени в наредбата по чл. 116в, ал. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Становище във връзка с чл. 100(н), ал. 10 във връзка с чл. 100 н, ал. 8, т. 3 и 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

На база на извършените процедури и на придобитото познаване и разбиране на дейността на Групата и средата, в която то работи, по наше мнение, описанието на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на Групата във връзка с процеса на финансово отчитане, което е част от консолидирания доклад за дейността (като елемент от съдържанието на декларацията за корпоративно управление) и информацията по чл. 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 година относно предложенията за поглъщане, не съдържат случаи на съществено неправилно докладване.

Допълнително докладване относно одита на консолидирания финансов отчет във връзка с чл. 100(н), ал. 4, т. 3 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Изявление във връзка с чл. 100(н), ал. 4, т. 3, б. „б" от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Информация относно сделките със свързани лица е оповестена в Бележка 35 към консолидирания финансов отчет. На база на извършените от нас одиторски процедури върху сделките със свързани лица като част от нашия одит на консолидирания финансов отчет като цяло, не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че сделките със свързани лица не са оповестени в приложения финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2020 г., във всички съществени аспекти, в съответствие с изискванията на МСС 24 „Оповестяване на свързани лица". Резултатите от нашите одиторски процедури върху сделките със свързани лица са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно консолидирания финансов отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху сделките със свързани лица.

Изявление във връзка с чл. 100(н), ал. 4, т. 3, б. „в" от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Нашите отговорности за одит на консолидирания финансов отчет като цяло, описани в раздела на нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет", включват оценяване дали консолидирания финансов отчет представя съществените сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне. На база на извършените от нас одиторски процедури върху съществените сделки, основополагащи за консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2020 г., не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да

направим заключение, че са налице случаи на съществено недостоверно представяне и оповестяване в съответствие с приложимите изисквания на МСФО, приети от Европейския съюз. Резултатите от нашите одиторски процедури върху съществените за консолидирания финансов отчет сделки и събития на Банката са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно финансовия отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху тези съществени сделки.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

— Мазарс ООД и БДО България ООД са назначени за задължителни одитори на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2020 г. на Първа Инвестиционна Банка АД („Банката“) от Общото събрание на акционерите, проведено на 15 юли 2020 г., за период от една година.

— Одитът на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2020 г. на Банката представлява четвърти пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от Мазарс ООД и шести пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от БДО България ООД.

— Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Първа Инвестиционна Банка АД, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.

— Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.

— Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Първа Инвестиционна Банка АД.

— За периода, за който се отнася извършеният от нас задължителен одит, Мазарс ООД и БДО България ООД, са предоставили съвместно следните услуги на Първа Инвестиционна Банка АД, които не са посочени в доклада за дейността или финансовия отчет на Групата:

- Договорена процедура относно приложение на Наредба 14 на БНБ за периода 01 декември 2020 г. – 30 декември 2020 г. – преглед на текущото състояние системите за вътрешен контрол, изготвен от Първа Инвестиционна Банка АД, в съответствие с изискванията на Международния стандарт за свързани по съдържание услуги 4400 „Ангажименти за извършване на предварително съгласувани процедури по отношение на финансова информация“;
- Договорена процедура, свързани с потвърждаване на финансова информация към 31 декември 2017 г. , 31 декември 2018 г. и 31 декември 2019 г., включена в Проспект за първично публично предлагане на ценни книжа (емисия акции от увеличение на капитала) на Първа Инвестиционна Банка АД, представляваща съпоставяне на

финансовата информация включена в Проспекта с одитираните консолидирани финансови отчети на Първа Инвестиционна Банка АД към 31 декември 2017 г. и 31 декември 2018 г. и 31 декември 2019 г., извършена в съответствие с изискванията на Международния стандарт за свързани по съдържание услуги (МССУ) 4400;

— За периода, за който се отнася извършеният от нас задължителен одит, освен одита, БДО България ООД е предоставило следните услуги на Първа Инвестиционна Банка АД и контролираните от нея предприятия, които не са посочени в доклада за дейността или финансовия отчет на Групата:

- Договорена процедура, свързани с потвърждаване на финансова информация към 31 декември 2016 г., включена в Проспект за първично публично предлагане на ценни книжа (емисия акции от увеличение на капитала) на Първа Инвестиционна Банка АД, представляваща съпоставяне на финансовата информация включена в Проспекта с одитираните консолидирани финансови отчети на Първа Инвестиционна Банка АД към 31 декември 2016 г, извършена в съответствие с изискванията на Международния стандарт за свързани по съдържание услуги (МССУ 4400);
- Одит към 31 декември 2020 г. на годишен финансов отчет на Фи Хелт Застраховане АД (дъщерно дружество на Първа Инвестиционна Банка АД), изготвени съгласно МСФО, в съответствие с МОС;

— Одит към 31 декември 2020 г. на годишен финансов отчет на Дайнърс Клуб България АД (дъщерно дружество на Първа Инвестиционна Банка АД), изготвени съгласно МСФО, в съответствие с МОС.

София, 26 април 2021 г.

За БДО България ООД:
Недялко Апостолов
Управител

Цветана Стефанина
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита
гр. София, бул. България, № 51 б, ет.4

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 016 БДО България ООД

За МАЗАРС ООД:
Атанасиос Петропулос
Прокурист

Милена Младенова
Регистриран одитор, отговорен за одита
гр. София, Бул. Цар Освободител № 2

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 169 МАЗАРС ООД

По т. 3 от дневния ред на
редовното годишно Общо събрание
на акционерите на Първа инвестиционна банка АД,
насрочено за 23.06.2021 г.

Годишен финансов отчет на ПИБ АД за 2021 г. на индивидуална основа

Годишен финансов отчет на ПИБ АД за 2021 г. на консолидирана основа

ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА АД

ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020 Г.
ПРИДРУЖЕН С ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

Fibank
Първа инвестиционна банка

Индивидуален отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

в хил. лв.	Бележки	2020	2019
Приходи от лихви		292,160	289,867
Разходи за лихви		(59,511)	(59,171)
Нетен лихвен доход	6	**232,649**	**230,696**
Приходи от такси и комисиони		116,250	126,389
Разходи за такси и комисиони		(20,401)	(23,159)
Нетен доход от такси и комисиони	7	**95,849**	**103,230**
Нетни приходи от търговски операции	8	11,991	14,929
Други нетни оперативни приходи	9	10,344	71,930
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ БАНКОВИ ОПЕРАЦИИ		**350,833**	**420,785**
Административни разходи	10	(181,842)	(209,157)
Обезценка	11	(93,660)	(117,490)
Други (разходи)/приходи, нетно	12	(31,750)	49,997
ПЕЧАЛБА ПРЕДИ ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ		**43,581**	**144,135**
Разходи за данъци	13	(4,700)	(14,914)
НЕТНА ПЕЧАЛБА		**38,881**	**129,221**
Други всеобхватни доходи за периода			
Позиции, които следва или могат да бъдат рекласифицирани в печалба или загуба			
Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа		3,701	931
Общо други всеобхватни доходи		**3,701**	**931**
ОБЩО ВСЕОБХВАТНИ ДОХОДИ		**42,582**	**130,152**

Отчетът за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 72.

Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 2 април 2021 година и подписани от негово име от:

Никола Бакалов
Главен изпълнителен директор

Светозар Попов
Изпълнителен директор

Янко Караколев
Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 05/04/2021 г.:
Недялко Апостолов
Управител

БДО България ООД

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 016 БДО България ООД

Цветана Стефанина, *управител*
Регистриран одитор отговорен за одита

Атанасиос Петропулос
Прокурист

Мазарс ООД

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 169 МАЗАРС ООД

Милена Младенова-Николова
Регистриран одитор отговорен за одита

Fibank
Първа инвестиционна банка

Индивидуален отчет за финансовото състояние към 31 декември 2020 г.

в хил. лв.	Бележки	2020	2019
АКТИВИ			
Парични средства и вземания от централни банки	14	2,060,496	1,998,543
Инвестиции в ценни книжа	15	1,132,106	843,378
Вземания от банки и финансови институции	16	106,085	79,576
Вземания от клиенти	17	6,038,889	5,776,915
Имоти и оборудване	18	72,972	77,407
Нематериални активи	19	14,678	11,406
Деривати държани за управление на риска		5,110	814
Текущи данъчни активи		-	-
Активи придобити като обезпечения	21	706,042	708,428
Инвестиционни имоти	22	414,021	410,511
Инвестиции в дъщерни дружества	23	44,872	43,872
Активи с право на ползване	24	139,837	144,270
Други активи	25	97,721	104,911
ОБЩО АКТИВИ		**10,832,829**	**10,200,031**
ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Задължения към банки	26	14,340	25,048
Задължения към други клиенти	27	9,100,155	8,684,001
Други привлечени средства	28	104,151	109,723
Хибриден дълг	29	267,579	267,615
Деривати държани за управление на риска		410	361
Отсрочени данъчни пасиви	20	21,286	16,488
Текущи данъчни пасиви		12	26
Лизингови задължения	24	139,868	144,270
Други пасиви	30	7,279	9,434
ОБЩО ПАСИВИ		**9,655,080**	**9,256,966**
Акционерен капитал	31	149,085	110,000
Премии от емисии на акции	31	250,017	97,000
Законови резерви	31	39,861	39,861
Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа		15,513	11,812
Преоценъчен резерв на недвижими имоти		4,500	4,500
Други резерви и неразпределена печалба	31	718,773	679,892
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ		**1,177,749**	**943,065**
ОБЩО ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ		**10,832,829**	**10,200,031**

Отчетът за финансовото състояние следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 72.

Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 2 април 2021 година и подписани от негово име от:

Никола Бакалов
Главен изпълнителен директор

Светозар Попов
Изпълнителен директор

Янко Караколев
Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 05/04/2021 г.:
Недялко Апостолов
Управител

БДО България ООД

Цветана Стефанина, *управител*
Регистриран одитор отговорен за одита

Атанасиос Петропулос
Прокурист

Мазарс ООД

Милена Младенова-Николова
Регистриран одитор отговорен за одита

Fibank
Първа инвестиционна банка

Индивидуален отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

в хил. лв.	2020	2019
Нетен паричен поток от основна дейност		
Нетна печалба	38,881	129,221
Корекции за непарични операции		
Обезценка	93,660	117,490
Нетен лихвен доход	(232,649)	(230,696)
Амортизация на материални и нематериални дълготрайни активи	12,435	13,844
Начислени данъци	4,703	14,914
(Печалби) от продажба и отписване на материални и нематериални дълготрайни активи, нетно	(71)	(358)
(Печалби) от продажби на други активи, нетно	(1,179)	(1,201)
(Положителна) преоценка на инвестиционни имоти	(2,312)	(72,940)
	(86,532)	**(29,726)**
Промени в активите, участващи в основната дейност		
(Увеличение)/намаление на финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	1,289	(246,126)
(Увеличение)/намаление на финансовите активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	(97,962)	90,327
(Увеличение)/намаление на вземания от банки и финансови институции	1,062	(25,313)
(Увеличение) на вземания от клиенти	(344,016)	(402,329)
(Увеличение)/намаление на други активи	7,327	(25,426)
	(432,300)	**(608,867)**
Промени в пасивите, участващи в основната дейност		
(Намаление)/увеличение на задължения към банки	(10,708)	7,805
Увеличение на задължения към други клиенти	424,557	662,970
Нетно (намаление) на други пасиви	(6,660)	(16,514)
	407,189	**654,261**
Получени лихви	268,560	307,968
Платени лихви	(67,717)	(59,222)
Получени дивиденти	374	5,678
(Платен)/възстановен данък върху печалбата	(314)	404
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ОСНОВНА ДЕЙНОСТ	**89,260**	**270,496**
Паричен поток от инвестиционна дейност		
(Придобиване) на дълготрайни материални и нематериални активи	(11,333)	(11,708)
Продажби на дълготрайни материални и нематериални активи	132	817
Продажби на други активи	13,496	14,143
(Увеличение) на инвестиции	(188,276)	(12,093)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ	**(185,981)**	**(8,841)**
Финансиране		
(Намаление) на други заемни средства	(5,805)	(8,636)
Увеличение на подчинени пасиви	-	58,675
Увеличение на капитала чрез новоиздадени акции	39,085	-
Увеличение на премийния резерв свързано с новоиздадените акции	153,017	-
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ФИНАНСИРАНЕ	**186,297**	**50,039**
НЕТНО УВЕЛИЧЕНИЕ НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА	**89,576**	**311,694**
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В НАЧАЛОТО НА ПЕРИОДА	**2,040,468**	**1,728,774**
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В КРАЯ НА ПЕРИОДА	**2,130,044**	**2,040,468**

Отчетът за паричните потоци следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 72.

Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 2 април 2021 година и подписани от негово име от:

Никола Бакалов
Главен изпълнителен директор

Светозар Попов
Изпълнителен директор

Янко Караколев
Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 05/04/2021 г.:
Недялко Апостолов
Управител

БДО България ООД

Цветана Стефанина, *управител*
Регистриран одитор
отговорен за одита

Мазарс ООД

Атанасиос Петропулос
Прокурист

Милена Младенова-Николова
Регистриран одитор
отговорен за одита

Fibank
Първа инвестиционна банка

Индивидуален отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

в хил. лв.	Акционерен капитал	Премии от емисии	Други резерви и неразпределена печалба	Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа	Преоценъчен резерв на недвижимите имоти	Законови резерви	Общо
Салдо към 1 януари 2019 г.	**110,000**	**97,000**	**550,671**	**10,881**	**4,500**	**39,861**	**812,913**
Общо всеобхватни доходи за периода							
Нетна печалба за 2018 г.	-	-	129,221	-	-	-	129,221
Други всеобхватни доходи за периода							
Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа	-	-	-	931	-	-	931
Салдо към 31 декември 2019 г.	**110,000**	**97,000**	**679,892**	**11,812**	**4,500**	**39,861**	**943,065**
Общо всеобхватни доходи за периода							
Нетна печалба за 2020 г.	-	-	38,881	-	-	-	38,881
Други всеобхватни доходи за периода							
Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа	-	-	-	3,701	-	-	3,701
Увеличение на акционерния капитал							
Увеличение на капитала чрез новоиздадени акции	39,085	-	-	-	-	-	39,085
Премиен резерв на новоиздадените акции	-	156,339	-	-	-	-	156,339
Намаление на премийния резерв свързано с разходи по емитирането на капитала	-	(3,322)	-	-	-	-	(3,322)
Салдо към 31 декември 2020 г.	**149,085**	**250,017**	**718,773**	**15,513**	**4,500**	**39,861**	**1,177,749**

Отчетът за промените в собствения капитал следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 72.

Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 2 април 2021 година и подписани от негово име от:

Никола Бакалов
Главен изпълнителен директор

Светозар Попов
Изпълнителен директор

Янко Караколев
Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 05/04/2021 г.:
Недялко Апостолов
Управител

БДО България ООД
ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 016 БДО България ООД

Цветана Стефанина, *управител*
Регистриран одитор отговорен за одита

Мазарс ООД

Атанасиос Петропулос
Прокурист

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 169 МАЗАРС ООД

Милена Младенова-Николова
Регистриран одитор отговорен за одита

1. База за изготвяне на финансовите отчети

(а) Правен статут

„Първа инвестиционна банка" АД (Банката) е създадена през октомври 1993 г. в Република България и има седалище и адрес на управление: гр. София, бул. Драган Цанков 37.

Банката има пълен банков лиценз, издаден от Българската народна банка (БНБ), според който може да извършва всички банкови операции, разрешени от българското законодателство.

Банката има чуждестранни дейности в Кипър, чрез свой клон.

В резултат на успешно първично публично предлагане на нови акции на Българската фондова борса - София, Банката е регистрирана като публично дружество в Регистъра на Комисията за финансов надзор в съответствие с разпоредбите на Закона за публично предлагане на ценни книжа на 13 юни 2007 г.

Системата на управление на Банката е двустепенна, като се състои от Управителен и Надзорен съвет, със следните членове:

- ***Управителен съвет***
  - Г-н Никола Бакалов – Главен изпълнителен директор
  - Г-н Светозар Попов – Изпълнителен директор
  - Г-н Чавдар Златев – Изпълнителен директор
  - Г-жа Ралица Богоева – Изпълнителен директор
  - Г-н Янко Караколев – член на Управителния съвет
  - Г-жа Надя Кошинска – член на Управителния съвет

През 2020 г. настъпиха следните промени в състава на Управителния съвет на Банката:

- Г-н Никола Бакалов (текущо изпълняващ функцията на Главен изпълнителен директор), след одобрение на Българската народна банка е избран за член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Банката, като изпълнява тези функции от датата на вписване в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (РЮЛНЦ), воден от Агенцията по вписванията, 7 февруари 2020г. От 25 март 2020 г. е избран за Главен изпълнителен директор.
- Г-н Неделчо Неделчев престава да бъде член на Управителния съвет и Главен изпълнителен директор на Банката, като след одобрение на Българската народна банка обстоятелството е вписано в Търговския регистър и РЮЛНЦ, воден от Агенцията по вписванията на 14 април 2020 г.
- Г-н Живко Тодоров престава да бъде член на Управителния съвет на Банката, като след одобрение на Българската народна банка обстоятелството е вписано в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, воден от Агенцията по вписванията на 22 април 2020 г.
- Г-жа Ралица Богоева (Изпълнителен директор), след одобрение на Българската народна банка е избрана за член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Банката, като изпълнява тези функции от датата на вписване в Търговския регистър и РЮЛНЦ, воден от Агенцията по вписванията на 29 май 2020 г.
- Г-н Янко Караколев (член на Управителния съвет), след одобрение на Българската народна банка е избран за член на Управителния съвет на Банката, като изпълнява тази функция от датата на вписване в Търговския регистър и РЮЛНЦ, воден от Агенцията по вписванията на 25 юни 2020 г.

Бележки към финансовите отчети

1. База за изготвяне на финансовите отчети, продължение

(a) Правен статут, продължение

- ***Надзорен съвет***
  - Г-н Евгени Луканов – Председател на Надзорния съвет
  - Г-н Йордан Скорчев – член на Надзорния съвет
  - Г-н Георги Мутафчиев – член на Надзорния съвет
  - Г-жа Радка Минева – член на Надзорния съвет
  - Г-жа Мая Георгиева – член на Надзорния съвет
  - Г-н Юрки Коскело – член на Надзорния съвет

Броят на персонала към 31 декември 2020 г. е 2,524 души (към 31 декември 2019 г. 2,572).

Крайните собственици на Банката са оповестени по-долу в бележка 31.

(b) Приложими стандарти

Индивидуалните финансови отчети са изготвени в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейската комисия.

Изготвянето на финансови отчети в съответствие с МСФО налага използването на определени съществени счетоводни преценки и изисква ръководството да прави отсъждания в процеса на прилагане на счетоводните политики на Банката. Областите, включващи една по-висока степен на преценка и сложност или области, където преценките и предположенията имат важно значение за финансовите отчети, са показани в бележка 2 (r).

(c) Представяне на финансовите отчети

Финансовите отчети са представени в български левове, закръглени до хиляда лева.
Финансовите отчети са изготвени съгласно принципа на справедливата стойност за деривативните финансови инструменти, финансовите активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, инвестиционните имоти, както и активите отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. Другите финансови активи и пасиви, както и нефинансовите активи и пасиви, са отчетени по амортизирана или историческа стойност.

Настоящите финансови отчети на Банката не са консолидирани. Тези индивидуални финансови отчети представляват неразделна част от консолидираните финансови отчети. Информация за основни доходи на акция е представена в консолидираните финансови отчети.

(d) Нови стандарти, разяснения и изменения в сила от 1 януари 2020 г.

Следните нови и изменения на съществуващи стандарти, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти, са в сила за текущия период:

- Изменения в концептуалната рамка за финансово отчитане (издадени на 29 март 2018 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г.)
- Определение за същественост - Изменения на МСС 1 и МСС 8 (издадени на 31 октомври 2018 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г.)
- Реформа на референтните лихвени проценти – Изменения на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7 (издадени на 26 септември 2019 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г.)
- Определение за бизнес – Изменения на МСФО 3 (издадени на 22 октомври 2018 г. и в сила за придобивания от началото на годишния отчетен период, който започва на или след 1 януари 2020 г.)

Бележки към финансовите отчети

1. База за изготвяне на финансовите отчети, продължение

(d) Нови стандарти, разяснения и изменения в сила от 1 януари 2020 г., продължение

- Изменение на МСФО 16 „Лизинги“ – Намаляване на наеми във връзка с COVID-19 (издаден на 28 май 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 юни 2020 г.)

Приемането на тези нови и изменения в съществуващи стандарти не доведе до промени в счетоводната политика на Банката.

(e) Нови стандарти и разяснения, които все още не са приети от Дружеството

Публикувани са определени нови счетоводни стандарти и разяснения, които не са задължителни за прилагане през отчетния период към 31 декември 2020 г. и не са били предварително приети от Банката. По-долу е изложена оценката на Банката за въздействието на тези нови стандарти и разяснения.

- Изменение на МСФО 4 „Застрахователни договори“ – отлагане на МСФО 9 (издаден на 25 юни 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г.)

- Изменения на МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16 – Реформа на референтните лихвени проценти – Фаза 2 (издадени на 27 август 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г.)

Ръководството не очаква приемането на тези нови стандарти и разяснения да доведе до промени в счетоводната политика на Банката.

Няма други стандарти, които все още не са приети, и които се очаква да имат значително въздействие върху Банката през настоящия или бъдещ отчетен период, както и върху транзакциите в обозримо бъдеще.

(f) Нови стандарти, разяснения и изменения, които все още не са приети от ЕС:

- МСФО 17 „Застрахователни договори“ (издаден на 18 май 2017 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.), включително Изменение на МСФО 17 (издаден на 25 юни 2020 г.)

- Изменение на МСС 1 „Представяне на финансови отчети“: класификация на текущи и нетекущи пасиви и класификация на текущи и нетекущи пасиви - отсрочване на датата на влизане в сила (издадени съответно на 23 януари 2020 г. и 15 юли 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

- Изменения на МСФО 3 „Бизнес комбинации“; МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“; МСС 37 „Провизии, условни пасиви и условни активи“; Годишни подобрения на МСФО – Цикъл 2018 г.-2020 г. (издадени на 14 май 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г.)

Ръководството не очаква приемането на тези нови стандарти и разяснения и изменения да доведе до промени в счетоводната политика на Банката.

2. Основни елементи на счетоводната политика

(a) Признаване на приходи

(i) Лихви

Приходите от и разходите за лихви се признават в печалбата или загубата съгласно принципа на начисляването на база ефективна доходност на актива (пасива) или съответната променлива доходност. Ефективният лихвен процент е този, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания и постъпления през срока на съществуване на финансовия актив или пасив до балансовата стойност на актива или пасива. Когато изчислява ефективния лихвен процент, Банката оценява бъдещите парични потоци, отчитайки всички договорни условия на финансовия инструмент без бъдещите загуби от кредита.

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(a) Признаване на приходи, продължение

(i) Лихви, продължение

Изчисляването на ефективния лихвен процент включва всички комисиони, получени или платени, както и отстъпки или премии, които са неразделна част от ефективния лихвен процент. Транзакционните разходи са вътрешно присъщи разходи, директно отнасящи се към придобиването, емитирането или отписването на финансов актив или пасив.

Лихвеният приход се изчислява чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху брутната стойност на финансовия актив, с изключение на обезценените активи, за които ефективният лихвен процент се прилага върху амортизираната стойност на финансовия актив.

(ii) Такси и комисиони

Приходите от и разходите за такси и комисиони от финансови услуги на Банката се признават в печалбата или загубата, когато съответната услуга е извършена.

(iii) Нетни приходи от търговски операции

Нетните приходи от търговски операции включват приходи и разходи от продажби и промени в справедливата стойност на финансови активи и пасиви за търгуване, както и приходите от търговия с чуждестранна валута и курсовите разлики, произтичащи от преоценката на откритата валутна позиция на Банката.

(iv) Дивиденти

Приходите от дивиденти се признават, когато се реализира правото за тяхното получаване. Обикновено това е датата, към която държателите на акции и дялове могат да получат одобрения дивидент.

(b) Принципи на отчитане на инвестиции в дъщерни предприятия

Инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по цена на придобиване, намалена с начислената обезценка.

(c) Валутни операции

(i) Функционална валута и валута на представяне

Финансовите отчети са представени в български левове, която е функционалната валута и валутата на представяне на Банката.

(ii) Сделки и салда

Операциите с чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута по заключителния курс в деня на изготвяне на отчет за финансово състояние. Курсовата разлика, произтичаща от парични позиции е разликата между амортизираната стойност във функционална валута в началото на периода, коригирана с ефективната лихва и плащанията през периода и амортизираната стойност в чуждестранна валута превалутирана по курса в края на периода. Непарични активи и пасиви деноминирани в чуждестранни валути, които се отчитат по справедлива стойност, се превръщат във функционалната валута по курса на датата, към която е определена справедливата стойност.

(iii) Чуждестранни дейности

Функционалната валута на чуждестранните дейности в Кипър ръководството приема, че е евро. При определяне на функционалната валута на чуждестранните дейности се взема предвид, че те осъществяват своята дейност като продължение на дейността на основната отчетна единица.

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(d) Финансови активи

(i) Признаване

Банката признава финансов актив когато стане страна по договорните условия на инструмента. Банката първоначално признава търговските и другите вземания към датата на транзакцията. Вземанията от клиентите възникват, когато сумите се предоставят на кредитополучателите. Всички финансови активи се признават първоначално по справедлива стойност плюс, в случай на финансов актив не по справедлива стойност в печалба или загуба, транзакционните разходи пряко отнасящи се до придобиването на финансовия актив.

Банката класифицира финансовите си активи в следните категории: финансови активи отчитани по амортизирана стойност; финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход; финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Ръководството определя класификацията на инвестициите при първоначалното им признаване съобразно бизнес модела за управление на дадения клас финансови активи и договорните характеристики на паричните потоци на финансовия актив.

(ii) Финансови активи отчитани по амортизирана стойност

Дългови инструменти, които Банката държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци и при които договорните парични потоци пораждат плащания единствено на главница и лихва, се отчитат по амортизирана стойност. След първоначалното признаване активите се отчитат по амортизирана стойност.

Отчитането по амортизирана стойност изисква прилагането на метода на ефективния лихвен процент. Амортизираната стойност на финансов актив пасив е стойността по която финансовият актив е отчетен първоначално, намалена с погашенията по главницата плюс или минус натрупаната амортизация с използване на метода на ефективния лихвен процент на всяка разлика между първоначалната стойност и стойността на падеж и намалена с обезценката.

(iii) Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход

Дългови инструменти, които Банката държи в рамките на бизнес модел с цел както събиране на договорените парични потоци така и продажба на актива и при които договорните парични потоци пораждат плащания единствено на главница и лихва се отчитат по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. След първоначалното признаване активът се оценява по справедлива стойност с отчитане на промените в справедливата стойност в преоценъчния резерв на инвестициите в ценни книжа (другия всеобхватен доход). Когато дълговият инструмент се отпише, натрупаните печалби или загуби признати в другия всеобхватен доход се прехвърлят в печалбата или загубата.

(iv) Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Позицията съдържа две подкатегории: финансови активи държани за търгуване и финансови активи, които не са класифицирани в горните две категории. Даден финансов актив се класифицира в тази категория ако е придобит с цел продажба в кратък срок или договорните му характеристики не отговарят на условието да пораждат плащания единствено на главница и лихва. Деривативите също се категоризират като държани за търгуване, освен ако не са определени за хеджиращи инструменти.

Банката не определя никой дългов интрумент за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата за да премахне или значително да намали т. нар. счетоводно несъответствие.

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(d) Финансови активи, продължение

(v) Капиталови инструменти отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход

Банката може да направи неотменим избор да признава промените в справедливата стойност в инвестициите в капиталови инструменти в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Печалбите или загубите от промени в справедливата стойност ще се показват в другия всеобхватен доход и последващо няма да могат да се прекласифицират в печалбата или загубата. Когато капиталовият инструмент се отпише, натрупаните печалби или загуби признати в другия всеобхватен доход направо се прехвърлят в други резерви и неразпределена печалба.

(vi) Оценка по справедлива стойност

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници на основния пазар, или при липса на такъв, най-изгодния пазар, до който Банката има достъп към датата на оценяване. Справедливата стойност на пасив отразява ефекта от риска от неизпълнение на задължения.

Когато е приложимо, Банката използва котираната цена на активен пазар за определяне на справедливата стойност на този инструмент. Пазарът се счита за активен, когато сделките за актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че да позволява предоставяне на текуща информация за цените.

Когато липсва котирана цена на активен пазар, Банката следва да използва максимално подходящи наблюдаеми входящи данни и да свежда до минимум използването на ненаблюдаеми данни. Целта на използването на дадена техника за оценяване е да се оцени приблизително цената, по която би се осъществила обичайна сделка между пазарни участници.

Най-доброто свидетелство за справедлива стойност при първоначално признаване е цената на транзакцията (т.е. справедливата стойност на полученото или дадено възнаграждение). Ако Банката счита, че съществува разлика между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката, и справедливата стойност нито е подкрепена от доказателства за котирана цена на активен пазар за идентичен актив или пасив, нито се базира на техника на оценяване, която използва единствено данни от наблюдаеми пазари, тогава финансовият инструмент първоначално се признава по справедлива стойност, коригирана с разликата между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката. Последващо тази разлика се признава в печалбата или загубата по подходящ начин според живота на инструмента, но не по-късно от момента, в който е възможно да се направи оценка на актива, напълно използвайки изцяло наблюдаеми пазарни данни или когато сделката е приключена.

Ако актив или пасив, оценяван по справедлива стойност, има цена „купува” и цена „продава”, Банката признава активите и дългите позиции по цена „купува” и пасивите и късите позиции по цена „продава”. Банката, която държи група финансови активи и финансови пасиви, е изложена на пазарни рискове и на кредитен риск. Ако Банката ги управлява въз основа на нетната си експозиция към пазарни рискове или кредитен риск, оценяването на справедливата стойност е въз основа на цената, която би получило при продажбата на нетна дълга позиция за определена рискова експозиция или платило при прехвърлянето на нетна къса позиция за определена рискова експозиция. В такива случаи е необходимо Банката да разпредели корекциите на равнище портфейл към отделните активи или пасиви, които образуват Банката на финансовите активи и финансовите пасиви според корекцията за относителния риск на всеки един инструмент от Банката.

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(d) Финансови активи, продължение

(vi) Оценка по справедлива стойност, продължение

Банката оповестява прехвърлянето между нивата в йерархията на справедливите стойности в края на отчетния период, през който се е осъществила промяната.

(vii) Отписване

Банката отписва финансов актив, когато договорните права върху паричните потоци от този актив падежират или когато Банката е прехвърлила тези права чрез сделка, при която всички съществени рискове и изгоди произтичащи от собствеността на актива се прехвърлят на купувача. Всяко участие във вече прехвърлен финансов актив, което Банката запазва или създава, се отчита самостоятелно като отделен актив или пасив.

Банката отписва финансов пасив, когато договорните задължения по него се погасят, изтекат или бъдат отменени.

Банката извършва сделки, при които прехвърля финансови активи, признати в нейния отчет за финансовото състояние, като запазва всички или по-голяма част от рисковете и изгодите свързани с тези активи. В случаите когато Банката е запазила всички или по-голяма част от рисковете и изгодите свързани с активите, последните не се отписват от отчета за финансовото състояние (пример за такива сделки са репо сделките - продажба с уговорка за обратно изкупуване).

При сделки, при които Банката нито запазва, нито прехвърля рисковете и изгодите, свързани с финансов актив, последният се отписва от отчета за финансовото състояние тогава и само тогава, когато Банката е загубила контрол върху него. Правата и задълженията, които Банката запазва в тези случаи се отчитат отделно като актив или пасив. При сделки, при които Банката запазва контрол върху актива, неговото отчитане в отчета за финансовото състояние продължава, но до размера определен от степента, до която Банката е запазила участието си в актива и носи риска от промяна в неговата стойност.

(e) Парични средства

Паричните средства включват пари в брой, парични средства, депозирани в централните банки и краткосрочни високоликвидни сметки и вземания от банки с оригинален матуритет до три месеца.

(f) Инвестиции

Инвестиции в дългови инструменти, които Банката държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци, се класифицират като финансови активи отчитани по амортизирана стойност. Инвестиции в дългови инструменти, които Банката държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци и продажба се класифицират като финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. Всички останали инвестиции, включително тези, договорните условия на които не удовлетворяват изискването да пораждат плащания само на главница и лихва, се класифицират като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

(g) Споразумения за отдаване и наемане на ценни книжа, репо сделки

(i) Отдаване и наемане на ценни книжа

Инвестиции, отдадени по силата на споразумения за отдаване под наем на ценни книжа, се отчитат в отчета за финансовото състояние и се оценяват съгласно счетоводната политика, приложима за активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата или по справедлива стойност, отчитана в друг всеобхватен доход. Паричните средства, получени като обезпечения при отдаване под наем на ценни книжа, се отчитат като задължения към банки или други клиенти. Инвестициите, наети по споразумения за наем на ценни книжа, не се признават като актив на Банката. Паричните средства, предоставени по договори за наем на ценни книжа,

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(g) Споразумения за отдаване и наемане на ценни книжа, репо сделки, продължение

(i) Отдаване и наемане на ценни книжа, продължение

се отчитат като кредити и аванси на банки или други клиенти. Приходите и разходите, възникнали в резултат на сделки за наемане или отдаване на ценни книжа, се признават на принципа на начисляването за периода на извършване на сделките като приход или разход за лихви.

(ii) Споразумения за репо сделки

Банката сключва договори за покупка (продажба) на инвестиции по силата на споразумения за обратна продажба (покупка) на идентични инвестиции на предварително определена бъдеща дата по определена фиксирана цена. Закупените инвестиции, подлежащи на обратна продажба на определена бъдеща дата, не се признават в отчета за финансовото състояние. Изплатените суми се отчитат като заеми на банки или други клиенти, като съответните ценни книжа се отчитат като обезпечение. Инвестиции, продадени по споразумения за обратно откупуване, продължават да се отчитат в отчета за финансовото състояние и се оценяват съгласно счетоводната политика като активи за търгуване или като активи на разположение за продажба. Получените суми от продажбата се отчитат като задължения към банки или други клиенти.

Разликата между стойностите при покупка (продажба) и при обратната продажба (покупка) се начислява за периода на сделката и се представя като лихвен приход (разход).

(h) Привлечени средства

Привлечените средства се признават първоначално по цена на придобиване, която включва получените средства (справедливата стойност на полученото вложение), нетно от разходите по сделката. В последствие привлечените средства се представят по амортизирана стойност, като всяка разлика между получените средства и стойността на падеж се признава в печалбата или загубата за периода на привлечените средства по метода на ефективния лихвен процент. Когато Банката закупи свой дълг, той се отписва от отчета за финансовото състояние и разликата между балансовата стойност на дълга и платената сума се включва в други нетни оперативни приходи.

(i) Компенсиране

Финансовите активи и пасиви се компенсират, а нетната стойност се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Банката има законно право да компенсира признатите стойности и възнамерява да извърши уреждане на сделките на нетна основа.

(j) Обезценка на финансови активи

Банката признава 12-месечна очаквана кредитна загуба като загуба от обезценка, когато няма значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване на финансовия актив. Когато има значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното му признаване като загуба от обезценка се признават очакваните кредитни загуби за целия живот на финансовия актив.

Увеличението на кредитния риск се определя от информация относно следните фактори и събития за длъжника или експозицията:

- вътрешнобанков поведенчески скоринг за физическите лица, както и за търговци и институции с експозиции с размер под праг на същественост;
- намаление на кредитната оценка (външна или вътрешнобанкова) с определена степен при търговци и институции с експозиции с размер над праг на същественост;
- наличие на просрочие;
- други индикации.

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(k) Имоти и оборудване

Земята и сградите са представени в отчета за финансовото състояние по преоценена стойност, която е справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с последващо начислената амортизация и последващо начислената обезценка. Всички други класове активи имоти и оборудване са представени в отчета за финансовото състояние по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и начислената обезценка.

Амортизацията се начислява на база линейния метод по установени норми с цел намаляване стойността на дълготрайните активи в рамките на очаквания срок на тяхното използване. По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

Активи	**%**
• Сгради	3 - 4
• Съоръжения и оборудване	10 - 50
• Стопански инвентар	10 - 15
• Транспортни средства	20
• Подобрения на наети сгради	2 - 50

Активите не се амортизират до момента на тяхното въвеждане в експлоатация и прехвърлянето им от активи в процес на изграждане в съответната категория активи.

(l) Нематериални активи

Нематериални активи, придобити от Банката, се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и със загубите от обезценка.

Амортизацията се изчислява на база линейния метод за периода на очаквания срок на ползване. По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

Активи	**%**
• Лицензи и търговски марки	14
• Програмни продукти	8 - 50

(m) Инвестиционни имоти

Инвестиционен имот е такъв имот (земя или сграда – или част от сграда – или и двете), който е държан с цел приходи от наеми или увеличаване на стойността. Банката избира за своята счетоводна политика на отчитане на инвестиционните имоти модела на справедлива стойност и го прилага последователно за всички свои инвестиционни имоти. Инвестиционните имоти първоначално се признават по цена на придобиване, а в последствие се отчитат по справедлива стойност и приходите и разходите от преоценка се признават в печалбата в периода на възникването им. Прекласифициране от активи придобити като обезпечения, отчитани като материални запаси, в инвестиционни имоти се допуска при наличие на договор за отдаване под наем на съответния имот. Справедливата стойност на активите от клас инвестиционни имоти е определена от независими външни оценители на имущество, имащи призната професионална квалификация и скорошен опит с оценяването на имоти с местонахождение и категория сходни на оценяваните чрез използване на надежни техники за определянето на справедливите стойности.

(n) Провизии

Провизия се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Банката е поела законов или договорен ангажимент в резултат на минало събитие, погасяването на който е вероятно да бъде свързано с намаляване на икономически ползи и може да се направи надеждна оценка на сумата на задължението. В случай че ефектът е съществен, провизията се определя чрез дисконтиране на очакваните бъдещи парични потоци на база дисконтов фактор. Дисконтовият фактор се определя преди облагане с данъци и отразява текущата пазарна оценка на стойността на парите във времето и специфичните рискове за задължението.

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(o) Акцепти

Един акцепт възниква, когато Банката се съгласява да плати, на определена бъдеща дата, определена сума по поет ангажимент. Акцептите на Банката възникват най-вече по потвърдени акредитиви, предвиждащи плащане в известен период след получаване на необходимите документи. Банката се договаря повечето задължения по акцепти да бъдат платени на по-късна дата от тази, на която клиентът плаща сумата. Акцептите са отразени в други привлечени средства.

(p) Задбалансови ангажименти

При осъществяване на обичайната си дейност Банката сключва договори за задбалансови ангажименти като банкови гаранции и акредитиви. Банката признава провизия по поети условни задължения, когато има сегашно задължение в резултат на минало събитие, вероятно е да се формира изходящ паричен поток, за да се погаси задължението и могат да бъдат направени надеждни изчисления за размера на задължението.

(q) Данъчно облагане

Данъкът върху печалбата за периода включва текущ данък и промяна в отсрочения данък. Текущият данък включва сумата на данъка, която следва да се плати върху очакваната облагаема печалба за годината въз основа на действащата данъчна ставка към деня на изготвяне на отчета за финансовото състояние и всички корекции върху дължимия данък за минали години.

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на балансовите пасиви върху всички времеви разлики между балансовата стойност на даден актив или пасив съгласно финансовите отчети и стойността, изчислена за данъчни цели.

Отсроченият данък се изчислява на базата на данъчните ставки, които се очакват да бъдат действащи, когато активът се реализира или задължението се погаси. Ефектът върху отсрочения данък от промяна на данъчните ставки се отчита в печалбата или загубата, с изключение на случаите, когато се отнася до суми, отчетени или в другите всеобхватни доходи или директно в собствения капитал.

Отсрочен данъчен актив се признава само до размера, до който е вероятно получаването на бъдещи данъчни печалби, срещу които може да се оползотворят неизползваните данъчни загуби или данъчен кредит. Отсрочените данъчни активи се намаляват в съответствие с намалението на вероятността за реализиране на данъчни ползи.

(r) Съществени счетоводни оценки и преценки при прилагането на счетоводната политика

Банката прави оценки и допускания, които засягат отчетните стойности на активите и пасивите през следващата финансовата година. Оценките и преценките непрекъснато се преразглеждат и се базират на историческия опит и други фактори, включително очакване на бъдещи събития, които се смятат за основателни при определени обстоятелства.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

При изготвянето на представения индивидуален финансов отчет значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Банката и основните източници на несигурност на счетоводните приблизителни оценки не се различават от тези, оповестени в индивидуалния финансов отчет за предходната година.

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(r) Съществени счетоводни оценки и преценки при прилагането на счетоводната политика, продължение

Информация за оценки и оценъчна несигурност, за които има значителен риск от промяна към 31 декември 2020 г. са изброени по-долу и са свързани с обезценката на активи, подоходните данъци и следните бележки, свързани с други елементи на отчета:

- Бележки 5, 18 – определяне на справедливата стойност на финансови инструменти, земи и сгради чрез оценъчни техники, при които входящите данни за финансовите активи и пасиви не са базирани на налична пазарна информация. Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти (при липса на котирани цени на активен пазар) и нефинансови активи. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.
- Бележки 11, 15, 17 - Измерване на очакваните кредитни загуби - Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Банката и всички парични потоци, които Банката очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Банката. Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).
- Бележка 15,17 – дългови инструменти, отчитани по амортизируема стойност - Анализът и намеренията на ръководството са потвърдени от бизнес модела на държане на дълговите инструменти, които отговарят на изискванията за получаване на плащания единствено на главница и лихви и държане на активите до събирането на договорените парични потоци от облигациите, които са класифицирани като дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност.
- Бележка 24 – срок на лизинговите договори - При определяне на срока за лизинговите договори, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул да упражняват опция за удължаване или не упражняват опция за прекратяване. Опциите за удължаване (или периодите след опциите за прекратяване) са включени в срока на лизинга само ако е достатъчно сигурно, че лизинговият договор е удължен (или не е прекратен).
- Бележка 30 – в съответствие с МСС 37 Провизии, условни задължения и условни активи и вътрешните правила за заделяне на провизии при съдебни спорове Банката е признала провизии по съдебни спорове. Банката е ответник по съдебни дела, чиито изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите във финансовия отчет провизии.

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(s) ***Оценка на активите, придобити от обезпечения***

Активите приети като обезпечение се оценяват по по-ниската от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При оценяване на нетната реализуема стойност на активите, Банката изготвя няколко модела за оценка (например дисконтирани бъдещи парични потоци) и ги сравнява с налична пазарна информация (например сходни сделки на пазара, оферти от потенциални купувачи).

(t) ***Подоходни данъци***

Печалбата на Банката е обект на данъчно облагане в няколко юрисдикциии, при което се прилагат значителни преценки при определянето на данъците. Има много операции и изчисления, за които категоричното определяне на данъците е несигурно в нормалния бизнес. Банката отчита пасиви по очаквани резултати от данъчни проверки, базирани на преценката дали ще бъдат дължими допълнителни данъци. Когато окончателният резултат от тези данъчни проверки се различава от предварително отчетените суми, тази разлика ще има влияние върху текущите данъци и отсрочените данъци в периода, в който те се определят.

(u) ***Доходи на персонала***

Планове с дефинирани вноски
План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който Банката плаща вноски на друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да плаща допълнителни суми след това. Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажимента на банката да превежда вноски по плановете за дефинирани вноски, се признават текущо в печалби и загуби.

Планове с дефинирани доходи
План с дефинирани доходи е план за доходи след напускане, различен от план с дефинирани вноски. Нетното задължение на Банката за планове с дефинирани доходи се изчислява като се прогнозира сумата на бъдещите доходи, които служителите са придобили в замяна на своите услуги в текущия и предходни периоди; и този доход се дисконтира, за да се определи неговата настояща стойност.

Банката има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионират в съответствие с изискванията на чл. 222, ал. (3) от Кодекса на Труда (КТ).

Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две месечни брутни работни заплати. В случай, че служителят е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж – има право на обезщетение в размер на брутното му трудово възнаграждение за срок от 6 месеца. Към датата на отчета за финансовото състояние ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи за всички служители, чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици.

За последните две години Банката е правила предварителни разчети за дължимите провизии за пенсии и не е установила съществени по размер задължения.

Доходи при прекратяване
Доходи при прекратяване се признават като разход, когато Банката се е ангажирала ясно, без реална възможност за отказ, с официален подробен план, с който или да прекрати работни отношения преди нормалната дата на пенсиониране, или да предостави обезщетения при прекратяване, в резултат на предложение, направено за насърчаване на доброволното напускане. Доходи при прекратяване за доброволно напускане са признати като разход, ако Банката е отправила официално предложение за доброволно прекратяване и е вероятно, че офертата ще бъде приета, а броят на приелите може да се оцени надеждно. Ако обезщетения се дължат за повече от 12 месеца след края на отчетния период, те се дисконтират до тяхната

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(u) ***Доходи на персонала, продължение***

настояща стойност.

Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и са отчетени като разход, когато свързаните с тях услуги се предоставят.

Пасив се признава за сумата, която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Банката има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно. Банката признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

(v) ***Лизинг***

(i) **Дружеството като лизингополучател**

За новите договори, сключени на или след 1 януари 2019 г. Банката преценява дали даден договор е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив (базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение." За да приложи това определение, Банката извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване;
- Банката има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора;
- Банката има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Банката оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел" ще се използва активът през целия период на ползване.

Оценяване и признаване на лизинг от Банката като лизингополучател

На началната дата на лизинговия договор Банката признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в отчета за финансовото състояние. Активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която се състои от размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от Банката, оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив в края на лизинговия договор и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинговия договор (минус получените стимули по лизинга).

Банката амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с право на ползване или изтичане на срока на лизинговия договор. Банката също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

На началната дата на лизинговия договор Банката оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен или диференциалния лихвен процент на Дружеството.

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(v) *Лизинг, продължение*

***(i)* Дружеството като лизингополучател, продължение**

За да определи диференциалния лихвен процент, Банката използва лихвен процент състоящ се от безрисковия лихвен процент и надбавка отразяваща кредитния риск свързан с Банката и коригиран допълнително поради специфичните условия на лизинговия договор, в т.ч. срок, държава, валута и обезпечения.

Лизинговите плащания, включени в оценката на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания (включително по същество фиксирани), променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, ако е достатъчно сигурно, че Банката ще упражни тези опции.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Когато задължението за лизинг се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.

Банката е избрала да отчита краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, като използва практическите облекчения, предвидени в стандарта. Вместо признаване на активи с право на ползване и задължения по лизингови договори, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата по линейния метод за срока на лизинговия договор.

В отчета за финансовото състояние, активите с право на ползване са представени на отделен ред “Активи с право на ползване”, а задълженията по лизингови договори също са представени в отделен ред “Лизингови задължения”..

Опциите за удължаване и прекратяване са включени в редица наеми на имоти на Банката. Те се използват за увеличаване на оперативната гъвкавост по отношение на управлението на активите, използвани в операциите й.

***(ii)* Дружеството като лизингодател**

Като лизингодател, Банката класифицира своите лизингови договори като оперативен или финансов лизинг.

Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив.

3. Управление на риска

A. Търговски операции

Банката поддържа активни търговски позиции в ограничен брой недеривативни финансови инструменти. Повечето от търговските операции на Банката са насочени към клиенти. С цел задоволяване нуждите на клиенти, Банката поддържа пакет от инструменти на паричния пазар и поддържа постоянна пазарна ликвидност, като търгува с други участници на пазара. Тези дейности обхващат търговията с финансови инструменти и дават възможност на Банката да предоставя на своите клиенти продукти от паричния пазар на конкурентни цени.

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

А. Търговски операции, продължение

Банката управлява своите търговски операции по видове риск и на базата на различните категории притежавани търговски инструменти.

(i) Кредитен риск

Рискът от неизпълнение е рискът контрагентите по финансовите инструменти да не изпълнят своите задължения. Рискът от неизпълнение се следи постоянно съгласно вътрешните процедури по управление на риска и се контролира посредством минимални прагове за кредитното качество на контрагента и определяне на лимити на размера на експозицията. Експозициите, произтичащи от търговски операции са обект на лимити спрямо общия размер на експозициите и се одобряват от оправомощеното лице или орган, както е определено в процедурите по управление на кредитния риск.

Сетълмент рискът е рискът от загуба, породен когато контрагентът не успее да достави стойност (пари, ценни книжа или други активи) съгласно договорените условия. Когато търгуването не се разплаща посредством клирингов агент, сетълмент рискът се ограничава чрез едновременно извършване на плащането и доставката.

(ii) Пазарен риск

Пазарен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните цени. Банката поема пазарен риск, когато излиза на позиции по дългови инструменти, акции, деривативи и валутни транзакции. Този риск се управлява чрез прилагане на лимити на заетите позиции и тяхната рискова чувствителност, измерена посредством стойност под риск (Value at Risk), дюрация или други измерители, подходящи за отделна позиция по отношение нейната чувствителност към рискови фактори. Най-важните рискови фактори, които засягат търговските операции на Банката, са промените на лихвените проценти (лихвен риск), промените на валутните курсове (валутен риск) и промените на цените на акциите (риск за цени на акции).

Експозицията по отношение на пазарен риск се управлява в съответствие с лимитите за риск, определени от ръководството и приетата риск стратегия.

Value at Risk се изчислява и следи на дневна база и представлява част от управлението на риска в Банката. Стойността под риск се изчислява като се използва еднодневен хоризонт и 99% доверителен интервал, което означава, че съществува 1% вероятност търговският портфейл да се обезцени в рамките на един ден повече от изчисления за него VaR. Параметрите на VaR модела се оценяват на базата на експоненциално претеглени исторически данни за ценовите изменения на рисковите фактори.

В таблицата по-долу е представен в обобщен вид диапазонът на лихвения VaR за търговския портфейл от дългови финансови инструменти на Банката, оценявани по справедлива стойност:

	31 декември	**2020 г.**			**31 декември**
в хил. лв.	**2020 г.**	**средно**	**минимално**	**максимално**	**2019 г.**
VaR	0.0	2.2	0.0	11.3	1.2

В. Нетърговски операции

По-долу са изложени различните рискове, на които Банката е изложена по отношение на нетърговски операции, както и подходът, който е възприела за управлението им.

(i) Ликвиден риск

Ликвиден риск е рискът, че Банката ще срещне трудност при изпълнение на задължения, свързани с финансови пасиви. Ликвидният риск възниква във връзка с осигуряването на средства за дейностите на Банката и управлението на нейните позиции. Той има две измерения -

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(i) Ликвиден риск, продължение

риск от невъзможност да се финансират активи при подходящ матуритет и лихвени проценти и риск от невъзможност да се реализира актив при разумна цена и в приемлив срок за да се посрещнат задълженията.

Средствата се привличат посредством набор от инструменти, включително депозити, други привлечени средства, подчинени дългови инструменти, както и акционерен капитал. По този начин се увеличава възможността за гъвкавост при финансиране на дейностите на Банката, намалява се зависимостта от един източник на средства и понижава стойността на привлечения ресурс. Банката се стреми да поддържа баланс при срочността на привлечения ресурс и гъвкавост при използването на средства с различна матуритетна структура. Банката извършва текуща оценка на ликвидния риск посредством идентифициране и следене промените по отношение на необходимостта от средства за постигането на целите, залегнали в цялостната й стратегия. Органът за управление на ликвидността е Съветът по управление на активите, пасивите и ликвидността.

В изпълнение на изискванията на Закона за кредитните институции, Наредба №7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките и Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, транспонирана в Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, Първа инвестиционна банка АД изготвя план за възстановяване при възникване на финансови затруднения. В него са заложени количествени и качествени сигнали за ранно предупреждение, както и индикатори за възстановяване като например капиталови индикатори, индикатори за ликвидност, индикатори за доходност, пазарно-ориентирани индикатори, при настъпването на които се задействат мерки за възстановяване. Ликвидните индикатори включват съотношение на ликвидно покритие (LCR); нетен отлив от финансиране; съотношение на ликвидни активи към депозити от нефинансови клиенти; съотношение на нетно стабилно финансиране (NSFR). Обособени са също така и различни стрес сценарии относно идиосинкратичен шок, системен шок и комбиниран шок. При възникване на ликвиден натиск са изградени системи за бързо и адекватно реагиране, които включват привличане на допълнителни средства от местния и чуждестранните пазари чрез емитиране на подходящи финансови инструменти в зависимост от конкретния случай, както и реализиране на неликвидни активи, при ясно разпределени нива на вземане на решения.С цел редуциране на ликвидния риск са заложени и превантивни мерки, насочени към повишаване на матуритета в привлечените средства от клиенти, стимулиране на дългосрочните взаимоотношения банка клиент и повишаване на клиентската удовлетвореност. С цел адекватно управление на ликвидния риск Банката осъществява мониторинг на паричните потоци на дневна основа.

Като част от управлението на ликвидния риск Банката поддържа ликвидни активи, състоящи се от парични средства, парични еквиваленти и държавни ценни книжа, които могат да бъдат продадени веднага за да се осигури ликвидност:

Ликвидни активи

в хил. лв.	**31 декември 2020 г.**	**31 декември 2019 г.**
Средства в централни банки	1,576,768	1,674,645
Парични средства и разплащателни сметки в други банки	498,097	316,269
Необременени държавни ценни книжа	637,904	385,256
Злато	2,598	5,479
Общо ликвидни активи	**2,715,367**	**2,381,649**

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(i) Ликвиден риск, продължение

Разумното управление на ликвидността изисква избягване на концентрация на привлечените средства от големи вложители. Ежедневно се извършва анализ на значимите по размер привлечени средства и се съблюдава диверсификацията в общия портфейл от пасиви.

Към 31 декември 2020 г. средствата, привлечени от тридесетте най-големи небанкови депозанта представляват 6.17% от общата сума задължения към други клиенти (31 декември 2019 г.: 7.42%).

Един от основните коефициенти, използвани от Банката за управление на ликвидния риск, е съотношението на ликвидни активи към размера на привлечените средства от други клиенти.

	31 декември 2020 г.	31 декември 2019 г.
Съотношение на покритие с ликвидни активи на привлечените средства от други клиенти	29.84%	27.43%

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Банката по балансова стойност, представени по матуритетна структура според договорния срок до падеж.

Матуритетна структура към 31 декември 2020 г.

в хил. лв.	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	Над 1 година	С неопред. падеж	Общо
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	2,060,496	-	-	-	-	**2,060,496**
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	240,808	-	-	-	23,083	**263,891**
Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	668,385	-	-	-	-	**668,385**
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	-	-	-	199,830	-	**199,830**
Вземания от банки и финансови институции	85,823	4,387	755	15,120	-	**106,085**
Вземания от клиенти	796,401	214,808	752,038	4,275,642	-	**6,038,889**
Други финансови активи	724	-	-	4,386	-	**5,110**
Общо финансови активи	**3,852,637**	**219,195**	**752,793**	**4,494,978**	**23,083**	**9,342,686**
Пасиви						
Задължения към банки	14,340	-	-	-	-	**14,340**
Задължения към други клиенти	4,914,768	1,119,837	2,480,948	584,602	-	**9,100,155**
Други привлечени средства	8	20	3,857	100,266	-	**104,151**
Хибриден дълг	-	-	-	-	267,579	**267,579**
Други финансови пасиви, нетно	104	306	-	-	-	**410**
Общо финансови пасиви	**4,929,220**	**1,120,163**	**2,484,805**	**684,868**	**267,579**	**9,486,635**
Положителна/(отрицателна) разлика в срочността на активите и пасивите	**(1,076,583)**	**(900,968)**	**(1,732,012)**	**3,810,110**	**(244,496)**	**(143,949)**

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(i) Ликвиден риск, продължение

В таблицата инвестициите отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход и по справедлива стойност в печалбата и загубата са представени с матуритет до 1 месец, тъй като отразяват възможността на ръководството да ги реализира в краткосрочен план при необходимост.

Текущите неусвоени части от предоставени заеми не се отчитат за ликвиден риск, тъй като ръководството смята, че договорените условия позволяват на Банката по всяко едно време да преустанови предоставянето на средства на своите кредитополучатели при очаквано повишаване на техния кредитен риск.

В частта на вземанията от клиенти са посочени и вземанията по финансов лизинг.

Матуритетна структура към 31 декември 2019 г.

в хил. лв.	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	Над 1 година	С неопред. падеж	Общо
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	1,998,543	-	-	-	-	**1,998,543**
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	243,425	-	-	-	22,130	**265,555**
Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	565,818	-	-	-	-	**565,818**
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	-	-	-	12,005	-	**12,005**
Вземания от банки и финансови институции	53,023	9,029	2,161	15,363	-	**79,576**
Вземания от клиенти	329,910	233,054	831,538	4,382,413	-	**5,776,915**
Други финансови активи	814	-	-	-	-	**814**
Общо финансови активи	**3,191,533**	**242,083**	**833,699**	**4,409,781**	**22,130**	**8,699,226**
Пасиви						
Задължения към банки	25,048	-	-	-	-	**25,048**
Задължения към други клиенти	4,132,386	994,192	2,739,002	818,421	-	**8,684,001**
Други привлечени средства	13	26	3,309	106,375	-	**109,723**
Хибриден дълг	-	-	-	-	267,615	**267,615**
Други финансови пасиви, нетно	1,243	(600)	(159)	(123)	-	**361**
Общо финансови пасиви	**4,158,690**	**993,618**	**2,742,152**	**924,673**	**267,615**	**9,086,748**
Положителна/(отрицателна) разлика в срочността на активите и пасивите	**(967,157)**	**(751,535)**	**(1,908,453)**	**3,485,108**	**(245,485)**	**(387,522)**

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(i) Ликвиден риск, продължение

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Банката към 31 декември 2020 г., представени по остатъчен срок на базата на договорени недисконтирани парични потоци.

в хил. лв.	**До 1 месец**	**От 1 до 3 месеца**	**От 3 месеца до 1 година**	**Над 1 година**	**Общо**
Финансови активи					
Парични средства и вземания от централни банки	2,060,496	-	-	-	**2,060,496**
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	263,891	-	-	-	**263,891**
Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	668,385	-	-	-	**668,385**
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	-	-	39,150	166,001	**205,151**
Вземания от банки и финансови институции	85,823	4,387	755	15,120	**106,085**
Вземания от клиенти	796,943	216,447	772,921	5,119,718	**6,906,029**
Общо финансови активи	**3,875,538**	**220,834**	**812,826**	**5,300,839**	**10,210,037**
Финансови пасиви					
Задължения към банки	14,340	-	-	-	**14,340**
Задължения към други клиенти	4,914,965	1,120,233	2,484,188	588,347	**9,107,733**
Други привлечени средства	8	20	3,875	103,537	**107,440**
Хибриден дълг	-	-	27,577	291,223	**318,800**
Общо финансови пасиви	**4,929,313**	**1,120,253**	**2,515,640**	**983,107**	**9,548,313**
Деривати държани за управление на риска					
Изходящ поток	2,587	308	-	46,923	49,818
Входящ поток	733	1	-	48,896	49,630
Паричен поток от деривати, нетно	**(1,854)**	**(307)**	**-**	**1,973**	**(188)**

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(i) Ликвиден риск, продължение

В таблицата инвестициите отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход и по справедлива стойност през печалбата и загубата са представени с матуритет до 1 месец, тъй като отразяват възможността на ръководството да ги реализира в краткосрочен план при необходимост.

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Банката към 31 декември 2019 г., представени по остатъчен срок на базата на договорени недисконтирани парични потоци.

в хил. лв.	**До 1 месец**	**От 1 до 3 месеца**	**От 3 месеца до 1 година**	**Над 1 година**	**Общо**
Финансови активи					
Парични средства и вземания от централни банки	1,998,543	-	-	-	**1,998,543**
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	265,555	-	-	-	**265,555**
Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	565,818	-	-	-	**565,818**
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	-	-	-	13,468	**13,468**
Вземания от банки и финансови институции	53,023	9,029	2,161	15,363	**79,576**
Вземания от клиенти	330,171	234,902	854,980	5,283,638	**6,703,691**
Общо финансови активи	**3,213,110**	**243,931**	**857,141**	**5,312,469**	**9,626,651**
Финансови пасиви					
Задължения към банки	25,048	-	-	-	**25,048**
Задължения към други клиенти	4,132,640	994,740	2,744,668	826,590	**8,698,638**
Други привлечени средства	13	26	3,323	110,519	**113,881**
Хибриден дълг	-	-	27,653	318,813	**346,466**
Общо финансови пасиви	**4,157,701**	**994,766**	**2,775,644**	**1,255,922**	**9,184,033**
Деривати държани за управление на риска					
Изходящ поток	1,933	-	478	-	2,411
Входящ поток	1,504	600	637	123	2,864
Паричен поток от деривати, нетно	**(429)**	**600**	**159**	**123**	**453**

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(i) Ликвиден риск, продължение

Очакваните парични потоци на Банката по някои финансови активи и финансови пасиви се различават значително от договорените парични потоци. Основните разлики са следните:

- Очаква се депозитите на виждане и срочните депозити да останат стабилни като размер и да се увеличават.
- Ипотечните и жилищни кредити на дребно имат оригинален договорен срок средно 18 години, но очакваният среден ефективен срок е 12 години, тъй като някои клиенти се възползват от опциите за предварително погасяване.

(ii) Пазарен риск

Лихвен риск

Лихвен риск в банковия портфейл (IRRBB)

Лихвен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните лихвени проценти. Дейността на Банката е обект на риск от колебания в лихвените проценти до степента, в която лихвоносните активи и лихвените пасиви падежират или търпят промени в лихвените равнища по различно време и в различна степен. В случаите на активи и пасиви с плаващи лихвени проценти Банката е изложена на базисен риск, зависещ от разликата между характеристиките на променливите лихвени индекси, като например основния лихвен процент, LIBOR или EURIBOR, въпреки че тези индекси се променят при висока корелация. В допълнение, цялостният ефект ще зависи и от други фактори, например доколко има плащания преди или след договорените дати и колебанията в чувствителността на лихвените проценти в периодите на падежиране и по валути.

За да определи лихвения риск на нетъргуемите си инструменти, Банката изчислява ефекта на промяната в пазарните лихвени равнища върху нетния си лихвен доход и икономическата стойност на Банката, дефинирана като разлика между справедливата стойност на активите и справедливата стойност на пасивите, включени в банковия портфейл.

Ефектът на лихвения риск върху икономическата стойност на Банката вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта към 31 декември 2020 г. е +18 847/+11 397 хил. лв.

Лихвеният риск, на който е изложен нетният лихвен доход на Банката в рамките на една година напред, вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта към 31 декември 2020 г., е +711/-452 хил. лв.

	Нетен лихвен доход		Капитал	
	100 bp увеличение	100 bp намаление	100 bp увеличение	100 bp намаление
Ефект в хил. лв.				
2020 г.				
Към 31 декември	711	(452)	18 847	11 397
Средна за периода	1 369	(1 222)	26 078	9 091
Максимална за периода	5 150	602	37 447	17 676
Минимална за периода	(996)	(3 754)	11 287	4 079
2019 г.[1]				
Към 31 декември	5 956	(5 845)	31 919	9 479

[1] Стойностите към края на 2019 г. са преизчислени съгласно нова рамка за оценка на лихвен риск в банковия портфейл (IRRBB).

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(ii) Пазарен риск, продължение

Лихвен риск, продължение

Риск произлизащ от кредитните спредове в банковия портфейл (CSRBB)

Рискът, произтичащ от промени в пазарното възприятие относно цената на кредитния риск, премията за ликвидност и други потенциални компоненти на носещите кредитен риск инструменти, предизвикващи колебания в цената на кредитния риск, премията за ликвидност и други потенциални компоненти, който не е обяснен от лихвения риск на банковият портфейл или от очаквания кредитен риск/риск от (внезапно) неизпълнение. Обект на риск на кредитния спред са само инструментите част от банковия портфейл, които се отчитат по пазарна стойност.

Подобно на лихвения риск извън търговския портфейл и при риска от промяна в кредитните спредове Банката изчислява ефекта от промяна в два аспекта: върху нетния лихвен доход и икономическата стойност на Банката.

Приложимите сценарии на шок са калибрирани на база 99% ниво на доверителност спрямо исторически наблюдаваните му изменения. Шоковете варират в зависимост от срочността на паричните потоци и кредитния рейтинг на емитента.

Ефектът върху икономическата стойност на Банката към 31 декември 2020 г. е (28,881) хил. лв., а върху нетния лихвен доход възлиза на 280 хил. лв.

Ефект в хил. лв.	Нетен лихвен доход	Капитал
2020 г.		
Към 31 декември	280	(28,881)
Средна за периода	336	(24,915)
Максимална за периода	421	(20,645)
Минимална за периода	280	(28,881)
2019 г.		
Към 31 декември	379	(18,229)

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(ii) Пазарен риск, продължение

Лихвен риск, продължение

Таблицата по-долу показва периодите на олихвяване на финансовите активи и пасиви към 31 декември 2020 г.

		Инструменти с фиксиран лихвен процент				
в хил. лв.	**Общо**	**Инструменти с плаващ лихвен процент**	**Под 1 месец**	**Между 1 и 3 месеца**	**Между 3 месеца и 1 година**	**Над 1 година**
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	518,526	518,526	-	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	236,499	-	236,499	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	668,385	24,011	644,374	-	-	-
Финансови активи по амортизирана стойност	199,830	-	-	-	39,150	160,680
Вземания от банки и финансови институции	30,030	16,198	10,877	-	2,955	-
Вземания от клиенти	5,328,404	5,045,885	1,797	18,970	93,645	168,107
Общо лихвоносни активи	**6,981,674**	**5,604,620**	**893,547**	**18,970**	**135,750**	**328,787**
Пасиви						
Задължения към банки	14,340	14,340	-	-	-	-
Задължения към други клиенти	9,078,370	3,507,226	1,385,757	1,119,837	2,480,948	584,602
Други привлечени средства	104,151	100,899	-	-	-	3,252
Хибриден дълг	267,579	-	-	-	-	267,579
Общо лихвоносни пасиви	**9,464,440**	**3,622,465**	**1,385,757**	**1,119,837**	**2,480,948**	**855,433**

В таблицата инвестициите отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход и по справедлива стойност през печалбата и загубата са представени с матуритет до 1 месец, тъй като отразяват възможността на ръководството да ги реализира в краткосрочен план при необходимост.

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(ii) Пазарен риск, продължение

Лихвен риск, продължение

Таблицата по-долу показва периодите на олихвяване на финансовите активи и пасиви към 31 декември 2019 г.

			Инструменти с фиксиран лихвен процент			
в хил. лв.	**Общо**	**Инструменти с плаващ лихвен процент**	**Под 1 месец**	**Между 1 и 3 месеца**	**Между 3 месеца и 1 година**	**Над 1 година**
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	585,198	585,198	-	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	238,937	-	238,937	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	565,818	26,227	539,591	-	-	-
Финансови активи по амортизирана стойност	12,005	-	-	-	-	12,005
Вземания от банки и финансови институции	35,140	10,976	5,416	-	18,748	-
Вземания от клиенти	5,021,745	4,635,431	2,674	23,094	108,665	251,881
Общо лихвоносни активи	**6,458,843**	**5,257,832**	**786,618**	**23,094**	**127,413**	**263,886**
Пасиви						
Задължения към банки	25,048	22,962	2,086	-	-	-
Задължения към други клиенти	8,671,127	2,947,695	1,171,817	994,192	2,739,002	818,421
Други привлечени средства	109,723	98,479	-	7	-	11,237
Хибриден дълг	267,615	-	-	-	-	267,615
Общо лихвоносни пасиви	**9,073,513**	**3,069,136**	**1,173,903**	**994,199**	**2,739,002**	**1,097,273**

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(ii) Пазарен риск, продължение

Валутен риск

Валутен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени във валутните курсове. Банката е изложена на валутен риск при извършване на сделки с чужди валути и при финансови инструменти, деноминирани в чуждестранна валута.

След въвеждането на паричен съвет (валутен борд) в Република България българският лев е фиксиран към еврото. Тъй като валутата, в която Банката изготвя счетоводните си отчети е българският лев, влияние върху отчетите оказват движенията в обменните курсове на лева спрямо валутите извън Еврозоната.

Експозициите на Банката пораждат нетни приходи от търговски операции от промени във валутните курсове, които се отчитат в печалбата или загубата. Такива експозиции са паричните активи и пасиви на Банката, които не са деноминирани във валутата на представяне на Банката. Тези експозиции са представени по-долу:

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Парични активи		
Евро	4,333,726	3,694,463
Щатски долари	560,693	577,834
Други валути	149,862	180,791
Злато	2,598	5,479
Парични пасиви		
Евро	3,522,779	3,583,449
Щатски долари	557,448	571,761
Други валути	149,865	181,155
Злато	2,172	1,628
Нетна валутна позиция		
Евро	810,947	111,014
Щатски долари	3,245	6,073
Други валути	(3)	(364)
Злато	426	3,851

По отношение на монетарни активи и пасиви, които не са икономически хеджирани, Банката управлява валутния риск в съответствие с политика, която поставя лимити за валутните позиции и дилърски лимити.

(iii) Кредитен риск

Кредитен риск е рискът, че другата страна по финансов инструмент ще причини финансова загуба на Банката като не успее да изплати свое задължение. Банката е изложена на риск от своята кредитна дейност, както и в случаите, когато действа като посредник от името на клиент или на друга трета страна, или при издаването на условни ангажименти. Управлението на кредитния риск се извършва посредством редовни анализи на кредитоспособността на длъжниците и определянето на кредитен рейтинг. Експозицията към кредитен риск се управлява също и чрез приемане на обезпечения и гаранции.

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iii) Кредитен риск, продължение

Таблицата по-долу дава информация за максималната експозиция към кредитен риск:

в хил. лв	Кредити и вземания от други клиенти		Кредити и вземания от банки, включително от централни банки		Инвестиции в дългови ценни книги		Задбалансови ангажименти	
	2020	**2019**	**2020**	**2019**	**2020**	**2019**	**2020**	**2019**
Балансова стойност	6,038,889	5,776,915	1,990,640	1,877,860	1,104,714	816,760	-	-
Условни ангажименти	-	-	-	-	-	-	762,885	859,990

Основният кредитен риск, на който е изложена Банката, възниква вследствие на предоставените заеми на клиенти. Размерът на кредитната експозиция в този случай се определя от балансовата стойност на активите. Тези експозиции са както следва:

31 декември 2020 г. *в хил. лв.*

Клас експозиции	**Брутна сума на вземания от клиенти**	**Обезценка**	**Балансова стойност на вземания от клиенти**
Обслужвани			
Групово обезценени	5,054,851	(71,807)	4,983,044
Необслужвани			
Групово обезценени	251,862	(108,117)	143,745
Индивидуално обезценени	1,243,055	(330,955)	912,100
Общо	**6,549,768**	**(510,879)**	**6,038,889**

31 декември 2019 г. *в хил. лв.*

Клас експозиции	**Брутна сума на вземания от клиенти**	**Обезценка**	**Балансова стойност на вземания от клиенти**
Обслужвани			
Групово обезценени	4,755,703	(68,967)	4,686,736
Необслужвани			
Групово обезценени	218,841	(73,351)	145,490
Индивидуално обезценени	1,301,864	(357,175)	944,689
Общо	**6,276,408**	**(499,493)**	**5,776,915**

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iii) Кредитен риск, продължение

Разпределение на вземанията от клиенти и обезценката като коректив за финансови активи (вземания от клиенти) съгласно МСФО 9:

	31.12.2020 г.		31.12.2019 г.	
	Брутна сума на вземания от клиенти	**Обезценка**	**Брутна сума на вземания от клиенти**	**обезценка**
Експозиции без увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване (фаза 1)	4,053,162	12,184	3,652,415	10,808
Експозиции със значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване (фаза 2)	1,001,689	59,623	1,103,288	58,159
Необслужвани (обезценени) експозиции (фаза 3)	1,494,917	439,072	1,520,705	430,526
Общо	**6,549,768**	**510,879**	**6,276,408**	**499,493**

Класификацията на експозициите по рискови класове отразява преценката на ръководството за кредитния риск и за възстановимата стойност на кредитите.

Към 31 декември 2020 г. брутната сума на просрочените вземания от клиенти, измерени като експозиции с просрочие над 90 дни, е 777,984 хил. лв. (2019: 752,708 хил. лв.).

В допълнение, Банката е изложена на задбалансов кредитен риск вследствие на споразумения за предоставяне на кредити и издаване на задбалансови ангажименти (виж бележка 32).

Концентрации на кредитен риск (балансов и задбалансов) по финансови инструменти възникват спрямо контрагенти, които притежават сходни икономически характеристики, следователно промени в икономическите и други условия биха се отразили по подобен начин върху способността им да посрещнат договорните си задължения.

Основните концентрации на кредитен риск възникват и в зависимост от местоположението и вида на клиентите по отношение на инвестициите, заемите, авансите и условните задължения.

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iii) Кредитен риск, продължение

Концентрацията на кредитен риск по отрасли на икономиката във вземания от клиенти е представена в таблицата по-долу:

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Търговия	797,401	844,380
Производство	1,277,091	1,133,840
Услуги	718,263	691,080
Финанси	126,931	112,944
Транспорт	229,666	217,938
Комуникации	147,613	190,441
Строителство	367,674	336,886
Селско стопанство	180,456	180,014
Туризъм	264,840	255,881
Инфраструктура	425,495	408,558
Частни лица	2,003,581	1,892,605
Други	10,757	11,841
Обезценка	(510,879)	(499,493)
Общо	**6,038,889**	**5,776,915**

Сумите, включени в таблиците, представляват максималната счетоводна загуба, която ще бъде призната към датата на отчета за финансовото състояние, ако страните по сделката не изпълнят изцяло договорните си задължения и всички получени обезпечения се окажат без стойност. Следователно сумите значително надхвърлят очакваните загуби, отразени като обезценка.

Банката е предоставила кредити на дружества в различни сфери на дейност, но в един и същ икономически отрасъл - производство. Поради това експозициите имат сходен бизнес-риск. Съществуват три такива групи предприятия към 31 декември 2020 г. с обща експозиция по брутна балансова стойност възлизаща съответно на 198,704 хил. лв. (2019: 162,118 хил. лв.) - черна и цветна металургия, 85,933 хил. лв. (2019: 85,791 хил. лв.) - минно дело и 81,708 хил. лв. (2019: 94,191 хил. лв.) - енергетика.

Банката е предоставила кредити и издала условни ангажименти на 6 отделни клиенти или групи свързани клиенти (2019: 8), към които експозицията превишава 10% от собствения капитал на Банката на база амортизираната стойност на съответните кредитни улеснения и след прилагане на изискуемите регулаторни изключения и техники за редуциране на кредитния риск. Общата сума на тези експозиции е 801,104 хил. лв., която представлява 52.01% от собствения капитал (2019: 937,247 хил. лв., представлявали 74.55% от собствения капитал).

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iii) Кредитен риск, продължение

Кредитите предоставени от клона в Кипър възлизат на 1,018 хил. лв. (брутна балансова стойност) (2019: 2,040 хил. лв.).

Политиката на Банката изисква преди отпускане на одобрените кредити клиентите да осигурят подходящи обезпечения. Банковите гаранции и акредитиви също са обект на стриктно предварително проучване. Договорите уточняват паричните лимити на банковия ангажимент.

Видове обезпечения, държани срещу различни видове активи:

Тип кредитна експозиция	**Основен вид на обезпечение**	**Съотношение на покритие на експозициите с обезпечение**	
		2020	**2019**
Споразумения по репо - сделки	Търгуеми ценни книжа	97%	101%
Кредити и вземания от банки	Няма	-	-
Жилищно кредитиране	Жилищни или нежилищни имоти	273%	266%
Потребителско кредитиране	Ипотека, поръчителство, парични и други обезпечения	51%	29%
Кредитни карти	Няма	-	-
Кредитиране на предприятия	Ипотека, залог на цяло предприятие, залог на ДМА, залог на стоки в оборот, залог на други КМА, гаранционни схеми, парични, финансови и други обезпечения	467%	487%

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iii) Кредитен риск, продължение

Представената по-долу таблица показва общия размер на кредитите (брутна балансова стойност), предоставени от Банката на клиенти според вида на обезпеченията до размера на обезпеченията с изключение на сумата на кредитните карти 162,527 хил. лв. (2019: 176,309 хил. лв):

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Ипотека	1,615,658	1,569,581
Залог на вземания	1,815,413	1,765,592
Залог на търговски предприятия	17,385	10,968
Ценни книжа	51,888	68,951
Поръчителства и други гаранции	2,583,556	2,355,338
Залог на стоки	-	9,145
Залог на машини и съоръжения	38,677	60,799
Залог на парични средства	30,804	11,349
Залог на дружествени дялове във фирми	-	-
Други обезпечения	-	-
Необезпечени	233,860	248,376
Общо	**6,387,241**	**6,100,099**

Други обезпечения включват застрахователни полици до размера на застрахователното покритие, бъдещи постъпления по сметки, превод на трудово възнаграждение и други.

Жилищно ипотечно кредитиране

Таблицата по-долу представя кредитните експозиции по ипотечни кредити към клиенти – домакинства - в зависимост от стойността на коефициента loan-to-value (LTV). LTV се изчислява като съотношение от брутната стойност на кредита към стойността на обезпечението. В брутната стойност не се включва начислената обезценка. Оценката на обезпечението не включва бъдещи разходи за придобиването и реализацията на обезпечението. Стойността на обезпечението по жилищните ипотечни кредити се основава на стойността на обезпечението при възникване на кредита, обновена на база оценка на промените в цените на жилищата.

Таблицата по-долу представя разбивка на брутната стойност на предоставените жилищни ипотечни кредити към домакинства в зависимост от коефициента LTV.

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Loan to value (LTV) коефициент		
По-малко от 50%	172,855	162,512
Над 50% до 70%	250,723	231,019
Над 70% до 90%	398,105	369,586
Над 90% до 100%	21,766	36,892
Повече от 100%	74,668	63,019
Общо	**918,117**	**863,028**

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iii) Кредитен риск, продължение

Кредити към предприятия

Кредитите към предприятия, които представляват индивидуално значими експозиции, са предмет на индивидуална кредитна оценка и тестване за обезценка. Кредитоспособността на дадено предприятие обикновено е най-подходящият показател за качеството на експозицията към него. Въпреки това, обезпечението осигурява допълнителна сигурност и Банката изисква такова да бъде предоставено от клиентите си търговци. Банката приема обезпечения във формата на първа по ред ипотека на недвижим имот, права върху всички техни активи, както и други гаранции и права на собственост.

Банката периодично анализира предоставените обезпечения от гледна точка на евентуални изменения в стойността им, дължащи се на промени в пазарната среда, нормативната уредба или вследствие разпоредителни действия на длъжника. В случай, че тези изменения водят до нарушаване на изискванията за достатъчност на обезпечението, Банката изисква допълването му в определен срок.

Към 31 декември 2020 г. балансовата стойност на необслужваните кредити към предприятия е в размер на 959,853 хил. лева (2019: 990,692 хил. лева) и стойността на обезпеченията по тези кредити и заеми е в размер на 909,784 хил. лева (2019: 940,848 хил. лева).

Банката следи постоянно риска от неизпълнение по вече предоставените кредити, като при наличие на данни за потенциални или реално възникнали проблеми Банката изготвя план за действие и предприема мерки за справяне с възможните нежелани последици, включително преструктуриране на дълга.

За целите на оповестяването в тези финансови отчети „предоговорени кредити“ се дефинират като кредити, които са предоговорени в резултат на промяна на пазарните лихвени условия, погасителни планове, по искане на клиента и други.

Предоговорени кредити през годината

в хил. лв.

Вид на предоговарянето	2020		2019	
	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка
Кредитиране на физически лица	**372,355**	**10,218**	**169,026**	**5,554**
Промяна на срока на погасяване	116,737	5,452	121,250	4,242
Промяна на размера на пог. вноски	5	-	116	-
Промяна на размера на лихвата	5,235	-	8,749	2
По искане на кредитополучателя	32,747	25	23,867	46
Други причини	217,631	4,741	15,044	1,264
Кредитиране на предприятия	**2,615,119**	**216,949**	**2,423,194**	**293,206**
Промяна на срока на погасяване	150,620	1,617	158,067	10,938
Промяна на размера на пог. вноски	323,823	1,330	599,938	23,964
Промяна на размера на лихвата	13,831	5	213,942	1,355
По искане на кредитополучателя	582,102	24,277	1,180,346	183,703
Други причини	1,544,743	189,720	270,901	73,246
Общо:	**2,987,474**	**227,167**	**2,592,220**	**298,760**

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iii) Кредитен риск, продължение

Структура и организация на функциите по управление на кредитния риск

Управлението на кредитния риск като цялостен процес се осъществява под ръководството на Управителния съвет на Банката. Надзорният съвет упражнява контрол върху дейностите на Управителния съвет по управление на кредитния риск пряко и/или чрез Комитета за риска, който подпомага Надзорния съвет при осъществяването на широкоспектърен надзор върху функцията по управление на риска в Банката, включително относно формирането на рискови експозиции.

За подпомагане дейността на Управителния съвет по управление на кредитния риск в Банката функционират колективни органи – Кредитен съвет и Комитет по преструктуриране. Кредитният съвет подпомага управлението на поемания кредитен риск, като се произнася по кредитни сделки съобразно предоставените му нива на компетентност. Комитетът по преструктуриране е специализиран орган за наблюдение на кредитните експозиции с индикатори за влошаване. Освен колективните органи в Банката функционират и специализирани независими звена – дирекция „Анализ и контрол на риска" и дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране", които изпълняват функции по идентифициране, измерване и управление на кредитния риск, в т.ч. извършването на втори контрол по рискови експозиции. Реализацията, координацията и текущият контрол върху кредитната дейност се организира от дирекции „Корпоративно банкиране", „Кредитиране на малки и средни предприятия", „Банкиране на дребно" и „Кредитна администрация", а управлението на проблемните активи – от дирекция "Проблемни активи".

(iv) Експозиция към държавен дълг

Банката внимателно управлява кредитния риск свързан с държавен дълг.

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на портфейла от държавен дълг по страни. Активите са представени, без да е отчетена евентуална обезценка. Банката не е признала обезценка по отношение на експозициите към държавен дълг отчитани по амортизирана стойност към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г., както и по отношение на тези отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход.

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iv) Експозиция към държавен дълг, продължение

в хил. лв.

31 декември 2020 г.

Портфейл	България	Литва	Латвия	Словакия	САЩ	Румъния	Италия	Испания	Португалия	Унгария	Хърватия	Израел	Европейски съюз
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	323,285	45,950	67	2,216	143,432	53,028	10,478	21,535	20,433	15,520	7,835	-	596
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	116,191	-	-	-	-	-	-	39,150	-	-	-	44,488	-
Общо	**439,491**	**45,950**	**67**	**2,216**	**143,432**	**53,028**	**10,478**	**60,685**	**20,433**	**15,520**	**7,835**	**44,488**	**596**

в хил. лв.

31 декември 2019 г.

Портфейл	България	Литва	Латвия	Словакия	САЩ	Румъния	Казахстан
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	2,452	-	-	-	-	-	-
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	342,824	45,269	68	2,160	147,695	201	1,374
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	12,005	-	-	-	-	-	-
Общо	**357,281**	**45,269**	**68**	**2,160**	**147,695**	**201**	**1,374**

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iv) Експозиция към държавен дълг, продължение

Матуритетна структура на портфейла от държавен дълг по страни към 31 декември 2020 г.

в хил. лв.

Държава емитент	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
България	-	8,383	-	228,100	203,008	439,491
Литва	-	-	-	-	45,950	45,950
Латвия	-	-	-	67	-	67
Словакия	-	-	-	-	2,216	2,216
САЩ	39,846	103,586	-	-	-	143,432
Румъния	-	-	-	-	53,028	53,028
Италия	-	-	-	-	10,478	10,478
Испания	-	-	39,150	-	21,535	60,685
Поргугалия	-	-	-	-	20,433	20,433
Унгария	-	-	-	-	15,520	15,520
Хърватия	-	-	-	7,835	-	7,835
Израел	-	-	-	44,488	-	44,488
Европейски съюз	-	-	-	-	596	596
Общо	**39,846**	**111,969**	**39,150**	**280,490**	**372,764**	**844,219**

Матуритетна структура на портфейла от държавен дълг по страни към 31 декември 2019 г.

в хил. лв.

Държава емитент	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
България	28,207	37,300	7,454	175,019	109,301	357,281
Литва	-	-	-	-	45,269	45,269
Латвия	-	-	-	68	-	68
Словакия	-	-	-	-	2,160	2,160
САЩ	52,162	95,533	-	-	-	147,695
Румъния	-	-	-	-	201	201
Казахстан	-	-	-	-	1,374	1,374
Общо	**80,369**	**132,833**	**7,454**	**175,087**	**158,305**	**554,048**

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

С. Капиталова адекватност

От 1 януари 2014 г. в сила са разпоредбите на пакет CRD IV, които чрез Регламент 575 от 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и Директива 2013/36 относно достъпа до осъществяването на дейност на кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници транспонират в европейското законодателство разпоредбите на новите стандарти за банков капитал – Базел III.

Регулаторен капитал

Собственият капитал за регулаторни цели на Банката се състои от следните елементи:

Базов собствен капитал от първи ред
а) издадени и изплатени капиталови инструменти (обикновени акции);
б) премийни резерви от емисии на обикновени акции;
в) неразпределена одитирана печалба;
г) натрупан друг всеобхватен доход, включително преоценъчни резерви;
д) други резерви;

Приспаданията от елементите на базовия собствен капитал от първи ред включват нематериалните активи, както и корекции на стойността поради изискванията за пруденциална оценка и други приспадания. В увеличение на базовия собствен капитал от първи ред се включват корекциите във връзка с преходното третиране на ефекта от първоначално прилагане на МСФО 9.

През 2020 г., както е оповестено в Бележка 31, Банката завърши успешно увеличение на основния си капитал чрез емисия на нови акции, което е довело до увеличение в Акционерния капитал от 39,085 хил. лв. и в премийния резерв от 153,017 хил. лв., нетно от разходите по емисията.

Допълнителен капитал от първи ред

Инструментите на допълнителния капитал от първи ред включват хибриден дълг (виж бележка 29).

Капитал от втори ред

Към 31 декември 2020 г. Банката няма инструменти, класифицирани като Капитал от втори ред.

3. Управление на риска, продължение

C. Капиталова адекватност, продължение

Собствен капитал

	2020	2019
в хил. лв		
Базов собствен капитал от първи ред		
Изплатени капиталови инструменти	149,085	110,000
(-) Непряко дялово участие в инструменти на базовия собствен капитал от първи ред	(40)	(72)
Премийни резерви	250,017	97,000
Други резерви	719,753	590,531
Натрупан друг всеобхватен доход	20,013	16,313
Корекции на базовия собствен капитал от първи ред:		
(-) Нематериални активи	(14,678)	(11,406)
Преходни корекции на базовия собствен капитал от първи ред	177,342	211,729
(-) Други приспадания	(15,547)	(11,091)
Базов собствен капитал от първи ред	**1,285,945**	**1,003,004**
Инструменти допълнителен капитал от първи ред		
Хибриден дълг	254,258	254,258
Капитал от първи ред	**1,540,203**	**1,257,262**
Капитал от втори ред	-	-
Собствен капитал	**1,540,203**	**1,257,262**

3. Управление на риска, продължение

С. Капиталова адекватност, продължение

Банката изчислява следните съотношения:

а) съотношението на базовия собствен капитал от първи ред е базовият собствен капитал от първи ред на институцията, изразен като процент от общата рискова експозиция;
б) съотношението на капитала от първи ред е капиталът от първи ред на институцията, изразен като процент от общата рискова експозиция;
в) съотношението на обща капиталова адекватност е собственият капитал на институцията, изразен като процент от общата рискова експозиция.
Общата рискова експозиция се изчислява като сбор от рисковопретеглените експозиции за кредитен, пазарен и операционен риск.

Банката изчислява изискванията за кредитния риск на своите експозиции в банков и търговски портфейл на базата на стандартизирания подход. Експозициите се вземат предвид по балансовата им стойност. Задбалансовите ангажименти се вземат предвид чрез прилагане на конверсионни фактори, които имат за цел приравняването им в балансови стойности. Позициите се претеглят за риск при ползване на различни проценти в зависимост от класа на експозицията и нейния кредитен рейтинг. Използват се различни техники за редуциране на кредитния риск, например обезпечения и гаранции. При деривативните инструменти, като форуърди и опции, се оценява кредитният риск на контрагента.

Банката изчислява и капиталови изисквания за пазарен риск на валутните и стоковите инструменти в търговския и банковия портфейл.

Банката изчислява капиталови изисквания за операционен риск чрез прилагане на стандартизирания подход. При този подход Банката разпределя нетните доходи от банкови дейности (наречени съответен индикатор) през последните три години по съответните бизнес линии. След това се умножава разпределената част от съответния индикатор по кореспондиращия й процент (бета фактор) и се достига до годишното капиталово изискване за всяка една бизнес линия. Банката изчислява капиталовото изискване за операционен риск като средна стойност за тригодишния период на сбора от годишните капиталови изисквания по всички бизнес линии. Съответната рискова експозиция се изчислява чрез по-нататъшно умножение на капиталовото изискване по 12.5.

През периода Банката спазва регулаторните капиталови изисквания.

Нивото на капиталова адекватност е както следва:

С. Капиталова адекватност, продължение

в хил. лв.	Балансова стойност/условна стойност		Рискови експозиции	
	2020	**2019**	**2020**	**2019**
Рисковопретеглени експозиции за кредитен риск				
Балансови позиции				
Класове експозиции				
Централни правителства или централни банки	2,465,244	2,277,667	8,897	46,829
Многостранни банки за развитие	57	89	-	-
Институции	394,044	190,672	109,092	65,528
Предприятия	2,259,989	1,884,568	2,172,735	1,822,050
Експозиции на дребно	1,306,865	1,289,177	860,414	807,007
Обезпечени с ипотеки върху недвижими имоти	1,652,584	1,779,803	646,180	705,667
Експозиции в неизпълнение	1,055,844	1,209,562	1,109,944	1,203,080
Предприятия за колективно инвестиране	2,694	2,739	2,694	2,739
Капиталови инструменти	69,529	67,678	87,621	84,270
Други позиции	1,631,171	1,478,652	1,456,024	1,279,618
Общо	**10,838,021**	**10,180,607**	**6,453,601**	**6,016,788**
Задбалансови позиции				
Класове експозиции				
Институции	-	-	343	3,932
Предприятия	284,262	384,553	49,526	54,207
Експозиции на дребно	443,856	446,521	4,947	7,593
Обезпечени с ипотеки върху недвижими имоти	33,929	28,426	7,317	5,302
Други позиции	-	-	9	-
Общо	**762,047**	**859,500**	**62,142**	**71,034**
Деривати				
Класове експозиции				
Централни правителства или централни банки	-	5,867	-	1,467
Институции	4,722	3,937	2,333	787
Предприятия	156	2,002	156	2,002
Други позиции	746	830	746	830
Общо	**5,624**	**12,636**	**3,235**	**5,086**
Общо рисковопретеглени експозиции за кредитен риск			**6,518,978**	**6,092,908**
Общ размер на експозициите към пазарен риск			**5,525**	**4,750**
Размер на експозициите за операционен риск			**547,363**	**588,925**
Общ размер на рисковите експозиции			**7,071,866**	**6,686,583**

Отношения на капиталова адекватност	**Капитал**		**Капиталови съотношения %**	
	2020	**2019**	**2020**	**2019**
Базов собствен капитал от първи ред	**1,285,945**	**1,003,004**	**18.18%**	**15.00%**
Капитал от първи ред	**1,540,203**	**1,257,262**	**21.78%**	**18.80%**
Собствен капитал	**1,540,203**	**1,257,262**	**21.78%**	**18.80%**

Бележки към финансовите отчети

D. Други рискове – Ковид-19

(i) Обща информация за Ковид- 19 и ефекта върху икономиката

Във връзка с пандемичната вълна от Covid-19 (Коронавирус), която придоби глобални измерения в края на м. февруари и началото на м. март 2020 г. и впоследствие продължи с различни етапи на интензивност през цялата 2020 г., което доведе до значително намаление на финансовата активност в световен мащаб, Банката е анализирала на база на текущо наличните данни потенциалния ефект върху финансовото си състояние и по-специално върху използваните модели, съгласно МСФО 9.

Настоящето оповестяване е в изпълнение на изискванията на МСФО 7 и МСФО 9, както и препоръките на Европейския орган за ценните книжа и пазарите (ЕОЦКП).

Следва да бъде отбелязано, че към датата на изготвянето на настоящите индивидуални финансови отчети икономическата активност все още ненапълно възстановена и все още не е налична достатъчно стабилна статистическа информация, както за реалния ефект върху българската и световна икономика, така и за налични значими прогнозни данни за тяхното възстановяване през следващите месеци.

(ii) Развитие на Пандемията от Covid-19 (Коронавирус)

С решение на Народното събрание на Република България от 13 март 2020 г. бе въведено извънредно положение, което изтече на 13 май 2020 г. Подобни мерки бяха предприети от всички държави членки на Европейския съюз, както и от основните търговски партньори (извън Европейския съюз) на Република България. Впоследствие, след като извънредното положение беше отменено, правителството на Република България въведе извънредна епидимична обстановка, която продължава и към края на финансовата година, както и към момента на издаване на настоящия индивидуален финансов отчет.

В резултат на наложените мерки от страна на правителствата в световен мащаб, значителната част от икономическата активност в отделните държави беше преустановена, а като допълнение и значителна част от международната търговия беше възпрепятствана.

Въпреки последвалото отпадане и частично въвеждане отново на ограничителните мерки, международните финансови институции и международните кредитни агенции очакват съществен икономически ефект в краткосрочен план, като общите нива на ръст на икономиката се очаква да бъдат възстановени през 2021-2022 година.

Ръководството на Банката е анализирало очаквания ефект, както върху икономическия ръст, така и в кредитното качество на държавите, към които тя има експозиции, като анализът е представен по-долу.

Ефект върху икономическия растеж

В таблицата по-долу е представена информация относно очакванията за икономически ръст на Република България, съгласно данните на Международния валутен фонд, включително прогнозни данни след настъпването на пандемичната обстановка, свързана с Covid-19 (Коронавирус).

	Исторически Данни			**Прогноза**			
	2017	**2018**	**2019**	**2020 (преди Covid-19)**	**2020 (Covid-19)**	**Средно 2021-24 (преди Covid-19)**	**2021 (Covid-19)**
Икономически ръст на БВП	3.5%	3.1%	3.4%	3.2%	(4.0)%	2.8%	6.0%

В таблицата по-долу е представена информация относно очакванията за икономически ръст на държавите от Еврозоната (представляващи основния външен пазар на Република България),

3. Управление на риска, продължение

D. Други рискове – Ковид-19, продължение

(ii) Развитие на Пандемията от Covid-19 (Коронавирус), продължение

съгласно данните на Международния валутен фонд, включително прогнозни данни след настъпването на пандемичната обстановка, свързана с Covid-19 (Коронавирус).

	Исторически Данни			Прогноза			
	2017	2018	2019	2020 (преди Covid-19)	2020 (Covid-19)	Средно 2021-24 (преди Covid-19)	2021 (Covid-19)
Икономически ръст на БВП	1.9%	2.5%	1.9%	1.4%	(7.5)%	1.3%	4.7%

Видно от горните данни, Ръководството отчита възможните краткосрочни рискове върху общото развитие на икономиката на Република България и на основните й търговски партньори, като на някои от пазарите очакваното намаление на брутния вътрешен продукт би било значително, но взема предвид и общите очаквания за възстановяване в периода 2021-2022 с очаквания за завръщане до средните прогнозирани нива на растеж преди Covid-19 (Коронавирус), вследствие на предприетите мерки от страна на правителствата за ваксинация и мерки стимулиращи икономическата активност.

Ефект върху кредитните рейтинги

В резултат от очакваните икономически ефекти от забавената обща активност, част от рейтинговите агенции влошиха своите перспективи по дългосрочните дългови позиции, както по отношение на суверенния дълг, така и по отношение на корпоративните дългови позиции. В таблицата по-долу е представена информация за промяната в кредитния рейтинг (включително перспективата), присъден от Fitch на Република България.

	Преди Covid-19		След Covid-19	
	Рейтинг	Перспектива	Рейтинг	Перспектива
Република България	BBB	Позитивна	BBB	Позитивна

Към настоящия момент, въпреки цялостното намаление на перспективите и ограничените случаи на влошаване на кредитния рейтинг на множество държави, Ръководството счита, че преди изтичане на по-дълъг период от време, през който може да проличат симптоми на влошаване в общото кредитно качество, както на инвестициите, така и в общата среда, в която Банката оперира, не може да извърши достатъчно устойчива и сигурна оценка за ефекта, който Covid-19 (Коронавирус) може да окаже.

(iii) Анализ на ефекта върху модела по МСФО 9

Ръководството на Банката извърши анализ на очаквания ефект върху общия модел на МСФО 9, резултатите, от който са детайлно представени по-долу. Следва да бъде отбелязано, че фокусът на въпросния анализ беше поставен върху:

- Оценката на влошаването на кредитното качество на контрагентите
- Оценката за потенциалния ефект върху очакваните кредитни загуби от експозициите към контрагентите

Общото заключение на Ръководството на Банката е, че към момента на издаване на настоящия отчет в краткосрочен план не се очаква значително влошаване на кредитното качество на контрагентите поради:

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

D. Други рискове – Ковид-19, продължение

(iii) Анализ на ефекта върху модела по МСФО 9, продължение

- Предприетите мерки от правителството на Република България, правителствата на държавите, включително по отношение на приложените частни мораториуми, които към настоящия момент не водят допълнителни индикации за значително влошено кредитно качество на контрагентите. Ръководството стриктно продължава да следи за наличието на дългосрочни индикации за влошаване, като общите временни потенциални ликвидни проблеми на контрагентите, породени пряко от Covid-19 (Коронавируса) не се считат за индкации за влошаване на кредитното качество.

- Към настоящия момент, въпреки цялостното намаление на перспективите и ограничените случаи на влошаване на кредитния рейтинг, Ръководството счита, че преди изтичане на по-значителен период от време, през който може да проличат симптоми на влошаване в общото кредитно качество, както на инвестициите, така и в общата среда, в която Банката оперира, влиянието върху общото ниво на очакваните кредитни загуби е ограничено.

По отношение на модела за изчисляване на очакваните кредитни загуби, Ръководството счита, че все още поради липсата на стабилни данни не е възможно да бъде извършена значителна промяна в общия модел. Въпреки това Ръководството отчита възможните краткосрочни рискове върху общото развитие на икономиката на Република България, като на някои от индустриите очакваното намаление на Брутния вътрешен продукт би било значително, но взема предвид и общите очаквания за бързо възстановяване в периода 2021-2022 с очаквания за завръщане до средните прогнозирани нива на растеж преди Covid-19 (Коронавирус).

(iv) Кредитен мораторуим

През април 2020 г. Българската народна банка утвърди изготвения от Асоциацията на банките в България (АББ) Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции във връзка с COVID-19, както и удължаването на сроковете на неговото действие и изменения, допълнително утвърдени през юли и декември 2020 г. Документът представлява частен мораториум по смисъла на Насоките на Европейския банков орган (ЕБО) относно законодателните и частните мораториуми върху плащания по кредити във връзка с COVID-19 (EBA/GL/2020/02), съгласно който отсрочването по такива експозиции не води автоматично до тяхното прекласифициране под формата на преструктуриране или неизпълнение.

Във връзка с приложения по-горе мораториум, част от кредитополучателите на Банката, също се възползваха от него, като общата стойност на предоговорените експозиции са 1,264,685 хил. лв., брутно от обезценка (1,235,915 хил. лв. нетно от обезценка), като към 31 декември 2020 г. общият размер на предоговорените експозиции,които все още се възползват от кредитния мораториум са в размер на 337,220 хил. лв., брутно от обезценка (335,775 хил. лв. нетно от обезценка).

В таблицата по-долу е представена информация за предоговорените експозиции в рамките на мораториума, които към 31 декември 2020 г. все още се възползват от него на база на тип на кредитополучателя:

3. Управление на риска, продължение

D. Други рискове – Ковид-19, продължение

(iv) Кредитен мораторуим, продължение

в хил. лв.	Обща стойност на Кредитния портфейл			Предоговорени в рамките на мораториума		
	Брутна стойност	**Обезценка**	**Амортизирана стойност**	**Брутна стойност**	**Обезценка**	**Амортизирана стойност**
Голямо предприятие	2,618,826	(214,852)	2,403,974	217,791	(202)	217,589
Средно предприятие	1,039,260	(138,471)	900,789	37,082	(288)	36,794
Малко предприятие	505,348	(42,115)	463,233	19,257	(102)	19,155
Микро предприятие	349,338	(11,170)	338,168	21,932	(227)	21,705
Домакинства						
- Потребителски кредити	951,254	(65,547)	885,707	14,802	(158)	14,644
- Ипотечни кредити	918,117	(15,681)	902,436	23,462	-	23,462
- Кредитни карти	162,527	(23,043)	139,484	2,894	(468)	2,426
- Други програми и обезпечени финансирания	5,098	-	5,098	-	-	-
Общо	**6,549,768**	**(510,879)**	**6,038,889**	**337,220**	**(1,445)**	**335,775**

В таблицата по-долу е представена информация за предоговорените експозиции в рамките на мораториума, които към 31 декември 2020 г. все още се възползват от него на база на фазата, съгласно МСФО 9, в която е класифицирана експозицията:

	Обща стойност на Кредитния портфейл			Предоговорени в рамките на мораториума		
	Брутна стойност	**Обезценка**	**Амортизирана стойност**	**Брутна стойност**	**Обезценка**	**Амортизирана стойност**
Експозиции без увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване (фаза 1)	4,053,162	(12,184)	4,040,978	300,858	(451)	300,407
Експозиции със значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване (фаза 2)	1,001,689	(59,623)	942,066	34,820	(570)	34,250
Общо	**5,054,851**	**(71,807)**	**4,983,044**	**335,678**	**(1,021)**	**334,657**

Бележки към финансовите отчети

4. Информация по сегменти

Информацията по сегменти се представя с оглед на географското разпределение на сегментите на Банката. Форматът се базира на вътрешната финансово-контролна структура.

Отчитането и оценяването на активите и пасивите, приходите и разходите по сегменти е основано на счетоводната политика, описана в приложението за счетоводната политика.

Операциите между сегментите се извършват по пазарни цени.

Банката извършва дейност основно в България, но също така има операции в Кипър.

При представянето на информация на базата на географски сегменти, приходите и разходите се разпределят след междуклонови елиминации на база местоположението на банковото подразделение, което ги генерира. Активите и пасивите по сегменти се разпределят след междуклонови елиминации въз основа на географското им местоположение.

в хил. лв.	**Операции в България**		**Операции в чужбина**		**Общо**	
	2020	**2019**	**2020**	**2019**	**2020**	**2019**
Приходи от лихви	292,081	289,662	79	205	292,160	289,867
Разходи за лихви	(59,500)	(59,154)	(11)	(17)	(59,511)	(59,171)
Нетен лихвен доход	**232,581**	**230,508**	**68**	**188**	**232,649**	**230,696**
Приходи от такси и комисиони	111,824	123,601	4,426	2,788	116,250	126,389
Разходи за такси и комисиони	(20,373)	(23,116)	(28)	(43)	(20,401)	(23,159)
Нетен доход от такси и комисиони	**91,451**	**100,485**	**4,398**	**2,745**	**95,849**	**103,230**
Нетни приходи от търговски операции	**10,526**	**13,645**	**1,465**	**1,284**	**11,991**	**14,929**
Административни разходи	**(179,184)**	**(207,386)**	**(2,658)**	**(1,771)**	**(181,842)**	**(209,157)**
	2020	**2019**	**2020**	**2019**	**2020**	**2019**
Активи	**10,805,491**	**10,181,802**	**27,338**	**18,229**	**10,832,829**	**10,200,031**
Пасиви	**9,288,211**	**8,980,876**	**366,869**	**276,090**	**9,655,080**	**9,256,966**

4. Информация по сегменти, продължение

В следващата таблица е представено разпределението на активи и пасиви, приходи и разходи по бизнес сегменти към и за годината, завършваща на 31 декември 2020 г.:

в хил. лв.

Бизнес	Активи	Пасиви	Нетен лихвен доход	Нетен доход от такси и комисиони	Нетни приходи от търговски операции	Други нетни оперативни приходи
Корпоративно банкиране	3,227,904	1,077,424	78,157	22,924	-	162
Малки и средни предприятия	793,674	602,268	28,792	16,979	-	8
Банкиране на дребно	2,017,311	7,420,463	136,442	55,515	-	89
Трежъри	3,303,797	88,492	806	1,000	11,991	3,771
Други	1,490,143	466,433	(11,548)	(569)	-	6,314
Общо	**10,832,829**	**9,655,080**	**232,649**	**95,849**	**11,991**	**10,344**

5. Финансови активи и пасиви
Счетоводна класификация и справедливи стойности

Счетоводната политика на Банката, свързана с оценяването по справедлива стойност е представена в Бележка 2(d)(vi).

Банката определя справедливите стойности като използва следната йерархия, която категоризира в три нива входящите данни, вземани предвид при техниките за оценяване на справедливата стойност:

Ниво 1 - Входящите данни на ниво 1 са котираните (некоригирани) цени на финансови активи и пасиви на активните пазари за идентични финансови инструменти.

Ниво 2 - Входящите данни на ниво 2 са входящи данни за даден актив или пасив, различни от котираните цени, включени в ниво 1, които, пряко или косвено, са достъпни за наблюдение. Тази категория включва инструменти, оценявани използвайки: котирани цени на подобни активи или пасиви на активни пазари; котирани цени на идентични или подобни активи или пасиви на пазари, които не се считат за активни; други техники за оценяване, където всички значими входящи данни са пряко или косвено достъпни за наблюдение, използвайки пазарни данни.

Ниво 3 - Входящите данни на ниво 3 са ненаблюдаеми входящи данни за даден актив или пасив. Тази категория включва всички инструменти, при които техниката за оценяване не включва наблюдаеми входящи данни и ненаблюдаемите входящи данни имат значителен ефект върху оценката на инструмента. Тази категория включва инструменти, които се оценяват на базата на котирани цени на подобни инструменти, където значителни ненаблюдаеми корекции или предположения се изискват за да отразят разликите между инструментите.

5. Финансови активи и пасиви, продължение
Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

Справедливата стойност на финансовите активи и финансовите пасиви, които се търгуват на активни пазари са базирани на котирани пазарни цени на борсови или дилърски пазари. За всички останали финансови инструменти Банката определя справедливите стойности, като използва други техники за оценяване.

Другите техники за оценяване включват модели на базата на настоящата стойност и дисконтираните парични потоци, сравнение с подобни инструменти, за които съществуват наблюдаеми пазарни цени, и модели за оценяване на опции и други модели за оценяване. Предположения и входящи данни, използвани в техниките за оценяване, включват безрискови и референтни лихвени проценти, кредит спредове и други премии, използвани при определянето на дисконтовите проценти, цени на дългови и капиталови ценни книжа, валутни курсове и цени на индекси на капиталови инструменти и очаквани колебания и корелация на цените.

Целта на техниките за оценяване е да се определи справедлива стойност, която отразява цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарните участници към датата на оценяване.

Банката използва общопризнати модели за оценка за определяне на справедливата стойност на често използвани и по-опростени финансови инструменти, като лихвен и валутен суап, при които се използват само наблюдаеми пазарни данни и изискват по-малко преценки и приблизителни оценки на ръководството. Наблюдаеми цени и входящи данни, използвани в моделите за оценяване, обикновено са налични на пазара за котирани дългови и капиталови инструменти, деривати, които се търгуват на борсата или извънборсови деривати като лихвени суапове. Тази наличност на наблюдаеми пазарни цени и входящи данни, използвани в моделите за оценяване, намалява нуждата от преценки и приблизителни оценки на ръководството и също така намалява несигурността, свързана с определянето на справедливите стойности. Наличността на наблюдаеми пазарни цени и входящи данни варира в зависимост от продуктите и пазарите и има склонността да се влияе от промени, предизвикани от специфични събития и общото състояние на финансовите пазари.

Но в случаите, когато Банката оценява портфейл от финансови активи и финансови пасиви на базата на нетната експозиция, тя прилага преценка при определяне на подходящите корекции на ниво портфейл, като например използването на спреда „купува-продава".

При такива корекции се използват наблюдаеми спредове „купува-продава" за подобни инструменти и се коригират според факторите, специфични за този портфейл.

За по-сложни инструменти, Банката използва собствени модели за оценяване, които обикновено са разработени на базата на общопризнати методи за оценяване. Някои или всички значими входящи данни в тези модели може да не са наблюдаеми на пазара и са получени от пазарни цени или проценти или са приблизителни оценки, базирани на преценки. Пример за инструменти, за които има значими ненаблюдаеми данни включват някои извънборсови деривати и определени заеми и ценни книжа, за които няма активен пазар и запазени участия при секюритизация. Моделите за оценяване, които използват значими

5. Финансови активи и пасиви, продължение
Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

ненаблюдаеми данни изискват в голяма степен използването на преценки и приблизителни оценки от ръководството при определяне на справедливата стойност. Тези преценки и приблизителни оценки, направени от ръководството обикновено се изискват, за да се избере подходяща техника за оценяване, за определяне на очакваните бъдещи парични потоци от финансовия инструмент, който се оценява, за определяне на вероятността от неизпълнение на задълженията от страна на контрагента и предварителните лащания и за избора на подходящи дисконтови проценти.

Банката има установена система за вътрешен контрол във връзка с оценката на справедливите стойности. Системата включва функцията Управление на риска, независима от дирекция „Трежъри“, която докладва на ръководството и носи главната отговорност за независимата проверка на резултата от търговските и инвестиционни дейности и на всички значими оценки на справедливата стойност на финасовите инструменти. Специфични контроли включват:

- Проверка на наблюдаемите цени;
- Предлагането на нови модели и на промени в съществуващите модели се извършва от Дирекция Анализ и контрол на риска и одобрява от Управителния съвет на Банката;
- Калибриране на моделите (сравнение с наблюдаеми пазарни сделки);
- Анализ и оценка на значителните дневни отклонения в оценката;
- Преглед на значимите ненаблюдаеми данни, корекции на оценката и значителни промени в справедливите стойности на инструментите от Ниво 3 сравнени с предходния месец от Дирекция Анализ и контрол на риска на Банката;

Когато се използва информация, предоставена от трети лица, като например от компании за услуги по определяне на цени или цени от посредници, Управление на риска оценява и документира доказателствата, използвани от третите лица в подкрепа на заключението, че такива оценки са в съответствие с МСФО. Това включва:

- Проверка за одобрение на посредниците за определяне на пазарни цени използвани при оценката на съответния вид финансови инструменти;
- Разбиране на начина, по който справедливата стойност е била достигната и степента, до която тя отразява реални пазарни сделки;
- Когато цените за сходни инструменти са използвани за определяне на справедливата стойност, как тези цени са били коригирани, за да отразят характеристиките на инструмента, подлежащ на оценка;
- Когато няколко цени са били установени за един и същ финансов инструмент, до каква степен е била определена справедливо стойността на инструмента, използвайки тези цени.

5. Финансови активи и пасиви, продължение
Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

Таблиците по-долу представят анализ на финансови инструменти оценявани по справедлива стойност в края на отчетния период, класифицирани по нива в рамките на йерархията на справедливите стойности, чрез която се категоризира измерването на справедливите стойности. Стойностите се базират на сумите признати в отчета за финансово състояние.

в хил. лв.

31 декември 2020	**Ниво 1**	**Ниво 2**	**Ниво 3**	**Общо**
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	4,320	259,557	14	263,891
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	644,374	24,011	-	668,385
Деривати държани за управление на риска, нетно	724	3,976	-	4,700
Общо	**649,418**	**287,544**	**14**	**936,976**

в хил. лв.

31 декември 2019	**Ниво 1**	**Ниво 2**	**Ниво 3**	**Общо**
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	6,936	258,605	14	265,555
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	539,591	26,227	-	565,818
Деривати държани за управление на риска, нетно	814	(361)	-	453
Общо	**547,341**	**284,471**	**14**	**831,826**

Таблиците по-долу анализират справедливите стойности на финансови инструменти, отчитани не по справедлива стойност, по ниво в йерархията на справедливите стойности, където се категоризира оценката по справедлива стойност.

5. Финансови активи и пасиви, продължение
Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

в хил. лв.

31 декември 2020	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо справедливи стойности	Общо балансова стойност
Активи					
Парични средства и вземания от централни банки	-	2,060,496	-	2,060,496	2,060,496
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	207,740	-	-	207,740	199,830
Вземания от банки и финансови институции	-	106,085	-	106,085	106,085
Вземания от клиенти	-	1,055,845	5,105,857	6,161,702	6,038,889
Общо	**207,740**	**3,222,426**	**5,105,857**	**8,536,023**	**8,405,300**
Пасиви					
Задължения към банки	-	14,340	-	14,340	14,340
Задължения към други клиенти	-	4,914,768	4,191,036	9,105,804	9,100,155
Други привлечени средства	-	104,165	-	104,165	104,151
Хибриден дълг	-	267,579	-	267,579	267,579
Общо	**-**	**5,300,852**	**4,191,036**	**9,491,888**	**9,486,225**

в хил. лв.

31 декември 2019	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо справедливи стойности	Общо балансова стойност
Активи					
Парични средства и вземания от централни банки	-	1,998,543	-	1,998,543	1,998,543
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	12,121	-	-	12,121	12,005
Вземания от банки и финансови институции	-	79,576	-	79,576	79,576
Вземания от клиенти	-	1,090,179	4,880,830	5,971,009	5,776,915
Общо	**12,121**	**3,168,298**	**4,880,830**	**8,061,249**	**7,867,039**
Пасиви					
Задължения към банки	-	25,048	-	25,048	25,048
Задължения към други клиенти	-	4,132,480	4,556,909	8,689,389	8,684,001
Други привлечени средства	-	109,714	-	109,714	109,723
Хибриден дълг	-	267,615	-	267,615	267,615
Общо	**-**	**4,534,857**	**4,556,909**	**9,091,766**	**9,086,387**

5. Финансови активи и пасиви, продължение
Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

Където е налична, справедливата стойност на кредитите предоставени на други клиенти е базирана на наблюдаеми пазарни транзакции. Където наблюдаема пазарна информация не е налична, преценката за справедливата стойност се базира на оценъчни модели, като техники на дисконтирани парични потоци. Входящите данни за оценъчните техники включват очаквани загуби за живота на кредита, пазарни лихвени нива, очаквания за предплащане. За обезценените кредити с обезпечения, справедливата стойност се базира на оценка за справедливата стойност на предоставеното обезпечение. С цел по-голяма точност на оценката кредитите са групирани в портфейли със сходни характеристики като тип продукт, тип кредитополучател, матуритет, валута, тип на обезпечението.

Справедливата стойност на задълженията към клиенти е изчислена използвайки техники на дисконтирани парични потоци прилагайки лихвените нива, които се предлагат към момента за депозити със сходен падеж и условия. Справедливата стойност на депозитите на виждане е сумата платима към датата на финансовия отчет.

6. Нетен лихвен доход

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Приходи от лихви		
Сметки при банки и финансови институции	511	1,437
Приходи от лихви по пасиви	-	9
Голямо предприятие	86,700	88,237
Средно предприятие	30,872	36,056
Малко предприятие	18,897	21,621
Микро предприятие	15,015	15,341
Домакинства	123,142	118,740
Дългови инструменти	17,023	8,426
	292,160	**289,867**
Разходи за лихви		
Депозити от банки	(9)	(70)
Депозити от други клиенти	(26,352)	(31,666)
Други привлечени средства	(786)	(829)
Хибриден дълг	(27,541)	(23,038)
Разходи за лихви по активи	(4,798)	(3,551)
Лизингови договори и други	(25)	(17)
	(59,511)	**(59,171)**
Нетен лихвен доход	**232,649**	**230,696**

За 2020 г. признатият лихвен приход от необслужвани финансови активи (вземания от клиенти) възлиза на 29,640 хил. лв. (2019 г.: 22,644 хил. лв).

7. Нетен доход от такси и комисиони

в хил. лв.

Приходи от такси и комисиони	**2020**	**2019**
Акредитиви и гаранции	2,381	3,508
Платежни операции	18,936	23,209
Клиентски сметки	32,744	31,214
Картови услуги	31,339	33,522
Други	30,850	34,936
	116,250	**126,389**
Разходи за такси и комисиони		
Акредитиви и гаранции	(462)	(660)
Платежни системи	(2,315)	(2,922)
Картови услуги	(14,090)	(15,616)
Други	(3,534)	(3,961)
	(20,401)	**(23,159)**
Нетен доход от такси и комисиони	**95,849**	**103,230**

8. Нетни приходи от търговски операции

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Нетни приходи от търговски операции от:		
- дългови инструменти	(51)	(82)
- капиталови инструменти	(120)	30
- промени във валутните курсове	12,162	14,981
Нетни приходи от търговски операции	**11,991**	**14,929**

9. Други нетни оперативни приходи

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Други нетни оперативни приходи, възникващи от:		
- нетни приходи/(разходи) от сделки и преоценки на злато и благородни метали	574	788
- приходи от наеми	5,740	5,542
- дългови инструменти	1,583	5,495
- капиталови инструменти	2,188	4,344
- доход от управление на цедирани вземания	162	54,643
- доход от управление на кредити, придобити чрез бизнес комбинация	97	1,118
Други нетни оперативни приходи	**10,344**	**71,930**

10. Административни разходи

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Административните разходи включват:		
- Разходи за персонал	61,877	66,553
- Амортизация на имоти, оборудване и дълготрайни материални активи	12,435	13,844
- Амортизация на активи с право на ползване	33,838	32,263
- Реклама	9,307	12,976
- Телекомуникации, софтуер и друга компютърна поддръжка	11,931	11,663
- Други разходи за външни услуги	52,454	71,858
Административни разходи	**181,842**	**209,157**

Разходите за персонал включват разходи за заплати, социални и здравни осигуровки, начислени в съответствие с разпоредбите на местното законодателство. Общият брой на персонала към 31 декември 2020 г. е 2,524 човека (31 декември 2019 г.: 2,572).

Начислените за 2020 г. суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори за независим финансов одит възлизат на 331 хил. лв. Начислените за 2019 г. суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори за независим финансов одит възлизат на 1,057 хил. лв. Начислените суми за други услуги, несвързани с одита, предоставяни от регистрираните одитори за 2020 г. са 153 хил. лв. През 2019 г. няма начислени суми за други услуги, несвързани с одита, предоставяни от регистрираните одитори.

11. Обезценка

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Увеличение на обезценката		
Вземания от клиенти	(133,522)	(198,674)
Задбалансови ангажименти	(490)	(694)
Ценни книжа отчитани по амортизирана стойност	-	(779)
Намаление на обезценката		
Вземания от клиенти	39,998	81,652
Задбалансови ангажименти	354	1,005
Разходи за обезценка, нетно	**(93,660)**	**(117,490)**

Разходите за обезценка за 2020 г. и 2019 г. се дължат на допълнителни начисления в резултат на развитие на кредитния риск в период на предизвикателна икономическа среда и консервативния подход, прилаган от Банката при признаване на риска от загуби по определени индивидуално оценявани експозиции.

Бележки към финансовите отчети

12. Други (разходи)/приходи, нетно

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Приходи от продажба на активи	1,547	1,500
Преоценка на инвестиционни имоти	2,312	72,940
Приходи от продажба на инвестиционни имоти	(368)	31
Приходи от дивиденти	374	5,678
(Разходи) за гаранционни схеми	(34,608)	(31,828)
(Разходи) за провизии по съдебни спорове	(69)	(228)
Други приходи, нетно	(938)	1,904
Общо	**(31,750)**	**49,997**

13. Разходи за данъци

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Текущи данъци	98	(123)
Отсрочени данъци (виж бележка 20)	(4,798)	(14,791)
Разходи за данъци	**(4,700)**	**(14,914)**

Равнение между данъчния разход и счетоводната печалба, както следва:

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Счетоводна печалба преди облагане	**43,581**	**144,135**
Корпоративен данък по съответната данъчна ставка (10% за 2020 г. и 10% за 2019 г.)	4,358	14,414
Ефект от данъчни ставки в други юрисдикции	313	226
Данъчен ефект от постоянни данъчни разлики	29	274
Разходи за данък върху дохода	**4,700**	**14,914**
Ефективна данъчна ставка	10.78%	10.35%

14. Парични средства и вземания от централни банки

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Каса		
- в левове	135,249	149,515
- в чуждестранна валута	40,692	45,328
Вземания от централни банки	1,620,906	1,718,780
Разплащателни сметки и вземания от чуждестранни банки	263,649	84,920
Общо	**2,060,496**	**1,998,543**

15. Инвестиции в ценни книжа

в хил. лв	**2020**	**2019**
Облигации и други ценни книжа издадени от:		
Българското правителство		
- деноминирани в левове	258,766	194,315
- деноминирани в чуждестранна валута	180,725	162,966
Чужди правителства	404,728	196,767
Предприятия	236,484	236,485
Чуждестранни банки	24,011	26,227
Други издатели - капиталови инструменти	27,392	26,618
Общо	**1,132,106**	**843,378**
От които финансови активи:		
Отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	668,385	565,818
Отчитани по амортизирана стойност	199,830	12,005
Отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	263,891	265,555
Общо	**1,132,106**	**843,378**

Част от отчетените облигации на българското и чуждестранни правителства в размер на 86,103 хил. лв. (86,219 хил. лв. към 2019 г.) са предмет на споразумения за пълна размяна на доходност (Total Return Swap Agreement).

Към края на 2020 г., както и към края на 2019 г., няма ценни книжа, които да са предмет на споразумения на обратно изкупуване.

16. Вземания от банки и финансови институции

(a) Анализ по видове

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Вземания от банки	34,094	45,313
Вземания по договори за обратна продажба	-	5,416
Други	71,991	28,847
Общо	**106,085**	**79,576**

(b) Географски анализ

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Местни банки и финансови институции	39,570	13,613
Чуждестранни банки и финансови институции	66,515	65,963
Общо	**106,085**	**79,576**

17. Вземания от клиенти

в хил. лв.	Брутна стойност	Обезценка	31.12.2020 г. Амортизирана стойност
Голямо предприятие	2,618,826	(214,852)	2,403,974
Средно предприятие	1,039,260	(138,471)	900,789
Малко предприятие	505,348	(42,115)	463,233
Микро предприятие	349,338	(11,170)	338,168
Домакинства			
- Потребителски кредити	951,254	(65,547)	885,707
- Ипотечни кредити	918,117	(15,681)	902,436
- Кредитни карти	162,527	(23,043)	139,484
- Други програми и обезпечени финансирания	5,098	-	5,098
Общо	**6,549,768**	**(510,879)**	**6,038,889**

в хил. лв.	Брутна стойност	Обезценка	31.12.2019 г. Амортизирана стойност
Голямо предприятие	2,441,869	(237,883)	2,203,986
Средно предприятие	1,088,347	(141,548)	946,799
Малко предприятие	496,059	(40,904)	455,155
Микро предприятие	323,850	(8,303)	315,547
Домакинства			
- Потребителски кредити	880,581	(39,684)	840,897
- Ипотечни кредити	863,028	(14,883)	848,145
- Кредитни карти	177,576	(16,288)	161,288
- Други програми и обезпечени финансирания	5,098	-	5,098
Общо	**6,276,408**	**(499,493)**	**5,776,915**

(а) Движение в обезценката

в хил. лв.	
Салдо към 1 януари 2020 г.	**499,493**
Допълнително начислена	133,522
Реинтегрирана	(39,998)
Отписани вземания	(80,582)
Други	(1,556)
Салдо към 31 декември 2020 г.	**510,879**

18. Имоти и оборудване

в хил. лв.	Земя и сгради	Машини и оборудване	Транспорт-ни средства	Активи в процес на изграждане	Подобрения на наети активи	Общо
Отчетна стойност						
Към 1 януари 2019 г.	**17,651**	**140,457**	**6,575**	**18,794**	**66,509**	**249,986**
Придобити	5,135	2	-	11,706	-	16,843
Излезли от употреба	(578)	(7,969)	-	(6,796)	(2,587)	(17,930)
Прехвърлени	-	5,851	-	(9,241)	1,471	(1,919)
Към 31 декември 2019 г.	**22,208**	**138,341**	**6,575**	**14,463**	**65,393**	**246,980**
Придобити	-	251	-	10,920	67	11,238
Излезли от употреба	-	(3,181)	-	(56)	(1,388)	(4,625)
Прехвърлени	-	3,495	57	(9,013)	125	(5,336)
Към 31 декември 2020 г.	**22,208**	**138,906**	**6,632**	**16,314**	**64,197**	**248,257**
Амортизация						
Към 1 януари 2019 г.	**4,765**	**118,004**	**6,080**	**-**	**40,510**	**169,359**
Начислена през годината	645	7,344	234	-	2,455	10,678
За излезлите от употреба	(132)	(7,750)	-	-	(2,582)	(10,464)
Към 31 декември 2019 г.	**5,278**	**117,598**	**6,314**	**-**	**40,383**	**169,573**
Начислена през годината	807	6,672	120	-	2,677	10,276
За излезлите от употреба	-	(3,176)	-	-	(1,388)	(4564)
Към 31 декември 2020 г.	**6,085**	**121,094**	**6,434**	**-**	**41,672**	**175,285**
Балансова стойност						
Към 1 януари 2019 г.	**12,886**	**22,453**	**495**	**18,794**	**25,999**	**80,627**
Към 31 декември 2019 г.	**16,930**	**20,743**	**261**	**14,463**	**25,010**	**77,407**
Към 31 декември 2020 г.	**16,123**	**17,812**	**198**	**16,314**	**22,525**	**72,972**

Справедливата стойност на активите от клас Земя и сгради е определена от независими оценители на имущество, имащи призната професионална квалификация и скорошен опит с оценяването на имоти с местонахождение и категория сходни на оценяваните. Политиката на Банката изисква независимите оценители да определят справедливата стойност с такава честота, че да се осигури балансова стойност, която не се различава съществено от справедливата към края на отчетния период. Към 31 декември 2020 година справедливата стойност на земята и сградите не е съществено по-различна от балансовата им стойност към същата дата. Справедливата стойност на земя и сгради е категоризирана като справедлива стойност от Ниво 3 на база на входящите данни за използваната техника за оценяване.

18. Имоти и оборудване, продължение

Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност
1. Дисконтирани парични потоци: Моделът за оценяване отчита настоящата стойност на генерираните парични потоци от имотите, взимайки предвид очаквания ръст на наемите, периода за анулиране, ниво на заетост, премии за стимулиране като периоди освободени от наем и други разходи, които не се заплащат от наемателите. Очакваните нетни парични потоци се дисконтират, като се използват дисконтови проценти, коригирани за риска. Сред другите фактори, при определянето на дисконтовия процент се отчита качество на сградата и нейното местонахождение (първостепенно или второстепенно), кредитното качество на наемателя и срока на наема.	1. Очакван пазарен ръст на наемите (4.5-6.8%, средно претеглено 5.6%). 2. Период за анулиране (средно 6 месеца след края на всеки наем). 3. Ниво на заетост (90-95%, средно претеглено 92.5%). 4. Периоди освободени от наем (1 година при нов наем). 5. Дисконтов процент, коригиран за риска (4-9%, средно претеглено 6.5%).	Определената справедлива стойност ще се увеличи (намали) ако: • очаквания пазарен ръст на наемите е по-висок (по-нисък); • периодите за анулиране са по-къси (по-дълги); • нивото на заетост е по-високо (по-ниско); • периодите освободени от наем са по-къси (по-дълги); или • дисконтовият процент, коригиран за риска е по-нисък (по-висок).
2. Пазарен подход/ Сравнителен подход. Този подход се основава на сравнение на оценявания обект с други подобни обекти, продадени или предлагани за продажба. Стойността на даден имот по този метод се определя при прякото сравнение на оценявания обект с други подобни недвижими имоти, които са били продадени в период, близък до датата на оценката. След обстойно изследване, проверка и анализ на данни, получени от пазара на имоти се формира стойност, която представлява най-точния индикатор за пазарна стойност. Същността на метода е да се ползва информация за реално осъществени сделки през последните шест месеца на пазара на имоти. Успешното прилагане на метода е възможно само при наличие на достоверна база данни от реални сделки извършени с имоти аналогични на оценявания. Информацията от сайтове за имоти, местна преса и др. информационни източници се отнася за бъдещи инвестиционни намерения на продавача на имота и не представлява достоверен източник на информация. При ползване на тези източници офертната стойност на всеки аналог се сконтира с процент по преценка на оценителя, но не по-малко от 5%.	1.Очакван пазарен ръст на имотите (5-10%, средно претеглено 7.5%). 2.Период за реализация (средно 6 месеца след оферирane). 3.коефициент за сключване на сделка (90-95%, средно претеглено 92.5%). 4. коефициент за местоположение (1.0-1.05, средно претеглено 1.025). 5. коефициент за състояние (1.0-1.1, средно претеглено 1.05).	Определената справедлива стойност ще се увеличи (намали) ако: • очакваният пазарен ръст на имотите е по-висок (по-нисък); • периодите за продажба са по-къси (по-дълги); • има промяна в техническото състояние на обектите

Бележки към финансовите отчети

19. Нематериални активи

в хил. лв.	Програмни продукти и лицензи	Общо
Отчетна стойност		
Към 1 януари 2019 г.	**40,422**	**40,422**
Излезли от употреба	(2,184)	(2,184)
Прехвърлени	1,919	1,919
Към 31 декември 2019 г.	**40,157**	**40,157**
Придобити	95	95
Излезли от употреба	(1)	(1)
Прехвърлени	5,336	5,336
Към 31 декември 2020 г.	**45,587**	**45,587**
Амортизация		
Към 1 януари 2019 г.	**27,083**	**27,083**
Начислена през годината	3,166	3,166
За излезлите от употреба	(1,498)	(1,498)
Към 31 декември 2019 г.	**28,751**	**28,751**
Начислена през годината	2,159	2,159
За излезлите от употреба	(1)	(1)
Към 31 декември 2020 г.	**30,909**	**30,909**
Балансова стойност		
Към 1 януари 2019 г.	**13,339**	**13,339**
Към 31 декември 2019 г.	**11,406**	**11,406**
Към 31 декември 2020 г.	**14,678**	**14,678**

20. Отсрочени данъци

Отсрочените данъци са калкулирани за всички временни данъчни разлики, като е използван методът на балансовите пасиви на база основен данъчен процент 10%.

Признатите отсрочени данъчни активи и пасиви се отнасят за следните позиции:

в хил. лв.	Активи		Пасиви		Нетно	
	2020	**2019**	**2020**	**2019**	**2020**	**2019**
Имоти, оборудване и нематериални активи	-	-	2,677	2,337	2,677	2,337
Инвестиционни имоти	-	-	20,617	20,385	20,617	20,385
Данъчна загуба	(2,089)	(6,093)	-	-	(2,089)	(6,093)
Други	(253)	(475)	334	334	81	(141)
Нетни данъчни (активи)/пасиви	**(2,342)**	**(6,568)**	**23,628**	**23,056**	**21,286**	**16,488**

Движенията във временните разлики през 2020 г. в размер на 4,798 хил. лв. се признават в печалбата за годината.

21. Активи придобити като обезпечения

в хил. лв.	2020	2019
Земи	467,564	464,714
Сгради	204,079	207,447
Машини, съоръжения и транспортни средства	33,594	35,467
Стопански инвентар	805	800
Общо	**706,042**	**708,428**

Бележки към финансовите отчети

21. Активи придобити като обезпечения, продължение

Активите придобити като обезпечения са оценени по по-ниската от цена на придобиване или нетна реализуема стойност. Нетната реализуема стойност на земите и сградите е приблизително равна на справедливата им стойност. Използваните оценъчни техники при земи и сгради са посочени в бележка 18.

22. Инвестиционни имоти

в хил. лв.

Салдо към 1 януари 2020 г.	**410,511**
Придобити	10
Прехвърлени от активи придобити като обезпечения	2,315
Преоценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност призната при прехвърлянето	2,312
Отписани при продажба	(1,127)
Салдо към 31 декември 2020 г.	**414,021**

23. Инвестиции в дъщерни дружества

Инвестициите в дъщерни предприятия (виж бележка 36) са както следва:

31.12.2020 г. *в хил. лв.*

Предприятие:	**% участие в капитала**	**цена на придобиване**	**обезценка**	**балансова стойност**
First Investment Finance B.V., Нидерландия	100%	3,947	-	3,947
Дайнърс клуб България АД	94.79%	5,443	-	5,443
First Investment Bank - Albania Sh.a.	100%	23,420	-	23,420
Дебита ООД	70%	105	(104)	1
Реалтор ООД	51%	77	(74)	3
Фи Хелт застраховане АД	59.10%	3,315	-	3,315
Болкан файненшъл сървисис ЕАД	100%	7,743	-	7,743
Търнараунд Мениджмънт ЕООД	100%	-	-	-
Криейтив Инвестмънт ЕООД	100%	-	-	-
Лега Салюшънс ЕООД	100%	-	-	-
АМС имоти ЕООД	100%	-	-	-
Майфин ЕАД	100%	1,000	-	1,000
Общо		**45,050**	**(178)**	**44,872**

31.12.2019 г. *в хил. лв.*

Предприятие:	**% участие в капитала**	**цена на придобиване**	**обезценка**	**балансова стойност**
First Investment Finance B.V., Нидерландия	100%	3,947	-	3,947
Дайнърс клуб България АД	94.79%	5,443	-	5,443
First Investment Bank - Albania Sh.a.	100%	23,420	-	23,420
Дебита ООД	70%	105	(104)	1
Реалтор ООД	51%	77	(74)	3
Фи Хелт застраховане АД	59.10%	3,315	-	3,315
Болкан файненшъл сървисис ЕАД	100%	7,743	-	7,743
Търнараунд Мениджмънт ЕООД	100%	-	-	-
Криейтив Инвестмънт ЕООД	100%	-	-	-
Лега Салюшънс ЕООД	100%	-	-	-
АМС имоти ЕООД	100%	-	-	-
Общо		**44,050**	**(178)**	**43,872**

24. Активи с право на ползване

в хил. лв.	
Към 1 януари 2020 г.	**144,270**
Амортизация	(33,838)
Ефект от промяна на лизинговите условия и очакванията за срока на лизинга	29,405
Към 31 декември 2020 г.	**139,837**

Лизингови задължения	
Към 1 януари 2020 г.	**144,270**
Лизингови плащания	(33,838)
Ефект от промяна на лизинговите условия и очакванията за срока на лизинга	29,436
Към 31 декември 2020 г.	**139,868**

Активите с право на ползване, които Банката признава са както клоновете и офисите в различни населени места в България и Кипър, така и сградите, в които се помещава централното ѝ управление. При извършването на първоначалното признаване Банката е анализирала и взела предвид информация за очакваната продължителност за периода, в който Банката ще използва активите. През 2020 г. част от въпросните очаквания са се променили, в резултат, на което Банката е извършила преглед на първоначалната си оценка и признава увеличение в размера на активите с право на ползване в размер на 29,405 хил. лв.и на лизинговите задължения в размер на 29,436 хил. лв.

При извършената оценка на активите с право на ползване и на лизинговите задължения, Банката е взела предвид текущите нива на разходи за финансиране, в случай, че планира да финансира покупката на въпросните активи и е включила въпросната презумпция както в първоначалната, така и в последващата оценка на активите с право на ползване и на лизинговите задължения.

В следващата таблица е направен анализ на лизинговите задължения според очаквания остатъчен срок на договорите за наем:

в хил. лв.	**Матуритетен анализ на лизинговите задължения**		
	До 1 година	**От 1 до 5 години**	**Общо**
Към 1 януари 2020 г.	31,569	112,701	144,270
Към 31 декември 2020 г.	31,080	108,788	139,868

25. Други активи

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Разходи за бъдещи периоди	10,596	10,540
Злато	2,598	5,479
Други активи	84,527	88,892
Общо	**97,721**	**104,911**

26. Задължения към банки

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Срочни депозити	-	2,086
Текущи сметки	14,340	22,962
Общо	**14,340**	**25,048**

27. Задължения към други клиенти

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Граждани		
- на виждане	1,819,473	1,448,789
- срочни и спестовни депозити	5,055,784	5,275,148
Търговци и публични институции		
- на виждане	1,709,538	1,511,780
- срочни депозити	515,360	448,284
Общо	**9,100,155**	**8,684,001**

28. Други привлечени средства

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Задължения по потвърдени акредитиви	6,776	10,164
Дълг свързан със споразумения за пълна размяна на доходност	73,742	73,750
Задължения по получени финансирания	23,633	25,809
Общо	**104,151**	**109,723**

28. Други привлечени средства, продължение

Задълженията по получени финансирания могат да бъдат анализирани, както следва:

в хил. лв.

Кредитор	Лихвен процент	Падеж	Амортизирана стойност към 31 декември 2020 г.
Европейски инвестиционен фонд - програма Джереми 2	0 % - 1.136%	30.09.2025 г.	4,244
Българска банка за развитие АД	1% - 1.583%	15.03.2027 г. - 30.11.2028 г.	16,137
Фонд Мениджър на финансови инструменти в България	0%	31.12.2033 г.	3,252
Общо			**23,633**

в хил. лв.

Кредитор	Лихвен процент	Падеж	Амортизирана стойност към 31 декември 2019 г.
ДФ Земеделие	2%	13.01.2020 г. - 15.02.2020 г.	3
Европейски инвестиционен фонд - програма Джереми 2	0 % - 1.218%	30.09.2025 г.	7,419
Българска банка за развитие АД	1% - 1.583%	15.03.2027 г. - 30.11.2028 г.	16,137
Фонд Мениджър на финансови инструменти в България	0%	31.12.2033 г.	2,250
Общо			**25,809**

29. Хибриден дълг

в хил. лв.

	Главница	Амортизирана стойност към 31 декември 2020 г.
Хибриден дълг с главница 40 млн. евро	78,233	84,910
Хибриден дълг с главница 60 млн. евро	117,350	123,840
Хибриден дълг с главница 30 млн. евро	58,675	58,829
Общо	**254,258**	**267,579**

в хил. лв.

	Главница	Амортизирана стойност към 31 декември 2019 г.
Хибриден дълг с главница 40 млн. евро	78,233	84,929
Хибриден дълг с главница 60 млн. евро	117,350	123,857
Хибриден дълг с главница 30 млн. евро	58,675	58,829
Общо	**254,258**	**267,615**

29. Хибриден дълг, продължение

Облигациите и по трите емисии хибридни инструменти са поименни, безналични, лихвоносни, безсрочни, необезпечени, свободно прехвърляеми, неконвертируеми, дълбоко подчинени и без стимули за обратно изкупуване.

Трите инструмента хибриден дълг отговарят напълно на изискванията на Регламент 575/2013 за включване изцяло в допълнителния капитал от първи ред.

30. Други пасиви

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Задължения към персонала	1,328	3,080
Провизии по съдебни спорове	1,031	962
Обезценка по задбалансови ангажименти	838	701
Други кредитори	4,082	4,691
Общо	**7,279**	**9,434**

Провизиите по съдбени спорове са изчислени на базата на очакванията на Банката (използвайки вътрешни и външни експерти) относно изхода на заведените срещу нея съдебни искове.

31. Капитал и резерви

(а) Брой и номинална стойност на издадените акции към 31 декември 2020 г.

На 3 юли 2020 г. приключи успешно подписката за публично предлагане на акции на Първа инвестиционна банка АД. От предложените 40 000 000 броя обикновени, безналични акции с номинална стойност от 1 лев и емисионна стойност от 5.00 лв., бяха записани и реално заплатени общо 39 084 800 акции.

На 31 юли 2020 г. с вписване в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ към Агенция по вписванията е вписано увеличение на капитала на „Първа инвестиционна банка“ АД след успешно приключила на 03 юли 2020 г. подписка и потвърден от Комисията за финансов надзор проспект.

Така капиталът на Банката е увеличен на 149 084 800 лева чрез издаване на нови 39 084 800 броя обикновени поименни, безналични акции с право на глас, с номинална стойност 1 лев и емисионна стойност 5 лева всяка. Размерът на капитала след увеличението е отразен в устава на Банката след получено от Българската народна банка одобрение.

Във връзка с горната емисия премийният резерв на Банката се е увеличил с 153,017 хил. лв. нетно от разходите по емисията, достигайки общ размер от 250,017 хил. лв. (към 31 декември 2019 г.: 97,000 хил. лв.)

31. Капитал и резерви, продължение

(b) Акционери

Таблицата по-долу посочва тези акционери, които притежават акции на Банката към 31 декември 2020 г., заедно с броя и процента на общо емитираните акции.

	Брой акции	% от емитирания акционерен капитал
Г-н Ивайло Димитров Мутафчиев	46,750,000	31.36
Г-н Цеко Тодоров Минев	46,750,000	31.36
Българска банка за развитие АД	27,350,000	18.35
Valea Foundation	11,734,800	7.87
Други акционери (акционери, притежаващи акции, предмет на свободна търговия на Българската фондова борса - София)	16,500,000	11.06
Общо	**149,084,800**	**100.00**

(c) Законови резерви

Законовите резерви включват суми, заделени за цели, регламентирани в местното законодателство. Съгласно българското законодателство Банката е задължена да задели най-малко 1/10 от годишната си печалба като законови резерви до момента, в който съвкупната им сума достигне до 1/10 от акционерния капитал на Банката.

През 2020 г., както и през предходната година Банката не е разпределяла дивиденти.

32. Условни задължения

Задбалансови пасиви

Банката предоставя банкови гаранции и акредитиви с цел гарантиране изпълнението на ангажименти на свои клиенти пред трети страни. Тези споразумения имат фиксирани лимити и обикновено имат период на валидност до две години.

Сумите по сключени споразумения за издаване на условни задължения са представени в таблицата по-долу според съответната категория. Сумите, отразени в таблицата като задбалансови ангажименти, представляват максималната сума на счетоводна загуба, която ще се отрази в отчета за финансовото състояние, в случай че контрагентите не изпълнят своите задължения и всички обезпечения се окажат без стойност.

в хил. лв.	2020	2019
Банкови гаранции	179,964	211,649
Неизползвани кредитни линии	556,694	639,956
Акредитиви	26,227	8,385
Общо	**762,885**	**859,990**
Обезценка по задбалансови ангажименти	838	701

32. Условни задължения, продължение

Задбалансови пасиви, продължение

Представените в таблицата ангажименти и потенциални задължения носят само задбалансов кредитен риск, като само таксите за ангажимент и провизиите за евентуални загуби се отразяват в отчета за финансовото състояние до момента на изтичане срока на поетия ангажимент или неговото изпълнение. Повечето от поетите условни задължения се очаква да приключат, без да се наложат частични или пълни плащания по тях. По тази причина сумите не представляват бъдещи парични потоци.

Условният кредит представлява рамково споразумение за управление на обезпечения по различни кредитни сделки, сключени с един или няколко клиента. Условният кредит не води до възникване на задължение от страна на Банката да бъдат отпуснати конкретни финансови инструменти. Сключването на конкретна кредитна сделка с клиента на Банката, например предоставяне на банкови кредити и овърдрафти, поемане на условни ангажименти като банкови гаранции и акредитиви, подлежи на отделно решение и одобрение на Банката.

Към датата на отчета няма други съществени ангажименти и условни задължения, които да изискват допълнително оповестяване.

33. Парични средства и парични еквиваленти

За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват следните салда с оригинален срок до 3 месеца:

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Парични средства и вземания от централни банки	2,060,496	1,998,543
Вземания от банки и финансови институции с оригинален срок до 3 месеца	69,548	41,925
Общо	**2,130,044**	**2,040,468**

34. Усреднени салда

Усреднените балансови стойности на финансовите активи и пасиви са представени по-долу. Сумите са изчислени използвайки средноаритметично на месечните салда за всички инструменти.

в хил. лв.	**2020**	**2019**
ФИНАНСОВИ АКТИВИ		
Парични средства и вземания от централни банки	1,805,611	1,725,991
Инвестиции в ценни книжа	992,806	653,143
Вземания от банки и финансови институции	77,874	80,923
Вземания от клиенти	5,944,279	5,789,732
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ		
Задължения към банки	6,528	13,318
Задължения към други клиенти	8,717,998	8,332,789
Други привлечени средства	106,260	112,224
Хибриден дълг	268,898	212,611

35. Сделки със свързани лица

Страните се считат за свързани, ако едната страна има възможността да контролира или да упражнява значително влияние над другата страна при вземане на финансови и оперативни решения, или двете страни са под общ контрол.

В рамките на нормалната банкова дейност някои банкови операции се извършват със свързани лица. Това включва кредити, депозити и други транзакции. Тези транзакции са извършени при пазарни условия. Размерът на тези транзакции и салдата по тях към края на съответните периоди са както следва:

Вид свързаност	**Лица, контролиращи или управляващи Банката**		**Предприятия под общ контрол**	
в хил. лв.	**2020**	**2019**	**2020**	**2019**
Кредити				
Кредитна експозиция в началото на периода	2,327	1,769	20,908	21,915
Отпуснати/(погасени) кредити през периода	(558)	558	63,672	(1,007)
Кредитна експозиция в края на периода	1,769	2,327	84,580	20,908
Получени депозити и заеми				
В началото на периода	11,718	12,862	118,118	111,018
Получени/(изплатени) през периода	1,557	(1,144)	(4,766)	7,100
В края на периода	13,275	11,718	113,352	118,118
Предоставени депозити				
Депозити в началото на периода	-	-	18,748	19,704
Предоставени/(погасени) депозити през периода	-	-	(15,793)	(956)
Депозити в края на периода	-	-	2,955	18,748
Други вземания				
В началото на периода	-	-	16,790	22,146
Получени/(изплатени) през периода	-	-	775	(5,356)
В края на периода	-	-	17,565	16,790
Други задължения				
В началото на периода	-	-	100	100
Получени/(изплатени) през периода	-	-	-	-
В края на периода	-	-	100	100
Издадени условни задължения от Банката				
В началото на периода	975	1,283	4,235	3,469
Отпуснати/(изтекли) през периода	56	(308)	(823)	766
В края на периода	1,031	975	3,412	4,235

Бележки към финансовите отчети

35. Сделки със свързани лица, продължение

Вид свързаност	Лица, контролиращи или управляващи Банката		Предприятия под общ контрол	
в хил. лв.	**2020**	**2019**	**2020**	**2019**
Приходи от лихви	25	38	3,325	1,359
Разходи за лихви	10	3	22	28
Приходи от такси и комисиони	14	19	368	374
Разходи за такси и комисиони	3	2	295	562

Възнагражденията на ключовия управленски персонал, изплатени през 2020 г. са в размер на 10,087 хил. лв. (2019 г.: 10,069 хил. лв.), а възнагражденията, изплатени на други свързани лица са 1,985 хил. лв. (2019 г.: 2,054 хил. лв.)

36. Дъщерни предприятия

(a) First Investment Finance B.V.

През април 2003 година Банката създава дружество със специална цел със седалище в Нидерландия с фирма First Investment Finance B.V. Дружеството е еднолична собственост на Банката. То е учредено за изпълнението на ясна и тясно определена цел - получаването на заеми от чужди финансови институции и привличането на инвеститори чрез емитирането на облигации и други финансови инструменти, гарантирани от Банката, средствата от които се използват за финансиране на операциите на Банката. Акционерният капитал на дружеството възлиза на 18 хил. евро и се състои от издадени и платени 180 акции, всяка с номинална стойност от 100 евро.

(b) Дайнърс клуб България АД

През май 2005 г. Банката придоби 80% от капитала на Дайнърс клуб България АД. Дружеството е учредено през 1996 г. и предметът му на дейност включва представителство, агентство и процесинг на Дайнърс клуб Интернешънъл. Към 31 декември 2020 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 610 хил. лв., а акционерното участие на Банката е 94.79%.

(c) First Investment Bank - Albania Sh.a.

През април 2006 г. Банката учреди First Investment Bank – Albania Sh.a. с 99.9998% акционерно участие. На 27 юни 2007 г. First Investment Bank – Albania Sh.a. получи пълен банков лиценз от централната Банка на Албания и на 1 септември 2007 г. ефективно пое дейността на бившия клон ПИБ – Тирана, поемайки всичките му права и задължения, активи и пасиви.

Към 31 декември 2020 г. акционерният капитал на First Investment Bank – Albania Sh.a. е 11,975 хил. евро, внесен изцяло, а акционерното участие на Банката е 100%.

36. Дъщерни предприятия, продължение

(d) ,,Дебита" ООД и ,,Реалтор" ООД

През януари 2010 г. в Търговския регистър бяха вписани дружествата ,,Дебита" ООД и ,,Реалтор" ООД, учредени съвместно от Банката и „Първа финансова брокерска къща" ООД. Дружествата са всяко с капитал 150,000 лева, разпределен в дялове на стойност 100 лв. всеки, както следва:

1.,,Дебита" ООД - 70% или 1,050 дяла за Банката и 30% или 450 дяла за ,,ПФБК" ООД.

2.,,Реалтор" ООД - 51% или 765 дяла за Банката и 49% или 735 дяла за ,,ПФБК" ООД.

Дружества са учредени да извършват дейност като обслужващи дружества по смисъла на чл.18 от Закона за дружествата със специална инвестиционна цел. Предметът на дейност на ,,Дебита" ООД е придобиване, обслужване, управление и разпореждане с вземания, както и свързаната с това консултантска дейност, а ,,Реалтор" ООД - управление, обслужване и поддържане на недвижими имоти, организиране и извършване на строежи и подобрения, както и извършване на консултантска дейност в областта на недвижимите имоти.

(e) „Фи Хелт застраховане" АД

През втората половина на 2010 г. Банката придоби мажоритарен пакет акции от капитала на „Здравноосигурителна каса Фи Хелт" АД (бивше наименование „Здравноосигурителна каса Прайм Хелт" АД). С решение на КФН от месец юни 2013 г. дружеството получи лиценз за извършване на застрахователна дейност. Наименованието е променено на „Фи Хелт Застраховане" АД, а предметът на дейност е извършване на застраховки - застраховка „Заболяване" и застраховка „Злополука". През юни 2018 г. дружеството разширява лиценза си с още един клас застраховка "Разни финансови загуби". Към 31 декември 2020 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 5,000 хил. лв., а акционерното участие на Банката е 59.10%.

(f) „Болкан файненшъл сървисис" ЕАД

През февруари 2011 г. Банката придоби 100 броя дружествени дяла, представляващи 100% от капитала на „Болкан файненшъл сървисис" ЕООД. Дружеството е с предмет на дейност: консултантски услуги по внедряване на финансови информационни системи и разработка на софтуер. През януари 2012 г. дружеството се преобразува в еднолично акционерно дружество. Към 31 декември 2020 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 6,436. хил. лв., а акционерното участие на Банката е 100%.

(g) „Търнараунд Мениджмънт" ЕООД, „Криейтив Инвестмънт" ЕООД и „Лега Салюшънс" ЕООД

През първото полугодие на 2013 г. Банката учреди дружествата „Търнараунд Мениджмънт" ЕООД, „Криейтив Инвестмънт" ЕООД и „Лега Салюшънс" ЕООД като едноличен техен собственик. Капиталът на всяко от дружествата е минимално изискуемият по закон (2 лева), а предметът им на дейност включва производство и търговия на стоки и услуги в страната и чужбина („Търнараунд Мениджмънт" ЕООД, „Криейтив Инвестмънт" ЕООД), придобиване, управление и продажба на активи, обработка на информация, финансови консултации („Лега Салюшънс" ЕООД) и други.

Бележки към финансовите отчети

36. Дъщерни предприятия, продължение

(h) АМС „Имоти" ЕООД

АМС „Имоти" ЕООД е регистрирано през септември 2010 г. и е придобито от Банката при покупката на Юнионбанк ЕАД през 2013 г. като нейно дъщерно дружество. Предметът на дейност на дружеството включва дейности по придобиване на имуществени права и последващо тяхно прехвърляне, както и проучване и оценка на недвижими имоти, управление на недвижими имоти, консултански и други услуги. Към 31 декември 2020 г. капиталът на дружеството е 500 хил. лв., а Банката е едноличен негов собственик.

(i) „Майфин" ЕАД

Управителният съвет на Банката на свое заседание на 21 март 2019 г. е взел решение за учредяване на еднолично акционерно дружество „Майфин" ЕАД, чийто предмет на дейност е като издател на електронни пари по смисъла на чл.34, ал. 2, т. 2 от Закона за платежните услуги и платежните системи. Решението на Управителния съвет на Банката е одоберно от Надзорния съвет на Банката" на заседание на 27 март 2019 г. На 19 април 2019 г. Банката е внесла капитала по набирателна сметка, като внесеният капитал, съгласно решенията на компетентните органи на Банката е 1,000 хил. лв. Дружеството получава лиценз за извършване на дейност като дружество за електронни пари, както и заявените при подаване на лицензa платежни услуги, включени в предмета му на дейност с Решение № 71 от 27.02.2020 г. на Управителя на БНБ, с № БНБ-26660/02.03.2020 г. След получаване на лиценз, дружеството е вписано в Търговски регистър и регистъра на ЮЛНЦ на 25.03.2020 г.с вписване № 20200325093135

37. Събития, възникнали след отчетния период

Не са възникнали коригиращи и значителни некоригиращи събития след датата на отчетния период, освен оповестените по-долу:

- Съгласно Решение на Управителния съвет от 07 Януари 2021 г. се взема решение да се прекрати дейността на „Търнараунд Мениджмънт" ЕООД, обявява го в ликвидация, като и се открива процедура по ликвидация съгласно чл. 266 и следващите от Търговския закон. Решението подлежи на одобрение от Надзорния съвет за да влезе в сила, като такова одобрение е дадено с решение на Надзорния съвет от 20 януари 2021 г.

Fibank
Първа инвестиционна банка

ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА АД

КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020 Г.
ПРИДРУЖЕН С ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

Fibank
Първа инвестиционна банка

Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

в хил. лв.

	Бележки	2020	2019
Приходи от лихви		313,863	309,730
Разходи за лихви		(64,185)	(63,016)
Нетен лихвен доход	6	**249,678**	**246,714**
Приходи от такси и комисиони		120,807	131,191
Разходи за такси и комисиони		(21,615)	(24,417)
Нетен доход от такси и комисиони	7	**99,192**	**106,774**
Нетни приходи от търговски операции	8	12,531	15,378
Други нетни оперативни приходи	9	12,308	74,618
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ БАНКОВИ ОПЕРАЦИИ		**373,709**	**443,484**
Административни разходи	10	(193,807)	(220,448)
Обезценка	11	(98,707)	(119,730)
Други приходи, нетно	12	(29,696)	51,053
ПЕЧАЛБА ПРЕДИ ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ		**51,499**	**154,359**
Разходи за данъци	13	(5,982)	(16,437)
ПЕЧАЛБА НА ГРУПАТА СЛЕД ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ		**45,517**	**137,922**
Други всеобхватни доходи			
Позиции, които следва или могат да бъдат рекласифицирани в печалба или загуба			
Курсови разлики от преизчисляване на чуждестранни дейности		(774)	638
Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа		658	(19)
Общо други всеобхватни доходи		**(116)**	**619**
ОБЩО ВСЕОБХВАТНИ ДОХОДИ		**45,401**	**138,541**
Нетна печалба, подлежаща на разпределение между:			
Притежателите на обикновени акции на Банката		44,974	137,579
Неконтролиращо участие		543	343
Общо всеобхватни доходи, подлежащи на разпределение между:			
Притежателите на обикновени акции на Банката		44,858	138,198
Неконтролиращо участие		543	343
Основни доходи на акция и доходи на акция с намалена стойност *(в лева)*	14	**0.36**	**1.25**

Отчетът за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 77.
Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 23 април 2021 година и подписани от негово име от:

Никола Бакалов
Главен изпълнителен директор

Светозар Попов
Изпълнителен директор

Янко Караколев
Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 26/04/2021 г.:
БДО България ООД

Недялко Апостолов
Управител

Цветана Стефанина, управител
Регистриран одитор отговорен за одита

Мазарс ООД

Атанасиос Петропулос
Прокурист

Милена Младенова Николова
Регистриран одитор отговорен за одита

Fibank
Първа инвестиционна банка

Консолидиран отчет за финансовото състояние към 31 декември 2020 г. *в хил. лв.*

	Бележки	2020	2019
АКТИВИ			
Парични средства и вземания от централни банки	15	2,133,197	2,072,046
Инвестиции в ценни книжа	16	1,292,641	993,022
Вземания от банки и финансови институции	17	106,111	79,618
Вземания от клиенти	18	6,312,887	6,017,137
Имоти и оборудване	19	77,026	81,738
Нематериални активи	20	16,443	12,626
Деривати държани за управление на риска		5,110	814
Текущи данъчни активи		283	253
Активи придобити като обезпечения	22	713,619	716,129
Инвестиционни имоти	23	414,021	410,511
Активи с право на ползване	24	154,080	159,659
Други активи	25	110,002	116,622
ОБЩО АКТИВИ		**11,335,420**	**10,660,175**
ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Задължения към банки	26	2,747	2,007
Задължения към други клиенти	27	9,542,276	9,104,021
Други привлечени средства	28	103,649	109,348
Подчинен срочен дълг	29	9,623	3,943
Хибриден дълг	29	267,579	267,615
Деривати държани за управление на риска		410	361
Отсрочени данъчни пасиви	21	21,644	17,428
Текущи данъчни пасиви		12	71
Лизингови задължения	24	154,481	159,633
Други пасиви	30	16,579	16,831
ОБЩО ПАСИВИ		**10,119,000**	**9,681,258**
Акционерен капитал	31	149,085	110,000
Премии от емисии на акции	31	250,017	97,000
Законови резерви	31	39,865	39,865
Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа		18,434	17,776
Преоценъчен резерв на недвижимите имоти		4,500	4,500
Резерв от преоценка на чуждестранни дейности		1,259	2,033
Други резерви и неразпределена печалба	31	749,744	704,770
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ		**1,212,904**	**975,944**
Неконтролиращо участие		3,516	2,973
ОБЩО КАПИТАЛ НА ГРУПАТА		**1,216,420**	**978,917**
ОБЩО ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ		**11,335,420**	**10,660,175**

Отчетът за финансовото състояние следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 77.
Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 23 април 2021 година и подписани от негово име от:

Никола Бакалов
Главен изпълнителен директор

Светозар Попов
Изпълнителен директор

Янко Караколев
Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 26/04/2021 г.:
Недялко Апостолов
Управител

БДО България ООД

Цветана Стефанина, управител
Регистриран одитор отговорен за одита

Мазарс ООД

Атанасиос Петропулос
Прокурист

Милена Младенова-Николова
Регистриран одитор отговорен за одита

Fibank
Първа инвестиционна банка

Консолидиран отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември 2020 г. *в хил. лв.*

	2020	2019
Нетен паричен поток от основна дейност		
Нетна печалба	45,517	137,922
Корекции за непарични операции		
Обезценка	54,680	119,730
Нетен лихвен доход	(249,678)	(246,714)
Амортизация на материални и нематериални дълготрайни активи	13,165	14,392
Начислени данъци	5,982	16,437
(Печалба)/загуба от продажба и отписване на материални и нематериални дълготрайни активи, нетно	44	(361)
(Печалби) от продажба на други активи, нетно	(999)	(1,167)
(Положителна) преоценка на инвестиционни имоти	(2,312)	(72,940)
	(133,601)	**(32,701)**
Промени в активите, участващи в основната дейност		
(Увеличение) на финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	(329)	(246,103)
(Увеличение) /намаление на финансовите активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	(110,506)	60,476
(Увеличение)/намаление на вземания от банки и финансови институции	1,055	(25,371)
(Увеличение) на вземания от клиенти	(338,605)	(450,695)
Нетно (увеличение)/намаление на други активи	8,134	(32,915)
	(440,251)	**(694,608)**
Промени в пасивите, участващи в основната дейност		
(Намаление)/увеличение на задължения към банки	745	(958)
Увеличение на задължения към други клиенти	447,090	761,266
Нетно (намаление) на други пасиви	(5,554)	(12,824)
	442,281	**747,484**
Получени лихви	287,855	323,814
Платени лихви	(72,963)	(62,748)
Получени дивиденти	430	5,724
Платен данък върху печалбата, нетно	(1,672)	(1,554)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ОСНОВНА ДЕЙНОСТ	**82,079**	**285,411**
Паричен поток от инвестиционна дейност		
(Придобиване) на дълготрайни материални и нематериални активи	(12,408)	(13,391)
Продажби на дълготрайни материални и нематериални активи	32	820
Продажби на други активи	13,651	14,635
(Увеличение) на инвестиции	(186,581)	(12,093)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ	**(185,306)**	**(10,029)**
Финансиране		
(Намаление) на други заемни средства	(5,805)	(11,849)
Увеличение на подчинени пасиви	5,688	62,587
Увеличение на капитала чрез новоиздадени акции	39,085	-
Увеличение на премийния резерв свързано с новоиздадените акции	153,017	-
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ФИНАНСИРАНЕ	**191,985**	**50,738**
НЕТНО УВЕЛИЧЕНИЕ НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА	**88,758**	**326,120**
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В НАЧАЛОТО НА ПЕРИОДА	**2,114,013**	**1,787,893**
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В КРАЯ НА ПЕРИОДА (виж бележка 33)	**2,202,771**	**2,114,013**

Отчетът за паричните потоци следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 77.

Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 23 април 2021 година и подписани от негово име от:

Никола Бакалов
Главен изпълнителен директор

Светозар Попов
Изпълнителен директор

Янко Караколев
Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 26/04/2021 г.:
Недялко Апостолов
Управител

БДО България ООД

Цветана Стефанина, управител
Регистриран одитор отговорен за одита

Атанасиос Петропулос
Прокурист

Мазарс ООД

Милена Младенова-Николова
Регистриран одитор отговорен за одита

Fibank
Първа инвестиционна банка

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

в хил. лв.

	Акционерен капитал	Премии от емисии	Други резерви и неразпределена печалба	Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа	Преоценъчен резерв на недвижимите имоти	Резерв от преоценка на чуждестранни дейности	Законови резерви	Неконтролиращо участие	Общо
Салдо към 1 януари 2019 г.	**110,000**	**97,000**	**573,087**	**17,795**	**4,500**	**1,395**	**39,865**	**2,630**	**846,272**
Общо всеобхватни доходи за периода									
Нетна печалба за 2019 г.	-	-	137,579	-	-	-	-	343	137,922
Други всеобхватни доходи за периода									
Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа	-	-	-	(19)	-	-	-	-	(19)
Резерв от преоценка на чуждестранни дейности	-	-	-	-	-	638	-	-	638
Изплатен дивидент от дъщерно дружество	-	-	(5,896)	-	-	-	-	-	(5,896)
Салдо към 31 декември 2019 г.	**110,000**	**97,000**	**704,770**	**17,776**	**4,500**	**2,033**	**39,865**	**2,973**	**978,917**
Общо всеобхватни доходи за периода									
Нетна печалба за 2020 г.	-	-	44,974	-	-	-	-	543	45,517
Други всеобхватни доходи за периода									
Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа	-	-	-	658	-	-	-	-	658
Резерв от преоценка на чуждестранни дейности	-	-	-	-	-	(774)	-	-	(774)
Увеличение на акционерния капитал									
Увеличение на капитала чрез новоиздадени акции	39,085	-	-	-	-	-	-	-	39,085
Премиен резерв на новоиздадените акции	-	156,339	-	-	-	-	-	-	156,339
Намаление на премийния резерв свързано с разходи по емитирането на капитала	-	(3,322)	-	-	-	-	-	-	(3,322)
Салдо към 31 декември 2020 г.	**149,085**	**250,017**	**749,744**	**18,434**	**4,500**	**1,259**	**39,865**	**3,516**	**1,216,420**

Отчетът за промените в собствения капитал следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 77.

Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 23 април 2021 година и подписани от негово име от:

Никола Бакалов
Главен изпълнителен директор

Светозар Попов
Изпълнителен директор

Янко Караколев
Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 26/04/2021 г.:
Недялко Апостолов
Управител

БДО България ООД

Цветана Стефанина, управител
Регистриран одитор отговорен за одита

Мазарс ООД

Атанасиос Петропулос
Прокурист

Милена Младенова-Николова
Регистриран одитор отговорен за одита

Бележки към консолидираните финансови отчети

1. База за изготвяне на финансовите отчети

(а) Правен статут

Първа инвестиционна банка АД (Банката) е създадена през 1993 г. в Република България и има седалище и адрес на управление: гр. София, бул. Драган Цанков 37.

Банката има пълен банков лиценз, издаден от Българска народна банка (БНБ), според който може да извършва всички банкови операции, разрешени от българското законодателство.

В резултат на успешно първично публично предлагане на нови акции на Българска фондова борса – София, Банката е регистрирана като публично дружество в Регистъра на Комисията за финансов надзор в съответствие с разпоредбите на Закона за публично предлагане на ценни книжа на 13 юни 2007.

Системата на управление на Банката е двустепенна, като се състои от Управителен и Надзорен съвет, със следните членове:

- ***Управителен съвет***
  - Г-н Никола Бакалов – Главен изпълнителен директор
  - Г-н Светозар Попов – Изпълнителен директор
  - Г-н Чавдар Златев – Изпълнителен директор
  - Г-жа Ралица Богоева – Изпълнителен директор
  - Г-н Янко Караколев – член на Управителния съвет
  - Г-жа Надя Кошинска – член на Управителния съвет

През 2020 г. настъпиха следните промени в състава на Управителния съвет на Банката:

- Г-н Никола Бакалов (текущо изпълняващ функцията на Главен изпълнителен директор), след одобрение на Българската народна банка е избран за член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Банката, като изпълнява тези функции от датата на вписване в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (РЮЛНЦ), воден от Агенцията по вписванията, 7 февруари 2020г. От 25 март 2020 г. е избран за Главен изпълнителен директор.
- Г-н Неделчо Неделчев престава да бъде член на Управителния съвет и Главен изпълнителен директор на Банката, като след одобрение на Българската народна банка обстоятелството е вписано в Търговския регистър и РЮЛНЦ, воден от Агенцията по вписванията на 14 април 2020 г.
- Г-н Живко Тодоров престава да бъде член на Управителния съвет на Банката, като след одобрение на Българската народна банка обстоятелството е вписано в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, воден от Агенцията по вписванията на 22 април 2020 г.
- Г-жа Ралица Богоева (Изпълнителен директор), след одобрение на Българската народна банка е избрана за член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Банката, като изпълнява тези функции от датата на вписване в Търговския регистър и РЮЛНЦ, воден от Агенцията по вписванията на 29 май 2020 г.
- Г-н Янко Караколев (член на Управителния съвет), след одобрение на Българската народна банка е избран за член на Управителния съвет на Банката, като изпълнява тази функция от датата на вписване в Търговския регистър и РЮЛНЦ, воден от Агенцията по вписванията на 25 юни 2020 г.

Бележки към консолидираните финансови отчети

1. База за изготвяне на финансовите отчети, продължение

(a) Правен статут, продължение

- ***Надзорен съвет***
  - Г-н Евгени Луканов – Председател на Надзорния съвет
  - Г-н Йордан Скорчев – член на Надзорния съвет
  - Г-н Георги Мутафчиев – член на Надзорния съвет
  - Г-жа Радка Минева – член на Надзорния съвет
  - Г-жа Мая Георгиева – член на Надзорния съвет
  - Г-н Юрки Коскело – член на Надзорния съвет

Броят на персонала към 31 декември 2020 г. е 2,524 души (към 31 декември 2019 г. 2,572).

Крайните собственици на Банката са оповестени по-долу в бележка 31.

Консолидираните финансови отчети на Банката към и за годината, завършваща на 31 декември 2020 г. обхващат Банката и нейните съществени дъщерни предприятия (виж бележка 36), заедно наричани "Групата".

Групата има чуждестранни дейности в Кипър (клон Кипър) и Албания (дъщерно дружество).

(b) Приложими стандарти

Финансовите отчети са изготвени в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейската комисия.

Изготвянето на финансови отчети в съответствие с МСФО налага използването на определени съществени счетоводни преценки и изисква ръководството да прави отсъждания в процеса на прилагане на счетоводните политики на Групата. Областите, включващи една по-висока степен на преценка и сложност или области, където преценките и предположенията имат важно значение за финансовите отчети, са показани в бележка 2 (r).

(c) Представяне на финансовите отчети

Финансовите отчети са представени в български левове, закръглени до хиляда лева.

Финансовите отчети са изготвени съгласно принципа на справедливата стойност за деривативните финансови инструменти, финансовите активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, инвестиционните имоти, както и активите отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. Другите финансови активи и пасиви, както и нефинансовите активи и пасиви, са отчетени по амортизирана или историческа стойност.

(d) Нови стандарти, разяснения и изменения в сила от 1 януари 2020 г.

Следните нови и изменения на съществуващи стандарти, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти, са в сила за текущия период:

- Изменения в концептуалната рамка за финансово отчитане (издадени на 29 март 2018 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г.)
- Определение за същественост - Изменения на МСС 1 и МСС 8 (издадени на 31 октомври 2018 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г.)
- Реформа на референтните лихвени проценти – Изменения на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7 (издадени на 26 септември 2019 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г.)
- Определение за бизнес – Изменения на МСФО 3 (издадени на 22 октомври 2018 г. и в сила за придобивания от началото на годишния отчетен период, който започва на или след 1 януари 2020 г.)

Бележки към консолидираните финансови отчети

1. База за изготвяне на финансовите отчети, продължение

(d) Нови стандарти, разяснения и изменения в сила от 1 януари 2020 г., продължение

- Изменение на МСФО 16 „Лизинги“ – Намаляване на наеми във връзка с COVID-19 (издаден на 28 май 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 юни 2020 г.)

Приемането на тези нови и изменения в съществуващи стандарти не доведе до промени в счетоводната политика на Групата.

(e) Нови стандарти и разяснения, които все още не са приети от Групата

Публикувани са определени нови счетоводни стандарти и разяснения, които не са задължителни за прилагане през отчетния период към 31 декември 2020 г. и не са били предварително приети от Групата. По-долу е изложена оценката на Групата за въздействието на тези нови стандарти и разяснения.

- Изменение на МСФО 4 „Застрахователни договори“ – отлагане на МСФО 9 (издаден на 25 юни 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г.)

- Изменения на МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16 – Реформа на референтните лихвени проценти – Фаза 2 (издадени на 27 август 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г.)

Ръководството не очаква приемането на тези нови стандарти и разяснения да доведе до промени в счетоводната политика на Групата.

Няма други стандарти, които все още не са приети, и които се очаква да имат значително въздействие върху Групата през настоящия или бъдещ отчетен период, както и върху транзакциите в обозримо бъдеще.

(f) Нови стандарти, разяснения и изменения, които все още не са приети от ЕС:

- МСФО 17 „Застрахователни договори“ (издаден на 18 май 2017 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.), включително Изменение на МСФО 17 (издаден на 25 юни 2020 г.)

- Изменение на МСС 1 „Представяне на финансови отчети“: класификация на текущи и нетекущи пасиви и класификация на текущи и нетекущи пасиви - отсрочване на датата на влизане в сила (издадени съответно на 23 януари 2020 г. и 15 юли 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

- Изменения на МСФО 3 „Бизнес комбинации“; МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“; МСС 37 „Провизии, условни пасиви и условни активи“; Годишни подобрения на МСФО – Цикъл 2018 г.-2020 г. (издадени на 14 май 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г.)

Ръководството не очаква приемането на тези нови стандарти и разяснения и изменения да доведе до промени в счетоводната политика на Групата.

2. Основни елементи на счетоводната политика

(a) Признаване на приходи

(i) Приходи от и разходи за лихви

Приходите от и разходите за лихви се признават в печалбата или загубата съгласно принципа на начисляването на база ефективна доходност на актива (пасива) или съответната променлива доходност. Ефективният лихвен процент е този, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания и постъпления през срока на съществуване на финансовия актив или пасив до балансовата стойност на актива или пасива. Когато изчислява ефективния лихвен процент, Групата оценява бъдещите парични потоци, отчитайки всички договорни условия на финансовия инструмент без бъдещите загуби от кредита.

Бележки към консолидираните финансови отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(a) Признаване на приходи, продължение

(i) Приходи от и разходи за лихви, продължение

Изчисляването на ефективния лихвен процент включва всички комисиони, получени или платени, както и отстъпки или премии, които са неразделна част от ефективния лихвен процент. Транзакционните разходи са вътрешно присъщи разходи, директно отнасящи се към придобиването, емитирането или отписването на финансов актив или пасив.

Лихвеният приход се изчислява чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху брутната стойност на финансовия актив, с изключение на обезценените активи, за които ефективният лихвен процент се прилага върху амортизираната стойност на финансовия актив.

(ii) Такси и комисиони

Приходите от и разходите за такси и комисиони от финансови услуги на Групата се признават в печалбата или загубата когато съответната услуга е извършена.

(iii) Нетни приходи от търговски операции

Нетните приходи от търговски операции включват приходи и разходи от продажби и промени в справедливата стойност на финансови активи и пасиви за търгуване, както и приходите от търговия с чуждестранна валута и курсовите разлики, произтичащи от преоценката на откритата валутна позиция на Групата.

(iv) Дивиденти

Приходите от дивиденти се признават, когато се реализира правото за тяхното получаване. Обикновено това е датата, към която държателите на акции и дялове могат да получат одобрения дивидент.

(b) База за консолидация

(i) Бизнес комбинации

Бизнес комбинациите се отчитат използвайки метода на покупката към датата на придобиването, която е датата на прехвърляне на контрола към Групата. Групата контролира едно предприятие когато е изложена на или има права върху променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието и има възможност да оказва въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия.

Групата оценява репутацията към датата на придобиване като:

- Справедливата стойност на прехвърленото възнаграждение, плюс
- Признатата стойност на всички неконтролиращи участия в придобитото предприятие, плюс
- Ако бизнес комбинацията е постигната на етапи, справедливата стойност на съществуващото участие в придобитото предприятие, минус
- Нетната призната стойност (в общия случай справедливата стойност) на разграничимите придобити активи, и поети задължения.

Отрицателната репутация, възникваща от придобиване се преразглежда и всяка отрицателна разлика, оставаща след преразглеждането се признава в печалба или загуба.

Прехвърленото възнаграждение не включва суми свързани с уреждането на предшестващи права и задължения. Такива суми в общия случай се признават в печалба или загуба.

Разходи по сделката, освен тези свързани с издаването на дългови или капиталови ценни книжа, които възникват за Групата във връзка с бизнес комбинация се отчитат като разходи при възникване.

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(b) База за консолидация, продължение

(i) Бизнес комбинации, продължение

Всяко дължимо условно възнаграждение се оценява по справедлива стойност на датата на придобиване. Ако условното възнаграждение се класифицира като собствен капитал, то не се преоценява и уреждането му се отчита в собствения капитал. В противен случай, последващите промени в справедливата стойност на условното възнаграждение се признават в печалби и загуби.

Когато се изисква възнаграждения с плащания на базата на акции (заместващи възнаграждения) да бъдат заменени за възнаграждения на служители на придобитото предприятие (възнаграждения на придобитото предприятие) и са за предходни услуги, тогава цялата или част от сумата от заместващите възнаграждения на придобиващия се включва в оценката на прехвърленото възнаграждение за бизнес комбинацията. Това определяне се базира на пазарната стойност на заместващите възнаграждения сравнена с пазарно-базирана стойност на възнагражденията на придобитата страна и степента, до която заместващите възнаграждения се отнасят за предходни и/или бъдещи услуги.

(ii) Неконтролиращо участие

Неконтролиращото участие се оценява на база неговия пропорционален дял от стойността на придобитите разграничими нетни активи на датата на придобиване.

Промени в дела на Групата в дъщерно предприятие, които не водят до загуба на контрол, се отчитат като сделки със собственици в тяхното качество на такива. Корекциите на неконтролиращо участие се базират на пропорционалната стойност на нетните активи на дъщерното предприятие. Не се признават корекции в репутацията и не се отчитат печалби или загуби в резултат на такива сделки, а се отразяват директно в капитала.

(iii) Дъщерни дружества

Дъщерни са онези дружества, които се контролират от Банката. Групата контролира едно предприятие когато е изложена на или има права върху променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието и има възможност да оказва въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия.

Финансовите отчети на дъщерните дружества се включват в консолидирания финансов отчет от датата, на която е установен контрол до датата на преустановяването му.

(iv) Загуба на контрол

При загубата на контрол, Групата отписва активите и пасивите на дъщерното предприятие, неконтролиращото участие и другите компоненти на собствения капитал свързани с предприятието. Печалбата или загубата произлизаща от загубата на контрол се признава в печалби и загуби. Ако Групата запази дял в предишно дъщерно дружество, този дял се оценява по справедлива стойност към датата на загуба на контрол. В последствие, тази инвестиция се отчита по метода на собствения капитал или като финансов актив на разположение за продажба в зависимост от запазеното ниво на влияние.

(v) Сделки, които се елиминират при консолидация

Вътрешногруповите приходи, разходи, разчети и сделки и всички нереализирани приходи и разходи, произтичащи от вътрешногрупови сделки, се елиминират при изготвянето на консолидирания финансов отчет. Нереализираните загуби се елиминират по същия начин както нереализираните печалби, но само ако няма доказателство за обезценка.

Бележки към консолидираните финансови отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(c) Валутни операции

(i) Функционална валута и валута на представяне

Позициите, включени във финансовите отчети на всяко едно от дружествата на Групата са представени във валутата на основната икономическа среда, в която те оперират ("функционална валута"). Консолидираните финансови отчети са представени в български лева, която е функционалната валута и валутата на представяне на Групата.

(ii) Сделки и салда

Операциите с чуждестранна валута се отчитат във функционална валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута по заключителния курс в деня на изготвяне на отчет за финансово състояние. Курсовата разлика, произтичаща от парични позиции е разликата между амортизираната стойност във функционална валута в началото на периода, коригирана с ефективната лихва и плащанията през периода и амортизираната стойност в чуждестранна валута превалутирана по курса в края на периода. Непарични активи и пасиви деноминирани в чуждестранни валути, които се отчитат по справедлива стойност, се превръщат във функционалната валута по курса на датата, към която е определена справедливата стойност.

(iii) Чуждестранни дейности

Активите и пасивите на чуждестранните дейности се превалутират в български лева по обменните курсове към датата на отчета. Приходите и разходите на чуждестранните дейности се превалутират в български лева по обменните курсове към датите на транзакциите. Разликите от валутна преоценка се признават в другите всеобхватни доходи. Функционалната валута на чуждестранните дейности в Кипър ръководството приема, че е евро. Функционалната валута на чуждестранните дейности в Албания ръководството приема, че е албански лек.

(d) Финансови активи

(i) Признаване

Групата признава финансов актив когато стане страна по договорните условия на инструмента. Групата първоначално признава търговските и другите вземания към датата на транзакцията. Вземанията от клиентите възникват, когато сумите се предоставят на кредитополучателите. Всички финансови активи се признават първоначално по справедлива стойност плюс, в случай на финансов актив не по справедлива стойност в печалба или загуба, транзакционните разходи пряко отнасящи се до придобиването на финансовия актив.

Групата класифицира финансовите си активи в следните категории: финансови активи отчитани по амортизирана стойност; финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход; финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Ръководството определя класификацията на инвестициите при първоначалното им признаване съобразно бизнес модела за управление на дадения клас финансови активи и договорните характеристики на паричните потоци на финансовия актив.

(ii) Финансови активи отчитани по амортизирана стойност

Дългови инструменти, които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци и при които договорните парични потоци пораждат плащания единствено на главница и лихва се отчитат по амортизирана стойност. След първоначалното признаване активите се отчитат по амортизирана стойност.

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(d) Финансови активи, продължение

Отчитането по амортизирана стойност изисква прилагането на метода на ефективния лихвен процент. Амортизираната стойност на финансов актив пасив е стойността по която финансовият актив е отчетен първоначално, намалена с погашенията по главницата плюс или минус натрупаната амортизация с използване на метода на ефективиния лихвен процент на всяка разлика между първоначалната стойност и стойността на падеж и намалена с обезценката.

(iii) Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход

Дългови инструменти, които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел както събиране на договорените парични потоци така и продажба на актива и при които договорните парични потоци пораждат плащания единствено на главница и лихва се отчитат по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. След първоначалното признаване активът се оценява по справедлива стойност с отчитане на промените в справедливата стойност в преоценъчния резерв на инвестициите в ценни книжа (другия всеобхватен доход). Когато дълговият инструмент се отпише, натрупаните печалби или загуби признати в другия всеобхватен доход се прехвърлят в печалбата или загубата.

(iv) Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Позицията съдържа две подкатегории: финансови активи държани за търгуване и финансови активи, които не са класифицирани в горните две категории. Даден финансов актив се класифицира в тази категория ако е придобит с цел продажба в кратък срок или договорните му характеристики не отговарят на условието да пораждат плащания единствено на главница и лихва. Деривативите също се категоризират като държани за търгуване, освен ако не са определени за хеджиращи инструменти.

Групата не определя никой дългов интрумент за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата за да премахне или значително да намали т. нар. счетоводно несъответствие.

(v) Капиталови инструменти отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход

Групата може да направи неотменим избор да признава промените в справедливата стойност в инвестициите в капиталови инструменти в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Печалбите или загубите от промени в справедливата стойност ще се показват в другия всеобхватен доход и последващо няма да могат да се прекласифицират в печалбата или загубата. Когато капиталовият инструмент се отпише, натрупаните печалби или загуби признати в другия всеобхватен доход направо се прехвърлят в други резерви и неразпределена печалба.

(vi) Оценка по справедлива стойност

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници на основния пазар, или при липса на такъв, най-изгодния пазар, до който Групата има достъп към датата на оценяване. Справедливата стойност на пасив отразява ефекта от риска от неизпълнение на задължения.

Когато е приложимо, Групата използва котираната цена на активен пазар за определяне на справедливата стойност на този инструмент. Пазарът се счита за активен, когато сделките за актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че да позволява предоставяне на текуща информация за цените.

Бележки към консолидираните финансови отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(d) Финансови активи, продължение

(vi) Оценка по справедлива стойност, продължение

Когато липсва котирана цена на активен пазар, Групата следва да използва максимално подходящи наблюдаеми входящи данни и да свежда до минимум използването на ненаблюдаеми данни. Целта на използването на дадена техника за оценяване е да се оцени приблизително цената, по която би се осъществила обичайна сделка между пазарни участници.

Най-доброто свидетелство за справедлива стойност при първоначално признаване е цената на транзакцията (т.е. справедливата стойност на полученото или дадено възнаграждение). Ако Групата счита, че съществува разлика между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката, и справедливата стойност нито е подкрепена от доказателства за котирана цена на активен пазар за идентичен актив или пасив, нито се базира на техника на оценяване, която използва единствено данни от наблюдаеми пазари, тогава финансовият инструмент първоначално се признава по справедлива стойност, коригирана с разликата между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката. Последващо тази разлика се признава в печалбата или загубата по подходящ начин според живота на инструмента, но не по-късно от момента, в който е възможно да се направи оценка на актива, напълно използвайки изцяло наблюдаеми пазарни данни или когато сделката е приключена.

Ако актив или пасив, оценяван по справедлива стойност, има цена „купува" и цена „продава", Групата признава активите и дългите позиции по цена „купува" и пасивите и късите позиции по цена „продава".

Групата, която държи група финансови активи и финансови пасиви, е изложена на пазарни рискове и на кредитен риск. Ако Групата ги управлява въз основа на нетната си експозиция към пазарни рискове или кредитен риск, оценяването на справедливата стойност е въз основа на цената, която би получило при продажбата на нетна дълга позиция за определена рискова експозиция или платило при прехвърлянето на нетна къса позиция за определена рискова експозиция. В такива случаи е необходимо Групата да разпредели корекциите на равнище портфейл към отделните активи или пасиви, които образуват Групата на финансовите активи и финансовите пасиви според корекцията за относителния риск на всеки един инструмент от Групата.

Групата оповестява прехвърлянето между нивата в йерархията на справедливите стойности в края на отчетния период, през който се е осъществила промяната.

(vii) Отписване

Групата отписва финансов актив, когато договорните права върху паричните потоци от този актив падежират или когато Групата е прехвърлила тези права чрез сделка, при която всички съществени рискове и изгоди произтичащи от собствеността на актива се прехвърлят на купувача. Всяко участие във вече прехвърлен финансов актив, което Групата запазва или създава, се отчита самостоятелно като отделен актив или пасив.

Групата отписва финансов пасив, когато договорните задължения по него се погасят, изтекат

или бъдат отменени.

Групата извършва сделки, при които прехвърля финансови активи, признати в нейния отчет за финансовото състояние, като запазва всички или по-голяма част от рисковете и изгодите свързани с тези активи. В случаите когато Групата е запазила всички или по-голяма част от рисковете и изгодите свързани с активите, последните не се отписват от отчета за финансовото състояние (пример за такива сделки са репо сделките - продажба с уговорка за обратно изкупуване).

При сделки, при които Групата нито запазва, нито прехвърля рисковете и изгодите, свързани с

Бележки към консолидираните финансови отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(d) Финансови активи, продължение

(vii) Отписване, продължение

финансов актив, последният се отписва от отчета за финансовото състояние тогава и само тогава, когато Групата е загубила контрол върху него. Правата и задълженията, които Групата запазва в тези случаи се отчитат отделно като актив или пасив. При сделки, при които Групата запазва контрол върху актива, неговото отчитане в отчета за финансовото състояние продължава, но до размера определен от степента, до която Групата е запазила участието си в актива и носи риска от промяна в неговата стойност.

(e) Парични средства

Паричните средства включват пари в брой, парични средства, депозирани в централните банки и краткосрочни високоликвидни сметки и вземания от банки с оригинален матуритет до три месеца.

(f) Инвестиции

Инвестиции, държани от Групата с цел получаване на печалба вследствие на краткосрочни продажби или обратни покупки, се класифицират като финансови активи за търгуване. Инвестиции в дългови инструменти, които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци, се класифицират като финансови активи отчитани по амортизирана стойност. Инвестиции в дългови инструменти, които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци и продажба се класифицират като финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. Всички останали инвестиции, включително тези, договорните условия на които не удовлетворяват изискването да пораждат плащания само на главница и лихва, се класифицират като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

(g) Споразумения за отдаване и наемане на ценни книжа, репо сделки

(i) Отдаване и наемане на ценни книжа

Инвестиции, отдадени по силата на споразумения за отдаване под наем на ценни книжа, се отчитат в отчета за финансовото състояние и се оценяват съгласно счетоводната политика, приложима за активи за търгуване или съответно за активи на разположение за продажба. Паричните средства, получени като обезпечения при отдаване под наем на ценни книжа, се отчитат като задължения към банки или други клиенти. Инвестициите, наети по споразумения за наем на ценни книжа, не се признават като актив на Групата. Паричните средства, предоставени по договори за наем на ценни книжа, се отчитат като кредити и аванси на банки или други клиенти. Приходите и разходите, възникнали в резултат на сделки за наемане или отдаване на ценни книжа, се признават на принципа на начисляването за периода на извършване на сделките като приход или разход за лихви.

(ii) Споразумения за репо сделки

Групата сключва договори за покупка (продажба) на инвестиции по силата на споразумения за обратна продажба (покупка) на идентични инвестиции на предварително определена бъдеща дата по определена фиксирана цена. Закупените инвестиции, подлежащи на обратна продажба на определена бъдеща дата, не се признават в отчета за финансовото състояние.

Изплатените суми се отчитат като заеми на банки или други клиенти, като съответните ценни книжа се отчитат като обезпечение. Инвестиции, продадени по споразумения за обратно откупуване, продължават да се отчитат в отчета за финансовото състояние и се оценяват съгласно счетоводната политика като активи за търгуване или като активи на разположение за продажба. Получените суми от продажбата се отчитат като задължения към банки или други клиенти.

Разликата между стойностите при покупка (продажба) и при обратната продажба (покупка) се начислява за периода на сделката и се представя като лихвен приход (разход).

Бележки към консолидираните финансови отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(h) Привлечени средства

Привлечените средства се признават първоначално по цена на придобиване, която включва получените средства (справедливата стойност на полученото вложение), нетно от разходите по сделката. В последствие привлечените средства се представят по амортизирана стойност, като всяка разлика между получените средства и стойността на падеж се признава в печалбата или загубата за периода на привлечените средства по метода на ефективния лихвен процент.

Когато Групата закупи свой дълг, той се отписва от отчета за финансовото състояние и разликата между балансовата стойност на дълга и платената сума се включва в други нетни оперативни приходи.

(i) Компенсиране

Финансовите активи и пасиви се компенсират, а нетната стойност се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Групата има законно право да компенсира признатите стойности и възнамерява да извърши уреждане на сделките на нетна основа.

(j) Обезценка на финансови активи

Групата признава 12-месечна очаквана кредитна загуба като загуба от обезценка когато няма значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване. Когато има значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване като загуба от обезценка се признават очакваните кредитни загуби за остатъчния живот на финансовия актив.

Увеличението на кредитния риск се определя от информация относно следните фактори и събития за длъжника или експозицията:

- вътрешнобанков поведенчески скоринг за физическите лица, както и за търговци и институции с експозиции с размер под праг на същественост;
- намаление на кредитната оценка (външна или вътрешнобанкова) с определена степен при търговци и институции с експозиции с размер над праг на същественост;
- наличие на просрочие;
- други индикации.

(k) Имоти и оборудване

Земята и сградите са представени в отчета за финансовото състояние по преоценена стойност, която е справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с последващо начислената амортизация и последващо начислената обезценка. Всички други класове активи имоти и оборудване са представени в отчета за финансовото състояние по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и начислената обезценка.

Амортизацията се начислява на база линейния метод по установени норми с цел намаляване стойността на дълготрайните активи в рамките на очаквания срок на тяхното използване. По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

Активи	**%**
• Сгради	3 - 4
• Съоръжения и оборудване	10 - 50
• Стопански инвентар	10 - 15
• Транспортни средства	10 - 20
• Подобрения на наети сгради	2 - 50

Активите не се амортизират до момента на тяхното въвеждане в експлоатация и прехвърлянето им от активи в процес на изграждане в съответната категория активи.

Бележки към консолидираните финансови отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(l) Нематериални активи

Нематериални активи, придобити от Групата, се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и със загубите от обезценка.

Амортизацията се изчислява на база линейния метод за периода на очаквания срок на ползване. По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

Активи	**%**
• Лицензи и търговски марки	14 - 20
• Програмни продукти	8 - 50

(m) Инвестиционни имоти

Инвестиционен имот е такъв имот (земя или сграда – или част от сграда – или и двете), който е държан с цел приходи от наеми или увеличаване на стойността. Банката избира за своята счетоводна политика на отчитане на инвестиционните имоти модела на справедлива стойност и го прилага последователно за всички свои инвестиционни имоти. Инвестиционните имоти първоначално се признават по цена на придобиване, а в последствие се отчитат по справедлива стойност и приходите и разходите от преоценка се признават в печалбата в периода на възникването им. Прекласифициране от активи придобити като обезпечения, отчитани като материални запаси, в инвестиционни имоти се допуска при наличие на договор за отдаване под наем на съответния имот. Справедливата стойност на активите от клас инвестиционни имоти е определена от независими външни оценители на имущество, имащи призната професионална квалификация и скорошен опит с оценяването на имоти с местонахождение и категория сходни на оценяваните чрез използване на надежни техники за определянето на справедливите стойности.

(n) Провизии

Провизия се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Групата е поела законов или договорен ангажимент в резултат на минало събитие, погасяването на който е вероятно да бъде свързано с намаляване на икономически ползи и може да се направи надеждна оценка на сумата на задължението. В случай че ефектът е съществен, провизията се определя чрез дисконтиране на очакваните бъдещи парични потоци на база дисконтов фактор. Дисконтовият фактор се определя преди облагане с данъци и отразява текущата пазарна оценка на стойността на парите във времето и специфичните рискове за задължението.

(o) Акцепти

Един акцепт възниква, когато Групата се съгласява да плати, на определена бъдеща дата, определена сума по поет ангажимент. Акцептите на Групата възникват най-вече по потвърдени акредитиви, предвиждащи плащане в известен период след получаване на необходимите документи. Групата се договаря повечето задължения по акцепти да бъдат платени на по-късна дата от тази, на която клиентът плаща сумата. Акцептите са отразени в други привлечени средства.

(p) Задбалансови ангажименти

При осъществяване на обичайната си дейност Групата сключва договори за задбалансови ангажименти като банкови гаранции и акредитиви. Групата признава провизия по поети условни задължения когато има сегашно задължение в резултат на минало събитие, вероятно е да се формира изходящ паричен поток, за да се погаси задължението и могат да бъдат направени надеждни изчисления за размера на задължението.

(q) Данъчно облагане

Данъкът върху печалбата за периода включва текущ данък и промяна в отсрочения данък. Текущият данък включва сумата на данъка, която следва да се плати върху очакваната облагаема печалба за годината въз основа на действащата данъчна ставка към деня на изготвяне на отчета за финансовото състояние и всички корекции върху дължимия данък за минали години.

Бележки към консолидираните финансови отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(q) Данъчно облагане, продължение

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на балансовите пасиви върху всички времеви разлики между балансовата стойност на даден актив или пасив съгласно финансовите отчети и стойността, изчислена за данъчни цели.

Отсроченият данък се изчислява на базата на данъчните ставки, които се очакват да бъдат действащи, когато активът се реализира или задължението се погаси. Ефектът върху отсрочения данък от промяна на данъчните ставки се отчита в печалбата или загубата, с изключение на случаите, когато се отнася до суми, отчетени или в другите всеобхватни доходи или директно в собствения капитал.

Отсрочен данъчен актив се признава само до размера, до който е вероятно получаването на бъдещи данъчни печалби, срещу които може да се оползотворят неизползваните данъчни загуби или данъчен кредит. Отсрочените данъчни активи се намаляват в съответствие с намалението на вероятността за реализиране на данъчни ползи.

(r) Съществени счетоводни оценки и преценки при прилагането на счетоводната политика

Групата прави оценки и допускания, които засягат отчетните стойности на активите и пасивите през следващата финансовата година. Оценките и преценките непрекъснато се преразглеждат и се базират на историческия опит и други фактори, включително очакване на бъдещи събития, които се смятат за основателни при определени обстоятелства.

Информация за оценки и оценъчна несигурност, за които има значителен риск от промяна към 31 декември 2020 г. са изброени по-долу и са свързани с обезценката на активи, подоходните данъци и следните бележки, свързани с други елементи на отчета:

- Бележки 5, 19 – определяне на справедливата стойност на финансови инструменти, земи и сгради чрез оценъчни техники, при които входящите данни за финансовите активи и пасиви не са базирани на налична пазарна информация. Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти (при липса на котирани цени на активен пазар) и нефинансови активи. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

- Бележки 11, 16, 18 - Измерване на очакваните кредитни загуби - Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Групата и всички парични потоци, които Групата очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Групата. Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).

- Бележка 16,18 – дългови инструменти, отчитани по амортизируема стойност - Анализът и намеренията на ръководството са потвърдени от бизнес модела на държане на дълговите инструменти, които отговарят на изискванията за получаване на плащания единствено на главница и лихви и държане на активите до събирането на договорените парични потоци от облигациите, които са класифицирани като дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност.

- Бележка 24 – срок на лизинговите договори - При определяне на срока за лизинговите договори, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул да упражняват опция за удължаване или не упражняват опция за прекратяване. Опциите за удължаване (или периодите след опциите за прекратяване) са

Бележки към консолидираните финансови отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(r) Съществени счетоводни оценки и преценки при прилагането на счетоводната политика, продължение

включени в срока на лизинга само ако е достатъчно сигурно, че лизинговият договор е удължен (или не е прекратен).

- Бележка 30 – в съответствие с МСС 37 Провизии, условни задължения и условни активи и вътрешните правила за заделяне на провизии при съдебни спорове Групата е признала провизии по съдебни спорове. Групата е ответник по съдебни дела, чиито изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите във финансовия отчет провизии.

(i) Оценка на активите, придобити от обезпечения

Активите приети като обезпечение се оценяват по по-ниската от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При оценяване на нетната реализуема стойност на активите, Банката изготвя няколко модела за оценка (например дисконтирани бъдещи парични потоци) и ги сравнява с налична пазарна информация (например сходни сделки на пазара, оферти от потенциални купувачи).

(ii) Подоходни данъци

Печалбата на Групата е обект на данъчно облагане в няколко юрисдикциии, при което се прилагат значителни преценки при определянето на данъците. Има много операции и изчисления, за които категоричното определяне на данъците е несигурно в нормалния бизнес. Групата отчита пасиви по очаквани резултати от данъчни проверки, базирани на преценката дали ще бъдат дължими допълнителни данъци. Когато окончателният резултат от тези данъчни проверки се различава от предварително отчетените суми, тази разлика ще има влияние върху текущите данъци и отсрочените данъци в периода, в който те се определят.

(s) Доходи на акция

Групата представя данни за основни доходи на акция и доходи на акция с намалена стойност за обикновени акции на Банката. Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели печалбата или загубата за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката (числител) на среднопретегления брой на държаните обикновени акции за периода (знаменател). Доходите на акция с намалена стойност се определят като печалбата или загубата за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката и среднопретегления брой на държаните обикновени акции за периода се коригират с ефекта от всички потенциални обикновени акции с намалена стойност, които се състоят от конвертируеми облигации и опции върху акции.

(t) Доходи на персонала

Планове с дефинирани вноски
План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който Банката плаща вноски на друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да плаща допълнителни суми след това. Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажимента на банката да превежда вноски по плановете за дефинирани вноски, се признават текущо в печалби и загуби.

Планове с дефинирани доходи
План с дефинирани доходи е план за доходи след напускане, различен от план с дефинирани вноски. Нетното задължение на Групата за планове с дефинирани доходи се изчислява като се прогнозира сумата на бъдещите доходи, които служителите са придобили в замяна на своите услуги в текущия и предходни периоди; и този доход се дисконтира, за да се определи неговата настояща стойност.

Банката има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионират в съответствие с изискванията на чл. 222, ал. (3) от Кодекса на Труда (КТ).

Бележки към консолидираните финансови отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(t) Доходи на персонала, продължение

Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две месечни брутни работни заплати. В случай, че служителят е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж – има право на обезщетение в размер на брутното му трудово възнаграждение за срок от 6 месеца. Към датата на отчета за финансовото състояние ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи за всички служители, чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици.

За последните две години Банката е правила предварителни разчети за дължимите провизии за пенсии и не е установила съществени по размер задължения.

Доходи при прекратяване
Доходи при прекратяване се признават като разход, когато Групата се е ангажирала ясно, без реална възможност за отказ, с официален подробен план, с който или да прекрати работни отношения преди нормалната дата на пенсиониране, или да предостави обезщетения при прекратяване, в резултат на предложение, направено за насърчаване на доброволното напускане. Доходи при прекратяване за доброволно напускане са признати като разход, ако Банката е отправила официално предложение за доброволно прекратяване и е вероятно, че офертата ще бъде приета, а броят на приелите може да се оцени надеждно. Ако обезщетения се дължат за повече от 12 месеца след края на отчетния период, те се дисконтират до тяхната настояща стойност.

Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и са отчетени като разход когато свързаните с тях услуги се предоставят.

Пасив се признава за сумата която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Групата има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно. Групата признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

(u) Застрахователни договори

Класификация на застрахователни договори

Договори, при които Групата поема съществен застрахователен риск от друга страна (застраховано лице) чрез компенсация на застрахованото лице или друг бенефициент, при специфично несигурно бъдещо събитие (застрахователно събитие), което влияе неблагоприятно на застрахованото лице или бенефициента, се класифицират като застрахователни договори.

Застрахователен е всеки риск, който не е финансов. Финансов риск е рискът свързан с евентуална бъдеща промяна в един или няколко от изброените: лихва, цена на ценната книга, пазарни цени, валутни цени, ценови индекс, кредитен рейтинг, кредитен индекс или друга променлива, при условие че в случай на нефинансови променливи, променливата не е специфична за страните по договора. Застрахователните договори могат също да прехвърлят част от финансовия риск.

Записани премии

Записаните премии се признават за приход на база дължимата годишна премия от осигурените лица за премийния период, започващ през финансовата година или дължимата еднократна премия за целия период на покритие на застрахователните договори, сключени през финансовата година. Брутните премии не се признават, когато бъдещите парични потоци по тях не са сигурни. Записаните премии се показват брутно от дължимите комисионни на агенти.

Бележки към консолидираните финансови отчети
2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(u) Застрахователни договори, продължение

Сторнирани премии

Сторнирани премии по застраховане са премиите по договорите за застраховане, за които има нарушение на общите условия, неразделна част от Застрахователния договор или промяна в условията на договора. Сторнирани премии през текущата година, отнасящи се за полици сключени през текущата година, намаляват брутния премиен приход на Групата. Сторнирани премии през текущата година, отнасящи се за полици сключени през предходна година, увеличават разходите направени през периода от Групата.

Пренос-премиен резерв

Пренос-премийният резерв е образуван за покриване на претенции, административни и други разходи, които могат да възникнат по съответния действащ застрахователен договор, след края на отчетния период. Базата за определяне на пренос-премийния резерв съответства на

базата на признаване на премийния приход в годишния финансов отчет на Групата. Пренос-премийния резерв е изчислен по метода на точната дата, при който премията е умножена с коефициент на разсрочване, получен като съотношение на броя на дните през който договорът ще бъде в сила през следващия отчетен период към целия срок на договора, изразен в брой дни.

Резерв за неизтекли рискове

Образува се за покриване на рискове за времето между края на отчетния период и датата, на която изтича срокът на съответния застрахователен договор, за да се покрият плащанията и разходите, свързани с тези рискове, които се очаква да превишават образувания пренос-премиен резерв.

Възникнали претенции по застрахователии договори

Претенциите, възникнали от застраховане, включват платените претенции и разходите за обработката им, платими през финансовата година, заедно с изменението в резерва за предстоящи плащания.

Резерв за предстоящи плащания

Резервът за предстоящи плащания се изчислява въз основа на сумата на всички претенции по събития, възникнали през текущия и предишни периоди, които не са платени към края на периода. Към резерва се включва и сума за претенции по възникнали, но необявени претенции, изчислена като процент от размера на спечелените премии през финансовата година, както и сумата за възобновими претенции.

Аквизиционни разходи

Аквизиционните разходи включват комисиони, начислени на посредници, агентски и брокерски комисиони.

(v) *Лизинг*

***(i)* Дружеството като лизингополучател**

За новите договори, сключени на или след 1 януари 2019 г. Банката преценява дали даден договор е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив (базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение.“ За да приложи това определение, Банката извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване;

Бележки към консолидираните финансови отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(v) *Лизинг, продължение*

***(i)* Дружеството като лизингополучател, продължение**

- Банката има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора;
- Банката има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Банката оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва активът през целия период на ползване.

Оценяване и признаване на лизинг от Банката като лизингополучател

На началната дата на лизинговия договор Банката признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в отчета за финансовото състояние. Активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която се състои от размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от Банката, оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив в края на лизинговия договор и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинговия договор (минус получените стимули по лизинга).

Банката амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с право на ползване или изтичане на срока на лизинговия договор. Банката също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

На началната дата на лизинговия договор Банката оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен или диференциалния лихвен процент на Дружеството.

За да определи диференциалния лихвен процент, Банката използва лихвен процент състоящ се от безрисковия лихвен процент и надбавка отразяваща кредитния риск свързан с Банката и коригиран допълнително поради специфичните условия на лизинговия договор, в т.ч. срок, държава, валута и обезпечения.

Лизинговите плащания, включени в оценката на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания (включително по същество фиксирани), променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, ако е достатъчно сигурно, че Банката ще упражни тези опции.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Когато задължението за лизинг се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.

Банката е избрала да отчита краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, като използва практическите облекчения, предвидени в стандарта. Вместо признаване на активи с право на ползване и задължения по лизингови договори, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата по линейния метод за срока на лизинговия договор.

Бележки към консолидираните финансови отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(v) *Лизинг, продължение*

***(i)* Дружеството като лизингополучател, продължение**

В отчета за финансовото състояние, активите с право на ползване са представени на отделен ред “Активи с право на ползване”, а задълженията по лизингови договори също са представени в отделен ред “Лизингови задължения”..

Опциите за удължаване и прекратяване са включени в редица наеми на имоти на Банката. Те се използват за увеличаване на оперативната гъвкавост по отношение на управлението на активите, използвани в операциите й.

***(ii)* Дружеството като лизингодател**

Като лизингодател, Банката класифицира своите лизингови договори като оперативен или финансов лизинг.

Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив.

3. Управление на риска

A. Търговски операции

Групата поддържа активни търговски позиции в ограничен брой недеривативни финансови инструменти. Повечето от търговските операции на Групата са насочени към клиенти. С цел задоволяване нуждите на клиенти Групата поддържа пакет от инструменти на паричния пазар и поддържа постоянна пазарна ликвидност, като търгува с други участници на пазара. Тези дейности обхващат търговията с финансови инструменти и дават възможност на Групата да предоставя на своите клиенти продукти от паричния пазар на конкурентни цени.

Групата управлява своите търговски операции по видове риск и на базата на различните категории притежавани търговски инструменти.

(i) Кредитен риск

Рискът от неизпълнение е рискът контрагентите по финансовите инструменти да не изпълнят своите задължения. Рискът от неизпълнение се следи постоянно съгласно вътрешните процедури по управление на риска и се контролира посредством минимални прагове за кредитното качество на контрагента и определяне на лимити на размера на експозицията. Експозициите, произтичащи от търговски операции са обект на лимити спрямо общия размер на експозициите и се одобряват от оправомощеното лице или орган, както е определено в процедурите по управление на кредитния риск.

Сетълмент рискът е рискът от загуба, породен когато контрагентът не успее да достави стойност (пари, ценни книжа или други активи) съгласно договорените условия. Когато търгуването не се разплаща посредством клирингов агент, сетълмент рискът се ограничава чрез едновременно извършване на плащането и доставката.

(ii) Пазарен риск

Пазарен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните цени. Банката поема пазарен риск когато излиза на позиции по дългови инструменти, акции, деривативи и валутни транзакции. Този риск се управлява чрез прилагане на лимити на заетите позиции и тяхната рискова чувствителност, измерена посредством стойност под риск (Value at Risk), дюрация или други измерители, подходящи за отделна позиция по отношение нейната чувствителност към рискови фактори. Най-важните рискови фактори, които засягат търговските операции на

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

А. Търговски операции, продължение

(ii) Пазарен риск, продължение

Банката, са промените на лихвените проценти (лихвен риск), промените на валутните курсове (валутен риск) и промените на цените на акциите (риск за цени на акции).

Експозицията по отношение на пазарен риск се управлява в съответствие с лимитите за риск, определени от ръководството и приетата риск стратегия.

Value at Risk се изчислява и следи на дневна база и представлява част от управлението на риска в Банката. Стойността под риск се изчислява като се използва еднодневен хоризонт и 99% доверителен интервал, което означава, че съществува 1% вероятност търговският портфейл да се обезцени в рамките на един ден повече от изчисления за него VaR. Параметрите на VaR модела се оценяват на базата на експоненциално претеглени исторически данни за ценовите изменения на рисковите фактори.

В таблицата по-долу е представен в обобщен вид диапазонът на лихвения VaR за търговския портфейла от дългови финансови инструменти на Банката, оценявани по справедлива стойност:

	31 декември	2020 г.			31 декември
в хил. лв.	2020 г.	средно	минимално	максимално	2019 г.
VaR	0.0	2.2	0.0	11.3	1.2

В. Нетърговски операции

По-долу са изложени различните рискове, на които Групата е изложена по отношение на нетърговски операции, както и подходът, който е възприела за управлението им.

(i) Ликвиден риск

Ликвиден риск е рискът, че Групата ще срещне трудност при изпълнение на задължения, свързани с финансови пасиви. Ликвидният риск възниква във връзка с осигуряването на средства за дейностите на Групата и управлението на нейните позиции. Той има две измерения - риск от невъзможност да се финансират активи при подходящ матуритет и лихвени проценти и риск от невъзможност да се реализира актив при разумна цена и в приемлив срок за да се посрещнат задълженията.

Средствата се привличат посредством набор от инструменти, включително депозити, други привлечени средства, подчинени дългови инструменти, както и акционерен капитал. По този начин се увеличава възможността за гъвкавост при финансиране на дейностите на Групата, намалява се зависимостта от един източник на средства и понижава стойността на привлечения ресурс. Групата се стреми да поддържа баланс при срочността на привлечения ресурс и гъвкавост при използването на средства с различна матуритетна структура. Групата извършва текуща оценка на ликвидния риск посредством идентифициране и следене промените по отношение на необходимостта от средства за постигането на целите, залегнали в цялостната ѝ стратегия. Органът за управление на ликвидността е Съветът по управление на активите, пасивите и ликвидността.
В изпълнение на изискванията на Закона за кредитните институции, Наредба №7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките и Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, Първа инвестиционна банка АД изготви план за възстановяване при възникване на финансови затруднения. В него са заложени количествени и качествени сигнали за ранно предупреждение, както и индикатори за възстановяване като например капиталови

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(i) Ликвиден риск, продължение

индикатори, индикатори за ликвидност, индикатори за доходност, пазарно-ориентирани индикатори, при настъпването на които се задействат мерки за възстановяване. Ликвидните индикатори включват съотношение на ликвидно покритие (LCR); нетен отлив от финансиране; съотношение на ликвидни активи към депозити от нефинансови клиенти; съотношение на нетно стабилно финансиране (NSFR). Обособени са също така и различни стрес сценарии относно идиосинкратичен шок, системен шок и комбиниран шок.

При възникване на ликвиден натиск са изградени системи за бързо и адекватно реагиране, които включват привличане на допълнителни средства от местния и чуждестранните пазари чрез емитиране на подходящи финансови инструменти в зависимост от конкретния случай, както и реализиране на неликвидни активи, при ясно разпределени нива на вземане на решения.

С цел редуциране на ликвидния риск са заложени и превантивни мерки, насочени към повишаване на матуритета в привлечените средства от клиенти, стимулиране на дългосрочните взамиоотношения банка клиент и повишаване на клиентската удовлетвореност.

С цел адекватно управление на ликвидния риск Банката осъществява мониторинг на паричните потоци на дневна основа.

Като част от управлението на ликвидния риск Групата поддържа ликвидни активи, състоящи се от парични средства, парични еквиваленти и държавни ценни книжа, които могат да бъдат продадени веднага за да се осигури ликвидност:

Ликвидни активи	**2020**	**2019**
в хил. лв.		
Средства в централни банки	1,611,383	1,707,610
Парични средства и разплащателни сметки в други банки	536,182	356,807
Необременени държавни ценни книжа	797,949	534,411
Злато	2,661	5,592
Общо ликвидни активи	**2,948,175**	**2,604,420**

Разумното управление на ликвидността изисква избягване на концентрация на привлечените средства от големи вложители. Ежедневно се извършва анализ на значимите по размер привлечени средства и се съблюдава диверсификацията в общия портфейл от пасиви.

Към 31 декември 2020 г. средствата, привлечени от тридесетте най-големи небанкови депозанта представляват 5.88% от общата сума задължения към други клиенти (31 декември 2019 г.: 7.32%).

Един от основните коефициенти, използвани от Групата за управление на ликвидния риск, е съотношението на ликвидни активи към общия размер на привлечените средства от други клиенти.

	31 декември 2020 г.	**31 декември 2019 г.**
Съотношение на покритие с ликвидни активи на привлечените средства от други клиенти	30.90%	28.61%

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(i) Ликвиден риск, продължение

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Групата по балансова стойност, представени по матуритетна структура според договорния срок до падеж.

Матуритетна структура към 31 декември 2020 г.

в хил. лв.	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	Над 1 година	С неопределен падеж	Общо
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	2,133,197	-	-	-	-	**2,133,197**
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	243,846	-	-	-	23,083	**266,929**
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	825,882	-	-	-	-	**825,882**
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	-	-	-	199,830	-	**199,830**
Вземания от банки и финансови институции	85,849	4,387	755	15,120	-	**106,111**
Вземания от клиенти	819,458	218,111	776,001	4,499,317	-	**6,312,887**
Други финансови активи	724	-	-	4,386	-	**5,110**
Общо финансови активи	**4,108,956**	**222,498**	**776,756**	**4,718,653**	**23,083**	**9,849,946**
Пасиви						
Задължения към банки	2,747	-	-	-	-	**2,747**
Задължения към други клиенти	5,148,701	1,136,114	2,574,551	682,910	-	**9,542,276**
Други привлечени средства	8	20	3,857	99,764	-	**103,649**
Подчинен срочен дълг	-	-	-	9,623	-	**9,623**
Хибриден дълг	-	-	-	-	267,579	**267,579**
Други финансови пасиви, нетно	104	306	-	-	-	**410**
Общо финансови пасиви	**5,151,560**	**1,136,440**	**2,578,408**	**792,297**	**267,579**	**9,926,284**
Положителна/(отрицателна) разлика в срочността на активите и пасивите	**(1,042,604)**	**(913,942)**	**(1,801,652)**	**3,926,356**	**(244,496)**	**(76,338)**

В таблицата инвестициите отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход са представени с матуритет до 1 месец, тъй като отразяват възможността на ръководството да ги реализира в краткосрочен план при необходимост.

Текущите неусвоени части от предоставени заеми не се отчитат за ликвиден риск, тъй като ръководството смята, че договорените условия позволяват на Групата по всяко едно време да преустанови предоставянето на средства на своите кредитополучатели при очаквано повишаване на техния кредитен риск.

В частта на вземанията от клиенти са посочени и вземанията по финансов лизинг.

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(i) Ликвиден риск, продължение

Матуритетна структура към 31 декември 2019 г.

в хил. лв.	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	Над 1 година	С неопределен падеж	Общо
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	2,072,046	-	-	-	-	**2,072,046**
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	244,805	-	-	-	22,130	**266,935**
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	714,082	-	-	-	-	**714,082**
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	-	-	-	12,005	-	**12,005**
Вземания от банки и финансови институции	53,065	9,029	2,161	15,363	-	**79,618**
Вземания от клиенти	353,819	236,927	852,087	4,574,304	-	**6,017,137**
Други финансови активи	814	-	-	-	-	**814**
Общо финансови активи	**3,438,631**	**245,956**	**854,248**	**4,601,672**	**22,130**	**9,162,637**
Пасиви						
Задължения към банки	2,007	-	-	-	-	**2,007**
Задължения към други клиенти	4,340,341	1,014,163	2,816,309	933,208	-	**9,104,021**
Други привлечени средства	13	26	3,309	106,000	-	**109,348**
Подчинен срочен дълг	-	-	-	3,943	-	**3,943**
Хибриден дълг	-	-	-	-	267,615	**267,615**
Други финансови пасиви, нетно	1,243	(600)	(159)	(123)	-	**361**
Общо финансови пасиви	**4,343,604**	**1,013,589**	**2,819,459**	**1,043,028**	**267,615**	**9,487,295**
Положителна/(отрицателна) разлика в срочността на активите и пасивите	**(904,973)**	**(767,633)**	**(1,965,211)**	**3,558,644**	**(245,485)**	**(324,658)**

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(i) Ликвиден риск, продължение

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Групата към 31 декември 2020 г., представени по остатъчен срок на базата на договорени недисконтирани парични потоци.

в хил. лв.	**До 1 месец**	**От 1 до 3 месеца**	**От 3 месеца до 1 година**	**Над 1 година**	**Общо**
Финансови активи					
Парични средства и вземания от централни банки	2,133,197	-	-	-	**2,133,197**
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	266,929	-	-	-	**266,929**
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	825,882	-	-	-	**825,882**
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	**-**	-	39,150	166,008	**205,158**
Вземания от банки и финансови институции	85,849	4,387	755	15,120	**106,111**
Вземания от клиенти	800,971	216,457	773,023	5,393,518	**7,183,969**
Общо финансови активи	**4,112,828**	**220,844**	**812,928**	**5,574,646**	**10,721,246**
Финансови пасиви					
Задължения към банки	2,747	-	-	-	**2,747**
Задължения към други клиенти	5,148,965	1,136,589	2,578,545	688,085	**9,552,184**
Други привлечени средства	8	20	3,875	103,030	**106,933**
Подчинен срочен дълг	**-**	-	376	11,518	**11,894**
Хибриден дълг	-	-	27,577	291,236	**318,813**
Общо финансови пасиви	**5,151,720**	**1,136,609**	**2,610,373**	**1,093,869**	**9,992,571**
Деривати държани за управление на риска					
Изходящ поток	2,587	308	-	46,923	49,818
Входящ поток	733	1	-	48,896	49,630
Паричен поток от деривати, нетно	**(1,854)**	**(307)**	**-**	**1,973**	**(188)**

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(i) Ликвиден риск, продължение

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Групата към 31 декември 2019 г., представени по остатъчен срок на базата на договорени недисконтирани парични потоци.

в хил. лв.	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	Над 1 година	Общо
Финансови активи					
Парични средства и вземания от централни банки	2,072,046	-	-	-	**2,072,046**
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	244,805	-	-	22,130	**266,935**
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	714,082	-	-	-	**714,082**
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	**-**	-	-	13,468	**13,468**
Вземания от банки и финансови институции	53,065	9,029	2,161	15,363	**79,618**
Вземания от клиенти	354,139	238,810	876,178	5,517,627	**6,986,754**
Общо финансови активи	**3,438,137**	**247,839**	**878,339**	**5,568,588**	**10,132,903**
Финансови пасиви					
Задължения към банки	2,007	-	-	-	**2,007**
Задължения към други клиенти	4,340,652	1,014,763	2,822,577	943,207	**9,121,199**
Други привлечени средства	13	26	3,323	110,131	**113,493**
Подчинен срочен дълг	**-**	-	176	4,880	**5,056**
Хибриден дълг	-	-	27,577	318,800	**346,377**
Общо финансови пасиви	**4,342,672**	**1,014,789**	**2,853,653**	**1,377,018**	**9,588,132**
Деривати държани за управление на риска					
Изходящ поток	1,933	-	478	-	2,411
Входящ поток	1,504	600	637	123	2,864
Паричен поток от деривати, нетно	**(429)**	**600**	**159**	**123**	**453**

Очакваните парични потоци на Групата по някои финансови активи и финансови пасиви се различават значително от договорените парични потоци. Основните разлики са следните:

- Очаква се депозитите на виждане и срочните депозити да останат стабилни като размер и да се увеличават.
- Ипотечните и жилищни кредити на дребно имат оригинален договорен срок средно 18 години, но очакваният среден ефективен срок е 12 години, тъй като някои клиенти се възползват от опциите за предварително погасяване.

(ii) Пазарен риск

Лихвен риск

Лихвен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните лихвени проценти. Дейността на Групата е обект на риск от колебания в лихвените проценти до степента, в която лихвоносните активи и лихвените пасиви падежират или търпят промени в лихвените равнища по различно време и в различна степен.

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(ii) Пазарен риск, продължение

Лихвен риск в банковия портфейл (IRRBB)

В случаите на активи и пасиви с плаващи лихвени проценти Банката е изложена на базисен риск, зависещ от разликата между характеристиките на променливите лихвени индекси, като например основния лихвен процент, LIBOR или EURIBOR, въпреки че тези индекси се променят при висока корелация. В допълнение, цялостният ефект ще зависи и от други фактори, например доколко има плащания преди или след договорените дати и колебанията в чувствителността на лихвените проценти в периодите на падежиране и по валути.

За да определи лихвения риск на нетъргуемите си инструменти, Банката изчислява ефекта на промяната в пазарните лихвени равнища върху нетния си лихвен доход и икономическата стойност на Банката, дефинирана като разлика между справедливата стойност на активите и справедливата стойност на пасивите, включени в банковия портфейл.

Ефектът на лихвения риск върху икономическата стойност на Групата вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта към 31 декември 2020 г. е +19,761/+11, 949 хил. лв.

Лихвеният риск, на който е изложен нетният лихвен доход на Банката в рамките на една година напред, вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта към 31 декември 2020 г., е 745/-474 хил. лв.

	Нетен лихвен доход		Капитал	
Ефект в милиони лева	100 bp увеличение	100 bp намаление	100 bp увеличение	100 bp намаление
31 декември 2020				
Към 31 декември	745	(474)	19,761	11,949
Средна за периода	1,435	(1,281)	27,342	9,532
Максимална за периода	5,400	631	39,262	18,533
Минимална за периода	(1,044)	(3,936)	11,834	4,277
31 декември 2019[1]				
Към 31 декември	6,245	(6,128)	33,466	9,939

Риск произлизащ от кредитните спредове в банковия портфейл (CSRBB)

Рискът, произтичащ от промени в пазарното възприятие относно цената на кредитния риск, премията за ликвидност и други потенциални компоненти на носещите кредитен риск инструменти, предизвикващи колебания в цената на кредитния риск, премията за ликвидност и други потенциални компоненти, който не е обяснен от ЛРБП или от очаквания кредитен риск/риск от (внезапно) неизпълнение. Обект на риск на кредитния спред са само инструментите част от банковия портфейл, които се отчитат по пазарна стойност.

Подобно на лихвения риск извън търговския портфейл, и при риска от промяна в в кредитните спредове Банката изчислява ефекта от промяна в два аспекта: върху нетния лихвен доход и икономическата стойност на Банката.

Приложимите сценарии на шок са калибрирани на база 99% ниво на доверителност спрямо исторически наблюдаваните му изменения. Шоковете варират в зависимост от срочността на паричните потоци и кредитния рейтинг на емитента.

[1] Стойностите към края на 2019 г. са преизчислени съгласно нова рамка за оценка на лихвен риск в банковия портфейл (IRRBB).

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(ii) Пазарен риск, продължение

Риск произлизащ от кредитните спредове в банковия портфейл (CSRBB), продължение

Ефектът върху икономическата стойност на Групата към 31 декември 2020 г. е (30,281) хил. лв., а върху нетния лихвен доход възлиза на 294 хил. лв.

Ефект в хил. лева	Нетен лихвен доход	Капитал
31 декември 2020		
Към 31 декември	294	(30,281)
Средна за периода	352	(26,123)
Максимална за периода	441	(21,646)
Минимална за периода	294	(30,281)
31 декември 2019		
Към 31 декември	397	(19,113)

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(ii) Пазарен риск, продължение

Лихвен риск, продължение

Таблицата по-долу показва периодите на олихвяване на финансовите активи и пасиви към 31 декември 2020 г.

		Инструменти с фиксиран лихвен процент				
в хил. лв.	**Общо**	**Инструменти с плаващ лихвен процент**	**Под 1 месец**	**Между 1 и 3 месеца**	**Между 3 месеца и 1 година**	**Над 1 година**
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	578,072	561,491	16,581	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност печалбата или загубата	239,537	-	239,537	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	825,882	24,011	801,871	-	-	-
Финансови активи по амортизирана стойност	199,830	-	-	-	39,150	160,680
Вземания от банки и финансови институции	30,030	16,198	10,877	-	2,955	-
Вземания от клиенти	5,597,939	5,264,311	17,068	19,315	101,495	195,750
Общо лихвоносни активи	**7,471,290**	**5,866,011**	**1,085,934**	**19,315**	**143,600**	**356,430**
Пасиви						
Задължения към банки	2,747	945	1,802	-	-	-
Задължения към други клиенти	9,518,132	3,505,275	1,619,284	1,136,114	2,574,551	682,908
Други привлечени средства	103,649	100,397	-	-	-	3,252
Подчинен срочен дълг	9,623	-	-	-	-	9,623
Хибриден дълг	267,579	-	-	-	-	267,579
Общо лихвоносни пасиви	**9,901,730**	**3,606,617**	**1,621,086**	**1,136,114**	**2,574,551**	**963,362**

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(ii) Пазарен риск, продължение

Лихвен риск, продължение

Таблицата по-долу показва периодите на олихвяване на финансовите активи и пасиви към 31 декември 2019 г.

		Инструменти с фиксиран лихвен процент				
в хил. лв.	**Общо**	**Инструменти с плаващ лихвен процент**	**Под 1 месец**	**Между 1 и 3 месеца**	**Между 3 месеца и 1 година**	**Над 1 година**
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	658,699	622,562	36,137	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност печалбата или загубата	240,317	-	240,317	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	714,082	26,227	687,855	-	-	-
Финансови активи по амортизирана стойност	12,005	-	-	-	-	12,005
Вземания от банки и финансови институции	35,140	10,976	5,416	-	18,748	-
Вземания от клиенти	5,257,547	4,838,389	6,676	23,267	115,282	273,933
Общо лихвоносни активи	**6,917,790**	**5,498,154**	**976,401**	**23,267**	**134,030**	**285,938**
Пасиви						
Задължения към банки	2,007	1,617	390	-	-	-
Задължения към други клиенти	9,087,253	2,946,561	1,377,010	1,014,163	2,816,309	933,210
Други привлечени средства	109,348	98,104	-	7	-	11,237
Подчинен срочен дълг	3,943	-	-	-	-	3,943
Хибриден дълг	267,615	-	-	-	-	267,615
Общо лихвоносни пасиви	**9,470,166**	**3,046,282**	**1,377,400**	**1,014,170**	**2,816,309**	**1,216,005**

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(ii) Пазарен риск, продължение

Валутен риск

Валутен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени във валутните курсове. Групата е изложена на валутен риск при извършване на сделки с чужди валути и при финансови инструменти, деноминирани в чуждестранна валута.

След въвеждането на паричен съвет (валутен борд) в Република България българският лев е фиксиран към еврото. Тъй като валутата, в която Групата изготвя счетоводните си отчети е българският лев, влияние върху отчетите оказват движенията в обменните курсове на лева спрямо валутите извън Еврозоната.

Експозициите на Групата пораждат нетни приходи от търговски операции от промени във валутните курсове, които се отчитат в печалбата или загубата. Такива експозиции са паричните активи и пасиви на Групата, които не са деноминирани във валутата на представяне на Групата. Тези експозиции са представени по-долу:

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Парични активи		
Евро	4,548,854	3,940,493
Щатски долари	579,050	591,945
Други валути	420,912	430,194
Злато	2,661	5,592
Парични пасиви		
Евро	3,740,051	3,806,777
Щатски долари	575,854	586,114
Други валути	378,172	391,165
Злато	2,172	1,628
Нетна валутна позиция		
Евро	808,803	133,716
Щатски долари	3,196	5,831
Други валути	42,740	39,029
Злато	489	3,964

По отношение на монетарни активи и пасиви, които не са икономически хеджирани, Групата управлява валутния риск в съответствие с политика, която поставя лимити за валутните позиции и дилърски лимити.

(iii) Кредитен риск

Кредитен риск е рискът, че другата страна по финансов инструмент ще причини финансова загуба на Групата като не успее да изплати свое задължение. Групата е изложена на риск от своята кредитна дейност, както и в случаите когато действа като посредник от името на клиент или на друга трета страна, или при издаването на условни ангажименти. Управлението на кредитния риск се извършва посредством редовни анализи на кредитоспособността на длъжниците и определянето на кредитен рейтинг. Експозицията към кредитен риск се управлява също и чрез приемане на обезпечения и гаранции.

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iii) Кредитен риск, продължение

Таблицата по-долу дава информация за максималната експозиция към кредитен риск:

в хил. лв.

	Кредити и вземания от други клиенти		Кредити и вземания от банки, включително от централни банки		Инвестиции в дългови ценни книги		Задбалансови ангажименти	
	2020	**2019**	**2020**	**2019**	**2020**	**2019**	**2020**	**2019**
Балансова стойност	6,312,887	6,017,137	2,050,211	1,940,138	1,265,249	966,404	-	-
Условни ангажименти	-	-	-	-	-	-	794,833	886,993

Основният кредитен риск, на който е изложена Групата, възниква вследствие на предоставените заеми на клиенти. Размерът на кредитната експозиция в този случай се определя от балансовата стойност на активите. Тези експозиции са както следва:

31 декември 2020 г.

в хил. лв.

Клас експозиции	**Брутна сума на вземания от клиенти**	**Обезценка**	**Балансова стойност на вземания от клиенти**
Обслужвани			
Групово обезценени	5,320,585	(77,627)	5,242,958
Необслужвани			
Групово обезценени	252,313	(108,415)	143,898
Индивидуално обезценени	1,264,301	(338,270)	926,031
Общо	**6,837,199**	**(524,312)**	**6,312,887**

31 декември 2019 г.

в хил. лв.

Клас експозиции	**Брутна сума на вземания от клиенти**	**Обезценка**	**Балансова стойност на вземания от клиенти**
Обслужвани			
Групово обезценени	4,984,695	(72,868)	4,911,827
Необслужвани			
Групово обезценени	219,082	(73,577)	145,505
Индивидуално обезценени	1,323,654	(363,849)	959,805
Общо	**6,527,431**	**(510,294)**	**6,017,137**

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iii) Кредитен риск, продължение

Разпределение на вземанията от клиенти и обезценката като коректив за финансови активи (вземания от клиенти) съгласно МСФО 9:

	31.12.2020 г.		31.12.2019 г.	
	Брутна сума на вземания от клиенти	**Обезценка**	**Брутна сума на вземания от клиенти**	**Обезценка**
Експозиции без увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване (фаза 1)	4,299,116	14,739	3,871,343	13,555
Експозиции със значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване (фаза 2)	1,021,469	62,888	1,113,352	59,313
Необслужвани (обезценени) експозиции (фаза 3)	1,516,614	446,685	1,542,736	437,426
Общо	**6,837,199**	**524,312**	**6,527,431**	**510,294**

Класификацията на експозициите по рискови класове отразява преценката на ръководството за възстановимата стойност на кредитите.

Към 31 декември 2020 г. брутната сума на просрочените вземания от клиенти, измерени като експозиции с просрочие над 90 дни, е 799,167 хил. лв. (2019: 774,362 хил. лв.).

В допълнение, Групата е изложена на задбалансов кредитен риск вследствие на споразумения за предоставяне на кредити и издаване на задбалансови ангажименти (виж бележка 32).

Концентрации на кредитен риск (балансов и задбалансов) по финансови инструменти възникват спрямо контрагенти, които притежават сходни икономически характеристики, следователно промени в икономическите и други условия биха се отразили по подобен начин върху способността им да посрещнат договорните си задължения.

Основните концентрации на кредитен риск възникват и в зависимост от местоположението и вида на клиентите по отношение на инвестициите, заемите, авансите и условните задължения.

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iii) Кредитен риск, продължение

Концентрацията на кредитен риск по отрасли на икономиката във вземания от клиенти е представена в таблицата по-долу:

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Търговия	847,347	891,509
Производство	1,308,787	1,162,856
Услуги	745,050	722,291
Финанси	122,506	108,742
Транспорт	236,908	227,205
Комуникации	148,277	190,717
Строителство	387,563	353,245
Селско стопанство	185,157	184,433
Туризъм	285,411	262,560
Инфраструктура	425,845	408,935
Частни лица	2,132,631	2,002,090
Други	11,717	12,848
Обезценка	(524,312)	(510,294)
Общо	**6,312,887**	**6,017,137**

Сумите включени в таблиците представляват максималната счетоводна загуба, която ще бъде призната към датата на отчета за финансовото състояние, ако страните по сделката не изпълнят изцяло договорните си задължения и всички получени обезпечения се окажат без стойност. Следователно сумите значително надхвърлят очакваните загуби, отразени като обезценка.

Групата е предоставила кредити на дружества в различни сфери на дейност, но в един и същ икономически отрасъл - производство. Поради това експозициите имат сходен бизнес-риск. Съществуват три такива групи предприятия към 31 декември 2020 г. с обща експозиция по брутна балансова стойност възлизаща съответно на 198,704 хил. лв. (2019: 162,118 хил. лв.) - черна и цветна металургия, 86,452 хил. лв. (2019: 85,791 хил. лв.) - минно дело и 94,303 хил. лв. (2019: 94,191 хил. лв.) - енергетика

Групата е предоставила кредити и издала условни ангажименти на 6 отделни клиенти или групи свързани клиенти (2019: 8), към които експозицията превишава 10% от собствения капитал на Групата на база амортизираната стойност на съответните кредитни улеснения и след прилагане на изискуемите регулаторни изключения и техники за редуциране на кредитния риск. Общата сума на тези експозиции е 930,420 хил. лв., която представлява 58.97% от собствения капитал (2019: 937,247 хил. лв., представлявали 72.99% от собствения капитал).

Кредитите предоставени от клона в Кипър възлизат на 1,018 хил. лв (брутна балансова стойност) (2019: 2,040 хил. лв.), а в Албания на 283,148 хил. лв. (2019: 246,106 хил. лв.), отчетени като брутна балансова стойност.

Политиката на Групата изисква преди отпускане на одобрените кредити клиентите да осигурят подходящи обезпечения. Банковите гаранции и акредитиви също са обект на стриктно предварително проучване. Договорите уточняват паричните лимити на банковия ангажимент.

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iii) Кредитен риск, продължение

Видове обезпечения, държани срещу различни видове активи:

Тип кредитна експозиция	**Основен вид на обезпечение**	**Съотношение на покритие на експозициите с обезпечение**	
		2020	**2019**
Споразумения по репо - сделки	Търгуеми ценни книжа	97%	101%
Кредити и вземания от банки	Няма	-	-
Жилищно кредитиране	Жилищни или нежилищни имоти	270%	264%
Потребителско кредитиране	Ипотека, поръчителство, парични и други обезпечения	52%	32%
Кредитни карти	Няма	-	-
Кредитиране на предприятия	Ипотека, залог на цяло предприятие, залог на ДМА, залог на стоки в оборот, залог на други КМА, гаранционни схеми, парични, финансови и други обезпечения	461%	481%

Представената по-долу таблица показва общия размер на кредитите (брутна балансова стойност), предоставени от Групата на клиенти според вида на обезпеченията до размера на обезпеченията, с изключение на сумата на кредитните карти 179,780 хил. лв. (2019: 194,464 хил. лв):

в хил. лв.	**2020**	**2019**[2]
Ипотека	1,826,307	1,748,980
Залог на вземания	1,808,484	1,760,098
Залог на търговски предприятия	17,385	10,968
Ценни книжа	61,434	79,396
Банкови гаранции	-	-
Поръчителства и други гаранции	2,587,594	2,355,390
Залог на стоки	7,410	18,382
Залог на машини и съоръжения	49,888	72,070
Залог на парични средства	48,330	25,808
Залог на дружествени дялове във фирми	-	-
Залог на злато	-	-
Други обезпечения	-	-
Необезпечени	250,587	261,875
Общо	**6,657,419**	**6,332,967**

[2] Стойностите към края на 2019 г. са преизчислени според сегментация на клиентите по дефиниция на ЕС за МСП.

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iii) Кредитен риск, продължение

Жилищно ипотечно кредитиране

Други обезпечения включват застрахователни полици до размера на застрахователното покритие, бъдещи постъпления по сметки, превод на трудово възнаграждение и други.

Таблицата по-долу представя кредитните експозиции по ипотечни кредити към клиенти – домакинства - в зависимост от стойността на коефициента loan-to-value (LTV). LTV се изчислява като съотношение от брутната стойност на кредита към стойността на обезпечението. В брутната стойност не се включва начислената обезценка. Оценката на обезпечението не включва бъдещи разходи за придобиването и реализацията на обезпечението. Стойността на обезпечението по жилищните ипотечни кредити се основава на стойността на обезпечението при възникване на кредита, обновена на база оценка на промените в цените на жилищата.

Таблицата по-долу представя разбивка на брутната стойност на предоставените жилищни ипотечни кредити към домакинства в зависимост от коефициента LTV.

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Loan to value (LTV) коефициент		
По-малко от 50%	199,775	186,751
Над 50% до 70%	277,854	250,592
Над 70% до 90%	417,209	385,153
Над 90% до 100%	31,671	42,509
Повече от 100%	83,394	71,097
Общо	**1,009,903**	**936,102**

Кредити към предприятия

Индивидуално значимите кредити към предприятия са предмет на индивидуална кредитна оценка и тестване за обезценка. Кредитоспособността на дадено предприятие обикновено е най-подходящият показател за качеството на експозицията към него. Въпреки това, обезпечението осигурява допълнителна сигурност и Групата изисква такова да бъде предоставено от клиентите си търговци. Групата приема обезпечения във формата на първа по ред ипотека на недвижим имот, права върху всички техни активи, както и други гаранции и права на собственост.

Групата периодично анализира предоставените обезпечения от гледна точка на евентуални изменения в стойността им, дължащи се на промени в пазарната среда, нормативната уредба или вследствие разпоредителни действия на длъжника. В случай, че тези изменения водят до нарушаване на изискванията за достатъчност на обезпечението, Групата изисква допълването му в определен срок.

Към 31 декември 2020 г. балансовата стойност на необслужваните кредити към предприятия е в размер на 970,113 хил. лв. (2019: 1,002,145 хил. лв.) и стойността на обезпеченията по тези кредити и заеми е в размер на 920,046 хил. лв. (2019: 951,838 хил. лв.).

Групата следи постоянно риска от неизпълнение по вече предоставените кредити, като при наличие на данни за потенциални или реално възникнали проблеми Групата изготвя план за действие и предприема мерки за справяне с възможните нежелани последици, включително преструктуриране на дълга.

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iii) Кредитен риск, продължение

За целите на оповестяването в тези финансови отчети „предоговорени кредити“ се дефинират като кредити, които са предоговорени в резултат на промяна на лихвени условия, погасителни планове, по искане на клиента и други.

Предоговорени кредити

в хил. лв.

	2020		2019	
Вид на предоговарянето	**Брутна сума на вземания от клиенти**	**Обезценка**	**Брутна сума на вземания от клиенти**	**Обезценка**
Кредитиране на физически лица	**397,971**	**10,898**	**172,392**	**5,598**
Промяна на срока на погасяване	123,189	5,562	121,338	4,243
Промяна на размера на пог.вноски	18,319	548	212	2
Промяна на размера на лихвата	5,839	17	11,898	40
По искане на кредитополучателя	32,993	30	23,900	49
Други причини	217,631	4,741	15,044	1,264
Кредитиране на корпоративни клиенти	**2,684,400**	**218,920**	**2,416,947**	**292,889**
Промяна на срока на погасяване	150,620	1,617	159,060	10,951
Промяна на размера на пог.вноски	385,940	3,138	600,890	23,976
Промяна на размера на лихвата	15,843	24	216,336	1,386
По искане на кредитополучателя	587,254	24,421	1,169,760	183,330
Други причини	1,544,743	189,720	270,901	73,246
Общо:	**3,082,371**	**229,818**	**2,589,339**	**298,487**

Структура и организация на функциите по управление на кредитния риск

Управлението на кредитния риск като цялостен процес се осъществява под ръководството на Управителния съвет на Банката. Надзорният съвет упражнява контрол върху дейностите на Управителния съвет по управление на кредитния риск пряко и/или чрез Комитета за риска, който подпомага Надзорния съвет при осъществяването на широкоспектърен надзор върху функцията по управление на риска в Банката, включително относно формирането на рискови експозиции.

За подпомагане дейността на Управителния съвет по управление на кредитния риск в Банката функционират колективни органи – Кредитен съвет и Комитет по преструктуриране. Кредитният съвет подпомага управлението на поемания кредитен риск, като се произнася по кредитни сделки съобразно предоставените му нива на компетентност. Комитетът по преструктуриране е специализиран орган за наблюдение на кредитните експозиции с индикатори за влошаване. Освен колективните органи в Банката функционират и специализирани независими звена – дирекция „Анализ и контрол на риска” и дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране”, които изпълняват функции по идентифициране, измерване и управление на кредитния риск, в т.ч. извършването на втори контрол по рискови експозиции. Реализацията, координацията и текущият контрол върху кредитната дейност се организира от дирекции „Корпоративно банкиране”, „Кредитиране на малки и средни предприятия”, „Банкиране на дребно” и „Кредитна администрация”, а управлението на проблемните активи – от дирекция “Проблемни активи”.

(iv) Експозиция към държавен дълг

Групата внимателно управлява кредитния риск свързан с държавен дълг и като резултат от това общото качество на портфейла от държавен дълг е много добро.

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на портфейла от държавен дълг по страни.

в хил. лв.

31 декември 2020 г.

Портфейл	**България**	**Албания**	**Словакия**	**Латвия**	**Литва**	**САЩ**	**Румъния**	**ЕФФС***	**Белгия**	**Италия**	**Испания**	**Португалия**	**Унгария**	**Хърватия**	**Израел**	**Европ. съюз**
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	3,053	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	323,285	152,364	2,216	66	45,950	143,432	53,029	2,063	2,579	10,478	21,535	20,433	15,520	7,835	-	596
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	116,192	-	-	-	-	-	-	-	-	-	39,150	-	-	-	44,488	-
Общо	**442,530**	**152,364**	**2,216**	**66**	**45,950**	**143,432**	**53,029**	**2,063**	**2,579**	**10,478**	**60,685**	**20,433**	**15,520**	**7,835**	**44,488**	**596**

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iv) Експозиция към държавен дълг, продължение

31 декември 2019 г.

Портфейл	**България**	**Албания**	**Словакия**	**Латвия**	**Литва**	**САЩ**	**Румъния**	**Казахстан**	**ЕФФС***	**Белгия**
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	3,832	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	342,823	143,114	2,160	68	45,269	147,695	201	1,374	2,028	2,633
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	12,005	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Общо	**358,660**	**143,114**	**2,160**	**68**	**45,269**	**147,695**	**201**	**1,374**	**2,028**	**2,633**

*Европейски фонд за финансова стабилност

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iv) Експозиция към държавен дълг, продължение

Матуритетна структура на портфейла от държавен дълг по страни към 31 декември 2020 г.

в хил. лв.

Държава емитент	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
България	-	8,383	-	229,196	204,951	442,530
Албания	93	9,616	13,193	95,402	34,060	152,364
Словакия	-	-	-	-	2,216	2,216
Латвия	-	-	-	66	-	66
Литва	-	-	-	-	45,950	45,950
САЩ	39,846	103,586	-	-	-	143,432
Румъния	-	-	-	-	53,029	53,029
ЕФФС	-	-	-	-	2,063	2,063
Белгия	-	-	-	2,579	-	2,579
Италия	-	-	-	-	10,478	10,478
Испания	-	-	39,150	-	21,535	60,685
Португалия	-	-	-	-	20,433	20,433
Унгария	-	-	-	-	15,520	15,520
Хърватия	-	-	-	7,835	-	7,835
Израел	-	-	-	44,488	-	44,488
Европейски съюз	-	-	-	-	596	596
Общо	**39,939**	**121,585**	**52,343**	**379,566**	**410,831**	**1,004,264**

Матуритетна структура на портфейла от държавен дълг по страни към 31 декември 2019 г.

в хил. лв.

Държава емитент	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
България	28,396	37,300	7,453	175,278	110,233	358,660
Албания	1,749	1,495	29,888	87,533	22,449	143,114
Словакия	-	-	-	-	2,160	2,160
Латвия	-	-	-	68	-	68
Литва	-	-	-	-	45,269	45,269
САЩ	52,162	95,533	-	-	-	147,695
Румъния	-	-	-	-	201	201
Казахстан	-	-	-	-	1,374	1,374
ЕФФС	-	-	-	-	2,028	2,028
Белгия	-	-	-	2,633	-	2,633
Общо	**82,307**	**134,328**	**37,341**	**265,512**	**183,714**	**703,202**

3. Управление на риска, продължение

С. Капиталова адекватност

От 1 януари 2014 г. в сила са разпоредбите на пакет CRD IV, които чрез Регламент 575 от 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и Директива 2013/36/ЕС относно достъпа до осъществяването на дейност на кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници транспонират в европейското законодателство разпоредбите на новите стандарти за банков капитал – Базел III.

Регулаторен капитал
Собственият капитал за регулаторни цели на Групата се състои от следните елементи:

Базов собствен капитал от първи ред
а) издадени и изплатени капиталови инструменти (обикновени акции);
б) премийни резерви от емисии на обикновени акции;
в) неразпределена одитирана печалба;
г) натрупан друг всеобхватен доход, включително преоценъчни резерви;
д) други резерви.

Приспаданията от елементите на базовия собствен капитал от първи ред включват нематериалните активи, както и корекции на стойността поради изискванията за пруденциална оценка и други приспадания. В увеличение на базовия собствен капитал от първи ред се включват корекциите във връзка с преходното третиране на ефекта от първоначално прилагане на МСФО 9.

През 2020 г., както е оповестено в Бележка 31, Банката завърши успешно увеличение на основния си капитал чрез емисия на нови акции, което е довело до увеличение в Акционерния капитал от 39,085 хил. лв. и в премийния резерв от 153,017 хил. лв., нетно от разходите по емисията.

Допълнителен капитал от първи ред

Инструментите на допълнителния капитал от първи ред включват хибриден дълг (виж бележка 29). Както е оповестено в бележка 37 „Събития, възникнали след отчетния период“, на 6-ти февурари 2020 г. с Решение №38 от 6-ти февруари 2020 г. на Управителния съвет на Българската народна банка е дадено разрешение на Банката да включи в допълнителния си капитал от първи ред сумата от 30,000 хил. евро (левова равностойност от 58,675 хил. лв.), привлечена чрез издаден от Банката капиталов инструмент, представляващ емисия безсрочни, некумулативни, неконвертируеми облигации, регистрирани на 20-ти декември 2019 г. при „Централен депозитар“ АД с ISIN код BG2100023196.

3. Управление на риска, продължение

C. Капиталова адекватност, продължение

Капитал от втори ред

Капиталът от втори ред включва подчинен срочен дълг в размер на 4,900 хил. евро (левова равностойност от 9,584 хил. лв.), издаден през 2019 г. (2,000 хил. евро) и 2020 г. (2,900 хил. евро под формата на подчинени облигации от дъщерното дружество First Investment Bank - Albania Sh.a. (виж бележка 29).

в хил. лв

Собствен капитал

	2020	2019
Базов собствен капитал от първи ред		
Изплатени капиталови инструменти	149,085	110,000
(-) Непряко дялово участие в инструменти на базовия собствен капитал от първи ред	(40)	(72)
Премийни резерви	250,017	97,000
Други резерви	743,386	606,298
Натрупан друг всеобхватен доход	24,193	24,309
Корекции на базовия собствен капитал от първи ред:		
(-) Нематериални активи	(16,018)	(12,183)
Преходни корекции на базовия собствен капитал от първи ред	179,270	211,742
(-) Други приспадания	(16,054)	(11,225)
Базов собствен капитал от първи ред	**1,313,839**	**1,025,869**
Инструменти допълнителен капитал от първи ред		
Хибриден дълг	254,258	254,258
Капитал от първи ред	**1,568,097**	**1,280,127**
Инструменти капитал от втори ред		
Подчинен срочен дълг	9,584	3,912
Капитал от втори ред	**9,584**	**3,912**
Собствен капитал	**1,577,681**	**1,284,039**

3. Управление на риска, продължение

С. Капиталова адекватност, продължение

Групата изчислява следните съотношения:

а) съотношението на базовия собствен капитал от първи ред е базовият собствен капитал от първи ред на институцията, изразен като процент от общата рискова експозиция;
б) съотношението на капитала от първи ред е капиталът от първи ред на институцията, изразен като процент от общата рискова експозиция;
в) съотношението на обща капиталова адекватност е собственият капитал на институцията, изразен като процент от общата рискова експозиция.
Общата рискова експозиция се изчислява като сбор от рисковопретеглените експозиции за кредитен, пазарен и операционен риск.

Групата изчислява изискванията за кредитния риск на своите експозиции в банков и търговски портфейл на базата на стандартизирания подход. Експозициите се вземат предвид по балансовата им стойност. Задбалансовите ангажименти се вземат предвид чрез прилагане на конверсионни фактори, които имат за цел приравняването им в балансови стойности. Позициите се претеглят за риск при ползване на различни проценти в зависимост от класа на експозицията и нейния кредитен рейтинг. Използват се различни техники за редуциране на кредитния риск, например обезпечения и гаранции. При деривативните инструменти, като форуърди и опции, се оценява кредитният риск на контрагента.

Групата изчислява и капиталови изисквания за пазарен риск на валутните и стоковите инструменти в търговския и банковия портфейл.

Групата изчислява капиталови изисквания за операционен риск чрез прилагане на стандартизирания подход. При този подход Групата разпределя нетните доходи от банкови дейности (наречени съответен индикатор) през последните три години по съответните бизнес линии. След това се умножава разпределената част от съответния индикатор по кореспондиращия и процент (бета фактор) и се достига до годишното капиталово изискване за всяка една бизнес линия. Групата изчислява капиталовото изискване за операционен риск като средна стойност за тригодишния период на сбора от годишните капиталови изисквания по всички бизнес линии. Съответната рискова експозиция се изчислява чрез по-нататъшно умножение на капиталовото изискване по 12.5.

През периода Групата спазва регулаторните капиталови изисквания.

3. Управление на риска, продължение

С. Капиталова адекватност, продължение

Нивото на капиталова адекватност е както следва:

в хил. лв.	Балансова стойност/условна стойност		Рискови експозиции	
	2020	**2019**	**2020**	**2019**
Рисковопретеглени експозиции за кредитен риск				
Балансови позиции				
Класове експозиции				
Централни правителства или централни банки	2,657,149	2,458,660	196,160	223,161
Многостранни банки за развитие	57	89	-	-
Институции	418,974	219,944	114,078	71,382
Предприятия	2,246,575	1,871,585	2,159,321	1,809,067
Експозиции на дребно	1,488,854	1,455,016	970,252	907,695
Обезпечени с ипотеки върху недвижими имоти	1,739,834	1,848,664	676,718	729,768
Експозиции в неизпълнение	1,069,585	1,226,650	1,123,685	1,220,168
Предприятия за колективно инвестиране	2,694	2,739	2,694	2,739
Капиталови инструменти	36,719	34,868	54,811	51,460
Други позиции	1,659,820	1,504,335	1,471,456	1,293,923
Общо	**11,320,261**	**10,622,550**	**6,769,175**	**6,309,363**
Задбалансови позиции				
Класове експозиции				
Институции	-	-	343	3,932
Предприятия	281,554	381,380	49,367	54,033
Експозиции на дребно	479,350	478,929	5,340	7,880
Обезпечени с ипотеки върху недвижими имоти	33,929	28,426	7,317	5,302
Други позиции	-	-	9	-
Общо	**794,833**	**888,735**	**62,376**	**71,147**
Деривати				
Класове експозиции				
Централни правителства или централни банки	-	5,867	-	1,467
Институции	4,722	3,937	2,333	787
Предприятия	156	2,002	156	2,002
Други позиции	746	830	746	830
Общо	**5,624**	**12,636**	**3,235**	**5,086**
Общо рисковопретеглени експозиции за кредитен риск			**6,834,786**	**6,385,596**
Общ размер на експозициите към пазарен риск			**5,525**	**4,750**
Размер на експозициите за операционен риск			**573,675**	**612,838**
Общ размер на рисковите експозиции			**7,413,986**	**7,003,184**

Отношения на капиталова адекватност	**Капитал**		**Капиталови съотношения %**	
	2020	**2019**	**2020**	**2019**
Базов собствен капитал от първи ред	**1,313,839**	**1,025,869**	**17.72%**	**14.65%**
Капитал от първи ред	**1,568,097**	**1,280,127**	**21.15%**	**18.28%**
Собствен капитал	**1,577,681**	**1,284,039**	**21.28%**	**18.34%**

3. Управление на риска, продължение

D. Други рискове – Ковид-19

(i) Обща информация за Ковид- 19 и ефекта върху икономиката

Във връзка с пандемичната вълна от Covid-19 (Коронавирус), която придоби глобални измерения в края на м. февруари и началото на м. март 2020 г. и впоследствие продължи с различни етапи на интензивност през цялата 2020 г., което доведе до значително намаление на финансовата активност в световен мащаб, Групата е анализирала на база на текущо наличните данни потенциалния ефект върху финансовото си състояние и по-специално върху използваните модели, съгласно МСФО 9.

Настоящето оповестяване е в изпълнение на изискванията на МСФО 7 и МСФО 9, както и препоръките на Европейския орган за ценните книжа и пазарите (ЕОЦКП).

Следва да бъде отбелязано, че към датата на изготвянето на настоящите индивидуални финансови отчети икономическата активност все още ненапълно възстановена и все още не е налична достатъчно стабилна статистическа информация, както за реалния ефект върху българската и световна икономика, така и за налични значими прогнозни данни за тяхното възстановяване през следващите месеци.

(ii) Развитие на Пандемията от Covid-19 (Коронавирус)

С решение на Народното събрание на Република България от 13 март 2020 г. бе въведено извънредно положение, което изтече на 13 май 2020 г. Подобни мерки бяха предприети от всички държави членки на Европейския съюз, както и от основните търговски партньори (извън Европейския съюз) на Република България. Впоследствие, след като извънредното положение беше отменено, правителството на Република България въведе извънредна епидимична обстановка, която продължава и към края на финансовата година, както и към момента на издаване на настоящия индивидуален финансов отчет.

В резултат на наложените мерки от страна на правителствата в световен мащаб, значителната част от икономическата активност в отделните държави беше преустановена, а като допълнение и значителна част от международната търговия беше възпрепятствана.

Въпреки последвалото отпадане и частично въвеждане отново на ограничителните мерки, международните финансови институции и международните кредитни агенции очакват съществен икономически ефект в краткосрочен план, като общите нива на ръст на икономиката се очаква да бъдат възстановени през 2021-2022 година.

Ръководството на Групата е анализирало очаквания ефект, както върху икономическия ръст, така и в кредитното качество на държавите, към които тя има експозиции, като анализът е представен по-долу.

Ефект върху икономическия растеж

В таблицата по-долу е представена информация относно очакванията за икономически ръст на Република България, съгласно данните на Международния валутен фонд, включително прогнозни данни след настъпването на пандемичната обстановка, свързана с Covid-19 (Коронавирус).

	Исторически Данни			**Прогноза**			
	2017	**2018**	**2019**	**2020 (преди Covid-19)**	**2020 (Covid-19)**	**Средно 2021-24 (преди Covid-19)**	**2021 (Covid-19)**
Икономически ръст на БВП	3.5%	3.1%	3.4%	3.2%	(4.0)%	2.8%	6.0%

В таблицата по-долу е представена информация относно очакванията за икономически ръст на държавите от Еврозоната (представляващи основния външен пазар на Република България),

съгласно данните на Международния валутен фонд, включително прогнозни данни след настъпването на пандемичната обстановка, свързана с Covid-19 (Коронавирус).

	Исторически Данни			Прогноза			
	2017	2018	2019	2020 (преди Covid-19)	2020 (Covid-19)	Средно 2021-24 (преди Covid-19)	2021 (Covid-19)
Икономически ръст на БВП	1.9%	2.5%	1.9%	1.4%	(7.5)%	1.3%	4.7%

Видно от горните данни, Ръководството отчита възможните краткосрочни рискове върху общото развитие на икономиката на Република България и на основните й търговски партньори, като на някои от пазарите очакваното намаление на брутния вътрешен продукт би било значително, но взема предвид и общите очаквания за възстановяване в периода 2021-2022 с очаквания за завръщане до средните прогнозирани нива на растеж преди Covid-19 (Коронавирус), вследствие на предприетите мерки от страна на правителствата за ваксинация и мерки стимулиращи икономическата активност.

Ефект върху кредитните рейтинги

В резултат от очакваните икономически ефекти от забавената обща активност, част от рейтинговите агенции влошиха своите перспективи по дългосрочните дългови позиции, както по отношение на суверенния дълг, така и по отношение на корпоративните дългови позиции. В таблицата по-долу е представена информация за промяната в кредитния рейтинг (включително перспективата), присъден от Fitch на Република България.

	Преди Covid-19		След Covid-19	
	Рейтинг	Перспектива	Рейтинг	Перспектива
Република България	BBB	Позитивна	BBB	Позитивна

Към настоящия момент, въпреки цялостното намаление на перспективите и ограничените случаи на влошаване на кредитния рейтинг на множество държави, Ръководството счита, че преди изтичане на по-дълъг период от време, през който може да проличат симптоми на влошаване в общото кредитно качество, както на инвестициите, така и в общата среда, в която Групата оперира, не може да извърши достатъчно устойчива и сигурна оценка за ефекта, който Covid-19 (Коронавирус) може да окаже.

(iii) Анализ на ефекта върху модела по МСФО 9

Ръководството на Групата извърши анализ на очаквания ефект върху общия модел на МСФО 9, резултатите, от който са детайлно представени по-долу. Следва да бъде отбелязано, че фокусът на въпросния анализ беше поставен върху:

- Оценката на влошаването на кредитното качество на контрагентите
- Оценката за потенциалния ефект върху очакваните кредитни загуби от експозициите към контрагентите

Общото заключение на Ръководството на Групата е, че към момента на издаване на настоящия отчет в краткосрочен план не се очаква значително влошаване на кредитното качество на контрагентите поради:

3. Управление на риска, продължение

D. Други рискове – Ковид-19, продължение

(iii) Анализ на ефекта върху модела по МСФО 9, продължение

- Предприетите мерки от правителството на Република България, правителствата на държавите, включително по отношение на приложените частни мораториуми, които към настоящия момент не водят допълнителни индикации за значително влошено кредитно качество на контрагентите. Ръководството стриктно продължава да следи за наличието на дългосрочни индикации за влошаване, като общите временни потенциални ликвидни проблеми на контрагентите, породени пряко от Covid-19 (Коронавируса) не се считат за индкации за влошаване на кредитното качество.

- Към настоящия момент, въпреки цялостното намаление на перспективите и ограничените случаи на влошаване на кредитния рейтинг, Ръководството счита, че преди изтичане на по-значителен период от време, през който може да проличат симптоми на влошаване в общото кредитно качество, както на инвестициите, така и в общата среда, в която Групата оперира, влиянието върху общото ниво на очакваните кредитни загуби е ограничено.

По отношение на модела за изчисляване на очакваните кредитни загуби, Ръководството счита, че все още поради липсата на стабилни данни не е възможно да бъде извършена значителна промяна в общия модел. Въпреки това Ръководството отчита възможните краткосрочни рискове върху общото развитие на икономиката на Република България, като на някои от индустриите очакваното намаление на Брутния вътрешен продукт би било значително, но взема предвид и общите очаквания за бързо възстановяване в периода 2021-2022 с очаквания за завръщане до средните прогнозирани нива на растеж преди Covid-19 (Коронавирус).

(iv) Кредитен мораторуим

През април 2020 г. Българската народна банка утвърди изготвения от Асоциацията на банките в България (АББ) Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции във връзка с COVID-19, както и удължаването на сроковете на неговото действие и изменения, допълнително утвърдени през юли и декември 2020 г. Документът представлява частен мораториум по смисъла на Насоките на Европейския банков орган (ЕБО) относно законодателните и частните мораториуми върху плащания по кредити във връзка с COVID-19 (EBA/GL/2020/02), съгласно който отсрочването по такива експозиции не води автоматично до тяхното прекласифициране под формата на преструктуриране или неизпълнение.

Изправени пред последствията от пандемията COVID-19, които далеч надхвърлят решаващия елемент на общественото здраве, както правителството на Албания, така и централната банка на Албания са подготвили и приложили незабавни мерки за смекчаване на социалното и икономическо въздействие. Правителството обяви суверенна гаранция за целия бизнес, който е изправен пред проблеми с ликвидността и ще търси финансиране. Централната банка на Албания обяви, че клиентите, които ще се сблъскат с проблеми с ликвидността, могат да поискат отлагане на уреждането на задълженията си към банките до 31.12.2020 г.

Във връзка с приложения по-горе мораториум в България и мерките, предприети в Албания, част от кредитополучателите на Групата, също се възползваха, като общата стойност на предоговорените експозиции са 1,377,438 хил. лв., брутно от обезценка (1,344,725 хил. лв. нетно от обезценка), като към 31 декември 2020 г. общият размер на предоговорените експозиции,които все още се възползват от кредитния мораториум са в размер на 337,542 хил. лв., брутно от обезценка (336,097 хил. лв. нетно от обезценка).

В таблицата по-долу е представена информация за предоговорените експозиции в рамките на мораториума, които към 31 декември 2020 г. все още се възползват от него на база на тип на кредитополучателя:

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

D. Други рискове – Ковид-19, продължение

(iv) Кредитен мораторуим, продължение

в хил. лв.	Обща стойност на Кредитния портфейл			Предоговорени в рамките на мораториума		
	Брутна стойност	**Обезценка**	**Амортизирана стойност**	**Брутна стойност**	**Обезценка**	**Амортизирана стойност**
Голямо предприятие	2,610,673	(215,481)	2,395,192	217,791	(202)	217,589
Средно предприятие	1,144,173	(141,592)	1,002,581	37,082	(288)	36,794
Малко предприятие	564,876	(44,851)	520,025	19,257	(102)	19,155
Микро предприятие	350,200	(11,340)	338,860	21,932	(227)	21,705
Домакинства						
- Потребителски кредити	972,496	(67,693)	904,803	14,802	(158)	14,644
- Ипотечни кредити	1,009,903	(17,395)	992,508	23,462	-	23,462
- Кредитни карти	179,780	(25,960)	153,820	3,216	(468)	2,748
- Други програми и обезпечени финансирания	5,098	-	5,098	-	-	-
Общо	**6,837,199**	**(524,312)**	**6,312,887**	**337,542**	**(1,445)**	**336,097**

В таблицата по-долу е представена информация за предоговорените експозиции в рамките на мораториума, които към 31 декември 2020 г. все още се възползват от него на база на фазата, съгласно МСФО 9, в която е класифицирана експозицията:

	Обща стойност на Кредитния портфейл			Предоговорени в рамките на мораториума		
	Брутна стойност	**Обезценка**	**Амортизирана стойност**	**Брутна стойност**	**Обезценка**	**Амортизирана стойност**
Експозиции без увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване (фаза 1)	4,299,116	(14,739)	4,284,377	301,180	(451)	300,729
Експозиции със значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване (фаза 2)	1,021,469	(62,888)	958,581	34,820	(570)	34,250
Общо	**5,320,585**	**(77,627)**	**5,242,958**	**336,000**	**(1,021)**	**334,979**

4. Информация по сегменти

Информацията по сегменти се представя с оглед на географското разпределение на сегментите на Групата. Форматът се базира на вътрешната финансово-контролна структура.

Отчитането и оценяването на активите и пасивите, приходите и разходите по сегменти е основано на счетоводната политика, описана в приложението за счетоводната политика.

Операциите между сегментите се извършват по пазарни цени.

Групата извършва дейност основно в България, но също така има операции в Кипър и Албания.

При представянето на информация на базата на географски сегменти, приходите и разходите се разпределят след вътрешногрупови елиминации на база местоположението на банковото подразделение, което ги генерира. Активите и пасивите по сегменти се разпределят след вътрешногрупови елиминации въз основа на географското им местоположение.

в хил. лв.	**Операции в България**		**Операции в чужбина**		**Общо**	
	2020	**2019**	**2020**	**2019**	**2020**	**2019**
Приходи от лихви	292,862	290,613	21,001	19,117	313,863	309,730
Разходи за лихви	(59,343)	(58,942)	(4,842)	(4,074)	(64,185)	(63,016)
Нетен лихвен доход	**233,519**	**231,671**	**16,159**	**15,043**	**249,678**	**246,714**
Приходи от такси и комисиони	111,592	123,678	9,215	7,513	120,807	131,191
Разходи за такси и комисиони	(20,752)	(23,566)	(863)	(851)	(21,615)	(24,417)
Нетен доход от такси и комисиони	**90,840**	**100,112**	**8,352**	**6,662**	**99,192**	**106,774**
Нетни приходи от търговски операции	**10,458**	**13,596**	**2,073**	**1,782**	**12,531**	**15,378**
Административни разходи	**(181,339)**	**(209,575)**	**(12,468)**	**(10,873)**	**(193,807)**	**(220,448)**
	2020	**2019**	**2020**	**2019**	**2020**	**2019**
Активи	**10,780,146**	**10,155,956**	**555,274**	**504,219**	**11,335,420**	**10,660,175**
Пасиви	**9,268,356**	**8,951,185**	**850,644**	**730,073**	**10,119,000**	**9,681,258**

4. Информация по сегменти, продължение

В следващата таблица е представено разпределението на активи и пасиви, приходи и разходи по бизнес сегменти към и за годината, завършваща на 31 декември 2020 г.:

в хил. лв.

Бизнес	Активи	Пасиви	Нетен лихвен доход	Нетен доход от такси и комисиони	Нетни приходи от търговски операции	Други нетни оперативни приходи
Корпоративно банкиране	3,214,490	1,066,313	77,272	22,710	-	162
Малки и средни предприятия	956,891	674,983	37,336	18,371	-	8
Банкиране на дребно	2,141,506	7,800,980	140,041	56,686	-	89
Трежъри	3,537,058	76,398	6,956	942	12,531	5,705
Други	1,485,475	500,326	(11,927)	483	-	6,344
Общо	**11,335,420**	**10,119,000**	**249,678**	**99,192**	**12,531**	**12,308**

Бележки към консолидираните финансови отчети

5. Финансови активи и пасиви

Счетоводна класификация и справедливи стойности

Счетоводната политика на Групата, свързана с оценяването по справедлива стойност е представена в Бележка 2(d)(vi).

Групата определя справедливите стойности като използва следната йерархия, която категоризира в три нива входящите данни, вземани в предвид при техниките за оценяване на справедливата стойност:

Ниво 1 - Входящите данни на ниво 1 са котираните (некоригирани) цени на финансови активи и пасиви на активните пазари за идентични финансови инструменти.

Ниво 2 - Входящите данни на ниво 2 са входящи данни за даден актив или пасив, различни от котираните цени, включени в ниво 1, които, пряко или косвено, са достъпни за наблюдение. Тази категория включва инструменти, оценявани използвайки: котирани цени на подобни активи или пасиви на активни пазари; котирани цени на идентични или подобни активи или пасиви на пазари, които не се считат за активни; други техники за оценяване, където всички значими входящи данни са пряко или косвено достъпни за наблюдение, използвайки пазарни данни.

Ниво 3 - Входящите данни на ниво 3 са ненаблюдаеми входящи данни за даден актив или пасив. Тази категория включва всички инструменти, при които техниката за оценяване не включва наблюдаеми входящи данни и ненаблюдаемите входящи данни имат значителен ефект върху оценката на инструмента. Тази категория включва инструменти, които се оценяват на базата на котирани цени на подобни инструменти, където значителни ненаблюдаеми корекции или предположения се изискват за да отразят разликите между инструментите.

Справедливата стойност на финансовите активи и финансовите пасиви, които се търгуват на активни пазари са базирани на котирани пазарни цени на борсови или дилърски пазари. За всички останали финансови инструменти Групата определя справедливите стойности, като използва други техники за оценяване.

Другите техники за оценяване включват модели на базата на настоящата стойност и дисконтираните парични потоци, сравнение с подобни инструменти, за които съществуват наблюдаеми пазарни цени, и модели за оценяване на опции и други модели за оценяване. Предположения и входящи данни, използвани в техниките за оценяване, включват безрискови и референтни лихвени проценти, кредит спредове и други премии, използвани при определянето на дисконтовите проценти, цени на дългови и капиталови ценни книжа, валутни курсове и цени на индекси на капиталови инструменти и очаквани колебания и корелация на цените.

Целта на техниките за оценяване е да се определи справедлива стойност, която отразява цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарните участници към датата на оценяване.

Групата използва общопризнати модели за оценка за определяне на справедливата стойност на често използвани и по-опростени финансови инструменти, като лихвен и валутен суап, при които се използват само наблюдаеми пазарни данни и изискват по-малко преценки и приблизителни оценки на ръководството. Наблюдаеми цени и входящи данни използвани в моделите за оценяване обикновено са налични на пазара за котирани дългови и капиталови инструменти, деривати, които се търгуват на борсата или извънборсови деривати като лихвени суапове. Тази наличност на наблюдаеми пазарни цени и входящи данни използвани в моделите за оценяване намалява нуждата от преценки и приблизителни оценки на ръководството и също така намалява несигурността, свързана с определянето на справедливите стойности. Наличността на наблюдаеми пазарни цени и входящи данни варира в зависимост от продуктите и пазарите и има склонността да се влияе от промени, предизвикани от специфични събития и общото състояние на финансовите пазари.

5. Финансови активи и пасиви, продължение
Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

Но в случаите, когато Групата оценява портфейл от финансови активи и финансови пасиви на базата на нетната експозиция, тя прилага преценка при определяне на подходящите корекции на ниво портфейл, като например използването на спреда „купува-продава".

При такива корекции се използват наблюдаеми спредове „купува-продава" за подобни инструменти и се коригират според факторите, специфични за този портфейл.

За по-сложни инструменти, Групата използва собствени модели за оценяване, които обикновено са разработени на базата на общопризнати методи за оценяване. Някои или всички значими входящи данни в тези модели може да не са наблюдаеми на пазара и са получени от пазарни цени или проценти или са приблизителни оценки, базирани на преценки. Пример за инструменти, за които има значими ненаблюдаеми данни включват някои извънборсови деривати и определени заеми и ценни книжа, за които няма активен пазар и запазени участия при секюритизация. Моделите за оценяване които използват значими ненаблюдаеми данни изискват в голяма степен използването на преценки и приблизителни оценки от ръководството при определяне на справедливата стойност. Тези преценки и приблизителни оценки, направени от ръководството обикновено се изискват, за да се избере подходяща техника за оценяване, за определяне на очакваните бъдещи парични потоци от финансовия инструмент, който се оценява, за определяне на вероятността от неизпълнение на задълженията от страна на контрагента и предварителните лащания и за избора на подходящи дисконтови проценти.

Групата има установена система за вътрешен контрол във връзка с оценката на справедливите стойности. Системата включва функцията Управление на риска, независима от дирекция „Трежъри", която докладва на ръководството и носи главната отговорност за независимата проверка на резултата от търговските и инвестиционни дейности и на всички значими оценки на справедливата стойност на финасовите инструменти. Специфични контроли включват:

- Проверка на наблюдаемите цени;
- Преглед на процеса на одобрение за новите модели и за промени в съществуващите модели се извършва от дирекция Анализ и контрол на риска и одобрява от Управителния съвет на Групата;
- Калибриране на моделите (сравнение с наблюдаеми пазарни сделки);
- Анализ и оценка на значителните дневни отклонения в оценката;
- Преглед на значимите ненаблюдаеми данни, корекции на оценката и значителни промени в справедливите стойности на инструментите от Ниво 3 сравнени с предходния месец от дирекция Анализ и контрол на риска;

Когато се използва информация, предоставена от трети лица, като например от компании за услуги по определяне на цени или цени от посредници, дирекция Анализ и контрол на риска оценява и документира доказателствата, използвани от третите лица в подкрепа на заключението, че такива оценки са в съответствие с МСФО. Това включва:

- Проверка за одобрение на посредниците за определяне на пазарни цени използвани при оценката на съответния вид финансови инструменти;
- Разбиране на начина, по който справедливата стойност е била достигната и степента, до която тя отразява реални пазарни сделки;

5. Финансови активи и пасиви, продължение
Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

- Когато цените за сходни инструменти са използвани за определяне на справедливата стойност, как тези цени са били коригирани, за да отразят характеристиките на инструмента, подлежащ на оценка;
- Когато няколко цени са били установени за един и същ финансов инструмент, до каква степен е била определена справедливо стойността на инструмента, използвайки тези цени.

Таблиците по-долу представят анализ на финансови инструменти оценявани по справедлива стойност в края на отчетния период, класифицирани по нива в рамките на йерархията на справедливите стойности, чрез която се категоризира измерването на справедливите стойности. Стойностите се базират на сумите признати в отчета за финансово състояние.

в хил. лв.

31 декември 2020 г.	**Ниво 1**	**Ниво 2**	**Ниво 3**	**Общо**
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	7,358	259,557	14	266,929
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	649,016	176,376	490	825,882
Деривати държани за управление на риска	724	3,976	-	4,700
Общо	657,098	439,909	504	1,097,511

в хил. лв.

31 декември 2019 г.	**Ниво 1**	**Ниво 2**	**Ниво 3**	**Общо**
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	8,316	258,605	14	266,935
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	544,251	169,341	490	714,082
Деривати държани за управление на риска	814	(361)	-	453
Общо	**553,381**	**427,585**	**504**	**981,470**

5. Финансови активи и пасиви, продължение
Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

Таблиците по-долу анализират справедливите стойности на финансови инструменти, отчитани не по справедлива стойност, по ниво в йерархията на справедливите стойности, където се категоризира оценката по справедлива стойност.

в хил. лв.

31 декември 2020 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо справедливи стойности	Общо балансова стойност
Активи					
Парични средства и вземания от централни банки	-	2,133,197	-	2,133,197	2,133,197
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	207,740	-	-	207,740	199,830
Вземания от банки и финансови институции	-	106,111	-	106,111	106,111
Вземания от клиенти	-	1,069,929	5,374,522	6,444,451	6,312,887
Общо	**207,740**	**3,309,237**	**5,374,522**	**8,891,499**	**8,752,025**
Пасиви					
Задължения към банки	-	2,747	-	2,747	2,747
Задължения към други клиенти	-	5,148,701	4,401,305	9,550,006	9,542,276
Други привлечени средства	-	103,662	-	103,662	103,649
Подчинен срочен дълг	-	9,623	-	9,623	9,623
Хибриден дълг	-	267,579	-	267,579	267,579
Общо	**-**	**5,532,312**	**4,401,305**	**9,933,617**	**9,925,874**

в хил. лв.

31 декември 2019 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо справедливи стойности	Общо балансова стойност
Активи					
Парични средства и вземания от централни банки	-	2,072,046	-	2,072,046	2,072,046
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	12,121	-	-	12,121	12,005
Вземания от банки и финансови институции	-	79,618	-	79,618	79,618
Вземания от клиенти	-	1,105,310	5,049,025	6,154,335	6,017,137
Общо	**12,121**	**3,256,974**	**5,049,025**	**8,318,120**	**8,180,806**
Пасиви					
Задължения към банки	-	2,007	-	2,007	2,007
Задължения към други клиенти	-	4,340,341	4,770,611	9,110,952	9,104,021
Други привлечени средства	-	109,339	-	109,339	109,348
Подчинен срочен дълг	-	3,943	-	3,943	3,943
Хибриден дълг	-	267,615	-	267,615	267,615
Общо	**-**	**4,723,245**	**4,770,611**	**9,493,856**	**9,486,934**

5. Финансови активи и пасиви, продължение
Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

Където е налична, справедливата стойност на кредитите предоставени на други клиенти е базирана на наблюдаеми пазарни транзакции. Където наблюдаема пазарна информация не е налична, преценката за справедливата стойност се базира на оценъчни модели, като техники на дисконтирани парични потоци. Входящите данни за оценъчните техники включват очаквани загуби за живота на кредита, пазарни лихвени нива, очаквания за предплащане. За обезценените кредитите с обезпечения, справедливата стойност се базира на оценка за справедливата стойност на предоставеното обезпечение. С цел по-голяма точност на оценката кредитите са групирани в портфейли със сходни характеристики като тип продукт, тип кредитополучател, матуритет, валута, тип на обезпечението.
Справедливата стойност на задълженията към клиенти е изчислена използвайки техники на дисконтирани парични потоци прилагайки лихвените нива, които се предлагат към момента за депозити със сходен падеж и условия. Справедливата стойност на депозитите на виждане е сумата платима към датата на финансовия отчет.

6. Нетен лихвен доход

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Приходи от лихви		
Сметки при банки и финансови институции	628	1,743
Приходи от лихви по пасиви	-	9
Голямо предприятие	85,815	87,465
Средно предприятие	36,379	41,644
Малко предприятие	22,232	24,709
Микро предприятие	15,086	15,413
Домакинства	130,289	124,657
Дългови инструменти	23,434	14,090
	313,863	**309,730**
Разходи за лихви		
Депозити от банки	(5)	(12)
Депозити от други клиенти	(30,268)	(34,953)
Други привлечени средства	(660)	(707)
Подчинен срочен дълг	(281)	(119)
Хибриден дълг	(27,541)	(23,038)
Разходи за лихви по активи	(5,026)	(3,791)
Лизингови договори и други	(404)	(396)
	(64,185)	**(63,016)**
Нетен лихвен доход	**249,678**	**246,714**

За 2020 г. признатият лихвен приход от необслужвани финансови активи (вземания от клиенти) възлиза на 32,252 хил. лв. (2019 г.: 25,043 хил. лв).

7. Нетен доход от такси и комисиони

в хил. лв.

Приходи от такси и комисиони	**2020**	**2019**
Акредитиви и гаранции	2,412	3,553
Платежни операции	19,787	23,901
Клиентски сметки	34,766	32,892
Картови услуги	32,406	35,108
Други	31,436	35,737
	120,807	**131,191**
Разходи за такси и комисиони		
Акредитиви и гаранции	(484)	(661)
Платежни системи	(2,353)	(2,992)
Картови услуги	(14,809)	(16,348)
Други	(3,969)	(4,416)
	(21,615)	**(24,417)**
Нетен доход от такси и комисиони	**99,192**	**106,774**

8. Нетни приходи от търговски операции

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Нетни приходи от търговски операции от:		
- дългови инструменти	(68)	(68)
- капиталови инструменти	(120)	30
- промени във валутните курсове	12,719	15,416
Нетни приходи от търговски операции	**12,531**	**15,378**

9. Други нетни оперативни приходи

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Други нетни оперативни приходи, възникващи от:		
- нетни приходи от сделки и преоценки със злато и благородни метали	604	789
- приходи от наеми	5,740	5,542
- дългови инструменти	3,517	8,182
- капиталови инструменти	2,188	4,344
- доход от управление на цедирани вземания	162	54,643
- доход от управление на кредити придобити при бизнес комбинация	97	1,118
Други нетни оперативни приходи	**12,308**	**74,618**

10. Административни разходи

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Административните разходи включват:		
- Разходи за персонал	67,742	71,842
- Амортизация на имоти, оборудване и дълготрайни материални активи	13,165	14,392
- Амортизация на активи с право на ползване	35,011	33,424
- Реклама	10,298	14,011
- Телекомуникации, софтуер и друга компютърна поддръжка	12,665	12,401
- Други разходи за външни услуги	54,926	74,378
Административни разходи	**193,807**	**220,448**

Разходите за персонал включват разходи за заплати, социални и здравни осигуровки, начислени в съответствие с разпоредбите на местното законодателство. Общият брой на персонала на Групата към 31 декември 2020 г. е 2,910 човека (31 декември 2019 г.: 2,825).

Начислените за 2020 г. суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори за независим финансов одит възлизат на 394 хил. лв. Начислените за 2019 г. суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори за независим финансов одит възлизат на 1,107 хил. лв. Начислените суми за други услуги, несвързани с одита, предоставяни от регистрираните одитори за 2020 г. са 153 хил. лв. През 2019 г. няма начислени суми за други услуги, несвързани с одита, предоставяни от регистрираните одитори.

11. Обезценка

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Увеличение на обезценката		
Вземания от клиенти	(140,462)	(204,265)
Инвестиции в неконсолидирани дъщерни дружества	-	-
Ценни книжа отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	(124)	-
Ценни книжа отчитани по амортизирана стойност	-	(779)
Задбалансови ангажименти	(490)	(701)
Намаление на обезценката		
Вземания от клиенти	41,971	84,990
Ценни книжа отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	42	19
Задбалансови ангажименти	356	1,006
Обезценка, нетно	**(98,707)**	**(119,730)**

Разходите за обезценка за 2020 г. и 2019 г. се дължат на допълнителни начисления в резултат на развитие на кредитния риск в период на предизвикателна икономическа среда и консервативния подход, прилаган от Групата при признаване на риска от загуби по определени индивидуално оценявани експозиции.

Бележки към консолидираните финансови отчети

12. Други приходи/(разходи), нетно

	2020	2019
Приходи от продажба на активи	1,591	1,354
Преоценка на инвестиционни имоти	2,312	72,940
Приходи от продажба на инвестиционни имоти	(368)	31
Приходи от дивиденти	430	5,724
Нетни спечелени застрахователни премии	6,281	5,242
(Разходи) за гаранционни схеми	(35,945)	(33,019)
Настъпили претенции по застрахователни договори	(3,459)	(3,385)
(Разход)/сторно на разходи за провизии по съдебни спорове	(69)	(228)
Други приходи, нетно	(469)	2,394
Общо	**(29,696)**	**51,053**

13. Разходи за данъци

	2020	2019
Текущи данъци	(1,213)	(1,616)
Отсрочени данъци (виж бележка 21)	(4,769)	(14,821)
Разходи за данъци	**(5,982)**	**(16,437)**

Равнение между данъчния разход и счетоводната печалба, както следва:

в хил. лв.	2020	2019
Счетоводна печалба преди облагане	**51,499**	**154,359**
Корпоративен данък по съответната данъчна ставка (10% за 2020 г. и 10% за 2019 г.)	5,150	15,436
Ефект от данъчни ставки на чуждестранни дъщерни предприятия и клонове	739	742
Данъчен ефект от постоянни данъчни разлики	23	269
Други	70	(10)
Разходи за данък върху дохода	**5,982**	**16,437**
Ефективна данъчна ставка	11.62%	10.65%

14. Доходи на акция

	2020	2019
Нетна печалба,подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Групата *(в хил. лв.)*	44,974	137,579
Среднопретеглен брой на държаните обикновени акции *(в хиляди)*	126,339	110,000
Доходи на акция *(в лв.)*	**0.36**	**1.25**

Основните доходи на акция, изчислени съгласно МСС 33, се базират на печалбата, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Групата. През 2020 г., като и през предходната година, не са били издавани конвертируеми или опционни права върху обикновените акции на Групата. Следователно доходите на акция с намалена стойност съвпадат с основните доходи на акция.

Бележки към консолидираните финансови отчети

15. Парични средства и вземания от централни банки

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Каса		
- в левове	135,251	149,517
- в чуждестранна валута	53,845	56,593
Вземания от централни банки	1,655,521	1,751,745
Разплащателни сметки и вземания от чуждестранни банки	288,580	114,191
Общо	**2,133,197**	**2,072,046**

16. Инвестиции в ценни книжа

в хил. лв	**2020**	**2019**
Облигации и други ценни книжа издадени от:		
Българското правителство		
- деноминирани в левове	260,139	195,460
- деноминирани в чуждестранна валута	182,390	163,200
Чужди правителства	561,735	344,542
Предприятия	236,974	236,975
Чуждестранни банки	24,011	26,227
Други издатели - капиталови инструменти	27,392	26,618
Общо	**1,292,641**	**993,022**
От които финансови активи:		
Отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен	825,882	714,082
Отчитани по амортизирана стойност	199,830	12,005
Отчитани по справедлива стойност в печалбата или	266,929	266,935
Общо	**1,292,641**	**993,022**

Част от отчетените облигации на българското и чуждестранни правителства в размер на 86,103 хил. лв. (86,219 хил. лв. към 2019 г.) са предмет на споразумения за пълна размяна на доходност (Total Return Swap Agreement).

Към края на 2020 г., както и към края на 2019 г. няма ценни книжа, които да са предмет на споразумения на обратно изкупуване.

17. Вземания от банки и финансови институции

(а) Анализ по видове

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Вземания от банки	34,094	45,313
Вземания по договори за обратна продажба	-	5,416
Други	72,017	28,889
Общо	**106,111**	**79,618**

Бележки към консолидираните финансови отчети

17. Вземания от банки и финансови институции, продължение

(b) Географски анализ

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Местни банки и финансови институции	39,596	13,655
Чуждестранни банки и финансови институции	66,515	65,963
Общо	**106,111**	**79,618**

18. Вземания от клиенти

в хил. лв.	**Брутна стойност**	**Обезценка**	**31.12.2020 г. Амортизирана стойност**
Голямо предприятие	2,610,673	(215,481)	2,395,192
Средно предприятие	1,144,173	(141,592)	1,002,581
Малко предприятие	564,876	(44,851)	520,025
Микро предприятие	350,200	(11,340)	338,860
Домакинства			
- Потребителски кредити	972,496	(67,693)	904,803
- Ипотечни кредити	1,009,903	(17,395)	992,508
- Кредитни карти	179,780	(25,960)	153,820
- Други програми и обезпечени финансирания	5,098	-	5,098
Общо	**6,837,199**	**(524,312)**	**6,312,887**

в хил. лв.	**Брутна стойност**	**Обезценка**	**31.12.2019 г. Амортизирана стойност**
Голямо предприятие	2,434,081	(238,189)	2,195,892
Средно предприятие	1,189,054	(143,549)	1,045,505
Малко предприятие	542,875	(43,989)	498,886
Микро предприятие	324,700	(8,478)	316,222
Домакинства			
- Потребителски кредити	901,057	(41,523)	859,534
- Ипотечни кредити	936,102	(16,121)	919,981
- Кредитни карти	194,464	(18,445)	176,019
- Други програми и обезпечени финансирания	5,098	-	5,098
Общо	**6,527,431**	**(510,294)**	**6,017,137**

(a) Движение в обезценката

в хил. лв.	
Салдо към 1 януари 2020 г.	**510,294**
Допълнително начислена	140,463
Реинтегрирана	(41,971)
Отписани вземания	(82,796)
Други	(1,678)
Салдо към 31 декември 2020 г.	**524,312**

19. Имоти и оборудване

в хил. лв.	Земя и сгради	Машини и оборудване	Транспорт-ни средства	Активи в процес на изграждане	Подобрения на наети активи	Общо
Отчетна стойност						
Към 1 януари 2019 г.	**17,651**	**146,265**	**6,936**	**20,153**	**68,661**	**259,666**
Придобити	-	925	-	11,945	254	13,124
Прехвърлени от инвест-иционни имоти	4,136	-	-	-	-	4,136
Прехвърлени от придобити имоти	999	-	-	-	-	999
Валутни курсови разлики	-	68	4	4	29	105
Отписани	(578)	(7,969)	(48)	(6,796)	(2,587)	(17,978)
Прехвърлени	-	5,980	-	(9,436)	1,472	(1,984)
Към 31 декември 2019 г.	**22,208**	**145,269**	**6,892**	**15,870**	**67,829**	**258,068**
Придобити	-	433	-	10,938	138	11,509
Валутни курсови разлики	-	(105)	(5)	(4)	(37)	(151)
Отписани	-	(3,203)	-	(56)	(1,484)	(4,743)
Прехвърлени	-	3,577	84	(9,122)	125	(5,336)
Към 31 декември 2020 г.	**22,208**	**145,971**	**6,971**	**17,626**	**66,571**	**259,347**
Амортизация						
Към 1 януари 2019 г.	**4,765**	**122,315**	**6,305**	**-**	**42,330**	**175,715**
Валутни курсови разлики	-	51	3	-	25	79
Начислена през годината	645	7,643	256	-	2,504	11,048
За отписаните	(132)	(7,750)	(48)	-	(2,582)	(10,512)
Към 31 декември 2019 г.	**5,278**	**122,259**	**6,516**	**-**	**42,277**	**176,330**
Валутни курсови разлики	-	(66)	(3)	-	(29)	(98)
Начислена през годината	807	7,069	141	-	2,739	10,756
За отписаните	-	(3,183)	-	-	(1,484)	(4,667)
Към 31 декември 2020 г.	**6,085**	**126,079**	**6,654**	**-**	**43,503**	**182,321**
Балансова стойност						
Към 1 януари 2019 г.	**12,886**	**23,950**	**631**	**20,153**	**26,331**	**83,951**
Към 31 декември 2019 г.	**16,930**	**23,010**	**376**	**15,870**	**25,552**	**81,738**
Към 31 декември 2020 г.	**16,123**	**19,892**	**317**	**17,626**	**23,068**	**77,026**

Бележки към консолидираните финансови отчети

19. Имоти и оборудване, продължение

Справедливата стойност на активите от клас Земя и сгради е определена от независими оценители на имущество, имащи призната професионална квалификация и скорошен опит с оценяването на имоти с местонахождение и категория сходни на оценяваните. Политиката на Групата изисква независимите оценители да определят справедливата стойност с такава честота, че да се осигури балансова стойност, която не се различава съществено от справедливата към края на отчетния период. Към 31 декември 2020 година справедливата стойност на земята и сградите не е съществено по-различна от балансовата им стойност към същата дата. Справедливата стойност на земя и сгради е категоризирана като справедлива стойност от Ниво 3 на база на входящите данни за използваната техника за оценяване.

Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност
1. Дисконтирани парични потоци: Моделът за оценяване отчита настоящата стойност на генерираните парични потоци от имотите, взимайки предвид очаквания ръст на наемите, периода за анулиране, ниво на заетост, премии за стимулиране като периоди освободени от наем и други разходи, които не се заплащат от наемателите. Очакваните нетни парични потоци се дисконтират, като се използват дисконтови проценти, коригирани за риска. Сред другите фактори, при определянето на дисконтовия процент се отчита качество на сградата и нейното местонахождение (първостепенно или второстепенно), кредитното качество на наемателя и срока на наема.	1. Очакван пазарен ръст на наемите (4.5-6.8%, средно претеглено 5.6%). 2. Период за анулиране (средно 6 месеца след края на всеки наем). 3. Ниво на заетост (90-95%, средно претеглено 92.5%). 4. Периоди освободени от наем (1 година при нов наем). 5. Дисконтов процент, коригиран за риска (4-9%, средно претеглено 6.5%).	Определената справедлива стойност ще се увеличи (намали) ако: • очаквания пазарен ръст на наемите е по-висок (по-нисък); • периодите за анулиране са по-къси (по-дълги); • нивото на заетост е по-високо (по-ниско); • периодите освободени от наем са по-къси (по-дълги); или • дисконтовият процент, коригиран за риска е по-нисък (по-висок).
2. Пазарен подход/ Сравнителен подход. Този подход се основава на сравнение на оценявания обект с други подобни обекти, продадени или предлагани за продажба. Стойността на даден имот по този метод се определя при прякото сравнение на оценявания обект с други подобни недвижими имоти, които са били продадени в период, близък до датата на оценката. След обстойно изследване, проверка и анализ на данни, получени от пазара на имоти се формира стойност, която представлява най-точния индикатор за пазарна стойност. Същността на метода е да се ползва информация за реално осъществени сделки през последните шест месеца на пазара на имоти. Успешното прилагане на метода е възможно само при наличие на достоверна база данни от реални сделки извършени с имоти аналогични на оценявания. Информацията от сайтове за имоти, местна преса и др. информационни източници се отнася за бъдещи инвестиционни намерения на продавача на имота и не представлява достоверен източник на информация. При ползване на тези източници офертната стойност на всеки аналог се сконтира с процент по преценка на оценителя, но не по-малко от 5%.	1. Очакван пазарен ръст на имотите (5-10%, средно претеглено 7.5%). 2. Период за реализация (средно 6 месеца след оферирane). 3. Коефициент за сключване на сделка (90-95%, средно претеглено 92.5%). 4. Коефициент за местоположение (1.0-1.05, средно претеглено 1.025). 5. Коефициент за състояние (1.0-1.1, средно претеглено 1.05).	Определената справедлива стойност ще се увеличи (намали) ако: • очакваният пазарен ръст на имотите е по-висок (по-нисък); • периодите за продажба са по-къси (по-дълги); • има промяна в техническото състояние на обектите

Бележки към консолидираните финансови отчети

20. Нематериални активи

в хил. лв.	Програмни продукти и лицензи	Положителна репутация	Общо
Отчетна стойност			
Към 1 януари 2019 г.	**42,258**	**540**	**42,798**
Придобити	267	-	267
Валутни курсови разлики	19	-	19
Отписани	(2184)	-	(2184)
Прехвърлени	1,984	-	1,984
Към 31 декември 2019 г.	**42,344**	**540**	**42,884**
Придобити	899	-	899
Валутни курсови разлики	(26)	-	(26)
Отписани	(1)	-	(1)
Прехвърлени	5,336	-	5,336
Към 31 декември 2020 г.	**48,552**	**540**	**49,092**
Амортизация			
Към 1 януари 2019 г.	**28,396**	**-**	**28,396**
Валутни курсови разлики	16	-	16
Начислена през годината	3344	-	3344
За отписаните	(1,498)	-	(1,498)
Към 31 декември 2019 г.	**30,258**	**-**	**30,258**
Валутни курсови разлики	(17)	-	(17)
Начислена през годината	2,409	-	2,409
За отписаните	(1)	-	(1)
Към 31 декември 2020 г.	**32,649**	**-**	**32,649**
Балансова стойност			
Към 1 януари 2019 г.	**13,862**	**540**	**14,402**
Към 31 декември 2019 г.	**12,086**	**540**	**12,626**
Към 31 декември 2020 г.	**15,903**	**540**	**16,443**

21. Отсрочени данъци

Отсрочените данъци са калкулирани за всички временни данъчни разлики, като е използван методът на балансовите пасиви на база основен данъчен процент 10% за България и 15% за Албания.

Сумата на отсрочения данък към 31 декември 2020 г. се отнася за следните позиции от отчета за финансовото състояние:

в хил. лв	Активи	Пасиви	Нетно
Имоти, оборудване и нематериални активи	(74)	2,677	2,603
Инвестиционни имоти	-	20,617	20,617
Данъчна загуба	(2,089)	-	(2,089)
Други	(2,445)	2,958	513
Нетни данъчни (активи)/пасиви	**(4,608)**	**26,252**	**21,644**

Бележки към консолидираните финансови отчети

21. Отсрочени данъци, продължение

Сумата на отсрочения данък към 31 декември 2019 г. се отнася за следните позиции от отчета за финансовото състояние:

в хил. лв	**Активи**	**Пасиви**	**Нетно**
Имоти, оборудване и нематериални активи	(101)	2,337	2,236
Инвестиционни имоти	-	20,385	20,385
Данъчна загуба	(6,093)	-	(6,093)
Други	(2,780)	3,680	900
Нетни данъчни (активи)/пасиви	**(8,974)**	**26,402**	**17,428**

Движенията във временните разлики през 2020 г. се признават както следва:

в хил. лв.	**31 декември 2019 г.**				**31 декември 2020 г.**
	Нетни пасиви	**Признати през периода в (печалбата) или загубата**	**Признати през периода в капитала**	**Други движения**	**Нетни пасиви**
Имоти, оборудване и нематериални активи	2,236	366	-	1	2,603
Инвестиционни имоти	20,385	232	-	-	20,617
Данъчна загуба	(6,093)	4,004	-	-	(2,089)
Други	900	163	(530)	(20)	513
Нетни данъчни (активи)/пасиви	**17,428**	**4,765**	**(530)**	**(19)**	**21,644**

22. Активи придобити като обезпечения

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Земи	473,315	470,774
Сгради	205,905	209,088
Машини, съоръжения и транспортни средства	33,594	35,467
Стопански инвентар	805	800
Общо	**713,619**	**716,129**

Активите, придобити като обезпечения са оценени по по-ниската от цена на придобиване или нетна реализуема стойност. Нетната реализуема стойност на земите и сградите е приблизително равна на справедливата им стойност. Използваните оценъчни техники при земи и сгради са посочени в бележка 19.

23. Инвестиционни имоти

в хил. лв.	
Салдо към 1 януари 2020 г.	**410,511**
Придобити	10
Прехвърлени от активи придобити като обезпечения	2,315
Преоценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност призната при прехвърлянето	2,312
Отписани при продажба	(1,127)
Салдо към 31 декември 2020 г.	**414,021**

24. Активи с право на ползване

в хил. лв.	
Към 1 януари 2020 г.	**159,659**
Добавени	253
Амортизация	(35,023)
Ефект от промяна на лизинговите условия и очакванията за срока на лизинга	29,432
Валутни курсови разлики	(241)
Към 31 декември 2020 г.	**154,080**

Лизингови задължения	
Към 1 януари 2020 г.	**159,633**
Добавени	253
Лизингови плащания	(34,859)
Ефект от промяна на лизинговите условия и очакванията за срока на лизинга	29,463
Валутни курсови разлики	(9)
Към 31 декември 2020 г.	**154,481**

24. Активи с право на ползване, продължение

Лизингови задължения, продължение

Активите с право на ползване, които Групата признава са както клоновете и офисите в различни населени места в България, Кипър и Албания, така и сградите, в които се помещава централното и управление. При извършването на първоначалното признаване Групата е анализирала и взела предвид информация за очакваната продължителност за периода, в който Групата ще използва активите. През 2020 г. част от въпросните очаквания са се променили, в резултат, на което Групата е извършила преглед на първоначалната си оценка и признава увеличение в размера на активите с право на ползване в размер на 29,432 хил. лв. и на лизинговите задължения в размер на 29,463 хил. лв.

При извършената оценка на активите с право на ползване и на лизинговите задължения, Групата е взела предвид текущите нива на разходи за финансиране, в случай, че планира да финансира покупката на въпросните активи и е включила въпросната презумпция както в първоначалната, така и в последващата оценка на активите с право на ползване и на лизинговите задължения.

В следващата таблица е направен анализ на лизинговите задължения според очаквания остатъчен срок на договорите за наем:

в хил. лв.	Матуритетен анализ на лизинговите задължения		
	До 1 година	**Над 1 година**	**Общо**
Към 1 януари 2020 г.	32,564	127,069	**159,633**
Към 31 декември 2020 г.	32,046	122,435	**154,481**

25. Други активи

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Разходи за бъдещи периоди	11,474	11,397
Злато	2,661	5,592
Инвестиции в неконсолидирани дъщерни предприятия	9,247	8,247
Други активи	86,620	91,386
Общо	**110,002**	**116,622**

26. Задължения към банки

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Текущи сметки	2,747	2,007
Общо	**2,747**	**2,007**

27. Задължения към други клиенти

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Граждани		
- на виждане	1,967,574	1,569,092
- срочни и спестовни депозити	5,288,201	5,504,086
Търговци и публични институции		
- на виждане	1,757,737	1,560,147
- срочни депозити	528,764	470,696
Общо	**9,542,276**	**9,104,021**

28. Други привлечени средства

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Задължения по потвърдени акредитиви	6,776	10,164
Дълг свързан със споразумения за пълна размяна на доходност	73,240	73,375
Задължения по получени финансирания	23,633	25,809
Общо	**103,649**	**109,348**

Задълженията по получени финансирания могат да бъдат анализирани, както следва:

в хил. лв.

Кредитор	**Лихвен процент**	**Падеж**	**Амортизирана стойност към 31.12.2020 г.**
Европейски инвестиционен фонд - програма Джереми 2	0 % - 1.136%	30.09.2025 г.	4,244
Българска банка за развитие АД	1% - 1.583%	15.03.2027 г. - 30.11.2028 г.	16,137
Фонд Мениджър на финансови инструменти в България	0%	31.12.2033 г.	3,252
Общо			**23,633**

в хил. лв.

Кредитор	**Лихвен процент**	**Падеж**	**Амортизирана стойност към 31.12.2019 г.**
ДФ Земеделие	2%	13.01.2020 г. - 15.02.2020 г.	3
Европейски инвестиционен фонд - програма Джереми 2	0 % - 1.218%	30.09.2025 г.	7,419
Българска банка за развитие АД	1% - 1.583%	15.03.2027 г. - 30.11.2028 г.	16,137
Фонд Мениджър на финансови инструменти в България	0%	31.12.2033 г.	2,250
Общо			**25,809**

29. Хибриден и подчинен дълг

в хил. лв.

	Главница	Амортизирана стойност към 31 декември 2020 г.
Хибриден дълг с главница 40 млн. евро	78,233	84,910
Хибриден дълг с главница 60 млн. евро	117,350	123,840
Хибриден дълг с главница 30 млн. евро	58,675	58,829
Общо	**254,258**	**267,579**

в хил. лв.

	Главница	Амортизирана стойност към 31 декември 2019 г.
Хибриден дълг с главница 40 млн. евро	78,233	84,929
Хибриден дълг с главница 60 млн. евро	117,350	123,857
Хибриден дълг с главница 30 млн. евро	58,675	58,829
Общо	**254,258**	**267,615**

Облигациите и по трите емисии хибридни инструменти са поименни, безналични, лихвоносни, безсрочни, необезпечени, свободно прехвърляеми, неконвертируеми, дълбоко подчинени и без стимули за обратно изкупуване.

Трите инструмента хибриден дълг отговарят напълно на изискванията на Регламент 575/2013 за включване изцяло в допълнителния капитал от първи ред.

На 6-ти февурари 2020 г. с Решение №38 от 6-ти февруари 2020 г. на Управителния съвет на Българската народна банка е дадено разрешение на Групата да включи в допълнителния си капитал от първи ред сумата от 30,000 хил. евро (левова равностойност от 58,675 хил. лв.), привлечена чрез издаден от Групата капиталов инструмент, представляващ емисия безсрочни, некумулативни, неконвертируеми облигации, регистрирани на 20-ти декември 2019 г. при „Централен депозитар“ АД с ISIN код BG2100023196.

На 25 април 2019 г. Групата (чрез дъщерната си банка в Албания) издаде емисия подчинен срочен дълг в евро. Падежът на подчинения срочния дълг е 25 април 2026 г. и е деномиран в евро с общ размер възлизащ на 2,000 хил. евро.
На 18 юни 2020 г. Групата (чрез дъщерната си банка в Албания) издаде емисия подчинен срочен дълг. Падежът на подчинения срочния дълг е 18 юни 2027 г. и е деномиран в евро с общ размер възлизащ на 2,900 хил. евро.

в хил. лв.

	Амортизирана стойност към 31 декември 2020 г.	Амортизирана стойност към 31 декември 2019 г.
Подчинен срочен дълг с главница от 2 млн. евро	3,943	3,943
Подчинен срочен дълг с главница от 2.9 млн. евро	5,680	-
Общо	**9,623**	**3,943**

Двата инструмента подчинен срочен дълг отговарят напълно на изискванията на Регламент 575/2013 за включване изцяло в капитала от втори ред.

Бележки към консолидираните финансови отчети

30. Други пасиви

в хил. лв.	2020	2019
Задължения към персонала	1,878	3,171
Застрахователни резерви	4,711	4,609
Провизии по съдебни спорове	1,031	962
Обезценка по задбалансови ангажименти	843	709
Други кредитори	8,116	7,380
Общо	**16,579**	**16,831**

31. Капитал и резерви

(a) Брой и номинална стойност на издадените акции към 31 декември 2020 г.

На 3 юли 2020 г. приключи успешно подписката за публично предлагане на акции на Първа инвестиционна банка АД. От предложените 40 000 000 броя обикновени, безналични акции с номинална стойност от 1 лев и емисионна стойност от 5.00 лв., бяха записани и реално заплатени общо 39 084 800 акции.

На 31 юли 2020 г. с вписване в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ към Агенция по вписванията е вписано увеличение на капитала на „Първа инвестиционна банка“ АД след успешно приключила на 03 юли 2020 г. подписка и потвърден от Комисията за финансов надзор проспект.

Така капиталът на Банката е увеличен на 149 084 800 лева чрез издаване на нови 39 084 800 броя обикновени поименни, безналични акции с право на глас, с номинална стойност 1 лев и емисионна стойност 5 лева всяка. Размерът на капитала след увеличението е отразен в устава на Банката след получено от Българската народна банка одобрение.

Във връзка с горната емисия премийният резерв на Банката се е увеличил с 153,017 хил. лв. нетно от разходите по емисията, достигайки общ размер от 250,017 хил. лв. (към 31 декември 2019 г.: 97,000 хил. лв.)

(b) Акционери

Таблицата по-долу посочва тези акционери, които притежават акции на Банката към 31 декември 2020 г., заедно с броя и процента на общо емитираните акции.

	Брой акции	% от емитирания акционерен капитал
Г-н Ивайло Димитров Мутафчиев	46,750,000	31.36
Г-н Цеко Тодоров Минев	46,750,000	31.36
Българска банка за развитие АД	27,350,000	18.35
Valea Foundation	11,734,800	7.87
Други акционери (акционери, притежаващи акции, предмет на свободна търговия на Българската фондова борса - София)	16,500,000	11.06
Общо	**149,084,800**	**100.00**

(c) Законови резерви

Законовите резерви включват суми, заделени за цели, регламентирани в местното законодателство. Съгласно българското законодателство Банката е задължена да задели най-малко 1/10 от годишната си печалба като законови резерви до момента, в който съвкупната им сума достигне до 1/10 от акционерния капитал на Банката.

През 2020 г., както и през предходната година Банката не е разпределяла дивиденти.

Бележки към консолидираните финансови отчети

32. Условни задължения

(а) Задбалансови пасиви

Групата предоставя банкови гаранции и акредитиви с цел гарантиране изпълнението на ангажименти на свои клиенти пред трети страни. Тези споразумения имат фиксирани лимити и обикновено имат период на валидност до две години.

Сумите по сключени споразумения за издаване на условни задължения са представени в таблицата по-долу според съответната категория. Сумите, отразени в таблицата като задбалансови ангажименти, представляват максималната сума на счетоводна загуба, която ще се отрази в отчета за финансовото състояние, в случай че контрагентите не изпълнят своите задължения и всички обезпечения се окажат без стойност.

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Банкови гаранции	181,347	212,534
Неизползвани кредитни линии	588,900	668,866
Акредитиви	25,430	7,830
Общо	**795,677**	**889,230**
Обезценка по задбалансови ангажименти	843	709

Представените в таблицата ангажименти и потенциални задължения носят само задбалансов кредитен риск, като само таксите за ангажимент и провизиите за евентуални загуби се отразяват в отчета за финансовото състояние до момента на изтичане срока на поетия ангажимент или неговото изпълнение. Повечето от поетите условни задължения се очаква да приключат, без да се наложат частични или пълни плащания по тях. По тази причина сумите не представляват бъдещи парични потоци.

Условният кредит представлява рамково споразумение за управление на обезпечения по различни кредитни сделки, сключени с един или няколко клиента. Условният кредит не води до възникване на задължение от страна на Групата да бъдат отпуснати конкретни финансови инструменти. Договарянето на конкретна кредитна сделка с клиента на Групата, например предоставяне на банкови кредити и овърдрафти, поемане на условни ангажименти като банкови гаранции и акредитиви, подлежи на отделно решение и одобрение на Групата.

Към датата на отчета няма други съществени ангажименти и условни задължения, които да изискват допълнително оповестяване.

33. Парични средства и парични еквиваленти

За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват следните салда с оригинален срок до 3 месеца:

в хил. лв.	**2020**	**2019**
Парични средства и вземания от централни банки	2,133,197	2,072,046
Вземания от банки и финансови институции с оригинален срок до 3 месеца	69,574	41,967
Общо	**2,202,771**	**2,114,013**

34. Усреднени салда

Усреднените балансови стойности на финансовите активи и пасиви са представени по-долу. Сумите са изчислени използвайки средно аритметично на месечните салда за всички инструменти.

в хил. лв.	**2020**	**2019**
ФИНАНСОВИ АКТИВИ		
Парични средства и вземания от централни банки	1,898,055	1,812,197
Инвестиции в ценни книжа	1,142,514	798,145
Вземания от банки и финансови институции	80,748	85,497
Вземания от клиенти	6,203,222	5,955,105
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ		
Задължения към банки	1,565	3,488
Задължения към други клиенти	9,164,760	8,676,531
Други привлечени средства	106,255	113,402
Подчинен срочен дълг	7,378	2,374
Хибриден дълг	269,268	212,611

35. Сделки със свързани лица

Страните се считат за свързани ако едната страна има възможността да контролира или да упражнява значително влияние над другата страна при вземане на финансови и оперативни решения, или двете страни са под общ контрол.

В рамките на нормалната банкова дейност някои банкови операции се извършват със свързани лица. Това включва кредити, депозити и други транзакции. Тези транзакции са извършени при пазарни условия. Размерът на тези транзакции и салдата по тях към края на съответните периоди са както следва:

Вид свързаност	Лица, контролиращи или управляващи Групата		Предприятия под общ контрол	
в хил. лв.	**2020**	**2019**	**2020**	**2019**
Кредити				
Кредитна експозиция в началото на периода	2,327	1,769	7,709	11,179
Отпуснати/(погасени) кредити през периода	(558)	558	63,283	(3,470)
Кредитна експозиция в края на периода	1,769	2,327	70,992	7,709
Получени депозити и заеми				
В началото на периода	11,718	12,862	9,459	12,928
Получени/(изплатени) през периода	1,557	(1,144)	5,735	(3,469)
В края на периода	13,275	11,718	15,194	9,459
Предоставени депозити				
Депозити в началото на периода	-	-	18,748	19,704
Предоставени/(погасени) депозити през периода	-	-	(15,793)	(956)
Депозити в края на периода	-	-	2,955	18,748
Други вземания				
В началото на периода	-	-	16,790	22,118
Получени/(изплатени) през периода	-	-	775	(5,328)
В края на периода	-	-	17,565	16,790
Издадени условни задължения				
В началото на периода	975	1,283	1,062	351
Отпуснати/(изтекли) през периода	56	(308)	(359)	711
В края на периода	1,031	975	703	1,062

35. Сделки със свързани лица, продължение

Вид свързаност

	Лица, контролиращи или управляващи Групата		Предприятия под общ контрол	
в хил. лв.	**2020**	**2019**	**2020**	**2019**
Приходи от лихви	25	38	2,415	556
Разходи за лихви	10	3	1	8
Приходи от такси и комисиони	14	19	166	187
Разходи за такси и комисиони	3	2	293	562

Възнагражденията на ключовия управленски персонал, изплатени през 2020 г. са в размер на 10,087 хил. лв. (2019 г.: 10,069 хил. лв.), а възнагражденията, изплатени на други свързани лица са 1,985 хил. лв. (2019 г.: 2,054 хил. лв.).

36. Дъщерни предприятия

(a) First Investment Finance B.V.

През април 2003 година Групата създава дружество със специална цел със седалище в Нидерландия с фирма First Investment Finance B.V. Дружеството е еднолична собственост на Групата. То е учредено за изпълнението на ясна и тясно определена цел - получаването на заеми от чужди финансови институции и привличането на инвеститори чрез емитирането на облигации и други финансови инструменти, гарантирани от Групата, средствата от които се използват за финансиране на операциите на Групата. Акционерният капитал на дружеството възлиза на 18 хил. евро и се състои от издадени и платени 180 акции, всяка с номинална стойност от 100 евро. Групата консолидира своята инвестиция в предприятието.

(b) Дайнърс клуб България АД

През май 2005 г. Групата придоби 80% от капитала на Дайнърс клуб България АД. Дружеството е учредено през 1996 г. и предметът му на дейност включва представителство, агентство и процесинг на Дайнърс клуб Интернешънъл. Към 31 декември 2020 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 610 хил. лв., а акционерното участие на Групата е 94.79%. Групата консолидира своята инвестиция в предприятието.

(c) First Investment Bank - Albania Sh.a.

През април 2006 г. Групата учреди First Investment Bank – Albania Sh.a. с 99.9998% акционерно участие. На 27 юни 2007 г. First Investment Bank – Albania Sh.a. получи пълен банков лиценз от централната Банка на Албания и на 1 септември 2007 г. ефективно пое дейността на бившия клон ПИБ – Тирана, поемайки всичките му права и задължения, активи и пасиви.

Към 31 декември 2020 г. акционерният капитал на First Investment Bank – Albania Sh.a. е 11,975 хил. евро, внесен изцяло, а акционерното участие на Групата е 100%. Групата консолидира своята инвестиция в предприятието.

(d) ,,Дебита" ООД и ,,Реалтор" ООД

През януари 2010 г. в търговския регистър бяха вписани дружествата ,,Дебита" ООД и ,,Реалтор" ООД, учредени съвместно от Групата и „Първа финансова брокерска къща" ООД. Дружествата са всяко с капитал 150,000 лева, разпределен в дялове на стойност 100 лв. всеки, както следва:

1.,,Дебита" ООД - 70% или 1,050 дяла за Групата и 30% или 450 дяла за ,,ПФБК" ООД.

2.,,Реалтор" ООД - 51% или 765 дяла за Групата и 49% или 735 дяла за ,,ПФБК" ООД.

Дружества са учредени да извършват дейност като обслужващи дружества по смисъла на чл.18 от Закона за дружествата със специална инвестиционна цел. Предметът на дейност на ,,Дебита" ООД е придобиване, обслужване, управление и разпореждане с вземания, както и свързаната с това консултантска дейност, а ,,Реалтор" ООД - управление, обслужване и поддържане на недвижими имоти, организиране и извършване на строежи и подобрения, както и извършване на консултантска дейност в областта на недвижимите имоти. Дружествата не са включени в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2020 г. поради това, че са несъществени за финансовото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружествата се преразглежда към всяка отчетна дата.

Бележки към консолидираните финансови отчети

36. Дъщерни предприятия, продължение

(e) „Фи Хелт застраховане" АД

През втората половина на 2010 г. Групата придоби мажоритарен пакет акции от капитала на „Здравноосигурителна каса Фи Хелт" АД (бивше наименование „Здравноосигурителна каса Прайм Хелт" АД). С решение на КФН от месец юни 2013 г. дружеството получи лиценз за извършване на застрахователна дейност. Наименованието е променено на „Фи Хелт Застраховане" АД, а предметът на дейност е извършване на застраховки - застраховка „Заболяване" и застраховка „Злополука". През юни 2018 г. дружеството разширява лиценза си с още един клас застраховка "Разни финансови загуби". Към 31 декември 2020 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 5,000 хил. лв., а акционерното участие на Групата е 59.10%. Групата консолидира своята инвестиция в предприятието.

(f) „Болкан файненшъл сървисис" ЕАД

През февруари 2011 г. Групата придоби 100 броя дружествени дяла, представляващи 100% от капитала на „Болкан файненшъл сървисис" ЕООД. Дружеството е с предмет на дейност: консултантски услуги по внедряване на финансови информационни системи и разработка на софтуер. През януари 2012 г. дружеството се преобразува в еднолично акционерно дружество. През 2019 г. ПИБ АД увеличи капитала му от 50 хил. лв. на 6,436.7 хил. лв., разделени на 128,734 броя обикновени поимени безналични акции с право на глас, с номинална стойност в размер на 50 хил. лв. всяка една, като увеличението от 6,386.7 хил. лв. е с непарична вноска – апорт на софтуер и хардуер. Към 31 декември 2019 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 6,436.7 хил. лв., а акционерното участие на Групата е 100%. Дружеството не е включено в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2020 г. поради това, че е несъществено за финансовото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружеството се преразглежда към всяка отчетна дата.

(g) „Търнараунд Мениджмънт" ЕООД, „Криейтив Инвестмънт" ЕООД и „Лега Салюшънс" ЕООД

През първото полугодие на 2013 г. Групата учреди дружествата „Търнараунд Мениджмънт" ЕООД, „Криейтив Инвестмънт" ЕООД и „Лега Салюшънс" ЕООД като едноличен техен собственик. Капиталът на всяко от дружествата е минимално изискуемият по закон (2 лева), а предметът им на дейност включва производство и търговия на стоки и услуги в страната и чужбина („Търнараунд Мениджмънт" ЕООД, „Криейтив Инвестмънт" ЕООД), придобиване, управление и продажба на активи, обработка на информация, финансови консултации („Лега Салюшънс" ЕООД) и други. Дружествата не са включени в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2020 г. поради това, че са несъществени за финансовото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружествата се преразглежда към всяка отчетна дата.

(h) АМС „Имоти" ЕООД

АМС „Имоти" ЕООД е регистрирано през септември 2010 г. и е придобито от Групата при покупката на Юнионбанк ЕАД през 2013 г. като нейно дъщерно дружество. Предметът на дейност на дружеството включва дейности по придобиване на имуществени права и последващо тяхно прехвърляне, както и проучване и оценка на недвижими имоти, управление на недвижими имоти, консултански и други услуги. Към 31 декември 2020 г. капиталът на дружеството е 500 хил. лв., а Групата е едноличен негов собственик. Дружеството не е включено в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2020 г. поради това, че е несъществено за финансовото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружеството се преразглежда към всяка отчетна дата.

36. Дъщерни предприятия, продължение

(i) Други

Групата притежава непряко дъщерно дружество Фи Хелт ЕООД. Дружеството не е включено в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2020 г. поради това, че е несъществено за финансовото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружеството се преразглежда към всяка отчетна дата.

(j) „Майфин“ ЕАД

Управителният съвет на Групата на свое заседание на 21 март 2019 г. е взел решение за учредяване на еднолично акционерно дружество „Майфин“ ЕАД, чиито предмет на дейност е като издател на електронни пари по смисъла на чл.34, ал. 2, т. 2 от Закона за платежните услуги и платежните системи. Решението на Управителния съвет на Групата е одоберно от Надзорния съвет на Групата на заседание на 27 март 2019 г. На 19 април 2019 г. Групата е внесла капитала по набирателна сметка, като внесеният капитал, съгласно решенията на компетентните органи на Групата е 1,000 хил. лв. Дружеството получава лиценз за извършване на дейност като дружество за електронни пари, както и заявените при подаване на лиценза платежни услуги, включени в предмета му на дейност с Решение № 71 от 27.02.2020 г. на Управителя на БНБ, с № БНБ-26660/02.03.2020 г. След получаване на лиценз, дружеството е вписано в Търговски регистър и регистъра на ЮЛНЦ на 25.03.2020 г. с вписване № 20200325093135. Дружеството не е включено в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2020 г. поради това, че е несъществено за финансовото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружеството се преразглежда към всяка отчетна дата.

37. Събития, възникнали след отчетния период

Не са възникнали коригиращи и значителни некоригиращи събития след датата на отчетния период, освен оповестените по-долу:

- Съгласно Решение на Управителния съвет от 07 Януари 2021 г. се взема решение да се прекрати дейността на „Търнараунд Мениджмънт” ЕООД, обявява го в ликвидация, като и се открива процедура по ликвидация съгласно чл. 266 и следващите от Търговския закон. Решението подлежи на одобрение от Надзорния съвет за да влезе в сила, като такова одобрение е дадено с решение на Надзорния съвет от 20 януари 2021 г.

По т. 6 от дневния ред на
редовното годишно Общо събрание
на акционерите на Първа инвестиционна банка АД,
насрочено за 23.06.2021 г.

Отчет на директора за връзки с инвеститорите за дейността му през 2020 г.

ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА
НА ДИРЕКТОРА ЗА ВРЪЗКИ С ИНВЕСТИТОРИТЕ
НА ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА АД
ЗА 2020 ГОДИНА

Уважаеми акционери,

През 2020 година Първа инвестиционна банка АД продължи стремежа си да поддържа висок професионализъм чрез практики за разкриване на информация, които осигуряват спазването на законовите ѝ задължения като публично дружество, както и по-голямата прозрачност и гъвкавост в отношенията на ПИБ АД с нейните акционери, потенциални инвеститори, регулаторните органи и средствата за масова информация.

Дейност през 2020 година

Основната задача на директора за връзки с инвеститорите е ефективната комуникация между Първа инвестиционна банка АД и нейните инвеститори, регулаторните органи, фондовата борса, Централния депозитар и медиите. В изпълнение на тази ключова задача през 2020 година дейността по връзки с инвеститорите бе съсредоточена в изпълнение на основните задължения, както са предвидени в чл. 116г, ал. 3 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК):

- Навременно изпращане на всички необходими отчети и уведомления на дружеството до Комисията за финансов надзор (КФН), Българска фондова борса – София и Централния депозитар;
- Осъществяване на ефективна връзка между управителния орган на дружеството и неговите акционери и лицата, проявили интерес да инвестират в ценни книжа на дружеството, чрез предоставяне на информация относно текущото финансово и икономическо състояние на дружеството;
- Водене и съхраняване на верни и пълни протоколи от заседанията на управителния и надзорния орган на дружеството;
- Водене на регистър за изпратените материали и предоставената информация.

Предоставяне на информация за дружеството

През 2020 година продължи да се прилага практиката за своевременно предоставяне на изчерпателна и достъпна информация за Първа инвестиционна банка АД. В нормативно установените срокове бяха представени всички периодични отчети на дружеството, изисквани по ЗППЦК и нормативните актове по прилагането му, а именно: консолидирани и неконсолидирани тримесечни и годишни финансови отчети, както и информация съгласно изискванията на Наредба № 2 на КФН за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация от публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа.

Предоставените през 2020 г. финансови отчети представят точно и достоверно информацията за дружеството и са изчерпателни по отношение на нормативно изискваните данни. Отчетите бяха внесени в Комисията за финансов надзор и Българска фондова борса – София.

Едновременно с подаването на изготвените отчети към Комисията за финансов надзор и Българска фондова борса – София, бе дадена гласност на тези отчети в специализираната електронна медия, отговаряща на изискванията на ЗППЦК, Екстри нюз (www.x3news.com) и в интернет страницата на „Първа инвестиционна банка" АД (www.fibank.bg).

В процеса на ежедневната дейност на Банката и при спазване на определените от закона срокове бе предоставяна и друга информация, която би могла да повлияе върху цената на акциите на ПИБ АД (*ad hoc* информация).

Ефективна комуникация с инвестиционната общност

През 2020 г. бе проявен обичайният интерес към дейността на Банката от страна на институционални инвеститори, финансови анализатори и медии. През годината, въпреки създалата се пандемична обстановка, особено във връзка с публичното предлагане на новата емисия акции на Банката, се проведоха множество срещи с професионални и институционални инвеститори. На всички етапи от процеса на публичното предлагане Банката надлежно оповестяваше изискуемата информация.

През годината постъпиха и някои запитвания, както от акционери на дружеството, така и от потенциални инвеститори, най-често във връзка с обявените финансови резултати на дружеството и с перспективите за бъдещото му развитие. На всички лица, поискали информация за ПИБ АД, са предоставени изчерпателни и своевременни допълнителни пояснения при стриктно спазване на законовите разпоредби, касаещи разкриването на информация за публичните дружества.

Водене и поддържане на протоколи от заседанията на управителните органи

През 2020 година всички заседания на Надзорния съвет и Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД бяха свикани съгласно изискванията на законовите и вътрешни норми на дружеството. Надзорният съвет провеждаше заседания най-малко веднъж месечно, а заседанията на Управителния съвет се провеждаха поне по два пъти седмично, като протоколите от заседанията са водени точно и подробно и се съхраняват надлежно.

Общи събрания на акционерите

На 15 юли 2020 г. се проведе редовно годишно Общо събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка АД.

На Общото събрание бяха приети докладите на Управителния съвет за дейността на Първа инвестиционна банка АД на консолидирана и на неконсолидирана основа през изтеклата 2019 г., докладите на специализираните одиторски предприятия за извършения одит на годишния финансов отчет на Банката за 2019 г., годишните финансови отчети на Първа инвестиционна банка АД за 2019 г. на консолидирана и неконсолидирана основа, отчет на директора за връзки с инвеститорите на Първа инвестиционна банка АД за дейността му през 2019 г., отчет на директора на дирекция „Вътрешен одит" за 2019 г., както и отчет на Одитния комитет на Първа инвестиционна банка АД за 2019 г.

Общото събрание реши цялата нетна печалба на Банката за 2019 г. да се капитализира, като се отнесе в други резерви с общо предназначение, взе решение да не се изплащат дивиденти на акционерите и да не се извършват други отчисления от печалбата на Банката за 2020 г. с цел включването на печалбата за 2020 г. в базовия собствен капитал от първи ред на Банката. ОС на акционерите освободи от отговорност членовете на Управителния съвет и членовете на Надзорния съвет на Първа инвестиционна банка АД за дейността им през 2019 г.

Общото събрание избра „БДО България" ООД и „Мазарс“ ООД за одиторски дружества, които да извършат независим финансов одит на финансовите отчети (индивидуален и консолидиран) на Първа инвестиционна банка АД при условията на чл. 76, ал. 1 от Закона за кредитните институции за 2020 г. и да заверят годишния финансов отчет на Банката за 2020 г.

Г-н Юрки Коскело бе преизбран от Общото събрание на акционерите като член на Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД за нов мандат от 5 (пет) години, а г-жа Росица Асова бе преизбрана като независим член на Одитния комитет на ПИБ АД за следващ мандат от 3 (три) години. Наред с това ОС на акционерите, в съответствие с чл.116в, ал.3 от ЗППЦК, взе решение за определяне на конкретен размер на гаранциите за управление на членовете на Надзорния и Управителния съвет на Банката

Водене на регистър

В съответствие с изискванията на ЗППЦК в Първа инвестиционна банка АД е заведен и се поддържа регистър за изпратените материали и предоставената информация.

Перспективи за 2021 г.

Както и през изминалата 2020 г., и през 2021 г. дейността по връзки с инвеститорите на Първа инвестиционна банка АД ще се съсредоточи върху стриктното спазване на законовите изисквания, както и върху по-нататъшното изграждане и поддържането на отлични взаимоотношения с акционерите на Банката, с инвестиционната общност и обществеността, при съобразяване с най-добрите международни практики в областта на връзките с инвеститорите.

В заключение бих желала да изкажа своята благодарност на членовете на Управителния и Надзорния съвет на Банката и на всички колеги, които допринасят за осъществяване на дейностите по връзки с инвеститорите на ПИБ АД.

май 2021 г.
гр. София

В. Стаматова
директор за връзки с инвеститорите

По т. 7 от дневния ред на
редовното годишно Общо събрание
на акционерите на Първа инвестиционна банка АД,
насрочено за 23.06.2021 г.

Отчет на директора на дирекция „Вътрешен одит“ за дейността на дирекцията през 2020 г.

ОТЧЕТ

за дейността на
Дирекция „Вътрешен одит”
за 2020 г.

На вниманието на:	Общо събрание на акционерите на ПИБ АД Надзорен съвет на ПИБ АД Управителен съвет на ПИБ АД
Изготвен от:	Пламен ДИМИТРОВ Директор на дирекция „Вътрешен одит”
Дата:	19.05.2021 г.

Съдържание

1	Въведение	3
1.1	Цел	3
1.2	Обхват	3
2	Преглед на изпълнението на плана за 2020 г.	4
2.1	Констатации по отношение кредитите на юридически лица	7
2.2	Констатации по отношение кредитите на физически лица	8
2.3	Констатации в одитите на други структурни звена и процеси в Банката	8
2.4	Последващ контрол по изпълнение на препоръките от одитните ангажименти	10
2.5	Детайлен анализ – констатации	12
2.6	Отдел „Специализирани одити”	14
3	Насоки за работа на Дирекция „Вътрешен одит” през 2021 г.	15

1 Въведение

1.1 Цел

Настоящият доклад има за цел да представи отчет за дейността на дирекция „Вътрешен одит" (Дирекцията) при Първа инвестиционна банка АД (ПИБ АД, Банката) за периода от 01.01.2020 г. до 31.12.2020 г. Настоящият доклад е изготвен на основание чл. 27 от Наредба № 10 на Българска народна банка за организацията, управлението и вътрешния контрол в банките.[1]

1.2 Обхват

Отчетът за дейността на Дирекцията обхваща:

- Преглед на контролните действия на Дирекцията и изпълнение на годишния план за 2020 г.;
- Анализ и оценка на констатираните слабости в дейността на административните звена на Банката през отчетния период;
- Дефиниране на целите и задачите за развитие на Дирекцията през 2021 г.

[1] приета от Българската народна банка на 24.04.2019 г., обнародвана в „Държавен вестник", бр. 40 от 17.05.2019 г.

2 Преглед на изпълнението на Годишния одитен план за 2020 г.

Годишният одитен план за 2020 г., приет от Надзорния съвет на заседание от 22.01.2020 г., предвижда дирекция „Вътрешен одит" (Дирекцията) да изпълни общо 15 одитни ангажименти в клоновата мрежа на Първа инвестиционна банка АД (Банката), 27 одитни ангажименти в структурни звена на Банката (вкл. 1 одитен ангажимент на процес и 6 специализирани одити на информационни системи), 2 одита на дъщерни дружества, 2 одита по наредби на БНБ и 3 извънпланови одитни ангажименти.

Планирани одитни ангажименти, дирекция „Вътрешен одит" за 2020 г.

Структура	Брой
Дирекция	18
Дирекция "Операции"	6
Клонова мрежа	15
Наредби БНБ	2
Одит на дъщерни дружества	2
Специализирани одити на процеси	1
Специализирано звено	2
Общо:	46

Към датата на доклада са приключени всички одитни ангажименти от Годишния одитен план като предстои докладването на 3 от тях.

Статус	Брой
Изготвен доклад	3
Приключен (докладван)	43
Извънреден (докладван)	8
Общо:	54

През 2020 г. са извършени 8 извънпланови одитни ангажименти както следва:

№	Наименование
1	Внезапна ревизия Главна каса
2	Специализирана проверка на касови операции в ПИБ АД, офиси ФЦ Разлог и Пирин
3	Картови разплащания -" Екотекстил Рой СБ" ООД
4	Кредитиране по програмата на ББР (COVID-19) I
5	Кредитиране по програмата на ББР (COVID-19) II
6	Ценообразуване - злато и изделия от благородни метали
7	Кредитна експозиция "Интермед 1" ЕООД
8	Дължима неустойка по Договор за наем сключен между ПИБ АД и дружество "ДОКС -КД" ООД

Годишното планиране на дейността по вътрешен одит се базира на процедурата за рисково-ориентирано планиране.

Модела за рисково-ориентирано годишно планиране установява рисковете и необходимата честота на проверките в общ вид, отчитайки отделните обекти за проверка – звена, процеси, продукти и системи.

Основните акценти при одитите на клоновете са по отношение спазването на вътрешните правила и инструкциите за осъществяване на дейността на клоновете на ПИБ АД, оценка на качеството на активите и пасивите, срочна и валутна структура на активите и пасивите, контролната среда в клона.

Общият брой пропуски установени при одитните ангажименти в клоновата мрежа на Банката бележи намаление. От общо отправени 293 препоръки през 2019 г. за 2020 г. техния брой намалява на 253 или в процентно изражение с 13.65 %.
Намалението в броя на дадените препоръки се дължи основно на намалението на констатираните пропуските в дейността на Фронт офиса и Работната среда.

В следващата Таблица е представено разпределението на препоръките по тип на дейност и техния дял от общо констатираните пропуски в клоновата мрежа на ПИБ АД.

Разпределение на препоръките, Клонова мрежа - 2020 г. и 2019 г.

Тип	2020 г.		2019 г.	
	Брой	Дял	Брой	Дял
Кредитиране юридически лица	70	27.67%	66	22.53%
Фронт офис	69	27.27%	86	29.35%
Кредитиране физически лица	62	24.51%	68	23.21%
Касова дейност	20	7.91%	19	6.48%
Работна среда	15	5.93%	28	9.56%
Обществен Трезор	10	3.95%	13	4.44%
Информационни системи	4	1.58%	8	2.73%
АТМ	3	1.19%	5	1.71%
Общо:	253		293	

По време на проверките в клоновата мрежа на ПИБ АД, осъществени през 2020 г., са прегледани 317 фирмени кредита с обща балансова стойност в размер на 117 512 619 лв., както и 1 435 кредитни експозиции на физически лица с обща балансова стойност от 77 867 116 лв.

Прегледани кредитни експозиции в Клонова мрежа, ПИБ АД

	2020 г.			2019 г.		
Клонова мрежа	Брой кредити	Балансова стойност прегледани кредити	% от общо кредитен портфейл	Брой кредити	Балансова стойност прегледани кредити	% от общо кредитен портфейл
Общо физически лица, вкл. микрокредити	1 435	77 867 116	14.21%	2 638	160 702 249	14.70%
Общо юридически лица	317	117 512 619	44.60%	470	138 254 851	19.00%

При одитите на дирекциите в Централно управление на Банката - „Корпоративно банкиране", „Кредитиране на малки и средни предприятия", „Интензивно управление на кредити",

Кредитиране по програмата на Българска банка за развитие“ и дирекция „Проблемни активи", осъществени през 2020 г. са прегледани 590 кредитни експозиции с обща балансова стойност 611 511 042 лв.

Общо прегледани кредитни експозиции в Централно управление, ПИБ АД

	2020 г.			2019 г.		
Обект на одита	Брой кредити	Балансова стойност прегледани кредити	% от общо кредитен портфейл	Брой кредити	Балансова стойност прегледани кредити	% от общо кредитен портфейл
Дирекция "Корпоративно банкиране"	43	389 692 016	11.74%	43	658 891 112	21.00%
в т.ч. банкови гаранции	36	26 721 450	9.13%	12	5 411 042	2.00%
в т.ч. факторинг	55	1 934 179	23.48%	0	0	
Дирекция "Банкиране на малки и средни предприятия"	74	94 168 006	27.61%	44	38 682 920	12.41%
в т.ч. банкови гаранции	25	4 861 990	18.37%	12	3 753 546	17.87%
Дирекция "Интензивно управление на кредити"	39	18 225 359	13.53%	n/a	n/a	0
Кредитиране по програмата на ББР (COVID-19) I и II	390	1 684 300	25.93%	n/a	n/a	0
Дирекция "Проблемни активи"	44	74 223 742	17.49%	0	n/a	
Общо:	590	611 511 042		87	697 574 032	

В резултат на извършените одитни ангажименти на кредитната дейност в Централно управление на ПИБ АД за 2020 г. са дадени общо 54 препоръки, които са с 34 повече от препоръките през 2019 г. които са общо 20.
Не са направени препоръки с критична степен на важност.

В следващата Таблица е представена информация за препоръките с висок и среден приоритет на важност, направени в резултат на установените пропуски от одитите на кредитната дейност в Централно управление на Банката.

Препоръки по одитни ангажименти на кредитната дейност в Централно управление, ПИБ АД със средно и високо ниво на риск за Банката

Степен на важност на препоръките	2020 г.	2019 г.	Увеличение (Намаление)
Препоръки с висок приоритет (B)	19	13	6
Стандартни препоръки (C)	35	7	28
	54	20	

В допълнение на ангажиментите за даване на увереност, Дирекцията участва и в консултативни ангажименти, насочени към подобряване на вътрешнобанковата организация на дейността на база наблюденията и експертизата на служителите.

Към датата на доклада, Дирекцията включва 15 одитори (включително директор и заместник директор), разпределени в следните структурни единици: Оперативен вътрешен одит и Одит на информационни системи.
През 2020 г. персоналът на Дирекцията намалява с 7 одитора, (3-ма напуснали и 4-ма преминали на работа в други дирекции) като в отдел „Специализирани одити" към датата на доклада позициите са свободни.
Намаленият състав, затруднява извършването на одитните ангажименти в съответствие с растежа на Банката, риска в одитираните единици и бизнес процесите.

2.1 Констатации по отношение кредитите на юридически лица

През 2020 г. Дирекцията изпълни следните одити на звена, отговорни за управлението на кредитния портфейл на Банката - „Корпоративно банкиране", „Кредитиране на малки и средни предприятия", „Интензивно управление на кредити" и „Проблемни активи". Одитите на кредитния процес са насочени към:

- Преглед и оценка на „Правила за кредитиране в национална и чуждестранна валута на Първа Инвестиционна Банка АД", регулиращи дейността на Дирекциите по отношение на обхвата на бизнес процесите, протичащи в одитираните единици, и наличието на несъответствия, противоречия и/или пропуски спрямо приложимите регулации на Българската народна банка и действащото законодателство;

- Преглед на кредитни експозиции с цел потвърждаване: спазването на изискванията на приложимата нормативна уредба, регулираща кредитната дейност на Банката; анализ на кредитоспособността на кредитополучателите (юридически и физически лица) както и възможността им да обслужват задълженията си към банката при отпускане на кредита и последващия му анализ; спазването на вътрешнобанковите правила за приемане на достатъчно ликвидни обезпечения; отчитането на концентрацията на кредитен риск по отрасли и клиенти; отчитането и контрола на нивата на поетия риск по отношение на икономически свързани лица (групи) в съответствие със Закона за кредитните институции;

- Процес на въвеждане, разрешаване, отпускане и администриране на кредитните сделки;

- Идентификация на възможности за оптимизиране и/или подобряване на контролната среда в кредитния процес.

Дирекцията констатира, че фирменото кредитиране се осъществява в съответствие с Правилата за кредитиране в национална и чуждестранна валута и действащите правила за анализ и оценка на кредитния риск, както и за обезценка и провизиране на рисковите експозиции. По отношение на администриране на кредитните сделки не са направени препоръки с критична степен на важност за одитираната единица. За някои експозиции е констатирана липса на актуална пазарна стойност на учреденото обезпечение в Регистъра на обезпеченията, липса на протоколи от оглед на обезпечението на място и липса на тримесечен финансов анализ на платежоспособността на кредитополучателите.

2.2 Констатации по отношение кредитите на физически лица

Прегледът на портфейлите с потребителски и ипотечни кредити на клоновете е базиран на преглед и оценка на контролите, дефинирани за съответните кредитни продукти. Оценката на Дирекцията е, че дефинираните изисквания, параметри и критерии се съблюдават от кредитните специалисти. Констатираните слабости са с нисък приоритет на риск за Банката и се отнасят до неспазени допълнителни изисквания заложени в съответния кредитен продукт (издаване на кредитна карта, комунални плащания и др.) и несканирани кредитни досиета в деловодната система Архимед.

2.3 Констатации в одитите на други структурни звена и процеси в Банката

През 2020 г. Дирекцията осъществи одити на следните процеси и структурни звена в Централно управление на ПИБ АД и дъщерни дружества:

Вид	Звено
Дирекция	Банкиране на дребно
Дирекция	Банкиране на МСП
Дирекция	Главна каса
Дирекция	Интензивно управление на кредити
Дирекция	Картови разплащания
Дирекция	Клонова мрежа
Дирекция	Корпоративно банкиране
Дирекция	Кредитна администрация
Дирекция	ОККО
Дирекция	Проблемни активи
Дирекция	Сигурност
Дирекция	Стратегическо планиране и развитие
Дирекция	Счетоводство
Дирекция	Съответствие специализиран мониторинг и контрол
Дирекция	Управление на активи
Дирекция	Управление на кр. риск, мониторинг и провизиране
Дирекция	Финанси
Дирекция	Частно банкиране
Дъщерно дружество	Дайнърс клуб България
Дъщерно дружество	Фи Хелт Застраховане АД
Наредба	Наредба 37 на БНБ за вътрешните експозиции на банките
Процес	Вътрешен анализ на капиталовата адекватност
Процес	Преглед на процеса по актуализиране на Плана за възстановяване на ПИБ АД
Специализирано звено	Контрол на инвестиционни услуги и дейности

Целта на всеки един от одитите е да бъде направен преглед и анализ на ефективността на процесите, оценка на присъщия за тях риск, спазване на регулаторната рамка, оценка на съществуващите контролни механизми и идентифициране на възможности за оптимизиране на приетите рискове и подобряване на контролната среда.

В съответствие с добрите практики при одитиране на информационните системи и тези за управление на ИТ услугите, през 2020 г., Дирекцията планира да извърши детайлна проверка и

анализ на дейността в дирекция „ИТ" като за целта планира 6 специализирани ИТ одитни ангажименти.

В Таблицата е представена информация за извършените специализирани ИТ одитни ангажименти през 2020 г.

ИТ одитни ангажименти през 2020 г .

Направление	Статус
Анализ на процеса по управление идентичността на потребителите и достъпа до информационни системи в ПИБ АД	Приключен/докладван одит
Анализ на процеса по управление на конфигурациите и подобренията в ИС на ПИБ АД	Приключен/докладван одит
Съответствие на заложените контроли за сигурност на SWIFT средата спрямо изискванията и рамката за нейното подсигуряване	Приключен/докладван одит
Информационна сигурност	Приключен/докладван одит
Анализ на архитектурата на интерфейсните връзки на основната банкова информационна система и сателитните системи	Изготвен доклад
Анализ на системите за защита на уеб приложенията на ПИБ АД	Изготвен доклад

Одитите обхващат основни дейности в осигуряването на надеждна ИТ среда с цел да се идентифицират и представят основните пропуски и рискове, свързани с информационната и системна сигурност на Банката.

Препоръки от специализирани ИТ одитни ангажименти - 2020 г.

Приоритет на препоръка	2020 г.		2019 г.		Увеличение (Намаление)
	Брой	Дял	Брой	Дял	
Критичен (К)	0	0	1	0.38%	(-100.00%)
Висок (В)	58	63.04%	110	41.67%	(-47.27%)
Стандартен (С)	34	36.96%	153	57.95%	(-77.78%)
Общо:	92	100.00%	264	100.00%	(-65.02%)

В резултат на приключените ИТ одити не са направени препоръки с висок приоритет на риск за Банката.

През 2020 г. са направени общо 92 бр. препоръки. С по-голям дял (58 бр.) от направените препоръки са тези определени с „висок" приоритет за изпълнение, а 34 от тях са със „стандартен".

От прегледа на данните в таблицата е видно, че общият брой на дадените за изпълнение препоръки за 2020 г. намалява спрямо тези при одитните ангажименти през 2019 г.
Намаленият брой на препоръките е в резултат на намалението в обхвата на одитните ангажименти, следствие на намалението на одиторите в екипа, работа в условията на пандемията от COVID-19 и не на последно място поддържане на адекватна контролна среда за лимитиране на съществуващите рискове.

2.4 Последващ контрол по изпълнение на препоръките от одитните ангажименти

Дирекцията извършва регулярен последващ контрол върху изпълнението на препоръките от одитите и поетите ангажименти от одитираните единици.

Процеса по финализиране на всеки одитен ангажимент приключва с представяне на Доклад до компетентния орган и изготвяне на индивидуален план за действие за изпълнение на издадените препоръки. Така изготвените планове за действие се въвеждат в система за проследяване изпълнението на препоръките и са предмет на текущ мониторинг от страна на одиторите. В Таблицата е представена информация за статуса на препоръките към датата на доклада и данни за структурни звена в Банката, които не са предприели действия по изпълнение на препоръките в рамките на посочените срокове.

Текущо състояние, одитен план 2020 г. и статус на препоръките към 12.03.2021 г.

ВИД	Одит	Одит към дата	Общо препоръки	В срок	Изтекъл срок	Изтекъл срок от 91 до 180 дни	Изтекъл срок над 181 дни	Отстранено
IT	Анализ на архитектурата на интерфейсните връзки на основната банкова информационна система и сателитните системи	07/10/2020	9	9	0	0	0	0
IT	Анализ на системите за защита на уеб приложенията на Банката	17/11/2020	0	0	0	0	0	0
IT	Анализ на процеса по управление идентичността на потребителите и достъпа до информационни системи в ПИБ АД	24/01/2020	34	1	32	0	0	1
IT	Анализ на процеса по управление на конфигурациите и подобренията в ИС на ПИБ АД	27/05/2020	23	13	0	0	0	10
IT	Информационна сигурност	17/11/2020	0	0	0	0	0	0
IT	Съответствие на заложените контроли за сигурност на SWIFT средата спрямо изискванията и рамката за нейното подсигуряване	11/08/2020	15	12	1	0	0	2
дирекция	Главна каса	31/08/2020	0	0	0	0	0	0
дирекция	Корпоративно банкиране	30/09/2020	7	7	0	0	0	0

ВИД	Одит	Одит към дата	Общо препоръки	В срок	Изтекъл срок	Изтекъл срок от 91 до 180 дни	Изтекъл срок над 181 дни	Отстранено
дирекция	Кредитна администрация	31/10/2020	9	9	0	0	0	0
дирекция	Банкиране на дребно	31/05/2020	3	0	0	0	0	3
дирекция	Банкиране на МСП	30/06/2020	7	0	0	0	0	7
дирекция	Интензивно управление на кредити	31/01/2020	10	6	0	0	0	4
дирекция	Картови разплащания	12/06/2020	9	1	0	0	0	8
дирекция	Клонова мрежа	18/05/2020	22	7	12	6	0	3
дирекция	Контрол на инвестиционни услуги и дейности	31/12/2020	9	0	0	0	0	9
дирекция	Кредитиране по програмата на ББР (COVID-19) - II	30/11/2020	0	0	0	0	0	0
дирекция	ОККО	22/05/2020	3	1	0	0	0	2
дирекция	Проблемни активи	31/01/2020	24	0	17	0	0	7
дирекция	Сигурност	14/02/2020	10	0	1	0	0	9
дирекция	Стратегическо планиране и развитие	29/02/2020	0	0	0	0	0	0
дирекция	Счетоводство	30/06/2020	4	0	1	1	0	3
дирекция	Съответствие специализиран мониторинг и контрол	31/08/2020	11	8	0	0	0	3
дирекция	Управление на активи	27/01/2020	8	5	0	0	0	3
дирекция	Управление на кр. риск, мониторинг и провизиране	31/05/2020	8	7	0	0	0	1
дирекция	Финанси	31/08/2020	4	0	0	0	0	4
дирекция	Частно банкиране	31/01/2020	6	0	0	0	0	6
дъщерно дружество	Дайнърс клуб България	31/05/2020	10	0	3	0	0	7
дъщерно дружество	Фи Хелт Застраховане АД	30/04/2020	2	0	0	0	0	2
извънреден	Кредитиране по програмата на ББР (COVID-19)	31/05/2020	3	0	0	0	0	3
извънреден	Ценообразуване-злато и изделия от благородни метали	30/06/2020	0	0	0	0	0	0
клон	клон Благоевград	31/12/2019	27	0	0	0	0	27
клон	клон Велико Търново	30/11/2019	20	0	0	0	0	20
клон	клон Враца	30/06/2020	22	0	1	0	0	21
клон	клон Габрово	30/06/2020	20	0	0	0	0	20
клон	клон Добрич	31/08/2020	23	1	0	0	0	22
клон	клон Карлово	30/09/2020	25	0	0	0	0	25
клон	клон Ловеч	31/07/2020	20	0	0	0	0	20
клон	клон Монтана	31/12/2019	14	0	0	0	0	14
клон	клон Пазарджик	31/07/2020	5	0	0	0	0	5

ВИД	Одит	Одит към дата	Общо препоръки	В срок	Изтекъл срок	Изтекъл срок от 91 до 180 дни	Изтекъл срок над 181 дни	Отстранено
клон	клон Перник	31/05/2020	11	0	0	0	0	11
клон	клон Сливен	31/07/2020	18	0	1	0	0	17
клон	клон Смолян	30/06/2020	9	0	0	0	0	9
клон	клон Търговище	30/09/2020	18	3	3	0	0	12
клон	клон Хасково	30/09/2020	11	0	0	0	0	11
клон	клон Шумен	31/07/2020	10	0	0	0	0	10
наредба	Наредба 37 на БНБ за вътрешните експозиции на банките	31/03/2020	6	0	0	0	0	6
процес	Вътрешен анализ на капиталовата адекватност	31/12/2019	0	0	0	0	0	0
процес	Преглед на процеса по актуализиране на Плана за възстановяване на ПИБ АД	30/09/2020	0	0	0	0	0	0
			509	90	72	7	0	347

2.5 Детайлен анализ – констатации

Детайлният анализ на препоръките се извършва на база вътрешна система за мониторинг в която всяка препоръка се класифицира в съответната категория по степен на важност :

- Критични препоръки (К) – неизпълнението на препоръките води до твърде висок риск за проверяваната единица;
- Препоръки с висок приоритет (В) - наложително следва да се изпълнят препоръките, независимо от стабилността на проверяваната единица;
- Стандартни препоръки (С).

Класифицирането на препоръките за 2020 г. и 2019 г. в зависимост от степента им на важност е представена в следващата таблица

Класификация на препоръките според степента им на важност

Приоритет на препоръка	2020		2019	
	Брой	Дял	Брой	Дял
Критичен (К)	0	0	2	0.25%
Висок (В)	214	42.04%	351	43.23%
Стандартен (С)	295	57.96%	459	56.53%
Общо:	509	100.00%	812	100.00%

От прегледа на данните в таблицата е видно, че общият брой препоръки за 2020 г. спрямо 2019 г. бележи намаление от 37 %.

Намалението на абсолютния брой препоръки е в резултат преди всичко на отговорността на служителите за спазването на законовата рамка и подобряване на контролната среда.

Влияние оказва и промяната в условията на работа и преминаване към отдалечен достъп до системите, както и промяна на част от действащите правила за работа на отделните структурни единици, следствие от извънредната епидемична обстановка в страната.

В следващите две таблици е представена информация за типа констатации, на базата на които са направени препоръките с висок приоритет на важност, които одитираната единица следва да изпълни. Данните са за 2020 г. и 2019 г.

Препоръки с висок приоритет по степен на важност – 2020 г.

Вид на препоръката	Общ брой 2020 г. (А)	Тип на констатацията	От тях с най-голям брой (Б)	Дял в % (Б/А)
Работна среда	134	Несъответствия/ пропуски в работни процеси	57	42.54%
Информационни системи	103	Допълване и актуализиране на вътрешни правила/ процедури/ политики	59	57.28%
Кредитиране юридически лица	82	Без актуална пазарна стойност на обезпечението в Регистъра за обезпеченията	34	41.46%
Фронт офис	81	Без приложено изискуеми документи	19	23.46%
Кредитиране физически лица	65	Без сканирано кредитно досие в информационната система Архимед	19	29.23%

Препоръки с висок приоритет по степен на важност – 2019 г.

Вид на препоръката	Общ брой 2019 г. (А)	Тип на констатацията	От тях с най-голям брой (Б)	Дял в % (Б/А)
Информационни системи	126	Допълване и актуализиране на вътрешни правила/ процедури/ политики	34	26.98%
Работна среда	84	Несъответствия/ пропуски в работни процеси	24	28.57%
Фронт офис	65	Без приложено изискуеми документи	31	47.69%
Кредитиране юридически лица	40	Без/изтекла застраховка на обезпечение	9	22.50%
Кредитиране физически лица	17	Без актуална пазарна стойност на обезпечението в Регистъра за обезпеченията	3	17.65%

2.6 Отдел „Специализирани одити”

Основните направления в дейността на отдел „Специализирани одити” са следните: анализ и оценка на постъпили сигнали, извършване на тематични проверки (одити), разработване на нови модели, както и поддържащи дейности.

След месец юни 2020 г. дейността на отдел „Специализирани одити“ намалява. Двамата служители на отдела са включени в съвместен проект с дирекции „Дигитално банкиране“ и „Информационни технологии“, а след това и са преместени в тези дирекции и вече не са част от екипа на дирекция „Вътрешен одит“.

Анализ и оценка на постъпили сигнали

През отчетния период са разгледани 15 случая на база получени сигнали. Проверките се класифицират според вида им като външни измами, вътрешни измами, нарушения на процедурите, изтичане на информация и False positive (декларирани данни или обстоятелства за случаи на нереални или неоснователни ситуации и възражения от клиенти на банката).

Разработване на нови модели

За отчетната 2020 г. служителите на отдел „Специализирани одити“ са извършили 11 спомагателни (поддържащи) дейности, свързани с обработка на специализирани справки и информация, необходими за провеждането на оперативните одити на Дирекцията.

3 Насоки за работа на дирекция „Вътрешен одит” през 2021 г.

През 2021 г. Дирекцията ще продължи да подпомага Ръководството на „Първа инвестиционна банка” АД по реализацията на приоритетите, посредством упражняване на засилен контрол върху процесите в Банката.

Основните приоритети пред Дирекцията са следните:

- С оглед ефективното разпределение и изпълнение на годишния одитен план, Дирекцията ще стартира процедура за подбор на служители в рамките на щатното разписание, което ще позволи ресурсите, отделяни за одитните ангажименти, да бъдат адекватни на регистрирания растеж на Банката и на риска в одитираните единици в контекста на финансово-икономическа обстановка в страната и предизвикателствата на конкурентната среда.
- Актуализиране на Процедурата за рисково-базирано годишно планиране на дейността по вътрешен одит във връзка с промените в оперативната дейност и в системите на Банката, както и настъпилите промени в законодателната рамка и стратегията и целите на Банката.
- Подобряване и актуализиране на одитните методики и тестове, прилагани от Дирекцията, за получаване на достатъчни и подходящи одиторски доказателства предвид издаването на одиторски доклад, включително допълване и модифициране на одитните файлове в съответствие с промените в регулаторната рамка , технологичния напредък и добрите практики в областта;
- Непрекъснато развитие и надграждане на професионалната компетентност на одиторите в условията на постоянно променящата се контролна и бизнес среда с оглед възможността за подпомагане на Банката за справяне с последствията от кризата.

Пламен ДИМИТРОВ
Директор „Вътрешен одит”

По т. 8 от дневния ред на
редовното годишно Общо събрание
на акционерите на Първа инвестиционна банка АД,
насрочено за 23.06.2021 г.

Отчет на Одитния комитет на ПИБ АД за дейността му през 2020 г.

ОТЧЕТ НА ОДИТНИЯ КОМИТЕТ

НА „ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА" АД

ЗА ДЕЙНОСТТА МУ ПРЕЗ 2020 г.

Настоящият отчет представя дейността на Одитния комитет на „Първа инвестиционна банка" АД (Банката) през 2020 г. в изпълнение на чл. 108, ал. 1, т. 8 от Закона за независимия финансов одит (ЗНФО).

Одитният комитет на „Първа инвестиционна банка" АД е създаден с решение на Общото събрание на акционерите от 29.05.2009 г. През 2020 г. Одитният комитет е в състав: Георги Тренчев, председател, Йордан Скорчев, заместник-председател, и Росица Асова, член.

Одитният комитет на „Първа инвестиционна банка" АД функционира съобразно писмено определени компетенции, права и отговорности, в съответствие с действащите нормативни изисквания.

През 2020 г. Одитният комитет провеждаше регулярни заседания, като след избухването на пандемията от COVID-19 тези заседания се осъществяваха виртуално чрез онлайн платформа. На тези заседания регулярно бяха канени за участие Главният финансов директор, директорът на дирекция „Вътрешен одит", както и Главният директор „Риск" и представители на независимия външен одитор на Банката. Така Одитният комитет изпълняваше своите функции по:

- наблюдаване на процесите по финансово отчитане в Банката;
- наблюдаване на ефективността на функцията по вътрешен одит в Банката;
- наблюдаване на ефективността на системите за контрол и управление на рисковете в Банката;
- наблюдаване на независимия финансов одит;
- наблюдаване предоставянето на допълнителни услуги от регистрирания одитор на Банката;
- преглед на независимостта на регистрирания одитор на Банката за осигуряване на съответствие със законовите изисквания.

Управление на рисковете и вътрешен контрол

Системата на Първа инвестиционна банка АД за анализ и оценка на риска е изградена от политики, правила и процедури, които осигуряват надеждна и ефективна оценка на вътрешния капитал, създаване на адекватна контролна среда, разделяне на функциите по предлагане и одобрение на рискови експозиции, както и цялостна система за управление на активите, пасивите и ликвидността на база одобрената от НС риск стратегия.

Първа инвестиционна банка АД прилага писмена „Политика за управление на рисковете и адекватността на капитала", която, заедно с Политиките за управление на кредитния, пазарния, операционния риск и другите видове рискове, с „Политиката за управление на активите, пасивите и ликвидността", както и със свързаните с тях правила, указания и инструкции, изграждат цялостната вътрешно-нормативна система на ПИБ за управление на рисковете, свързани с дейността на Банката и адекватността на капитала й.

Първа инвестиционна банка АД извършва преглед на системите и процесите текущо с цел да бъдат гарантирани тяхната всеобхватност и пропорционалност на характера, мащаба и сложността на осъществяваната от Банката дейност, както и за поддържане на адекватен на рисковете капитал.

Управлението на рисковете се основава на информационна система, осигуряваща поддържането на база данни и тяхното последващо обработване за целите на управлението на рисковете, включително за изготвянето на регулярни отчети, необходими за следене на рисковия профил на Банката. В Първа

инвестиционна банка съществуват специализирани организационни структури за управление на рисковете – дирекции „Анализ и контрол на риска“ и „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“, като първата изпълнява функции по идентифициране, измерване и контролиране на основните видове риск, присъщи за дейността на Банката, а втората изпълнява функции по управление и мониторинг на кредитния риск, както и втори контрол по рискови експозиции съобразно действащите нива на компетентност по кредитни сделки в Банката. В Банката функционират и колективни органи за управление – Кредитен съвет, Комитет по преструктуриране, Съвет по активите, пасивите и ликвидността, Комитет по операционен риск. Като помощен орган към Надзорния съвет на Банката функционира и Комитет за риска, който е отговорен за надзора върху дейностите на Управителния съвет по управление на риска и за широкоспектърен стратегически и тактически надзор върху функцията по управление на риска в Банката, включително относно формирането на рискови експозиции. Дейността по управление на рисковете подлежи на документиране и отчетност в съответствие с действащата в Банката вътрешна организация.

Дейностите, осъществявани от Първа инвестиционна банка, както и подпомагащите ги системи и процеси, са предмет на регулярен вътрешен контрол, който се осъществява от дирекция „Вътрешен одит“, действаща независимо от контролираните от нея структурни звена. Вътрешният контрол се осъществява като превантивен, текущ и последващ контрол върху всички дейности и сделки, извършвани от Банката и включва управленски контрол, контрол на риска, отчетност и информация, и вътрешен одит.

През отчетния период въз основа на извършените прегледи, Одитният комитет определя системите за управление на рисковете и вътрешен контрол в Банката като ефективни и съответстващи на дейността, и на приложимите нормативни изисквания. Не са установени слабости или нередности в процесите и системите по управление на рисковете и вътрешен контрол, които да повлияят негативно върху дейността, съобразно определените от Банката цели за развитие.

Финансово отчитане

Първа инвестиционна банка прилага система за независима, постоянна отчетност, съобразно нормативните изисквания – Международните счетоводни стандарти (МСС), Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), Закона за кредитните институции, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012. Изготвяните от Първа инвестиционна банка финансови отчети се предоставят на външните надзорни органи (БНБ, КФН), като част от тях – тримесечни и годишни отчети – се предоставят и на Българската фондова борса и се оповестяват публично. Банката поддържа счетоводна система, която осигурява систематично, хронологично и вярно отразяване на финансовата информация (трансакции), след предварителна проверка за валидността и отчитането на трансакциите в съответствие с МСФО и Счетоводната политика на Банката.

Въз основа на наблюденията и предоставяната информация, заключението на Одитния комитет е, че през 2020 г. Първа инвестиционна банка е спазвала изискванията за финансова отчетност, като регулярно е предоставяла отчети и е публикувала финансова информация в законоустановените срокове и по изискуемия за това начин. Финансовите отчети на Банката са изготвени съгласно приложимите закони и счетоводни стандарти, като съдържащата се в тях информация отразява обективно дейността и финансовото състояние на Банката. Процесът на финансово отчитане е ефективен и адекватен на дейността и е съобразен с добрите банкови практики в тази област.

Независим финансов одит

По препоръка на Одитния комитет „БДО България“ ООД, ЕИК 831255576, и „Мазарс“ ООД, ЕИК 204638408, бяха избрани за регистрирани одитори, които да извършат проверка на годишния финансов отчет на Банката за 2020 г. и да проверят и заверят годишния й финансов отчет. През 2020 г. Одитният комитет извърши наблюдение на процеса по независим финансов одит на Банката от „БДО България“ ООД и „Мазарс“ ООД в качеството им на одитори на Първа инвестиционна банка, включително въз основа на предоставяните от одиторите данни и информация.

Становището на Одитния комитет е, че извършените за 2020 г. одити от регистрираните одитори са в съответствие с нормативните изисквания за независимост, обективност, конфиденциалност, вкл. съгласно ЗНФО и Етичния кодекс на професионалните счетоводители. В процеса на преглед и наблюдение спрямо извършвания независим одит не са установени нарушения или несъответствия.

Настоящият отчет е приет на заседание на Одитния комитет на Първа инвестиционна банка АД.

Членове на Одитния комитет на Първа инвестиционна банка АД:

Георги Тренчев
(Председател)

Йордан Скорчев

Росица Асова

май 2021 г.

По т. 9 от дневния ред на
редовното годишно Общо събрание
на акционерите на Първа инвестиционна банка АД,
насрочено за 23.06.2021 г.

Писмо от БНБ с изх. № БНБ-53066 за съгласуване на избора на одиторски дружества

ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА АД
СОФИЯ
14 -05- 2021
Вх.№ 45 - 3013

Българска народна банка
Изх. № БНБ-53066/ 14 -05- 2021

ДО
Г-Н СВЕТОЗАР ПОПОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
Г-Н ЧАВДАР ЗЛАТЕВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА
„ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА“ АД

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПОПОВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ЗЛАТЕВ,

Във връзка с Ваше писмо с входящ номер № БНБ-49276/29.04.2021 г. Ви уведомявам, че на основание чл. 151, ал.1 и чл.76, ал.4 от Закона за кредитните институции Управителният съвет на Българската народна банка с Решение № 144 от 12.05.2021 г. съгласува избора на одиторските дружества „БДО България“ ООД, ЕИК 831255576 и „ЕКОВИС ОДИТ БГ“ ООД, ЕИК 204901453, за извършване на независим финансов одит на финансовите отчети на банката за 2021 г. и на отговорните одитори, както следва – Цветана Славова Стефанина за „БДО България“ ООД и Райна Димитрова Стефанова за „ЕКОВИС ОДИТ БГ“ ООД.

С УВАЖЕНИЕ

РАДОСЛАВ МИЛЕНКОВ
ПОДУПРАВИТЕЛ
РЪКОВОДЕЩ УПРАВЛЕНИЕ
„БАНКОВ НАДЗОР“

пл. „Княз Александър I“ № 1, 1000 София, тел. (02) 9145 9, факс (02) 980 24 25

По т. 11 от дневния ред на
редовното годишно Общо събрание
на акционерите на Първа инвестиционна банка АД,
насрочено за 23.06.2021 г.

Кратка професионална биография на
Димитър Георгиев Димитров

Декларация от Димитър Георгиев Димитров

Кратко представяне на предложения за избор за нов член на Одитния комитет

на „Първа инвестиционна банка“ АД

г-н Димитър Георгиев Димитров

Г-н Димитър Георгиев Димитров от 2010 г. има придобита правоспособност на експерт счетоводител, регистриран одитор – Диплома № 699, а от 2011 г. е вписан като регистриран одитор и член на Института на дипломираните експерт счетоводители. През 2015 г. се дипломира и получава Диплома № 33 за финансов консултант от Института на дипломираните финансови консултанти. Магистърската си степен по „Агробизнес“ завършва през 1994 г. в Университета за национално и световно стопанство в гр. София.

Г-н Димитров има 12 години професионален опит като Главен счетоводител в дружества ПК „ОПАЛ”; „ОПАЛ-Ф” ЕООД, „ФЕЛИНА-БЪЛГАРИЯ” ООД, 3-годишен опит като помощник одитор, а от 2012 г и понастоящем като одитор, управител и собственик на счетоводно-одиторско предприятие – дружество „КДД ОДИТ” ЕООД.

ДЕКЛАРАЦИЯ

От Димитър Георгиев Димитров,

в качеството ми на независим кандидат-член за Одитния комитет на „Първа инвестиционна банка" АД („Банката"), с настоящата декларирам, че:

1. притежавам най-малко 5 (пет) години професионален опит по счетоводство и/или одит;
2. не съм както и през последните 5 (пет) години не съм заемал/а поста изпълнителен директор на Банката, вкл. и на свързано с Банката лице;
3. не съм член на управителен орган на Банката;
4. не съм, както и през последните 5 (пет) години не съм бил/била в трудово правоотношение с Банката или със свързано с Банката лице;
5. към момента, както и през последните 5 (пет) години директно или в качеството си на съдружник, изпълнителен директор или ръководен служител на дружество, не съм имал/а бизнес отношения, не съм предоставял/а финансови, правни, консултантски услуги на Банката или със свързано с Банката лице, за които да съм получавал/а значителни приноси, както и не съм получавал/а помощи от Банката, и не съм свързан/а с неправителствени организации, които получават значителни постъпления от Банката или от свързано с Банката лице;
6. не съм член на управителен орган на друго дружество, в което някой от изпълнителните директори или членовете на Надзорния съвет на Банката са членове на управителните и надзорни органи на това дружество;
7. през последните 5 (пет) години не съм бил/а съдружник или служител на външен одитор, одитирал Банката или свързано с Банката лице;
8. не притежавам мажоритарен дял от акциите на Банката и не представлявам по никакъв начин настоящите мажоритарни акционери на Банката;
9. нямам участие в капитала на Банката, не притежавам ценни книжа, облигации, заеми или други дългови инструменти на Банката, вкл. права и задължения за придобиване на такова участие;
10. до този момент не съм бил/а избиран/а за член на Одитния комитет на Банката;
11. нямам близка родствена връзка с изпълнителните директори на Банката, вкл. с лице, което не може да декларира някое от горните обстоятелства;
12. не съм получавал/а заем или гаранция от Банката, които да са отпуснати в отклонение от обичайните кредитни процедури на Банката;
13. не получавам и не съм получавал/а допълнителни възнаграждения (променливи възнаграждения, свързани с изпълнение на задълженията ми) от Банката или от свързано с Банката лице, вкл. не участвам в пенсионни планове на Банката или на свързано с Банката лице;
14. не притежавам значителен финансов интерес в Банката или в свързано с Банката лице директно или чрез лице, в което е съдружник, изпълнителен директор или ръководен служител.
15. Давам съгласието си личните ми данни да бъдат обработвани от Банката, както и съгласието си данните и професионалният ми опит да бъдат разкривани публично пред трети лица за целите на избора ми като независим член на одитния комитет на Банката, както и за целите на оповестяване на информация във връзка с и при осъществяване на правомощията и задълженията ми като член на одитния комитет.

Информиран/а съм и се задължавам при промяна на някое от горепосочените обстоятелства да разкрия писмено пред компетентния орган в Банката настъпилата промяна в обстоятелствата

Известна ми е наказателната отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс за деклариране на неверни обстоятелства.

гр. София
Дата: 11.05.2021г

Декларатор: Димитър Георгиев Димитров

Собственоръчно изписани три имена

Регистрационен номер: 21051100890
Registration number: 21051100890

Валидно до: **11 ноември 2021**
Date of expiry: **11 November 2021**

ЕЛЕКТРОННО СВИДЕТЕЛСТВО ЗА СЪДИМОСТ
ELECTRONIC CONVICTION STATUS CERTIFICATE

МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
MINISTRY OF JUSTICE OF THE REPUBLIC OF BULGARIA

Удостоверява, че лицето:
Certifies that the person:

ДИМИТЪР ГЕОРГИЕВ ДИМИТРОВ
(име, презиме и фамилия)

DIMITAR GEORGIEV DIMITROV
(name, father's name, surname)

ЕГН:
Personal number:

Роден(а): **06 май 1972**
Date of birth: **06 May 1972**

НЕ Е ОСЪЖДАНО
И НЕ Е ОСВОБОЖДАВАНО ОТ НАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ ПО ЧЛ. 78а НК

HAS NOT BEEN CONVICTED
AND HAS NOT BEEN RELEASED FROM CRIMINAL RESPONSIBILITY UNDER ART. 78a OF THE CRIMINAL CODE

Дата на издаване: **11 май 2021**
Date of issue: **11 May 2021**

Адрес за проверка: **http:// cs.mjs.bg**
Verify at: **http:// cs.mjs.bg /en**

Забележка: Електронното свидетелство за съдимост само в електронния си вид, достъпно на обявената от Министерството на правосъдието интернет страница, има същата сила, като свидетелството за съдимост, издадено на хартиен носител.
Електронното свидетелство за съдимост е достъпно от заинтересованото лице на страницата на Министерство на правосъдието, чрез предоставения код за достъп.
Note: The Electronic Conviction Status Certificate in electronic format only is accessible through the web page of the Ministry of Justice and has the same legal value as the Conviction Status Certificate issued on paper.
Persons concerned can access the Electronic Conviction Status Certificate through the web page of the Ministry of Justice via access code.

Други материали за
редовното годишно Общо събрание
на акционерите на Първа инвестиционна банка АД,
насрочено за 23.06.2021 г.

Образец на пълномощно

Препис-извлечение от протокол от заседание на Управителния съвет на „Първа инвестиционна банка” АД за свикване на редовно Общо събрание

Инструкция за подписване на електронен документ към „Първа инвестиционна банка” АД

ПРЕПИС-ИЗВЛЕЧЕНИЕ от ПРОТОКОЛ № 43
от
заседание на
Управителния съвет на ПИБ АД

от 17 май 2021 г.

Днес, 17.05.2021 г., чрез телеконферентна връзка се проведе заседание на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД (ПИБ). В заседанието участваха следните членове на Управителния съвет:

1. Никола Бакалов (председател)
2. Светозар Попов
3. Чавдар Златев
4. Ралица Богоева
5. Янко Караколев
6. Надя Кошинска

Беше констатирано, че е налице необходимият съгласно чл. 41, ал. 1 от Устава на ПИБ АД кворум за провеждане на заседанието.

В съответствие с чл. 12, ал. 1 от Правилата за дейността на Управителния съвет на ПИБ АД главният изпълнителен директор Н. Бакалов предложи и присъстващите членове на УС единодушно приеха посочения по-долу дневен ред, при който се проведе заседанието.

ДНЕВЕН РЕД:

1. Вземане на решение за свикване на редовно годишно общо събрание на акционерите на „Първа инвестиционна банка" АД на основание чл. 25, ал. 1 и чл. 26, ал. 1 от Устава на „Първа инвестиционна банка" АД и във връзка с разпоредбите на чл. 222, чл. 223 и чл. 251, ал. 1 от ТЗ и чл. 115 ал. 1 и ал. 2 от ЗППЦК.

По точка 1:

Управителният съвет, като взе предвид решение на Надзорния съвет от 17.05.2021 г., с което се одобрява решението на Управителния съвет от 14.05.2021 г. за определяне на дневен ред за редовното годишно общо събрание на акционерите на ПИБ АД, единодушно

РЕШИ:

Свиква редовно годишно общо събрание на акционерите на „Първа инвестиционна банка" АД на 23.06.2021 г. от 11:00 часа, UTC 08:00 на адрес: гр. София, пл. „Света Неделя" № 5, „София Хотел Балкан", зала „Сердика" при следния дневен ред:

1. Доклад на Управителния съвет за дейността на Първа инвестиционна банка АД през изтеклата 2020 г.;

2. Доклад на регистрираните одитори за извършения съвместен одит на годишния финансов отчет на Банката за 2020 г.;

3. Приемане на годишния финансов отчет на Банката за 2020 г. (индивидуален и консолидиран);

4. Приемане на решение за разпределение на печалбата на Банката за 2020 г.;

5. Освобождаване от отговорност на членовете на Надзорния съвет на ПИБ АД и членовете на Управителния съвет на ПИБ АД за дейността им през 2020 г.;

6. Отчет на директора за връзки с инвеститорите за дейността му през 2020 г.;

7. Отчет на директора на дирекция „Вътрешен одит" за дейността на дирекцията през 2020 г.;

8. Отчет на Одитния комитет за дейността му през 2020 г.;

9. Избор на регистрирани одитори за 2021 г.;

10. Преизбиране на досегашните членове на Надзорния съвет на Банката Евгени Кръстев Луканов, Мая Любенова Георгиева, Йордан Величков Скорчев, Георги Димитров Мутафчиев и Радка Веселинова Минева, за нов мандат, считано от 24.01.2022 г.;

11. Преизбиране и промяна в състава на членовете на Одитния комитет и определяне на мандата им;

12. Приемане на промени в Устава на „Първа инвестиционна банка" АД,

като се предлага на Общото събрание на акционерите да приеме следните

Р Е Ш Е Н И Я :

1. ***<u>Проект за решение:</u>*** *ОС на акционерите приема доклада на Управителния съвет за дейността на Първа инвестиционна банка АД през изтеклата 2020 г (индивидуален и консолидиран);*

2. ***<u>Проект за решение:</u>*** *ОС на акционерите приема доклада на регистрираните одитори за извършения съвместен одит на годишния финансов отчет на Банката за 2020 г.;*

3. ***<u>Проект за решение:</u>*** *ОС на акционерите приема годишния финансов отчет на Банката за 2020 г. - индивидуален и консолидиран;*

4. ***<u>Проект за решение:</u>*** *ОС на акционерите взема решение да не се изплащат дивиденти на акционерите, а цялата нетна печалба на Банката за 2020 г. да се капитализира, като се отнесе в други резерви с общо предназначение;*

5. ***<u>Проект за решение:</u>*** *ОС на акционерите освобождава от отговорност членовете на Надзорния съвет на ПИБ АД Евгени Кръстев Луканов, Мая Любенова Георгиева, Йордан Величков Скорчев, Георги Димитров Мутафчиев, Радка Веселинова Минева и Юрки Илмари Коскело, както и всички членове на Управителния съвет на ПИБ АД през 2020 г.: Никола Христов Бакалов, член на УС от 07.02.2020 г., Светозар Александров Попов,*

Чавдар Георгиев Златев, Надя Василева Кошинска, Ралица Иванова Богоева, член на УС от 29.05.2020 г., Янко Ангелов Караколев, член на УС от 25.06.2020 г., Неделчо Василев Неделчев член на УС до 20.03.2020 г. и Живко Иванов Тодоров член на УС до 02.04.2020 г. за дейността им през 2020 г.;

6. ***Проект за решение:*** *ОС на акционерите приема доклада на директора за връзки с инвеститорите за 2020 г.;*

7. ***Проект за решение:*** *ОС на акционерите приема отчета на директора на дирекция „Вътрешен одит" за дейността на дирекцията през 2020 г.;*

8. ***Проект за решение:*** *ОС на акционерите приема отчета на одитния комитет за дейността му през 2020 г.;*

9. ***Проект за решение:*** *ОС на акционерите след извършено съгласуване с Българска народна банка по реда на чл. 76 ал. 4 във връзка с чл. 76, ал.6 от Закона за кредитните институции, избира „БДО България" ООД, ЕИК 831255576, и „ЕКОВИС ОДИТ БГ" ООД, ЕИК 204901453, за одиторски дружества, които да извършат независим финансов одит на финансовите отчети (индивидуален и консолидиран) на Първа инвестиционна банка АД при условията на чл. 76, ал. 1 от Закона за кредитните институции за 2021 г. и да заверят годишния финансов отчет на Банката за 2021 г. (индивидуален и консолидиран);*

10. ***Проект за решение:*** *Поради изтичане на 24.01.2022 г. мандата на досегашните членове на Надзорния съвет на Банката Евгени Кръстев Луканов, Мая Любенова Георгиева, Йордан Величков Скорчев, Георги Димитров Мутафчиев и Радка Веселинова Минева, ОС на акционерите гласува преизбирането Евгени Кръстев Луканов, Мая Любенова Георгиева, Йордан Величков Скорчев, Георги Димитров Мутафчиев и Радка Веселинова Минева за членове на Надзорния съвет на Банката за нов мандат от 5 (пет) години, считано от 24.01.2022 г.;*

11. ***Проект за решение:*** *ОС на акционерите преизбира Йордан Величков Скорчев, член в Одитния комитет за нов 3 (три) годишен мандат, освобождава Георги Стоянов Тренчев като член на Одитния комитет поради изтичане на мандата му и на негово място за нов независим член на комитета избира Димитър Георгиев Димитров с мандат 3 (три) години;*

12. ***Проект за решение:*** *ОС на акционерите приема промени в Устава на банката, както следва: В чл. 18, ал. 3 се изменя, като придобива следната редакция: „В продължение на 5 /пет/ години, считано от регистриране на изменението на този Устав, съгласно решение на общото събрание на акционерите от 23.06.2021 г., Управителният съвет, с одобрението на Надзорния съвет, може да вземе решение за издаване на други видове облигации, както и други дългови ценни книжа, включително подчинен срочен дълг и капиталово-дългови (хибридни) инструменти, в общ размер до 2 000 000 000 /два милиарда/ лева, съответно равностойността в друга валута. Условията на облигационния заем и на другите дългови ценни книжа и инструменти се определят в решението на Управителния съвет при спазване разпоредбите на действащото законодателство и Устава."*

При липса на кворум в обявения за начало на общото събрание час, на основание чл. 115, ал. 12 от ЗППЦК и чл. 227, ал. 3 от ТЗ, общото събрание да се проведе независимо от представения на него капитал на 08.07.2021 г. от на същото място и при същия дневен ред, посочени в поканата за свикване на редовно годишно общо събрание.

Поради изчерпване на дневния ред заседанието бе закрито.

Членове на Управителния съвет:

Никола Бакалов
(Главен изпълнителен директор
Председател на УС)

Светозар Попов
(Изпълнителен директор)

Чавдар Златев
(Изпълнителен директор)

Ралица Богоева
(Изпълнителен директор)

Янко Караколев
(Главен финансов директор)

Надя Кошинска
(Член на УС)

Изготвил:
(В. Стаматова, секретар на Управителния съвет)

Инструкция за подписване на електронен документ към ПИБ АД

Необходими условия за подписване на документ

1. Програмата INFONOTARY E-DOC SIGNER да бъде инсталирана на Вашия компютър;

   Инструкция за инсталиране: InstallINSigner.pdf

2. Смарт картата с КЕП, издаден от регистриран Доставчик на удостоверителни услуги по Закона за електронния документ и електронния подпис от Комисията за регулиране на съобщенията, да бъде поставена в четящо устройство свързано с Вашия компютър;
3. Документът, който ще бъде подписан, да е в окончателната му версия готов за изпращане.

Подписване на документ

1. Позиционирайте показалеца на мишката върху документа, който искате да подпишете, и натиснете десния бутон, за да визуализирате контекстното меню. От контекстното меню изберете **Infonotary e-Doc Signer->Sign...,** като кликнете с левия бутон на мишката върху **Sign...**:

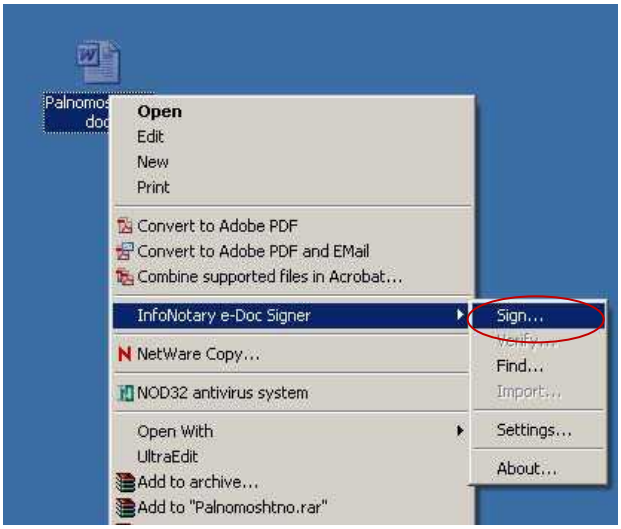

2. След кликването върху Sign... ще се отвори диалогов прозорец (виж фигурата в ляво), в който ще трябва да изберете схема за подписване. От падащото меню Available schemes: изберете **Sign & Time-stamp**. Чрез тази опция програмата ще подпише входния файл и ще удостовери дата и час на подписване. Изходният файл, генериран от програмата, ще бъде архив, съдържащ оригиналния документ, файл с подписи (.p7s) и файл със заверка за време (.tsr). Заверката за време доказва, че оригиналният документ е съществувал преди указаната дата. Кликнете върху бутон **Next >**.

3. Ако имате повече от един сертификат, в следващата стъпка изберете сертификата, с който желаете да подпишете документа.

4. В полето **Signing Certificate** валидирайте дали сте избрали коректния сертификат, с който желаете да подпишете документа. Ако сте допуснали грешка, може да го подмените като кликнете върху бутон **Change…** Ако желаете документът директно да бъде изпратен по пощата, кликнете върху отметката (check box) до **Send mail to:** и попълнете и-мейл адреса за изпращане на електронно подписани пълномощни: shareholders.meeting@fibank.bg Тази опция ще работи само ако имате коректно конфигуриран и-мейл клиент на Вашия компютър. Ако възнамерявате да изпратите

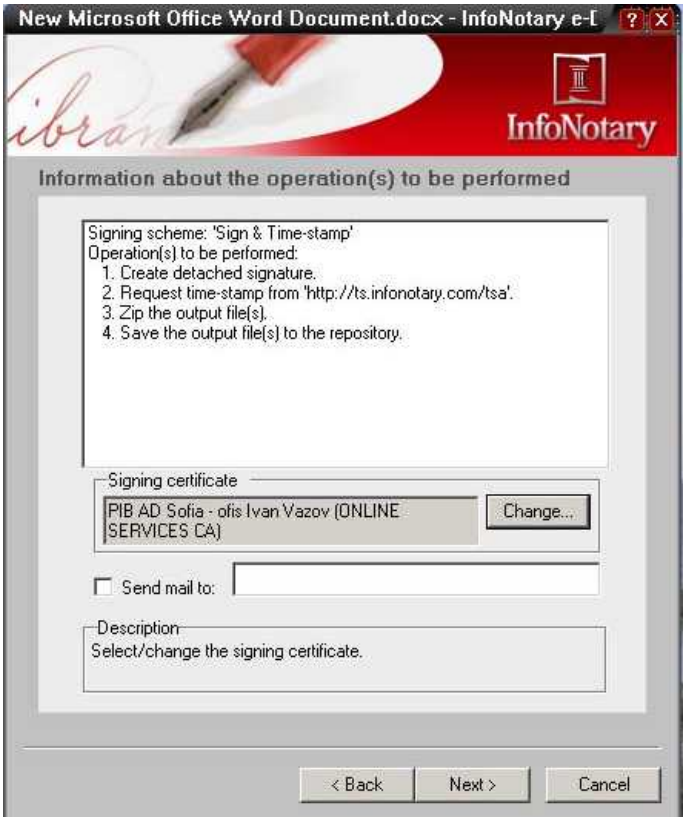

имейла през web и-мейл апликация (напр. gmail.com), пропуснете тази стъпка. Кликнете върху бутон **Next >**.

5. Кликнете върху бутон Finish, за да завършите процеса по подписване на документа. Документът ще бъде запазен в zip формат (компресиран), носещ името на документа в папка My Documents\My Repository\Archives Изпратете файла на адрес shareholders.meeting@fibank.bg

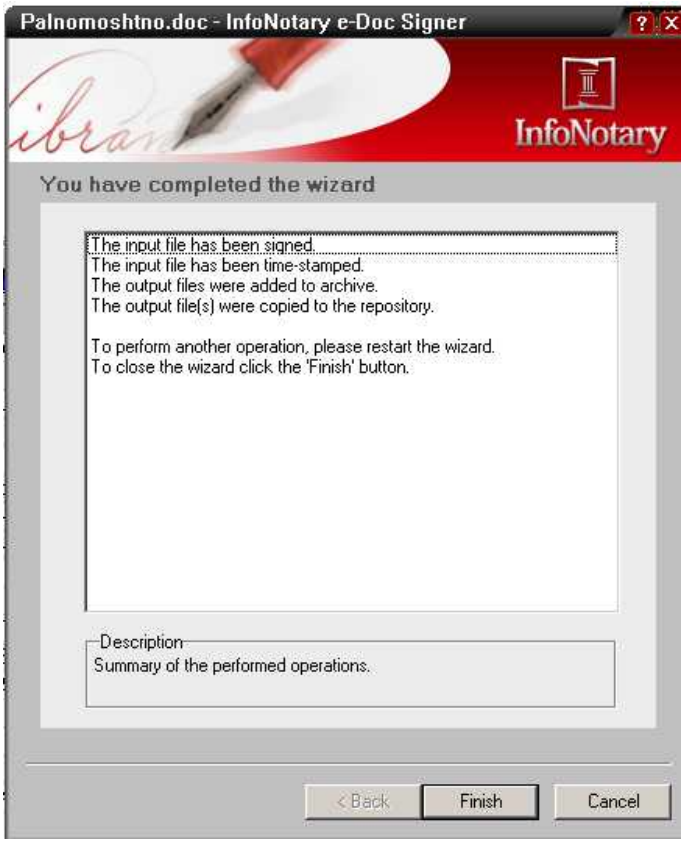

П Ъ Л Н О М О Щ Н О

Долуподписаният

.....
.....
(трите имена, единен граждански номер и документ за самоличност/л.к. №....., издадена на ..... от ....., съответно - трите имена, единен граждански номер и документ за самоличност/л.к. №....., издадена на ..... от ....., в качеството на представляващ .....дружество, номер, партидата, том и страница на вписване в търговския регистър и БУЛСТАТ или номер по ЕИК, със седалище и адрес на управление), в качеството си на акционер, притежаващ ..... (.....) броя поименни безналични акции от капитала на „Първа инвестиционна банка" АД, ЕИК 831094393
на основание чл. 226 от Търговския закон (ТЗ) във връзка с чл. 116 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК)

УПЪЛНОМОЩАВАМ

.....,
.....
(трите имена, ЕГН, местожителство и адрес, документ за самоличност №, издаден на ..... от ....., съответно фирма, номер, партидата, том и страницата на вписване в търговски регистър и БУЛСТАТ или номер по ЕИК, със седалище и адрес на управление .....)
да ме представлява(т) заедно/поотделно на редовно Общо събрание на акционерите (ОС), на „Първа инвестиционна банка" АД, което ще се проведе на 23.06.2021г. от 11:00 часа UTC 8:00 на адрес: гр. София, пл. „Света Неделя" № 5, "София Хотел Балкан", зала „Сердика", а при липса на кворум на – 08.07.2021 г. от 11:00 часа UTC 8:00, на същото място и при същия дневен ред, и да гласува с .....броя притежавани от мен (дружеството) акции от капитала на „Първа инвестиционна банка" АД по въпросите от дневния, ред, съгласно указания по-долу начин, а именно:

1. Доклад на Управителния съвет за дейността на Първа инвестиционна банка АД през изтеклата 2020 г.;
   Проект за решение: *ОС на акционерите приема доклада на Управителния съвет за дейността на Първа инвестиционна банка АД през изтеклата 2020 г (индивидуален и консолидиран);*

2. Доклад на регистрираните одитори за извършения съвместен одит на годишния финансов отчет на Банката за 2020 г.;
   Проект за решение: *ОС на акционерите приема доклада на регистрираните одитори за извършения съвместен одит на годишния финансов отчет на Банката за 2020 г.;*

3. Приемане на годишния финансов отчет на Банката за 2020г. (индивидуален и консолидиран);
   Проект за решение: *ОС на акционерите приема годишния финансов отчет на Банката за 2020 г.- индивидуален и консолидиран;*

4. Приемане на решение за разпределение на печалбата на Банката за 2020г.;
   Проект за решение: *ОС на акционерите взема решение да не се изплащат дивиденти на акционерите, а цялата нетна печалба на Банката за 2020 г. да се капитализира, като се отнесе в други резерви с общо предназначение;*

5. Освобождаване от отговорност на членовете на Надзорния съвет на ПИБ АД и членовете на Управителния съвет на ПИБ АД за дейността им през 2020 г.;

Проект за решение: *ОС на акционерите освобождава от отговорност членовете на Надзорния съвет на ПИБ АД Евгени Кръстев Луканов, Мая Любенова Георгиева, Йордан Величков Скорчев, Георги Димитров Мутафчиев, Радка Веселинова Минева и Юрки Илмари Коскело, както и всички членове на Управителния съвет на ПИБ АД през 2020г.: Никола Христов Бакалов, член на УС от 07.02.2020г., Светозар Александров Попов, Чавдар Георгиев Златев, Надя Василева Кошинска, Ралица Иванова Богоева, член на УС от 29.05.2020г, Янко Ангелов Караколев, член на УС от 25.06.2020г., Неделчо Василев Неделчев член на УС до 20.03.2020г. и Живко Иванов Тодоров член на УС до 02.04.2020г. за дейността им през 2020 г.;*

6. Отчет на директора за връзки с инвеститорите за дейността му през 2020г.;
   Проект за решение: *ОС на акционерите приема доклада на директора за връзки с инвеститорите за 2020г.;*

7. Отчет на директора на дирекция „Вътрешен одит" за дейността на дирекцията през 2020г.;
   Проект за решение: *ОС на акционерите приема отчета на директора на дирекция „Вътрешен одит" за дейността на дирекцията през 2020 г.;*

8. Отчет на Одитния комитет за дейността му през 2020 г.;
   Проект за решение: *ОС на акционерите приема отчета на одитния комитет за дейността му през 2020 г.;*

9. Избор на регистрирани одитори за 2021 г.;
   Проект за решение: *ОС на акционерите след извършено съгласуване с Българска народна банка по реда на чл. 76 ал. 4 във връзка с чл. 76, ал.6 от Закона за кредитните институции, избира „БДО България" ООД, ЕИК 831255576 и „ЕКОВИС ОДИТ БГ" ООД, ЕИК 204901453 за одиторски дружества, които да извършат независим финансов одит на финансовите отчети (индивидуален и консолидиран) на Първа инвестиционна банка АД при условията на чл. 76, ал. 1 от Закона за кредитните институции за 2021г. и да заверят годишния финансов отчет на Банката за 2021г.(индивидуален и консолидиран)*

10. Преизбиране на досегашните членове на Надзорния съвет на Банката Евгени Кръстев Луканов, Мая Любенова Георгиева, Йордан Величков Скорчев, Георги Димитров Мутафчиев и Радка Веселинова Минева, за нов мандат, считано от 24.01.2022г.

    Проект за решение: *Поради изтичане на 24.01.2022г. мандата на досегашните членове на Надзорния съвет на Банката Евгени Кръстев Луканов, Мая Любенова Георгиева, Йордан Величков Скорчев, Георги Димитров Мутафчиев и Радка Веселинова Минева, ОС на акционерите гласува преизбирането Евгени Кръстев Луканов, Мая Любенова Георгиева, Йордан Величков Скорчев, Георги Димитров Мутафчиев и Радка Веселинова Минева за членове на Надзорния съвет на Банката за нов мандат от 5 (пет) години, считано от 24.01.2022г.*

11. Преизбиране и промяна в състава на членовете на Одитния комитет и определяне на мандата им.
    Проект за решение: *ОС на акционерите преизбира Йордан Величков Скорчев, член в Одитния комитет за нов 3 (три) годишен мандат, освобождава Георги Стоянов Тренчев като член на Одитния комитет поради изтичане на мандата му и на негово място за нов независим член на комитета избира Димитър Георгиев Димитров с мандат 3 (три) години.*

12. Приемане на промени в Устава на „Първа инвестиционна банка" АД.

    Проект за решение: *ОС на акционерите приема промени в Устава на банката, както следва:*

    В чл.18, ал.3 се изменя, като придобива следната редакция*: „В продължение на 5 /пет/ години, считано от регистриране на изменението на този Устав, съгласно решение на общото събрание на акционерите от 23.06.2021г., Управителният съвет, с одобрението на Надзорния съвет, може да вземе решение за издаване на други видове облигации, както и други дългови ценни книжа, включително подчинен срочен дълг и капиталово-дългови (хибридни) инструменти, в общ размер*

до 2 000 000 000 /два милиарда/ лева, съответно равностойността в друга валута. Условията на облигационния заем и на другите дългови ценни книжа и инструменти се определят в решението на Управителния съвет при спазване разпоредбите на действащото законодателство и Устава.“

Начин на гласуване - (волеизявлението се отбелязва с изрично посочване на начина на гласуване за всяко от предлаганите решения по въпросите от дневния ред. В случаите на непосочване на начинана гласуване за предлаганите решения по въпросите от дневния ред пълномощникът има право на преценка, дали да гласува и по какъв начин).

Упълномощаването включва правото на пълномощника да прави по същество предложения за решения по всеки въпрос, включен в дневния ред, при спазване на изискванията на закона, като крайният срок, до който може да упражни това свое право е до прекратяване на разискванията по съответния въпрос преди гласуване на решението от общото събрание.

Упълномощаването *не обхваща/обхваща* въпроси, които са включени в дневния ред при условията на чл. 231, ал. 1 ТЗ и не са съобщени или обнародвани съобразно чл. 223 и чл. 223а от ТЗ. В случаите по чл. 231, ал. 1 ТЗ пълномощникът *няма/има* право на собствена преценка дали да гласува и по какъв начин да гласува.
Съгласно чл. 116, ал. 4 ЗППЦК преупълномощаването с изброените по-горе права е нищожно.

Дата: Упълномощител (и):

.....2021 г. _____
гр. .....